

Spoštovana
ga. Ana Kejžar
uprava
tu

ZRC SAZU

POROČILO O DELU 1999

Uprava
Založba ZRC
Filozofski inštitut
Muzikološki inštitut
Inštitut za arheologijo
Inštitut za medicinske vede
Glasbenonarodopisni inštitut
Inštitut za raziskovanje krasa
Prostorsko informacijska enota
Zgodovinski inštitut Milka Kosa
Biološki inštitut Jovana Hadžija
Inštitut za slovensko izseljenstvo
Inštitut za slovensko narodopisje
Geografski inštitut Antona Melika
Paleontološki inštitut Ivana Rakovca
Inštitut za biografiko in bibliografijo
Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša
Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede
Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta

© ZRC SAZU, 2000

Uredniški odbor

*Vojislav Likar, Lela B. Njatin, Drago Perko,
Sonja Stergaršek, Milojka Žalik Huzjan*

Uredila

*Vojislav Likar
Milojka Žalik Huzjan*

Urednica za bibliografijo

Sonja Stergaršek

*Za vsebino poročil inštitutov in enot ZRC SAZU
odgovarjajo njihovi vodje.*

Oblikovanje

Milojka Žalik Huzjan

Fotografije

*Igor Lapajne
Marko Zaplatil*

Založil

Znanstvenoraziskovalni center SAZU

Založba ZRC

Za založnika

Oto Luthar

Tisk

Tiskarna Littera picta, Ljubljana

ISSN 1408-6360

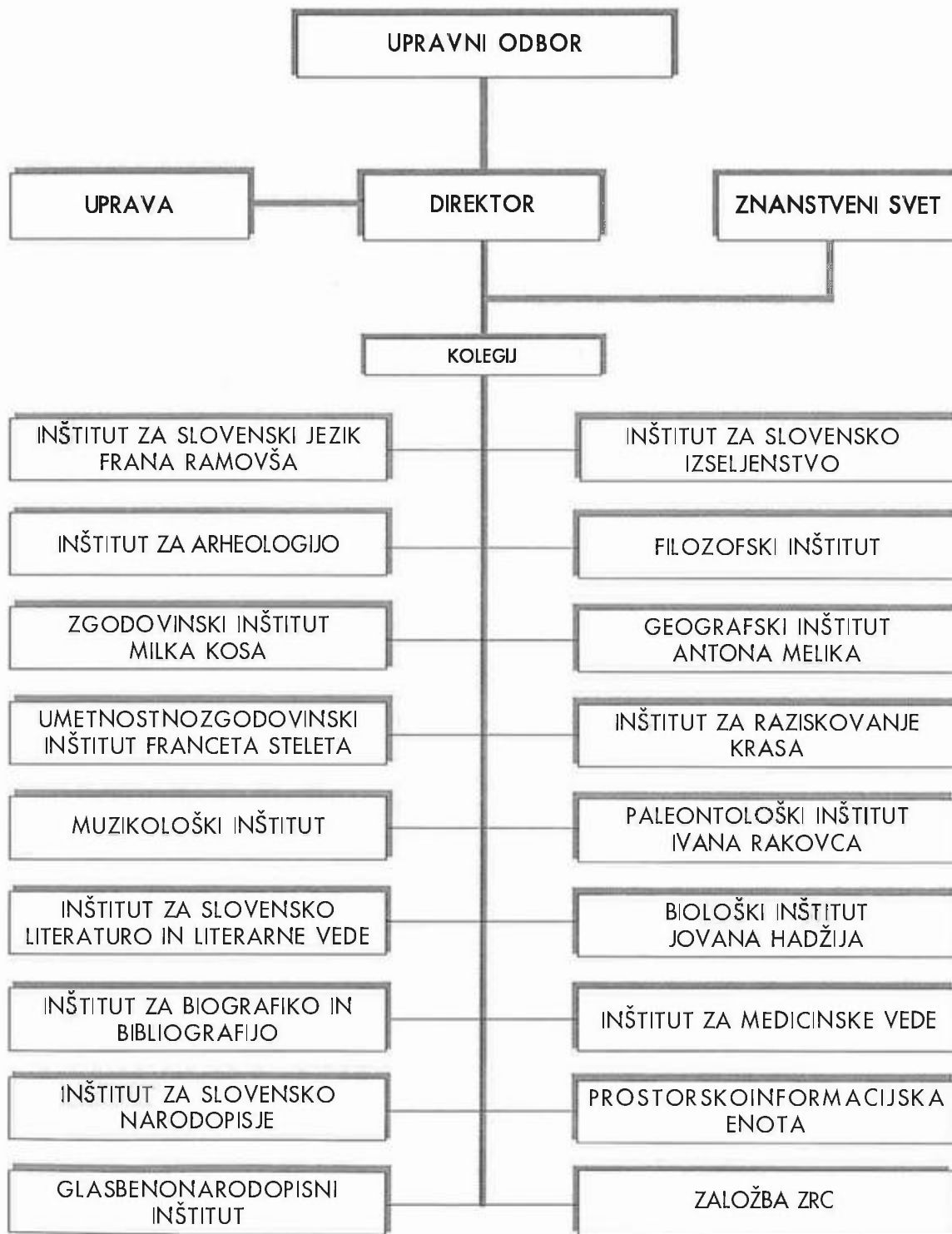
ZRC SAZU

**Poročilo o delu
1999**

LJUBLJANA 2000

ORGANIZACIJSKA SHEMA ZRC SAZU

PRVO FORMALNO PRIZNANJE ZA PRIZADEVANJA ZRC SAZU

Leto 1999 je bilo za Znanstvenoraziskovalni center SAZU pomembno zaradi dvojega. Proces modifikacije sistema organiziranja in financiranja raziskovalnega dela, na podlagi katerega je večina naše raziskovalne dejavnosti organizirana v programske skupine, je trajal dve leti. Ko bo končana še evalvacija infrastrukturnih skupin, bo ZRC SAZU v prvo petletno obdobje novega režima vstopil s triindvajsetimi programskimi skupinami in dvema infrastrukturnima.

To bi glede na osnovno idejo modifikacije morale vnesti v naše delo več stabilnosti, vendar se je v sklepni fazi spreminjanja dosedanjega načina pokazalo, da je tudi novi način organiziranja precej pomankljiv. Spremenjena oblika organiziranja in financiranja namreč že v svoji osnovi ni naklonjena interdisciplinarnemu delu, ni prijazna do medinstitucionalnega sodelovanja in ne prijateljska do sprotnega pomlajevanja raziskovalnih skupin. Sklepni del evalvacije posameznih predlogov za raziskovalne skupine pa je celo razkril, da slovenska raziskovalna skupnost v veliki meri še vedno deluje po klientelnih razmerjih. Kriteriji razporeditve so bili nejasni in končne razvrstitve ne kažejo na enakovredno obravnavo vseh strok. Glede

na to bo še posebej v prvem obdobju novega sistema treba skrbno paziti na vse premike in podsistemske ureditve. Od slednjih bo namreč odvisno, ali bodo nova pravila in morebitna nova zakonodaja izboljšali ali poslabšali naš položaj.

Drugi izjemen in za razliko od prvega veliko bolj spodbuden dogodek za ZRC SAZU je vselitev raziskovalk in raziskovalcev ter njihovih sodelavcev iz Inštituta za raziskovanje krasa v prenovljeno stavbo v Postojni. Filozofski inštitut pa se je naselil v svoje prve prostore na Novem trgu 2 v Ljubljani, medtem ko sta Inštitut za slovensko izseljensko in Prostorsko informacijska enota na istem naslovu pridobila ustreznejše prostore od dotedanjih. Začasne prostore Inštituta za raziskovanje kra-

Izr. prof. dr. Oto Luthar, direktor ZRC SAZU

sa na Planini bodo poslej uporabljali inštituti, ki so v veliki meri odvisni od terenskega dela, za skladišča in delavnice. Vsega skupaj smo pridobili 1100 m² prostorov za delo, skladiščenje in analizo vzorcev.

V letu 1999 smo storili pomemben korak v medinstitucionalnem sodelovanju, ko je Inštitut za arheologijo skupaj z Oddelkom za arheologijo Narodnega muzeja in Oddelkom za arheologijo Filozofske fakultete v Ljubljani ustanovil Center za terensko arheologijo, ki bo pripomogel k ustrežnejšemu razvoju infrastrukture za arheološka raziskovanja ter vrednotenju stroškov le-tega.

Da bi nagradili skrb posameznih inštitutov ZRC SAZU za smotno uporabo in plemenitenje finančnih sredstev, najboljši v tem prizadevanju nagrajujemo s priznanjem *Dobri gospodar*. Ta naziv je dvakrat zaporedoma osvojil Geografski inštitut Antona Melika, v letu 1999 pa Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede. 65. obletnico ustanovitve je praznoval Glasbenonarodpisni inštitut, najstarejši med inštituti v mreži ZRC SAZU, 50 let svojega obstoja pa Paleontološki inštitut Ivana Rakovca. Iz Inštituta za slovensko literaturo in literarno teorijo se je izdvojil samostojni Inštitut za biografiko in bibliografijo in obogatil polje in načine raziskovanja v ZRC SAZU.

Mršičevi štípendiji sta dobila Helena Seražin, raziskovalka v Inštitutu za umetnostno zgodovino Franceta Steleta ter mag. Tomaž Podobnikar, raziskovalec v Prostorsko-informacijski enoti.

Uspešnost raziskovalk in raziskovalcev se kaže predvsem v številu objavljenih znanstvenih monografij in člankov, kot tudi v povezanosti z aktualnimi mednarodnimi znanstvenimi in strokovnimi tokovi. Založba ZRC je tako v letu 1999 izdala nekatera ključna dela za slovensko znanost, ki v trenutnem položaju slovenskega založništva sicer ne bi mogla priti na trg. Založba ZRC je izjemno uspešna tako po količini izdaj kot po njihovi pestrosti.

ZRC SAZU ostaja edina znanstvenoraziskovalna ustanova v Sloveniji, ki kontinuirano opozarja tako strokovno kot tudi širšo slovensko javnost na težave pa tudi uspehe znanosti v Sloveniji. To je med drugim znova potrdila prireditev *Generacije znanosti*. 5. junija 1999 pa smo svojo dejavnost prvič predstavili v obliki pouličnega festivala *Znanost ne grize*. Mimoidočim smo na Čevlarskem mostu v Ljubljani pred-

stavljali svoje raziskovalno delo ter zbirali gesla »za« in »proti« znanosti. Našo posebno vlogo v življenju Ljubljane in dosežke pri promociji znanosti ne le v okviru prestolnice je opazilo Mesto Ljubljana in nas nagradilo s plaketo, kar je sploh prva nagrada za ZRC SAZU kot ustanovo.

Uspešnost dela v letu 1999 nam dovoljuje, da svojih ambicij ne skrivamo: še naprej želimo ostati osrednja in najboljša raziskovalna ustanova na področju humanistike in naravoslovja v Sloveniji.

izr. prof. dr. Oto Luthar,
višji znanstveni sodelavec
ZRC SAZU,
direktor

izr. prof. dr. Zoran Stančič,
višji znanstveni sodelavec
ZRC SAZU,
namestnik direktorja

Izr. prof. dr. Zoran Stančič, namestnik direktorja ZRC SAZU

ORGANIZACIJA IN DEJAVNOST ZRC SAZU

Znanstvenoraziskovalni center SAZU je ustanovila Slovenska akademija znanosti in umetnosti 19. novembra 1981 z aktom o ustanovitvi. 5. avgusta 1994 je ZRC SAZU z Zakonom o SAZU dobil pravice in dolžnosti javnega raziskovalnega zavoda. Sredstva za delo ZRC SAZU se zagotavljajo iz proračuna Republike Slovenije.

Direktor ZRC SAZU je dr. Oto Luthar. 12. junija 1996 je upravni odbor ZRC SAZU potrdil njegov drugi mandat. Direktor ja je v času odsotnosti (od 15. 9.) nadomeščal dr. Zoran Stančič.

DEJAVNOST

ZRC SAZU izvaja s SAZU dolgoročni program Naravna in kulturna dediščina slovenskega naroda. ZRC SAZU opravlja na področjih humanistike, družboslovja, medicine, naravoslovja, varstva okolja in informatike naslednje dejavnosti:

- temeljne raziskave,
- aplikativne raziskave,
- razvojne raziskave,
- usposabljanje in izobraževanje,
- svetovanje,
- infrastrukturne storitve,
- založniško in publicistično dejavnost,
- knjižnično dejavnost,
- avdiovizualno in fotografsko dejavnost,
- kot izvajalec nacionalnega raziskovalnega programa opravlja dela tudi za druge naročnike.

ZRC SAZU se vključuje v domačo in mednarodno znanstveno raziskovalno dejavnost in sodeluje s sorodnimi organizacijami doma in v svetu.

ORGANIZACIJA DELA

ZRC SAZU je organiziran v raziskovalni del in upravo.

Raziskovalni del

Osnovna organizacijska oblika je inštitut, ki je samostojna raziskovalna in interna obračunska enota. Inštitute ZRC SAZU vodijo predstojniki.

Druge organizacijske oblike raziskovalnega dela so

še interdisciplinarne raziskovalne enote in medinstitutske projektne skupine.

Poleg raziskovalnega dela je pomembno področje dejavnosti ZRC SAZU tudi izobraževanje in usposabljanje raziskovalcev.

Uprava

Delana področju upravno-pravnih, finančno-računovodskih, kadrovskih, administrativnih, informacijsko-dokumentacijskih, promocijsko-komunikacijskih, vzdrževalnih in drugih nalog izvaja uprava.

UPRAVNI ODBOR

ZRC SAZU upravlja Upravni odbor ZRC SAZU. Upravni odbor obravnava in sprejme Statut ZRC SAZU, program razvoja, letne programe dela, poročila o njihovem izvrševanju. Sprejema finančni načrt in zaključni račun. Obravnava pobude Znanstvenega sveta ZRC SAZU in o njih sklepa. Daje soglasje na splošne akte ZRC SAZU. Imenuje direktorja ter daje na njegovo pobudo soglasje za imenovanje drugih vodilnih poslovodnih in raziskovalnih delavcev s posebnimi pooblastili. V skladu z zakoni in predpisi lahko imenuje komisije in druga delovna telesa.

Upravni odbor ZRC SAZU mora pred sprejetjem Statuta ZRC SAZU ali njegovih sprememb, programa razvoja, letnega načrta dela ZRC SAZU ter pred imenovanjem in razrešitvijo direktorja ZRC SAZU pridobiti soglasje ustanovitelja.

Upravni odbor ZRC SAZU do 21. 12. 1999:

Izr. član SAZU dr. Andrej Kranjc (predsednik), dr. Metka Culiberg, dr. Darko Dolinar, dr. France Novak, dr. Mojca Ravnik (podpredsednica), dr. Eva Holz, akademik prof. dr. Matija Drovenik, akademik dr. Jože Maček, akademik prof. dr. Janez Orešnik, izr. član SAZU dr. Mitja Zupančič, dr. Stojan Sorčan.

Novi Upravni odbor je bil v skladu s Statutom ZRC SAZU konstituiran na 1. seji dne 21. 12. 1999 v sestavi:

Izr. član SAZU dr. Andrej Kranjc (predsednik), dr.

Slavko Ciglencečki, dr. Metka Culiberg, dr. Darko Dolinar (podpredsednik), dr. Monika Kropelj, dr. Darja Mihelič, Sinja Zernljč Golob, akademkinja dr. Lidija Andolšek-Jeras, izr. članica SAZU dr. Alenka Šelih, izr. član SAZU dr. Mitja Zupančič, dr. Stojan Sorčan.

ZNANSTVENI SVET

Znanstveni svet ZRC SAZU oblikuje raziskovalni program, voli raziskovalce v nazive in obravnava druge strokovne zadeve ZRC SAZU.

Člani Znanstvenega sveta ZRC SAZU iz vrst raziskovalcev ZRC SAZU so bili izvoljeni 25. januarja in so se v novi sestavi prvič sestali na 15. seji ZS ZRC SAZU 10. marca:

dr. Branko Marušič (predsednik), dr. Marjan Dolgan, dr. Aleš Erjavec, dr. Matej Gabrovec, dr. Ana Lavrič, dr. Oto Luthar (direktor, član po položaju), dr. Tadej Slabe, dr. Marjeta Šašel Kos (podpredsednica), dr. Marko Terseglav, akademik prof. dr. Boštjan Žekš, dr. Janja Žitnik.

Znanstveni sveti inštitutov ZRC SAZU

Znanstveni svet inštituta določa znanstveno in kadrovsko politiko ter celotno dejavnost inštituta. Znanstveni svet inštituta ima naslednje naloge:

- dokončno oblikuje dolgoročne, srednjeročne in letne programe inštituta,
- spremlja njihovo izvajanje,
- določa prioritete naloge v letnih načrtih,
- predlaga Znanstvenemu svetu ZRC SAZU kandidate za predstojnika inštituta,
- ocenjuje delo raziskovalcev inštituta in jih predlaga v izvolitev.

Znanstveni svet inštituta šteje glede na velikost inštituta do 7 članov; najmanj 2 izmed njih sta člana

SAZU, ki jih imenuje SAZU iz ustreznega razreda. Člani znanstvenega sveta inštituta morajo biti praviloma doktorji znanosti, ki jih izberejo izmed sebe raziskovalci inštituta. Predloge posreduje predstojnik inštituta direktorju ZRC SAZU, ki jih predloži v imenovanje Znanstvenemu svetu ZRC SAZU.

Predstojnik inštituta je član znanstvenega sveta inštituta po položaju, ne more biti izvoljen za predsednika znanstvenega sveta inštituta in ne more glasovati pri volitvah predstojnika. Predsednika znanstvenega sveta inštituta izvolijo člani izmed sebe.

KOLEGIJ

Kolegij je operativno posvetovalno telo direktorja. Člani kolegija so predstojniki inštitutov in vodje enot.

PERSONALNA SESTAVA UPRAVE

TAJNIŠTVO

Višja tajnica: Alenka Koren

Referentka: Marija Maja Stipar

Referentka za upravne zadeve: Tanja Logar

Organizatorica stikov z javnostmi: Lela B. Njatin

RAČUNOVODSTVO

Vodja računovodstva: Ana Kežar

Sam. referentka za fin. knjigovodstvo: Marjeta Hegler

Blagajničarka-likvidatorka: Tanja Pavčič

KADROVSKA SLUŽBA

Vodja: Vislava Lovše

**Člani Kluba prijatelje v ZRC SAZU
so v letu 1999 postali naslednji donatorji in sponzorji:**

**Luka Koper
Mladinska knjiga Založba d.d.
HIT Nova Gorica d.d.
Revoz d.d., Prodaja Volvo
Quick Time d.o.o.**

RAČUNALNIŠKI CENTER

Vodja: Uroš Parazajda

Sistemski inženir: Tomaž Herček

AVDIOVIZUALNI IN FOTOGRAFSKI LABORATORIJ

Samostojni tehnični delavec: Sašo Kuharič

Fotograf: Igor Lapajne, Marko Zaplatil

TEHNIČNO VZDRŽEVANJE

Sam. referent za teh. vzdrževanje: Marko Jevnikar

Čistilke: Smilja Čukajne, Anica Luin, Mirjana Marinković, Sinka Mohorič, Štefka Perpar, Amra Subotič, Katica Softič

POSLOVNO POROČILO

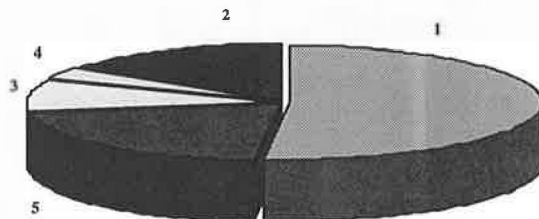
PRIHODKI

Znanstvenoraziskovalni center SAZU se je v letu 1999 finansiral v skladu s pravilnikom o pogojih in metodologiji izbora in finansiranju projektov temeljnega in aplikativnega raziskovanja in sklepov ministra Ministrstva za znanost in tehnologijo Republike Slovenije.

Ministrstvo za znanost in tehnologijo je finansiralo naslednje programe: program dela ZRC SAZU, temeljni in aplikativni program, tako imenovano pasovno finansiranje, ciljni raziskovalni program, zbirke in nabavo tuje literature, tisk periodičnih publikacij, zbornikov in podiplomsko usposabljanje mladih raziskovalcev.

Velik delež finančnih sredstev je Znanstvenoraziskovalni center SAZU pridobil od zunanjih finan-serjev in Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

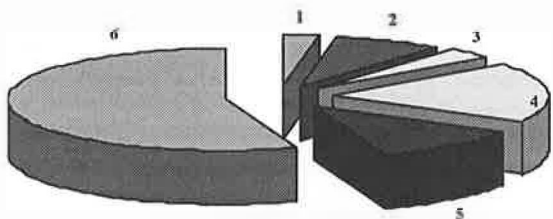
Struktura finančnih sredstev je prikazana v grafikonu.

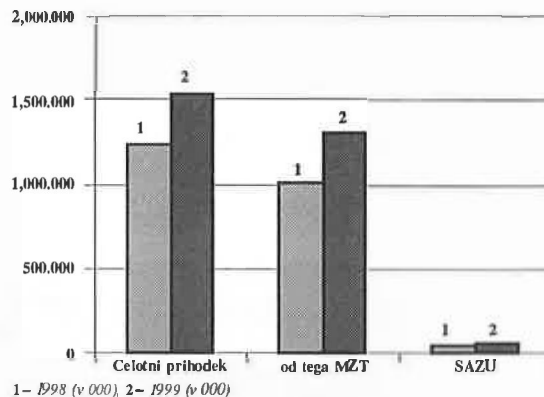
1 MZT program dela, 2 MZT temeljni in aplik projekti, mladi raziskovalci, 3 MZT ustanoviteljske obveznosti, drugi finan-serji, 4 Slovenska akademija znanosti in umetnosti, 5 zunanji finan-serji, druga ministrstva

DRUGI PODATKI

Poslovni uspeh in primerjava z letom poprej :

1 stroški materiala, energije in dr. inventar, 2 storitve z naravo mat stroškov, 3 amortizacija, 4 vkalkulirani nemat. stroški, 5 vkalkulirani davki in prispjevki, 6 vkalkulirani bruto os dohodki

Poslovni uspeh	leto 1998 v 000	leto 1999 v 000
Celotni prihodek	1.236.174	1.533.489
od tega MZT	1.014.180	1.302.874
SAZU	48.774	51.749
Odhodki		
Materialni stroški in storitve		
z nar. mat stroškov	144.562	165.821
amortizacija	46.306	51.620
plače s prispevki	794.667	847.883
drugi odhodki	247.278	465.168

STROŠKI

Znanstvenoraziskovalni center SAZU je v letu 1999 porabljal sredstva v skladu s sklepi Vlade Republike Slovenije o normativih in standardih za določanje sredstev za izvajanje nacionalnega raziskovalnega programa in pravilnika o metodologiji za določitev stroškov, ki se finansirajo kot ustanoviteljske obveznosti.

Struktura stroškov je prikazana v naslednjem grafikonu.

KADROVSKA ANALIZA

Na dan 31.12.1999 je bilo na Znanstvenoraziskovalnem centru SAZU zaposlenih 244 delavcev (leto 1998 233). Med letom je odšlo 12 sodelavcev, 23

pa se jih je zaposlilo na novo. Na usposabljanju je 43 mladih raziskovalcev. V letu 1999 so uspešno zagovarjali magisterij štirje mladi raziskovalci, doktorat pa en kandidat.

Na priloženi tabeli je razvidna struktura zaposlenih po posameznih inštitutih ZRC SAZU.

Sodelavci ZRC SAZU na dan 31.12.1999

Inštitut	Število zaposl. skupaj	Znanst. svetnik	Višji znanst. sodelav.	Znanst. sodelav.	Asist. z dr.	Asist. z mag.	Asist.	Število str. del. s šifro razisk.	Število ostalih delavcev	Od tega štev. MR
Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša	46	4		3	1	3	5	23	7	4
Inštitut za arheologijo	20	3	2	1	1	1	1	6	5	2
Zgodovinski inštitut Milka Kosa	11	4	2	1		1	3			4
Umetnostozgodovinski inštitut F. Steleta	7	1				2	1	2	1	3
Muzikološki inštitut	7	1	1		1	1	1	2		1
Inštitut za slov. liter. in liter. vede	11	3		2		1		4	1	1
Inštitut za slov. narodopisje	15	1		5		2	2	3	2	2
Glasbenonarodopisni inštitut	10		2		1	1	2	3	1	2
Inštitut za slovensko izseljenstvo	10	3		2	1	1	2		1	2
Filozofski inštitut	14	2	3	3	2	3	1			4
Geografski inštitut Antona Melika	11		2	2		1	3	1	2	2
Inštitut za raziskovanje krasa	19	1	3	1		3	3	1	7	3
Paleontološki inštitut Iyana Rakovca	5			1		2	1		1	1
Biološki inštitut Jovana Hadžija	24	3	3	2		2	7	4	3	8
Inštitut za medicinske vede	5			3			1	1		1
Prostorskoinformacijska enota	6		2	1		2		1		2
Založba ZRC	3							1	2	
Uprava	20								20	
Skupaj	244	26	20	27	7	26	33	52	53	42

GENERACIJE ZNANOSTI VI NAGRADE IN PRIZNANJA ZRC SAZU

GEORGE SOROS

častni član ZRC SAZU v letu 1999

George Soros je eden najpomembnejših filantropov sodobne družbe. Njegova podpora znanstvenoraziskovalnemu delu v ZRC SAZU in slovenskih raziskovalcev nasploh je pomembno zapolnila vrzel v financiranju mednarodnih stikov uveljavlja jočih se raziskovalcev in znanstvenikov. Ker se George Soros zaveda pomena znanosti za razvoj odprte, demokratične družbe in se je posvetil temu cilju, je postal največji posamezni podpornik intelektualnih dejavnosti v tem delu sveta in s tem tudi v Sloveniji. Zato je pridobil naziv častni član ZRC SAZU.

DR. BORUT TELBAN

dobitnik Zlatega znaka ZRC za leto 1999

Dr. Borut Telban je prejel Zlati znak ZRC za antropološke raziskave na Papui – Novi Gvineji. Zaposlen je v Prostorskoinformacijski enoti ZRC SAZU. Zlati znak ZRC je prejel za raziskovanje življenja v vasi Abonwari sredi močvirnatga tropskega pragozda in knjigo *Dancing through Time: A Sepik Cosmology*, ki je izšla leta 1998 pri založbi Oxford University Press, v prestižni seriji »Oxford Studies in Social and Cultural Anthropology«. Delo predstavlja bogato in izostreno analizo konceptov osebe, časa in identitete med karawarijsko govorečimi Abonwarijci v provinci Vzhodni Sepik na Papui – Novi Gvineji. Na osnovi poglobljenega poznavanja

lokalnega jezika, družbenih institucij, obrednega življenja in mitologije, avtor prodira v miselni svet te skupine, ki doslej v antropološki literaturi še ni bila obravnavana, obenem pa ponuja nekatere interpretacije, ki bodo zaradi svoje izvirnosti zanimive za specialiste za Melanezijo, zaradi splošne relevantnosti tem, na katere se nanašajo, pa bodo imele tudi širši pomen v okviru antropoloških raziskav nasploh.

DR. MATJAŽ VESEL

dobitnik Zlatega znaka ZRC za leto 1999

Dr. Matjaž Vesel je asistent z doktoratom na Filozofskem inštitutu ZRC SAZU. Doktorska disertacija dr. Matjaža Vesela »Učena nevednost« Nikolaja Kuzanskega v luči teoretske psihoanalize celovito interpretira »učeno nevednost« Nikolaja Kuzanskega. Disertacija postavlja obravnavo Kuzančeve filozofije v okvir problematike konstitucije kontingentnega in neskončnega univerzuma moderne znanosti, tako kot se je ta univerzum izoblikoval kot posledica epistemološkega reza z antično epistemo. Nesporna odlika disertacije dr. Matjaža Veselaja je, da avtor v njej izredno uspešno povezuje dve metodi dela: na eni strani poglobljeno in pretanjeno analizo specialističnih problemov srednjeveške filozofije, na drugi strani pa dobro

poznavanje problematike sodobne filozofije in izredno sposobnost za analitični prikaz načinov in oblik, v katerih so problemi in zastavitve sodobne filozofije zarisani v zastavitvah srednjeveške filozofije.

DR. TOMO VIRK

dobitnik Zlatega znaka ZRC za leto 1999

Zlati znak ZRC SAZU je dobil dr. Tomo Virk z Oddelka za primerjalno književnost Filozofske fakultete v Ljubljani za disertacijo Slovenski roman in Evropa: usoda slovenskega romana v dobi postmodernizma. Razprava postavi obča problemska izhodišča z diskusijo o teorijah postmodernizma. Prikaže razvoj postmodernističnega romana v evropskih in ameriških literaturah, opozarja na nacionalne posebnosti in se podrobneje ukvarja z glavnimi tokovi: z magičnim realizmom, z novim romanom in z ameriško metafikcijo, ki jim pridruži še t.i. roman paranoje ali teorije zarote. Vsebinske in tipološke opredelitve dopolnjuje z duhovnozgodovinskimi temelji metafizičnega nihilizma. Virkova disertacija je najobširnejše slovensko teoretično in zgodovinsko delo o postmodernizmu v literaturi, obenem pa odpira nove problemske razglede na sodobno slovensko literaturo in njene razvojne perspektive ter nakazuje možne smeri njenega nadaljnega raziskovanja.

Nagrajenci na tiskovni konferenci. Od leve proti desni: dr. Borut Telban, dr. Aleš Erjavec (predsednik Komisije za nagrade), dr. Matjaž Vesel in dr. Tomo Virk. V ospredju priznanje Mesta Ljubljane ZRC SAZU za leto 1999.

GENERACIJE ZNANOSTI VI

SUMMARY

In 1999, Scientific Research Centre of Slovenian Academy for Sciences and Arts has gained first official recognition for outstanding contribution to promotion of scientific work as well as special role in public life in Slovenia. It was awarded with medal by City of Ljubljana. The most important achievement for ZRC SAZU as an institution was conclusion of two constructing projects: adaptation of Institute for Carst Research in Postojna was finished and Institute for Philosophy, Institute for Emigration Studies and Spatial Information Unit have moved in newly acquired space at Novi trg 2 in Ljubljana. On the other hand, future doesn't seem so bright, since new model for financing scientific work in Slovenia already shows it's dark side. It seems not to be supportive to interdisciplinary research, interinstitutional cooperation and permanent rejuvenating of research groups.

The newest member of network in ZRC SAZU is Institute for Biographical Studies and Bibliography, established in autumn 1999. ZRC SAZU still is divided in the network of research institutes and interdisciplinary research units on one and administra-

tive part on the other hand. It is runned by the Management Board with members from ZRC SAZU, SASA and wider community. The research policy is lead by Scientific Council. The general manager of ZRC SAZU in 1999 was Oto Luthar, PhD, until the end of July, and Zoran Stančič, PhD, from August on.

Bilance of ZRC SAZU was aprox. 1,500 millions tolars in 1999, 1,300 millions tolars from this were contributed by Ministry for Science and Technology on the basis of financing public research institutions. Number of employed researchers was 244, among which 42 young researchers and 26 scientific counceours as the highest professional level in ZRC SAZU.

Sixth time in the row Golden Medals of ZRC SAZU were given, this time to anthropologist Borut Telban, PhD, philosopher Matjaž Vesel, PhD, and literary comparativist Tomo Virk, PhD. Honorary Member of ZRC SAZU for 1999 became George Soros, philanthropist, who beside stimulating open society development all over the world has substantially contributed to scientific work in Slovenia.

INŠTITUTI IN RAZISKOVALNE ENOTE

INŠTITUT ZA SLOVENSKI JEZIK FRANA RAMOVŠA

ZNANSTVENI SVET

Prof. dr. Varja Cvetko Orešnik, izr. prof. dr. Metka Furlan, Milena Hajnšek–Holz, akad. prof. dr. Franc Jakopin (predsednik do 14.10.), akad. prof. dr. Tine Logar, doc. dr. Majda Merše, akad. prof. dr. Janez Orešnik (predsednik od 14.10.).

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnica: prof. dr. Varja Cvetko Orešnik, znanstvena svetnica (d. d. r.).

Pomočnica predstojnice: Milena Hajnšek – Holz, strokovna sodelavka s specializacijo, specialist leksikolog (zunanja sodelavka).

Samostojni strokovni delavki: Tanja Logar (do 21.5.), Alenka Porenta.

Tajnica: Alenka Lap (od 24.5.)

Leksikološka sekcija

Vodja: Milena Hajnšek–Holz, strokovna sodelavka s specializacijo, specialist leksikolog (zunanja sodelavka).

Znanstveni sodelavec: dr. Peter Weiss (delno angažiran).

Asistentka z magisterijem: mag. Andreja Žele.

Asistentki: Helena Majcenovič, mlada raziskovalka, Nataša Jakop, mlada raziskovalka (od 1.12.).

Strokovni sodelavci s specializacijo: dr. Primož Jakopin (d. d. r.), Jakob Müller, specialist leksikolog, dr. Vladimir Nartnik (delno angažiran).

Samostojni strokovni delavci, specialisti leksikologi: Martin Ahlin, Ljudmila Bokal, Alenka Gložančev, Janez Keber, Polona Kostanjevec, Branka Lazar, Zvonka Praznik, Jerica Snoj, Ivanka Šircelj – Žnidaršič, Nastja Vojnovič.

Samostojna strokovna sodelavka: mag. Aleksandra Bizjak.

Višja strokovna sodelavka: Marija Jež.
Strokovna sodelavka: Nanika Holz.
Strokovni delavki: Nevenka Jerman, Rožamarija Lučka Uršič.
Višji tehnič: Alenka Lap (do 21. 5.), Karmen Nemeč (do 14.2.).

Etimološko-onomastična sekcija

Znanstvena svetnika: izr. prof. dr. Metka Furlan, izr. prof. dr. Marko Snoj.
Strokovna sodelavka: Helena Jazbec (od 15.2.).

Sekcija za zgodovino slovenskega jezika

Vodja: doc. dr. France Novak, strokovni sodelavec s specializacijo.
Znanstvena svetnica: doc. dr. Majda Merše.
Znanstvena sodelavka: dr. Francka Premk.
Asistentki z magisterijem: mag. Andreja Legan Ravnikar, mlada raziskovalka, mag. Jožica Narat.
Strokovna delavka: Marjeta Kambič.

Dialektološka sekcija

Vodja: doc. dr. Vera Smole, znanstvena sodelavka (d. d. r.).
Znanstveni sodelavec: dr. Peter Weiss (delno angažiran).
Asistentka z doktoratom: dr. Jožica Škofic.
Asistentki: Karmen Kenda – Jež in Tjaša Jakop, mlada raziskovalka.
Strokovna sodelavca s specializacijo: mag. Sonja Marija Horvat, dr. Vladimir Nartnik (delno angažiran).

Sekcija za terminološke slovarje

Vodja: Marjeta Humar, samostojna strokovna sodelavka, specialist leksikolog.
Asistentka: Apolonija Gantar, mlada raziskovalka.
Samostojne strokovne sodelavke, specialiste leksikologinje: Borislava Košmrlj – Levačič, Ivanka Šircelj – Žnidaršič (do 31.3.), Cvetana Tavzes.
Strokovni sodelavec: Silvo Torkar.
Samostojna tehnič: Marija Djurovič.
Višja tehnič: Karmen Nemeč (od 15.2.).

TEMELJNE RAZISKAVE

CRP Slovenski jezik

Vodja projekta: V. Cvetko Orešnik.

Leksikološke, slovnične in dialektološke raziskave slovenskega jezika

Vodja projekta: V. Cvetko Orešnik.

Slovar govorov Zadrebčke doline med Gornjim Gradom in Nazarjami

Vodja projekta: P. Weiss.

Slovenska terminologija s sinhronega in diahronega stališča

Vodja projekta: F. Novak.

Slovnični opis knjižnega jezika 16. stoletja

Vodja projekta: M. Merše.

Slovarji sodobnega knjižnega jezika

Vodja projekta: M. Furlan.

Etimološki slovar slovenskega jezika 4/1

Vodja projekta: M. Snoj.

Slovenska terminologija s sinhronega in diahronega stališča (3)

Vodja projekta: F. Novak.

Slovar del Janeza Svetokriškega

Vodja projekta: M. Snoj.

Delo v okviru projektov je teklo v posameznih sekcijah.

Leksikološka sekcija

Slovenski pravopis

Člani uredniškega odbora akad. prof. dr. Jože Toporišič, predsednik (zunanji sodelavec), dr. Janez Dular (zunanji sodelavec), Milena Hajnšek – Holz (zunanja sodelavka).

Redaktorji M. Ahlin, L. Bokal, A. Gložančev, J. Keber, B. Lazar, Z. Praznik, J. Snoj, *iztočničarja* N. Vojnovič, P. Weiss (delno angažiran); *tonematik* V. Nartnik (delno angažiran); *tehnični usklajevalki* P. Kostanjevec, H. Majcenovič; *računalniške vnašalke* N. Jerman, A. Lap (delno angažirana), L. Uršič; *tajnica* M. Jež (do 30.9.), *strokovnotehnična*

delavka N. Holz (od 14.9.); *računalniška priprava za natis* P. Jakopin, P. Weiss.

Uredniški odbor se je sestel na 46. sejah, večinoma v uredniški sestavi, deloma razširjeni z redaktorji, odvisno od problematike, ki se je obravnavala (problemi dodatkov h geslovníku, kritični pregled redakcij, obravnavanje pripomb redaktorjev, usklajevanje slovarskih sestavkov, sistemiziranje tonemske tipologije, tipologija popravkov, način vnašanja popravkov); opravil je drugi revizijski pregled združenih redakcij A–N, O, P, R, Š, U, Ž; obravnaval Toporišičev predlog redakcije predlogov, predpon, zaimkov ter Dularjevo recenzijo redakcije števnikov in popravke redakcij lastnoimenskega A–H; odgovarjal je na zunanja pisna vprašanja s pravopisno in širšo jezikovno problematiko. J. Toporišič je v zvezi s pravopisno problematiko predaval v Lingvističnem krožku Filozofske fakultete, na kongresu slavistov v Celju in na Obdobjih slovenskega jezika in književnosti v Ljubljani. J. Dular je o pravopisnih vprašanih govoril v Lektorski sekciji Slavističnega društva v Ljubljani.

Redaktorji so se ukvarjali predvsem z usklajevanjem slovarskih sestavkov, pri tem so izdelali okrog 800 iztočnic, opravili končno redaktorsko branje črk A–M, korekture vnosa popravkov A–Č, F, J, L, M ter ponovne korekture črk O, P, R, Š, U, Ž. Izdelani so bili zadnji sezname dodatkov A–Ž. Pregledane ali na novo otonemljene so bile iztočnice dodatkov; izdelani so bili vzorci za tonemske onaglasitve za krajevna imena, kakovostne in svojilne pridevnike ter deležnike. Opravljenih je bilo več anket v zvezi s tonemskim naglaševanjem.

V zadnji izvod združenih redakcij so bile vnesene na sejah sprejete redakcije predlogov, predpon in zaimkov. V računalniški zapis so bile vnesene redakcije, revizijske in recenzijske pripombe ter korekture; narejeni so bili ustrezni iztisi. Pripravljen je bil izpis lastnoimenskega A–H ter pripon in priponskih obrazil A–Ž.

Enozvezkovni slovar

I. Šircelj–Žnidaršič je nadaljevala zbiranje slovarskega gradiva iz priložnostnih izpisov iz strokovnih knjig in časopisja. Pri zbiranju gradiva je sodelovala tudi zunanja sodelavka M. Janežič.

A. Žele je opravljala poskusne redakcije glagolov, ki niso v Slovarju slovenskega knjižnega jezika, s posebnim ozirom na vezljivost.

Lematizacijski slovar

A. Bizjak je dopolnila nabor oblikoslovnih oznak

ter pregledala in popravila strojno označena besedila Nove zaveze Svetega pisma in vzorec časopisa Delo za leto 1997. Sproti je združevala elektronsko zbirko časopisa Delo za slepe. Rezultat dela je zbirka 3.500.000 besednih oblik. Julija je začela zbirati besedila, ki se po sporočevalnem namenu uvrščajo med govorjena besedila; zbranih je bilo 3.000 besed.

Slovar stare knjižne prekmurščine

N. Holz je opravila računalniški vnos slovarskih sestavkov črk H, I, J, K, N, O in P (delno).

Gradivske zbirke

V zmanjšanem obsegu se je nadaljevalo zbiranje in urejanje slovarskega gradiva, predvsem priložnostnih izpisov iz publicističnih, strokovnih in leposlovnih del. V tem letu je bilo pridobljenih 5.000 kartotečnih listkov. Večina zbranega gradiva je tudi v računalniški datoteki.

J. Müller je dokončeval doktorsko disertacijo s področja leksikalnega pomenoslovja slovenskega knjižnega jezika.

A. Žele je oddala doktorsko disertacijo »Vezljivost v slovenskem knjižnem jeziku«.

Etimološko-onomastična sekcija

Za 4. knjigo Etimološkega slovarja slovenskega jezika je bilo izdelanih 353 slovarskih sestavkov in vnesenih več dopolnil v že napisano besedilo. Zbirala so se tudi dopolnila za etimološko obravnavo leksike z vzglasnim A–S. Nekateri problemi so bili podrobneje obdelani in prikazani v revialnem znanstvenem tisku ali na konferencah.

Nadaljevalo se je delo pri projektu Slovar jezika Janeza Svetokriškega.

Od 15. februarja dalje je bilo v računalniško datoteko vnesenih 385 strani oz. približno 2.900 KB 1. in 2. knjige Etimološkega slovarja slovenskega jezika. Opravljeni sta bili dve korekturi vnosa.

Sekcija za zgodovino slovenskega jezika

Pri pripravi Poskusnega snopiča Slovarja slovenskih protestantskih piscev 16. stoletja je teklo predeleovanje in dodelovanje gesel ter izdelovanje kon-

cepta slovarja, ki bo v zgoščenem popisu podan v uvodu.

M. Merše, ki je svoj del gesel prva izdelala in vnesla v računalniški zapis, je opravila usklaževalni pregled svoje tretjine slovarskega dela in dala nekaj gesel sodelavcem za vzorec. F. Novak je preskušal posplošena načela na redakcijah *pravica, pravda, joger, oko* in pri tem gesla tudi nekoliko dodeloval. F. Premk je predelovala, usklaževala in krajšala gesla: *bratinski, bratovski, bratovlji, čez, len, lenoba, leni, lenec, meniski, meniški, menihiški, menihov, ofer, pravičen, pravični, saj, sela, utragljiv, utragljivi, utragljivost, vsaj*. Redaktorji so medsebojno kritično pregledovali posamezna gesla ali njihove dele (npr. oblikoslovno zaglavje).

Za uvod, ki je popis teorije slovarja, je M. Merše napisala dele: zgradba slovarskega sestavka, razdelke (besedotvorni, pogostnostni, prvopojavitveni, oblikoslovni) zaglavja, prikaz vezljivosti, pomensko-ponazarjalni del slovarskega sestavka, oblikovanost podiztočniških razdelkov, razdelek o navajanju sočasnih sopomenk in protipomenk, seznam krajšav. M. Merše in F. Novak sta po pretresu možnosti izoblikovala razdelek o rekonstruiranem jakostnem naglasu prve oz. prvih dveh oblik in uskladila pravila za razvrščanje ponazarjalnega gradiva pri posameznih besednih vrstah ter izoblikovala razdelek o etimologiji pri geslih, ki so bila prevzeta v tem obdobju. F. Novak je napisal dele uvoda o značaju slovarja, obdobju, ki ga slovar zajema, gradivu in delu za slovar. F. Premk je popisala gradivo za redakcijo pridevnika in prislova. Nadaljevala je študij hebraizmov in germanizmov.

J. Narat je reševala (z gesli opremljala) težje rešljiva mesta iz Dalmatinove *Biblije*, 1584, preverjala in dopolnjevala je osnutek alfabeta *Biblie* 1584 z listkovnim gradivom, urejala, združevala in združila je kartoteko Juričićeve *POSTILLE*, 1578. Odala je doktorsko disertacijo (Pojmovanje in etnična poimenovanja slovenskega jezika).

A. Legan Ravnikar je pripravljala doktorsko disertacijo.

M. Kambič je v računalnik vnesla več daljših gesel, nadaljevala in končala je abecedno urejanje in združevanje izpisov iz vseh treh delov Trubarjeve *HISHNE POSTILLE*, 1595, ter stipkala seznam teh gesel in del abecednega seznama gesel iz Juričićeve *POSTILLE*, 1578. S pomočjo študentov so bili abecedno dokončno urejeni izpisi iz Trubarjevega dela *TA CELI NOVI TESTAMENT*, 1581–1582

(197.000 listkov), in tretji del Juričićeve *POSTILLE*, 1578.

Zunanji sodelavec Lucijan Bratuš je v sodelovanju s Sekcijo izdelal izpopolnjeno verzijo pisave za slovar slovenskih protestantskih piscev.

Dialektološka sekcija

Slovenski lingvistični atlas – SLA

(K. Kenda – Jež, J. Škofic, V. Nartnik, P. Weiss)

- pridobitev zvočnega zapisa odgovorov na vprašalnico za doslej še nezapisano točko 276 (Zavinek),
- pregled arhivskega gradiva ISJ in Dialektološke sekcije iz let 1958–1994 (za dopolnitev Vodnika po SLA F. Benedik s prej nedostopnimi podatki ter pripravo predgovora k Vodniku),
- izdelava dveh recenzij Vodnika po SLA,
- računalniški vnos odrazov prednaglasnih samoglasnikov po gradivu za SLA,
- izdelava (in objava) 3 fonoloških opisov (Zgoranje Gorje /SLA 198/, Vnanje Gorice /SLA 229/, Cerčno /OLA 6, SLA 166/).

Slovenski lingvistični atlas – OLA

(V. Smole, K. Kenda – Jež)

- izdelava štirih kart za t. i. VIII. (poljski) zvezek OLA: leksično-besedotvorni karti *LSI 2047 učitelj* in *LSI 2058 učenec* ter besedotvorni karti *SI 2052 učiteljica* in *SI 2059 učenka*; opravljene so bile tudi korekture indeksov k tem kartam,
- korespondenca s poljsko, hrvaško, srbsko in makedonsko nacionalno komisijo (drobne dopolnitve gradiva za zvezke v pripravi),
- udeležba na rednem delovnem zasedanju MK OLA v Moskvi (29.11.–2.12.),
- prijava organizacije rednega delovnega zasedanja MK OLA leta 2000 v Sloveniji na MZT.

Evropski lingvistični atlas – ALE

(V. Nartnik)

- udeležba na 32. zasedanju Uredniškega odbora ALE v Liji in Msidi na Malti (6.–11.4.)
- priprava odgovorov na vprašanja prof. Maria Alineia iz Firenc.

Priprava monografij

Jakob Rigler: *Izbrani spisi I (Jezikovnozgodovinske in dialektološke razprave)* (V. Smole, J. Škofic, K. Kenda – Jež, P. Weiss, V. Nartnik, T. Jakop)

- priprava spiska manjkajočih posebnih znakov za izdelavo fontov Brane 3 in 4,
- prevod tujejezičnih citatov,
- dokončni računalniški vnos razprav (z vsemi posebnimi znaki),
- dvojne predkorekture,
- dopolnitev bibliografije Jakoba Riglerja,
- izdelava bibliografije člankov o Jakobu Riglerju in njegovem delu,
- priprava bibliografije del, ki jih je v svojih razpravah navajal Jakob Rigler,
- izdelava seznama uporabljenih krajšav,
- priprava predgovora,
- začetek izdelovanja kazal.

Av gust Pavel: *Glasoslovje slovenskega cankovskega narečja* (T. Jakop)

- skoraj dokončen prevod drugega dela razprave (konzonantizem).

Narečno slovaropisje

- oddaja računalniškega vnosa Kostelskega slovarja J. Gregoriča (S. Horvat) v recenzijo,
- nadaljevanje dela za slovar govorov Zadrebke doline med Gornjim Gradom in Nazarjami (P. Weiss),
- zbiranje gradiva za slovar kroparskega govora (J. Škofic),
- svetovanje pri terskem narečnem slovarju P. Merkuja (P. Weiss).

Sekcija za terminološke slovarje

Pravni terminološki slovar

Sodelavci: B. Košmrlj – Levačič, S. Torkar, M. Humar, delno tudi I. Šircelj – Žnidaršič, M. Djurovič, delno tudi zunanja sodelavka Ana Anžel in zunanji sodelavec mag. Borut Stražišar.

Delo za izdajo slovarja je potekalo še januarja in februarja. Delo je izšlo v aprilu 1999 z naslovom *Pravni terminološki slovar do 1991, gradivo* in je bilo predstavljeno na tiskovni konferenci.

Program za izpisovanje virov in redakcija slovarjev Notranje sodelavke: B. Košmrlj – Levačič, M. Djurovič in K. Nemeč. *Zunanja sodelavca:* Igor Erjavec in Tomaž Seliškar.

Za potrebe Sekcije je bil v maju 1999 po kriterijih, ki jih je pripravila B. Košmrlj – Levačič, izdelan uporabniški računalniški program, ki omogoča evidentiranje virov z bibliografskimi podatki, shrani-

tev terminoloških besedil, zapis terminov, skupaj z izbranim sobesedilom in pripadajočimi razmernimi izrazi, natis kartotečnih listkov, oblikovanje in natis geslovnika ali seznama terminov, urejenih po odzadnji abecedi. Uporabniški program temelji na programu Access Microsoftovega operacijskega sistema (MS) in vključuje tudi urejevalnik Word (MS) in program Excel (MS). V septembru 1999 je T. Seliškar po terminografski shemi in navodilih B. Košmrlj – Levačič izdelal še drugi del uporabniškega programa, ki podpira redakcijo terminoloških slovarjev. Iztočnice posameznega nastajajočega slovarja se vpisujejo v pregledno urejena okna s polji za vpis slovničnih podatkov z ustreznimi ključji, po jasnejevalnih slovarskih sestavin skupaj s kvalifikatorji in kvalifikatorskimi pojasnili, zglede, razmerne izraze in tujejezične ustreznike pa je mogoče vpisovati v pripadajoča podokna. Polja za pripombe so v delovni fazi namenjena dopisovanju opozoril in opomb. Program omogoča iskanje po različnih slovarskih sestavinah in hkrati onemogoča vpis razmernih izrazov, ki v slovarju ne bi bili prikazani z iztočnico, s čimer je olajšano npr. preverjanje sopomenskosti v slovarju. Pri izpisovanju zredigiranih iztočnic je že bolj ali manj upoštevana končna slovarska oblika. Vpisovanje tujejezičnih ustreznikov je organizirano tako, da omogoča za vsak jezik posebej izpis obratnega slovarčka, v katerem so tujejezični termini urejeni po abecedi in so jim na drugem mestu dodani slovenski ustrezniki. Računalniški program poleg slovarskih sestavin podpira tudi spremljajoče delo: zapisniki, evidenca sej ipd.

Z uporabo računalniškega programa, ki je sicer še v fazi preizkušanja, se izdelujejo gorniški slovar (vpisanih in obdelanih 2.182 iztočnic), biološki slovar (vnesenih, vendar še ne v celoti obdelanih 692 iztočnic) in geografski slovar (2.869 iztočnic v različnih fazah obdelave). Podatke sta v glavnem vnesli M. Djurovič in K. Nemeč, deloma pa B. Košmrlj – Levačič in M. Humar. M. Djurovič je skupaj z B. Košmrlj – Levačič dopolnjevala sistemske tabele, preverila vse kode, kombinacije tipk in izpis znakov v Accessu in Wordu.

Pravnozgodovinski terminološki slovar

Notranja sodelavca: S. Torkar in K. Nemeč. *Zunanji sodelavci:* prof. dr. Janez Kranjc, prof. dr. Vladimir Simič, asist. mag. Marko Kambič, asist. mag. Katja Škrubej.

Dela za pravnozgodovinski slovar so v fazi zbira-

nja gradiva. S. Torkar je iz stare kartoteke za pravni slovar izločal listke s termini, ki bodo uporabni pri izdelovanju pravnozgodovinskega slovarja in sodeloval s K. Nemeč pri računalniškem vnosu seznama virov. Podčrtal je več besedil: M. Kos: Urbarji Slovenskega Primorja I, J. Smej: Problemi gorine, desetine in rabote v Bogojini v 17. in 18. stoletju, F. Gorsič: Birištvo in biriško izrazoslovje, S. Vilfan: Mitna zemljišča in njihov gospodarski učinek, O. Norčič: Martjanska pogodba, različna krajša besedila starejših avtorjev, kot so A. Trstenjak, A. Hudovernik idr., in zamejeval sobesedila pri terminih, ki so jih podčrtali pravniki (mag. Katja Škrubej: Gorske bukve – 200 str., obrnjena MeGISerjeva slovarja iz l. 1592 in 1603; dr. Vlado Simič: Zgodovinska pravotvornost in Slovenci – 480 str.). S. Torkar je dopolnjeval tudi seznam virov za pravnozgodovinski slovar.

K. Nemeč je s kartotečnih listkov vnesla v masko za slovar 450 slovarskih sestavkov, v seznam virov za pravnozgodovinski slovar pa 57 avtorjev in njihovih del (275 KB).

S. Torkar je dopolnil zasnovo pravnozgodovinskega slovarja, ki jo je leta 1998 pripravila B. Košmrlj – Levračič, in izdelal vzorce slovarskih sestavkov. Zasnova je bila oddana v presojo Znanstvenemu svetu Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša. Komisija za pravnozgodovinski slovar se je sestala dvakrat.

Splošni tehniški slovar

Notranji sodelavci: C. Tavzes in deloma K. Nemeč. *Zunanji sodelavci:* prof. dr. Andrej Paulin (vodja), prof. dr. Andrej Čadež, prof. dr. Peter Glavič, prof. dr. Dominik Gregl, prof. dr. Jože Puhar, Franc Spiller – Muys, dipl. inž., dr. Andrej Šmale, doc. dr. Rajko Bernik, Jože Unk, dipl. inž., prof. dr. Florjan Vodopivec, mag. Anton Stušek, mag. Igor Smolej, prof. dr. Jože Spanring, prof. dr. Sonja Malej Kveder, Božo Igljič, dipl. inž., Peter Černigoj, dipl. inž. Tehniška komisija je imela 33 sej. Obdelovala je gesla po Splošnem tehniškem slovarju od amalgamirati do andralit, poleg tega pa še gesla, povezana z njimi pomensko ali po nosilnih besedah razlag. Obdelanih je bilo 590 iztočnic. Zaradi predvidene izdaje iztočnic črke A so člani pregledovali tudi gradivo, obdelano v prejšnjih dveh letih, in sicer 2.220 iztočnic. Na več sejah so se potem obravnavale pripombe na to gradivo. Gradivo za seje je pripravljala C. Tavzes.

Medicinski terminološki slovar

Slovar se izdeluje na Medicinski fakulteti, pri njem kot leksikografka sodeluje Č. Tavzes. Uredniki so po področjih pregledali, popravili in dopolnili gradivo črk R–Ž, v ožji uredniški skupini pa v drugem pregledu od F do vključno O. Popravki za vse omenjene črke so že vneseni v računalnik. V drugem pregledu ožjega uredniškega odbora je končan pregled črk C–L, v tretjem pa B–G. Na teh sejah so bili obravnavani vsebinski, slovnični in leksikografski popravki. Č. Tavzes je opravljala usklajevalni pregled, predvsem sinonimov, nadrejenosti in usklajenosti razlag.

Veterinarski terminološki slovar

Delo poteka na Veterinarski fakulteti. Č. Tavzes je kot leksikografka usklajevalno popravila gradivo črk P in R za peti zvezek slovarja, ki je že izšel. Prav tako je izšel popravljeni in dopolnjeni prvi zvezek (A in B).

Gledališki terminološki slovar

V komisiji za izdelavo gledališkega terminološkega slovarja sodelujejo notranji in zunanji sodelavci. Skupino vodi M. Humar, sodeluje tudi P. Gantar. *Zunanji sodelavci:* Miran Herzog, prof., Viktor Molka, dipl. inž., Janko Moder, prof., Slavka Lokar, prof., Edi Majaron, prof., mag. Katja Podbevšek. Komisija za izdelavo gledališkega terminološkega slovarja je imela 30 sej. Redakcija je potekala po pomenskih sklopih. M. Humar in posamezni člani komisije, zlasti V. Molka, S. Lokar, J. Moder in M. Herzog, so pripravljali osnutke slovarskih sestavkov. P. Gantar je izpisala gradivo iz domače in tuje strokovne literature in oblikovala osnutke redakcij za družini *komedija* in *tragedija*, skupaj 30 slovarskih sestavkov. Osnutke redakcij je potem dvakrat obravnavala komisija. Dokončno je bilo izdelanih 200 slovarskih sestavkov, 170 pa je pripravljenih za komisijsko obdelavo. Skupno je končanih 1.373 slovarskih sestavkov. Vse gradivo je vnesla v računalnik M. Humar.

Gorniški terminološki slovar

V komisiji za izdelavo gorniškega terminološkega slovarja sodelujejo notranji in zunanji sodelavci. Skupino vodi M. Humar. *Zunanji sodelavci:* Pavle Šegula, dipl. inž., Franci Savenc, prof., Albin Vengust, dipl. um. zgod., Albin Mlač, dipl. inž., prof. dr. Stanko Klinar, Stanislav Bojan Zupet, občasno pri posamezni problematiki tudi: dr. Stanislav Jur-

ca, Matej Humar, dipl. inž., Miha Pavšek, prof., Bojan Pollak, prof., dr. Bojan Leskošek. *Tehnični so-delavki*: M. Djurovič in K. Nemeč.

Komisija za izdelavo gorniškega terminološkega slovarja je imela 40 sej. Gradivo je pripravljala M. Humar zlasti z B. Mlačem, potem ga je dvakrat obravnavala komisija. Z nekaterimi člani so potekali samo pismeni stiki, zlasti po elektronski pošti (B. Pollak, B. Leskošek, M. Pavšek, M. Humar). P. Šegula je dal na voljo gradivo svojega slovarja *Sneg in plazovi*, S. B. Zupet pa gradivo za geografsko gorniško izrazje. Ves čas je potekalo dopolnjevanje geslovnika z gradivom iz priročnikov, revij, različnih del, oglaševalskega gradiva ipd. Dokončno je bilo obdelanih 935 iztočnic, skupaj je končanih 2.935 slovarskih sestavkov, za komisijsko obravnavo je pripravljenih 4.900 slovarskih sestavkov. Vse gradivo je vnesla v računalnik M. Humar. K. Nemeč je podčrtala dve deli: *Gorniški svetovalec* in *Skrivnosti nedotaknjenih strmin Boruta Črničca*. V program za izdelavo slovarja je K. Nemeč vnesla 97 slovarskih sestavkov, M. Djurovič pa okoli 2.000 slovarskih sestavkov.

Biološki terminološki slovar, botanični slovar

V komisiji za izdelavo biološkega terminološkega slovarja sodelujejo notranji in zunanji sodelavci. Skupino vodi B. Košmrlj – Levačič, kot tehnični delavki sodelujeta M. Djurovič in K. Nemeč. *Zunanji sodelavci*: prof. dr. Franc Batič, dr. Aleksa Cimerman, prof. dr. Nada Gogala, akad. dr. Jože Maček, prof. dr. Andrej Martinčič, mag. Andrej Seliskar, akad. dr. Alojz Šercelj, mag. Boris Turk, prof. dr. Tone Wraber, dr. Daniel Vrhovšek.

Komisija je imela 15 sej, na katerih je opredelila slovar in določila njegov tematski obseg. Sprejeta so bila načela za izdelavo slovarja, ki jih je pripravila B. Košmrlj – Levačič. Kerbo v slovarju predstavljeno strokovno izrazje razčlenjeno po področjih, je bil določen seznam 44 strokovnih kvalifikatorjev. Prvotni seznam temeljnih del, iz katerih se bo zbiralo gradivo, je bil dopolnjen. Posamezni člani so po metodi celovitega zajemanja označili termine v 16 bibliografskih enotah, ki so bili s sobesedilom vneseni v računalniško gradivsko zbirko (1.507 terminoloških zapisov). Ker bo slovar večjezični, bodo termini dopolnjeni z angleškimi in nemškimi ustrezniki, latinski pa bodo dodani le tistim terminom, za katere se v stroki uporablja jo. Začela se je poskusna redakcija, v katero je bilo zajetih 122 terminov pomenske skupine *veda*.

Dokončno je bilo obdelanih 64 slovarskih sestavkov.

B. Košmrlj – Levačič je pregledala dostopne tujejezične terminološke slovarje s področja botanike in biologije in priloge *Znanost časopisa Delo* ter podčrtala termine s področja biologije, botanike in sorodnih ved. V računalnik je M. Djurovič vnesla 1.100 KB besedila in K. Nemeč 500 KB besedila.

Umetnostnozgodovinski terminološki slovar

V komisiji za izdelavo umetnostnozgodovinskega terminološkega slovarja za zdaj delajo samo zunanji sodelavci: Gregor Moder, prof., mag. Maja Lolar Štamcar, prof. dr. Špelca Čopič, dr. Vesna Bučič, Hanka Štular, prof., mag. Gojko Zupan. Skupino vodi Gregor Moder, prof., tehnična dela zanjo opravljata M. Djurovič in K. Nemeč.

Komisija je imela 30 sej, na katerih je obravnavala organizacijska vprašanja in izdelovala geslovník. Komisija nadaljuje delo skupine, ki jo je vodil dr. Emilijan Cevc. Ta je kot osnovo za terminološki slovar pripravila 3.100 iztočnic, ki so bile zdaj pregledane do srede črke K. Dodanih je bilo okrog 1.500 iztočnic. Prvotni geslovník in popravke je vnesla v računalnik H. Štular. K. Nemeč je poskusno vnesla v program za izdelavo slovarja 288 iztočnic.

Geografski slovar

V komisiji za izdelavo geografskega terminološkega slovarja sodelujejo notranji in zunanji sodelavci. *Notranje sodelavke*: M. Humar, B. Košmrlj – Levačič in K. Nemeč. *Zunanji sodelavci*: dr. Milan Orožen Adamič in drugi.

Slovar se bo izdeloval na podlagi gradiva, ki so ga pripravili geografi. Narejenih je bilo že nekaj poskusnih redakcij: M. Humar 286 slovarskih sestavkov, B. Košmrlj – Levačič 139 slovarskih sestavkov. K. Nemeč je prenesla iz Wordove datoteke v program za redakcijo slovarjev gradivo za 1.130 slovarskih sestavkov.

Geološki slovar

M. Djurovič je vnesla v računalnik ok. 1.600 novih slovarskih sestavkov z večkratnimi korekturami, v gradivo, ki obsega 6.000 slovarskih sestavkov, pa delne korekture.

Jezikovni pregled

Cvetana Tavzes

Jezikovni in terminološki pregled učbenika prof. dr. Komadina s področja socialne medicine, *Mali*

leksikon zdravstvene nege, iz zbirke priručnikov Pod mikroskopom, knjigi *Kako kri kroži po telesu* in *Ogrodje našega telesa*. Uredila je črko B za novo, razširjeno izdajo Verbinčevega *Slovarja tujk*. Kot strokovni sodelavec je sodelovala pri jezikovnem pregledu člankov za *Enciklopedijo Slovenije*. Jezikovno je pregledovala medicinsko strokovno revijo *Jama* in glasilo *Zbornice za zdravstveno nego Slovenije Utrip*.

Jezikovno in slovaropisno svetovanje

C. Tavzes je sodelovala z Uradom za standardizacijo in meroslovje pri pripravi načel za izdelavo letalskega standarda, udeležila se je 8 sej Terminološke delovne skupine Medresorske komisije za ravnanje z nevarnimi snovmi, na katerih se razpravlja o prevodih direktiv Evropske skupnosti v slovenščino, pri čemer nastajajo glosarji posameznih področij, ki jih je treba medsebojno terminološko usklajevati.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

V. Cvetko Orešnik je članica senata FF, uredniškega odbora Slavistične revije, mednarodnih društev Indogermanische Gesellschaft in Wiener Sprachgesellschaft, članica Sveta za znanost in tehnologijo Republike Slovenije, članica Znanstvenoraziskovalnega sveta NCKSS pri MZT Republike Slovenije.

M. Furlan in A. Gložančev sta članici Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije.

M. Furlan, M. Humar, M. Merše, P. Weiss so člani uredniškega odbora revije *Slovenski jezik – Slovene Linguistic Studies*.

M. Furlan, J. Keber, F. Novak, V. Smole so člani uredniškega odbora *Jezikoslovnih zapiskov*.

J. Keber je urednik 5. številke *Jezikoslovnih zapiskov*, sodeloval je s prispevki na Radiu Slovenija (Val 202) v oddaji *Kdo ve*.

M. Merše je predstavnica Inštituta v Odboru za ohranjanje spomina in dela Maksa Pleteršnika.

V. Nartnik je član uredniškega odbora zbornika *Studia mythologica Slavica*.

V. Nartnik je bil od 15.3. do 15.5. lektor na Karlovi univerzi v Pragi.

F. Premk je članica uredniškega odbora revije *Riječ* (časopis za filologijo), ki izhaja na Reki.

M. Snoj je urednik revije *Slovenski jezik – Slovene Linguistic Studies*.

J. Škofic je imela v Kovaškem muzeju v Kropi predavanje o kroparskih mikrotoponimih in sodelovala pri pripravi razstave na to temo.

P. Weiss je področni urednik za jezikoslovje pri *Enciklopediji Slovenije*; sodeluje v uredniškem odboru *Historičnega seminarja ZRC SAZU* in v *Komisiji za raziskovalno opremo ZRC SAZU*; z Jožetom Krašovcem je souredil knjigo *Nagrada, kazen in odpuščen je: mišljen je in verovan je starega Izraela v luči grških in sodobnih pogledov* (Ljubljana: SAZU (izd.), Svetopisemska družba Slovenije (zal.), 1999 (Dela drugega razreda SAZU 53)).

Na novinarski konferenci so bile v sodelovanju z Založbo ZRC predstavljene naslednje publikacije: 3. 2.: Cvetko Orešnik, Varja: *K metodologiji preučevanja baltoslovansko-indoiranskih jezikovnih odnosov. Prvi del*. Ljubljana. Založba ZRC, 213 str. *Besedišče slovenskega jezika z oblikoslovnimi podatki*, urednica Ivanka Šircelj – Žnidaršič. Ljubljana. Založba ZRC, 1.009 str.

Jezikoslovni zapiski 4/1998, urednik Janez Keber. Ljubljana. Založba ZRC, 223 str.

Pravni terminološki slovar do 1991, gradivo. Ljubljana. Založba ZRC, 560 str.

30. 6. je bila v sodelovanju z Založbo ZRC in The Joyce and Elizabeth Hall Center for the Humanities, University of Kansas, predstavljena druga številka zbornika *Slovenski jezik – Slovene Linguistic Studies*. Ljubljana. Založba ZRC, str. 175

8. 12.: *Jezikoslovni zapiski 5/1999*, urednik Janez Keber. Ljubljana. Založba ZRC, 263 str.;

Benedik, Francka: *Vodnik po zbirki narečnega gradiva za slovenski lingvistični atlas (SLA)*. Ljubljana. Založba ZRC, 154 str.

Raziskovalci Inštituta so pisno in ustno odgovarjali na jezikovna vprašanja pravnih in fizičnih oseb.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Inštitutska knjižnica je v letu 1999 pridobila 342 novih knjig in 272 revij. Knjižnico je obiskovalo 42 delavcev inštituta in 74 zunanjih obiskovalcev, ki so si za čitalnico izposodili 805 knjižnih enot, na dom pa 394 knjižnih enot.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- *Pravni terminološki slovar do 1991, gradivo*. Ljubljana. Založba ZRC, 560 str.

- *Slovenski jezik – Slovene Linguistic Studies 2/1999*, urednika: Marko Snoj in Marc L. Greenberg. Ljubljana. Založba ZRC in The Joyce and Elizabeth Hall Center for the Humanities, University of Kansas, 175 str.
- Francka Bendik: *Vodnik po zbirki narečnega gradiva za slovenski lingvistični atlas (SLA)*. Ljubljana. Založba ZRC, 154 str.
- *Jezikoslovni zapiski 5/1999*, urednik Janez Keber. Ljubljana. Založba ZRC, 263 str.

MEDNARODNO SODELOVANJE

Inštitut sodeluje v mednarodnih projektih: Slovenski lingvistični atlas – OLA, Evropski lingvistični atlas – ALE, Copernicus Concerted Action TELRI II, The International Federation of Terminological Centers and Banks, kjer se nadaljuje delo.

Nov je mednarodni projekt Enciklopedija slovenske onomastike (EOS), mednarodni projekt pod vodstvom poljskih slavistov. Z Inštituta za slovenski jezik sodelujejo: dr. Marko Snoj, dr. M. Furlan, J. Keber, mag. A. Gložančev, S. Torkar.

OBISKI V INŠTITUTU

- Mag. Agnieszka Będkowska-Kopczyk, Uniwersytet Śląski, Instytut Filologii Słowiańskiej, Sosnowiec. Polletno raziskovalno delo v inštitutskih zbirkah. (od 9.11.1998 do 9.5.)
- Inessa Kurjan, cand. sci., Beloruska državna univerza v Minsku, Filološka fakulteta, Katedra za teoretično in slovansko jezikoslovje (julij).
- Dr. Marta Pančíková, Filozofska fakulteta v Bratislavi (maj).

DOKTORSKA IN MAGISTRSKA DELA

Primož Jakopin

Zgornja meja entropije pri leposlovnih besedilih v slovenskem jeziku; Fakulteta za elektrotehniko Univerze v Ljubljani, zagovor: 5.7. – doktorska disertacija.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Ljudmila Bokal

Slovenski narečni slovar ji. – 2. mednarodni dialektološki simpozij, Maribor, 12.2.

Nove aktualistične besede v slovenščini. – Slovenski slavistični kongres, Celje, 7.10.

Metka Furlan

Slovanská etymologie v indoevropském kontextu. – etimološki simpozij, Brno, 8.9.

Alenka Gložančev

Pravopisno-slovnična in jezikovnokulturna vprašanja pri imenih slovenskih podjetij kot kategoriji stvarnih lastnih imen. – Slovenski slavistični kongres, Celje, 7.10.

Milena Hajnšek – Holz

Riglerjevo delo pri SSKJ. – 2. mednarodni dialektološki simpozij, Maribor, 11.2.

Odzadnji slovar slovenskega jezika. – 668. sestanek Lingvističnega krožka Filozofske fakultete v Ljubljani, Ljubljana, 24.5.

Hišna imena pod Donačko goro. – Simpozij Slovenska lastnoimenskost (Dnevi Maksa Pleteršnika 1999), Pišce pri Brežicah, 16.9.

Marjeta Humar

Lastna imena v starejših slovenskih slovarjih kot kulturološka prvina. – Simpozij Slovenska lastnoimenskost (Dnevi Maksa Pleteršnika 1999), Pišce pri Brežicah, 15.9.

Compiling and translating of terminology into Slovene in the history and now. I Načini prevajanja tuje izrazje v slovenščino nekdanj in danes. – Terminološki simpozij, – International IOUTN/Forum symposium, Varšava, 25.9.

Jezikovne značilnosti kratkih reklamnih sporočil. Okrogla miza Poslovna in uradovalna slovenščina v zgodovini in danes. – Slovenski Slavistični kongres, Celje, 8.10

Pravni terminološki slovar, predstavitev strokovne publikacije. – Slovenski Slavistični kongres, Celje, 8.10

Tjaša Jakop

Tesarstvo izrazje v slovenskih narečjih. – 2. mednarodni dialektološki simpozij, Maribor, 12.2.

Primož Jakopin

Odzadnji slovar slovenskega jezika. – 668. sestanek Lingvističnega krožka Filozofske fakultete v Ljubljani, Ljubljana, 24.5.

EVA – an Internet Tool for Textual and Lexical Resources. Proceedings of the Workshop Language Technologies – Multilingual Aspects. – Ljubljana, 9.7.

Distance between languages as measured by a minimal entropy model. – 4th TELRI european seminar Text Corpora and Multilingual Lexicography, Bratislava, 6.11.

Slovenian National Corpus – from Fiction to Reality. – Slavic Electronic Dictionaries, St. Louis, 19.11.

Janez Keber

Raziskovanje izvora priimkov v Sloveniji. – Simpozij Slovenska lastnoimenskost (Dnevi Maksa Pleteršnika 1999), Pišece pri Brežicah, 15.9.

Karmen Kenda – Jež

Izvor nenaglašanih samoglasnikov v slovenskih narečjih. – 2. mednarodni dialektološki simpozij, Maribor, 11.2.

Posebnosti (slovenskega) narečnega slovaropisja. – 35. seminar slovenskega jezika literature in kulture, Ljubljana, 7.7.

Dialektološke raziskave na Inštitutu za slovenski jezik Frana Ramovša. – Slovenski slavistični kongres, Celje, 8.10.

Francka Benedik: Vodnik po zbirki narečnega gradiva za Slovenski lingvistični atlas, Ljubljana 1999. (predstavitev strokovne publikacije) – Slovenski slavistični kongres, Celje, 8.10.

Med diahronijo in sinhronijo – metodologija slovenskih povojnih dialektoloških raziskav. – Mednarodni simpozij Historizem v raziskovanju slovenskega jezika, literature in kulture, Obdobja 18, Metode in zvrsti, Filozofska fakulteta, 9.12.

Majda Merše

Primerjava glagolov pri slovenskih protestantskih piscih in Svetokriškem. – Mednarodni znanstveni sestanek – Simpozij o Janezu Svetokriškem, Vipavski Križ, 24.4.

Dosežki in naloge slovenskega zgodovinskega slovaropisja. – Slovenski slavistični kongres, Celje, 8.10.

Upoštevanje glagolskega oblikoslovja 16. stoletja v jezikoslovnih delih 19. in prve polovice 20. stoletja. – Mednarodni simpozij Historizem v razisko-

vanju slovenskega jezika, literature in kulture, Obdobja 18, Metode in zvrsti, Filozofska fakulteta, Ljubljana, 9.12.

Vladimir Nartnik

Besedotvor je ledinskih in hišnih imen v Vnanjih Goricah. – 2. mednarodni dialektološki simpozij, Maribor, 11.2.

Večbesedni termini v pomorski slovenščini – 5. mednarodni slavistični simpozij, Opatija, 28.6.

Franca Novak

Vprašanje stilistike in poslovnih in uradovnih besedilnih. Slovensko jezikoslovje danes in jutri, okrogla miza *Poslovna in uradovna slovenščina v zgodovini in danes*. – Slovenski slavistični kongres, Celje, 8.10.

Vloga protestantizma pri oblikovanju slovenskega knjižnega jezika. Znanstveno srečanje Protestantizem – zatočišče izgnanih na Petanjcih (Nadasdyjev dvorec), Tišina, 29.10.

Pomen raziskovanja besedja knjižnega jezika 16. stoletja za jezikoslovje. – Mednarodni simpozij Historizem v raziskovanju slovenskega jezika, literature in kulture, Obdobja 18, Metode in zvrsti, Filozofska fakulteta, Ljubljana, 10.12.

Francka Premk

Pridevniško stopnjevanje pri Trubarju in Dalmatinu ob soočenju s presežnikom v izvorni hebrejščini in prevodih. Posebni načini izražanja primerniške in presežniške mere pri slovenskih protestantih. – 5. mednarodni slavistični simpozij, Opatija, 29.6.

Hebraistična vprašanja pri redakciji zgodovinskega slovarja slovenskega jezika. – Mednarodni hebraistični kongres, Moskva, 4.10.

Vera Smole

Izvor dolgih enoglasnikov v slovenskih narečjih. – 2. mednarodni dialektološki simpozij, Maribor, 11.2.

Leksična raznolikost slovenskih narečij, predavanje za študente in predavatelje slavistike Univerze v Celovcu, Institut für Slavistik 16.11.

Stanje dialektoloških raziskav na Slovenskem, predavanje za študente slovenistike na Filološki fakulteti MGU Lomonosova, Moskva 3.12.

Jožica Škofic

A T KARLOVC GORI? – Predavanje ob mednarodnem dnevu muzejev, Kropa, 21.5.

Vzdevki in/ali hišna imena v Kropi – Simpozij Slovenska lastnoimenskost (Dnevi Maksa Pleteršnika 1999), Pišece pri Brežicah, 16.9.

Predstavitev 20. knjige iz zbirke Glasovi Rpečnikova vučca avtorja Marjana Zupana – Slovenski slavistični kongres, Celje, 8.10.

Gorenjski govori v Lipniški dolini – predavanje v OŠ Staneta Žagarja v Lipnici, Lipnica, 25.10.

Silvo Torkar

Osebna imena v živem jeziku zgornje Baške doline – Simpozij Slovenska lastnoimenskost (Dnevi Maksa Pleteršnika 1999), Pišece pri Brežicah, 15.9.

Slovenski priimki iz predkrščanskih osebnih imen – Rodoslovno društvo Slovenije, Ljubljana, 22.6.

Peter Weiss

Načini ogovarjanja in govorjenja o odsotni osebi v govorih spodnje Zadrečke doline – 2. mednarodni dialektološki simpozij, Maribor, 12.2.

Balkanski polotok, Turčija in Evropa v letu 1531 pri potopiscu Benediktu Kuripečiču – Predavanje v Historičnem seminarju, ZRC SAZU, Ljubljana, 25.2.

Konci besed in končnice – Predavanje v Društvu slovenskih književnih prevajalcev, Ljubljana, 15.4.

Posebnosti (slovenskega) narečnega slovaropisja – 35. seminar slovenskega jezika literature in kulture, Ljubljana, 7.7.

Slovensko (narečno) slovaropisje leta 1999 – Slovenski slavistični kongres, Celje, 8.10.

Andreja Žele

Miklošičev prispevek k slovenski skladnji (s poudarkom na vezljivosti) – Mednarodni simpozij Historizem v raziskovanju slovenskega jezika, literature in kulture, Obdobja 18, Metode in zvrsti, Filozofska fakulteta, 10.12.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Marjeta Humar

Udeležba na International IOUTN/Forum symposium, Varšava 25.–26. 9. Obravnavana je bila problematika prevajanja terminoloških slovarjev, enciklopedij.

Vladimir Nartnik

Nadomeščanje predavateljice slovenskega jezika

mag. Jasne Honzakove na Karlovi univerzi, Praga, 15.3.–31.3. in 12.4.–14.5.

Udeležba na 32. zasedanju Uredniškega odbora ALE v Liji in Msidi na Malti (6.–11.4.), na katerem je bila obravnavana problematika 6. in 7. zvezka ALE.

Vera Smole, Karmen Kenda – Jež

Udeležba na rednem delovnem zasedanju MK OLA v Moskvi (29.11.–2.12.), namenjenem usklajevanju redakcijskih načel pri zvezkih v pripravi.

Silvo Torkar

Študijski obisk v Moskvi – Institut slavjanovedenja, delo v knjižnicah in opravljanje strokovnih pogovorov z nekaterimi ruskimi jezikoslovci (L. V. Kurkina, S. M. Tolstojeva, V. N. Toporov), Moskva, 13.–20.8.

Peter Weiss, Karmen Kenda – Jež

Študijski obisk v Dialektološkem oddelku Jezikoslovnega inštituta Ludovita Štúra Slovaške akademije znanosti, namenjen seznanitvi s slovaškim narečnim slovaropisjem (27.–30.9).

PEDAGOŠKO DELO

Varja Cvetko Orešnik

Stara indijsčina I, II; Historična fonetika indoevropskih jezikov; Historična morfologija indoevropskih jezikov; Gotsčina (seminar); Oddelek za primerjalno in splošno jezikoslovje Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Metka Furlan

Hetiščina; Oddelek za primerjalno in splošno jezikoslovje Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Marjeta Humar

Poslovno in uradnovalno komuniciranje; Visoka upravna šola Univerze v Ljubljani.

Primož Jakopin

Računalništvo za filologe. Besedilo in računalnik; Oddelek za primerjalno in splošno jezikoslovje Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Majda Merše

Interpretacija starejših slovenskih jezikovnih spo-

menikov; Oddelek za slovanske jezike in književnosti Pedagoške fakultete Univerze v Mariboru.

Vladimir Nartnik

Uvod v slovansko jezikoslovje; Oddelek za slovanske jezike in književnosti Pedagoške Fakultete Univerze v Mariboru.

France Novak

Poslovno in uradovavno komuniciranje; Visoka upravna šola Univerze v Ljubljani.

Slovenski knjižni jezik I; Oddelek za slovanske jezike in književnosti Pedagoške fakultete Univerze v Mariboru.

Vera Smole

Zgodovinska slovnica in dialektologija I (Glasoslovje in naglas) in II (Dialektologija);

Izbirni diplomski seminar iz dialektologije in lingvistične geografije; Oddelek za slovanske jezike in

književnosti Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Marko Snoj

Indoevropska primerjalna slovnica: akcent in prevoj I; Oddelek za primerjalno in splošno jezikoslovje Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

MENTORSTVO

Varja Cvetko Orešnik je bila mentorica mladima raziskovalkama magistrandkama Poloni Gantar in Heleni Majcenovič.

Majda Merše je bila mentorica mladi raziskovalki doktorandki mag. Andreji Legan Ravnikar.

Vera Smole je bila mentorica mladima raziskovalkama magistrandkama Tjaši Jakop (ZRC SAZU) in Meliti Zemljak s Pedagoške fakultete v Mariboru ter Mariji Jež.

IZBRANA BIBLIOGRAFIJA, vir: vzajemna baza podatkov COBISS/COBIB

ČLANKI IN SESTAVKI

Izvirni znanstveni članek

GLOŽANČEV, Alenka. Jezikovnokulturna vloga slovarja imen slovenskih podjetij. *Jezikosl. zap.*, 1999, št. 5, str. 123-133. [COBISS-ID 13231661]

HOLZ, Nanika. Glagoli rekanja v Slovarju slovenskega knjižnega jezika. *Jezikosl. zap.*, 1999, št. 5, str. 91-105. [COBISS-ID 13253421]

KEBER, Janez. Osebna imena v ljudskih pesmih. *Tradit. - Inšt. slov. narodop.* Ljublj., 1999, 28, 1, str. 269-280. [COBISS-ID 13731629]

KEBER, Janez. Živalske metafore kot vir imen, vzdevkov in priimkov. *Jezikosl. zap.*, 1999, št. 5, str. 135-149. [COBISS-ID 13253933]

KENDA-JEŽ, Karmen. Fonološki opis govora kraja Cerčno (OLA 6, SLA 166). *Jezikosl. zap.*, 1999, št. 5, str. 207-234. [COBISS-ID 13232429]

KOŠMRLJ-LEVAČIČ, Maja. 0 terminološkem slovarju in računalniški podpori – ob izdelavi botaničnega terminološkega slovarja. *Jezikosl. zap.*, 1999, št. 5, str. 107-122. [COBISS-ID 13230893]

MAJCENOVIČ, Helena. Praktični vidiki normiranja v

slovarjih. *Jezikosl. zap.*, 1999, št. 5, str. 63-90. [COBISS-ID 13253165]

MERŠE, Majda. Problematika oblikoslovnega zaglavja v Poskusnem snopiču Slovarja slovenskih protestantskih piscev 16. stoletja. *Jezikosl. zap.*, 1999, št. 5, str. 19-31. COBISS-ID 13252397]

MÜLLER, Jakob. Zgodba o ljudstvu. *Jezikosl. zap.*, 1999, št. 5, str. 33-61. [COBISS-ID 13252653]

NARTNIK, Vlado. Fonološki opis govora Vnanjih Goric (SLA 226). *Jezikosl. zap.*, 1999, št. 5, str. 197-205. [COBISS-ID 13232173]

PREMK, Francka. Slovensko-hrvaško-furlansko-italijanski kulturni stiki v 16. stoletju. V: *Introduzione allo studio della lingua, letteratura e cultura croata : (atti del Convegno internazionale di studi, Udine, 20-21 novembre 1997)*. Udine: Forum, 1999, str. [199]-209. [COBISS-ID 12039981]

ŠKOFIC, Jožica. Fonološki opis govora kraja Zgornje Gorje (SLA 198). *Jezikosl. zap.*, 1999, št. 5, str. 183-195. [COBISS-ID 13231917]

TORKAR, Silvo. Antroponimia byłej niemieckiej wyspy językowej w górnej dolinie Baczy (okreg Tolmin, Slowenia Zachodnia). *Rozpr. Slaw.*, 15, str. 217-231, ilustr. [COBISS-ID 12836141]

TORKAR, Silvo. Nekaj posebnosti iz govora Huda južne in Oblok na Tolminskem. *Tradit. - Inšt. slov. narodop.* Ljublj., 1999, 28, 1, str. 299-308. [COBISS-ID 13734957]

WEISS, Peter. Določila za razvrščanje podobno in enako pisanih iztočnic v slovarskem delu novega Slovenskega pravopisa. *Jezikosl. zap.*, 1999, št. 5, str. 151-167. [COBISS-ID 13259565]

WEISS, Peter. Šestdeset in šeststo petdeset šestdelnih šeststopenjskih petdejank. *Jezikosl. zap.*, 1999, št. 5, str. 169-177. [COBISS-ID 13241389]

ZUPANČIČ, Mitja, SMOLE, Vera. Fitogeografska delitev Slovenije in leksična raznolikost slovenskih narečij. *Tradit. - Inšt. slov. narodop.* Ljublj., 1999, 28, 1, str. 259-268. [COBISS-ID 13727789]

ŽELE, Andreja. Vezljivost kot razvojna kategorija. *Jezikosl. zap.*, 1999, 5, str. 179-182. [COBISS-ID 13241645]

Strokovni članki

BOKAL, Ljudmila. O imenu vasi Briše. *Briše*, 1999, letn. 2, št. 1, str. 15-16. [COBISS-ID 13876781]

BOKAL, Ljudmila. O pisanju sestavkov. *Briše*, 1999, letn. 2, št. 3, str. 42-43. [COBISS-ID 13877037]

BOKAL, Ljudmila. Svet zelenih gozdov : Polhov Gradec. *Lipov list*, 1999, letn. 41, št. 6, str. 189. [COBISS-ID 13873709]

BOKAL, Ljudmila. Naj bo Polhogradska dolina. *Naš čas*, 1999, 26, št. 254, str. 23. [COBISS-ID 13874477]

GLOŽANČEV, Alenka. Pregled slovenskega pravopisa od konca devetnajstega stoletja do danes. *Slov. šoli*, 1999, letn. 4, št. 5, str. 37-42. [COBISS-ID 13238573]

HAJNŠEK-HOLZ, Milena. Jubileji, Joža Meze, Stane Suhadolnik (1919-1992), Jakob Rigler (1929-1985). *Jezikosl. zap.*, 1999, št. 5, str. 9-15. [COBISS-ID 13228333]

KEBER, Janez. Ime mi je —. *Moj malček*, 1999, letn. 3, št. 1-12. [COBISS-ID 11079469, 13570861, 10224941, 10223917, 12504621, 11168557, 11079981, 11079213, 12989997, 12505133, 12504877]

KEBER, Janez. The origin of Slovene surnames. *Slovenija* (Ljublj.), 1999, let. 13, št. 1, str. 52-55, št. 2, str. 59-61, št. 3, str. 58-60. [COBISS-ID 10928941, 12505389, 13578797]

KEBER, Janez. Tudi tako se lahko reče : Držati se kot

lipov bog, Imeti lase na dež, Mulo kuhati. *Družin. pratika*, 1999, str. 136-139. [COBISS-ID 12992045]

MAJCENOVICH, Helena. Na zdomski poti Franceta Pappeža : (oris literarnega ustvarjanja). *Meddobje*, 1999, letn. 33, št. 1/2, str. 99-125, fotogr. [COBISS-ID 12821037]

SMOLE, Vera. Šentjernejski govor. V: Zbornik župnije Šentjerneje. Ljubljana: Družina, 1999, str. 451-463. [COBISS-ID 11996205]

ŠKOFIC, Jožica. Kako govorijo v Gaberjah. V: Muzejska poletna delavnica, Gaberje, 97 & 98. Celje: Muzej novejše zgodovine; [Ljubljana]: Zveza za tehnično kulturo Slovenije, 1999, str. 113-123. [COBISS-ID 12392493]

TORKAR, Silvo. Nekaj opomb k Slovenskim vodnim imenom F. Bezlaja. *Jezikosl. zap.*, 1999, št. 5, str. 237-239. [COBISS-ID 13233965]

Objavljeno vabljeno predavanje na znanstveni konferenci

HUMAR, Marjeta. Peter P. Glavar, jezikovni mojster svojega časa. V: Glavarjev simpozij v Rimu (Simpoziji v Rimu, 16). Celje: Mohorjeva družba, 1999, str. 309-324. [COBISS-ID 12333613]

NARTNIK, Vlado. Imja Samo v svete slovenskih narodnih pesen. V: Jerusalem in Slavic culture (Jews and Slavs, vol. 6). Ljubljana: Scientific Research Center of the Slovenian Academy of Sciences and Arts; Jerusalem: Center for Slavic Languages and Literatures of the Hebrew University, 1999, str. [127]-135, ilustr. [COBISS-ID 12497709]

PREMK, Francka. Sloveno-Hebraica 1983-1998. V: Jerusalem in Slavic culture (Jews and Slavs, vol. 6). Ljubljana: Scientific Research Center of the Slovenian Academy of Sciences and Arts; Jerusalem: Center for Slavic Languages and Literatures of the Hebrew University, 1999, str. [157]-179. [COBISS-ID 12497453]

Objavljeno predavanje na znanstveni konferenci

BOKAL, Ljudmila. Škrabčeva besedoslovna načela. V: Škrabčeva misel III : zbornik s simpozija '98. Nova Gorica: Frančiškanski samostan Kostanjevica, 1999, str. 127-144. [COBISS-ID 19023197]

HAJNŠEK-HOLZ, Milena. Lastna imena v Murkovem slovarju. V: Murkov zbornik : referati s Simpozija Anton Murko in njegov čas (Zora, 9). Maribor: Slavistično društvo, 1999, str. 292-303. [COBISS-ID 8732936]

HAJNŠEK-HOLZ, Milena. Narečno besedje kot vir in pomagalo pri izdelavi SSKJ. V: Logarjev zbornik: refe-

- rati s 1. mednarodnega dialektološkega simpozija v Mariboru (Zora, 8). Maribor: Slavistično društvo, 1999, str. 214-225. [COBISS-ID 12779821]
- HUMAR, Marjeta. Strokovno izrazje v Murkovih slovarjih. V: Murkov zbornik : referati s Simpozija Anton Murko in njegov čas (Zora, 9). Maribor: Slavistično društvo, 1999, str. 277-291. [COBISS-ID 8732680]
- KENDA-JEŽ, Carmen. Jean Baudouin de Courtenay v Škrabčevih spisih. V: Škrabčeva misel III: zbornik s simpozija '98. Nova Gorica: Frančiškanski samostan Kostanjevica, 1999, str. [707]-715. [COBISS-ID 11558957]
- KENDA JEŽ, Karmen. Med narečjem in knjižnim jezikom. V: Logarjev zbornik : referati s 1. mednarodnega dialektološkega simpozija v Mariboru (Zora, 8). Maribor: Slavistično društvo, 1999, str. 304-315. [COBISS-ID 12792365]
- KENDA-JEŽ, Carmen, WEISS, Peter. Posebnosti (slovenskega) narečnega slovaropisja. V: Zbornik predavanj. Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovanske jezike in književnosti Filozofske fakultete, 1999, str. 27-46. [COBISS-ID 9918818]
- MERŠE, Majda. Murkov slovarski prikaz glagolov. V: Murkov zbornik: referati s Simpozija Anton Murko in njegov čas (Zora, 9). Maribor: Slavistično društvo, 1999, str. 259-276. [COBISS-ID 8732424]
- MERŠE, Majda. Škrabčev prikaz slovenskih slovničarjev. V: Škrabčeva misel III : zbornik s simpozija '98. Nova Gorica: Frančiškanski samostan Kostanjevica, 1999, str. [65]-77. [COBISS-ID 11557933]
- NARAT, Jožica. Mesto prekmurščine v Murkovih slovarjih. V: Murkov zbornik : referati s Simpozija Anton Murko in njegov čas (Zora, 9). Maribor: Slavistično društvo, 1999, str. 348-367. [COBISS-ID 8733960]
- NARAT, Jožica. Prekmurščina v delih p. Stanislava Škrabca. V: Škrabčeva misel III : zbornik s simpozija '98. Nova Gorica: Frančiškanski samostan Kostanjevica, 1999, str. 163-176. [COBISS-ID 19023709]
- NARTNIK, Vlado. K obravnavi samostalnih zaimkov v Dajnkovi, Metelkovi in Murkovi slovnici. V: Murkov zbornik : referati s Simpozija Anton Murko in njegov čas (Zora, 9). Maribor: Slavistično društvo, 1999, str. 97-102. [COBISS-ID 8730120]
- NARTNIK, Vlado. Oblikovne posebnosti ledinskih imen v Vnanjih Goricah. V: Logarjev zbornik : referati s 1. mednarodnega dialektološkega simpozija v Mariboru (Zora, 8). Maribor: Slavistično društvo, 1999, str. 249-251. [COBISS-ID 12778797]
- NOVAK, France. Zgradba slovarskega sestavka v Murkovem slovarju. V: Murkov zbornik : referati s Simpozija Anton Murko in njegov čas (Zora, 9). Maribor: Slavistično društvo, 1999, str. 192-203. [COBISS-ID 8731400]
- PRAZNIK, Zvonka. Določna in nedoločna oblika privednika v Murkovem slovarju. V: Murkov zbornik : referati s Simpozija Anton Murko in njegov čas (Zora, 9). Maribor: Slavistično društvo, 1999, str. 304-311. [COBISS-ID 8733192]
- SMOLE, Vera. Je govor Kostanjevice na Krki res vzhodnodolenjski? V: Logarjev zbornik : referati s 1. mednarodnega dialektološkega simpozija v Mariboru (Zora, 8). Maribor: Slavistično društvo, 1999, str. 64-71. [COBISS-ID 10067554]
- SMOLE, Vera. Naglas velelniških oblik pri Škrabcu in v nekaterih slovenskih narečjih. V: Škrabčeva misel III : zbornik s simpozija '98. Nova Gorica: Frančiškanski samostan Kostanjevica, 1999, str. [177]-183. [COBISS-ID 9448034]
- ŠKOFIC, Jožica. Nekater glasoslovne značilnosti govora Kroke na Gorenjskem. V: Logarjev zbornik: referati s 1. mednarodnega dialektološkega simpozija v Mariboru (Zora, 8). Maribor: Slavistično društvo, 1999, str. 99-108. [COBISS-ID 12391981]
- WEISS, Peter. Josip Tominšek kot dialektolog. V: Logarjev zbornik : referati s 1. mednarodnega dialektološkega simpozija v Mariboru (Zora, 8). Maribor: Slavistično društvo, 1999, str. 50-61. [COBISS-ID 12779309]
- WEISS, Peter. Slovnčni podatki v Murkovem slovensko-nemškem slovarju. V: Murkov zbornik : referati s Simpozija Anton Murko in njegov čas (Zora, 9). Maribor: Slavistično društvo, 1999, str. 204-224. [COBISS-ID 8731656]
- ŽELE, Andreja. Razlagalne skladenjske opombe v Škrabčevih jezikoslovnih spisih. V: Škrabčeva misel III: zbornik s simpozija '98. Nova Gorica: Frančiškanski samostan Kostanjevica, 1999, str. 145-154. [COBISS-ID 19023453]
- Poglavje ali samostojni sestavek v strokovni knjigi
- BENEDIK, Francka, KENDA-JEŽ, Karmen. Začetki slovenskega lingvističnega atlasa (SLA). V: BENEDIK, Francka. Vodnik po zbirki narečnega gradiva za slovenski lingvistični atlas (SLA). Ljubljana: ZRC SAZU, Založba ZRC, 1999, str. 12-14. [COBISS-ID 12777773]
- MERŠE, Majda. Protestantsko besedje v Pregljevem Bogovcu Jerneju. V: Ivan Pregelj (Zbirka Interpretacije, 9).

Ljubljana: Nova revija, 1999, str. [275]-296. [COBISS-ID 11426605]

ŽELE, Andreja. Pregljeva vezljivost glagolov kot pomemben pomensko-skladenjski stilem. V: Ivan Pregelj (Zbirka Interpretacije, 9). Ljubljana: Nova revija, 1999, str. [297]-309. [COBISS-ID 17427117]

Sestavek v enciklopediji

FURLAN, Metka. Šivic-Dular, Alenka. V: Enciklopedija Slovenije. 1. natis. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999, zv. 13: Š-T, str. 40. [COBISS-ID 13293869]

HUMAR, Marjeta. Terminologija. V: Enciklopedija Slovenije. 1. natis. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999, zv. 13: Š-T, str. 239-242, ilustr. [COBISS-ID 13307181]

MÜLLER, Jakob. Šolar, Jakob. V: Enciklopedija Slovenije. 1. natis. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999, zv. 13: Š-T, str. 76, fotogr. [COBISS-ID 13297453]

WEISS, Peter. Štiftar, Franc; Šuman, Josip; Tominec, Ivan. V: Enciklopedija Slovenije. 1. natis. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999, zv. 13: Š-T, str. 140, 165, 281. [COBISS-ID 13299245, 13305133, 13309485]

Objavljena recenzija, prikaz knjige, kritika

NOVAK, France. Tisoč besed, ki jih ni v Slovarju slovenskega knjižnega jezika. Delo (Ljublj.), 18.II.1999, str. 19 (Književni listi), ilustr. [COBISS-ID 10315309]

ŠIRCELJ-ŽNIDARŠIČ, Ivanka. Besedišče slovenskega jezika z oblikoslovnimi podatki : (predstavitev). Jezikosl. zap., 1999, št. 5, str. 241-246. [COBISS-ID 13234221]

ŠKOFIC, Jožica. Herta Maurer-Lausegger, Orodje s koroških podstrešij : O saneh.../Über Schlitten..., Klagenfurt/Celovec, 1999. Jezikosl. zap., 1999, št. 5, str. 257-258. [COBISS-ID 13251373]

ŠKOFIC, Jožica. Irena Stramljč Breznik, Prispevki iz slovenskega besedoslovja: Maribor, 1999. Jezikosl. zap., 1999, št. 5, str. 253-255. [COBISS-ID 13239341]

TORKAR, Silvo. Dragocena zbirka krajevnih in ledinskih imen goriških Slovencev. Delo (Ljublj.), 21.X.1999, str. 22. [COBISS-ID 6116145]

WEISS, Peter. Iz nemško-slovenskega slovarja po 210 letih še slovensko-nemški. Delo (Ljublj.), 23.IX.1999, str. 21 (Književni listi), ilustr. [COBISS-ID 12336429]

WEISS, Peter. Naš svetopisemski zbornik odmeven tudi v svetu. Delo (Ljublj.), 27.V.1999, str. 21 (Književni listi), ilustr. [COBISS-ID 11191853]

WEISS, Peter. Skoraj vsi tatovi so notri, a kaj ko jih ne bodo našli niti kompanjoni — : težave z abecedo v telefonskem imeniku 2000. Delo (Ljublj.), 6.X.1999, str. 16 (Znanost). [COBISS-ID 12567597]

WEISS, Peter. Sopomenski slovar slovaščine. Jezikosl. zap., 1999, št. 5, str. 247-251. [COBISS-ID 13234733]

ŽELE, Andreja. Kako je ratala jama Vilenica : Vilenica 99. Slovstvena folklor. Slovenske folklorne pripovedi iz preteklosti in sodobnosti. Slovenijo je bog nazadnje ustvaril. Zbrala in uredila Marija Stanonik. Društvo slovenskih pisateljev, Ljubljana 1999. Razgledi (Ljublj.), 24.XI.1999, str. 26. [COBISS-ID 13127213]

ŽELE, Andreja. Nadgradnja zbirke ljudskih pesmi. Razgledi (Ljublj.), 20.I.1999, str. 18-19. [COBISS-ID 10098221]

Predgovor, spremna beseda

KENDA-JEŽ, Karmen. Predgovor. V: BENEDIK, Francka. Vodnik po zbirki narečnega gradiva za slovenski lingvistični atlas (SLA). Ljubljana: ZRC SAZU, Založba ZRC, 1999, str. 5-9, ilustr. [COBISS-ID 11579693]

SMOLE, Vera. [Vodnik po zbirki narečnega gradiva za SLA]. V: BENEDIK, Francka. Vodnik po zbirki narečnega gradiva za slovenski lingvistični atlas (SLA). Ljubljana: ZRC SAZU, Založba ZRC, 1999, [1] str. [COBISS-ID 12777261]

ŠKOFIC, Jožica. O nekaterih govorih in zapisu. V: Rpečnekova vučca : folklorne pripovedi z visoke Gorenjske (in iz Kanalske doline) (Zbirka Glasovi, 20). [Ljubljana]: Kmečki glas, 1999, str. 178-181. [COBISS-ID 13761581]

Polemika, diskusijski prispevek

KEBER, Janez. Odgovor uredniškega odbora na pismo v Jezikoslovnih zapiskih 4. Jezikosl. zap., 1999, št. 5, str. 261. [COBISS-ID 13251885]

Objavljeni intervju

MERŠE, Majda, Dolgan, Marjan (oseba, ki intervjuja). Slovenski protestanti na poti v besednjak. Delo (Ljublj.), 26.VIII.1999, str. 13 (Književni listi), fotogr. [COBISS-ID 11941421]

MONOGRAFIJE

Priročniki, slovarji, leksikoni

BENEDIK, Francka. Vodnik po zbirki narečnega gradiva za slovenski lingvistični atlas (SLA). Ljubljana: ZRC

SAZU, Založba ZRC, 1999. 154 str. [COBISS-ID 100196096]

IZVEDENA IN DRUGA NEDOSTOPNA DELA

Radijski in TV prispevki

GLOŽANČEV, Alenka. Pravopisno-slovnicična in jezikovnokulturna problematika pri imenih slovenskih podjetij kot kategoriji stvarnih lastnih imen : oddaja Dober dan, slovenščina : Radio Slovenija 1 (Izobraževalni program). Ljubljana, 6.XI.1999. [COBISS-ID 13408813]

HUMAR, Marjeta. Franc Mihael Paglovec : oddaja Sledi časa : Radio Ljubljana. 11.VII.1999. [COBISS-ID 12796461]

HUMAR, Marjeta. O reklamnih besedilih : oddaja Dober dan, slovenščina : Radio Ljubljana. 16., 23.X.1999. [COBISS-ID 12794925, 12795693]

KEBER, Janez. 42 sestavkov v oddaji Kdo ve in 3 v oddaji Dober dan, slovenščina : Ljubljana. 1999.

KEBER, Janez, ŽELE, Andreja, Kraigher, Alenka (oseba, ki intervjuva). Dober dan, slovenščina : [uvodna oddaja] : Radio Slovenija : 1. program : Ljubljana. Ljubljana, 16.I.1999, 23.I.1999. [COBISS-ID 10227245, 10226733]

MAJCENOVIC, Helena. Božo Otorepec, Dragan Matić: Izbrane listine zgodovinskega arhiva Ljubljana : Radio Slovenija: prvi program: oddaja S knjižnega trga. Ljubljana, 1999. [COBISS-ID 12820269]

MERŠE, Majda, Kraigher, Alenka (oseba, ki intervjuva). Zgodovina slovenskega jezika v predknjižnem obdobju : Radio Slovenija 1 : Dober dan, slovenščina. Ljubljana, 6.II.1999. [COBISS-ID 10507309]

ŠIRCELJ-ŽNIDARŠIČ, Ivanka, Kraigher Gregorc, Alenka (oseba, ki intervjuva). Besedna družina : Radio Slovenija 1 : Dober dan, slovenščina. Ljubljana, 22.V.1999. [COBISS-ID 11978797]

ŽELE, Andreja, Kraigher, Alenka (oseba, ki intervjuva). Praktična uporabnost Slovarja slovenskega knjižnega jezika : Radio Slovenija 1 : Dober dan, slovenščina. Ljubljana, 27.II.1999, 13.III.1999. [COBISS-ID 10573613]

SUMMARY

The Institute has continued its activities in research of Slovenian language and preparation of basic works in Slovenian linguistics.

In the Lexicological Section the collation of entries has continued and additional entries were compiled for the dictionary part of the Slovenian Orthographic Code. For the Lemmatisation Dictionary additional morphological labels were included in the previously established set and morphological part-of-speech tagging from written and spoken texts has continued. In compilation of a new single-volume dictionary of Standard Slovenian new excerpts were gathered and several test compilations of entries were made for verbs. Computerization of the corpus material for the Dictionary of the Old Standard Prekmurje Language has continued.

In the Etymological Section the fourth volume of the Etymological Dictionary is being compiled and the first and the second volumes are in the computerization process.

The Section for Historical Dictionaries has brought the compilation of the pilot fascicle of the Dictionary of Slovenian Protestant writers of the 16th Century to the final phase.

The members of the Dialectological Section proceeded with the analysis of the SLA corpus material, participated in OLA and ALE international projects and continued the compilation of individual dialectological dictionaries. A Guide to the Dialectal Materials Collection for the Slovenian Linguistic Atlas (SLA) was published.

Within the Terminological Section compilation of materials for the second edition of the General Technical Dictionary, for the Dictionary of Theatre Terms, for the Dictionary of Mountaineering and for the Dictionary of Biological Terms has continued. After a cessation the compilation of the Terminological Dictionary of History of Arts was restarted. The section published a Dictionary of Law Terms (The Corpus – until 1991).

INŠTITUT ZA ARHEOLOGIJO

ZNANSTVENI SVET

Akademik dr. Stane Gabrovec (predsednik), izredni član SAZU dr. Rajko Bratož, znanstvena svetnica dr. Slavko Ciglenečki in dr. Janez Dular, znanstvena sodelavka dr. Jana Horvat.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnik: znanstveni svetnik dr. Janez Dular.
Znanstvena svetnika: dr. Slavko Ciglenečki, dr. Andrej Pleterski.
Višja znanstvena sodelavca: dr. Dragan Božič, dr. Marjeta Šašel Kos.
Znanstvena sodelavka: dr. Jana Horvat.
Asistent z doktoratom: dr. Ivan Turk.
Asistent z magisterijem: mag. Anton Velušček.
Asistent (mladi raziskovalec): Borut Toškan (od 1.12.)

Samostojni strokovni sodelavec: Janez Dirjec.

Višji strokovni sodelavki: Mateja Belak, Andreja Dolenc-Vičič.

Strokovni sodelavci: Zvezdana Modrijan, Primož Pavlin, Sneža Tecco Hvala.

Višja strokovna delavka: Dragica Knific-Lunder.

Samostojna strokovna delavka: Lucija Lavrenčič.

Tajnica: Breda Pavčič Justin.

Tehnika: Tamara Korošec Lavrič, Danijel Sušnik (do 30.4.), Drago Valoh (od 17.5.)

TEMELJNE RAZISKAVE

Jugovzhodne Alpe in zahodni Balkan v arheoloških dobah

Vodja projekta: S. Ciglenečki.

Sodelavci: M. Belak, D. Božič, J. Dirjec, A. Dolenc-Vičič, J. Dular, J. Horvat, Z. Modrijan,

P. Pavlin, A. Pleterski, M. Šašel Kos, S. Tecco Hvala, I. Turk.

Paleolitske raziskave

V Divjih babah I smo odkopali ves horizont E in tako zaključili projekt izkopavanja v tem najdišču. Izkazalo se je, da notranjost jame v tem času ni bila dosti obiskana. Zato pa je bil tedaj toliko bolj obljuden vzhodni del jame. Razlog za takšno ostro delitev uporabljenega prostora je bilo lahko podorno skalo v notranjosti jame. V ostankih favne v horizontu E nismo zaznali bistvene spremembe. Dokopali smo se tudi do zelo velikega vzorca malih sesalcev, ki bo omogočil oceno paleontoloških razmer. Začeli smo obdelovati vzorce sedimentov po profilih, ki bodo datirani z metodo ESR. Datacije so v teku. Nadaljevali smo s prebiranjem ostankov iz zelo bogatega mezolitskega najdišča v parku Škocjanske jame.

Poselitev Ljubljanskega barja

Nadaljevali smo z vsakoletnim nadzorom čiščenja glavnih jarkov in odvodnikov, ki ga izvaja podjetje Hidrotehnik iz Ljubljane. Nadzor je bil izveden na območju okoli Bevk, okoli V. in M. Ligojne ter v Podlipski dolini. V pregledanih jarkih novih arheoloških najdišč nismo odkrili.

Nadaljevali smo z risanjem keramike z najdišča Maharski prekop. Med leti 1970 in 1977 je tu potekalo sistematično raziskovanje, ki ga je izvajala ekipa arheologov pod vodstvom prof. dr. Tatjane Bregant. Zaradi skromno ornamentirane keramike so najdišče najprej postavljali v bronasto dobo. Poznejše tipološke študije keramike pa so dokazale, da sodi najdišče v eneolitik.

Dokumentirali smo tudi keramične najdbe z najdišča Hočevarica. Leta 1995 smo v jarku, ki poteka preko najdišča, dokumentirali in vzorčili arheološki les za dendrokronološke raziskave. Podobno akcijo smo ponovili leta 1998. Tipološka analiza keramike in radiokarbonske datacije izbranih vzorcev lesa sta pokazali, da je najdišče starejše od Maharskega prekopa.

S sistematičnim pregledom presejanega sedimenta kulturne plasti Hočevarice smo našli fragmente plodov vodnega oreška, zdrobljene lupine lešnikov, koščice rumenega drena, peske vinske trte, oreške maline ter ožgana zrna pšenice in ječmena. Med manjšimi arheološkimi najdbami izstopajo do 4 mm veliki kamniti obročki in predvsem majhno bakreno zrno, ki skupaj s fragmentom kalupa dokazuje,

da so se v tem času, na polovici 4. tisočletja pr. n. š., ukvarjali z metalurgijo.

V sodelovanju z dendrokronologi smo dokumentirali in vzorčili arheološki les v mednjivskih jarkih na najdišču Založnica pri Kamniku pod Krimom. V okviru akcije smo narisali arheološki profil najdišča ter dokumentirali arheološke najdbe.

Napisano in objavljeno je bilo poročilo o zadnjih arheološko-dendrokronoloških raziskavah v Iščici. V tisk je oddana razprava, kjer predstavljamo dendrokronološko ugotovljene tlorise poznoeneolitskih hiš na Ljubljanskem barju in skušamo ugotoviti gradbene faze na območju koliščarske naselbine. Naj poudarimo, da so ti rezultati novost v tem delu Evrope.

Utrjena prazgodovinska naselja na Dolenjskem

Končali smo rekognosciranje območja Vač in kartiranje ugotovljenih najdišč na TTN 1:5000.

Sondirali smo naselja Gradec pri Blečjem Vrh, Gradišče pod Sloko Goro in Vinji hrib nad Vinom. Na Gradcu je bila ugotovljena poselitev v starejši in mlajši železni dobi. Naselje je bilo obdano z obzidjem, za njim pa so bile odkrite stavbne ostaline in sledovi železarske dejavnosti. Železnodobne ostaline so bile odkrite tudi na Gradišču pod Sloko Goro in na Vinjem hribu nad Vinom, le da naselji nista bili obdani z obzidji. Skromne najdbe ju opredeljujejo na konec halštatskega obdobja.

V Naravoslovnem muzeju na Dunaju smo dokončali risanje arheološkega gradiva iz dolenskih najdišč, ki ga bomo objavili v samostojni publikaciji. Tako bo v celoti predstavljen fond starejših izkopavanj, ki je zelo pomemben za pravilno razumevanje poselitvene zgodovine osrednje Slovenije v železni dobi.

Poznolatenska kultura osrednje in vzhodne Slovenije

V Narodnem muzeju Slovenije je bilo opravljeno moderno risarsko dokumentiranje poznolatenskih najdb, ki so jih našli v leta 1885 izkopanih latenskih grobovih pri Mokronogu (latenski meči v nožnicah, ščitne grbe in železne fibule), in zahodno-balkanskih krivih mečev s Strmca nad Belo Cerkvijo, iz Mihovega in iz Ljubljanice. Meči te vrste predstavljajo eno značilnih oblik stopnje Mokronog IIIb in so značilni za območje Siska, srednjega Pounja, Like, Bele krajine in Dolenjske, to je za območje, ki ga je prizadel Oktavijanov vojaški pohod v letih 35-33 pr. n. š. in je bilo poseljeno s Se-

gestani, Japodi, Kolapijani in Tavrski. Ponovno so bile narisane bronaste zajemalke z navpičnim ročajem, zaključenim s cedilcem, odkrite na Strmcu nad Belo Cerkvijo. Zbrano primerjalno gradivo, na podlagi katerega jih je mogoče prepričljivo tipološko in kronološko opredeliti, dokazuje, da je takih zajemalk mnogo več, kot so jih registrirali v zadnji sintetični študiji iz leta 1991.

V članku, ki je izšel v Arheološkem vestniku, smo med drugim pokazali, da se obročaste pasne sponse s krilci delijo na dve različni stari skupini. Prva se pojavlja v naseljih in grobovih stopnje LTD1, druga pa v grobovih stopnje LT D2, npr. v grobu 37 iz Verduna pri Novem mestu, in v naselju na Štalenski gori na Koroškem. Bronaste najdbe, odkrite v višinskem naselju Semenič nad Gabrom pri Semiču, dokazujejo skupaj z latenskimi grobiščem v Metliki, da je severne predele Bele krajine obvladovala mokronoška skupina latenske kulture. Viniško skupino, ki ji pristojeva grobišča blizu Goleka pri Vinici, naselje v Črnomlju in del grobnih najdb iz Podzemlja, so doslej sicer pripisovali Japodom, a jo je treba glede na njeno tvorno kulturo pripisati v Pokolpju živečim Kolapijanom. Zanj so med drugim značilne fibule srednjelatenske sheme z odebelitvami na podaljšku noge, ki smo jim dali ime fibule vrste Podzemelj. Na ležišču za iglo imajo slogovno enak okras kot je na iglah v obliki pastirske palice, ki se pojavljajo izključno v Podzemlju in pri Vinici. S teh dveh najdišč izvira tudi večina fibul omenjene vrste, posamezni primerki pa so bili odkriti tudi na Dolenjskem, v Sisku in v Donjih Lamincih v Bosni.

Za časovno in kulturno opredelitev poznolatskih okraskov jarma iz Celja in z Gradišča pri Dunaju blizu Krškega je ključna izjemna, že leta 1913 ali prej odkrita najdba številnih okraskov jarma in konjske opreme (brzde in razdelilnega gumba) iz Orešca pri Virovitici, ki je bila leta 1940 sicer že delno objavljena, a je to objavo strokovna literatura večinoma povsem prezrla. V Arheološkem muzeju v Zagrebu smo si ogledali predmete iz te najdbe, ki so jih na naso pobudo zbrali doslej. Ko bo zbrana celota, bomo pripravili skupno objavo.

Za mednarodni multidisciplinarni projekt Tavrski v Podonavju?, ki ga vodi Prazgodovinska komisija Avstrijske akademije znanosti, smo pripravili seznam za mokronoško skupino značilnih oblik stopenj Mokronog IIb, IIIa in IIIb, ki jih bo treba iskati v muzejih vzhodne Avstrije, zahodne Slovaške in zahodne Madžarske.

Rezultate dolgoletnega preučevanja latenskodobnih kulturnih skupin na Slovenskem, zlasti mokronoške, smo strnili v sintetičnem članku, ki je izšel v jubilejni številki Arheološkega vestnika, in v desetih poglavjih knjige Zakladi tisočletij.

Rimska doba

Pripravljen je bil članek o razvoju rimske provincialne arheologije v Sloveniji po letu 1965. Narejena je bila krajsa študija o posebni vrsti keramike iz Petovione (posode s kačjimi nalepkami), ki so jo uporabljali pri kultu.

Rimski napisi Slovenije

Raziskave so potekale kot je bilo načrtovano. Dopolnjevala se je računalniška datoteka napisov Celeje in celejanskega agra. Hkrati je potekalo delo na urejevanju fototeke. Dopolnjuje se tudi datoteka napisov Emone in njenega upravnega območja. Nadaljujemo z urejanjem fototeke vseh rimskih napisov Slovenije. Študija o posvetilih Nutric (40 spomenikov) iz Petovione je bila končana, enako tudi študija o avtohtonih kultih v Celeji in njenem upravnem območju, ki temelji na epigrafskih spomenikih. Obe sta v tisku v monografiji o predrimskih kultih. Večje poglavje v tej knjigi je posvečeno pregledu predrimskih kultov na območju Slovenije in sosednjih dežel. Glavni vir za predrimska božanstva so rimski napisi, zato tudi to delo sodi v okvir tega projekta.

Zunanji sodelavec M. Lovenjak je nadaljeval z delom na napisih Petovione in mestnega petovionskega agra; osredotočil se je na votivne napise, ki jih namerava najprej objaviti. Nadaljuje z zbiranjem latinskih napisov na drobnih predmetih vsakdne rabe (t.i. *instrumentum domesticum*) in kurzivnih napisov na kovinskih tablicah. Izšla je njegova knjiga o nevioudunskih napisih: M. Lovenjak, *Inscriptiones Latinae Sloveniae I: Nevioudunum* (Situla 37), Ljubljana 1998.

Pripravil je poročilo o novoobjavljenih rimskih napisih Slovenije in Hrvaške za mednarodno epigrafsko revijo *L'Année épigraphique*, ki vsako leto izhaja v Parizu.

Poselitev Vzhodnih Alp v pozni antiki

Nadaljevali smo s študijem grobe poznoantične lončenine s Tinja nad Loko pri Žusmu. V primerjalno analizo grobe keramike smo pritegnili tudi na jdišča iz Koroške, Furlanije in Tirolske, da bi tako zaokrožili podobo vzhodnoalpske keramične skupine

in jo hkrati preverili z nekaj bolj raziskanimi naselbinami v tujni.

Z izkopavanji na Tonovcovem gradu pri Kobaridu smo začasno prenehali, intenzivirali pa smo urejanje, konzerviranje, risanje in izvrednotenje gradiva s tega najdišča. Hkrati so na terenu potekala konservacijska in restavratorska dela na cerkvenih objektih, ki jih je ob sodelovanju konservatorske komisije načrtoval in vodil Restavratorski center Slovenije. V sklopu priprav na veliko razstavo o zgodnjeresrednjeveškem obdobju v Sloveniji smo pripravili daljšo predstavitev Tonovcovega gradu z izvrednotenjem posameznih elementov utrjene naselbine. Pripravljena je tudi podrobnejša kronologija cerkva na Tonovcovem gradu, ki skupaj z nekaterimi drugimi sočasnimi (predvsem Rifnik, Ajdna in Korinjski hrib) omogoča prvo podrobnejšo časovno označitev različnih faz gradnje zgodnjekršćanskih objektov v vzhodnoalpskem območju.

Več analiz je bilo opravljenih tudi pri študiju etnične strukture poznoantičnih utrdb. Ob dolgoletnem prepoznavanju in kartiranju germanskih elementov se je pokazal vzorec poselitve na Rifniku, ki smo ga dodatno preverili še na Vranju, Tinju in Tonovcovemu gradu. Vzorec kaže na zelo majhne germanske posadke (družine) na izpostavljenih mestih znotraj pretežno romaniziranega staroselskega prebivalstva.

Terensko delo je bilo letos usmerjeno v sodelovanje pri raziskavah poznoantične in slovanske utrbe na Ančnikovem gradišču (skupaj z ZVNKD Maribor), kjer se ob sprotne poglavljenem študiju drobnega gradiva vedno razločneje kažejo tudi zaključene stratigrafske enote iz obeh obdobj. Ob pregledovanju že izkopanega gradiva iz Slivnice pri Mariboru je bilo mogoče prepoznati kar velik del slovanskega gradiva v sklopu večih bivalnih enot. Tako se tudi v Slivnici postopoma oblikuje podoba močne (prafara) staroslovanske naselbine.

Strukturne raziskave izbranih zgodnjeresrednjeveških najdišč Vzhodnih Alp in obrobja

Po opravljenih dvajsetih cikličnih analizah Altenerdinga smo časovno določili tri četrtine grobov. Po šestem koraku je začelo število nanovo uvrščenih grobov hitro upadati. Zato smo se po dva desetem koraku ustavili, ker bi nadaljnje ponavljanje pri upoštevanju razmerja čas-resursi-rezultat postalo potratno. Naslednja faza je bila obdelava posameznih pojavov v prostoru najdišča. Časovna opredelitev grobov se je izkazala za dovolj natančno in obsežno

po številu zajetih grobov, tako da je bilo mogoče grobove opazovati hkrati skozi čas in prostor. Pregledali smo posamezne pojave po posameznih časovnih odsekih in vsakega tudi kumulativno. Proučevali smo razmerja med pojavom, starostjo in spolom pokojnih ter njihovo razporeditvijo po grobišču. Izkazalo se je, da je grobišče izreden preplet zelo raznolikih procesov in da je potrebna velika pazljivost pri njihovem razločevanju. Navidezno isti pojav je lahko rezultat različnih procesov, torej lahko govorimo o pojavu homonimije, kot hkrati isti proces lahko da različne pojave in imamo pojav sinonimije. Zelo pomembno se je izkazalo, kako izbiramo pojave za opazovanje. Od tega je v veliki meri odvisen uspeh prepoznavanja. Rezultati so presegli vsa pričakovanja ter so prinesli vrsto novih spoznanj o metriki grobišč, religiji, pravu, ustroju družbe ter politični in vojaški zgodovini. Dobili smo dobro oporo za datacijo začetkov slovanske naselitve v vzhodnih Alpah.

Apijan in Ilirik

Vodja projekta: M. Šašel Kos.

Sodelavca: M. Belak, P. Pavlin.

V letu 1999 je bilo napisano novo poglavje komentarja k ilirskim vojnjam, ki jih Apijan obravnava v 7. in 8. poglavju svoje *Ilirske zgodovine*. Komentar se nanaša na nagli ekonomski in socialni razvoj ilirskega kraljestva od Agrona dalje in na njegovo ekspanzionistično politiko. Ta razvoj je ozko povezan z gusarjenjem v Jadranskem morju, ki je ilirskim kraljem omogočalo, da so se povezovali z vodilnimi kraljestvi v sosesčini (predvsem makedonskim) in osvajali nove dežele. Njihovi gusarski pohodi niso bili, kot prej, zgolj sredstvo, da bi si prebivalstvo pridobilo živež, temveč so Iliri napadali in ropali mesta, si grabili zaklade in lovili sužnje. Niso ogrožali le grških ladij in naselbin, temveč tudi rimske trgovske ladje in rimske trgovce, naseljene v mestih vzhodne jadranske obale. Agron je umrl ok. 230 pr. Kr., že v naslednjem letu pa se je v Iliriji izkrcala rimska vojska in ilirske kralje in dinaste porazila v treh vojnah.

Naselbinski razvoj Ptuja v rimski dobi

Vodja projekta: J. Horvat.

Sodelavci: J. Dular, M. Šašel Kos, D. Božič, Z. Modričan, S. Tecco Hvala, P. Pavlin.

V letu 1999 se je nadaljevalo delo na temeljni podatkovni zbirki arheoloških najdišč Ptuja. Zbirka vsebuje podatke o približno 1400 lokacijah. Identifikacija najdišč je potekala s pomočjo arhivskega gradiva in ob pomoči bivših in sedanjih sodelavcev Pokrajinskega muzeja Ptuj in Medobčinskega zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine Maribor. Pripravljene so bile pregledne tematske topografske karte Ptuja. Za tisk je bil pripravljen pregledni članek o topografiji Ptuja.

Zgodnjesrednjeveška lončenina vzhodnih Alp I Vodja projekta: A. Pleterski.

Raziskava poteka po odvzemu ur v korist programskega financiranja v najmanjšem možnem simboličnem obsegu. V Accessu smo izdelali aplikacijo za vnos podatkov, ki sama vodi uporabnika pri njegovem delu. Zna ločiti podatke po stopnji klasifikacije na: še neklasificirane, neklasificirane vendar takoj razvrstljive, na že klasificirane. V skladu s tem ima zbirka tri tabele. Prva vsebuje besedilne podatke, druga metrične, tretja šifrirane lastnosti. Dodani sta še dve tabeli. Ena vsebuje slikovne tipe, druga slike predmetov. Po končanem opisu posameznega kosa lončenine je večina podatkov že klasificirana in s tem pripravljena za nadaljnjo obdelavo. Aplikacija je učljiva, zato jo je mogoče dopolnjevati z novimi spoznanji. Pilotno je bilo vneseno gradivo z Zbelovske gore.

Arheološka dediščina Slovenije

Vodja projekta: J. Dular.

Sodelavci: M. Belak, D. Božič, J. Horvat, S. Tecco Hvala.

Objava in revizija arheološkega gradiva

Dokončan je bil katalog najdb in izdelana tipologija keramičnega gradiva iz bronastodobnega naselja Oloris pri Doljnem Lakošu. Izvrednoteni so bili tudi rezultati sondiranja obodnega jarka in napisan dokončen tekst za vseh osem sond. Začeli smo digitalizirati terensko dokumentacijo izkopnih polj in profilov, na osnovi katere bodo narejene analize poselitvenih struktur.

V pripravi je obsežen katalog gradiva iz železodobnega najdišča Magdalenska gora pri Šmarju in sicer iz gomil 2 in 13, ki ga hrani Naturhistorisches Museum na Dunaju in Narodni muzej Slovenije v Ljubljani. Zaključena je topografija tega najdišča,

ki je sestavni del kataloga, topografski podatki so locirani v TTN 1:5000, narejena je izmera nekropole in naselja ter izdelan računalniški katalog gradiva (2227 zapisov).

Arheološki arhivski viri

V preteklem letu smo nadaljevali prepisovanje kopij aktov Centralne komisija na Dunaju, fond Kranjske na jdbe. Transkribiranih je bilo 130 enot.

Tekoče smo urejali tudi arhiv originalov, ki jih hrani Inštitut za arheologijo. Trenutno urejamo gradivo F. Lebna.

Naselbinska podoba planin v Kamniških ali Savinjskih Alpah od prazgodovine do srednjega veka Vodja projekta: J. Horvat, T. Cevc.

Na Veliki planini raziskujemo človekove posege v visokogorje v vseh zgodovinskih obdobjih. Eno od odprtih vprašanj je tudi razvoj specifične planšarske arhitekture na Veliki planini. V letu 1999 je bil delno izkopan pastirski stan iz 16.-17. st., z bistvenimi značilnostmi arhitekture, ki se je ohranila še v 19. stoletju.

Sondirali smo na planini Koren, kjer sta bili najdeni dve stratigrafsko ločeni plasti iz obdobja mlajšega halštata (5. st. pr. Kr.) in pozne antike. Pripravljena sta bila geodetska posnetka arheoloških območij na planinah Dolga njiva in Koren.

Dokumentirana so bila nova arheološka najdišča iz mlajše bronaste dobe in pozne rimske dobe v visokogorju Kamniških Alp, Karavank in Julijskih Alp.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Dokumentacija arheološkega gradiva in najdišč

Sodelavci: M. Belak, J. Dirjec, A. Dolenc Vičič, T. Korošec Lavrič, D. Knific Lunder, L. Lavrenčič, Z. Modrijan, P. Pavlin, D. Sušnik, S. Tecco Hvala, D. Valoh

Arheološki kataster Slovenije (ARKAS)

V letu 1999 je bilo v osnovno podatkovno bazo arheoloških najdišč Slovenije ARKAS vnesenih 2222 zapisov za topografska področja: Gorica, Postojna, Novo mesto, Kočevje, Črnomelj in Krško. Ob tem nastaja v računalniški obliki tudi baza Arheološka najdišča Slovenije, izdana leta 1975, ki vse-

buje stare podatke in literaturo, zbrane do leta 1965. Sprotno so se dopolnjevale baze interne dokumentacije (fototeka, planoteka, elaborati in poročila) ter baza s topografsko literaturo. Izdelan pa je bil tudi prototip izhodnega formata ARKASa na INTERNETu.

Kartoteka zgodnj srednjeveške literature (Libera)
Redno smo obdelovali novo literaturo. Dokončali smo retrospektivno vnašanje bibliografskih podatkov za prostor vzhodnih Alp. Sprotno smo gradili povezovalno tabelo z ZBIVO. Začeli smo s projektom, katerega cilj je javni dostop do Libere preko spletnih strani.

Zbirka zgodnj srednjeveških arheoloških podatkov za vzhodne Alpe in obrobje (ZBIVA)

Sprotno smo zbirali novo literaturo in končali konvertiranje starih računalniških zapiskov v format programa Access. V tabelo stratigrafskih enot, ki se vključuje v Zbivo na specializirani ravni smo vnesli podatke z Gorenjega Mokronoga, ki so bili pridobljeni z načrtnim podpovršinskim vzorčenjem.

Knjižnica

Z osmimi internimi akcijami se je knjižni fond povečal za 1165 enot. 142 obiskovalcev je knjižnico obiskalo 467-krat. Na dom smo izposodili 762 zvezkov, v čitalnico 122. Vzpostavili smo 4 nove redne zamenjave.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- *Arheološki vestnik* 50, 1999.
- *Zakladi tisočletij, Zgodovina Slovenije od neandertalcev do Slovanov*, Založba Modrijan, Ljubljana 1999.

ORGANIZACIJA ZNANSTVENIH SESTANKOV

- *Noriško-panonska avtonomna mesta*, mednarodni simpozij, Brdo pri Kranju, 16.-20.3.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Brandenburgische Akademie der Wissenschaften, Berlin (sodelovanje pri projektu *Corpus Ins-*

criptionum Latinarum pri novi izdaji napisov province Norika).

- Centre National de la Recherche Scientifique, Bruno Chaume, Chargé de Recherche, Châtillon-sur-Seine, Francija (nadregionalna analiza in objava poznohalštatskih fibul iz Vixa, Burgundija).
- Centre National de la recherche scientifique U.M.R. Année Epigraphique – Fonds Pflaum (letni pregled nad objavljenimi rimskimi napisi nekdanje Jugoslavije).
- Dept of Chemistry, Williams College, Williamstown, USA (radiometrično datiranje).
- Center I.R.A.M., univerza v Bordeaux III (Slovensko-francoski projekt »Mesta ob jantarni poti«).
- Central European Initiative, Delovna skupina za kulturo, Dunaj, Avstrija: sodelovanje pri projektu *Amber Road*.
- C.N.R.S., Unité Mixte de Recherche 154, Montagnac, Francija (kovinske in koščene najdbe halštatske in latenske dobe; glasilo *Instrumentum. Bulletin du Groupe de travail européen sur l'artisanat et les productions manufacturées dans l'Antiquité*).
- C.N.R.S., Unité Mixte de Recherche 154, Montagnac, Francija, (priprava bibliografij za keramiko za združenje *Rei cretariae romanae factorum* in za drobne kovinske najdbe za *Instrumentum*).
- Landesmuseum für Kärnten, Abteilung für Ur- und Frühgeschichte, Celovec, Avstrija (nadregionalna analiza in objava poznohalštatskega bronastega nakita iz jame Durezza pri Beljaku).
- Masarykova univerza, Brno, Katedra za arheologijo Filozofske fakultete: mednarodni slovensko-češki znanstveni projekt »Scientific database of the archaeological earlymedieval remains in Central Europe«.
- Prähistorische Kommission der Österreichischen Akademie der Wissenschaften, Dunaj: sodelovanje pri projektu *Taurisker im Donauraum ?*.
- Queens College, Department of Geology, CUNY, and Department of Earth and Environmental Sciences and NYCEP, The Graduate Center, Flushing, New York, USA (sodelovanje pri datiranju stratigrafskega niza iz Divjih bab I z metodo ESR).
- Simon Fraser University Archaeology Department, Burnaby, B.C. V5A 1S6 Canada (sodelovanje pri določanju izotopske sestave fosilnih ostankov jamskega medveda iz Divjih bab I).

- Sodelovan je pri projektu FERCAN (*Fontes epigraphicae religionis Celticae antiquae*), ki ga vodi prof. Friesinger v okviru Avstrijske akademije znanosti, koordinira pa dr. as. prof. M. Hainzmann z univerze v Gradcu. M. Šašel Kos je pri projektu udeležena kot eden koordinatorev. Cilji projekta so zbrati vso epigrafsko evidenco o keltski religiji in kultih, na osnovi zbrane gradiva pa izdati Zgodovino keltske religije ter Ikonografski leksikon.
- The University of North Carolina, Chapel Hill (sodelovanje pri projektu Atlas of the Greek and Roman World).
- Univerza v Stuttgartu (sodelovanje pri projektu izdajanja »Der Neue Pauly«)
- Université du Liège, Préhistoire, Liège, Belgique (analiza paleolitskih najdb).
- Univerza v Bambergu, Stolica za srednjeveško in novoveško arheologijo (Das frühe bis hohe Mittelalter in der Kontaktzone zwischen Germanen und Slawen von Nordostbayern bis zu den Ostalpen; Strukturanalyse des Gräberfeldes von Altenerding).
- Zavod za paleontologiju i geologiju kvartara HAZU, Zagreb (ornitofavna v JV Alpah).
- Bonnie A. B. Blackwell, Williams College, Williamstown, USA, 27.8.- 1.8.: študijski obisk.
- Dr. Michael Strobel, Landesdenkmalamt Baden-Württemberg, Archäologische Denkmalpflege, Arbeitsstelle Hemmenhofen, 31.8.: študijski obisk.
- Petra Schweizer, Landesdenkmalamt Baden-Württemberg, Archäologische Denkmalpflege, Arbeitsstelle Hemmenhofen, 31.8.: študijski obisk.
- Dr. Henadž Semjančuk, Univerza v Grodnu, 14.9. – 6.10.: študijski obisk v raziskovalno študentsko ZRC SAZU v okviru raziskave pogrebnih običajev pri Slovanih.
- Mag. Nikos Čausidis, Univerza v Skopju, 7.11. – 14.11.: delovni obisk za pripravo skupnega slovensko-makedonskega raziskovalnega projekta.
- Dr. Erik Szameit in dr. Gerhard Trnka, Univerza na Dunaju, 23.11. – 25.11.: delovni obisk v okviru skupnega raziskovanja zgodnjega srednjega veka vzhodnih Alp.
- Dr. Jiří Macháček, Univerza v Brnu, 6.12. – 12.12.: delovni obisk v okviru projekta »Scientific database of the archaeological earlymedieval remains in Central Europe«.

OBISKI V INŠTITUTU

- Dr. Michel Feugère, UMR 154 du CNRS, Centre de Documentation Archéologique Régional, Lattes, Francija, 19.4.-20.4.: študijski obisk.
- Dr. Brigitte Kull, Berlin, Nemčija, 22.4.: študijski obisk.
- Dr. Felix Biermann, Humboldtova univerza v Berlinu, 22.4.: študijski obisk v okviru postdoktorskega študijskega potovanja.
- Dr. Igor Gavrituhin, Inštitut za arheologijo RAZ v Moskvi, 2.5. – 16.5.: študijski obisk v okviru raziskovanja pozne antike in zgodnjega srednjega veka.
- Prof. Silvia Lusuardi Siena, Università Cattolica del Sacro Cuore, Milano, 14.5.-15.5.: študijski obisk in ogled Tonovcovega gradu.
- Prof. Marco Sannazaro, Università Cattolica del Sacro Cuore, Milano, 14.-15.5.: študijski obisk in ogled Tonovcovega gradu.
- Francis Tassaux, Bordeaux, 24.-29.5.: delovni obisk.
- Dr. Reinhold Wedenig, 3.6.: delovni obisk.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Dragan Božič

I Celti nell'arco alpino orientale. Giornata di studi »I Celti in Carnia e nell'arco alpino centro orientale«, Tolmezzo, 30.4.

Slavko Ciglenečki

Frühchristliche Kirchenanlagen in Slowenien. *Simpozij »Frühe Kirchen im östl. Alpenraum«*, Müstair, 25.2.

L'immissione delle strutture cristiane negli insediamenti antichi: l'odierna Slovenia. *Settimana aquileiese »Aquileia romana e cristiana fra II e V secolo«*, Grado, 22.5. (skupaj z R. Bratožem).

Zur Chronologie der frühchristlichen Gebäude in Slowenien. *Congressus internationalis XIV archaeologiae christianae »Frühes Christentum zwischen Rom und Konstantinopel«*, Wien, 22.9.

Le tracce dei Romani e Longobardi in Slovenia nel VI secolo. *XIV Congresso internazionale di studi*

sull'alto medioevo »Paolo Diacono e il Friuli altomedievale (secc. VI-X)«, Cividale, 25.9.

Pozni sledovi kulta Velike matere bogov (Magna mater) in odmevi v izročilu. *Mednarodno znanstveno srečanje »Ptuj v rimskem času, mitraizem in njegova doba«*, Ptuj, 13.10.

Janez Dular

Höhensiedlungen in Zentralslowenien von der Kupfer- bis zur Eisenzeit. Voitsberg 26.–29.10.

Jana Horvat

Poetovio. Predavanje na mednarodnem simpoziju »Norico-Pannonian Autonomous Towns«, Brdo, 17.3.

Posode s kačjimi nalepki iz Petovione. Plakat na mednarodnem simpoziju »Ptuj v rimskem cesarstvu. Mitraizem in njegova doba«, Ptuj, 11.–15.10.

Andrej Pleterski

Heidentum und Christentum bei den Südslawen. Gab es einen Sieger? Greifswald, 1.10.

Predavanje na Univerzi za tretje življenje v okviru predmeta »Arheologija«, od oktobra dalje.

Marjeta Šašel Kos

From Fons Timavi to Aecorna in Savarla: Epichoric and Imported Divinities. Dipartimento dell'antichità na univerzi Ca'Foscari v Benetkah, 11.5. *Romanità tra Pannonia e Norico: Celeia (Celje) e Emona (Ljubljana)*. Circolo delle Assicurazioni Generali, Piazza degli Abruzzi 2 (predavanje je organiziral Oddelek za antične študije na univerzi v Trstu), Trst 8.6.

Caesar, Illyricum, and the Hinterland of Aquileia. L'ultimo Cesare. Fondazione Niccolò Canussio, Čedad, 16.9.

From Agron to Genthius: Large Scale Piracy in the Adriatic. Simpozij »I Greci in Adriatico«, Urbino, 21.10.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Dragan Božič

Karnija, 1.5.: ogled Mestnega arheološkega muzeja v Zugliu in najdišč v Zugliu, Laucu in pri Raveu; Karnija, 18.6.: ogled izkopavanj halštatskega grobišča v Paularu in najdišča venetskega napisa na

prelazu Passo Lodin / Findenig Töri; Zagreb, Arheološki muzej, 20.12.: študij okraskov jarma in konjske opreme iz Orešca in bronastih zajemalk s cedilcem na ročaju iz Siska.

Slavko Ciglencečki

Müstair, Trento, Säben, 22.–28.2.: simpozij in ogled na jdišč; Štajerska in Koroška, 26.4.–2.5.: rekognosciranje poznoantičnih najdišč; Akvileja in Gradec, 20.–22.5.: simpozij in ogled na jdišč; Burgenland in Štajerska, 10.–15.8.: rekognosciranje poznoantičnih najdišč; Čedad in več na jdišč v Furlaniji: 24.–29.9.: udeležba na simpoziju in ogled na jdišč; Villa Santina, Raveo, 2.10.: ogled novoodkritih poznoantičnih utrdb.

Janez Dular

Voitsberg, 26.–29.10.: sodelovanje na simpoziju; Dunaj, 7.–12.11.: risanje gradiva v Naravoslovnem muzeju.

Jana Horvat

Bordeaux, Institut de Recherche sur l'Antiquité et le Moyen Age, 21.6.–2.7.: izmenjava informacij o tekočih raziskavah v Istri, severni Italiji, Akvitaniji in Sloveniji in študij pri nas manjkajoče strokovne literature; Dachsteinsko pogorje, ANISA, 6.8.–8.8.: ogled visokogorskih najdišč.

Andrej Pleterski

Moravska, 2.–9.6.: mednarodni simpozij, ogled več najdišč, depojev in muzejev v okviru slovensko-češkega znanstvenega projekta; Koroška, 11.6.: ogled več na jdišč; Beljak, Paderborn, Greifswald, Arkona, Neubrandenburg, 27.9.–5.10.: ogled več muzejev in na jdišč ter udeležba na mednarodnem simpoziju »Gentilreligion versus christliche Universalreligion: Das andere Europa um 1000; Millstatt, 17.12.: udeležba na predavanju in v diskusiji o Domicianu.

Marjeta Šašel Kos

München, Kommission für Alte Geschichte und Epigraphik, 1.–5.3.: študij pri nas manjkajoče strokovne literature; Luxemburg, Centre universitaire, Séminaire d'Études Anciennes, 15.–16.11.: sestanek vzvezi s projektom FERCAN; Pula, 25.–26.11.: udeležba na mednarodnem simpoziju o obrambnih sistemih prazgodovinskih, antičnih in srednjeveških naselbin.

Sneža Tecco Hvala

Ravello, 1.-2.10.: udeležba na posvetu »Beyond the map. Archaeology and spatial technologies«; Dunaj, 7.-12.11.: risanje gradiva v Naravoslovnem muzeju.

MENTORSTVO

Janez Dular je bil mentor doktorandu Antonu Veluščku.

Marjeta Šašel Kos je bila mentorica doktorandki Alenki Cedilnik in magistrandki Bernardi Županek.

Andrej Pleterski je bil mentor magistrandki Ireni Mirnik Prezelj in doktorandu Nikosu Čausidisu.

Podpis pogodbe o ustanovitvi Centra za terensko arheologijo (10. marca 1999).

IZBRANA BIBLIOGRAFIJA, vir: vzajemna baza podatkov COBISS/COBI

ČLANKI IN SESTAVKI

Izvirni znanstveni članek

BOŽIČ, Dragan. Die Erforschung der Laténzeit in Slovenien seit Jahr 1964. *Arheol. vestn.*, 1999, letn. 50, str. 189-213, zvd. [COBISS-ID 13227821]

BOŽIČ, Dragan. Hat man in der augusteischen Werkstatt auf dem Magdalensberg auch Standardenteile pro-

duziert?. *Instrumentum*, 1999, no. 10, str. 30+32, ilustr. [COBISS-ID 13662253]

BOŽIČ, Dragan. Tre insediamenti minori del gruppo protostorico di Idrija pri Bači. V: *Studio e conservazione degli insediamenti minori romani in area alpina: atti dell'incontro di studi, Forgaria del Friuli, 20 settembre 1997 (Studi e scavi, 8)*. Bologna: University Press, 1999, str. 71-79, zvd, ilustr. [COBISS-ID 13661229]

CIGLENEČKI, Slavko. Late traces of the cults of Cybele and Attis : the origins of the Kurenti and of the pine-wood marriage ("borovo gostüvanje"). Stud. mythol. Slav., 1999, letn. 2, str. 21-31. [COBISS-ID 11649325]

CIGLENEČKI, Slavko. Results and problems in the archaeology of the late antiquity in Slovenia. Arheol. vestn., 1999, letn. 50, str. 287-309, ilustr., zvd. [COBISS-ID 13236269]

ČUFAR, Katarina, LEVANIČ, Tom, VELUŠČEK, Anton. Dendrokronološke raziskave na kolišču Parte - Iščica, Ljubljansko barje, Slovenija = Dendrochronological investigations in the pile dwelling Parte - Iščica, Ljubljana moor, Slovenia. Zb. gozd. lešar., 1999, št. 58, str. 165-188, ilustr. [COBISS-ID 506790]

DULAR, Janez. Ältere, mittlere und jüngere Bronzezeit in Slowenien - Forschungsstand und Probleme. Arheol. vestn., 1999, letn. 50, str. 81-96, ilustr., zvd. [COBISS-ID 13223213]

DULAR, Janez. Höhensiedlungen in Zentralslowenien von der Kupfer- bis zur Eisenzeit- Bericht über ein Forschungsprojekt. Prachist. Z., 1999, bd. 74, h. 2, str. 129-153, zvd., ilustr. [COBISS-ID 13673517]

DULAR, Janez. Copper Age highland settlements in Central Slovenia. V: Tanulmányok Bándi Gábor születésének 60. évfordulójára (Savaria, Pars archaeologica, 24, 3 (1998/1999)). Szombathely: Vas Megyei Múzeumok Igazgatósága, 1999, str. 65-71, zvd. [COBISS-ID 13688621]

HORVAT, Jana. Roman provincial archaeology in Slovenia following the year 1965: settlement and small finds. Arheol. vestn., 1999, letn. 50, str. 215-257, zvd. [COBISS-ID 13230381]

ŠAŠEL KOS, Marjeta. The Tauriscan gold mine : remarks concerning the settlement of the Taurisci. Tyche, 1998, Bd. 13, str. 207-219, zvd. [COBISS-ID 11122221]

VELUŠČEK, Anton. Neolithic and eneolithic investigations in Slovenia. Arheol. vestn., 1999, letn. 50, str. 59-79, ilustr. [COBISS-ID 13221933]

Predhodna objava

BOŽIČ, Dragan. Svetloba temnih tisočletij, Žvenketmečev in trušč bojnih voz. Razgledi (Ljublj.), 17.III.1999, str. 12-13, fotogr. [COBISS-ID 10501677]

CIGLENEČKI, Slavko. Svetloba temnih tisočletij, Zidani braniki Italije. Razgledi (Ljublj.), 17.III.1999, str. 13, fotogr. [COBISS-ID 10502701]

DULAR, Janez. Svetloba temnih tisočletij, Naselja in

bivališča v bronasti dobi. Razgledi (Ljublj.), 17.III.1999, str. 11-12, fotogr. [COBISS-ID 10501421]

PLETERSKI, Andrej. Svetloba temnih tisočletij, Pogani in kristjani. Razgledi (Ljublj.), 17.III.1999, str. 14 fotogr. [COBISS-ID 10503213]

TURK, Ivan. Svetloba temnih tisočletij, Slovenija: eno od središč razvoja neandertalcev. Razgledi (Ljublj.), 17.III.1999, str. 10-11, fotogr. [COBISS-ID 10500397]

VELUŠČEK, Anton. Svetloba temnih tisočletij, Kolišča na Ljubljanskem barju. Razgledi (Ljublj.), 17.III.1999, str. 11, fotogr. [COBISS-ID 10501165]

Objavljeno predavanje na znanstveni konferenci

HORVAT, Jana. Colonizzazione preistorica e romana sulle Alpi di Kamnik (Slovenia). V: Studio e conservazione degli insediamenti minori romani in area alpina : atti dell'incontro di studi, Forgaria del Friuli, 20 settembre 1997 (Studi e scavi, 8). Bologna: University Press, 1999, str. 63-69, ilustr., zvd. [COBISS-ID 12705325]

HORVAT, Jana. Vorgeschichtliche und römische Besiedlung der Kamniške Alpe (Slowenien). V: Prehistoric alpine environment, society, and economy: papers of the international colloquium PAESE '97 in Zurich (Universitätsforschungen zur prähistorischen Archäologie, 55). Bonn: Habelt, 1999, str. 183-188, ilustr., zvd. [COBISS-ID 12708397]

ŠAŠEL KOS, Marjeta. Octavian's campaigns (35-33 BC) in Southern Illyricum. V: L'Illyrie méridionale et l'Épire dans l'Antiquité - III : actes du IIIe colloque international de Chantilly (16-19 Octobre 1996). Paris: De Boccard, 1999, str. 255-264, zvd. [COBISS-ID 13748269]

Poglavje ali samostojni sestavek v strokovni knjigi

BOŽIČ, Dragan. Blišč brona, stekla in janiarja; Imenovali so jo po Kolpi; Kako Metulum se Avgustu brani; Kelti - ljudstvo iz osrčja Evrope; Kelti in keltizirani staroseleci v Mirenski dolini; Kelti in staroseleci na stičišču kultur; Poljedelci in živinorejci v Posočju; Poslednje počivališče ob vznožju Gorjancev; Prebivališča mrtvih v mlajši železni dobi; Žvenket mečev in trušč bojnih voz. V: Zakladi tisočletij : zgodovina Slovenije od neandertalcev do Slovanov. I. izd. Ljubljana: Modrijan, 1999, str. 161-164, fotogr., 174-176, fotogr., 181-183, fotogr., 150-153, fotogr., 168-170, fotogr., 154-157, fotogr., zvd., 177-180, fotogr., 171-173, fotogr., 165-167, fotogr., 158-160, fotogr. [COBISS-ID 11393069, 11438893, 11439405, 11392301, 11438381, 11392557, 11439149, 11438637, 11393325, 11392813]

CIGLENEČKI, Slavko. Ajdovski gradec nad Vranjem; Barbari prihajajo; Cerkve, krstilnice in zgodnjekrščan-

ska središča; Hrušica - vojaška utrdba na alpskem prelazu; Kastel Karnij in njegova posadka; Langobardi na poti v obljubljeni deželci; Lesene kočice, zidana bivališča, palače; Poslednji sijaj pod Teoderikovimi Goti; Rifnik nad Šentjurjem; Skromne priče umetniških snovanj; Skromnost in sijaj poslednjih bivališč; Staroseki - poslednji antični prebivalci; Tonovecevi grad pri Kobaridu; Trd vsakdanjik v težkih življenjskih razmerah; Velike spremembe v naselbinski sliki; Vojaki na nemirni meji; Zaton antičnega sveta; Zidani braniki Italije. V: Zakladi tisočletij : zgodovina Slovenije od neandertalcev do Slovanov. 1. izd. Ljubljana: Modrijan, 1999, str. 353-355, fotogr., 341-342, fotogr., ilustr., 329-331, fotogr., ilustr., 320-322, fotogr., ilustr., 356-358, fotogr., ilustr., 346-348, fotogr., 305-307, fotogr., 343-345, fotogr., str. 359-361, fotogr., 332-333, fotogr., ilustr., 308-310, fotogr., ilustr., 337-340, fotogr., 349-352, fotogr., ilustr., 323-325, fotogr., ilustr., 302-304, fotogr., zvd., 311-313, fotogr., ilustr., 334-336, fotogr., ilustr., str. 317-319, fotogr. [COBISS-ID 11490349, 11489325, 11488301, 11487789, 11490605, 11489837, 11486765, 11489581, 11490861, 11488557, 11487021, 11489069, 11490093, 11488045, 11486509, 11487277, 11488813, 11487533]

DULAR, Janez. Bojevniki; Bronastodobna vas pri Dolnjem Lakošu; Govorica figur - situlska umetnost; Gradišča - utrjena železnodobna naselja; Jugovzhodne Alpe v starejši železni dobi; Mesta mrtvih; Mogočno gradišče nad Virom pri Stični; Most na Soči - naselje v zavetju rek; Naselja in bivališča; Noša - zrcalo družbene strukture; Novo mesto - sedež železnodobnih veljakov; Obrt - od lončarja do torevta; Ormož - naselje nad reko; Osnove blagostanja - železarstvo in kovaštvo; Pogrebni običaji in duhovni svet; Poselitvene spremembe v kulturni krajini; Razvoj slovenske arheologije; Slovenija v bronasti dobi; Stiki s svetom - trgovina in menjava; Škocjan - kulturno središče v osrčju Krasa; Vače - središče na meji halštatskih skupnosti; Živinoreja, poljedelstvo, lov. V: Zakladi tisočletij : zgodovina Slovenije od neandertalcev do Slovanov. 1. izd. Ljubljana: Modrijan, 1999, str. 143-146, fotogr., 84-87, fotogr., 147-149, fotogr., 106-108, fotogr., ilustr., 100-102, fotogr., zvd., 136-138, fotogr., 109-112, fotogr., ilustr., 113-115, fotogr., ilustr., 81-83, fotogr., zvd., 139-142, fotogr., 120-122, fotogr., 129-132, fotogr., ilustr., 88-90, fotogr., graf. prikaz, 126-128, fotogr., zvd., 94-97, fotogr., 103-105, fotogr., zvd., 16-21, fotogr., 78-80, fotogr., 133-135, fotogr., 91-93, fotogr., 116-119, fotogr., ilustr., 123-125, fotogr., graf. prikaz. [COBISS-ID 11391789, 11258157, 11392045, 11259693, 11259181, 11391277, 11259949, 11260205, 11257901, 11391533, 11260717, 11263021, 11258413, 11261229, 11258925, 11259437, 11252013, 11257645, 11391021, 11258669, 11260461, 11260973]

HORVAT, Jana. Grobnice v Šempetru v Savinjski dolini; Moda in lepota; Navpirt - naselje na začetku vodne poti; Podeželje; Posestva in kmetijstvo; Potovanje v onostranstvo; Rudarstvo in obrt; Sledovi rimske zasedbe;

Trgovina; Umetnost v provincialnem okolju; Urbanisti, arhitekti, gradbeniki; Vino, kruh in redkvice, revežu večerjica; Zdravje in igre. V: Zakladi tisočletij : zgodovina Slovenije od neandertalcev do Slovanov. 1. izd. Ljubljana: Modrijan, 1999, str. 241-243, fotogr., 278-280, fotogr., 232-234, fotogr., ilustr., 244-246, fotogr., 247-249, fotogr., 288-291, fotogr., zvd., 250-253, fotogr., ilustr., 189-192, fotogr., 263-266, fotogr., 281-283, fotogr., 221-223, fotogr., ilustr., 271-274, fotogr., 275-277, fotogr. [COBISS-ID 11443501, 11485485, 11442733, 11443757, 11444013, 11486253, 11444269, 11439917, 11484717, 11485741, 11441965, 11484973, 11485229]

HORVAT, Jana, ŠAŠEL KOS, Marjeta. Celeja - mesto iz marmorja; Emona - mesto na robu Italije; Nevidun - latobiški municipij na Krškem polju; Petoviona - vele-mesto na bregovih Dravusa. V: Zakladi tisočletij : zgodovina Slovenije od neandertalcev do Slovanov. 1. izd. Ljubljana: Modrijan, 1999, str. 208-211, fotogr., ilustr., 202-207, fotogr., ilustr., 212-214, fotogr., 215-220, fotogr. [COBISS-ID 11441197, 11440941, 11441453, 11441709]

PLETERSKI, Andrej. Družbena in upravna ureditev; Gospodarstvo; Karnij postane Kranj; Od predmeta do zgodbe; Pogani in kristjani; Poselitvene spremembe; Razcvet Ptuja na ruševinah Petovione; Slovani pred prihodom Hunov; Svet živih in mrtvih; Veliko razseljevanje Slovanov; Vlahinje in Slovani na blejski Pristavi; Zgodnji srednji vek. V: Zakladi tisočletij : zgodovina Slovenije od neandertalcev do Slovanov. 1. izd. Ljubljana: Modrijan, 1999, str. 383-385, fotogr., zvd., 380-382, fotogr., 395-397, fotogr., ilustr., 10-12, fotogr., 386-389, fotogr., ilustr., 374-376, fotogr., zvd., 402-405, fotogr., ilustr., 364-366, ilustr., zvd., 377-379, fotogr., ilustr., 367-369, ilustr., zvd., 390-394, fotogr., ilustr., 370-373, fotogr. [COBISS-ID 11492653, 11492397, 11493421, 11251245, 11492909, 11491885, 11493677, 11491117, 11492141, 11491373, 11493165, 11491629]

ŠAŠEL KOS, Marjeta. Bogate družine in znamenite osebnosti; Cestni postaji Atrans in Pretorij Latobikov; Markomanske vojne; Med notranjim in zunanjim sovražnikom; Poštna služba v antiki - hitra in počasna; Promet v antiki - trgovci, vojaki in razbojniki; Promet v prazgodovini; Rim osvoji jugovzhodnoalpski prostor; Romanizirana staroselska vas na Igu; Senatorji, mestna elita, sužnji in osvobodenci; Staroseki pod rimsko oblastjo; Svet bogov in boginj - od Jupitra do Adsalute; Viri za antično zgodovino. V: Zakladi tisočletij : zgodovina Slovenije od neandertalcev do Slovanov. 1. izd. Ljubljana: Modrijan, 1999, str. 224-227, fotogr., 238-240, fotogr., 196-198, fotogr., 193-195, fotogr., zvd., str. 260-262, fotogr., 257-259, fotogr., zvd., 254-256, fotogr., zvd., 186-188, fotogr., zvd., 235-237, fotogr., ilustr., 228-231, fotogr., 199-201, fotogr., zvd., 284-287, fotogr., 13-15, fotogr. [COBISS-ID 11442221, 11443245, 11440429,

11440173, 11445037, 11444781, 11444525, 11439661, 11442989, 11442477, 11440685, 11485997, 11251501]

TURK, Ivan. Kromanjonci osvojijo naše gore; Ledena doba - čas velikih naravnih sprememb; Potočka zijalka - zakladnica konic; Skrivnostna jama Divje babe I; Slovenija - eno od središč razvoja neandertalcev; Slovensko ozemlje na robu dogajanj; Vrhunec razvoja lovskih skupnosti; Zaton lovnega in nabiralnega gospodarstva. V: Zakladi tisočletij : zgodovina Slovenije od neandertalcev do Slovanov. 1. izd. Ljubljana: Modrijan, 1999, str. 38-40, fotogr., zvd., 24-27, fotogr., ilustr., 41-44, fotogr., 35-37, fotogr., 32-34, fotogr., 45-47, fotogr., 28-31, graf. prikazi, zvd., 48-51, fotogr., zvd. [COBISS-ID 11254061, 11252525, 11254573, 11253549, 11253037, 11255085, 11252781, 11255341]

TURK, Ivan. Poselitve na Krasu v pleistocenu in holocenu. V: Kras : pokrajina, življenje, ljudje. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 1999, str. 141, fotogr. [COBISS-ID 13542701]

VELUŠČEK, Anton. Ajdovska jama pri Nemški vasi; Iskalci bakrove rude; Kolišča na Ljubljanskem barju; Osnove gospodarstva; Pastirji in poljedelci; Prvi kovinarji; Slovenija v mlajši kameni in bakreni dobi. V: Zakladi tisočletij : zgodovina Slovenije od neandertalcev do Slovanov. 1. izd. Ljubljana: Modrijan, 1999, str. 73-75, fotogr., zvd., 58-61, fotogr., 65-67, fotogr., zvd., 68-69, ilustr., 54-57, fotogr., zvd., 70-72, fotogr., zvd., 62-64, fotogr., zvd. [COBISS-ID 11257389, 11256109, 11256621, 11256877, 11255853, 11257133, 11256365]

VELUŠČEK, Anton. Arheološki sledovi poselitve Mengeskega polja, Mlajša kamena doba - neolitik in bakrena doba - eneolitik; Pregled od paleolitika do zgodnjega srednjega veka, Bakrena doba - eneolitik; Pregled od paleolitika do zgodnjega srednjega veka, Mlajša kamena doba - neolitik. V: ŽELEZNIKAR, Janja, ŠKRLEP, Janez. Poselitvena podoba Mengša in okolice : od prazgodovine do srednjega veka. Mengeš: Muzej, 1999, str. 23-26, ilustr., 11-12, str. 11. [COBISS-ID 11062061, 11061805, 11061293]

VELUŠČEK, Anton. Prazgodovinska in zgodovinska jamska najdišča na Krasu. V: Kras: pokrajina, življenje, ljudje. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 1999, str. 142-145, fotogr. [COBISS-ID 13542445]

Sestavek v enciklopediji

CIGLENEČKI, Slavko. Šmarje pri Jelšah, Arheologija; Tonovcov grad. V: Enciklopedija Slovenije. 1. natis. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999, zv. 13: Š-T, str. 64, ilustr., 288, fotogr. [COBISS-ID 13336109, 13368365]

DULAR, Janez. Šmarjeta, Arheologija; Topografija, Arheologija. V: Enciklopedija Slovenije. 1. natis. Ljubljana:

na: Mladinska knjiga, 1999, zv. 13: Š-T, str. 68, fotogr., 291. [COBISS-ID 13336621, 13368877]

HORVAT, Jana. Šmihel pod Nanosom, Arheologija. V: Enciklopedija Slovenije. 1. natis. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999, zv. 13: Š-T, str. 74, fotogr. [COBISS-ID 13337133]

ŠAŠEL KOS, Marjeta. Štalenska Gora, Arheologija; Tiberij; Trajan; Trojane, Arheologija. V: Enciklopedija Slovenije. 1. natis. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999, zv. 13: Š-T, str. 134, fotogr., 249, 306, fotogr., 348-349, fotogr. [COBISS-ID 13338925, 13365805, 13369645, 13370669]

ŠAŠEL KOS, Marjeta, LONGYKA, Igor. Tabula Peutingeriana. V: Enciklopedija Slovenije. 1. natis. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999, zv. 13: Š-T, str. 181. [COBISS-ID 13340461]

Objavljena recenzija, prikaz knjige, kritika

BELAK, Mateja. Jarmila Justová: Dolnoražské Podunaj v raném středověku. Československá akademie věd, Archeologický ústav, Praha 1990. 344 strani, 66 slik, 2 karti. Arheol. vestn., 1999, letn. 50, str. 448. [COBISS-ID 13244973]

DULAR, Janez. Markus Egg: Das hallstattzeitliche Fürstengrab von Strettweg bei Judenburg in der Obersteiermark. Mit einem Beitrag von G. Stawinoga. Monographien, Band 37. Verlag des Römisch-Germanischen Zentralmuseums, Mainz 1996. 293 strani, 155 slik in tabel. Arheol. vestn., 1999, letn. 50, str. 440-442. [COBISS-ID 13243949]

HORVAT, Jana. Tamás Bezecky: The Laecanius amp-hora stamps and the villas of Brijuni. Österreichische Akademie der Wissenschaften, Philosophisch-historische Klasse, Denkschriften, 261. Band. Wien 1998. ISBN 3-7001-2702-2. Strani 286, slik 50, tabel 59. Arheol. vestn., 1999, letn. 50, str. 447-448. [COBISS-ID 13244717]

PLETERSKI, Andrej. Nikolai Mikhailov: Frühslowenische Sprachdenkmäler. Die handschriftliche Periode der slowenischen Sprache (XIV. Jh. bis 1550). Studies in Slavic and general linguistics 26. Editions Rodopi B. V., Amsterdam, Atlanta 1998. ISBN 90-420-0722-2. 445 str., 15 slik, 1 karta. Arheol. vestn., 1999, letn. 50, str. 449. [COBISS-ID 13245485]

PLETERSKI, Andrej. Počítačova podpora v arheologii. Editor: Jiří Macháček. Ústav archeologie a muzeologie, Filozofická fakulta Masarykovy univerzity. Brno 1997. ISBN 80-210-1562-4. 258 str., številne ilustracije. Arheol. vestn., 1999, letn. 50, str. 448-449. [COBISS-ID 13245229]

PLETERSKI, Andrej. Pripombe in mnenja sodelavcev (recenzentov), pripombe posameznih avtorjev. V: JARC, Valentin. Srednjeveške poti in železarstvo na visoki Gorenjski. Radovljica. [samozal.] V. Jarc, 1999, str. 277-278. [COBISS-ID 11676973]

PLETERSKI, Andrej. *Studia Archaeologica Slovaca mediaevalia I*. Academic Electronic Press, Bratislava 1998. ISBN 80-88880-27-0. 192 str., 54 ilustracij. *Arheol. vestn.*, 1999, letn. 50, str. 449-450. [COBISS-ID 13245741]

ŠAŠEL KOS, Marjeta. Rudolf Haensch: *Capita provinciarum. Statthaltersitze und Provinzialverwaltung in der römischen Kaiserzeit. Kölner Forschungen 7*. Verlag Philipp von Zabern, Mainz 1997. 863 str., 2 zemljevida. *Arheol. vestn.*, 1999, letn. 50, str. 446-447. [COBISS-ID 13243693]

ŠAŠEL KOS, Marjeta. *Supplementa Italica. Nuova serie 14, 15*. Edizioni Quasar, Roma 1997, 237 str. *Arheol. vestn.*, 1999, letn. 50, str. 444-445, 445-446. [COBISS-ID 13243181, 13243437]

VELUŠČEK, Anton. Katharine Pászthory, Eugen Friedrich Mayer: *Die Äxte und Beile in Bayern. Prähistorische Bronzefunde 9/20*. Franz Steiner Verlag, Stuttgart 1998. 207 strani, 110 tabel. *Arheol. vestn.*, 1999, letn. 50, str. 440. [COBISS-ID 13242925]

Predgovor, spremna beseda

CIGLENEČKI, Slavko. 50 years of *Arheološki vestnik*. *Arheol. vestn.*, 1999, letn. 50, str. 7-8. [COBISS-ID 13221421]

Objavljeni intervju

BOŽIČ, Dragan, DULAR, Janez, Kladnik, Darinka (oseba, ki intervjuva). Događalo se je na sončni strani Alp. *Nedelj. dnev.*, 6.VI.1999, str. 24, fotogr. [COBISS-ID 11389741]

MONOGRAFIJE

Znanstvena monografija

ŠAŠEL KOS, Marjeta. *Pre-Roman divinities of the eastern Alps and Adriatic (Situla, 38)*. Ljubljana: Narodni muzej Slovenije, cop. 1999. [COBISS-ID 1090400]

Elaborat, predstudija, študija

ADAMIČ, Štefan, DULAR, Janez, KA UČIČ, Venčeslav, MIKLAVČIČ, Damijan, NEKREP, Franc Viktor, SPLICHAL, Slavko. *Vrednotenje raziskovalne uspešnosti v Sloveniji : poročilo o projektni nalogi*. Ljubljana: Slovenska akademija znanosti in umetnosti: Slovenian Academy of Sciences and Arts, 1999. 102 str. [COBISS-ID 99951360]

Kartografija

BELAK, Mateja. V: BOŽIČ, Dragan ... [et al.] *Zakladi tisočletij : zgodovina Slovenije od neandertalcev do Slovanov*. 1. izd. Ljubljana: Modrijan, 1999. 430 str., ilustr. [COBISS-ID 98501632]

BELAK, Mateja. V: *ARHEOLOŠKI vestnik*, 1999, letn. 50, zvd. [COBISS-ID 6431490]

BELAK, Mateja. V: DULAR, Janez. *Höhensiedlungen in Zentralslowenien von der Kupfer- bis zur Eisenzeit - Bericht über ein Forschungsprojekt*. *Praehist. Z.*, 1999, bd. 74, h. 2, str. 129-153, zvd., ilustr. [COBISS-ID 13673517]

BELAK, Mateja. V: HORVAT, Jana. *Colonizzazione preistorica e romana sulle Alpi di Kamnik (Slovenia)*. V: *Studio e conservazione degli insediamenti minori romani in area alpina: atti dell'incontro di studi, Forgaria del Friuli, 20 settembre 1997 (Studi e scavi, 8)*. Bologna: University Press, 1999, str. 63-69, ilustr., zvd. [COBISS-ID 12705325]

BELAK, Mateja. V: HORVAT, Jana. *Vorgeschichtliche und römische Besiedlung der Kamniške Alpe (Slowenien)*. V: *Prehistoric alpine environment, society, and economy : papers of the international colloquium PAESE '97 in Zurich (Universitätsforschungen zur prähistorischen Archäologie, 55)*. Bonn: Habelt, 1999, str. 183-188, ilustr., zvd. [COBISS-ID 12708397]

SUMMARY

The research work of the Institute is conducted within the scope of three projects.

1. The project, *The Southeastern Alps and the Western Balkan Throughout the Archaeological Eras*, combines the following investigations: Paleolithic research, an investigation of fortified Prehistoric settlements in the Dolenjska region, an investigation of the Late La Tene culture in central and eastern Slovenia, an investigation of the settlement in the Eastern Alpine region during the Late Roman period, a study of Roman inscriptions in Slo-

venia and structural investigations of selected Early Medieval sites in the Eastern Alpine region and its outskirts.

2. A translation and an historical-archaeological commentary of *Appian's Illyrian History* is being prepared within the framework of the Appian and Illyricum project.

3. The project, the *Development of Settlement in Ptuj during the Roman Era*, aims to compound a fundamental topographic data base of all the archaeological sites in Ptuj.

The Institute published the journal *Arheološki Vestnik* 50 in 1999.

ZGODOVINSKI INŠTITUT MILKA KOSA

ZNANSTVENI SVET

Prof. dr. Rajko Bratož, izredni član SAZU, doc. dr. Dušan Kos, prof. dr. Walter Lukan, dr. Branko Marušič, prof. dr. Darja Mihelič (predsednica), prof. dr. Jože Mlinarič, izredni član SAZU, doc. dr. Vincenc Rajšp.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnik: doc. dr. Vincenc Rajšp, znanstveni svetnik.

Znanstveni svetniki: dr. Eva Holz, dr. Branko Marušič, prof. dr. Darja Mihelič.

Višji znanstveni sodelavci: doc. dr. Stane Granda, doc. dr. Dušan Kos.

Znanstvena sodelavka: doc. dr. Petra Svolfšak.

Asistenti (mladi raziskovalci): Matjaž Bizjak, Alenka Cedilnik, Miha Kosi, Miha Preinfalk.

TEMELJNE RAZISKAVE

Zgodovinski inštitut Milka Kosa preučuje slovensko zgodovino do konca prve svetovne vojne. Inštitutsko delo zajema štiri tematske sklope, ki so: objava virov za slovensko zgodovino; topografija in kolonizacija slovenskega ozemlja; gospodarska in družbena zgodovina Slovencev; problemi slovenske zgodovine 19. in 20. stoletja. Ta program so raziskovalci do konca leta 1999 uresničevali v obliki raziskovalnih projektov. Projektne raziskave se med seboj prepletajo in dopolnjujejo.

Temeljne srednjeveške diplomatične in paleografske raziskave

Vodja projekta: D. Kos.

V letu 1999 je projekt tekel po zastavljenem načrtu. Pozornost je bila usmerjena v diplomatične in paleografske raziskave listin Žovneških gospodov (do 1341) ter v pripravo študijske izdaje statuta mesta Ptuj iz 1513 s slovenskim prevodom. Opravljeno

ne so bile analize nekaterih srednjeveških plemiških rodbin na Slovenskem.

Viri za slovensko samobitnost

Vodja projekta: S. Granda.

Izšlo je delo Prva odločitev Slovencev za Slovenijo, z uvodno študijo o slovenskem narodnem programu, ki je bil prvič javno oblikovan 1848, ter vrsta drugih znanstvenih in strokovnih del, ki so v narodno osveščeni javnosti povzročila razmeroma velik odmev. Posebej velja omeniti razpravo o Koroški v letu 1848.

Slovenija na vojaškem zemljevidu 1763-1787

Vodja projekta: V. Rajšp.

V letu 1999 se je v sodelovanju s sodelavci iz Arhiva Republike Slovenije nadaljevalo preučevanje in objava jožefinske izmere za področje Slovenije. Izšel je 5. (od skupno načrtovanih sedmih) zvezek publikacije, ki obsega območje južne in zahodne Štajerske, to je večino nekdanjega celjskega okrožja. Raziskave zgodovine razdobja, v katerem so nastajali zemljevidi, so bile predstavljene v dveh razpravah v jubilejnih zbornikih inštituta.

Družbena gibanja in razmerja v slovenski zgodovini do leta 1918

Vodja projekta: B. Marušič.

Sodelavec: S. Granda.

Sklop raziskav je bil osredotočen na probleme slovenske politične, kulturne in gospodarske zgodovine med leti 1848 in 1918. Pregledani in analizirani so bili izvorniki domačih in tujih arhivov (Dunaj, Gradec, Trst, Gorica). B. Marušič je nadaljeval raziskave o društveni dejavnosti v avstrijskem primorju do leta 1918. Preučeval je tudi razmere v letih 1848 do 1849 na Goriškem. V zvezi s tem je pripravil več objav in predstavil izsledke na domačih in mednarodnih strokovnih srečanjih. S. Gran-

da je v vrsti člankov opozoril na prispevek Antona Martina Slomška za slovensko samobitnost. Opravil je analizo politične dejavnosti žensk v letu 1848/49, ki je bila večja, kot je bilo znano doslej. Analiziral je vprašanje odličnosti v naši gospodarski preteklosti in predstavil rezultate na posvetovanju ekonomistov na Otočcu. Posvečal se je tudi Janezu Zalogarju in njegovim prizadevanjem za modernizacijo kmetijstva.

Zaton plemstva na Slovenskem

Vodja projekta: S. Granda.

Za mednarodno posvetovanje avstrijskih in slovenskih zgodovinarjev je bil izdelan elaborat, ki je opozoril na specifično vlogo plemstva pri nas, zlasti na Kranjskem, ki ni znalo izrabiti zgodovinske priložnosti in odigrati take vloge, kot jo je na primer na Poljskem, Češkem in Ogrskem. Na primeru očeta Friderika Barage je bilo na mednarodnem simpoziju v Rimu prikazano vrtanje neplemiških ljudi med zemljiške gospode.

Gospodarska in družbena zgodovina Slovencev

Vodja projekta: D. Mihelič.

Sodelavci: E. Holz, O. Janša Zorn (zunanja sodelavka), V. Rajšp.

Iz zgodovine obrti na Slovenskem sta izšli dve obsežni razpravi, kot vzorčno obdelani gesli za pripravo zgodovine prehrabmenih in lesnih obrti. Te raziskave so osnova za izdelavo gesel iz gospodarske in družbene zgodovine v Enciklopediji Slovenije. Pripravljenih je bilo več elaboratov in objav na temo zgodovine turizma na Slovenskem. Ta projekt in delo na njem se dopolnjuje s projektoma Zgodovina prometa I in Slovenija na vojaškem zemljevidu 1763-1787: v sklopu slednjega se evidentira gospodarska podoba delov slovenskega prostora.

Objava monografije Zgodovina prometa I.

Vodja projekta: E. Holz.

V letu 1999 je potekalo redakcijsko delo: dopolnjevanje literature ter dopolnjevanje in usklajevanje posameznih poglavij.

Slovensko-italijanski odnosi (1897-1918)

Vodja projekta: B. Marušič.

Nadaljevalo se je preučevanje odnosa italijanskega parlamenta do vprašanja italijanskih »vzhodnih meja« in vprašanja teh meja v italijanski zunanji politiki 1861 do 1918. Rezultat raziskave so štiri razprave.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

Edicija virov od konca srednjega veka do danes

Vodja projekta: F. M. Dolinar.

Projekt, ki se je zaključil konec leta 1999, je tekel pri Inštitutu za novejšo zgodovino. Pri njem sta sodelovala S. Granda in B. Marušič. B. Marušič je nadaljeval in zaključil delo pri objavi drugega, zaključnega dela korespondence dr. Henrika Tume, ki je pripravljen za objavo. V zvezi s tem projektom je sodeloval pri objavi prevoda dela Antona Muznika Goriško podnebje ter pri pripravi monografije Goriški spomini, kjer so zbrana pričevanja o Gorici in Goriški iz razdobja od 1830 do 1918. S. Granda je v delu Prva odločitev Slovencev za Slovenijo objavil peticije s podpisi za Združeno Slovenijo in druge dokumente, ki so spremenili doslej ustaljeno mnenje, da slovensko narodno gibanje 1848. leta ni imelo množične podpore. Pomembna je tudi priprava objave vira o narodnem gibanju v vzhodni Istri. Objavljeni so bili še številni dokumenti iz leta 1848/49.

Mediterranske gospodarske panoge severne Istre ter njihov vpliv na oblikovanje materialne in duhovne kulture

Vodja projekta: Eva Holz.

Projekt, ki se je zaključil konec leta 1999, je tekel pri Znanstveno raziskovalnem središču Koper. V letu 1999 sta izšli dve monografiji in več izvirnih znanstvenih člankov.

Raziskave zgodovine institucij in vsakdanjega življenja v Slovenskem Primorju v povezavi z Mediteranom

Vodja projekta: B. M. Gombač.

Projekt, pri katerem je sodelovala D. Mihelič, je tekel pri Znanstveno raziskovalnem središču Koper in se je zaključil konec leta 1999. V letu 1999 so bile raziskave v zvezi z njim predstavljene na mednarodnem simpoziju in v več izvirnih člankih.

Zgodovinski inštitut Milka Kosa ZRC SAZU ima izpostavo oz. raziskovalno enoto v Novi Gorici. Vodi jo sodelavec inštituta B. Marušič. V letu 1999 je skrbel za urejanje temeljne dokumentacije in knjižnice, ki jo ima enota v hrambi. Knjižnica šteje 1593 inventarnih števil. Pridobitev lanskega leta, za katero je zaslužen B. Marušič, je knjižna zbirka I documenti diplomatici italiani (100 knjig), ki jo je darovalo ministrstvo za zunanje zadeve Italije s posredovanjem slovenske ambasade v Rimu. Raziskovalna enota je v letu 1999 dobila nove knjižne police, kjer je nameščena knjižnica in zapuščina Henrika Tume. Zadnje tri mesece leta 1999 je pri delu enote sodelovala Simona Vendramin, prof. zgodovine in francoščine, namenska denarna sredstva za opravljanje njenih nalog je odobrila Mestna občina Nova Gorica. Imenovana je popisala knjižnico, ureja tudi Tumovo zapuščino.

V povezavi z Inštitutom za temeljne zgodovinske vede iz Gradca teče mednarodni projekt računalniške obdelave centralne kartoteke srednjeveških listin za Slovenijo Boža Otorepca, ki – čeprav v pokoju – še vedno aktivno sodeluje pri delu inštituta. Sodelavci inštituta so pripravili tudi dva obsežna zbornika z lastnimi in prispevki drugih strokovnjakov, posvečena akad. prof. dr. Ferdu Gestrinu in akad. prof. dr. Sergiju Vilfanu. V okviru inštituta poteka spremljanje slovenske zgodovinske literature. Nadaljuje oz. oblikuje se bibliografija slovenske zgodovine za obdobja, ki jih obravnavajo raziskovalci na inštitutu, torej od pozne antike in zgodnjega srednjega veka do konca prve svetovne vojne ter deloma za obdobje med obema svetovnima vojnama. Bibliografija, ki nastaja sproti v delovni obliki, zavzema raznovrstne problematike, od politične, gospodarske, socialne, cerkvene zgodovine, prispevke, ki nastajajo na področju lokalne zgodovine, teorije zgodovine. Prostorsko posega na celoten slovenski etnični prostor ter se ne omejuje s sedanji mejami Republike Slovenije. V bodočnosti se bo raziskava razširjala tudi na dosežke evropskih zgodovinopisij, da bo podoba bibliografije slovenske zgodovine čim širša ter zato tudi bolj podrobna. Delo poteka tako s pomočjo zapisov v COBISS, kot z rednim spremljanjem izhajajočih prispevkov v znanstvenem, strokovnem in poljudnem tisku. S sodelovanjem z oddelkoma za zgodovino na Filozofski fakulteti v Ljubljani ter na Pedagoški fakulteti v Mariboru bo pregled vseboval tudi neobjavljena dela, to je diplomske, magistrske in doktorske naloge. Zbrana bibliografija bo v po-

moč ter informacijo raziskovalcem slovenske zgodovine.

Sodelavci inštituta opravljajo strokovne naloge tudi zunaj inštituta.

S. Granda je odgovorni urednik *Kronike*, član uredniškega odbora *Veteran vojne za Slovenijo*, sourednik za zgodovino pri Enciklopediji Slovenije, sourednik zbornika *Slovenija 1848–1998: Iskanje lastne poti*; je predsednik Zgodovinskega društva za Slovenijo in član svetov Dolenjskega in Narodnega muzeja.

E. Holz je glavna urednica *Kronike*, članica uredniškega odbora *Glasnika ZRS Koper*, do konca 1999 je bila članica Znanstvenega sveta Znanstvenoraziskovalnega središča Koper in Upravnega odbora Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU.

B. Marušič je za tisk pripravil zbornik *Goriški spomini*, ki je tik pred izidom pri Goriški Mohorjevi družbi.

D. Mihelič je sourednica za zgodovino pri Enciklopediji Slovenije, članica uredniškega odbora revij *Annales* in *Raziskovalec*, sourednica zbirke *Ilustrirana zgodovina Slovencev za otroke*, uredilja *Gestrinov zbornik*; zastopa Slovenijo v mednarodni komisiji za zgodovino mest, in v mednarodnem združenju za zgodovino Alp. Je svetovalka za humanistiko na Ministrstvu za znanost in tehnologijo in predsednica Znanstveno–raziskovalnega sveta za področje Narava in civilizacijsko–kulturna podoba Slovenije in Slovencev. Pripravila je organizacijsko okroglo mizo mednarodne Komisije za zgodovino Alp, Ljubljana, 19. in 20.2., katere gostitelj je bil ZRC SAZU. Udeležila se je posvetovanja 30.9. do 2.10. in organizacijske okrogle mize iste komisije 29. in 30.9. v Trentu (Italija). Prisostvovala je posvetovanju mednarodne Komisije za zgodovino mest, Bordeaux (Francija) 8. do 12.9.

V. Rašp je urednik knjižne zbirke *Slovenija na vojaškem zemljevidu 1763–1787*; uredil je *Vilfanov zbornik*.

A. Cedilnik se je udeležila 14. mednarodnega kongresa krščanske arheologije, ki ga je priredil Inštitut za klasično arheologijo Univerze na Dunaju, Dunaj (Avstrija), 19. 9. – 26. 9.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Na inštitutu v Ljubljani in v izpostavi v Novi Gorici je obsežna tematska knjižnica za vprašanja slovenske zgodovine. V Ljubljani se hrani tudi znan-

stveni del rokopisne in knjižne zapuščine Milka Kosa, v Novi Gorici pa Henrika Tume. V letu 1999 je knjižnica pridobila ali kupila okrog 400 knjižnih enot. Obiskalo jo je blizu 300 obiskovalcev, ki si je izposodilo okrog 400 knjig.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- *Gestrinov zbornik*
- *Vilfanov zbornik*
- Vincenc Rajšp, Marija Grabnar, *Slovenija na vojaškem zemljevidu 1763–1787*, 5. zv.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Österreichs Kriegesarchiv: Technische Universität; Institut für Informationssysteme, Abt. für Datenbanken und Expertensysteme, vse Dunaj, Avstrija: sodelovanje v zvezi s projektom Slovenija na vojaškem zemljevidu 1763 – 1787.
- Forschungsinstitut für Historische Grundwissenschaften, Karl – Franzens – Universität, Gradec, Avstrija: sodelovanje pri objavi kartoteke srednjeveških listin za Slovenijo, ki jo je zbral, prepisal in komentiral Božo Otorepec.
- Bildungswerk des Verbandes Deutscher Vermessungsingenieure, Fürstfeldbruck, Nemčija: sodelovanje v zvezi s projektom Slovenija na vojaškem zemljevidu 1763 – 1787.
- Université Pierre Mandès, Grenoble; Musée Dauphinois, Grenoble, Francija: sodelovanje v okviru Mednarodnega združenja za zgodovino Alp.
- Slovenska teološka fakulteta v Rimu, Italija: sodelovanje v obliki vsakoletnih simpozijev.
- Biblioteca Statale Isontina v Gorici, Italija: raziskovalno delo.
- Archivio e Biblioteca provinciale v Gorici, Italija: raziskovalno delo.
- Archivio dello Stato v Gorici, Italija: raziskovalno delo.
- Archivio dello Stato v Trstu, Italija: raziskovalno delo.
- Magyar tudományos Akadémia, Budimpešta in Veszprém, Madžarska: sodelovanje v obliki izmenjave raziskovalcev in v obliki sodelovanja pri raziskavah v zgodovini obrti.
- Institut de l'Europe de Centre – Est, Lublin, Polj-

ska: sodelovanje v zvezi z izdelavo kart iz cerkvene zgodovine.

- Associació Cultural dels Raiers de la Noguerra Pallaresa, Španija: sodelovanje z izmenjavo podatkov o zgodovini splavarstva.
- Eidgenössische Technische Hochschule, Zürich, Švica: sodelovanje v okviru Mednarodnega združenja za zgodovino Alp.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Stane Granda

Anton Martin Slomšek med zvestobo Cerкви in narodu, predavanje v škofijski dvorani v Mariboru, 17. 2.

»*Slomškovo obdobje*« slovenske zgodovine, predavanje, Kapucinski samostan, Ptuj, 6. 3.

Anton Martin Slomšek med odgovornostjo Cerкви in narodu, predavanje na Teološki fakulteti – Društvo slovenskih katoliških izobražencev, Ljubljana, 16. 3.

Ženske v revoluciji 1848/49 na Slovenskem, referat na simpoziju Fany Hausmann, revolucija 1848 in meščanska kultura v provinci, Muzej novejšje zgodovine, Celje, 15. 4.

Govor ob otvoritvi razstave ob 130 letnici pivškega tabora, Pivka, 7. 5.

Predavanje o zgodovini Bele krajine do leta 1918 za srednješolske profesorje zgodovine, Stranska vas, 14. 5.

Govor na spominski prireditvi ob 130 letnici vižmarskega tabora, Vižmarje, 17. 5.

Nekaj opozoril na gospodarsko in poslovno odličnost na Slovenskem, s posebnim ozirom na Dolenjsko, predavanje, Otočec, 21. 5.

Govor ob odkritju spominske plošče Janezu Zalkarju, Vinica, 21. 5.

Govor na svečani akademiji Ob 180 letnici rojstva Ignacija Knobleharja, Škocjan, 18. 6.

Predstavitvev Trebanjskega zbornika 1, Baragov zbornik, Trebnje, 25. 6.

Diskusija na simpoziju o parlamentarizmu, Sv. Jurij ob Ščavnici, 31. 7.

Diskusija na okrogli mizi ob 130 letnici ormoškega tabora, Ormož, 8. 8.

Predstavitvev Zbornika župnije Šentjernej, Šentjernej, 24. 8.

Kontaktna oddaja o Slomšku, Radio glas Ljubljane, Ljubljana, 24. 9.

Sledovi časa, oddaja o Janezu Zalokarju, Radio Slovenija, I. program, Ljubljana, 10. 10.

Fran Šuklje in Novo mesto, predavanje na spominjski prireditvi ob 150 letnici rojstva Frana Šukljeta, Novo mesto, 25. 10.

Gospodarski in politični zaton plemstva na Kranjskem, referat na tretjem zasedanju slovenskih in avstrijskih zgodovinarjev Država – dežela – narod – pokrajina 1848 – 1918, Znanstvenoraziskovalni center SAZU, Ljubljana, 29. 10.

Genealogija v sodobnem družboslovju in zgodovnopisu še posebno, predavanje, Rodoslovno društvo Slovenije, Ljubljana, 23. 11.

Predstavitvi novega zgodovinskega učbenika za 3. razred gimnazij za srednješolske učitelje zgodovine, Srednja vzgojiteljska šola, Ljubljana, 20. 11. in Srednja gradbena šola, Ljubljana, 25. 11.

Okrogla miza revije Svobodna misel o razmerah v zgodovnopisju, Ljubljana, 27. 11.

Vloga in pomen vižmarskega tabora, govor ob 96. letnici Gasilskega društva Vižmarje, Vižmarje, 4. 12.

Eva Holz

Narodna zavest uradnikov na Kranjskem in Goriškem, referat na tretjem zasedanju slovenskih in avstrijskih zgodovinarjev Država – dežela – narod – pokrajina 1848–1918, Znanstvenoraziskovalni center SAZU, Ljubljana, 27. 10.

Nekaj drobcev iz kolonizacije Istre, prispevek na okrogli mizi 1400. letnica koprške škofije in omembe Slovanov v Istri, Gledališče v Kopru, 17. 12.

Predstavitev knjige Stari krajepisi Istre, Knjižnica Annales majora, Kulturnoinformacijski center Križanke, Ljubljana, 16. 12.

Dušan Kos

Viteški turnirji in Slovenci, predavanje v Narodni galeriji, Ljubljana, 20. 5.

Miha Kosi

The traveller and the road: Late medieval mobility in the south – east of the Empire, referat na International Medieval Congress, Leeds (Anglija), 15. 7.

Die Entstehung der Städte im Lichte der Verkehrsverbindungen (Slovenische Alpen), referat nemednarodnem posvetovanju La città nella montagna, la montagna nella città – La ville dans la montagne, la montagne dans la ville – Die Stadt im Gebirge, das Gebirge in der Stadt, Trento (Italija), 1. 10.

Branko Marušič

Kralj Julijskih Alp in njegov vazal, predavanje, muzej v Tolminu, 15. 1.

Prva svetovna vojna in Slovenci, predavanje, kulturni dom Št. Mavro (Italija), 13. 2.

Slovenska znanost na Goriškem, referat na primorskih slovenističnih dnevih, Dijaški dom, Nova Gorica, 16. 4.

Referat o briškem taboru, okrogla miza ob 130-letnici briškega tabora, Dobrovo, 24. 4.

La storiografia slovena, referat na simpoziju Storia e storiografia dell'Adriatico nell'età moderna e contemporanea, Gradež (Grado, Italija), 23. 9.

Publicistično delo dr. Lava Čermelja za Primorsko, referat, Slovenska matica, Ljubljana, 8. 10.

Gorica pozabljeno mesto?, predavanje na okrogli mizi v počastitev filmske igralko Nore Gregor, Biblioteca Statale Isontina, Gorica (Gorizia, Italija), 23. 10.

Slovenci na Primorskem med političnimi izbirami (1848–1918), referat na tretjem zasedanju slovenskih in avstrijskih zgodovinarjev Država – dežela – narod – pokrajina 1848–1918, Znanstvenoraziskovalni center SAZU, Ljubljana, 28. 10.

Henrik Tuma nel 1918, referat na 33. srečanju Itratati degli anni 1919–1920: Politica e diplomazia, Auditorium della Cultura Friulana, Gorica (Gorizia, Italija), 18. 11.

Zdravnik Anton Muznik (1726–1803), predavanje v okviru Društva za zgodovino medicine, Sanatorij Emona, Ljubljana, 7. 12.

Predstavitev zbornika Domovina, kje si? Ajdovščina, 28. januar, Tolmin, 11. 2.

Predstavitev publicistično zgodovinarskega dela Franca Hvale, Goriška knjižnica, Nova Gorica, 18. 3.

Vodenje okrogle mize o odredu JLA v coni A (1945–1947), Nova Gorica, 23. 4.

Predstavitev knjige Franca Kranjca Sence časa, Kulturni dom, Pečine, 19. 6.

Predstavitev knjige Tomaža Pavšiča Ob stari meji, grad Kromberk, Nova Gorica, 12. 10.

Predstavitev ponatisa knjige Simona Rutarja Beneška Slovenija, Društvo slovenskih izobražencev, Trst (Trieste, Italija), 22. 11.

Predstavitev zbornika Josip Agnaletto – slovenski kulturnik in politik v Istri in Trstu, Narodna in študijska knjižnica, Trst (Trieste, Italija), 24. 11.

Vodenje okrogle mize o dr. Ivu Juvančiču ob 100-letnici rojstva, Primorsko dramsko gledališče, Nova Gorica, 3. 12.

Darja Mihelič

Predstavitel *Gestrinovega zbornika*, SAZU, Ljubljana, 5. 3.

Die Stadt im Alpengebirge und in den dinarischen Alpen (das Beispiel Slowenien), referat na mednarodnem posvetovanju La città nella montagna, la montagna nella città – La ville dans la montagne, la montagne dans la ville – Die Stadt im Gebirge, das Gebirge in der Stadt, Trento (Italija), 30. 9.

Ženska čast v istrskih mestih, referat na mednarodnem posvetovanju Čast: identiteta in dvoumnost neformalnega kodeksa (Sredozemlje, 12. – 20. stol.), Koper, 11. 11.

Predsedovanje istemu simpoziju, Koper, 11. 11.
Frauen in Handwerk und Gewerbe in slowenischen Städten zu Beginn der Neuzeit, vabljen predavanje na Oddelku za zgodovino znanosti, univerza Bayreuth (Nemčija), 9. 12.

Vincenc Rajšp

Predstavitve 4. zvezka Slovenija na vojaškem zemljevidu 1763–1787, Dravljje 19. 1., Škofja Loka 21. 1., Polhov Gradec 16. 4., Šmihel na Koroškem 20. 4., Kamnik 21. 4., Presseclub Concordia, Dunaj (Avstrija), 26. 5.

Predstavitve *Vilfanovega zbornika*, Prešernova dvorana SAZU, Ljubljana, 11. 6., Dunaj (Avstrija), 18. 6.
Predstavitve 5. zvezka Slovenija na vojaškem zemljevidu 1763–1787, Prešernova dvorana SAZU, Ljubljana, 10. 12.

Die Josephinische Landesaufnahme und das gebirgige Slowenien, predavanje na seminarju združenja Bildungswerk des Verbandes Deutscher Vermessungsingenieure, Fürstenfeldbruck (Nemčija), 9. 4.

Več predavanj o čarovnicah in čarovniških procesih.

Petra Svoljšak

Predstavitel knjige Jasmine Pogačnik, ki je uredila dnevnik Franca Zupančiča, nadporočnika avstroogrške vojske v letih 1914–1918, Kranj, 25. 2.

1. svetovna vojna v slovenskem zgodovinskem spominu, referat na kulturološkem simpoziju 1. svetovna vojna in moderna v osrednji Evropi, Ljubljana, 25. 3.

**RAZISKOVALNO DELO V TUJINI,
ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA****Matjaž Bizjak**

Podiplomski študij na Central European University, Department of Medieval Studies, Budimpešta (Madžarska), 30. 8. 1999 – 23. 6. 2000.

Alenka Cedilnik

Udeležba na Seminarju grškega jezika in kulture, ki ga prireja Univerza v Patrasu, Patras (Grčija), 1. 8. – 31. 8.

Stane Granda

Delo v Haus- Hof- und Staatsarchivu na Dunaju (Avstrija), 27. 6. – 28. 6. in 16. 12. – 17. 12.

Branko Marušič

Redno je obiskoval ustanove Biblioteca Statale Isontina, Archivio e Biblioteca provinciale v Gorici ter Archivio dello Stato v Gorici in Trstu (vse Italija).

Darja Mihelič

Delo v Nacionalni biblioteki na Dunaju (Avstrija) od 13. do 17. 12.

Vincenc Rajšp

Delo v Kriegsarchivu, Verwaltungsarchivu ter Haus- Hof und Staatsarchivu na Dunaju (Avstrija), 31. 1. – 18. 2., 14. 3. – 31. 3., 19. 4. – 20. 4., 13. 6. – 17. 6., 5. 7. – 31. 7., 22. 11. – 26. 11., 13. 12. – 17. 12.

Petra Svoljšak

Delo v Kriegsarchivu na Dunaju (Avstrija), 10. 4. – 24. 4.

PEDAGOŠKO DELO**Stane Granda**

Kulturna zgodovina; predavanja na Oddelku za slavistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
Uvod v historično antropologijo; predavanja za 3. letnik Oddelka za etnologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Sodeloval pri podiplomskem študiju oddelka za etnologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Dušan Kos

Pomožne zgodovinske vede; predavanja na Oddelku za zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Sodelovanje pri podiplomskem študiju na Oddelku za zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Latinska paleografija; predavanja na Oddelku za umetnostno zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Darja Mihelič

Zgodovina srednjega veka; predavanja za 4. letnik na Oddelku za arheologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Sodelovanje pri podiplomskem študiju Oddelka za zgodovino in Oddelka za arheologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

MENTORSTVO

Dušan Kos je bil mentor magistrandoma Matjažu Bizjaku in Mihi Preinfalku. Sodeluje pri več drugih študentih podiplomskega študija.

Branko Marušič je sodeloval je pri izvajanju študijskega programa študenta tretje stopnje (zgodovina) Renata Podveršiča.

Darja Mihelič je bila mentorica doktorandu Mihi Kosiju. Sodeluje pri podiplomskem študiju Flavija Bonina, Tomaža Nabergoja, Vojka Pavlina, Kristine Kralj.

Vincenc Rajšp je bil mentor magistrandki Alenki Cedilnik.

IZBRANA BIBLIOGRAFIJA, vir: vzajemna baza podatkov COBISS/COBIB**ČLANKI IN SESTAVKI**

Izvirni znanstveni članek

GRANDA, Stane. Glavarjev Lanšprež. V: Glavarjev simpozij v Rimu (Simpoziji v Rimu, 16). Celje: Mohorjeva družba, 1999, str. 301-308. [COBISS-ID 12391469]

GRANDA, Stane. Gospodarske razmere pri Slovencih v revolucionarnem letu 1848/49. V: Gestrinov zbornik. Ljubljana: ZRC (ZRC SAZU), 1999, str. 315-334. [COBISS-ID 10426925]

GRANDA, Stane. Gospodarske krize na Slovenskem prostoru v dvetnajstem stoletju. V: Gospodarske krize in Slovenci (Zbirka Ekonomska knjižnica). Ljubljana: Inštitut za novejšo zgodovino: Zveza ekonomistov Slovenije, 1999, str. 27-45. [COBISS-ID 11102253]

GRANDA, Stane. Prečna, Mikužev rojstni kraj. V: Mikužev zbornik (Historia, 4). Ljubljana: Oddelek za zgodovino Filozofske fakultete, 1999, str. 393-400. [COBISS-ID 13883437]

GRANDA, Stane. Narodna in politična Prizadevanja slovenskih duhovnikov na Stajerskem v Murkovem času. V: Murkov zbornik: referati s Simpozija Anton Murko in njegov čas (Zora, 9). Maribor: Slavistično društvo, 1999, str. 26-39. [COBISS-ID 8728328]

GRANDA, Stane. Narodne razmere v vzhodni Istri v letu 1848/49. Ann. Ser. hist. sociol., 1999, letn. 9, št. 2=18, str. 327-346. [COBISS-ID 266451]

GRANDA, Stane. Oris gospodarske in poslovne odličnosti na Slovenskem. V: 11. forum odličnosti in mojstrstva, Otočec, 20. in 21. maj 1999. Iz majhnega raste odličnost. [Ljubljana; Novo mesto]: Zveza ekonomistov Slovenije: Društvo ekonomistov Dolenjske in Bele krajine, 1999, str. 72-79. [COBISS-ID 12079917]

GRANDA, Stane. Trebnje v Baragovem času. V: Baraga in Trebnje: predavanja na Baragovem simpoziju v Trebnjem, 9. januarja 1998 (Zbornik Občine Trebnje, 1). Trebnje: Občina, Baragov odhor, 1998, str. 13-30. [COBISS-ID 11101741]

HOLZ, Eva. Gmotne razmere uradništva na Kranjskem v drugi polovici 19. stoletja. V: Vilfanov zbornik: pravo, zgodovina, narod = Recht, Geschichte, Nation. Ljubljana: Založba ZRC (ZRC SAZU), 1999, str. 467-489. [COBISS-ID 11409197]

HOLZ, Eva. Nekaj zanimivosti o slovensko-češkem sodelovanju v drugi polovici 19. in v začetku 20. stoletja. V: Gestrinov zborrrrik. Ljubljana: ZRC (ZRC SA7U), 1999, str. 393-403. [COBISS-ID 10492973]

HOLZ, Eva. Uradništvo v avstrijskem delu Istre v 18. stoletju. Acta Histriae, 1999, št. 7, str. 505-524. [COBISS-ID 179411]

KOS, Dušan. Diplomatični diskurz o vzponu Žovneskih gospodov. V: Gestrinov zbornik. Ljubljana: ZRC (ZRC SAZU), 1999, str. 147-167. [COBISS-ID 10546477]

KOS, Dušan. Žovneški gospodje v zrcalu diplomatike.

- V: Zbornik mednarodnega simpozija Celjski grofje, stara tema - nova spoznanja, Celje, 27.-29. maj 1998. Celje: Pokrajinski muzej, 1999, str. 181-190. [COBISS-ID 273608]
- KOSI, Miha. K problemu mitnine v srednjem veku. V: Gestrinov zbornik. Ljubljana: ZRC (ZRC SAZU), 1999, str. 247-261. [COBISS-ID 10408749]
- KOSI, Miha. "Prometna politika" celjskih grofov. V: Zbornik mednarodnega simpozija Celjski grofje, stara tema - nova spoznanja, Celje, 27.-29. maj 1998. Celje: Pokrajinski muzej, 1999, str. 165-180, karti. [COBISS-ID 273352]
- MARUŠIČ, Branko. Brda in državne meje (1797-1947). Brišk. zb., str. 116-131, ilustr. [COBISS-ID 13882413]
- MARUŠIČ, Branko. Carzano 1917. Pogovori med Ljudovito Pivkom in Cesarejem Pettorellijem Lalatto o politiki. V: Gestrinov zbornik. Ljubljana: ZRC (ZRC SAZU), 1999, str. 461-470. [COBISS-ID 10493997]
- MARUŠIČ, Branko. O krajevem imenoslovju romansko-slovanskega jezikovnega stičišča. V: Vilfanov zbornik: pravo, zgodovina, narod = Recht, Geschichte, Nation. Ljubljana: Založba ZRC (ZRC SAZU), 1999, str. 531-537. [COBISS-ID 11409965]
- MARUŠIČ, Branko. Slovenci in vojne v letih 1848-1866. V: Množične smrti na Slovenskem: zbornik referatov. Ljubljana: Zveza zgodovinskih društev Slovenije, 1999, str. 211-223. [COBISS-ID 202195]
- MIHELIČ, Darja. O bivanjski kulturi srednjeveške Izole: poskus ubikacije nekaterih izolskih "latrin". Ann. Ser. hist. sociol., 1999, letn. 9, št. 2=18, str. 453-458. [COBISS-ID 268755]
- MIHELIČ, Darja. Odnos oblastnih ustanov do žensk in otrok v srednjeveških mestih severozahodne Istre. Acta Histriae, 1999, št. 7, str. 329-348. [COBISS-ID 178643]
- MIHELIČ, Darja. Zgodovina mesarske obrti na Slovenskem. V: Gestrinov zbornik. Ljubljana: ZRC (ZRC SAZU), 1999, str. 279-300. [COBISS-ID 10425901]
- MIHELIČ, Darja. Zgodovina sodarske obrti na Slovenskem. V: Vilfanov zbornik: pravo, zgodovina, narod = Recht, Geschichte, Nation. Ljubljana: Založba ZRC (ZRC SAZU), 1999, str. 659-679. [COBISS-ID 11408173]
- RAJŠP, Vincenc. Karte ob novi razmejitvi škofij na področju Notranje Avstrije v času cesarja Jožefa II. V: Vilfanov zbornik: pravo, zgodovina, narod = Recht, Geschichte, Nation. Ljubljana: Založba ZRC (ZRC SAZU), 1999, str. 341-361, [5] f. zvd. [COBISS-ID 11402285]
- RAJŠP, Vincenc. Komenda in Lansprež na zemljevidih v Glavarjevem času. V: Glavarjev simpozij v Rimu (Simpozij v Rimu, 16). Celje: Mohorjeva družba, 1999, str. 35-40. [COBISS-ID 12407085]
- RAJŠP, Vincenc. Verski sklad. V: Gestrinov zbornik. Ljubljana: ZRC (ZRC SAZU), 1999, str. 217-228. [COBISS-ID 10408493]
- SVOLJŠAK, Petra. Od strateških načrtov do raznarodovalne politike italijanskega okupanta na sedenih slovenskih ozemljih med prvo svetovno vojno. Ann. Ser. hist. sociol., 1999, letn. 9, št. 2=18, str. 393-408. [COBISS-ID 267475]
- SVOLJŠAK, Petra. Poizkus ocene vojaških in civilnih izgub (žrtev) med I. svetovno vojno. V: Množične smrti na Slovenskem: zbornik referatov. Ljubljana: Zveza zgodovinskih društev Slovenije, 1999, str. 225-240. [COBISS-ID 1882285]
- SVOLJŠAK, Petra. Priprave na leto 1848: nekateri vidiki italijanske uprave sedenih slovenskih ozemelj med prvo svetovno vojno. Ann. Ser. hist. sociol., 1999, letn. 9, št. 2=18, str. 361-370. [COBISS-ID 266963]
- SVOLJŠAK, Petra. Soška fronta na obrobju Brd: Življenje v Brdih pod italijansko zasedbo. Brišk. zb., str. 226-249, ilustr. [COBISS-ID 13883693]
- Pregledni znanstveni članek
- MARUŠIČ, Branko. Pregled društvene dejavnosti v Avstrijskem primorju (1848-1918). Ann. Ser. hist. sociol., 1999, letn. 9, št. 1=16, str. 163-192. [COBISS-ID 256211]
- MARUŠIČ, Branko. Prispevek k poznavanju leta 1848 na Goriškem. Ann. Ser. hist. sociol., 1999, letn. 9, št. 2=18, str. 347-367. [COBISS-ID 266707]
- MIHELIČ, Darja. Zadenem, ne zadnem, zadnem —. Primorska srečanja, 1999, letn. 23, št. 221, str. 644-652. [COBISS-ID 6039089]
- Strokovni članek
- BIZJAK, Matjaž. Žitne mere freisinskih gospostev Škofja Loka in Klevevž. Loški razgl., 45 - 1998 (1999), str. 141-151. [COBISS-ID 103367168]
- GRANDA, Stane. Anton Martin Slomšek in slovenska samostojnost. Glas. - Svet. slov. kongr., 1999, letn. 4, št. 4, str. 10-12. [COBISS-ID 13602349]
- GRANDA, Stane. Oris zgodovine Šentjerneja v 19. in 20. stoletju. V: Zbornik župnije Šentjerneje. Ljubljana: Družina, 1999, str. 69-98, ilustr. [COBISS-ID 11995181]

GRANDA, Stane. Dolenjska v luči jožefinskih merjenj. Arhivi, 1999, letn. 22, št. 1/2, str. 68-72. ilustr. [COBISS-ID 68981]

GRANDA, Stane. Znameniti Škocjance Slovenec Abu Soliman: 180-letnica rojstva Ignacija Knobleharja. Rast (Novo mesto), 1999, letn. 10, št. 6 (66), str. 563-567, fotografije. [COBISS-ID 8065847]

KOS, Dušan. Prvih osemdeset let Ferda Gestrina. V: Gestrinov zbornik. Ljubljana: ZRC (ZRC SAZU), 1999, str. 13-17. [COBISS-ID 10395181]

MARUŠIČ, Branko. Knjižnica dr. Henrika Tume. V: Zbornik Goriške knjižnice Franceta Bevka: ob njeni petdesetletnici (Publikacije Goriške knjižnice, 10). Nova Gorica: Goriška knjižnica Franceta Bevka, 1999, str. 7-13. [COBISS-ID 10550573]

MARUŠIČ, Branko. Oris obrtnega šolstva na Primorskem. V: Srednja lesarska šola Nova Gorica: 50 let: [zbornik]. Nova Gorica: Srednja lesarska šola, 1999, str. 7-8. [COBISS-ID 13857325]

MARUŠIČ, Branko. Prelomno leto za slovenske socialiste. Jadranski koledar ..., 1999, str. 143-147, ilustr. [COBISS-ID 7320909]

MARUŠIČ, Branko. V Gorici pred petinsedemdesetimi leti. V: MARKUŽA, Jože. Koledar Goriške Mohorjeve: za leto 2000 (Knjižna zbirka za leto 2000). Gorica: Goriška Mohorjeva družba, 1999, str. 58-63. [COBISS-ID 13862957]

SVOLJŠAK, Petra. Prispevek k poznavanju problematike stovenskih žrtev prve svetovne vojne. Nova revija, 1999, letn. 18, št. 201, str. 16-20., ilustr. [COBISS-ID 100014080]

SVOLJŠAK, Petra. Zoper nevednost, posploševanje in mite: 1. svetovna vojna na Slovenskem. V: Teze za razpravo na Okrogli mizi Problemi slovenskega zgodovinskega o 20. stoletju, Ljubljana 26. oktober 1999. Ljubljana: Inštitut za novejšo zgodovino, 1999, str. 24-27. [COBISS-ID 14345517]

Objavljeno vabljeno predavanje na znanstveni konferenci

HOLZ, Eva. Four treatises on Jews in Carniola and in Ljubljana in the 19th century. V: Jerusalem in Slavic culture (Jews and Slavs, vol. 6). Ljubljana: Scientific Research Center of the Slovenian Academy of Sciences and Arts; Jerusalem: Center for Slavic Languages and Literatures of the Hebrew University, 1999, str. 117-125. [COBISS-ID 12529709]

Objavljeno vabljeno predavanje na strokovni konferenci

BIZJAK, Matjaž. Evidentiranje virov za freisinska gospostva na Slovenskem v Münchenskem Bayerisches Hauptstaatsarchivu. V: Evidentiranje virov za zgodovino Stovencv v tujini. Novosti v slovenski arhivski zakonodaji. Arhivski informacijski sistem: 18. zborovanje, Postojna [29.9. do 1.10.] 1999. Ljubljana: Arhivsko društvo Slovenije, 1999, str. 11-15. [COBISS-ID 13036077]

MARUŠIČ, Branko. Gorica in Goriška v slovenski znanosti. Primorska srečanja, 1999, letn. 23, št. 218, str. 479-483. [COBISS-ID 5902129]

Objavljeno predavanje na strokovni konferenci

GRANDA, Stane. Pomen slovenskega združništva za ohranitev slovenske samobitnosti. V: Zadržništvo včeraj, danes, jutri: zbornik posvetovanja ob 130-letnici rojstva Frana Jakliča, ustanovitelja prve rajfa jznovke na Kranjskem. Dobrepolje: Občina; Ljubljana: Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano; Ministrstvo za znanost in tehnologijo, 1999, str. 39-52. [COBISS-ID 12083501]

MARUŠIČ, Branko. Brda od biljanskega tabora do samostojne Slovenije: biljanski tabor leta 1869. V: Tabor-sko srečanje ob 130-letnici biljanskega tabora (Briški časnik, letn. 4, št. 15, pril.). Dobrovo: Občina Brda, 1999, str. 4-6, ilustr. [COBISS-ID 12280109]

MARUŠIČ, Branko. Društvo Pravniki in slovenski pravniki na primorskem po prvi svetovni vojni. V: Josip Agneletto, slovenski kulturnik in politik v Istri in Trstu: prispevki s strokovnega posveta Josip Agneletto - slovenski kulturnik in politik v Istri in Trstu (1884-1960), Trst, 18. april 1998 (Knjižnica Annales, 19). Koper: Zgodovinsko društvo za južno Primorsko: Znanstveno-raziskovalno središče Republike Slovenije, 1999, str. 33-44. [COBISS-ID 203219]

Poglavje ali samostojni sestavek v znanstveni knjigi

GRANDA, Stane. Koroški Slovenci v letu 1848/49. V: Pomlad narodov (Unbegrenzte Geschichte, 6). Klagenfurt = Celovec; Ljubljana; Wien: Mohorjeva založba = Hermagoras, 1999, str. 157-217. [COBISS-ID 311508]

HOLZ, Eva. Janez Vajkard Valvasor: Slava vojvodine Kranjske. Peti del. Istra; Nekaj besed o avstrijski Istri Valvasorjevi Stavi vojvodine Kranjske. V: Stari krajeписi Istre (Knjižnica Annales majora). Koper: Zgodovinsko društvo za južno Primorsko: Znanstveno-raziskovalno središče Republike Slovenije: Pokrajinski muzej, 1999, str. 173-264, ilustr., 163-173, ilustr. [COBISS-ID 13624621, 13623597]

Poglavje ali samostojni sestavek v strokovni knjigi

GRANDA, Stane. *Sloveniensi Blatt* (1848); *Slovenija: [narodno in politično društvo dumajskih Slovencev 1848]; Slovenija: [narodno in politično društvo štajerskih Slovencev]; Slovensko društvo [ustanovljeno 25.4.1848 v Ljubljani]; Zedinjena Slovenija*. V: *Ilustrirana zgodovina Slovencev* (Knjižnica Enciklopedije Slovenije). Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999, str. 230, 229, 227, 237, 227. [COBISS-ID 13901101, 13901869, 13901357, 13908781, 13908269]

MARUŠIČ, Branko. *Na Krasu od konca antike do današnjih dni: okoli 500-1500*. V: *Kras: pokrajina, življenje, ljube*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 1999, str. 164-189. ilustr. [COBISS-ID 13544493]

MARUŠIČ, Branko. *O Pregljevi podobi zdravnika dr. Antona Muznika*. V: *Ivan Pregelj (Zbirka Interpretacije, 9)*. Ljubljana: Nova revija, 1999, str. [97]-103. [COBISS-ID 11428397]

Sestavek v enciklopediji

GRANDA, Stane. Štuhec Marko; Šumrada Janez; Toman Lovro; Tönnies. V: *Enciklopedija Slovenije*. 1. natis. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999, zv. 13: Š-T, str. 154, 166, 276, 287-288. [COBISS-ID 13907501, 13907245, 13909293, 13911085]

GRANDA, Stane, BREGAR, Marjeta. Šentjernej, Zgodovina; Trebnje, Zgodovina. V: *Enciklopedija Slovenije*. 1. natis. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999, zv. 13: Š-T, str. 24, 321-322. [COBISS-ID 13904685, 13930541]

GRANDA, Stane, MLAKAR, Boris. Šentvid pri Stični, Zgodovina. V: *Enciklopedija Slovenije*. 1. natis. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999, zv. 13: Š-T, str. 29. [COBISS-ID 13904941]

GRANDA, Stane, SADAR, Karmen. Šmartno pri Litiji. V: *Enciklopedija Slovenije*. 1. natis. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999, zv. 13: Š-T, str. 71. [COBISS-ID 13906477]

GUŠTIN, Mitja, GRANDA, Stane, GESTRIN, Ferdo. Trgovina. V: *Enciklopedija Slovenije*. 1. natis. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999, zv. 13: Š-T, str. 328-331. [COBISS-ID 13931053]

KOSI, Miha. Trg. V: *Enciklopedija Slovenije*. 1. natis. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999, zv. 13: Š-T, str. 326-328, ilustr. [COBISS-ID 14180141]

MARUŠIČ, Branko. Štrukelj, Jožko; Ternovec, Matej; Tolminski kmečki upor; Tonkli, Josip; Tul, Ivan; Tuma, Ferdinand Lev; Tuma, Henrik. V: *Enciklopedija Slovenije*. 1. natis. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999, zv. 13:

Š-T, str. 149, 244, 274, 287, 393, 393-394, 394. [COBISS-ID 13835821, 13836845, 13837357, 13838893, 13841453, 13841709, 13841965]

MARUŠIČ, Branko, KLANJŠČEK, Zdravko, Špeter, Zgodovina. V: *Enciklopedija Slovenije*. 1. natis. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999, zv. 13: Š-T, str. 108-109, ilustr. [COBISS-ID 13834285]

MARUŠIČ, Branko, PLAGUTA, Slavica. Šempeter pri Gorici, Zgodovina. V: *Enciklopedija Slovenije*. 1. natis. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999, zv. 13v Š-T, str. 18, ilustr. [COBISS-ID 13829677]

MIHELIČ, Darja. Tedenski denarič; Tlaka. V: *Enciklopedija Slovenije*. 1. natis. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999, z v. 13: Š-T, str. 195, 267. [COBISS-ID 13988653, 13990701]

MIHELIČ, Darja, KILLER-KOVAČ, Anja. Tesarstvo. V: *Enciklopedija Slovenije*. 1. natis. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999, zv. 13: Š-T, str. 246-247. [COBISS-ID 13989677]

REJEC-BRANCELJ, Irena, MARUŠIČ, Branko, KLANJŠČEK, Zdravko, Štanjel. V: *Enciklopedija Slovenije*. 1. natis. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999, zv. 13: Š-T, str. 136, ilustr. [COBISS-ID 67501]

SVOLJŠAK, Petra. Škabrijel. V: *Enciklopedija Slovenije*. 1. natis. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999, zv. 13: Š-T, str. 40. [COBISS-ID 13664045]

ZABEL, Bojan, GRANDA, Stane, GESTRIN, Ferdo. Trgovska družba. V: *Enciklopedija Slovenije*. 1. natis. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999, zv. 13: Š-T, str. 331-332. [COBISS-ID 13931309]

ZUPANČIČ, Jernej, GRANDA, Stane, FERENC, Tone. Šmarje-Sap. V: *Enciklopedija Slovenije*. 1. natis. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999, zv. 13: Š-T, str. 67. [COBISS-ID 70573]

Objavljena recenzija, prikaz knjige, kritika

BIZJAK, Matjaž. Božo Otorepec, Dragan Matić. *Izbrane listine Zgodovinskega arhiva Ljubljana (1320-1782) ... Kronika (Ljublj.)*, 1999, letn. 47, št. 1-2, str. 198. [COBISS-ID 21198085]

HOLZ, Eva. *Studia mythologica slavica I*, ZRC SAZU Inštitut za slovensko narodopisje Ljubljana, Slovenija in Università degli Studi di Pisa, Dipartimento di Linguistica, gir Istituto di Lingua e Letteratura russa, Pisa, Italia. Ljubljana 1998, 316 strani. *Kronika (Ljublj.)*, 1999, 47, št. 1-2, str. 201-203. [COBISS-ID 11736621]

MARUŠIČ, Branko. *Knjiga o pravnem varstvu manjšin*

v Evropi. Delo (Ljublj.), 1.VII.1999, str. 18 (Književni listi). [COBISS-ID 11559213]

MARUŠIČ, Branko. Trilogija dr. Vasje Klavore o prvi svetovni vojni. Idrjaj razgl., 1998, 43, [št.] 1/2, str. 160-163, ilustr. [COBISS-ID 13850925]

SVOLJŠAK, Petra. Nicola Labanca, Caporetto : Storia di una disfatta, Firenze 1997. Zgodovinski časopis, 1999, letn. 53, št. 2, str. 275-278. [COBISS-ID 14156845]

Predgovor, spremna beseda

GRANDA, Stane. Kuge, lakote in vojske - reši nas o Gospod!. V: Množične smrti na Slovenskem : zbornik referatov. Ljubljana: Zveza zgodovinskih društev Slovenije, 1999, str. 7-8. [COBISS-ID 11884077]

GRANDA, Stane. Ob ponatisu Zgodovinskega časopisa 31/1977. Zgodovinski časopis, 1977 [i.e.1999], 31, št. 1/2, ovoj. [COBISS-ID 11985965]

RAJŠP, Vincenc. Ob petem zvezku = Anläßlich des fünften Bandes = The fifth volume. V: RAJŠP, Vincenc. Slovenija na vojaškem zemljevidu 1763-1787. Zv. S, Sekcije 148, 149, 150, 161, 162, 163, 164, 173, 174, 175, 192, 193, 194, 195, 199, 200, 217, 218 : karte = Karten. Ljubljana: Znanstvenoraziskovalni center SAZU: Arhiv Republike Slovenije, 1999, str. XXV-XL. [COBISS-ID 13668141]

Polemika, diskusijski prispevek

MIHELIČ, Darja. Oj, ta nesrečni COBISS! Delo (Ljublj.), 2.VI.1999, str. 14. [COBISS-ID 11242797]

Objavljeni intervju

GODEŠA, Bojan, GUŠTIN, Damijan, PEROVŠEK, Jurij, ČEPIČ, Zdenko, GRANDA, Stane, Žokalj-Jesih, Bojana (oseba, ki intervjuva). Dela za mlade zgodovinarje je še veliko! : slovensko zgodovinsko pred koncem tisočletja. Svob. misel (Ljubljana), 22.XII.1999, str. 28-35, portreti. [COBISS-ID 7309389]

GRANDA, Stane, Dražumerič, Marinka (oseba, ki intervjuva). "V Ljubljani sem samo gastarbajter" : pogovor z Novomeščanom in zgodovinarjem dr. Stanetom Grando. Rast (Novo mesto), 1999, letn. 10, št. 2 (62), str. 207-216, fotografije. [COBISS-ID 7501623]

MARUŠIČ, Branko, Pintar, Tina (oseba, ki intervjuva). Preteklost je bogastvo prihodnosti. Primorske nov. (1963), 1999, nova Gorica v leto 2000 (priloga Primorskih novic), str. 7. [COBISS-ID 13879853]

MARUŠIČ, Branko, Stasi, Dario (oseba, ki intervjuva). L'altra meta del cielo: intervista a Branko Marušič. Isonzo, 1999, št. 33, str. 6-9, ilustr. [COBISS-ID 13301805]

Drugi članki ali sestavki

FERENC, Tone, KACIN-WOHINZ, Milica, KRESAL, France, MAROLT, Janez, MIHELIČ, Darja, REPE, Božo, ROZMAN, Franc, ŽVANUT, Maja. Sporočilo avtorjev ob izidu knjige Slovenci skozi čas. Delo (Ljublj.), 8.IV.1999, str. 20. [COBISS-ID 100604416]

GRANDA, Stane. In memoriam : Akad. prof. dr. Ferdo Gestrin (1916-1999). Kronika (Ljublj.), 1999, 47, št. 1/2, str. 191-192, portret. [COBISS-ID 12084525]

GRANDA, Stane. [In memoriam] Stane Stražar : (1929-1998). Kronika (Ljublj.), 1999, 47, [št.] 3, str. 105-106, portret. [COBISS-ID 105420800, 13895213]

MARUŠIČ, Branko. Dr. Lava Čermelj publicistično delovanje za Primorsko. Glas. Slov. matice, 1999, letn. 23, št. 1/2, str. 78-91. [COBISS-ID 7306061]

MARUŠIČ, Branko. Isonzo - Soča. Oko (Nova Gorica), 11.XI.1999, str. 12. [COBISS-ID 7727922]

MARUŠIČ, Branko. Oklevetan, odrinjen, pozabljen. Primorske nov., 6.VIII.1999, str. 20. [COBISS-ID 13858093]

MARUŠIČ, Branko. Stoletnica dr. Iva Juvančiča. Razpr. gradivo - Inšt. nar. vpraš. (1990), 1999, št. 35, str. 357-358. [COBISS-ID 7362637]

MIHELIČ, Darja. Ferdo Gestrin : 1916-1999. Delo (Ljublj.), 19.IV.1999, str. 2. [COBISS-ID 10806829]

MIHELIČ, Darja. Ferdo Gestrin: 1916-1999. Ann. Ser. hist. sociol., 1999, letn. 9, št. 2=18, str. 553-554, ilustr. [COBISS-ID 277459]

MIHELIČ, Darja. Ženska čast v istrskih mestih = Women's honour in Istrian towns = L'onore femminile nelle città istriane. V: Mednarodna znanstvena konferenca Čast: identiteta in dvoumnost neformalnega kodeksa (Sredozemlje, 12.-20. stol., Koper, 11.-13. november 1999. Koper: Znanstveno-raziskovalno središče Republike Slovenije = Centro di ricerche scientifiche della Repubblica di Slovenia = Science and Research Centre of the Republic of Slovenia, 1999, str. 18. [COBISS-ID 13120813]

MIHELIČ, Darja. Predgovor. V: Gestrinov zbornik. Ljubljana: ZRC (ZRC SAZU), 1999, str. 9-12. [COBISS-ID 14343981]

MLAKAR, Boris, MARUŠIČ, Branko. Vse zlo in vse dobro 20. stoletja. Primorske nov., 1999, 53, št. 102, str. 34. [COBISS-ID 885108]

MONOGRAFIJE

Znanstvena monografija

GRANDA, Stane. Prva odločitev Slovencev za Slovenijo : dokumenti z uvodno študijo in osnovnimi pojasnili (Zbirka Korenine). Ljubljana: Nova revija, 1999. 592 str., ilustr. [COBISS-ID 99817216]

HERNJA-MASTEN, Marija, KOS, Dušan. Statut mesta Ptuja 1513 (Publikacije Zgodovinskega arhiva Ptuj, Viri, 3). Ptuj: Zgodovinski arhiv; Ljubljana: ZRC SAZU, 1999. 214 str., ilustr. [COBISS-ID 44442881]

RAJŠP, Vincenc. Slovenija na vojaškem zemljevidu 1763-1787. Zv. 5, Sekcije 148, 149, 150, 161, 162, 163, 164, 73, 174, 175, 192, 193, 194, 195. 199, 200, 217, 218 : karte = Josephinische Landesaufnahme 1763-1787 für das Gebiet der Republik Slowenien : Karten. Ljubljana: Znanstvenoraziskovalni center SAZU: Arhiv Republike Slovenije, 1999. [COBISS-ID 104717312]

Strokovna monografija

GRANDA, Stane. Hočemo Slovenijo (Zbirka Ilustrira-

na zgodovina Slovencev za otroke). Ljubljana: Mladika, 1999. 43 str., ilustr. [COBISS-ID 98018048]

KOS, Dušan. Gašper Lamberger na viteškem turnirju, (Čarobni jantar). Ljubljana: Viharnik, 1999. 47 str., ilustr. [COBISS-ID 100768000]

MAROLT, Janez, MIHELIČ, Darja, ŽVANUT, Maja, ROZMAN, Franc, PRUNK, Janko, KRESAL, Franc, KACIN-WOHINZ, Milica, FERENC, Tone, REPE, Božo. Slovenci skozi čas : kronika slovenske zgodovine. Ljubljana: Mihelač, 1999. 519 str., ilustr. [COBISS-ID 79345408]

Učbeniki

GRANDA, Stane, ROZMAN, Franc. Zgodovina 3, Učbenik za tretji letnik gimnazije. 1. izd. Ljubljana: DZS, 1999. 150 str., ilustr. [COBISS-ID 103990528]

JANŠAZORN, Olga, MIHELIČ, Darja. Stari srednji vek : [zgodovina za 6. razred osnovne šole] (Koraki v času). 4. popr. izd. Ljubljana: DZS, 1999. 168 str. ilustr. [COBISS-ID 97944832]

SUMMARY

The Institute of History Milko Kos researches Slovene History until the end of the First World War. Our work is divided into four activities: publishing the sources of Slovene history; topography and civilization of Slovene territory; economic and social history; the problems dealing with Slovene history of the 19th and the first half of the 20th centuries. Researchers fulfilling this program work on different projects: diplomatic and paleographical researches dealing with the period of the Middle Ages; publishing the sources originating from the end of the Middle Ages until today; publishing the sources concerning Slovene independence; Slovene on a military map from 1763 to 1787; social relations and movements in Slovene history until 1918; decline and fall of the nobility in the Slovene regions; economic and social Slovene history; publishing monograph dissertations on the history of transport; Mediterranean economic branches of the north Istra and their influence on the development of the material and spiritual culture; researches handling with the history of institutions and everyday life in the Slovene Littoral in connection with the Mediterranean; Slovene-Italian relations.

Together with the Forschungsinstitut für historische Grundwissenschaften in Graz the Institute prepares a computer treating of the charter card index made by Božo Otorepec.

The Institute is acquainted with the historical literature important for its work. The bibliography of the year 1999 is written by the aid of the COBISS computer program and contains about 500 books and periodicals.

The Institute researchers take an active part in various scientific tasks outside the Institute.

The Institute has a large library containing books substantial for Slovene history, also including the scientific part of Milko Kos's and Henrik Tuma's private libraries.

The Institute closely cooperates with several important scientific institutions in other European countries (Austria, France, Italy, Hungary, Germany, Poland, Spain, Switzerland).

In the year 1999 the researchers of the Institute gave several lectures on different subjects in Slovenia and abroad (Germany, Austria, Italy, England) and were active in pedagogical work.

UMETNOSTNOZGODOVINSKI INŠTITUT FRANCETA STELETA

ZNANSTVENI SVET

Akademik dr. Emilijan Cevc (predsednik od 24. 6.), akademik dr. Marijan Zadnikar (predsednik do 23. 6.), akademik prof. dr. Stane Gabrovec, dr. Ana Lavrič, mag. Blaž Resman.

PERSONALNA SESTAVA

V. d. predstojnik: dr. Oto Luthar, višji znanstveni sodelavec (do 20. 12.), dr. Zoran Stančič, višji znanstveni sodelavec (od 21. 12.).

Znanstvena svetnica: dr. Ana Lavrič (od 1. 7.).

Strokovni sodelavec s specializacijo: mag. Blaž Resman.

Višja strokovna sodelavka: Alenka Klemenc.

Asistenta z magisterijem: Barbara Murovec, Mi-
klavž Komelj (od 1. 12.).

Asistentka: Helena Seražin.

Višja strokovna sodelavka: Romana Zajc (50 % delovnega časa).

Zunanji sodelavec: dr. Damjan Prelovšek, znanstveni svetnik.

TEMELJNE RAZISKAVE

Temeljne raziskave slovenske umetnostne preteklosti

Vodja projekta: A. Lavrič.

Sodelavci: B. Resman, A. Klemenc, M. Komelj, B. Murovec, H. Seražin; zunanji sodelavec D. Prelovšek.

Program obsega temeljne raziskave slovenske umetnostne preteklosti od srednjega veka do prvih desetletij našega stoletja in vključuje vse umetnost-

ne panoge. Raziskovalci so se z ozirom na svojo specializacijo posvečali naslednjim raziskovalnim sklopom: raziskovanje virov za slovensko umetnostno zgodovino se je usmerilo zlasti v jožefinsko dobo. Pregledani so bili tudi nekateri arhivski fondi v praških in rimskih arhivih (A. Lavrič). Raziskovanje virov in dokumentacija baročnih kiparskih spomenikov sta se nadaljevala na Primorskem in se usmerila tudi na Dolenjsko. Končana je bila disertacija o poznobaročnem kiparstvu na Gorenjskem (B. Resman). Med urejanjem Steletove zapuščine so se iz gradiva izluščile posamezne teme, ki se pripravljajo za objavo (A. Klemenc). Potekalo je zbiranje gradiva za doktorsko disertacijo o povezanosti med slikarstvom in mistično izkušnjo v Italiji 13. in 14. stoletja (M. Komelj). Na temo baročnega slikarstva na Slovenskem je bilo opravljeno dokumentiranje in študij spomenikov na terenu (zlasti stropne poslikave), raziskovanje zahodnoevropskih vplivov in zbiranje primerjalnega gradiva (Hrvaška, Avstrija, Nemčija, Italija). Delo se je osredotočilo na preučevanje opusa slikarjev 18. sto-

Pietro Baratta: angel adorant, 1705, goriška stolnica

letja in na raziskovanje likovnih virov za posamezne spomenike. Posebej je bila obdelana tudi frančiškanska slikarska zbirka v Ljubljani (B. Murovec). V okviru raziskav renesančne in baročne arhitekture na Vipavskem, Goriškem in v Posočju je potekalo obsežno terensko delo, zbiranje virov in primerjalnega gradiva tudi za Furlanijo (Italija), teritorij nekdanje Goriške grofije (H. Seražin). Nadaljevalo se je raziskovanje Plečnikovega dela v Pragi. Začele so se priprave na razstavo arhitekta Jana Kotěre, Plečnikovega prijatelja in utemeljitelja moderne češke arhitekture (D. Prelovšek).

Nosilci znanstvenega, kulturnega in duhovnega življenja na Slovenskem v 18. stoletju

Vodja projekta: A. Lavrič.

Sodelavci: A. Lavrič, B. Resman, A. Klemenc, T. Faganel, V. Rajšp, J. Faganel, R. Zajc, zunanji sodelavec F. M. Dolinar.

Sredi leta odobreni aplikativni interdisciplinarni raziskovalni projekt bo analiziral pomembne osebnosti s področja znanosti, kulture in verskega življenja na Slovenskem v 18. stoletju in preučil posledice njihovega delovanja v omenjenih sferah in na širšem družbenem področju. Opravljena so bila uvodna dela pri pregledu arhivskega gradiva in temeljne literature.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

Zbiranje dokumentarnega gradiva za umetnostno zgodovino slovenskega ozemlja (A. Klemenc, M. Komelj, A. Lavrič, B. Murovec, B. Resman, H. Seražin, R. Zajc).

Redno poteka dopolnjevanje in urejanje topografskih in specialnih kartotek ter fototeke: *kartoteka spomenikov*, *kartoteka umetnikov*, *fototeka*, *stvarni katalog umetnostnozgodovinske literature*, *posebne kartoteke*. Podatki se zbirajo po literaturi in arhivih ter s terenskim delom. Poleg dopolnjevanja kartotečnih evidenc obsega delo tudi delno vodeno računalniško dokumentacijo.

Uredniško delo: realizacija 4. številke inštitutske revije *Acta historiae artis Slovenica* (vzpostavljen mednarodni svetovadni odbor), pripravljalo delo za načrtovani *Cevčev jubilejni zbornik* (A. Lavrič, A. Klemenc).

B. Resman je zunanji urednik za strokovno področje umetnostne zgodovine pri *Enciklopediji Slovenije*.

Predavanja: od konca leta 1998 inštitut organizira strokovna predavanja domačih in tujih strokovnjakov (B. Murovec):

- Janez Höfler: *Freske v Hrastovljah: nova spoznanja*, 8.12.1998.
- Marjeta Ciglencečki: *Baročna grajska oprema in njena kulturnozgodovinska pričevalnost: slike z Vurberka pri Ptujju*, 10.3.
- Herbert Kainer: *Vpliv Pozzovega iluzionizma v habsburških deželah severno od Alp*, 1.12.

Svetovanje: inštitutski raziskovalci strokovno svetujejo strokovnjakom z drugih področij humanistike in družboslovja in študentom umetnostne zgodovine, ki pogosto iščejo pomoč na inštitutu.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Vodja: A. Klemenc

V letu 1999 je knjižnico obiskalo 67 zunanjih upo-

STAZIONE NONA.

Giuseppe Fiviziani: *Jezus pade tretjič pod križem*, 1729, lesorez

rabnikov, ki so si na dom skupaj z inštitutskimi raziskovalci izposodili 202 knjižni enoti, v čitalnici pa 215 enot. Knjižni fond se je povečal za 323 bibliotekarsko obdelanih enot, v obdelavo pa še ni bilo oddanih 108 v letu 1999 pridobljenih knjig.

V dokumentaciji je bilo na jveč pozornosti posvečene korespondenci iz Steletove zapuščine. Večina pism je urejena po abecednem redu dopisnikov, nekaj jih še čaka na razrešitev podpisov in so razporejena po letih. Kronološko so urejeni tudi separati Steletovih natisnjenih člankov, tudi precej njegovih rokopisov je na grobo že urejenih po posameznih smiselnih skupinah.

Za *Acta historiae artis Slovenica* smo na novo vzpostavili zamenjavo s petimi evropskimi institucijami.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

Acta historiae artis Slovenica 4, ZRC SAZU, Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta, Ljubljana, 1999, 224 str.

Valentin Metzinger: *deveta postaja križevega pota*, 1730, ž. c. Vače

MEDNARODNO SODELOVANJE

Inštitutski raziskovalci obiskujejo inozemske arhive, knjižnice, inštitute in druge pomembne ustanove, kjer zbirajo študijsko gradivo in se posvetujejo glede znanstvenih dognanj. V letu 1999 so imeli člani inštituta stike z naslednjimi institucijami:

- Ústav dějin umění Akademie věd České republiky, Praga
- Institut für Kunstgeschichte der Universität Salzburg
- Istituto per le Ricerche di Storia Sociale e Religiosa, Vicenza
- Istituto di Storia Sociale e Religiosa, Gorica
- Università Ca' Foscari di Venezia, Dipartimento di Storia e Critica delle Arti »Giuseppe Mazzariol«
- Centro Internazionale di Studi di Architettura Andrea Palladio, Vicenza
- Österreichische Akademie der Wissenschaften, Kommission für Kunstgeschichte, Dunaj
- Kunsthistorisches Institut, Firenze
- Zentralinstitut für Kunstgeschichte, München
- Städtische Kunstsammlungen, Augsburg
- Universität München, Institut für Kunstgeschichte, München
- Institut für Kunstgeschichte der Universität Wien
- Valvasorjeva zbirka Nadbiskupije zagrebačke, Zagreb
- Institut za povijest umjetnosti, Zagreb
- Karl-Franzens-Universität Graz

OBISKI V INŠTITUTU

V okviru medakademijskega sodelovanja med Slovensko akademijo znanosti in umetnosti in Avstrijsko akademijo znanosti (Dunaj) je inštitut med 29. 11. in 2. 12. obiskal dr. Herbert Karner.

DOKTORSKA IN MAGISTRSKA DELA

Miklavž Komelj

Izrekanje ljubezni v italijanski umetnosti od staufovskega časa do črne smrti, Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, Oddelek za umetnostno zgodovino, zagovor 25.5. – magistrska naloga.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Ana Lavrič

Baraga v slovenski likovni umetnosti. Baragov simpozij, Rim, 10.9.

Barbara Murovec

Die barocke Deckenmalerei in Slowenien. Institut für die Erforschung der Frühen Neuzeit, Dunaj, 13.4.

Damjan Prelovšek

Jože Plečnik, 1872-1957. Francoski kulturni center, Praga, 22.2.

Beneško kiparstvo 17. in 18. stoletja. Umetnostnozgodovinski inštitut Akademije znanosti, Praga, 30.6.

Varovanje moderne arhitekture v Sloveniji. Simpozij o varovanju moderne arhitekture. Ostrava, 6.10. *Beneško kiparstvo 17. in 18. stoletja*. Mestni muzej, Olomouc, 11.11.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Ana Lavrič

Ústav dějin umění Akademie věd České republiky, Praga 9.–30.4.: raziskovalno delo v arhivih (v okviru medinštitutskega sodelovanja).

Rim, 1.–11.9.: raziskovalno delo v arhivih.

Miklavž Komelj

Firenze, Arezzo (proučevanje duecentističnega in trecentističnega slikarstva), 7.–9.12.

Barbara Murovec

Institut für Kunstgeschichte der Universität Wien, Dunaj, marec–junij: študijsko izpopolnjevanje.

München, 9.–14.8.: udeležba na kongresu o emblematici: Polyvalenz und Multifunktionalität der Emblemantik, Ludwig-Maximilians-Universität, München.

Firenze, 29.8.–11.9.: delo na nemškem umetnostnozgodovinskem inštitutu (Kunsthistorisches Institut in Florenz) in v drugih knjižnicah (npr. Biblioteca Nazionale Centrale), študij spomenikov ter udeležba na seminarju o florentinski renesančni umetnosti.

Benetke, Bologna, Bratislava, Dunaj, Gradec, München: krajsi študijski obiski.

Helena Seražin

Udeležba na seminarju *Palladio nel Nord Europa (1600–1800)*, Vicenza, 6.–8.5.

Benetke, Inštitut za umetnostno zgodovino univerze Ca' Foscari, od 1.1.–30.6.; študijsko izpopolnjevanje.

MENTORSTVO

Ana Lavrič je bila mentorica mladim raziskovalcem: magistrandki Heleni Seražin in doktorandoma Barbari Murovec in Miklavžu Komelju.

IZBRANA BIBLIOGRAFIJA, vir: vzajemna baza podatkov COBISS/COBIB

ČLANKI IN SESTAVKI

Izvirni znanstveni članek

KLEMENC, Alenka. Ob Ažbetovi Podobi dekleta. *Acta hist. artis Slov.*, 1999, 4, str. 201–206, ilustr. [COBISS-ID 13366829]

LAVRIČ, Ana. L'immagine religiosa dell'Istria prima della caduta della Serenissima. V: *L'area alto-adriatica dal riformismo veneziano all'età napoleonica*. Venezia: Marsilio, 1998, str. 473–491. [COBISS-ID 10519341]

LAVRIČ, Ana. Peter P. Glavar in cerkev sv. Ane v Tunjicah. V: *Glavarjev simpozij v Rimu (Simpoziji v Rimu, 16)*. Celje: Mohorjeva družba, 1999, str. 263–280, ilustr. [COBISS-ID 12257581]

LAVRIČ, Ana. Peter P. Glavar in cerkev sv. Petra v Komendi. V: *Glavarjev simpozij v Rimu (Simpoziji v Rimu, 16)*. Celje: Mohorjeva družba, 1999, str. 249–262, ilustr. [COBISS-ID 12257069]

LAVRIČ, Ana. Umetnostnozgodovinski drobci iz vizitacijskih popisov šentjernejske fare. V: *Zbornik župnije Šentjerneje*. Ljubljana: Družina, 1999, str. 385–414, ilustr. [COBISS-ID 11981869]

LAVRIČ, Ana. Dolničarjevi stiki z bakrorezcem Matijem Greischerjem. *Acta hist. artis Slov.*, 1999, 4, str. 75–86, ilustr. [COBISS-ID 13303341]

MUROVEC, Barbara. Grafične predloge za skupino baročnih križevih potov. *Acta hist. artis Slov.*, 1999, 4, str. 123–134, ilustr. [COBISS-ID 13332781]

PRELOVŠEK, Damjan. Plečnikova pisma arhitektu Rothmayerju. *Acta hist. artis Slov.*, 1999, 4, str. 159–172, ilustr. [COBISS-ID 13348397]

SERAŽIN, Helena. Kipi Pietra Baratte na velikem oltarju goriske stolnice. *Acta hist. artis Slov.*, 1999, 4, str. 107–121, ilustr. [COBISS-ID 13330989]

SERAŽIN, Helena. Načrt arhitekta Micheleja Bona za pevski kor goriske stolnice. *Acta hist. artis Slov.*, 1999, 4, str. 179–188, ilustr. [COBISS-ID 13351469]

Strokovni članek

LAVRIČ, Ana. Mozaik p. Marka Ivana Rupnika za peče Janeza Pavla II. Tretji dan, 1999, let. 28, št. 10 (258), str. 135–138. [COBISS-ID 13117741]

Poglavje ali samostojni sestavek v strokovni knjigi

PRELOVŠEK, Damjan. Staro ljubljansko pokopališče in njegova usoda. V: *Tihi pomniki minljivega časa: drobci o šegah slovesov in pokopališki kulturi na slovenskem etničnem ozemlju*. Ljubljana: Forma 7, 1999, str. 90–93, ilustr. [COBISS-ID 13109037]

Sestavek v enciklopediji

PRELOVŠEK, Damjan. Trst, Likovna umetnost. V: *Enciklopedija Slovenije*. 1. natis. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999, zv. 13: Š–T, str. 366–368, ilustr. [COBISS-ID 13699117]

RESMAN, Blaž. Šenčur, Umetnostni spomeniki; Šentvid ob Glini, Umetnostni spomeniki; Šmartin pri Kranju; Štivan, Umetnostni spomeniki; Tomišelj, Umetnostni spomeniki; Trata, Umetnostni spomeniki; Trbiž, Umetnostni spomeniki; Trsat, Umetnostni spomeniki; Tunjice, Umetnostni spomeniki. V: *Enciklopedija Slovenije*. 1. natis. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999, zv. 13: Š–T, str. 20+ilustr., 29, 69–70, 145, 282, 312, 316–317+ilustr., 351, 394–395+ilustr. [COBISS-ID 13397037, 13710125, 13709357, 13398061, 13397549, 13709613, 13397293, 13709869, 13396269]

Objavljena recenzija, prikaz knjige, kritika

KLEMENC, Alenka. *Acta historiae artis Slovenica: nov umetnostnozgodovinski zbornik*. Tretji dan, 1999, let. 28, št. 8 (256), str. 106–110. [COBISS-ID 12458029]

MONOGRAFIJE

Znanstvena monografija

PRELOVŠEK, Damjan. Plečnikova sakralna umetnost. Koper: Ognjišče, 1999. 261 str., ilustr. [COBISS-ID 78872576]

SUMMARY

Within the research project of basic investigations into the history of Slovene art, work was going on according to the selected thematic clusters. Researches into the sources for Slovene art history were focused mainly on the time of Emperor Joseph II; some groups of archival materials in Prague and Rome were also examined. Completed was the doctoral thesis on late-Baroque sculpture in the Gorenjska region; researches into the sources and field work concerning Baroque sculpture in the regions of Primorska and Dolenjska were continued. Besides field work, a lot of comparative work was also done connected mainly with 18th century Baroque painting in Slovenia in view of European influences on it; separately, the collection of paintings in the Ljubljana Franciscan monastery was also researched. Extensive field work and the collecting of sources and comparative material were carried out in connection with the research into the Renaissance and Baroque architecture in the Vipava Valley, Gorizia and the Soča Valley regions. The connections were also researched between the painting and mystic experience in Italy in the 13th and

the 14th centuries. Within the broader framework of continued research into Plečnik's oeuvre, preparations were in progress for an exhibition in Prague of the work of Jan Kotěra, his friend and the founder of modern Czech architecture.

For the new interdisciplinary project on the presentation of the leading personalities in scientific, cultural and spiritual life in 18th century Slovenia, preliminary archival works were done and the survey of basic literature prepared.

The institute's researchers gave several lectures abroad (Rome, Vienna, Prague) and in their studies they collaborated with several foreign institutions in Prague, Munich, Venice, Graz, Vienna, etc. The 4th volume of the institute's annual *Acta historiae artis Slovenica* was published (the international advisory board began to function with this number), and preparatory works were done for the publication of the *Cevc Festschrift* in 2000. The institute also continued to organize scholarly lectures (3) which had already begun in December 1998.

MUZIKOLOŠKI INŠTITUT

ZNANSTVENI SVET

Akademik dr. Emilijan Cevc (predsednik), dr. Ivan Klemenčič, akademik prof. Primož Ramovš († 10. 1.), prof. dr. Andrej Rijavec, prof. dr. Jože Sivec, dr. Jurij Snoj.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnik: dr. Ivan Klemenčič, znanstveni svetnik.

Višji znanstveni sodelavec: dr. Jurij Snoj.

Asistentka z doktoratom: dr. Metoda Kokole.

Samostojni strokovni sodelavec: mag. Tomaž Faganel.

Asistentka z magisterijem: mag. Nataša Cigoj Krstulovič.

Asistent: Radovan Škrjanc.

Bibliotekarka: Darja Frelj, višja strokovna sodelavka.

Tajnica: Romana Zajc, višja strokovna sodelavka (polovico delovnega časa).

TEMELJNE RAZISKAVE

Temeljne raziskave slovenske glasbene preteklosti in Oblikovanje kulturnih prostorov
Vodja obeh projektov: I. Klemenčič.

Raziskave srednjeveške glasbe (M. Kokole, J. Snoj)
O pesniškem oficiju Kancijev iz antifonala iz Kranja s konca 15. stoletja je bila oblikovana študija, ki obravnava pesniški in glasbeni vidik tega oficija, s čimer bistveno širi leto starejši referat o tej tematiki. Začele so se priprave na izdelavo razprave o sekvenčnih repertoarjih na Slovenskem, ki bo

predstavljena leta 2000 na mednarodnem simpoziju Mednarodnega muzikološkega društva. Na vabilo ameriške revije *Art in Music* je bil objavljen članek o likovnih in literarnih virih za poznosrednjeveški pies na Slovenskem. Izšlo je temeljno knjižno delo o gregorijanskem koralu, ki med drugim prispeva k urejanju vprašanja slovenske terminologije.

Renesansa (zunanji sodelavci mag. Ivan Florjanc, dr. Hartmut Kronen, dr. Borut Loparnik, dr. Jože Sivec, dr. Edo Škulj, T. Faganel, I. Klemenčič)

V zbirki *Monumenta artis musicae Sloveniae* je izšel zadnji zvezek Gallusovega monumentalnega dela v dvajsetih zvezkih, v rokopisu ohranjene skladbe. Doslej znano ustvarjanje Daniela Lagknerja je v isti zbirki sklenila še izdaja njegovih dveh vokalnih zbirk iz začetka 17. stoletja. Za izdajo je bila pripravljena obsežna monografija *Clare vir*, posvečena Jacobusu Gallusu ob njegovi 450-letnici rojstva, ki v prvem poskusu ni dobila podpore Ministrstva za kulturo. Nadaljeval se je komparativni študij za analitično predstavitev Gallusovega kompozicijskega stavka, najprej v mašnem opusu. Zaradi nove zaposlitve v domovini in akademske habilitacije nosilca tega projekta prvi zvezek ne bo mogel iziti ob Gallusovi obletnici v letu 2000, kot je bilo načrtovano. Pač pa je za to obletnico pred sklepom redakcije izdaja vseh sto Gallusovih posvetnih skladb na treh zgoščenkah v izvedbi vokalnega seksteta Singer Pur z Regensburga (v Založbi ZRC in založbi Ars Musica iz Freiburga). Opravljena so bila vsa snemanja v Nemčiji in pridobljene tri spremne študije večidel že s prevodi v tri jezike za predstavitev spomladi l. 2000. Na mednarodni strokovni konferenci World Symposium on Choral Music v Rotterdamu je bilo predstavljeno življenje in delo Jacobusa Gallusa.

Barok (T. Faganel, I. Klemenčič, M. Kokole)

Za *Monumenta artis musicae Sloveniae* je bila končana redakcija obsežne zbirke Gabriela Plavca *Flosculus vernalis*. Deloma so bile opravljene korekture in sestavljeno revizijsko poročilo za zbirko Isaaca Poscha *Harmonia concertans*. Kot nekoliko dopolnjena disertacija je izšla monografija o zgodnjebaročnem skladatelju Isaacu Poschu. V reviji *Die Musikforschung* je bil objavljen članek z novimi dognanji o Poschevem rojstvu in zgodnjem šolanju. Na mednarodnem simpoziju v Benetkah je bila predstavljena primerjalna študija o beneškem vplivu na zgodnjebaročne monodične motete in o nji-

hovi razširjenosti v Notranjeavstrijskih deželah. Objavljeni sta bili besedili o italijanskih opernih predstavah pri Auespergih sredi 17. stoletja (Muzikološki zbornik) in o italijanskih opernih predstavah v Ljubljani v 17. in 18. stoletju (v prilogi s katalogom, simpozijski zbornik v italijanskem Comu). Ob neposrednem prenosu koncerta stare glasbe Kranjska dežela med Dunajem in Benetkami s III. programa Radia Slovenija za evropsko radijsko mrežo EBU je bil posredovan komentar o motetnih delih Isaaca Poscha. S Centrom za baročno glasbo v Versaillesu je bilo na pobudo tega centra vzpostavljeno sodelovanje z začetno izmenjavo publikacij. Študijski obisk v knjižnici Cetra za renesančne študije Harvardske univerze v Firencah je bil namenjen pripravljalnemu delom za raziskavo zgodnjebaročnih motetov, še posebej del Gabriella Pulitija. Pridobljenih je bilo nekaj novih virov o skladatelju Janezu Krstniku Dolarju in za drugo izdajo enciklopedije *Die Musik in Geschichte und Gegenwart* sestavljeno geslo o njem. S Slovensko filharmonijo so se začeli dogovori o organizaciji mednarodnega simpozija leta 2001 ob 300-letnici ljubljanske *Academiae phylharmonicae*.

Klasicizem (I. Klemenčič, A. Nagode, R. Škrjanc)
Za *Monumenta artis musicae Sloveniae* je bilo v računalniški obliki oddano notno besedilo za zvezek *Arije in dueti* Jakoba Zupana. Za predvideno izdajo v dveh zvezkih z deli tega skladatelja sta bila prefotokopirana še dva rokopisa v Klanjcu na Hrvaškem, bila sta notografrana in revidirana, izdelan pa je bil tudi generalni bas k enostavnim skladbam. Poleg Zupana je za izdajo v spomenikih slovenske glasbe predviden na Slovenskem delujoči skladatelj Venceslav Wratny. Med tremi njegovimi svečanimi mašami je bil rokopis *Misse in B* že oddan v tiskarno za računalniško stavljenje, kjer je moral počakati, ker je bilo financiranje s strani Ministrstva za kulturo za leto 1999 zavrjeno. Tako inštitut prvič ni dobil potrditve za financiranje dveh zvezkov letno, marveč le enega. Ta zavrjeni zvezek je s še dvema drugima predlagal za financiranje za leto 2000, za vse tri pa je Ministrstvo za kulturo s sklepom odobrilo približno polovične zneske, s čimer je ogrozilo izdajanje te zbirke nacionalnega pomena. Izid pritožbe Muzikološkega inštituta na ta sklep zaenkrat ni znan. – V simpozijskem zborniku ob tisočletnici Zagreba je izšlo angleško besedilo o pesemskem ustvarjanju Franca Pollinija. Pripravljeno in oddano je bilo magistra-

sko delo, posvečeno vprašanju sloga v skladbah Jakoba Frančiška Zupana.

Romantika (N. Cigoj Krstulović, T. Faganel)
Za izdelavo doktorskega dela *Čitalništvo na Slovenskem od ustanovitve Glasbene matice (1872) do prve svetovne vojne* je bil opravljen pregled arhivskega gradiva po Sloveniji. Podrobneje je bilo raziskano koncertno delovanje ljubljanske Glasbene matice in oblikovano besedilo o tej problematiki. Na simpoziju o Franu Gerbiču sta bila obravnavana referata o Gerbičevem razmerju do ljubljanske Glasbene matice in skladateljev samospevni opus. Na mednarodnem muzikološkem simpoziju v Pragi je bila predstavljena ustvarjalnost na področju komične opere v drugi polovici 19. stoletja in začetku 20. stoletja v deželnem gledališču v Ljubljani. V okviru Historičnega seminarja je bilo pripravljeno predavanje o salonski glasbi v meščanski glasbeni praksi v drugi polovici 19. stoletja na Slovenskem.

Dva jseto stoletje (I. Klemenčič)

Oblikovano in objavljeno je bilo besedilo o ustvarjalni identiteti januarja preminulega skladatelja Primoža Ramovša. V angleščini je bilo v simpozijem zborniku objavljeno predavanje s Slovenskih glasbenih dnevov o glasbi in totalitarni državi na Slovenskem. Na prvem programu televizije Slovenije je avtor o isti tematiki govoril v oddaji, ki je bila posvečena glasbenemu vidiku znotraj tematične serije ideologije proti umetnosti na Slovenskem. Organizatorjem svetovnih glasbenih dnevov konec septembra in v začetku oktobra leta 2003 v Sloveniji je bilo ponujeno sodelovanje z znanstvenim simpozijem, ki bi bil posvečen slovenski muzikologiji (delovni naslov Slovenska muzikologija kot del evropske muzikologije) in na katerega bi bili vabljeni tudi muzikologi iz tujine. Muzikološki inštitut sodeluje v organizacijskem odboru, kjer na prvi konstitutivni seji še ni prišlo do odločitve o primernosti te tematike.

Celotno obdobje slovenske glasbene zgodovine
(I. Klemenčič)

V zborniku, posvečenem akademičarki dr. Koraljki Kos iz Zagreba, je bila objavljena angleška verzija besedila o slovenskem godalnem kvartetu, objavljen je bil tudi kronološki popis teh del. V jubilejni številki *Traditiones*, posvečeni dr. Zmagi Kumer, je bilo objavljeno besedilo na temo ljudska glasba znotraj umetne, ki poleg načelnega gleda-

nja obravnava to problematiko v slovenski glasbi. Po pridobljeni finančni podpori Ministrstva za kulturo in še Ministrstva za znanost in tehnologijo in Raziskovalnega sklada Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU so se začele priprave za izdajo antologije slovenske glasbe. Izšla naj bi v okviru projektov Leto 2000 Ministrstva za kulturo na šestnajstih zgoščenkah in s spremno knjižno publikacijo v slovenski in angleški različici. Sozaložnici tega projekta nacionalnega pomena, ki je nastal zunajinstitucionalno, sta Slovenska akademija znanosti in umetnosti in Znanstvenoraziskovalni center SAZU, glavna založnica je Založba Obzorja in znotraj nje glasbeno založništvo Helidon ter še Založba ZRC za angleško knjižno publikacijo. Antologija za jema celotno obdobje slovenske glasbe od srednjega veka do danes po evropsko primerljivih obdobjih srednji vek, renesansa, barok, klasicizem, romantika, impresionizem, ekspresionizem in nova stvarnost ter petdesetletno obdobje po 1945 z neoklasicizmom in ekspresionizmom ter modernizmom s postmodernizmom. Predstavitev slovenske glasbene identitete dopolnjuje slovenska ljudska pesem v priredbah. Namen antologije ni zgodovinska obravnava, marveč neposredno soočanje z glasbo kot umetnostjo.

Repertoarna analiza starejšega glasbenega rokopisa

Vodja projekta: J. Snoj

Izdelan je bil vsebinski indeks za gradual NUK, Ms 22 iz 13. stoletja, ki domnevno izvira iz samostana Bistra. Indeks ima obliko podatkovne baze in podaja na osnovnejše podatke o vsebinskih enotah rokopisa: incipit, obliko, liturgični dan, v nekaterih primerih še modalno pripadnost in določitev difference. Indeks vsebuje okoli petsto vpisov. Pri njegovi izdelavi sta sodelovali študentki muzikologije.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

Evidentiranje in katalogiziranje virov (T. Faganel, D. Frelih, M. Kokole, J. Snoj)

Nadaljeval se je podroben računalniški popis rokopisnega gradiva iz Frančiškanskega samostana Novo mesto za RISM. Katalogizacija je bila trikrat poslana v korekturo Centralni redakciji v Frankfurtu. Novih vnosov je bilo 267. Prvih 555 korigi-

ranih zapisov je bilo vključenih v novo izdani CD-ROM RISM-a. Dodatno je potekal vpis podatkov o vodnih znamenjih za že popisane rokopise (200 enot), ki se od leta 1999 sproti vnašajo v katalogizacijo. Nadaljevalo se je skeniranje glasbenih rokopisov (9 enot z 833 stranmi). Poslanih je bilo tudi nekaj celovitih podatkov iz računalniške baze: tako za izdajo zbranih del J. Christiana Bacha (Garland Publishing Inc, New York) o skladateljevih delih v knjižnici novomeških frančiškanov; za izdajo zbranih del Carla Marije von Webra (Berlin) iz arhiva ljubljanske stolnice; iz doslej popisanih glasbenih arhivov podatke o tiskih T. Giordanija in W. Pichla raziskovalcu iz Nemčije (dr. Sawodny). – Za RILM v New Yorku se je nadaljeval bibliografski popis izbora tekoče slovenske muzikološke literature (poslanih je bilo 23 bibliografskih enot za leto 1997 in ena za leto 1998, od tega 18 z abstrakti. V *RILM Abstracts* je bila objavljena izbrana bibliografija za leto 1996 (11 bibliografskih enot z 9 abstrakti).

Na pobudo Založbe ZRC bo sklenjen dogovor o zastopanju zbirke *Monumenta artis musicae Sloveniae* v Sloveniji, ki ga bo založba pripravila v letu 2000. Dosedanji tripartitni dogovor, skupaj s Slovensko akademijo znanosti in umetnosti, je bil sklenjen z Društvom slovenskih skladateljev; od njega sta obe ustanovi odstopili v zakonitem roku pred iztekom petletnega obdobja.

T. Faganel je bil podpredsednik Slovenskega Cicielijinega društva, član glavnega in izvršilnega odbora ter blagajnik Evropskega združenja mladih zborov (Europa Cantat) in član glavnega odbora Mednarodnega združenja za zborovsko glasbo (IFCM). Bil je dirigent Akademskega pevskega zbora France Prešeren iz Kranja in komornega zbora Slovenicum. Je sourednik strokovnega glasila Slovenskega muzikološkega društva *Bilten*.

D. Frelih je sourednica strokovnega glasila Slovenskega muzikološkega društva *Bilten*.

I. Klemenčič je urednik zbirke *Monumenta artis musicae Sloveniae*.

M. Kokole je sourednica strokovnega glasila Slovenskega muzikološkega društva *Bilten* in koordinatorica mednarodne predavateljske dejavnosti *Historični seminar ZRC SAZU*.

J. Snoj je nacionalni koordinator za muzikologijo pri Ministrstvu za znanost in tehnologijo in predsednik Slovenskega muzikološkega društva.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Pridobljenih je bilo (z nakupom, zamenjavo ali darili) 364 enot bibliotečnega gradiva, od tega 286 enot knjižnega gradiva, 57 zvezkov periodike, 18 CD, ena LP gramofonska plošča ter 2 mikrofilma.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- *Jacobus Gallus, V rokopisu ohranjene skladbe / Compositions preserved in manuscript*. Transkribiral in revidiral / Transcription and revision by Edo Škulj. Uredil / Edited by Ivan Klemenčič. Ljubljana, SAZU, ZRC SAZU, Muzikološki inštitut 1996 (*Monumenta artis musicae Sloveniae*, 28). [izšlo 1999]
- *Metoda Kokole, Isaac Posch, »diditus Eois Hesperisque plagis – slavljen v deželah Zore in Zatonu«*. Zgodnjebaročni skladatelj na Koroškem in Kranjskem. Zbirka ZRC, 23. Ljubljana, Založba ZRC.
- *Daniel Lagkner, Flores Jessaei (1606); Florum Jessaeorum (1607)*. Transkribiral in revidiral / Transcription and revision by Jože Sivec. Uredil / Edited by Ivan Klemenčič. Ljubljana, SAZU, ZRC SAZU, Muzikološki inštitut 1998 (*Monumenta artis musicae Sloveniae*, 34). [izšlo 1999]
- Jurij Snoj, *Gregorijanski koral. Glasboslovni prikaz*. Ljubljana, Založba ZRC.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- *RISM (Répertoire international des sources musicales)*, Frankfurt: računalniški popis starejših glasbenih virov na Slovenskem za svetovno podatkovno zbirko.
- *RILM (Répertoire international de littérature musicale)*, New York: popis tekoče literature (z abstrakti) za področje Slovenije.
- Založba *Bärenreiter*, Kassel: zastopanje zbirke *Monumenta artis musicae Sloveniae* v tujini.
- *Centre de Musique Baroque*, Versailles: strokovno sodelovanje za obdobje glasbenega baroka.

OBISKI V INŠTITUTU

- 2. 6. je obiskal inštitut dr. Julijan Hůlek iz knjižnice Klementinum v Pragi in se seznanil z rezultati delovanja inštituta ter s popisom glasbenih rokopisov za RISM.
- Direktor knjižnice Golde Meir Univerze Wisconsin (Milwaukee) g. Peter Watson-Boone je obiskal inštitut 2. 12. Ob tej priložnosti je bil podpisan sporazum o vzajemni izmenjavi gradiv med Slovensko glasbeno zbirko v Milwaukeeju in knjižnico Muzikološkega inštituta.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Nataša Cigoj Krstulović

Salonska glasba v meščanski glasbeni praksi druge polovice 19. stoletja na Slovenskem. Vabljen predavanje v okviru Historičnega seminarja. Ljubljana, 21.1.

Nineteenth-century productions of the opéra comique in the provincial theatre of Ljubljana. Referat na mednarodnem simpoziju French opéra comique and its radiation in 19th century Europe. Praga, 16.5.

Gerbič in Glasbena matica. Referat na Gerbičevem simpoziju. Ljubljana, 26.11.

Tomaž Faganel

Gallus, who art thou? – Iacobus Handl – Gallus, Opera omnia. Predavanje na Svetovnem simpoziju za zborovsko glasbo. Rotterdam, 9.7.

Gerbičevi samospevi. Referat na Gerbičevem simpoziju. Ljubljana, 26.11.

Metoda Kokole

Venetian Influence in the Early-Baroque Monodic Motets in the Inner-Austrian lands. Referat namednarodnem znanstvenem simpoziju Civiltà musicali a confronto, tendenze del periodo barocco a Venezia e in Dalmazia v organizaciji Fondazione Levi. Benetke, 6.5.

Isaac Posch »diditus Eois Hesperiusque plagis – slavljèn v deželah Zore in Zatonak«. Zgodnjebaročni skladatelj na Koroškem in Kranjskem. Predstavitvev monografije na tiskovni konferenci Založbe ZRC. Ljubljana, 12.11.

PEDAGOŠKO DELO

Tomaž Faganel

Igranje partitur za I. in II. letnik, Generalni bas za I. in II. letnik. Oddelek za muzikologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Jurij Snoj

Zgodovina starejše svetovne glasbe. Oddelek za muzikologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Radovan Škrjanc

Zgodovina glasbe I. Specialni oddelek na Glasbeni šoli Vič-Rudnik, Ljubljana.

MENTORSTVO

Ivan Klemenčič je bil mentor mladima raziskovalcema doktorandki mag. Nataši Cigoj Krstulović in magistrandu Radovanu Škrjancu.

IZBRANA BIBLIOGRAFIJA, vir: vzajemna baza podatkov COBISS/COBI

ČLANKI IN SESTAVKI

Izvirni znanstveni članek

KLEMENČIČ, Ivan. Ljudska glasba znotraj umetne. Tradit. - Inšt. slov. narodop. Ljublj., 1999, 28, 2, str. 267-280. [COBISS-ID 13705517]

KLEMENČIČ, Ivan. The Slovenian string quartet. V: Glazba, riječi i slike: svečani zbornik za Koraljku Kos: essays in honour of Koraljka Kos (Muzikološki zbornici, 6). Zagreb: Hrvatsko muzikološko društvo, 1999, str. 325-339. [COBISS-ID 12699181]

KLEMENČIČ, Ivan. Zvočni svet Primoža Ramovša (1921-1999). Muzik. zb., 1999, letn. 35, str. 11-24. [COBISS-ID 13677613]

KOKOLE, Metoda. Isaac Posch "Crembsenss": neue Angaben über die Jugend des Komponisten in Regensburg. Musikforschung, 1999, 52, 3, str. 318-321. [COBISS-ID 12703021]

KOKOLE, Metoda. Italijanske operne predstave pri Auerspergih sredi 17. stoletja: drobtinica k slovenskemu glasbenemu zgodovinopisju. Muzik. zb., 1999, 35, str. 115-129. [COBISS-ID 13673005]

KOKOLE, Metoda. Pictorial and literary testimonies concerning the European late medieval dance in Slovenia. *Music art*, 1998 [i.e.1999], 23, 1/2, str. 87-96. [COBISS-ID 12706605]

SNOJ, Jurij. Late Gothic notation as a system of signs. V: *Glazba, riječi i slike : svečani zbornik za Koraljku Kos : essays in honour of Koraljka Kos (Muzikološki zbornici, 6)*. Zagreb: Hrvatsko muzikološko društvo, 1999. str. 185-194. [COBISS-ID 13827117]

Strokovni članek

FAGANEL, Tomaž. Ivan Trinko. V: *Adoramus*. Trieste: Audio Ars studio, 1999, str. [5-6]. [COBISS-ID 13831725]

FAGANEL, Tomaž. K sporedu. V: *Svetovni zbor mladih v Sloveniji*. Ljubljana: Glasbena mladina Slovenije, 1999, [4] str. [COBISS-ID 12002349]

FAGANEL, Tomaž. Robert Schumann 1810-1856. V: *SCHUMANN, Robert. Pesnikova ljubezen : ciklus pesni Liederkreis op 39*. [Ljubljana]: Založba kaset in plošč RTV Slovenija, 1999, 27 str. [COBISS-ID 12043053]

KLEMENČIČ, Ivan. Chronological list of string quartets by Slovenian composers. V: *Glazba, riječi i slike : svečani zbornik za Koraljku Kos : essays in honour of Koraljka Kos (Muzikološki zbornici, 6)*. Zagreb: Hrvatsko muzikološko društvo, 1999, str. 340-343. [COBISS-ID 12699437]

Objavljeno vabljeno predavanje na znanstveni konferenci

KLEMENČIČ, Ivan. Music and the totalitarian state in Slovenia. V: *Glazba in družba v 20. stoletju : koncerti [in] simpozij : concerts [and] symposium*. Ljubljana: Festival, 1999, str. 51-65. [COBISS-ID 10730029]

KOKOLE, Metoda. Italian operas in Ljubljana in theseventeenth and eighteenth centuries. V: *Il teatro musicale italiano nel Sacro Romano Impero nei secoli XVII-XVIII : atti del VII Convegno internazionale sulla musica italiana nei secoli XVII-XVIII*, Lovenjo di Menaggio (Como), 15-17 luglio 1997 = *Beiträge zum siebenten internationalen Symposium über die italienische Musik im 17.-18. Jahrhundert (Contributi musicologici del Centro Ricerche dell'A.M.I.S., 12)*. Como: *Antiquae Musicae Italicae Studiosi*, 1999, str. 263-292. [COBISS-ID 12702765]

Sestavek v enciklopediji

FRELIH, Darja. Šedlbauer, Čenda; Šiškovič, Črtomir; Škerjanec, Ciril; Šurbek, Milivoj; Švara, Igor; Tomšič-Srebotnjak, Dubravka; Trio Lotenz; Turšič, Ivan. V: *En-*

ciklopedija Slovenije. 1. natis. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999, z.v. 13:Š-T, str. 11, 39, 42, 167, 172, 287+portret, 345+ilustr. 411-412. [COBISS-ID 13393965, 13698093, 13394477, 13398317, 13698349, 13400365, 13698861, 13698605]

Objavljena recenzija, prikaz knjige, kritika

CIGOJ-KRSTULOVIC, Nataša. Francouzská opéra comique a její vyzařování v Evropě 19. století - Francoska opéra comique in njeno izžarevanje v Evropo 19. stoletja, Praga, 12.-14. maj 1999. *Bilten - Slov. muzikol. druž.*, 1999, 12, str. 31-33. [COBISS-ID 12739117]

FRELIH, Darja. Slovenski glasbeni dnevi 1999, ideja celostne umetnine ob koncu tisočletja, Ljubljana, 13.-16. april 1999. *Bilten - Slov. muzikol. druž.*, 1999, 12, str. 24-26. [COBISS-ID 12741421]

KOKOLE, Metoda. Armonici & Sacri Accenti. Urbani in sveti glasovi... Celje 1999. *Bilten - Slov. muzikol. druž.*, 1999, 12, str. 56-57. [COBISS-ID 12702509]

KOKOLE, Metoda. Breda Oblak, Z glasbo skozi čas... Ljubljana 1998. *Bilten - Slov. muzikol. druž.*, 1999, 12, str. 51-55. [COBISS-ID 12702253]

Predgovor, spremna beseda

SNOJ, Jurij. Predgovor. V: *Študijski prispevki iz srednjeveške glasbe*. Ljubljana: Društvo Muzina, 1999, str. 4-5. [COBISS-ID 13740845]

Drugi članki ali sestavki

FRELIH, Darja. Novosti s knjižnih polic, ... na Muzikološkem inštitutu Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU. *Bilten - Slov. muzikol. druž.*, 1999, 12, str. 76-78. [COBISS-ID 12738349]

MONOGRAFIJE

Znanstvena monografija

KOKOLE, Metoda. Isaac Posch, "diditus Eois Hesperisgue plagis - slavljén v deželah Zore in Zatona": zgodnjebaročni skladatelj na Koroskem in Kranjskem (Zbirka ZRC, 23). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 1999. 296 str., ilustr., note. [COBISS-ID 103582464]

SNOJ, Jurij. Gregorijanski koral : glasboslovni prikaz. Ljubljana: ZRC SAZU, Založba ZRC, 1999. 260 str., ilustr., note. [COBISS-ID 100661760]

IZVEDENA IN DRUGA NEDOSTOPNA DELA

Radijski in TV prispevki

FAGANEL, Tomaž. Gallus - Moralia, Harmoniae morales na zgoščenkah : Radio Slovenija : III. program : oddaja Čas in glasba. 1999. [COBISS-ID 13819949]

FAGANEL, Tomaž. Gallus na zgoščenkah : Radio Slovenija : III. program : oddaja Čas in glasba. 1999. [COBISS-ID 13819437]

KLEMENČIČ, Ivan. Temna stran meseca : ideologija

proti umetnosti - glasba in totalitarna država : TV Slovenija: I. program. 1999. [COBISS-ID 13627181]

KOKOLE, Metoda. Komentar k skladatelju Isaacu Poschu in motetih zbirke Harmonia concertans : Radio Slovenija: program Ars. 1999. [COBISS-ID 12699949]

Druga dela

SNOJ, Jurij. NŠAL, Rkp 17 (Antifonal iz Kranja). Indeks. London [Canada]: The University of Western Ontario, 1999. Dostopno samo na internetu: <http://publish.uwo.ca/~cantus/>. [COBISS-ID 70500653]

SUMMARY

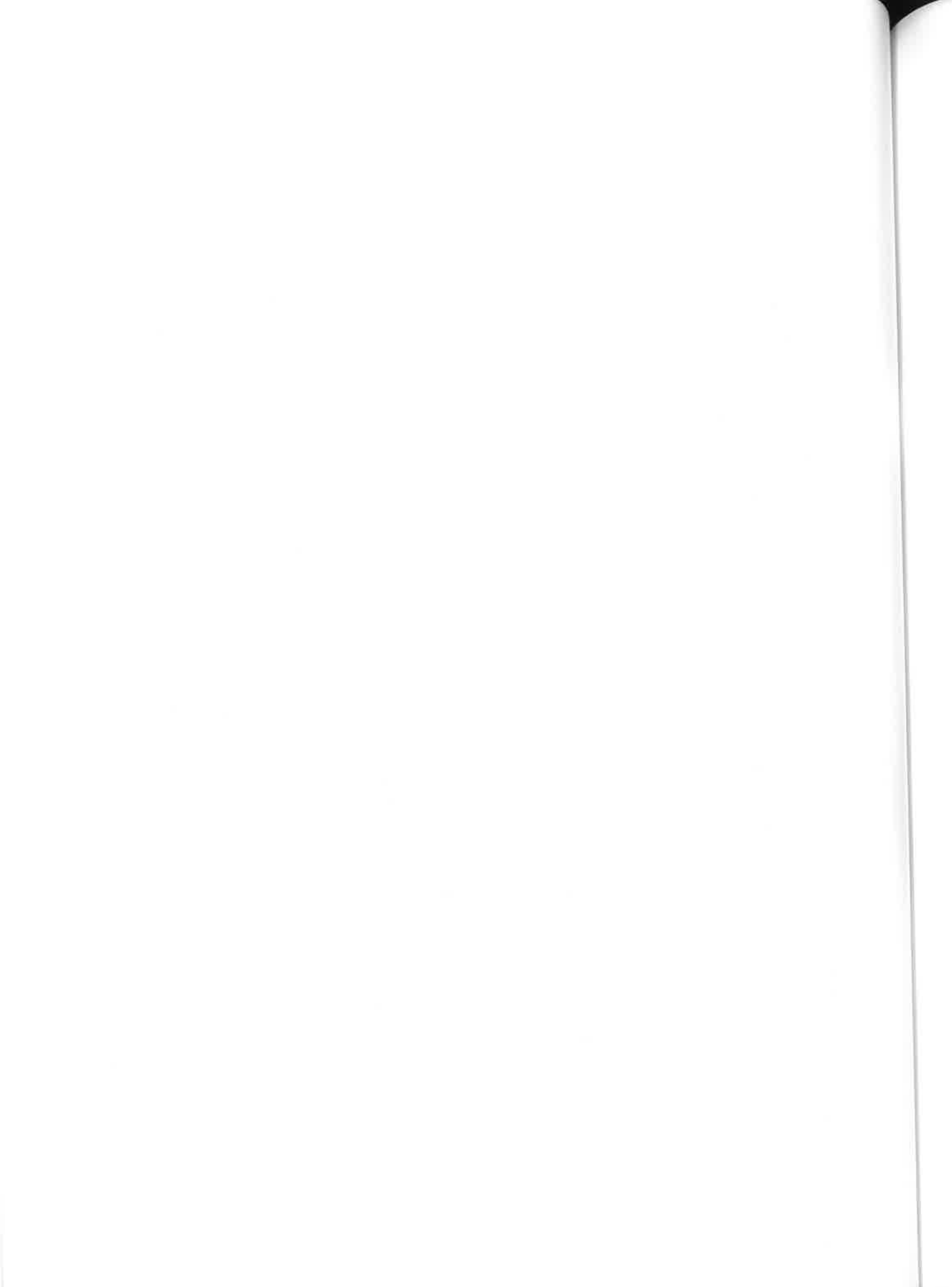
As a result of researches into mediaeval music, an original scientific monograph was published dealing with Gregorian chant. A paper on the sources for the study of late-mediaeval dance in Slovenia was published on the invitation of the American journal *Art in Music*. The final, 20th volume of Gallus's monumental opus was published in the series of *Monumenta artis musicae Sloveniae*, containing the compositions preserved in manuscript. Within the same series the opus of Daniel Lagkhner was also completed by the publication of two vocal collections by him dating from the early 17th century. Completely prepared to be published is also a monograph study, *Clare vir*, dedicated to the 450th anniversary of Jacobus Gallus's birth in the year 2000. To celebrate this occasion, the total of a hundred secular compositions by Gallus are being prepared to be published, performed by the Singer Pur vocal sextet of Regensburg. The life and work of this composer were presented at a conference at the *World Symposium on Choral Music* in Rotterdam.

Preparations for publishing several Baroque and Classicist composers (Plavec, Posch, Zupan, Wratny) in the collection of *Monumenta artis musicae Sloveniae* were also going on. A monograph on the early-Baroque composer Isaac Posch was published, and new findings about the youth of this composer appeared in the *Musikforschung*. Problems of Baroque music were presented at the symposium in Venice and were also printed (Ljubljana, Como) and broadcast on radio (for the EBU broadcasting network). On the initiative of the *Centre de Musique Baroque* in Versailles the institute

started to collaborate with them. Preliminary works began for the organization of an international symposium in 2001 on the occasion of the 300th anniversary of the founding of the Academia phylharmonicorum in Ljubljana. In a symposium proceedings edited in Zagreb a text was published on Francesco Pollini's songs. An MA thesis on the question of style in the compositions of Jakob Zupan was completed, while the work for a doctoral dissertation on the second period of the reading-room movement in Slovenia (up to 1914) is in progress. Two researchers of the institute took part in the symposium on the Slovene composer of the Romantic period, Fran Gerbič, some aspects of this period were also presented in lectures given in Prague and Ljubljana.

Dedicated to the problems of 20th century music was a study on the creative identity of the modernist composer Primož Ramovš (1921–1999). A lecture on music in Slovenia under the totalitarian regime was published in English translation, and the same theme was also presented on the Slovenian national television. A paper on the Slovenian string quartet was published in English translation in a memorial miscellany in Zagreb, a text in a similar miscellany published in Ljubljana deals with folk music within art music. Preliminary works began for the publication of an anthology of Slovenian music recorded on 16 CDs and accompanied by a book (Slovenian and English versions).

Collaboration with the RISM and RILM was continued.

INŠTITUT ZA SLOVENSKO LITERATURO IN LITERARNE VEDE

ZNANSTVENI SVET

Akademika prof. dr. France Bernik in prof. dr. Jan-ko Kos, dr. Metka Bögel-Dodič, dr. Marjan Dolgan, dr. Darko Dolinar (predsednik), dr. Marko Juvan

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnik: izr. prof. dr. Darko Dolinar, znanstveni svetnik

Bibliotekarka: Sonja Stergaršek, višja strokovna sodelavka

Tajnica: Alenka Maček

SESTAVA PO SEKCIJAH

Sekcija za slovensko literarno zgodovino

Znanstvena svetnika: red. prof. dr. France Bernik (do 21.9.), dr. Marjan Dolgan

Višji strokovni sodelavec: Jože Faganel

Asistent z magisterijem – mladi raziskovalec: mag. Matija Ogrin

Sekcija za literarno teorijo

Znanstveni svetnik: izr. prof. dr. Darko Dolinar

Znanstveni sodelavec: doc. dr. Marko Juvan

Samostojna strokovna sodelavka: mag. Jola Škulj

Sekcija za biografiko, bibliografijo in dokumentacijo (od 13. oktobra sodelavci Inštituta za biografiko in bibliografijo):

Znanstveni svetnik: doc. dr. Andrej Vovko

Znanstvena sodelavca: dr. Metka Bögel-Dodič, dr. Tomaž Erzar

Višji strokovni sodelavec: Martin Grum

TEMELJNE RAZISKAVE

Literarnozgodovinske, teoretične in metodološke raziskave (dolgoročni program)

Vodja programa: D. Dolinar

Biografske in bibliografske raziskave z dokumentacijo (dolgoročni program)

Vodja programa: A. Vovko

Literarnoteoretične in zgodovinske raziskave

Vodja projekta: D. Dolinar

Znanstvenokritične izdaje starejših literarnozgodovinskih virov

Vodja projekta: F. Bernik

Novi Slovenski biografski leksikon (od 13. oktobra temeljna raziskava Inštituta za biografiko in bibliografijo)

Vodja projekta: M. Bögel Dodič, T. Erzar

Metodološki vidiki biobibliografskih raziskav (od 13. oktobra temeljna raziskava Inštituta za biografiko in bibliografijo)

Vodja projekta: A. Vovko

Literatura in literarna veda v slovenskem kulturnem prostoru (ciljni projekt)

Vodja projekta: D. Dolinar

Ob uvedbi programskega organiziranja in financiranja raziskovalnega dela sta bila Inštitutu odobrena dva dolgoročna raziskovalna programa, v katera so z večinskim delom vključeni dotedanji 4 temeljni projekti. Poleg tega je Inštitut izvajal en ciljni projekt in začel še en nov temeljni projekt. Poročilo o delu je razporejeno po sekcijah.

Sekcija za slovensko literarno zgodovino

Literarnozgodovinske raziskave slovenske književnosti 19. in 20. stoletja

Preučevanje slovenske moderne (F. Bernik)

Opravljen je bilo usklajevanje dosedanjih ugotovitev, preden se bo raziskava prevesila v zaključno fazo in zaostriala v sintetični del.

Slovenska spominska in avtobiografska proza (M. Dolgan)

V raziskavo so bila pritegnjena nekatera novejša tuja teoretična dela (L. Marcus, L. Gilmore, W. F. Pinar), ki osvetljujejo problematiko s feminističnega vidika, kar bo omogočilo bolj zanesljivo analizo novejše slovenske ženske spominske proze.

Metaforično in ritmotvorno v slovenski poeziji (J. Faganel)

Raziskovanje neujemanja sintaktično-verzne skladnosti v prevodni literaturi je pokazalo, da v klasičnih verzni oblikah prevladuje normativni pogled na verzni prestop.

Literarno vrednotenje na Slovenskem med vojnama (M. Ogrin)

Mladi raziskovalec M. Ogrin je zbiral gradivo za filozofsko in socio-kulturno analizo literarnoestetskih in vrednostnih sodb v slovenski literarni kritiki med vojnama. Na tej podlagi je prijavil temo za doktorsko disertacijo z naslovom *Teorija in kritiška praksa literarnega vrednotenja na Slovenskem od 1918 do 1945*. S področja raziskave je objavil en znanstveni članek.

Znanstvenokritične izdaje starejših literarnozgodovinskih virov

(F. Bernik, J. Faganel in zunanji sodelavci)

V skladu z uveljavljenim konceptom je bil po novi izdaji celotnega peteroknjžja Janeza Svetokriškega *Sacrum promptuarium* (1998) organiziran mednarodni simpozij od 22.–24. v Vipavskem Križu pod vodstvom akad. J. Pogačnika s sodelavci, na katerem je 26 raziskovalcev obravnavalo avtorja v okviru literarnovednega, jezikoslovnega, zgodovinskega in teološkega sklopa. Ker gre pri Svetokriškem za širši kulturni in literarni pojav, ki je enako pomemben za zahodno-, vzhodno- in južnoevropske literature, so bili referati posvečeni tudi sorodnim pojavom v Avstriji, Italiji in na Hrvaškem. V avtentičnem jeziku in umetniški interpretaciji predstavljena govorna rekonstrukcija pridige (Janez Albrecht) v sozvočju z izvorno sočasno slovensko baročno glasbo je prikazala nove in poudarila zlasti estetske razsežnosti t.i. oralnih književnih zvrsti naše baročne kulture. Iz referatov so nastali celoviti monografski prikazi; izšli bodo v posebnem zborniku, ki je pripravljen za tisk.

V publikaciji Jožeta Faganela *Zoisovi rokopisi I* je izšel popis rokopisnega gradiva iz Narodnega muzeja v Ljubljani, ki je bilo več desetletij po pridobitvi praktično zunaj raziskovalne evidence. Popis obsega 990 enot v 11 poglavjih glede na sedanjo, začasno ureditev gradiva v Narodnem muzeju. Posamezno geslo vsebuje razbrane podatke o dokumentu, pa tudi nahajališče morebitnih kopij in transkripcij (delo Huberta Clemenza) oz. objav. Publikacija ima uvod, imensko kazalo in obširna povzetka v nemščini in italijanščini.

Izdelan je bil koncept za izdajo pridig Rogerija Ljubljanskega (1667–1728) *Palmarium empyreum I-II* (1731, 1743) s spremnimi študijami, ki jih pripravljajo Jože Pogačnik, Irena Orel, Anton Mlinar in Jože Faganel.

Sekcija za literarno teorijo

Literarni leksikon (D. Dolinar, M. Juvan, J. Škulj in zunanji sodelavci).

V zbirki *Literarni leksikon* je bila dokončana in odana v tisk obsežna monografska študija *Intertekstualnost* (M. Juvan). V 1. poglavju je obdelan izvor in pomenski obseg pojma intertekstualnost, opisani so glavni medbesedilni pojavi, zlasti tisti, ki so se uveljavili še pred formiranjem koncepcije intertekstualnosti (topos, citat, sentenca, moto, aluzija, parafraza, imitacija, prevod, parodija, menipejska satira, kontrafaktura, travestija, burleska, pastiš). 2. poglavje podaja zgodovino predhodnih ali vzporednih pojmov (imitacija, emulacija, memoria, vpliv, tradicija). 3. poglavje obravnava zgodovinske kontekste nastanka pojma intertekstualnost v 60. letih 20. st., na prehodu iz strukturalizma v poststrukturalizem; prikazana sta geneza in razvoj koncepcije pri Kristevi in Bahtinu ter nadaljnji razvoj po liniji obče intertekstualnosti in po liniji teorij citatnosti. 4. poglavje prikazuje sprejem in obdelave pojma intertekstualnost na Slovenskem v dveh fazah: pri umetniško-teoretskih avantgardah 60. in 70. let pri sprejemanju postmodernizma in poststrukturalizma v 80. letih. 5. poglavje daje oris problematike in pojmovnika teorije medbesedilnosti (s posebnim poudarkom na njenem pomenu za literarno vedo) ter razvrstitev citatnih figur in zvrsti.

V sklopu raziskave o modernizmu (J. Škulj) je bilo doslej zbrano gradivo o modernizmu v slovenski literaturi dopolnjeno in verificirano.

Nadaljevalo se je raziskovanje literarnega prevoda, staroindijskih verzniških oblik, heksametra, literarne kritike, mladinske književnosti, ruskega formalizma.

Temeljne koncepcije slovenskega literarnega zgodovinarstva (D. Dolinar).

Obravnavana so bila izhodišča sintetične zgodovine slovenskega slovstva pri Antonu Slodnjaku in različice njihovih realizacij skozi štiri desetletja. Poudarek je bil na interakciji med znanstvenimi oz. teoretično-metodološkimi sestavinami ter nacionalno-ideološko interpretativno in vrednotenjsko perspektivo.

Teoretično-metodološki premiki v sodobni literarni vedi po 1960 (M. Juvan, J. Škulj).

V pregledni obliki je bilo prikazano razmerje med kategorijo medbesedilnosti, ki obvladuje pomembna področja sodobne literarne vede, in historičnostjo literarnega dela. Ob problemu razmerja med modernostjo in koncepcijo historičnosti so bile analizirane razlike med pojmovanji zgodovinskosti v 19. in tistimi v 20. st., ki so sočasne prodiranju modernizma v literaturo in umetnosti. Na koncepciji historičnosti se navezuje tudi nadaljnja obdelava problematike dialogizma, ki pelje k vprašanju o literarnem multilingvizmu in o kulturni identiteti.

Sekcija za biografiko, bibliografijo in dokumentacijo (od 13. oktobra Inštitut za biografiko in bibliografijo)

Novi Slovenski biografski leksikon (M. Bögel-Dodič, T. Erzar, M. Grum, A. Vovko).

Delo je bilo podobno kot v prejšnjih letih usmerjeno predvsem v tri že izoblikovane temeljne naloge. Prva je dopolnjevanje bio-bibliografske dvojne podatkovne baze, ki je dostopna v dveh oblikah: klasično v mapah in v nastajajoči računalniški zbirki. V mapah so zbrani podatki o več kot 11.000 osebnostih, v manjši meri tudi o družinah. Te podatke postopoma vnašamo tudi v računalniško zbirko, kjer jih je mogoče poiskati po različnih ključih. Pri sistematičnem dopolnjevanju podatkov je bil poseben poudarek na tistih slovenskih osebnostih tako iz matične domovine kot tudi iz zamejstva in izseljenstva, ki so bile v prejšnjem obdobju zamolčane ali neustrezno oz. nepopolno predstavljene.

Začela se je končna faza oblikovanja poskusnega

zvezka bodočega biografskega leksikona kot ene od temeljnih in najodličnejših, nikakor pa ne edine dejavnosti sekcije. V poskusni zvezek, ki bo izšel na začetku leta 2000, je uvrščenih okoli 100 avtorskih člankov o vidnih slovenskih osebnostih z začetnicami priimka na A in B, izbranih predvsem izmed tistih, ki v prvem Slovenskem biografskem leksikonu še niso bile zajete. Vsi članki so bili redakcijsko na novo pregledani in dopolnjeni z najnovejšimi podatki ter bibliografskimi enotami.

Nadaljevalo se je proučevanje idejnih in metodoloških vprašanj ter izhodišč za izdajanje bio-bibliografskih publikacij in podobnih leksikalnih edicij, vključno s primerjavo stanja na področju leksikalne biografike v Evropi, posebno v Sloveniji primerljivih sosednjih državah.

Poleg tega so delavci sekcije opravljali in objavljali oz. pripravljali za objavo še ožje specializirane raziskave s področja biografike in bibliografije nekaterih vidnih slovenskih literarnih in drugih osebnosti oz. publikacij ter članov Družbe sv. Mohorja do konca 1. svetovne vojne v nekaterih slovenskih oz. zamejskih pokrajinah ter v izseljenstvu.

REORGANIZACIJA INŠTITUTA

Zaradi čedalje večjih razlik v konceptiji in razmejitvi predmetnega področja raziskav in s tem povezanih razlik pri metodoloških težiščih, pa tudi zaradi uspešnejšega uveljavljanja med financerji raziskav in uporabniki njihovih rezultatov je znanstveni svet inštituta že v letu 1998 predlagal, naj se sekcija za biografiko, bibliografijo in dokumentacijo osamosvoji in preoblikuje v samostojen inštitut. V skladu s tem sta bila sestavljena dva dolgoročna raziskovalna programa. Reorganizacija je bila dokončno potrjena s sprejemom prenovljenega statuta ZRC SAZU v oktobru 1999. Od začetka leta 2000 delujeta inštituta samostojno, ohranila pasta skupno knjižnico in tajništvo.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

Začele so se priprave na mednarodni simpozij ob 200-letnici rojstva Franceta Prešerna, ki ga pripravlja odbor v sestavi France Bernik, Jože Pogačnik, Janko Kos, Darko Dolinar in Jože Faganel; simpozij z naslovom *Prešeren – kultura – Evropa* bo potekal konec novembra 2000.

France Bernik je bil predsednik SAZU, urednik več akademskih publikacij, glavni urednik Zbranih del slovenskih pesnikov in pisateljev, član upravnega odbora Slovenske matice in član uredništva Slavistične revije.

Marjan Dolgan je bil podpredsednik Sveta za humanistične vede pri MZT.

Darko Dolinar je sodeloval v ekspertni skupini vladnega Sveta za znanost in tehnologijo pri evalvaciji raziskovalnih programov na področju humanistike; bil je član uredniškega kolegija Literarnega leksikona in uredništva revije Primerjalna književnost. Marko Juvan je bil član uredništva Slavistične revije, Primerjalne književnosti in mednarodne komparativistične elektronske revije CLCWeb; bil je podpredsednik Društva za primerjalno književnost; sodeloval je pri strokovnih aktivnostih na področju šolstva.

Jola Škulj je bila predsednica Društva za primerjalno književnost, kjer je vodila program strokovnih predavanj, in članica uredništva revije Primerjalna književnost.

Sonja Stergaršek je bila urednica za bibliografijo v Poročilu o delu ZRC SAZU za leto 1998.

Andrej Vovko je bil član glavnega uredniškega odbora Enciklopedije Slovenije in član slovensko-italijanske zgodovinsko-kulturne komisije, kjer je sodeloval pri pripravi delnih in zaključnega poročila.

Tajništvo (A. Maček)

Opravljena so bila administrativno-tehnična dela za vse tri inštitutske sekcije. Za simpozij o Janezu Svetokriškem so bila opravljena organizacijska dela in izdana programska knjižica s povzetki referatov. Za *Zbornik o Janezu Svetokriškem* so bili zbrani referati, opravljene korekture in prelom ter sestavljeno osebno kazalo. Začele so se organizacijske priprave za simpozij o Prešernu.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Vodja: S. Stergaršek

Knjižni fond se je povečal za 332 novih knjig, 244 zvezkov revij in 4 enote CD-ROM. 483 obiskovalcev si je izposodilo 1240 knjižnih enot. Bibliotekarka je študentom 2. letnika primerjalne književnosti predstavila kartoteki Slovenski literarnoteoretični termini ter Tuji literarni avtorji v slovenskem periodičnem tisku (20.10.).

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- Jože Faganel: *Zoisovi rokopisi. Popis – I. Založba ZRC*, Ljubljana, 1999. (Anotirana bibliografija.)
- *Simpozij o Janezu Svetokriškem*. SAZU in ZRC SAZU, Ljubljana, 1999. (Program simpozija in povzetki referatov.)

OBISKI V INŠTITUTU

- Nadežda N. Starikova, slavistični inštitut ruske akademije znanosti in filološka fakulteta moskovske univerze, 13. in 14. 12.; zbiranje podatkov o sodobni slovenski literaturi, pogovor o možnosti sklenitve formalnega sporazuma med inštitutom in zamenjavi sodelavcev.
- Elena Tomova, slavistični inštitut bolgarske akademije znanosti, 20. 12.; pogovor o možnostih sodelovanja med inštitutom.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Marjan Dolgan

Predstavitev romana Ljubljanski triptih Rude Jurčeca. Ljubljana, 25.2.

Predstavitev zbornika Ivan Pregelj-Interpetacije. Ljubljana, Založba Nova revija, 10.6.

Zdravnik Anton Muznik v prozi Ivana Preglja. Referat v Znanstvenem društvu za zgodovino zdravstvene kulture Slovenije, Ljubljana, 7.12.

Darko Dolinar

Slodnjak – zgodovinar slovenskega slovstva. Referat na simpoziju ob stoletnici rojstva Antona Slodnjaka, Slovenska matica, Ljubljana, 11.5.

Jože Faganel

Retorska proza na Slovenskem. Referat na simpoziju o Janezu Svetokriškem, SAZU in ZRC SAZU-ISL, Vipavski Križ, 23.4.

Slodnjakovo delo za Levstika. Referat na simpoziju ob stoletnici rojstva Antona Slodnjaka, Slovenska matica, Ljubljana, 11.5.

V obrambo zbornega jezika v javnosti. Predavanje na študijskem dnevu učiteljev vseh slovenskih škofijskih gimnazij, Zavod sv. Stanislava, Ljubljana, 23.10.

Marko Juvan

O slovenski parodiji. Predavanje v Lavričevi knjižnici, Ajdovščina, 16.11.

Geneza intertekstualnosti, poststrukturalizem in slovenska teoretska »neoavangarda«. Predavanje v Slovenskem društvu za primerjalno književnost, Ljubljana, 18.11.

Medbesedilnost in historičnost literarnega dela. Referat na mednarodnem simpoziju »Historizem v raziskovanju slovenskega jezika, literature in kulture« (Obdobja 18), Ljubljana, 9.12.

Jola Škulj

Modernity, Modernism, and »Die Moderne«. Referat na mednarodnem simpoziju »Der erste Weltkrieg und die Moderne in Zentraleuropa« v organizaciji graške in ljubljanske univerze, Ljubljana, 26.3.

Modernost in koncepcija historičnosti. Referat na mednarodnem simpoziju »Historizem v raziskovanju slovenskega jezika, literature in kulture« (Obdobja 18), Ljubljana, 9.12.

Andrej Vovko

Kulturna podoba Ljubljane. Prispevek na tiskovni konferenci o publikaciji Od Maribora do Trsta, Celje, 14.4.

Turnerjeva gimnazijska leta. Referat na simpoziju o delu in življenju dr. Pavla Turnerja, Maribor, Fram, 18.6.

Baragova življenjska pot v luči slovenske znanosti. Referat na Baragovem simpoziju, Rim, 7.9.

Ivan Tomažič. Predstavitev njegovega življenja in dela na tiskovni konferenci ob njegovi publikaciji »Slovenci: kdo smo?«, Ljubljana, 22.9.

The Achievements of the Institute for Slovene Emigration Research of the Scientific Research Centre of the Slovenian Academy of Sciences and Arts. Referat na letni konvenciji American Association for Advancement of Slavic Studies, St. Louis, ZDA, 19.11.

Spomini na dr. Iva Juvančiča. Prispevek na spominskem srečanju v počastitev stoletnice rojstva dr. Iva Juvančiča (1899-1985), Nova Gorica, 3.12.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Marko Juvan

V maju je na enotedenskem bivanju v Moskvi na

Inštitutu za slavistiko ruske akademije znanosti in na filološki fakulteti univerze Lomonosova kot član organizacijskega odbora sodeloval pri pripravljanju mednarodnega simpozija Puškin/Prešeren 2000.

PEDAGOŠKO DELO

Darko Dolinar

Izpiti za zamudnike iz predmeta *Uvod v hermenevtiko* po predavanjih na Oddelku za primerjalno književnost Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani v študijskem letu 1997-98. – Sodelovanje pri dveh individualnih podiplomskih programih, prav tam.

Jože Faganel

Zgodovina knjižnega jezika. Literarna teorija. Predavanja in vaje na AGRFT Univerze v Ljubljani. – *Retorika.* Predavanja na Teološki fakulteti Univerze v Ljubljani.

Marko Juvan

Literarna teorija. Predavanja na Oddelku za slovanske jezike in književnosti Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. – Sodelovanje pri 15 individualnih podiplomskih programih in mentorstvo pri 1 opravljenem diplomskem delu, prav tam.

Andrej Vovko

Novejša kulturna zgodovina. Predavanja na Oddelku za sociologijo Pedagoške fakultete v Mariboru (v študijskem letu 1999/2000). – Sodelovanje pri treh individualnih podiplomskih programih, prav tam.

MENTORSTVO

France Bernik je bil mentor mlademu raziskovalcu doktorandu Matiji Ogrinu.

Marko Juvan je bil na Filozofski fakulteti potrjen za študijskega mentorja doktorandki Alojziji Zupan Sosič.

IZBRANA BIBLIOGRAFIJA, vir: vzajemna baza podatkov COBISS/COBIB

ČLANKI IN SESTAVKI

Izvirni znanstveni članek

BERNIK, France. *Recepcija Goethejevega Fausta pri Slovencih.* Primerjalna književnost 1999, letn. 22, št. 2, str. 1-11. [COBISS-ID 11063394]

DOLINAR, Darko. *Iz zgodovine komparativistike na Slovenskem.* Primerjalna književnost, 1999, letn. 22, št. 1, str. 75-90. [COBISS-ID 9912162]

ERZAR, Tomaž. *Družinska skrivnost.* Problemi, 1999, let. 37, št. 3/4, str. 79-93. [COBISS-ID 528525]

FAGANEL, Jože. *Škofjeloški pasijon kot priča razvoja slovenskega jezika.* V: *Škofjeloški pasijon: preprosta fonetična transkripcija s prevodom neslovenskih delov besedila* (Zbirka Klasiki Kondorja, 30). Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999, str. 173-187. [COBISS-ID 11871789]

JUVAN, Marko. *Geneza intertekstualnosti, poststrukturalizem in slovenska teoretska "neoavantgarda".* Primerjalna književnost, 1999, letn. 22, št. 2, str. 57-84. [COBISS-ID 11069026]

JUVAN, Marko. *Kriza slovenistične literarne vede? Literatura* (Ljublj.), 1999, let. 11, št. 9/92, str. 130-148; tudi v: *Razpolja slovenske literarne vede* (Zbornik Slavističnega društva Slovenije, 9). 1. natis. Ljubljana: Za-

vod Republike Slovenije za šolstvo, 1999, str. [31]-43. [COBISS-ID 8711778, 9957218]

JUVAN, Marko. *Thematics and intellectual context: the XVth triennial Congress of the International Comparative Literature Association in Leiden.* CLCWeb (Edmont.). Online ed., March 1999, vol. 1, 1, 10 str. [COBISS-ID 9873506]

VOVKO, Andrej. *Anton Martin Slomšek - naš človek za vse čase.* V: *Prešernov koledar 2000* (Prešernova koledarska zbirka 2000). Ljubljana: Prešernova družba, 1999, str. 93-103, ilustr. [COBISS-ID 13257005]

VOVKO, Andrej. *Sto let ustanovitve Slovenskega šolskega muzeja.* *Zgodovinski časopis*, 1998, 52, št. 3, str. 421-423. [COBISS-ID 10990893]

VOVKO, Andrej. *Udje Družbe sv. Mohorja v Južni Ameriki do leta 1918.* *Zgodovinski časopis*, 1999, 53, št. 2, str. 209-226. [COBISS-ID 13792045]

VOVKO, Andrej. *Udje Družbe sv. Mohorja v Kanalski dolini do leta 1918.* *Kronika* (Ljublj.), 1999, 47, št. 3, str. 7-26, tabele. [COBISS-ID 13390637]

VOVKO, Andrej. *Udje Družbe sv. Mohorja šentjernejski fari.* V: *Zbornik župnije Šentjerneje*. Ljubljana: Družina, 1999, str. 129-146, ilustr. [COBISS-ID 11995949]

VOVKO, Andrej. Udje Družbe sv. Mohorja v videmski nadškofiji do leta 1900. *Tradit. - Inšt. slov. narodop.* Ljublj., 1999, 28, 1, str. 409-436. [COBISS-ID 13735725]

VOVKO, Andrej. Delovanje Deutscher Schulverein na Slovenskem Štajerskem v luči pisanja Slovenskega Brannika. *Čas. zgod. narodop.*, 1999, 70(35), št. 3, str. 431-452. [COBISS-ID 13870381]

Pregledni znanstveni članek

DOLGAN, Marjan. Izbrane Pregljeve novele. V: PREGELJ, Ivan. *Thabiti kumi : izbrane novele* (Zbirka *Klasiki Kondorja*, 32). Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999, str. 129-137. [COBISS-ID 13789229]

ERZAR, Tomaž. Solze mojih sinov. *Tretji dan*, 1999, letn. 28, št. 10(258), str. 101-106. [COBISS-ID 13389869]

ŠKULJ, Jola. Comparative literature and culture: a www journal. *Primerjalna književnost*, 1999, letn. 22, št. 2, str. 104-107. [COBISS-ID 11081826]

Strokovni članek

BERNIK, France. Goethejev Faust pri Slovencih. Delo (Ljubl.), I.VII.1999, str. 17 (*Književni listi*), ilustr. [COBISS-ID 11556909]

ERZAR, Tomaž. Izgubljeno sočutje. *Filoz. vestn.*, 1999, letn. 20, št. 3, str. 147-152. [COBISS-ID 13748781]

ERZAR, Tomaž. Prenos in osvoboditev želje. *Tretji dan*, 1999, letn. 28, št. 5, str. 90-91, ilustr. [COBISS-ID 104015872]

FAGANEL, Jože. Govorjeni jezik ne naredi človeka, ampak ga kvečjemu izdaja : prispevek k oblikovanju nazora o govoru. *Gledališki list Mestnega gledališča ljubljanskega*, 1999, letn. 47, št. 8, str. 4-17, fotogr. [COBISS-ID 13723949]

FAGANEL, Jože. Prelom z izdajateljiskim izročilom starejših besedil. Delo (Ljubl.), II.III.1999, str. 20 (*Književni listi*), ilustr. [COBISS-ID 10528301]

FAGANEL, Jože. Škofja Loka obudila Romualdov pasijon. V: *Mohorjev koledar 2000* (Redna knjižna zbirka za leto 1999). Celje: Mohorjeva družba, 1999, str. 150-157, fotogr. [COBISS-ID 13183277]

OGRIN, Matija. Slomškovo delo za kulturo in naš čas. *Zvon* (Ljubl.), 1999, letn. 2, št. 5, str. 22-32. [COBISS-ID 13199405]

STERGARŠEK, Sonja. O Borisu Vianu. *Primorska sre-*

čanja, 1999, let. 23, št. 224, str. 881. [COBISS-ID 6272817]

VOVKO, Andrej. Anton Martin Slomšek - vsestranski slovenski kulturni preroditelj. *Glas. - Svet. slov. kongr.*, 1999, let. 4, št. 4, str. 6-9. [COBISS-ID 13582893]

VOVKO, Andrej. Družba sv. Cirila in Metoda; Izselseljstvo; Obnovitev zasebnega katoliškega šolstva; Schulverein. V: *Ilustrirana zgodovina Slovencev* (*Knjižnica Enciklopedije Slovenije*). Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999, str. 263, 252+332, 439, 287. [COBISS-ID 13417517, 13416749, 13418029, 13413165]

VOVKO, Andrej. Udje Družbe sv. Mohorja na Ponikvi do konca I. svetovne vojne. V: *Mohorjev koledar 2000* (Redna knjižna zbirka za leto 1999). Celje: Mohorjeva družba, 1999, str. 181-188. [COBISS-ID 13181229]

VOVKO, Andrej, FRIŠ, Darko. Rafaelova družba. V: *Ilustrirana zgodovina Slovencev* (*Knjižnica Enciklopedije Slovenije*). Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999, str. 291. [COBISS-ID 13413677]

VOVKO, Andrej, KACIN-WOHINZ, Milica. Gentilejeva šolska reforma. V: *Ilustrirana zgodovina Slovencev* (*Knjižnica Enciklopedije Slovenije*). Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999, str. 329. [COBISS-ID 13417005]

VOVKO, Andrej, SMOLIK, Marijan. Mohorjeva družba. V: *Ilustrirana zgodovina Slovencev* (*Knjižnica Enciklopedije Slovenije*). Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999, str. 238. [COBISS-ID 13416493]

Objavljeno vabljeno predavanje na znanstveni konferenci

VOVKO, Andrej. Baragova podoba v delih slovenskih zgodovinarjev. V: *Baraga in Trebnje: predavanja na Baragovem simpoziju v Trebnjem*, 9. januarja 1998 (*Zbornik Občine Trebnje*, 1). Trebnje: Občina, Baragov odbor, 1998, str. 97-111. [COBISS-ID 11100205]

BERNIK, France. Wissenschaft von der Kunst. V: *Evropska akademija znanosti in umetnosti*, v Ljubljani, 6. in 7. 11.1998. Ljubljana: Slovenska akademija znanosti in umetnosti, 1999, str. 53-56. [COBISS-ID 13809453]

Objavljeno predavanje na znanstveni konferenci

BERNIK, France. Pozdravni nagovor. *Tretji dan*, 1999, letn. 28, št. 1, str. 29-30. [COBISS-ID 103684096]

DOLINAR, Darko. Slodnjak - zgodovinar slovenskega slovstva. *Glas. Slov. maticice*, 1999, letn. 23, št. 1/2, str. 23-31. [COBISS-ID 13409069]

FAGANEL, Jože. Slodnjakovo delo za Levstika. *Glas.*

- Slov. matice, 1999, letn. 23, št. 1/2, str. 38-44. [COBISS-ID 13409325]
- GRUM, Martin. Prevodi v Slovenski bibliografiji: I. del, Knjige: (1550-1900). V: Simoničev zbornik: gradivo s simpozija v Ivanjkovcih (Zora, 10). Maribor: Slavistično društvo, 1999, str. 95-101. [COBISS-ID 9038856]
- Poglavje ali samostojni sestavek v znanstveni knjigi
- GRUM, Martin. Bibliografija Ivana Preglja. V: Ivan Pregelj (Zbirka Interpretacije, 9). Ljubljana: Nova revija, 1999, str. [375]-438. [COBISS-ID 11427885]
- Poglavje ali samostojni sestavek v strokovni knjigi
- VOVKO, Andrej. Kaj ima Anton Martin Slomšek opraviti s šolstvom? V: Pedagoški pogledi na Antona Martina Slomška: zbornik ob razstavi (Razstavni katalog, 66). Ljubljana: Slovenski šolski muzej, 1999, str. 103-105. [COBISS-ID 12258605]
- Sestavek v enciklopediji
- DOLINAR, Darko. Šalamun-Biedrzycka, Katarina; Šega, Drago; Šifer, Jože; Trdina, Silva. V: Enciklopedija Slovenije. 1. natis. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999, zv. 13: Š-T, str. 4, 12, 35, fotogr., 321. [COBISS-ID 13290541, 13291309, 13293357, 13312045]
- FAGANEL, Jože. Škofjeloški pasijon. V: Enciklopedija Slovenije. 1. natis. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999, zv. 13: Š-T, str. 55, ilustr. [COBISS-ID 13295661]
- GRUM, Martin. Škofič, Franc. V: Enciklopedija Slovenije. 1. natis. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999, zv. 13: Š-T, str. 50. [COBISS-ID 13295149]
- JUVAN, Marko. Taufer, Ven. V: Enciklopedija Slovenije. 1. natis. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999, zv. 13: Š-T, str. 188-189, ilustr. [COBISS-ID 13306157]
- VOVKO, Andrej. Šolski dom. V: Enciklopedija Slovenije. 1. natis. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999, zv. 13: Š-T, str. 83. [COBISS-ID 13289517]
- WEISS, Peter, DOLINAR, Darko, SAVENC, Franci, Tomišek, Josip. V: Enciklopedija Slovenije. 1. natis. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999, zv. 13: Š-T, str. 281-282. [COBISS-ID 13309741]
- Objavljena recenzija, prikaz knjige, kritika
- DOLGAN, Marjan. Ivan Pregelj - nov zvezek v zbirki Interpretacije. Delo (Ljubl.), 15.IV.1999, str. 20 (Književni listi). [COBISS-ID 10757165]
- DOLINAR, Darko. Sklenjena celota pogledov na literaturo. Delo (Ljubl.), 25.II.1999, str. 18 (Književni listi). [COBISS-ID 10349869]
- ERZAR, Tomaž. Krhkost filozofije: Proklos: Prvine bogoslovja. Prevedel in uvodno besedo napisal Gorazd Kocijančič, Nova revija, Ljubljana 1998. Razgledi (Ljublj.), 1.IX.1999, str. 20. [COBISS-ID 12244013]
- FAGANEL, Jože. Prvi trije izgnanski Žerjavi. Delo (Ljubl.), 1.VII.1999, str. 18 (Književni listi), fotogr. [COBISS-ID 11556141]
- OGRIN, Matija. Janko Kos: Duhovna zgodovina Slovencev. Ljubljana: Slovenska matica. Slav. rev., 1999, letn. 47, št. 2, str. [239]-244. [COBISS-ID 10046818]
- VOVKO, Andrej. Histoire de l'Éducation, Institut national de recherche pédagogique, Paris 1998, št. 77, 150 str., št. 78, 285 str., št. 79-80, 340+22 str. Šol. kron., 1999, 32, št. 1, str. 196-198. [COBISS-ID 13631789]
- VOVKO, Andrej. Irena Gantar Godina, ur., Intelektualci v diaspori: Zbornik referatov simpozija "100. obletnica rojstva Louisa Adamiča - Intelektualci v diaspori", Portorož, Slovenija 1.-5. septembra 1998. ZRC SAZU, Inštitut za slovensko izseljenstvo, Založba ZRC, Ljubljana 1999, 248 str. Dve domov., 1999, št. 10, str. 251-254. [COBISS-ID 13630253]
- VOVKO, Andrej. Zavod sv. Frančiška Saleskega, Leno poročilo 1998-99, Gimnazija Želumlje, Dom Janeza Boska, Glasbena šola, Center za mlade, družine in odrasle, Želumlje 1999, 107 str. Šol. kron., 1999, 32, št. 2, str. 396. [COBISS-ID 13661485]
- VOVKO, Andrej. Bojan Godeša, Ervin Dolenc, Izgubljeni spomin na Antona Korošca, Iz zapuščine Ivana Ahčina, Nova revija, Ljubljana 1999, 254 str. Čas. zgod. narodop., 1999, 70(35), št. 3, str. 522-525. [COBISS-ID 13869357]
- VOVKO, Andrej. Darko Friš: Korespondenca slovenskih katoličanov v ZDA med leti 1882-1924, Viii 14, Arhivsko društvo Slovenije, Ljubljana 1999, 326 str. Čas. zgod. narodop., 1999, 70(35), št. 3, str. 528-530. [COBISS-ID 13869869]
- Predgovor, spremna beseda
- DOLINAR, Darko. Spoznavanje in umetniško oblikovanje v Brochovi pripovedi. V: BROCH, Hermann. Mesecniki (Zbirka XX. stoletje). V Ljubljani: Cankarjeva založba, 1999, str. 403-449. [COBISS-ID 13076525]
- FAGANEL, Jože. Prva uprizoritev Brata v Sloveniji. V: JOANNES PAULUS. Brat našega Boga. Celje: Mohorjeva družba, 1999, str. 109-119. [COBISS-ID 13751597]

JUVAN, Marko. O parodiji nasploh in na Slovenskem. V: Prosto po — : cvetnik slovenske parodije (Knjižnica Kondor, 288). Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999, str. 307-356. [COBISS-ID 13761837]

Objavljeni intervju

BERNIK, France, Kladnik, Darinka (oseba, ki intervjuva). Poznati, potem (ob)soditi: prevladuje pop kultura, vrednost pajemljemo visoki, nacionalno pomembni kulturi. Dnevnik (Ljubl. 1991), 21.VIII.1999, str. 13, fotogr. [COBISS-ID 11903533]

BERNIK, France, Košnjek, Jože (oseba, ki intervjuva). Slovenci smo čudni: Zavemo se šele, ko zgubljam. Gorenj. glas (1985), 24.VI.1999, str. 20-21, fotogr. [COBISS-ID 11553837]

BERNIK, France. Novo obdobje zgodovine človeštva? Prihaja leto 2000 —, Verjamem v dobro, lepo in resnično. Naša žena, 1999, št. 12, str. 20-21, fotogr. [COBISS-ID 13623853]

JUVAN, Marko, Lukan, Blaž (oseba, ki intervjuva). Parodija - literatura s tarčo : pogovor z Markom Juvanom. Delo (Ljubl.), 23.XII.1999, (Književni listi), fotogr. [COBISS-ID 13421357]

PREGELJ, Bazilija, DOLGAN, Marjan. Pogovor s pisateljovo hčerko. V: Ivan Pregelj (Zbirka Interpretacije, 9). Ljubljana: Nova revija, 1999, str. [9]-20. [COBISS-ID 11401517]

Drugi članki ali sestavki

BERNIK, France. Nagovor; Znanstveni posvet Umetnost znanosti 7. novembra 1998, Nagovor Franceta Bernika, predsednika SAZU. V: Evropska akademija znanosti in umetnosti, v Ljubljani, 6. in 7. 11. 1998. Ljubljana: Slovenska akademija znanosti in umetnosti, 1999, str. 7, 27-29. [COBISS-ID 13808941, 13809197]

BERNIK, France. Slovenska akademija znanosti in umetnosti v letu 1998 = Slovenian academy of sciences and arts in 1998. Letop. Slov. akad. znan. umet., 1999, knj. 49: 1998, str. 143-145, 210-212. [COBISS-ID 11905837, 11911981]

BERNIK, France. Uvodne besede ustanoviteljev. Glas. ZRS Koper, 1999, št. 7, str. 5. [COBISS-ID 13263149]

DOLGAN, Marjan. Ivan Pregelj (1883-1960); Opomba o Pregeljevi zapuščini. V: Ivan Pregelj (Zbirka Interpretacije, 9). Ljubljana: Nova revija, 1999, [1] str., str. [373]-374. [COBISS-ID 11434285, 11401773]

DOLGAN, Marjan. Izbrana bibliografija strokovne literature o Pregljevem pripovedništvu; V nekaj letnicah.

V: PREGELJ, Ivan. Thabiti kumi : izbrane novele (Zbirka Klasiki Kondorja, 32). Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999, str. 139-140, 138-139. [COBISS-ID 13789741, 13789485]

DOLGAN, Marjan, KOS, Janko. 10 najboljših slovenskih romanov [20. stoletja] po izboru slovenskih profesorjev in recenzentov. Mladina, 5.VII.1999, str. 59. [COBISS-ID 11601965]

DOLGAN, Marjan, KOS, Janko, JANČAR. Izbranci kompetentnih. Mag (Ljubl.), 1.XII.1999, str. 58-59, fotogr. [COBISS-ID 13126701]

DOLGAN, Marjan. Bibliografija pomembnejših slovenskih sonetnih pesniških zbirk. Primerjalna književnost, 1999, letn. 22, št. 1, str. 91-120. [COBISS-ID 9912674]

MONOGRAFIJE

Znanstvena monografija

BERNIK, France. Obzorja slovenske književnosti : slovenistične in primerjalne študije (Razprave in eseji, 43). V Ljubljani: Slovenska matica, 1999. 327 str. [COBISS-ID 103718400]

Bibliografija

FAGANEL, Jože. Zoisovi rokopisi : popis - I. Ljubljana: ZRC SAZU, Založba ZRC, 1999. 183 str. [COBISS-ID 102953216]

IZVEDENA IN DRUGA NEDOSTOPNA DELA

Radijski in TV prispevki

BERNIK, France, Volfand, Jože (oseba, ki intervjuva). Dober večer, gospod predsednik : gost: dr. France Bernik, predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Velenje: VTV studio, 1999. I videokaseta (VHS) (ca 65 min). [COBISS-ID 11525421]

DOLGAN, Marjan. O pisatelju Ivanu Preglju : izjava ob izidu zbornika Ivan Pregelj v zbirki Interpretacije : TV Slovenija : I. program : oddaja Kultura. Ljubljana, 14.VI.1999. [COBISS-ID 11413293]

Oseba, ki intervjuva

MAKAROVIC, Svetlana, DOLGAN, Marjan (oseba, ki intervjuva). Blazna Uršula, hudičeva Evica in tankočutna Svetlana. Delo (Ljubl.), 23.IX.1999, str. 19 (Književni listi), fotogr. [COBISS-ID 12334637]

MERŠE, Majda, DOLGAN, Marjan (oseba, ki intervjuva)

va). Slovenski protestanti na poti v besednjak. Delo (Ljublj.), 26.VIII. 1999, str. 13 (Književni listi), fotogr. [COBISS-ID 11941421]

SUMMARY

Regarding Slovenian literary history, researches into the so-called Moderna period, into memoirs and autobiographies, into metaphors and rhythm from old Slovenian poetry as well as into the Catholic critical evaluation of literature continued.

Editorial work on texts and materials from the 17th and 18th century (J. Svetokriški's = T. Lionelli's sermons, S. Zois's correspondence) went on as projected; an interdisciplinary conference on J. Svetokriški has been held.

In the field of literary theory and comparative literature, research was carried out into topics of modernism, intertextuality, literary translation, into fundamental concepts of literary history, and into some new methodological trends such as dialogism and new historicism.

In the field of biography and bibliography, further research and documentary work was done on important persons of Slovenian origin and on those related to Slovenian history and culture through their work or curriculum vitae.

Owing to some principal and practical reasons, the Institute was reorganised, and its section for biography, bibliography and documentation was promoted into the autonomous Institute for biography and bibliography.

Major publications: *Zoisovi rokopisi* (annotated bibliography of Zois's manuscripts) by J. Faganel. Furthermore, two books and 14 papers were published, 9 papers were delivered at congresses and meetings, and 6 public lectures were given.

INŠTITUT ZA SLOVENSKO NARODOPISJE

ZNANSTVENI SVET

Akad. dr. Emilijan Cevc, dr. Tone Cevc, dr. Jurij Fikfak, akad. dr. Milko Matičetov (predsednik), dr. Mojca Ravnik, dr. Marija Stanonik.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnica: doc. dr. Mojca Ravnik, znanstvena sodelavka.

Znanstvena svetnika: dr. Tone Cevc (do 30.6.), doc. dr. Marija Stanonik (od 1.12.).

Znanstveni sodelavci: dr. Monika Kropelj, dr. Maja Godina-Golija (od 1.9.), doc. dr. Naško Križnar (od 1.9.), dr. Jurij Fikfak (od 1.11.).

Raziskovalno razvojna sodelavka: mag. Helena Ložar-Podlogar (od 21.10.).

Asistent z magisterijem: mag. Roberto Dapit.

Mlade raziskovalke: mag. Polona Šega, Vesna Moličnik, Barbara Ivančič (od 1.11.).

Višja strokovna sodelavka: Sinja Zemljič-Golob.

Strokovna sodelavka: Stanka Drnovšek.

Samostojna strokovna delavka: Božena Gabrijelčič.

TEMELJNE RAZISKAVE

Raziskovalni program: *Etnološko raziskovanje kulture v Sloveniji in zamejstvu*

Vodja raziskovalnega programa: M. Ravnik

Temeljne raziskave slovenske ljudske kulture

Vodja projekta: T. Cevc.

Sodelavci: S. Drnovšek, J. Fikfak, N. Križnar, M. Kropelj, H. Ložar-Podlogar, M. Ravnik, M. Stanonik, S. Zemljič-Golob.

Pripovedništvo (Tone Cevc)

Raziskavam pripovednega izročila sta bili posvečeni dve nalogi: prva se je lotila kritične analize zbranega pripovednega gradiva (19 povedk in 2 pravljici) iz kamniškega kota. Gradivo je bilo zbrano na terenu (dolina Bistričice) v letih 1970 – 1972, obdelano pa je bilo za objavo v zborniku *Traditiones* 28/I. Z drugo nalogo je T. Cevc prav tako posegel v svet pripovednega izročila s Kamniškega. Napisal je spremno besedilo in komentarje k zbirki 28 povedk in pravljic s kamniškega ozemlja, ki so jih pripravili za objavo sodelavci Matične knjižnice v Kamniku ob njeni 50 letnici.

Položaj slovstvene folklorne v 20. stoletju (M. Stanonik)

Pripravljena sta bila članka za *Traditiones*/I, II. Prvi predstavlja folklorne obrazce v Žireh, drugi obdeluje folklorno pevsko kulturo v istem kraju.

M. Stanonik je na pobudo Društva slovenskih pisateljev pripravila antologijo slovenskih folklornih pripovedi v preteklosti in sedanjosti *Slovenija je Bog nazadnje ustvaril*, na pobudo založbe Rokus je sodelovala pri pripravi učbenika *Naš čas-opis* za izbirne predmete v 9. letni osnovni šoli in dokončala je priročnik za srednje šole *Slovenska slovstvena folklor* (v zbirki *Klasje*).

Tipno kazalo slovenskih ljudskih pravljic (M. Kropelj)

Nadaljevale so se priprave drugega snopiča *Tipnega kazala slovenskih ljudskih pravljic*, ki bo vseboval slovenske čudežne pravljice. V računalnik so bile vnešene in ustrezno razvrščene vse evidentirane variante pravljic, ki spadajo pod posamezne mednarodne pravljичne tipe od številke AaTh 300 do AaTh 365. Na ta način je bilo obdelanih 28 pripovednih tipov. Nadaljevalo se je tudi presnemanje in transkribiranje pravljic z magnetofonskih trakov, posnetih med leti 1962 in 1977 v Reziiji. Gradivo iz Reziije transkribira in obdeluje R. Dapit. Vse pravljice bodo tudi razvrščene pod ustrezne številke mednarodnih tipov pravljic.

Šege (H. Ložar-Podlogar)

Na podlagi arhivskih in terenskih raziskav in literature je H. Ložar-Podlogar napisala poglavji o smrti v šegah in verovanju in o pokopališčih na Dolenjskem za knjigo *Tihi pomniki minljivega časa* in prispevala svoje slikovno gradivo. Ob 750-letnici župnije Šentjerneje je za jubilejni zbornik napisala

razpravo o ženitovanjskih šegah s tega območja *Nevesta le jemlji slovo*. Raziskovanju ljudskih pobožnosti je dodala tri zanimivosti: po tristo letih oživljeno procesijo rešnjega telesa na konjih (Komenada, 6. 6.) in nočni procesiji z baklami na vel. šmaren (Nova Štifta) in na mali šmaren (Trška gora) za razpravo v *Traditiones* 28/II.

Nadaljevala je raziskovanje pustnih šeg na Dolenjskem. Dokumentirala je zagoriške mačkare in mačkare v Ponikvah.

Za *Enciklopedijo Slovenije* je napisala prispevek o števhanju.

Mlada raziskovalka P. Šega je pripravljala doktorsko nalogo z naslovom *Način življenja krošnjarjev iz Ribniške doline v 19. in 20. stoletju*. Med terenskim delom in spremljanjem šeg na Slovenskem je posnela 279 dia pozitivov. Med šegami in navadami, ki jih je spremljala, so spuščanje barčic na gregorjevo, 12. marca, v Ljubljani na Gradaščici, prinašanje cvetnonedeljskih butaric k blagoslovu na cvetno nedeljo, 27. marca, v krajih Podkoren in Kranjska Gora, prinašanje velikonočnih jedil k blagoslovu na veliko soboto, 3. aprila, v krajih Podkoren, Kranjska Gora in Rateče, obhod z molitvijo za rajne oz. »branje hlebcev« 31. oktobra v kraju Podsrednje in okolici v Beneški Sloveniji, obhod našemljencev v vlogi Lucij na predvečer lucijinega, 12. decembra, v Gibini pri Razkrižju, obisk Miklavža s spremstvom na Pediatrični kliniki v Ljubljani 6. decembra, praznovanje štefanovega z votivi in prihodom konj k blagoslovu, 26. decembra, v Štepanji vasi v Ljubljani ter sprevod dedka Mraza 30. decembra v Ljubljani.

Praznik in ritual na Primorskem (J. Fikfak)

Raziskovalec je spremljal in dokumentiral pomembnejše dogodke v Boljuncu, npr. ob pustovanju, veliki noči, postavljanju mlaža, vaškem prazniku, božiču, koledovanju otrok in odraslih, in nekaterih gledaliških predstavah domače skupine.

Posnel je pogovore z informatorji in dogodke fotodokumentiral (200 posnetkov).

Zgodovina etnologije (J. Fikfak)

J. Fikfak je pri raziskovanju nastajanja in oblikovanja slovenskega narodopisja v 19. stoletju problematiziral nekatere doslej veljavne tipologije. Izsledke je objavil v monografiji *Ljudstvo mora spoznati sebe*.

Preučeval je pojmovanje in oblikovanje narodopisne znanosti in njeno razmerje do laičnosti. O tem

je predaval študentom etnologije na Dunaju. Posebno pozornost je posvetil delu *Die österreichisch-ungarische Monarchie in Wort und Bild*, predvsem vprašanju vloge jezika v narodopisnem zapisu. Delne rezultate je predstavil na predavanju v Etnološkem seminarju.

Raziskave družinsko-sorodstvenih odnosov v vaških okoljih Slovenije (M. Ravnik)

Terensko delo: v Benečiji, opazovanje in fotodokumentacija pustovanja, preučevanje vloge sorodstvenih vezi v ohranjanju šeg (Gnidovica, Gor. Tarbij), pogovori z domačini in zbiranje gradiva iz hišnih arhivov (Mašera, Oblica); v Reziiji, pogovori z domačini ob vaškem prazniku šmarna miša (Korito, Solbica, Ravanca). Oktobra smo povabili na inštitut Vittoria in Albino di Lenardo z Ravance v Reziiji in njun obisk izkoristili za izčrpne pogovore tudi o družini in sorodstvu v Reziiji. Posnetki pogovorov z informatorji so bili prepisani in urejeni po etnološki klasifikaciji, po isti metodi so bile urejene tudi fotografije in diapozitivi.

Temeljne raziskave ljudske materialne, družbene in duhovne kulture na slovenskem etničnem ozemlju (CRP)

Vodja projekta: T. Cevc.

Sodelavci: J. Fikfak, M. Godina-Golija, N. Križnar, M. Kropelj, H. Ložar-Podlogar, M. Ravnik, M. Stanonik, P. Šega in S. Zemljčič-Golob.

V okviru projekta so tekale tri naloge. Konec leta 1999 se je projekt iztekkel, vendar se bo delo na nalogah nadaljevalo.

Slovar etnologije Slovencev

Pri obdelavi gesel za *Slovar etnologije Slovencev* (odgovorni urednik in nosilec raziskovalnega projekta dr. A. Baš) so sodelovali z razpoložljivimi urami tudi sodelavci ISN v okviru programa CRP. V letu 1999 so prispevali gesla o stavbarstvu, prehrani, slovstveni folklori in verovanjih.

Naselbinska podoba planin v Kamniško Savinjskih Alpah od prazgodovine do konca srednjega veka

Tekla so sondažna izkopavanja na Veliki planini (od 1. do 5. 6.), ki jih je vodila dipl. arheologinja J. Železnikar, druga so se začela v poznem poletju v planini Koren (od 21. do 24. 8.), vodila jih je dr. J. Horvat. Z izkopavanji na Veliki planini je bil odkrit tloris ovalne planšarske koče, ki potrjuje več

kot 400 letno stavbno tradicijo tega tipa planšarske koče. Skupno je bilo pridobljenih 1291 arheoloških najdb, pretežno fragmentov novoveške keramike. Sondažna izkopavanja v planini Koren so odkrila umetno vkopano jamo, zatrpno še v prazgodovinskem času, sodeč po najdbah v 5. stol. pred Kr. Med najdbami je vredno posebej omeniti 3 bronaste certoške in 1 železno fibulo ter veliko število fragmentov prazgodovinske železnodobne keramike. Opredeljen je bil tudi prostor poznorimske stavbe, sedaj poraščene z ruševjem. Ob koncu dosedanjih arheoloških izkopavanj v planinah v Kamniško Savinjskih Alpah je mogoče reči, da so že dosežane raziskave podprle etnološke, geografske in jezikoslovne domneve o zgodnji poselitvi planin v slovenskih Alpah, kar izpričuje tudi materialni prežitki (več kot 250⁰ katalogiziranih najdb). To pa spodbuja k nadaljnjim raziskavam, ki jih je mogoče primerjati s sorodnimi raziskavami v drugih območjih Alp.

Vizualni prostor slovenske tradicijske kulture

V okviru naloge so potekala terenska video snemanja. Pridobljenih je bilo 6 novih enot, od tega štirje video filmi. Dokumentarno gradivo: Arheološka izkopavanja na Veliki planini (3.6.); Šmarna miša (Ravanca v Reziiji, 15.8.) ter video filmi: Jurjevanje, obdelava starejšega filma; Pustovanje v Benečiji (3.2.); Orači v Lancovi vasi (4.2.) ter Vlačenje ploha v Pliberku (16.2.).

Mlada raziskovalka V. Moličnik je izdelovala magistrsko nalogo z naslovom *Biofotografija v raziskovanju kulture*, mentor N. Križnar.

Topografija vizualnih informacij

Vodja projekta: N. Križnar.

Raziskava se je po letu dni zaradi omejitve trajanja na tri leta in razpolovitve naprošenih sredstev s strani financerja omejila na dve temi: na domače video arhive in na lokalno televizijo. Raziskani so bili trije domači arhivi na avstrijskem Koroškem in dva v Sloveniji. Vizualno gradivo je bilo sistematizirano in analizirano z etnološkega stališča v najširšem smislu. Analize gradiva in okoliščin nastanka so potrdile, da gre v primeru hišnih video arhivov za pomembne etnološke vire. Gre za prave vizualne sisteme, pri katerih je vizualno gradivo lahko pokazatelj kulturnih procesov in širše kulture okolja, v katerem nastaja. To je razvidno zlasti v več

kulturnem in večetničnem okolju na Koroškem. Zasebni in javni vizualni zapisi vsebujejo pokazatelj etnične (zlasti jezikovne) asimilacije in dvojezičnosti.

Ta spoznanja so dopolnile analize slovenskega programa ORF (oddaja *Dober dan Koroška*) in namenske vizualne proizvodnje na Univerzi v Celovcu, v okviru dialektoloških študij dvojezičnega prostora. Sestavni del raziskave je seminarska naloga Saše Roškar, *Lokalna kabelska televizija: primer Impulz TV*, z mentorjem N. Križnarjem (Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo FF, Ljubljana 1998/1999, 92 strani s priloženo videokaseto). Naloga prinaša nekatera nova izhodišča za raziskovanje vizualnih medijev. Doslej so raziskovalci gledali na pojav televizije kot na tehnični, medijski, politični ali ideološki problem. Za etnologa pa je televizija kulturna manifestacija oz. vizualni sistem, ki simbolizira izvor vizualnih konceptov (ideoloških, mitoloških, kolektivnih in zasebnih). Vendar glavni namen raziskave ni bil iskanje etničnih ali nacionalnih specifičnosti v sferi vizualnega, ampak iskanje specifične vloge vizualnih sistemov v sodobni vsakdanji kulturi.

Pri raziskavi so bile uporabljene različne delovne metode, od klasičnega anketiranja do uporabe vizualne tehnologije za kopiranje, ogled in analizo gradiva.

Slovenski pregovori in rekla

Vodja projekta: M. Stanonik.

Sodelavke: S. Drnovšek, B. Ivančič, H. Ložar-Podlogar

Študent je slavistike na Filozofski fakulteti v Ljubljani so pod mentorskim vodstvom M. Stanonik izpisovali pregovore iz rokopisnih slovarjev, ki jih hrani rokopisni oddelek NUK v Ljubljani, na primer Gregor Vorenc, *Dictionarium I*, 1680-170, Blaž Kumerdej, *Pars Ima Dictionarii / Slavo-Carniolici 1787-1798*, *Slowenisch Wörterbuch – Slovensek besedenjak*, 1806. Doslej je bilo tako pridobljenih 246 pregovorov ali njim njim podobnih formulacij, poleg tega so bili izpisani vsi zvezki iz zbirke *Glasovi in druge knjige*, ki se navezujejo na slovensko slovstveno folkloro, tako Kuretovo *Praznično leto Slovencev I-IV* (1965-1971) in Bolharjeve *Slovenske basni in živalske pravljice*, 1975. Nosilka projekta je pripravila razpravo *Pregovori pri Antonu Murku*, na podlagi njegove *Slovnice in*

Nemško-Slovenskega oz. Slovensko-Nemškega slovarja.

Mlada raziskovalka Barbara Ivančič je začela izločati in razvrščati zadevno gradivo iz pred leti ekscerpirane slovenske literature.

Etnološka kulturna dediščina – zbiranje, vrednotenje in varovanje gradiva, arhivov in dokumentacije

Voda projekta: M. Ravnik.

Sodelavci: T. Cevc, S. Drnovšek, J. Fikfak, N. Križnar, H. Ložar-Podlogar, M. Stanonik, S. Zemljčič-Golob

S. Drnovšek je nadaljevala z urejanjem in dopolnjevanjem podatkovnih zbirk diateke in fototeke na računalniku. Uredila je 480 kartonov fototeke. Vnesla je novih 250 vpisov fotografij in dopolnila 1164 opisov, del slikovnega materiala, povezanega z raziskovanjem družine in sorodstvenih odnosov v vaseh na obrobju slovenskega etničnega ozemlja (Slovenska Istra, Porabje). Na novo je vnesla tudi 436 opisov diapozitivov s področja letnih šeg. Podatkovna zbirka ISN vsebuje 4131 fotografij in 4407 diapozitivov.

Zbirka v digitalni obliki omogoča iskanje na različne načine (etnološka klasifikacija, gesla, avtor, čas, kraj), predogled skeniranega materiala v enem od grafičnih programov, z intranetom pa nudi dostop sodelavcem inštituta.

S. Drnovšek je pomagala tudi presnemavati kasete s posnetki M. Matičetovega iz Rezijske.

Etnološka kulturna dediščina – vrednoten je in varovanje

Vodja projekta: M. Ravnik.

Sodelavci: T. Cevc, R. Dapit, S. Drnovšek, J. Fikfak, M. Kropelj, H. Ložar – Podlogar, M. Stanonik, S. Zemljčič – Golob, B. Gabrijelčič.

H. Ložar-Podlogar je dokumentirala zagoriške mačkare (110 barvnih slik, 70 diapozitivov), mačkare v Ponikvah (130 barvnih slik, 36 diapozitivov), procesijo Rešnjega telesa na konjih v Komendi (40 barvnih slik, 100 diapozitivov), nočno procesijo v Novi Štifti (36 diapozitivov) in procesijo na Trški gori (72 barvnih slik, 36 diapozitivov).

M. Ravnik je s S. Drnovšek dopolnjevala podatke v osrednji fotodokumentaciji (2750 negativov).

Prepisala in po etnološki klasifikaciji je uredila je besedilo z video dokumentacije, ki jo je posnel Naško Križnar o pustovanju v Benečiji, prepisala je in vnesla v računalnik besedilo z 8 kaset, ki sta jih posnela D. Kunej in M. Krojej med obiskom Vittoria in Albine di Lenardo iz Rezije. Posnela je 204 fotografije v Benečiji, na Gorenjskem (Škofjeloški pasijon), v Porabju, v Reziiji in 36 diapozitivov v Benečiji, jih uvrstila v osrednjo dokumentacijo vizualnega gradiva in uredila po etnološki klasifikaciji.

Objava pogovora z M. Stanonik v Jani o zbiranju nagrobnih napisov je spodbudila bralce in bralke, da so prispevali na desetine nagrobnih napisov, svojo raziskovalno nalogo o koroških nagrobnih napisih je poslala maturantka Ajda Vasle iz Mežice, za njihovo zbiranje se odločajo študentje v okviru seminarjskih obveznosti in diplomskih nalog. Tako je bilo v preteklem letu zbranih čez 1000 nagrobnih napisov.

Bibliotekarka S. Zemljč-Golob je dopolnjevala stvarni katalog z novo literaturo, razvrščeno po etnološki klasifikaciji.

Slovar etnologije Slovencev

Vodja: dr. A. Baš (zunanji sodelavec).

Sodelavci: T. Cevc, R. Dapit, S. Drnovšek, J. Fikfak, N. Križnar, M. Krojej, H. Ložar-Podlogar, M. Ravnik, M. Stanonik, S. Zemljč-Golob, B. Gabrielčič.

Pri obdelavi gesel za Slovar etnologije Slovencev (odgovorni urednik dr. Angelos Baš je bil tudi nosilec raziskovalnega projekta) se je delo že dobro prevesilo v drugo polovico. Od predvidenih 7000 gesel je bilo do konca leta 1999 obdelanih 4793. Gesla sodelavcev, kine uporabljajo računalnika, so bila vnešena v računalnik. V letošnjem letu je bilo obdelanih 695 gesel. Po načrtu bodo obdelana vsa gesla do konca leta 2001 in besedila z ilustracijam vred oddana v tisk leta 2003.

Inovacije v prehrani na Slovenskem ob prehodu 19. v 20. stoletje (postdoktorski projekt)

Vodja: M. Godina-Golija.

M. Godina-Golija je raziskovala inovacije v prehrani in prehranjevalnih navadah meščanstva na Slovenskem. Na podlagi pregledanih arhivskih in pisnih virov ter terenskega gradiva je ugotovila, da

so se te zaradi političnih in gospodarskih gibanj in s tem povezanih migracij uveljavile predvsem v začetku 20. stoletja. Primorski begunci, ki so v letih po 1. svetovni vojni pribežali v slovenska mesta, so vplivali tudi na prehranjevalne navade mestnega prebivalstva. O tem je napisala razpravo *Primorski begunci in njihov vpliv na prehrano v Mariboru pred drugo svetovno vojno za Traditiones* 28/1.

O življenju in prehranjevalnih navadah slovenskega meščanstva je pripravila tudi prispevke za televizijske in radijsko oddajo ter predavanje v Mestnem muzeju Ljubljana. Napisala je referat o pomenu zelenjavnih jedi v prehrani meščanov z naslovom *Vegetables in the Food Culture of Slovene Urban Population between 1850 and 1950*, ki ga je predstavila na 6. simpoziju Mednarodne komisije za raziskovanje zgodovine evropske prehrane, in bo objavljen v razširjeni obliki na Finskem.

Poleg raziskovanja inovacij v prehrani na Slovenskem je sodelovala s prispevkom na okrogli mizi o avtobiografski metodi, ki je potekala meseca maja v okviru Historičnega seminarja ZRC SAZU.

Med izročilom in sedanostjo

Vodja: M. Krojej.

Sodelavci: T. Cevc, R. Dapit, S. Drnovšek, dr. M. Matičetov (zunanji sodelavec).

Delo je potekalo na področju raziskovanja ljudskega pripovedništva, šeg in verovanj ter na področju ljudskega stavbarstva in planšarstva. Opravljeno je bilo terensko delo v Reziiji, Beneški Sloveniji, v Rožu na Koroškem, v Istri in na Veliki planini, kjer je bilo zbrano pomembno etnološko gradivo, zlasti številne ljudske pripovedi, dokumentacija šeg in gradivo o stavbarstvu tudi v najstarejših poselitvenih obdobjih. V Reziiji in Beneški Sloveniji je bilo zbranih približno 100 besedil o bajnih bitjih, dokumentirane so bile ljudske šege, to tudi na širšem območju Istre. Na Koroškem (Slovenji Plajberg / Windish Bleiberg) pa je bilo zbrano izročilo predvsem s področja ljudske medicine in verovanj. Precej časa je bilo namenjenega arhiviranju, presnemavanju in transkribiranju tonskih posnetkov M. Matičetovega, ki so bili posneti med leti 1962 in 1977 v Reziiji. Pri tem je bilo transkribiranih več magnetofonskih trakov. Sklenjeno je bilo sodelovanje s Centrom za plurilingvistiko Univerze v Vidmu in v okviru tega projekta je bilo presnetih 96 avdio-kaset, namenjenih arhivu v Vidmu. Ustrez-

ne znanstvene raziskave so se osredotočale predvsem na toponomastiko, jezikoslovje, ljudsko pripovedništvo, bajeslovje, ljudsko verovanje in historično etnologijo.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

H. Ložar-Podlogar, glavna urednica, je uredila *Traditiones* 28/I, II (ob 80-letnici dr. Milka Matičetovega in ob 75-letnici dr. Zmage Kumer) s pomočjo Mirka Ramovša, ki je bil urednik II. zvezka.

M. Kropelj je skupaj z Nikolaiem Mikhailovim uredila zbornik *Studia mythologica Slavica* 2, 1999.

Marija Stanonik je za zbirko Glasovi uredila 19. in 20. knjigo, in sicer Marije Krejan, *Vse sorte je že blou* in Marjana Zupana, *Rpečnikova vučca*.

Nasko Križnar je uredil zbornik predavanj na poletni šoli vizualnega v Novi Gorici 1997 z naslovom *Vizualna kultura*.

Živahno je bilo sodelovanje z Oddelkom za etnologijo in kulturno antropologijo (OEIKA) Filozofske fakultete v Ljubljani. Na pobudo ISN so se 19.4. sestali sodelavci ISN in OEIKA, predstavili svoje delo in se pogovarjali o nadaljnjem sodelovanju. Dogovorili so se o skupni organizaciji Etnološkega seminarja, na katerem bodo sodelavci obeh ustanov predstavili rezultate svojih raziskav absolutom in podiplomskim študentom etnologije in kulturne antropologije in širši javnosti. Organizacija sta prevzela J. Fikfak in dr. Rajko Muršič. V tem okviru sta bili izvedeni predavanja J. Fikfaka (10.11.) in T. Cevca (1.12.). Inštitut so 15.12. obiskali še študentje prvega letnika pod vodstvom asistentke Tadeje Primožič. Sodelavci so jih seznanili z inštitutovo zgodovino in njegovim sedanjim delom.

Avdiovizualni laboratorij je že tretje leto zapored organiziral v Novi Gorici od 13.–19.9. poletno šolo vizualnega, v sodelovanju z Območnim skladom za ljubiteljske dejavnosti in Skupščino občine Nova Gorica. Vodja šole je bil N. Križnar, predavatelji pa: Allison Jablonko, Nadja Valentinčič, Nasko Križnar, Vesna Moličnik. Slušatelji, bilo jih je 13, so bili iz Slovenije in zamejstva.

Tekle so tudi priprave na mednarodne sestanke v letu 2000. M. Godina-Goli je vodila organizacijo 13. konference mednarodne komisije za raziskovanje zgodovine evropske prehrane (International Commission for Ethnological Food Research), ki bo od 5. do 11.6. 2000 v Sloveniji. Pripravila je program konference in zbrala in uredila povzetke

referatov udeležencev konference. Inštitut je 22.3. in 23.6. povabil sodelavce multimedijskega projekta Maske na Slovenskem. Sklenili so prirediti znanstveni sestanek o maskah in maskiranju in prispevke objaviti v zborniku. M. Ravnik in J. Fikfak sta 25.8. obiskala raziskovalno središče BISTRA na Ptuj, kjer so z direktorjem dr. Štefanom Čelanom in etnologom Alešem Gačnikom izdelali podrobnejši načrt sodelovanja pri pripravi simpozija o maskah in maskiranju v Sloveniji in zamejstvu, ki bo od 24.–27. 2.2000 na Ptuj in pri urejanju zbornika. Avdiovizualni laboratorij pa je pripravljaval mednarodno konferenco Simbolni vidiki vizualne kulture, ki bo od 8.–10.5.2000 v Ljubljani.

Sodelavci inštituta pogosto sodelujejo z etnologij iz drugih ustanov, ki preučujejo vprašanja, ki so blizu inštitutskim raziskavam. M. Ravnik je sodelovala s skupino raziskovalcev »Civilizacijsko-kulturne podobe Slovenske Istre in Tržaške v preteklosti« (odgovorni nosilec projekta je dr. Darko Darovec iz Znanstveno raziskovalnega središča v Kopru). S. Zemljič-Golob je sodelovala pri razstavi Pirhi na Moravskem (gostujoča razstava iz Brna od 1.4.–16.5.) v Slovenskem etnografskem muzeju. Predstavila je zbirko slovaških in moravskih pisanic iz zapuščine arh. Ivana Jagra, hranjenega v arhivu SAZU. Na inštitut se obračajo raziskovalci, ki jih zanima gradivo v inštitutskih zbirkah. Tako se je kustosinja etnologinja Mojca Šifer iz Škofjeloškega muzeja prišla seznaniti z ljudskimi pripovedmi iz okolice Škofje loka (2.3.), Antoša Leskovic iz arhiva v Mariboru je pregledoval Göthovo gradivo za zgodovino zdravstva in bolnišnice v Mariboru (8.9.).

Sodelavci inštituta so se odzivali na številne prošnje posameznikov in ustanov, ki so potrebovali nasvete in pomoč pri različnih prireditvah z etnološko vsebino. Tako je T. Cevc vodil učence osnovne šole iz Grobelj po Veliki planini in jim predaval o izročilu Velike planine (9.6.). S. Zemljič-Golob je decembra sodelovala z domačini v Ratečah: zbrala je gradivo o jaslicah iz Zgornjesavske doline, zapise in slikovno gradivo o rateški noši in vse skupaj posredovala domačim postavljalcem jaslic v naravni velikosti na Tromeji nad Ratečami. Skupaj z Glasbenonarodopisnim inštitutom pa je omogočila, da so terenski posnetki božičnih kolednic zvočno orisali okolje postavljenih figur.

H. Ložar-Podlogar pa je izdelala program in izbor pesmi zakoncert zboru Lipa zelenela je v atriju Narodnega muzeja 16.4. z naslovom Odsevi sloven-

ske ljudske pesmi. Napisala je prispevek v koncertnem listu in v knjižici z istim naslovom in sodelovala tudi pri urejanju plošče. Na inštitutu večkrat iščejo mentorje mladi raziskovalci. Tako je bila H. Ložar-Podlogar mentorica srednješolki Katarini Brglez z gimnazije Poljane pri njeni raziskovalni nalogi o botrstvu, ki je prejela prvo občinsko nagrado in republiško pohvalo.

Posebno pozornost so sodelavci inštituta namenili stikom s posamezniki in ustanovami v zamejstvu. 18. in 19.5. so bili na študijski ekskurziji v Prekmurju in Porabju. Prvi dan so obiskali Pokrajinski muzej v Murski Soboti, kjer so si ogledali zbirke pod vodstvom kustosinje etnologinje Nataše Konestabo, nato pa so si ogledali Porabje pod vodstvom Marijane Sukič, glavne urednice Porabja, časopisa Slovencev na Madžarskem. Drugi dan jih je Marija Kozar – Mukič, kustosinja etnologinja iz muzeja Savaria v Szombathelyju, vodila po muzeju Avgusta Pavla v Monoštru, nato po razstavi o zgodovini slovenskih župnij v starem župnišču na Gornjem Seniku, spregovorilaje o preteklosti Monoštra in razkazala etnološke zanimivosti Porabja. Z odmevno prireditvijo 26.11. v Prešernovi dvorani SAZU je inštitut opozoril na zanimive knjige in časopise iz Benečije. Povabil je go Jole Namor, urednico tednika Novi Matajur, go Živo Gruden, ravnateljico dvojezične šole v Špetru, go Lucio Trusgnach, urednico Trinkovega koledarja, g. Pavla Petričiča, predsednika založniške zadruga Lipa, g. arh. Renza Ruclija in g. Davida Clodiga, glasbenika in zborovodjo. Oktobra pa je inštitut povabil v Ljubljano Vittoria in Albino di Lenardo z Ravanne v Rezijski, dolgoletna informatorja inštitutovih raziskovalcev Rezijske. Tridnevni obisk je bil izpolnjen s srečanji s sodelavci, pogovori o Rezijski in ogledom Avdiovizualnega laboratorija in njegove vizualne dokumentacije o Rezijski.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Knjižnica

Vodja: S. Zemljč – Golob.

V letu 1999 se je število knjižnih enot povečalo na 13642. Od tega smo kupili oz. dobili v zameno ali kot darilo 297 knjig in periodike (brez dnevnega in tedenskega časopisa).

Letos smo uredili hrambo vseh časopisov iz Porabja, Koroške, Rezijske in Slovenske Benečije.

Število izposojenih knjig je skoraj enako lanske-

mu, zelo pa se je povečal obisk študentov etnologije in kulturne antropologije v naši knjižnici.

Nadaljevalo se je delo na dokumentaciji v okviru projekta Etnološka kulturna dediščina – zbiranje, vrednotenje in varovanje gradiva, arhivov in dokumentacije (S.Drnovšek).

Zbirka vizualne dokumentacije AVL

Zbirka vizualne dokumentacije Avdiovizualnega laboratorija se je povečala za 37 novih enot, od tega 29 lastne proizvodnje in 9 podarjenih oz. presnetih iz mreže. Zbirka šteje zdaj 649 enot.

Zbirka posnetkov televizijskih in radijskih oddaj se je povečala za 37 novih video enot iz TV omrežja, 14 enot iz radijskih programov in za dve posneti enoti o dejavnosti ZRC SAZU. Skupaj šteje 246 enot.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- *Traditiones 28/I, II.* – Glavna urednica H. Ložar – Podlogar (Traditiones 28/II. uredil Mirko Ramovš). Ljubljana, Slovenska akademija znanosti in umetnosti, Razred za filološke in literarne vede 1999.
- *Studia mythologica Slavica 2.* – Uredila M. Kropelj in Nikolai Mikhailov. ZRC SAZU, Inštitut za slovensko narodopisje, Ljubljana in Università degli studi di Udine, Dipartimento di lingue e civiltà dell' Europa centro-orientale, Videm 1999.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Centro Internazionale sul Plurilinguismo, Univerza v Vidmu, Italija.- 14.7. je bila v Vidmu sklenjena in podpisana pogodba o odkupu, hranjenju in uporabi kopij magnetofonskih trakov, ki jih je M. Matičetov posnel v Rezijski med leti 1960 in 1981. Center za plurilingvistiko sta zastopala prof. dr. Gian Paolo Gri in prof. dr. Vincenzo Orioles, ISN pa akademik dr. Milko Matičetov, R. Dapit, M. Ravnik in M. Kropelj.
- International Commission for Ethnological Food Research – sodelovanje pri pripravi 13. konference te komisije leta 2000 v Sloveniji (M. Godina-Golija).
- Ústav etnológie SAV, Ústav pro etnografii a folkloristiki, Bratislava – sodelovanje pri izdaja-

- nju informativnega biltena Slavistická folkloristika (M. Stanonik).
- Na poletni šoli vizualnega v Novi Gorici vsako leto sodelujejo predavatelji in slušatelji iz tujine. L. 1999 je predavala tudi Allison Jablonko, vizualna antropologinja, predstavnik AAA (American Anthropological Association).
 - Mlada raziskovalka V. Moličnik je bila članica študentske žirije za izbor najboljših multimedijskih vsebin Evrope Europrix 99, Salzburg, 9.–16.7.

OBISKI V INŠTITUTU

- Dr. Patricia Lysaght, Institute for Irish Folklore, Dublin, predsednica Mednarodne komisije za etnološko raziskovanje prehrane, 18.–24.6. – ogled in priprava pogojev za pripravo 13. konference te komisije leta 2000 v Sloveniji.
- Dr. Deborah Puccio, Center za antropologijo, Toulouse in Inštitut za mediteransko etnologijo, Aix-en-Provence, 24.6. – ogled dokumentacije o pustnih maskah v Drežnici in Reziji.
- Kieran O’Hea, projektni direktor Seagrange LTD., svetovalec pri Evropski uniji za področje informatike, multimedijskih vsebin in elektronskega založništva, 26.–27.7. – razgovori o sodelovanju pri razvijanju multimedijske tehnologije.
- Cvetana Malinova, študentka na univerzi v Vilnusu, Litva, 9.9. – študij bajnih bitjih na Slovenskem in v Litvi.
- Dr. Martina Piko, Inštitut Urbana Jarnika v Celovcu, Avstrija, 15.9. – raziskave sodobnih zgodb na temo medetničnih odnosov.
- Prof. dr. Peter Scherber, Seminar für slavische Philologie, Göttingen, 10.9. – pogovor o možnostih in uporabi digitalnih knjižnic.
- Inž. Božidar Svetek, oblikovalec vizualne glasbe, 26.10. – pogovor o sodelovanju.
- Dr. Ana Kučan, krajinska oblikovalka, Biotehniška fakulteta, 22.11. – pogovor o sodelovanju na znanstveni konferenci Simbolni vidiki vizualne kulture.
- Eva Siudek, študentka na univerzi v Varšavi, Poljska, 12.10. – raziskava o slovenskih in poljskih živalskih pravljičah.
- Dr. Nikolai Mikhailov, Universta degli studi di Udine, Dipartimento di lingue e civiltà dell’Eu-

ropa centro-orientale, Videm, Italija, 17.12. – soredništvo Studia mythologica Slavica.

DOKTORSKA IN MAGISTRSKA DELA

Jurij Fikfak

Raziskovan je ljudske kulture v 19. stoletju (na primeru šeg in verovanj), Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo, Ljubljana, zagovor: 6.5. – doktorsko delo.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Tone Cevc

Davne sledi človeka v Kamniških Alpah. – Predavanje z diapozitivi v Turističnem društvu Komenda, 13.1.

Slovenska identiteta. – Intervju na Radiu Slovenija 2, 23.1.

Pripovedno izročilo s Kamniškega. – Uvodno predavanje na predstavitvi knjige Veronika z Malega gradu v Matični knjižnici, Kamnik, 14.9.

Historična etnologija v praksi. Arheološko-etnološko potepanje po Veliki planini. – Etnološki seminar, Ljubljana, 1.12.

Roberto Dapit

Visions of the other world in contemporary folktales from Resia. – Predavanje na konferenci Demons spirits witches, christian demonology and popular mythology, Budimpešta, 8.10.

To ponomastičene raziskave v Reziji kot prispevek k poznavanju celostne kulturne podobe. – Predavanje na Univerzi v Mariboru, 11.2.

Visoko v gorah, globoko v vodah. – Predstavitev knjige, Ljubljana, ZRC SAZU, 27.10.

Jurij Fikfak

Folk Cultures in/of Europe. – Balatonfüred, Mađarska, 10.5.

Ljudstvo mora spoznati sebe. – Tiskovna konferenca ob izidu knjige, Ljubljana, ZRC SAZU, 24.5.

Auf dem Weg zur Volkskunde, Zwischen Laienschaft und Wissenschaft. – Predavanje, Institut für Volkskunde, Universität Wien, Dunaj, Avstrija, 8.6.

Jezik narodopisja. Želje in resničnosti. – Etnološki seminar, Ljubljana, 10.11.

- *Velika planina, Multimedia*. – Poster predstavitev, TEC 99, 6^h European Forum for Technologies and Competitiveness, Grenoble, Francija, 12.-14.10.

Maja Godina-Golija

Teoretična izhodišča sodobnega etnološkega raziskovanja prehrane. – Predavanje na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete, Ljubljana 6.1

Meščanske prehranjevalne navade – odsev časa in prostora. – Predavanje v KIC Mestnega muzeja v Ljubljani, 27.1.

Zgodovina in uporaba avtobiografske metode etnologiji. – Diskusijski prispevek na Historičnem seminarju ZRC SAZU, 10.5.

Vegetables in the Food Culture of Slovene Urban Population between 1850 and 1950. – Referat na mednarodnem simpoziju International Commission for Research into European Food History, Tampere, Finska, 23.9.

Naško Križnar

Hišni videoarhivi. – Predavanje na seminarju Narečje v etnologiji, Zablatnikov dan, Tinje, 19. 5.

Close encounters. – Vabljen predavanje na konferenci Teaching anthropology visually, IWF Göttingen, 4.9.

Metodologija in tehnologija vizualnih zapisov kulture. – Predavanje na Poletni šoli vizualnega, Nova Gorica, 12.9.

Poletne šole vizualnega. – Predavanje, Film-video-monitor, Video Gong, Gorica, 21.10.

Okus po mestu. – Razstava (z D. Habicht, V. Moličnik, T. Pogačar, M. Potrč, R. Rusjan, S. Vrabič). Galerija ŠKUC, Ljubljana, 11.11.–11.12.

Bogatitev in dopolnitev narodopisnih študij. Pogovor z dr. Naško Križnarjem. – Večer, Maribor, 20.11., str.10.

Monika Kropelj

Magic as reflected in folk tradition and the popular thaling today. – Predavanje na konferenci Demons spirits witches, christian demonology and popular mythology, Budimpešta, 8.10.

Visoko v gorah, globoko v vodah. – Predstavitev knjige, Ljubljana, ZRC SAZU, 27.10.

Helena Ložar – Podlogar

Traditiones 27. – Predstavitev na tiskovni konferenci, Ljubljana, SAZU, 1.3.

Terensko delo v Ziljski dolini. – Diskusijski prispevek na posvetovanju o narečnih zapisih, Zablatnikov dan, Tinje, 19.5.

Intervju ob Murkovi nagradi za življenjsko delo – Dnevnik, 9.11., str. 12.

Vodstvo plenarnega zasedanja in sklepna diskusija na sestanku Alpes Orientales. – Na povabilo predstojnice graškega inštituta Institut für Volkskunde univ. prof. Edith Hörandner, ob praznovanju 75-letnice etnološke stroke in 50-letnice inštituta, Grac, Avstrija, od 23.- 25.11.

Vesna Moličnik

Fotografija ni kopija sveta. – Predavanje v galeriji Škuc, Ljubljana, 10.5.

Nave oblike, nave vsebine. – Predavanje na Poletni šola vizualnega, Nova Gorica, 16.9.

Okus po mestu. – Razstava (skupaj z D. Habicht, N. Križnar, T. Pogačar, M. Potrč, R. Rusjan, S. Vrabič). Galerija ŠKUC, Ljubljana, 11.11.–11.12.

Mojca Ravnik

Metodologija etnološkega raziskovanja družine. – Predavanje na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo, Filozofska fakulteta v Ljubljani, 24. 2.

Avtobiografska metoda. – Diskusijski prispevek, Historični seminar ZRC SAZU, 10.5.

Nekaj etnoloških vprašanj o vaseh ob meji. – Referat na srečanju Buzetski dani, Buzet, 10.9.

Družini v Istri v 19. in 20. stoletju. – Predavanje, skupaj z N. Križnarjem, ki je predaval video dokumentacijo in predaval o vizualnem gradivu iz Istre, v Muzeju premogovništva Slovenije, Velenje, 18.11.

Marija Stanonik

Čebela – žlahtna spremljevalka. – Predavanje v društvo Ex libris, Ljubljana, 11.2.

Fani Haussman in vprašanje folklorizacije. – Predavanje na simpoziju o Fani Haussman, 15.4.

Kontekst slovstvene folklore v pridi gah Janeza Svetokriškega. – Predavanje na mednarodnem simpoziju o Janezu Svetokriškem, Vipavski križ, 24.4.

Problem zapisovanja slovenskih folklornih pripovedi (zbirka Glasovi). – Diskusijski prispevek na posvetovanju o narečnih zapisih, Zablatnikov dan, Tinje, 19.5.

Ženske oblike hišnih imen. – Predavanje na posvetovanju Slovenska lastnoimenskost, Pišece, 16.9.

Slovstvena folklorja je umetnost narečij. – Predavanje na slavističnem zborovanju, Celje, 7.10.

Štefanija Prislav: Šaleški zvon. – Predstavitev pesniške zbirke, Šalek, 22.10.

Vprašan je historizma in slovstvena folklor. – Predavanje na mednarodnem simpoziju Historizem v raziskovanju slovenskega jezika, literature in kulture, Ljubljana, 9.12.

Marjan Zupan: Rpečnikova vučca. – Predstavitev 20. knjige iz zbirke Glasovi, Podhom, 10.12.

Marija Krejan: Vse sorte je že blou. – Predstavitev knjige v Velikem Trnu, 17.10., Krškem, 16.9., Na Studencu, 17.10., v Sevnici, 10.11.

Od setve do žetve. – Predstavitev knjige na tiskovni konferenci, Ljubljana, Cankarjev dom, 26.11.

Od setve do žetve. – Predstavitev knjige, Ljubljana, Galerija Družina, Ljubljana, 6.12.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Tone Cevc

Na povabilo društva ANISA iz Hausa v Ennstalu v Avstriji (Štajersko) sta J. Horvat in T. Cevc od 5.8. do 9.8. obiskala avstrijske raziskovalce vzhodnega dachsteinskega visokogorja. Oglejala sta si zbirko najdb v društvu ANISA, več muzejev, arheološka izkopavanja na Sölkpassu (1788m) ter poznoantična arheološka najdišča v planinah na vzhodnem dachsteinskem visokogorju.

Jurij Fikfak

Praga, Brno, Bratislava, etnološki inštituti znanstvenih akademij – pogovori o evropskih projektih in o izdelavi leksikalnih del, medakademijaska zamenjava, od 15.-24.10.

Marija Stanonik

Znanstveni inštitut Urban Jarnik v Celovcu – Seznanitev z arhivom, sodelavci in terenom, s podporo Avstrijskega inštituta za jugovzhodno Evropo v Ljubljani, od 5.-16.7.

PEDAGOŠKO DELO

Marija Stanonik

Ustno slovstvo / Slovstvena folklor – Predavanja na Oddelku za slovanske jezike in književnosti na Filozofski fakulteti v Ljubljani.

Slovstvena folkloristika – Predavanja in seminar na

Oddelku za slovanske jezike in književnosti Pedagoške fakultete v Mariboru.

Naško Križnar

Vizualna antropologija – Predavanja in seminar na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani; sodelovanje pri dveh podiplomskih programih.

NAGRADE, ODLIKOVANJA, PRIZNANJA

Helena Ložar-Podlogar

Murkova nagrada za življenjsko delo. – Slovensko etnološko društvo, 11.11.

MENTORSTVO

Marija Stanonik je bila mentorica magistrandki Anji Štefan.

Marija Stanonik je bila mentorica mlade raziskovalke in magistrandke Barbare Ivančič.

Naško Križnar je bil mentor mlade raziskovalke in magistrandke Vesne Moličnik.

Moja Ravnik je bila mentorica mlade raziskovalke in doktorandke mag. Polone Šega.

VIDEOGRAFIJA

Naško Križnar

Jurjevanje (Žejno, 23.4.1985), montaža gradiva št. 12 iz leta 1985. VHS, beta, 16 min.

Orači v Lancovi vasi, 14.2.1999. Hi8, beta, 30 min.

Pustovanje v Benečiji (Gnidovca, Srednje, Gor. Tarbij), 13.2.1999. Hi8, beta, 24 min.

65 let Glasbeno narodopisnega inštituta. Zamisel in besedilo Marjetka Golež, kamera in montaža N. Križnar, beta, 13 min.

Obisk na inštitutu za slovensko narodopisje. Albina in Vittorio di Lenardo, 31.-14.

okt. 1999. Kamera N. Križnar, montaža Saša Roškar in V. Moličnik, beta, 21 min.

Vesna Moličnik

Pustovanje v vrtcu Zgornji kraj, Prevalje, beta, 5' Okus po mestu – video instalacija, Izjave 53'20", Vizualni komentar, 53'20"

IZBRANA BIBLIOGRAFIJA, vir: vzajemna baza podatkov COBISS/COBIB

ČLANKI IN SESTAVKI

Izvirni znanstveni članek

CEVC, Tone. Pripovedno izročilo iz kamniškega kota. Tradit. - Inšt. slov. narodop. Ljublj., 1999, 28, 1, str. 89-100. [COBISS-ID 1371149]

DAPIT, Roberto. Manifestazioni dell'aldilf attraverso le testimonianze dei resiani. Stud. mythol. Slav., 1999, letn. 2, str. 99-144. [COBISS-ID 11759661]

DAPIT, Roberto. Tradizione orale a Resia: un tentativo di confronto fra lo stato attuale e la ricerca di Milko Matičetov. Tradit. - Inšt. slov. narodop. Ljublj., 1999, 28, 1, str. 35-50. [COBISS-ID 13710381]

FIKFAK, Jurij. "In principi je bila Basida" - in njen postvarjalec. Tradit. - Inšt. slov. narodop. Ljublj., 1999, 28, 1, str. 29-34. [COBISS-ID 13706029]

FIKFAK, Jurij. Jezik v delu "Die österreichisch-ungarische Monarchie in Wort und Bild". Tradit. - Inšt. slov. narodop. Ljublj., 1999, 28, 2, str. 259-266. [COBISS-ID 13705261]

GODINA-GOLIJA, Maja. Primorski begunci in njihov vpliv na prehrano v Mariboru pred drugo svetovno vojno. Tradit. - Inšt. slov. narodop. Ljublj., 1999, 28, 1, str. 361-368. [COBISS-ID 13712429]

KRIŽNAR, Naško. Nekaj o vizualnem v znanosti. V: Vizualna kultura : zbornik predavanj na Poletni šoli vizualnega v Novi Gorici 1997. Ljubljana: ZRC SAZU, Založba ZRC; Nova Gorica: Zveza kulturnih organizacij, 1999, str. 37-44. [COBISS-ID 11760941]

KRIŽNAR, Naško. Vlačenje ploha v Pliberku : vizualna analiza. Tradit. - Inšt. slov. narodop. Ljublj., 1999, 28, 1, str. 383-400. [COBISS-ID 13712685]

KROPEJ, Monika. Concealed identity in folktales through time. V: Folklore: new perspectives. India: Zooni publications, 1999, str. 71-89. [COBISS-ID 12817453]

KROPEJ, Monika. Maskiranje v ljudskih pravljicah in povedkah. Tradit. - Inšt. slov. narodop. Ljublj., 1999, 28, 1, str. 111-118. [COBISS-ID 13711405]

LOŽAR-PODLOGAR, Helena. "Na Trški gorici že dan zvoni". Tradit. - Inšt. slov. narodop. Ljublj., 1999, 28, str. 177-186. [COBISS-ID 13652525]

LOŽAR-PODLOGAR, Helena. Nevesta le vzemi slovo. V: Zbornik župnije Šentjernej. Ljubljana: Družina, 1999, str. 475-494, ilustr. [COBISS-ID 11982125]

MATIČETOV, Milko. O Videnskem rokopisu (VR). V: Slavjanske študije : zbornik k jubileju S. M. Tolstoj. Moskva: Indrik, 1999, str. 286-288. [COBISS-ID 12945197]

RAVNIK, Mojca. Družina in sorodstvo v slovenskem Porabju, v Prekmurju in slovenski Istri. Tradit. - Inšt. slov. narodop. Ljublj., 1999, 28, 1, str. 331-342. [COBISS-ID 13712173]

RAVNIK, Mojca. Družina, sorodstvo in migracije. Glas. Slov. etnol. druš., 1999, letn. 39, št. 3/4, str. 36-39, 115, ilustr. [COBISS-ID 13212973]

STANONIK, Marija. "Peli so jih mati moja". Tradit. - Inšt. slov. narodop. Ljublj., 1999, 28, str. 191-?. [COBISS-ID 13652781]

Pregledni znanstveni članek

RAVNIK, Mojca. Where does the Mediterranean begin? Can this question be answered from the viewpoint of Slovenian ethnology? Nar. umjet., 1999, vol. 36, br. 1, str. 65-85, zvd. [COBISS-ID 11765549]

Strokovni članek

BAŠ, Angelos. K zgodovini etnološkega dela v ljubljanskem Mestnem muzeju. Glas. Slov. etnol. druš., 1999, letn. 39, št. 2, str. 30-33, ilustr. [COBISS-ID 11632941]

CEVC, Tone. Opombe in komentarji. V: Veronika z Malega gradu : ljudsko pripovedno izročilo s Kamniškega. Kamnik: Matična knjižnica, 1999, str. 65-70. [COBISS-ID 13723181]

DAPIT, Roberto. "Pate dušice so lačne in žejne" : hrana in voda v prazničnem obredu za Vse svete v Reziji. Trinkov koledar 2000, 1999, str. 138-145. [COBISS-ID 13762093]

DAPIT, Roberto. Spomini lepega dne na skrajni slovensko-furlanski meji. Primorska srečanja, letn. 23, št. 222/223, str. 742-744, ilustr. [COBISS-ID 12836909]

DAPIT, Roberto, KROPEJ, Monika. Bajna bitja narave v slovenskem ljudskem pripovedništvu : velikani, vile in povodni možje. V: Visoko v gorah, globoko v vodah : velikani, vile in povodni možje (Zbirka Zakladnica slovenskih pripovedi). Radovljica: Didakta: ZRC SAZU, 1999, str. 5-7. [COBISS-ID 12566061]

GODINA-GOLIJA, Maja. Prehranjevalna kultura Gaberčanov od leta 1930 do 1960. V: Muzejska poletna delavnica, Gaberje, 97 & 98. Celje: Muzej novejšje zgo-

dovine; [Ljubljana]: Zveza za tehnično kulturo Slovenije, 1999, str. 40-46, ilustr. [COBISS-ID 12871469]

KRIŽNAR, Naško. Besede in slike. Tradit. - Inšt. slov. narodop. Ljublj., 1999, 28, 1, str. 443-448. [COBISS-ID 13713197]

KRIŽNAR, Naško. Dokumentaristični video praktikum - poletna šola vizualnega. Glas. Slov. etnol. druš., 1999, letn. 39, št. 1, str. 35-37, ilustr. [COBISS-ID 10867501]

KRIŽNAR, Naško. Poletna šola vizualnega 1999. Glas. Slov. etnol. druš., 1999, letn. 39, št. 3/4, str. 107-109, ilustr. [COBISS-ID 13227053]

KROPEJ, Monika. Die Situation des Märchens in Slovenien heute : von der Parodie zum Relikt. Märchenspiegel (Frankf.), 1999, Jg. 10, n. 4, str. 107-108, portret. [COBISS-ID 13392685]

MATIČETOV, Milko. Durla: poljšja samica. Proteus, 1999, letn. 61, št. 7, str. 332-333, ilustr. [COBISS-ID 10652205]

MATIČETOV, Milko. Sonce me sili peti : Veliki Škržadar. Kras, 1999, št. 36, str. 32-35, ilustr. [COBISS-ID 13411373]

MATIČETOV, Milko. Škržad v umetnosti, ne samo besedni. Primorska srečanja, letn. 23, št. 222/223, str. 746-748, ilustr. [COBISS-ID 12836653]

MOLIČNIK, Vesna. "Čisto po resnici, nič ni zlagano, nič predjano". V: Prežihova bajta: spominski muzej Prežihovega Voranca : 1979-1999. Ravne na Koroškem: Koroški muzej, 1999, str. 73-77, ilustr. [COBISS-ID 13704493]

MOLIČNIK, Vesna. Navajanje virov iz interneta. Glas. Slov. etnol. druš., 1999, letn. 39, št. 2, str. 43-47. [COBISS-ID 11999533]

MOLIČNIK, Vesna, POGORELEC, Špela. Europrix99 Workshop - konferenca: Proizvajanje najboljših medijskih vsebin Evrope : primerjava nacionalnih razvojnih teženj srednje in vzhodne Evrope: Salzburg, 19.-20. marca 1999. Glas. Slov. etnol. druš., 1999, letn. 39, št. 2, str. 54-57, ilustr. [COBISS-ID 12011565]

MOLIČNIK, Vesna, POGORELEC, Špela. Interaktivno pripovedništvo. Tradit. slov. narodop. Ljublj., 1999, 28, 1, str. 437-442. [COBISS-ID 13713709]

STANONIK, Marija. Matija Naglič - gorenjski bukovnik, med nebom in zemljo (Zgornja Bela pri Preddvoru 1799-1854). V: Preddvor v času in prostoru : zbornik občine Preddvor. Preddvor: Občina, 1999, str. 215-232, ilustr. [COBISS-ID 11811373]

STANONIK, Marija. Prizadevanja, da bi v zbirki glasovi tudi slovenski izseljenci dobili svojo knjigo. Glas. Slov. etnol. druš., 1999, letn. 39, št. 3/4, str. 16-19. [COBISS-ID 13206061]

STANONIK, Marija. Zrno do zrna...kamen do kamna... : zbirka folklornih obrazcev iz Žirov. Tradit. - Inšt. slov. narodop. Ljublj., 1999, 28, 1, str. 449-464. [COBISS-ID 13713453]

ŠEGA, Polona. Pritožbe nad krošnjariji na Slovenskem med svetovnjima vojnama. Tradit. - Inšt. slov. narodop. Ljublj., 1999, 28, 1, str. 401-408. [COBISS-ID 13712941]

ŠEGA, Polona. Rešetar iz Ribniške doline na Dunaju. Glas. Slov. etnol. druš., 1999, letn. 39, št. 3/4, str. 48-50, 115, ilustr. [COBISS-ID 13214253]

ZEMLIČ-GOLOB, Sinja. Narodopisna bibliografija Milka Matičetovega. Tradit. - Inšt. slov. narodop. Ljublj., 1999, 28, 1, str. 13-28. [COBISS-ID 13706285]

Objavljeno vabljeno predavanje na znanstveni konferenci

CEVC, Tone. The architectural origin of two types of herdsmen's huts from Slovenian Alpine pastures. V: Transhumant pastoralism in southern Europe : recent perspectives from archaeology, history and ethnology (Archaeolingua, Series minor, 11). Budapest: Archaeolingua alapítvány, 1999, str. 69-77, ilustr. [COBISS-ID 13723437]

KRIŽNAR, Naško. Dokumentarni film in znanost : znanstveni film, integrativna točka kinematografije. V: Dokumentarni film (Zbirka Jesenska filmska šola). Ljubljana: Slovenska kinoteka: Revija Ekran, 1999, str. 45-60. [COBISS-ID 13653293]

KRIŽNAR, Naško. Zamejska Slovenija na filmskem in video traku. V: Etnološko delo pri Slovencih v zamejstvu (Knjižnica Glasnika SED, 30). Ljubljana: Slovensko etnološko društvo, 1999, str. 187-195. [COBISS-ID 13693229]

LOŽAR-PODLOGAR, Helena. Šege ob smrti na slovenskem podeželju = Death customs in the Slovene countryside. V: Etnološki in antropološki vidiki preučevanja smrti : mednarodni simpozij, 5.-8. november 1998 = International Symposium 5th-8th November 1998 (Etnolog, Letn. 9(60), št. 1). Ljubljana: Slovenski etnografski muzej, 1999, str. 101-115. [COBISS-ID 13271853]

STANONIK, Marija. Nagrobni napisi na slovenskih pokopališčih = Epitaphs in Slovene cemeteries. V: Etnološki in antropološki vidiki preučevanja smrti : mednarodni simpozij, 5.-8. november 1998 = International Symposium 5th-8th November 1998 (Etnolog, Letn.

9(60), št. 1). Ljubljana: Slovenski etnografski muzej, 1999, str. 63-85. [COBISS-ID 13257773]

STANONIK, Marija. Peter Pavel Glavar v slovenskem slovstvu. V: Glavarjev simpozij v Rimu (Simpoziji v Rimu, 16). Celje: Mohorjeva družba, 1999, str. 325-364. [COBISS-ID 12354349]

STANONIK, Marija. Pregovori pri Antonu Murku. V: Murkov zbornik : referati s Simpozija Anton Murko in njegov čas (Zora, 9). Maribor: Slavistično društvo, 1999, str. 49-63. [COBISS-ID 8728840]

STANONIK, Marija. Slovenska narečna poezija. V: Logarjev zbornik : referati s 1. mednarodnega dialektološkega simpozija v Mariboru (Zora, 8). Maribor: Slavistično društvo, 1999, str. 372-403. [COBISS-ID 12725805]

Objavljeno vabljeno predavanje na strokovni konferenci

KRIŽNAR, Naško. Zakaj (izgineva) kraška avtentična arhitektura? Kras, 1999, št. 32/33, str. 26-29, ilustr. [COBISS-ID 11030317]

STANONIK, Marija. Interdisciplinarnost slovstvene folkloristike. V: Razpotja slovenske literarne vede (Zbornik Slavističnega društva Slovenije, 9). 1. natis. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo, 1999, str. 64-71. [COBISS-ID 11808045]

Poglavje ali samostojni sestavek v strokovni knjigi

KRIŽNAR, Naško. Dokumentaristični video praktikum : poletna šola vizualnega. V: KOBAL, Edvard, KREČIČ, Peter, KRIŽNAR, Naško, TRDAN, Edvard. Mladinska raziskovalna dejavnost v Ljubljani 4. Ljubljana: Mestna občina, Mestna uprava, Oddelek za kulturo in raziskovalno dejavnost, 1999, str. 14-19, portret. [COBISS-ID 12816685]

KRIŽNAR, Naško. Etnografska podoba Krasa. V: Kras : pokrajina, življenje, ljudje. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 1999, str. 217-249, ilustr. [COBISS-ID 13579309]

LOŽAR-PODLOGAR, Helena. Smrt v slovenskih ljudskih šegah in verovanju ; Vtisi z dolenskih pokopališč. V: Tihi pomniki minljivega časa : drobci o šegah slovesov in pokopališki kulturi na slovenskem etničnem ozemlju. Ljubljana: Forma 7, 1999, str. 7-29, 133-141. [COBISS-ID 13107757, 13109549]

MOLIČNIK, Vesna. Institucija boga v izkustvu begunstva. V: Vsakdanje življenje beguncev in begunk v Sloveniji (Knjižnica Glasnika Slovenskega etnološkega

društva, 28). Ljubljana: Slovensko etnološko društvo, 1999, str. 86-99. [COBISS-ID 13704237]

STANONIK, Marija. Nagrobni napisi na slovenskih pokopališčih. V: Tihi pomniki minljivega časa : drobci o šegah slovesov in pokopališki kulturi na slovenskem etničnem ozemlju. Ljubljana: Forma 7, 1999, str. 66-73. [COBISS-ID 13108013]

STANONIK, Marija. Naše slovensko izročilo. V: Naše čas-opis : delovni zvezek za izbirni predmet šolsko novinarstvo za 7., 8. in 9. razred devetletne osnovne šole. 1. natis. Ljubljana: Rokus, 1999, str. 75-112, ilustr. [COBISS-ID 12398637]

Sestavek v enciklopediji

FIKFAK, Jurij. Škoromati. V: Enciklopedija Slovenije. 1. natis. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999, zv. 13: Š-T, str. 58, ilustr. [COBISS-ID 13559597]

KROPEJ, Monika. Šašel, Josip. V: Enciklopedija Slovenije. 1. natis. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999, zv. 13: Š-T, str. 8-9, portret. [COBISS-ID 13391661]

LOŽAR-PODLOGAR, Helena. Šege; Šege življenjskega kroga; Štehvanje. V: Enciklopedija Slovenije. 1. natis. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999, zv. 13: Š-T, str. 13, 13-16, ilustr., 138-139, ilustr. [COBISS-ID 13558573, 13558829, 13559341]

Objavljena recenzija, prikaz knjige, kritika

KRIŽNAR, Naško. Etnologinji s Prešernovo nagrado, Vesna Moličnik, Analiza konstrukcije realnosti s pomočjo vizualne produkcije. Glas. Slov. etnol. druš., 1999, letn. 39, št. 1, str. 17. [COBISS-ID 10857005]

KROPEJ, Monika. Dobra informacija, a s spodrsaljaji. Razgledi (Ljublj.), 20.I.1999, str. 19. [COBISS-ID 10102573]

KROPEJ, Monika. Gora kot simbolna vez : Zmago Šmitk: Kristalna gora... Ljubljana 1998. Razgledi (Ljublj.), 17.III.1999, str. 19-20. [COBISS-ID 10509869]

MOLIČNIK, Vesna. Monografija in spremljajoča razstava Janeza Bogataja (1999), Mojstrovine Slovenije - srečanja s sodobnimi rokodelci. Glas. Slov. etnol. druš., 1999, letn. 39, št. 1, str. 57, ilustr. [COBISS-ID 10907949]

RAVNIK, Mojca. Pojejo jih tudi Šavrinske pupe in razgoni : ljudske pesmi iz Slovenske Istre : Šupeter je na lepa vas - zbirka ljudskih pesmi iz Slovenske Istre, zbrala in napisala Rožana Špeh. Delo (Ljublj.), 23.IX.1999, str. 22, ilustr. [COBISS-ID 6012721]

STANONIK, Marija. Leopold Kretzenbacher, Bild-Gedanken der spätmittelalterlichen H. Blut-Mystik und ihr Fortleben in mittel- und südosteuropäischen Volksüberlieferungen, München 1997. Glas. Slov. etnol. društ., 1999, letn. 39, št. 2, str. 58. [COBISS-ID 11844653]

Predgovor, spremna beseda

CEVC, Tone. Ob osemdesetletnici dr. Milka Matičetovega. Tradit. - Inšt. slov. narodop. Ljublj., 1999, 28, 2, str. 9-12. [COBISS-ID 13705773]

STANONIK, Marija. Beseda o knjigi. V: Rpečnekova vučca : folklorne pripovedi z visoke Gorenjske (in iz Kanalske doline) (Zbirka Glasovi, 20). [Ljubljana]: Kmečki glas, 1999, str. 5. [COBISS-ID 13098541]

STANONIK, Marija. Beseda o knjigi. V: Vse sorte je že blou : pripovedi s Krškega gričevja na desnem bregu Save od Sevnice do Krškega (Zbirka Glasovi, 19). Ljubljana: Kmečki glas, 1999, str. 5-6. [COBISS-ID 11811629]

STANONIK, Marija. Slovstvena folklorja je umetnostna rečij : spremna beseda. V: "Slovenijo je Bog nazadnje ustvaril" : slovenske folklorne pripovedi iz preteklosti in sodobnosti (Slovenica). Ljubljana: Društvo slovenskih pisateljev, 1999, str. 4-22. [COBISS-ID 12049197]

Polemika, diskusijski prispevek

ČEBULJ-SAJKO, Breda, RAVNIK, Mojca, LUKŠIČ-HACIN, Marina, PETRIČ, Jerneja, DRNOVŠEK, Marjan, ŽITNIK, Janja, ŽIGON, Zvone, KRIŽNAR, Naško, GODINA-GOLIJA, Maja, STANONIK, Marija, SULIČ-DULAR, Nives. Avtobiografska metoda: pogovor o njeni uporabnosti v različnih znanstvenih disciplinah in tematskih sklopih : okrogla miza v okviru historigičnega seminarja ZRC SAZU, 10.5.1999. Glas. Slov. etnol. društ., 1999, letn. 39, št. 3/4, str. 62-75, 116-117. [COBISS-ID 13216813]

ČEBULJ-SAJKO, Breda, RAVNIK, Mojca, LUKŠIČ-HACIN, Marina, PETRIČ, Jerneja, DRNOVŠEK, Marjan, ŽITNIK, Janja, ŽIGON, Zvone, KRIŽNAR, Naško, GODINA-GOLIJA, Maja, STANONIK, Marija, SULIČ-DULAR, Nives. Avtobiografska metoda: pogovor o njeni uporabnosti v različnih znanstvenih disciplinah in tematskih sklopih : okrogla miza v okviru historigičnega seminarja ZRC SAZU, 10.5.1999. Glas. Slov. etnol. društ., 1999, letn. 39, št. 3/4, str. 62-75, 116-117. [COBISS-ID 13216813]

Objavljeni intervju

KRIŽNAR, Naško, Vuk, Viii (oseba, ki intervjuva). Bogatitev in dopolnitev narodopisnih študij : pogovor z dr. Naškom Križnarjem, ki je svoje priznalo filmsko delo

razvil v vizualno antropologijo. Večer (Marib.), 20.XI.1999, str. 18, ilustr. [COBISS-ID 13693741]

LOŽAR-PODLOGAR, Helena, Brejc, Irena (intervjuvanec). Pogled z očmi narodopisca: pogovor z mag. Heleno Ložar Podlogar, Murkovo nagrajenko za življenjsko delo. Dnevnik (Ljublj.), 1999, leto 49, št. 309, str. 12, portret. [COBISS-ID 12987181]

STANONIK, Marija, CVETEK, Marija, OMERZEL TERLEP, Mira, Naglič, Miha (oseba, ki intervjuva). 53. Glasova preja (1/99): vsaka vas ima svoj glas. Gorenj. glas (1985), 5.II. 1999, str. 17-19, ilustr. [COBISS-ID 10392365]

Umetniški sestavki

STANONIK, Marija. Oranta. Božje okolje, 1999, I. 23, št. 7/8, str. 128. [COBISS-ID 11808557]

Drugi članki ali sestavki

CEVC, Tone. Dr. Milko Matičetov osemdesetletnik. Delo (Ljublj.), 10.IX.1999, str. 9. [COBISS-ID 5997361]

MATIČETOV, Milko. Devetdeset let prof. Vilka Novaka. Mohorjev koled. 2000, 1999, str. 189-194, ilustr. [COBISS-ID 13187885]

MATIČETOV, Milko. Simon Rutar kot etnograf. Primorska srečanja, letn. 23, št. 222/223, str. 749-751, ilustr. [COBISS-ID 12832813]

MONOGRAFIJE

Znanstvena monografija

FIKFAK, Jurij. Ljudstvo mora spoznati sebe : podobe narodopisja v drugi polovici 19. stoletja. Ljubljana: ZRC SAZU: Forma 7, 1999. 242 str., ilustr. [COBISS-ID 98178560]

STANONIK, Marija. Od setve do žetve : interpretacija in konkordanca svetopisemskih motivov v slovenski slovstveni folklori. Ljubljana: Družina, 1999. 238 str., fotogr. [COBISS-ID 100057600]

Druge monografije in druga zaključena dela

CEVC, Tone. Jamensnikova domačija v Čadovljah pri Trziču. Jamensnikova sušilnica lanu, konoplje in sadja - paštba. Trzič: Občina Trzič [1999]. 1 zgibanka (6 zl. str.), ilustr. [COBISS-ID 13723693]

BENIGAR, Jože, ZÖKŠEVA, Eva, VALJAVEC, Matija, ŠAVLI, Andrej, MATIČETOV, Milko, MILČINSKI, Fran. Slovenske Ijudske pravljice (Zbirka Cicibanov vr-

tiljak). 2. ponatis. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999. 70 str., ilustr. [COBISS-ID 19716920]

VIDEOGRAFIJA

GOLEŽ, Marjetka, KRIŽNAR, Naško. Ob 65. obletnici Glasbenonarodopisnega inštituta ZRC SAZU : video film. 1999. [COBISS-ID 13647661]

IZVEDENA IN DRUGA NEDOSTOPNA DELA

Radijski in TV prispevki

GODINA-GOLIJA, Maja. Mariborski vinorodni okoliš : Televizija Slovenija : oddaja Vina moje dežele. Ljubljana, 1999. [COBISS-ID 12876845]

GODINA-GOLIJA, Maja. O življenju mariborske elite pred drugo svetovno vojno : oddaja Dosje Televizija Slovenija. Ljubljana, 1999. [COBISS-ID 12876077]

GODINA-GOLIJA, Maja. O življenju mariborskih meščanov v 20. in 30. letih 20. stoletja : Radio Maribor : oddaja Drugi časi, drugi kraji. Maribor, 1999. [COBISS-ID 13691437]

STANONIK, Marija, Nadrah-Ravbar, Valči (oseba, ki intervjuva). Intervju o nagrobnih napisih: Radio Slovenija: I. program. 1999. [COBISS-ID 133919171]

Umetniške stvaritve in poustvaritve

KRIŽNAR, Naško, MOLIČNIK, Vesna. Okus po mestu = The taste of city : razstava v Galeriji Škuc 11.11.-12.12.1999. Ljubljana 1999. [COBISS-ID 13767981]

Oseba, ki intervjuva

NOVAK, Vilko, MATIČETOV, Milko (oseba, ki intervjuva). Delal sem za dve stroki in še za fakulteto : pogovor z dr. Vilkom Novakom. Glas. Slov. etnol. druš., 1999, let. 39, št. 2, str. 16-22, portret. [COBISS-ID 7089229]

SUMMARY

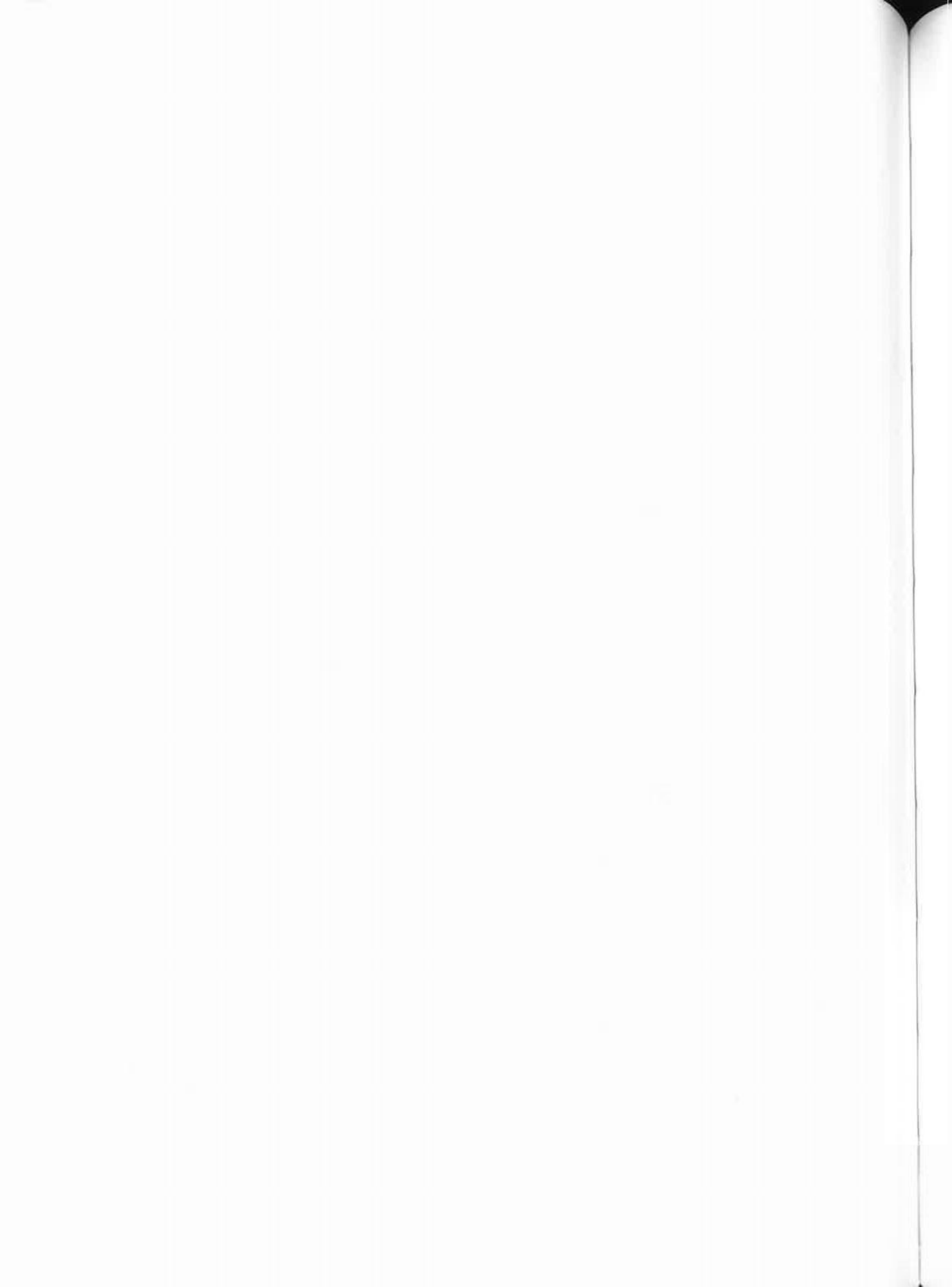
Basic ethnological research into Slovenian material, social and religious culture has been continuing. Most attention was given to the following subjects: dairy settlements in the Kamnik-Savinja Alps from pre-history to the end of the Middle Ages (in collaboration with archaeologists); multimedia presentations of ethnological heritage (research, photography, film, audio environment, music); innovations in food at the turn of the 20th century; storytelling (field gathering, transcribing the audio tapes of Dr Milko Maticetov, typological index of fairytales); literary folklore (anthology of folklore tales in the past and present, textbooks on literary folklore for primary and secondary school); tales and sayings (transcription from hand-written dictionaries and books); archive and field research into the customs of the yearly cycle and the life cycle, and festivals and rituals in Primorska, family and kinship relations; the history of ethnology; visual research (field video recording). The documentation produced by the research is stored in a central collection of written and audiovisual material, which is gradually being digitalised. The Institute is heading the *Slovenian Ethnological Lexicon* pro-

ject (edited by Dr Angelos Baš), in which almost all Slovenian ethnologists are involved.

Since 1999 the Audiovisual Laboratory, which produces ethnological films and stores extensive film and video documentation, has been part of the Institute. In 1999 the Audiovisual Laboratory organised a Summer School of Visual in Nova Gorica for the third time.

In 1999 preparations were underway for a scientific meeting on masks and masquerading in Slovenia and abroad, which will take place in Ptuj from 24 to 27 February 2000 (the joint organisers are the Institute and the BISTRA Ptuj research centre), and for the 13th conference of the International Commission for Ethnological Food Research taking place in Slovenia from 5 to 11 June 2000.

Studia Mythologica Slavica 2 was edited in collaboration with the Dipartimento di Linguistica of the University of Pisa and the 28th volume of the Institute's *Traditiones* yearbook (in two parts dedicated to the 80th birthday of Dr Milko Maticetov and the 75th birthday of Dr Zmaga Kumer) was published.

GLASBENONARODOPISNI INŠTITUT

ZNANSTVENI SVET

Dr. Marjetka Golež, Uroš Krek, redni član SAZU, dr. Zmaga Kumer (predsednica), dr. Milko Matičetov, izredni član SAZU, mag. Robert Vrčon.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnica: dr. Marjetka Golež, višja znanstvena sodelavka.

Višja znanstvena sodelavca: dr. Marjetka Golež (od 21.10.), dr. Marko Terseglav (od 21.10.).

Asistentka z doktoratom: dr. Marija Klobčar.

Asistentka z magisterijem: mag. Marjeta Tekavec (od 10.5.).

Asistentki: Maša Komavec, Urša Šivic.

Strokovni sodelavec s specializacijo: Mirko Ramovš.

Samostojni strokovni sodelavec: mag. Robert Vrčon.

Višji strokovni sodelavec: Drago Kunej.
Tehnična sodelavka in tajnica: Tatjana Nartnik.

TEMELJNE RAZISKAVE

Raziskovalni program: *Raziskave slovenske ljudske glasbene in plesne kulture*

Vodja raziskovalnega programa: M. Golež.

Temeljne raziskave slovenske ljudske pesmi, glasbe in plesa

Vodja projekta: M. Terseglav.

Temeljne raziskave slovenske ljudske pesmi, glasbe in plesa – CRP

Vodja projekta: M. Terseglav.

Slovensko ljudsko pesemsko in glasbeno izročilo
Vodja projekta: M. Golež.

Glasbenonarodopisno izročilo zvočnega arhiva
GNI ZRC SAZU in drugih pridobljenih zbirk
Vodja projekta: dr. Zmaga Kumer (zunanja sodelavka).

Slovenska ljudska pesemska, glasbena in plesna dediščina
Vodja projekta: M. Golež.

Raziskovalni program obsega stalne sistematične in izčrpne raziskave slovenskega pesemskega, glasbenega in plesnega izročila, ki nastajajo na podlagi terenskega dela, analize virov in gradiva ter teoretičnih spoznanj stroke, in osvetljujejo vprašanje izvora, sprejemanja, posredovanja in spreminjanja prvih ljudske pesemske, glasbene in plesne kulture. Te prvine so v toku zgodovine oblikovale in še vedno oblikujejo kulturno identiteto Slovencev in njihovo povezanost s kulturo Zahoda in Vzhoda. Izdaje gradiva omogočajo strokovni in drugi javnosti vpogled v še neznano izročilo slovenske kulture, medtem ko sistemizacija in računalniška obdelava olajšujeta pregled nad arhivsko zbirko GNI, ki sodi med največje tovrstne zbirke v Evropi. Projekti 2. (načrtovan za sedem let) ter 3. in 4. (oba načrtovana za pet let) so bili zaradi ukinitve financiranja s strani Ministrstva za znanost in tehnologijo l. 1999 predčasno zaključeni in jih zato ni bilo mogoče v celoti uresničiti.

V raziskovalnem programu so poleg vodij sodelovali še vsi drugi sodelavci inštituta: M. Klobčar, M. Komavec, D. Kunej, M. Ramovš, U. Šivic, Julijan Strajnar (zunanji sodelavec), M. Tekavec in R. Vrčon.

Ker se je delo vseh projektov med seboj prepletalo, je poročilo razdeljeno po tematskih sklopih.

Slovenske ljudske pesmi, 5. knjiga – pri povedne pesmi z družinsko tematiko

5. knjiga bo obsegala 52 pesemskih tipov z vsemi doslej zbranimi variantami pripovednih pesmi z družinsko tematiko, opremljena z melodijami, znanstvenimi komentarji in vsemi potrebnimi kazali. V okviru priprav zanjo je bilo v l. 1999 tekstološko obdelanih 27 tipov (M. Golež, Z. Kumer, M. Terseglav), transkribiranih pa je bilo še 47 pesemskih besedil (M. Klobčar, M. Terseglav), s čimer je

bilo omogočeno, da so bile te transkribirane pesmi arhivsko in kataloško obdelane. Hkrati so navedeni sodelavci v arhivu GNI nadaljevali zbiranje rokopisnega gradiva za še vse neobdelane pesemske tipe. Ker je za obdelavo tipov in izdelavo strokovnih komentarjev potreben celovit pregled nad evropskim gradivom, je bil v pripravo 5. knjige vključen tudi študij ustrezne strokovne in znanstvene literature. M. Klobčar je za načrtovano zgoščenko s slovenskimi ljudskimi pripovednimi pesmi z družinsko tematiko pripravila svoj izbor. V okviru priprav za izdajo pesemskega gradiva je M. Komavec napravila 30, U. Šivic pa 28 melodičnih transkripcij, ki so bile z vsemi pripadajočimi podatki vložene v arhiv. Nekateri od njih so objavljene (M. Komavec 11, U. Šivic 9) v zbirki *Še eno si zapojmo*.

Temelji folkloristične misli in ljudskega pesništva na Slovenskem (M. Terseglav)

Končana je bila zadnja faza študije, na podlagi katere bo oblikovan visokošolski učbenik folkloristike.

Ljudsko in umetno pesništvo, ljudski pesniški odsevi v umetni prozi (M. Golež)

V okviru raziskave za monografijo o odnosu med ljudskim in umetnim z naslovom »Ljudsko in umetno – dva obraza ustvarjalnosti« sta bili izdelani dve razpravi: *Ponarodela pesem – od pesnika do ljudskega pevca* in *Slovenska ljudska in umetna balada*. Za razpravo *Ljudsko in umetno v medbesedilnih nizih* je bil opravljen pregled strokovne literature in pripravljen del gradiva.

Muzikološki vidik preobražanja umetne pesmi v ponarodelo v drugi polovici 19. stoletja (U. Šivic)

Cilj študije (magistrske naloge) je umestiti ponarodele umetne pesmi v zgodovinski okvir in ugotoviti njihovo vlogo v repertoarjih 19. stol. ter v repertoarjih ljudskih pevcev v sodobnosti. S primerjanjem variant bo pokazala na spremembe v procesu od umetne pesmi do ponarodele. Doslej je bil opravljen pregled literature in gradiva, oblikovana sta bila koncept in metoda dela.

Vprašanje socialne problematike v pesemskem izročilu Tuhinjske doline (M. Klobčar)

Raziskava bo skušala na podlagi analize gradiva, zbranega v arhivu GNI, predstaviti socialno problematiko v pesemskem izročilu Tuhinjske doline.

Doslej so bile pregledane transkripcije pesmi z desetih magnetofonskih trakov in obe rokopisni zbirki Gašperja Križnika.

Ljudska glasba severne Istre (M. Komavec)

Študija (magistrska naloga) bo analizirala ljudsko glasbo severne Istre in njeno prepletanje z glasbo sosednih istrskih območij ter skušala odkriti njeno identiteto. V l. 1999 je bil pregledan del literature, ki je o ljudski glasbi Istre na voljo v Sloveniji in Italiji (Tommasini, Kuhač, Starec), opravljeno je bilo tudi nekaj terenskega dela (Roč, Buzet, Kršan pri Labinu). Ob delu za študijo je s sodelavci zagrebškega Inštituta za etnologijo i folkloristiko načrtovan skupni raziskovalni projekt na območju slovenske in hrvaške Istre.

Plesno izročilo na Slovenskem (M. Ramovš)

Projekt obsega kritično izdajo celotnega ljudskega plesnega gradiva. Doslej je izšlo 5. knjig zbirke »Polka je ukazana«, v letu 1999 pa so bile opravljene priprave za izdelavo 6. knjige, ki bo obsegala gradivo Koroške ter zahodnega in južnega dela Štajerske; slednje je koroškemu tipološko in koreološko skoraj enako. Zbrano in evidentirano gradivo, ki se skoraj v celoti nahaja v arhivu Glasbenonarodopisnega inštituta, nekaj tudi drugod, je bilo tipološko urejeno in razvrščeno. Obsega 29 tipov ljudskih plesov in čez 100 njihovih variant. Od tega je tri četrtine popolnih zapisov, drugi se nepopolni in bo marsikaj potrebno dopolniti z dodatnimi terenskimi raziskavami ali pa rekonstruirati. V l. 1999 je bila opravljena redakcija skupinskih plesov (9 tipov z 38 variantami), napisane so bile uvodne opredelitve in opombe, narejeni so bili vsi besedni opisi in, kjer je bilo potrebno, izrisani tudi kinogrami.

Vloga godčevstva pri oblikovanju slovenskega plesnega izročila (M. Tekavec)

Magistrska naloga z gornjim naslovom je bila uspešno obranjena 10. maja 1999. Rezultati naloge so pomembna podlaga za nadaljnje raziskave razmerja med plesom in glasbo ter njunih medsebojnih vplivov.

Pojav polke na Slovenskem in njen razvoj (M. Tekavec)

Izdelana je bila dispozicija za doktorsko disertacijo, ki je objavljena na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Delo bo skušalo celostno predstaviti podobo

polke na Slovenskem in pri tem odgovoriti na številna vprašanja glede njenega pojava, razširjenosti, oblike in vloge. V okviru raziskave je bila v l. 1999 pregledana vsa na Slovenskem dostopna literatura o polki in o času, v katerem je polka nastala in se razvijala, evidentirani so bili tudi najzgodnejši viri o pojavu polke na Slovenskem.

Elektroakustične raziskave terenskega snemanja in shranjevanja ljudskega zvočnega gradiva (D. Kunej)

Raziskava, ki poteka v okviru magistrske naloge, objavljene na Akademiji za glasbo, bo podala teoretične temelje zvočnih snemanj na terenu, predstavila snemalne aparature, njihove ustreznosti za terenska snemanja in arhiviranje posnetkov ter temelje prostorske akustike. Predvsem pa bo skušala dati glavne smernice pri terenskih zvočnih snemanjih v etnologiji in napotke za arhiviranje in shranjevanje posnetega gradiva. V ta namen je bila opravljena analiza dosedanjih snemalnih postopkov, predvsem razmer, snemalnih aparatov in opreme GNI v letih 1955–1956, opravljene so bili pogovori z dr. Kumrovo, ki je sodelovala pri prvih terenskih magnetofonskih snemanjih, pregledana je bila vsa arhivska dokumentacija GNI in vsa dostopna domača in tuja literatura za snemalno tehniko tistega časa. Na večini terenskih raziskav so bila narejena testna snemanja z različnimi postavitvami mikrofonov in različno tehniko snemanja, ob različnih priložnostih, glasbenih sestavih ter različni akustiki prostora. Raziskana in delno preizkušena je bila prva snemalna aparatura GNI, ki se danes nahaja v Tehniškem muzeju Slovenije. Za teoretični del magistrske naloge je gradivo zbrano, večinoma obdelano in razdeljeno na poglavja.

Glasbenonarodopisno izročilo zvočnega arhiva GNI ZRC SAZU in drugih pridobljenih zbirk (D. Kunej in drugi sodelavci)

Nadaljevalo se je ugotavljanje števila in okvirnega obsega zvočnega gradiva sorodnih ustanov in posameznikov, ki imajo v lasti zvočne zbirke slovenske ljudske glasbe; z nekaterimi so bili opravljeni tudi prvi razgovori.

V celoti je bila presneta zbirka zvočnih posnetkov etnološkega gradiva, ki ga je posnel Ivo Ciani iz Radia Ptuj v 80. in 90. letih 20. stol. Gradivo je bilo presneto s studijskih magnetofonskih trakov in DAT kaset na DAT kasete GNI ter obsega okoli 50 ur. Ob presnemavanju so bili prekopirani tudi

vsi dostopni pisni podatki o izvajalcih in zbirki. Začelo se je presnemavanje in arhiviranje magnetofonskih trakov zbirke Lajka Milisavljeviča, ki je bila posneta na avstrijskem Koroškem in obsega nad 100 trakov. V l. 1999 je bilo presneto 18 trakov (okoli 10 ur gradiva), gradivo je bilo sproti urejeno in dokumentirano v obliki zapisnikov. Pregledana je bila zbirka zvočnih posnetkov Ljobe Jenče, določen je bil način presnemavanja in arhiviranja, pregledana in popisana je bila tudi zbirka magnetofonskih trakov Slovenskega etnografskega muzeja. Le-ta obsega 43 trakov različnih velikosti in posnetih na različne načine in hitrosti ter vsebuje predvsem govorne etnografske podatke. Na podlagi dogovora je zvočni arhiv GNI dobil v hrambo in zaščito tudi zbirko magnetofonskih trakov Slovenskega gledališkega muzeja, 318 po obsegu, različnih velikosti in posnetih na različne načine. Natančno je bilo pregledanih in pripravljenih za presnemavanje prvih 50 trakov. Kronološko je bila urejena, popisana in oštevilčena zbirka zgoščenk v arhivu GNI.

Arhiviranje in presnemavanje že posnetega gradiva iz zvočne zbirke GNI je zaradi premalo denarja in nezadostne kadrovske zasedbe precej zastalo. Delo v arhivu se je osredotočilo predvsem na terensko zbiranje in snemanje gradiva ter izdelavo varnostnih kopij originalnih trakov. Na novo posneto gradivo (750 enot) je bilo sproti sistematizirano, katalogizirano in računalniško obdelano. Na podlagi terenskih snemanj je bilo narejenih 53 zapisnikov; pregledanih, poenoteni in dopolnjeni s programskimi številkami ter natisnjenih pa 29. Izdelanih je bilo še 21 zapisnikov za videokasete. Nadaljeval se je temeljit pregled obsega, kakovosti ter stanja zvočnih nosilcev arhiva GNI. Zaradi prej navedenih težav je bilo opravljenih okoli 600 ur pomoči študentov. V l. 1999 je bilo pregledanih nad 900 magnetofonskih trakov, pri čemer so bili ocenjeni kvaliteta traku, stopnja staranja (poškodbe), vpliv hidrolize in kvaliteta previjanja ter popisana vrsta traku in določeno natančno trajanje posnetega gradiva. Narejenih je bilo tudi čez 250 varnostnih kopij originalnih trakov na DAT kasete. Pridobljene so bile tri nove aparature, in sicer dve DAT aparaturi in CD-R snemalna aparaturna. Slednja omogoča presnemavanje gradiva tudi na zgoščenske, kar predstavlja dodatno možnost varovanja gradiva in lažji dostop do posnetkov.

Terensko delo (vsi sodelavci)

V okviru načrtovanih projektov je bilo porabljenih 35 terenskih dni. Posneto je bilo 750 enot pesemskega, glasbenega, etnokoreološkega in drugega etnološkega gradiva, ki je bilo vneseno v osnovne zapisnike. Sodelavci so tudi v l. 1999 spremljali različne prireditve, na katerih nastopajo ljudski pevci in godci ter folklorne skupine, ki goje izročilo domačega kraja. Evidentirali so posamezne skupine za morebitna snemanja v okolju, od koder izvirajo, in ugotavljali sedanje življenje ljudske pesmi, glasbe in plesa ter spremembe, ki jih vnaša folklorizem. Delo je potekalo v naslednjih krajih: Škocjan na Dolenjskem, Sv. Vid nad Cerknico, Horjul, Loka-Rošnja, Brestanica, Ljutomer, Sromlje, Celje, Mozirje, Žekavec nad Mozirjem, Lenart v Slovenskih goricah, Apače na Dravskem polju, Pragersko, Šmartno na Pohorju, Gančani, Beltinci, Dol. Trebuša, Medana, Šempeter pri Gorici, Lokovec, Vipava, Gradišče in Pregarje v Brkinih, Podbrdo, Stržišče, Tolmin, Obirsko, Bistrica na Zilji, Čedad, Špeter pri Čedadu, Monošter ter Buzet, Roč in Kršan pri Labinu v hrvaški Istri.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

M. Golež je naredila načrt monografije *Živalske poudobe v slovenski ljudski pesmi*, za katero je zbrala tudi večino gradiva. Za jubilejni zbornik ob 65-letnici Glasbenonarodopisnega inštituta je napisala prispevka *Glasbenonarodopisni inštitut ZRC SAZU 1985–1999* ter *Oddelek za tekstologijo*, pripravila scenarij in besedilo za video film *65 let Glasbenonarodopisnega inštituta* (tehnična izvedba N. Križnar) ter napisala besedilo *Nastanek in razvoj Glasbenonarodopisnega inštituta* za proslavo ob inštitutovem jubileju. Pripravila je vizi je razvoja polja etnologije ob predstavitvi kandidatov za koordinatorje znanosti in napisala besedilo za predstavitev programske skupine pred Svetom za znanost. Sestavila je načrt za dva mednarodna projekta: *Kulturna dediščina* v okviru 3. tematskega programa EU in *Metodologija etnomuzikoloških raziskav, vsebina, rezultati in povzetki raziskav* v okviru 5. tematskega programa (Borders in Europe: Cultural, Political, Ethnical and Historical Perspective). Slednji je bil prijavljen na EU. Napisala je recenzijo avstrijskega projekta *Kärnten und seine Nachbarn – Brauchlieder* za Fonds zur Förderung der wissenschaftlichen Forschung, Wien. Je članica orga-

nizacijskega odbora za pripravo mednarodnega kongresa Glasba in manjšine – Music and Minorities, ki bo od 25.–30. 6. 2000 v Ljubljani.

M. Klobčar je naredila projekt za program *Raziskave glasbenonarodopisnega izročila in zbirke Zvočnega arhiva GNI* in pripravila slikovno gradivo za zbornik Glasbenonarodopisnega inštituta ob njegovi 65-letnici.

M. Komavec je za knjigo *Etnična, tradicionalna in ljudska glasbila na mediteranskem območju* (knjiga z zgoščenkami naj bi izšla l. 2001) popisala slovenska ljudska glasbila, za zbornik ob jubileju inštituta napisala prispevek *Oddelek za etnomuzikologijo* in pripravila zbirko *Glasbenonarodopisni inštitut ZRC SAZU*. Skupaj z R. Vrčonom sodeluje pri projektu *Baška grapa* v okviru PHARE, katerega nosilka je Akademija za likovno umetnost. Oba skupaj sta pripravila in vodila dve prireditvi ljudskih pevcev in godcev z naslovom *Zajuckaj in zapoj*, ki sta v organizaciji Glasbenonarodopisnega inštituta potekali 2. 7. v atriju SAZU na Novem trgu 4–5 (Srečanje z ljudskimi pevci in godci iz Benečije in Režije) in 9. 7. v Prešernovi dvorani SAZU (Srečanje z ljudskimi pevci in godci iz hrvaške Istre ter slovenske Koroške).

Z. Kumer je za tisk pripravila zbirko z naslovom *Mrliške pesmi na Slovenskem*, ki obsega okoli 220 strani rokopisa, za Zbornik 2000 pa napisala razpravo *Slovenska ljudska nabožna pesem v 20. stoletju*. D. Kunej je opravil več snemanj in montažo besedila za predstavitveno kaseto o Znanstvenoraziskovalnem centru, nudil strokovno pomoč Inštitutu za slovensko narodopisje pri kopiranju presnetega gradiva in za različne uporabnike presnel okoli 8 ur zvočnega gradiva iz arhiva GNI. Je član Technical Committee pri mednarodnem združenju zvočnih arhivov (IASA) in ekspertne komisije za folklorno dejavnost pri Skladu Republike Slovenije za ljubiteljske kulturne dejavnosti.

M. Ramovš je član uredniškega odbora zbornika Inštituta za slovensko narodopisje in Glasbenonarodopisnega inštituta Traditiones ter predsednik ekspertne komisije pri Skladu Republike Slovenije za ljubiteljske kulturne dejavnosti.

J. Strajnar je opravil redakcijo spremnega besedila k zgoščenki *Koroška* iz serije »Iz arhiva Glasbenonarodopisnega inštituta«.

M. Tekavec je zbrala gradivo za referat *Plesi z meči na Slovenskem*, s katerim se bo udeležila mednarodnega simpozija študijske skupine za etnokoreologijo ICTM na Korčuli julija 2000. Bila je asistentka M. Ramovšu pri njegovih predavanjih o slovenskem ljudskem plesu, ki so bila povezana s praktičnim delom.

M. Terseglav je nanovo uredil in dopolnil zbirko *Tristo narodnih* ter napisal spremno besedo, izdelal tri gesla (Uganka, Uskoška kultura, Živalska pravljica) za 14. zvezek Enciklopedije Slovenije, napisal prispevek *Ljudsko pesništvo o okupaciji Bosne 1878* za zbornik Inštituta za narodnostna vprašanja, spremno besedo k zborniku *65 let Glasbenonarodopisnega inštituta*, ki ga je tudi uredil, in recenzijo poglavja o ljudskem slovstvu za učbenik slovenskega jezika za srednje šole. Je član uredniškega odbora Knjižnice Glasnika Slovenskega etnološkega društva ter organizacijskega odbora in vodja skupine za folkloro pri pripravi svetovnega slavističnega kongresa l. 1003 v Ljubljani.

Sodelavci Glasbenarodopisnega inštituta so gradivo in nasvete posredovali vsem, ki so to potrebovali za znanstveno, pedagoško, kulturno-prosvetno ali umetniško delo. V slednjih dveh so se tudi sami udeleževali (D. Kunej, M. Ramovš, J. Strajnar, U. Šivic, M. Tekavec, R. Vrčon).

Proslava ob 65-letnici Glasbenarodopisnega inštituta

V počastitev 65-letnice Glasbenarodopisnega inštituta je bila 19. 10. ob 11. uri v dvorani SAZU proslava, na kateri je bil slavnostni govornik predsednik SAZU akademik prof. dr. France Bernik. Zbrane je pozdravil v imenu odsotnega direktorja ZRC dr. Rado Riha, predstojnica inštituta dr. Marjetka Golež je predstavila njegov nastanek in razvoj, delo inštituta z njegovimi sodelavci pa je bilo prikazano v desetminutnem videofilmu, ki ga je po scenariju predstojnice posnel dr. Naško Križnar. Na proslavi sta sodelovala instrumentalni trio ljudskih godcev »Škorci« iz Slovenje vasi na Dravskem polju in skupina ljudskih pevcev iz Artič. Ob tej priložnosti sta bili predstavljeni nova zgoščenka iz serije »Iz arhiva Glasbenarodopisnega inštituta« *Zapojmo lepó, zaigrajmo enó* in kasete *Trio Škorci*.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Inštitutska knjižnica (3429 enot) je priročna, za potrebe sodelavcev in urejena po petih vsebinskih področjih (slovenske zbirke, tuje zbirke, domača strokovna literatura, tuja strokovna literatura, priročniki in dopolnilna ter primerjalna literatura) s katalogi za vsako posebej (avtorski in stvarni). Za knjižnico skrbi Z. Kumer. V letu 1999 je bilo v knjižnici vpisanih 71 enot.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- *Traditiones 28/I in II*. Glavna urednica H. Ložar – Podlogar (Traditiones 28/II uredil Mirko Ramovš). Po sklepu uredniškega odbora z dne 16.3.1999 Inštitut za slovensko narodopisje in Glasbenarodopisni inštitut zbornik Traditiones odslej izdajata skupaj.
- *Mirko Ramovš, Polka je ukazana. Plesno izročilo na Slovenskem – Od Slovenske Istre do Trente, 2. del.* – Založba Kres, Ljubljana 1999, 255 str., notni primeri, kinetogrami, fotografije.

- *Še eno si zapojmo. Izbrala in za tisk pripravila Zmaga Kumer.* – Mohorjeva družba, Celje 1999, 214 str., notni primeri.
- *Zapojmo lepó, zaigrajmo enó, Ljudska pesem in godba Slovencev.* Zgoščenka iz zbirke »Iz arhiva Glasbenarodopisnega inštituta«. Izbor zvočnega gradiva iz arhiva GNI ZRC SAZU so po zamisli mag. Igorja Cvetka pripravili: mag. Igor Cvetko, Maša Komavec, Drago Kunej in Mirko Ramovš. Spremná beseda: dr. Zmaga Kumer. Zvočna obdelava izbranega gradiva in uredništvo zgoščenke: Drago Kunej, dipl. inž. Založila Glasbenarodopisni inštitut ZRC SAZU in Založba Helidon, Ljubljana 1999.
- *Koroška.* Zgoščenka iz zbirke »Iz arhiva Glasbenarodopisnega inštituta«. Izbor zvočnega gradiva iz arhiva GNI ZRC SAZU in spremno besedilo: Julijan Strajnar. Zvočna obdelava izbranega gradiva in uredništvo zgoščenke: Drago Kunej, dipl. inž. Založila Glasbenarodopisni inštitut ZRC SAZU in Založba Helidon, Ljubljana 1999.
- *Trio Škorci.* Zvočna kasete iz zbirke »Iz arhiva Glasbenarodopisnega inštituta«. Terenski posnetki, izbor in zvočna obdelava gradiva ter uredništvo kasete: Drago Kunej, dipl. inž. Izdal in založil Glasbenarodopisni inštitut ZRC SAZU, Ljubljana 1999.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Phonogrammarchiv pri Österreichische Akademie der Wissenschaften na Dunaju,
- Institut für Volksmusikforschung na Dunaju,
- Center for the Study of Balkan Societies and Cultures (Department for Contemporary History) pri Univerzi v Gradcu,
- Slovenski narodopisni inštitut »Urban Jarnik« v Celovcu,
- Ethnographical Institute of Hungarian Academy of Sciences ter Akademiai Kisebbségkutató Muehely v Budimpešti,
- Laboratorio di etnomusicologia v Tridentu,
- Mednarodno združenje tonskih mojstrov (AES),
- Mednarodno združenje zvočnih arhivov (IASA),
- Mednarodno združenje za zvočne zbirke (ARSC).

OBISKI V INŠTITUTU

- dr. Diettrich Schüller in dipl. ing. Franz Lechleitner iz Phonogrammarchiva ÖAW na Dunaju, 23.–26.2.: sodelovala pri pregledu zvočnega arhiva GNI, ocenila njegovo tehnično stanje in opozorila na znake staranja in propadanja zvočnih nosilcev. Dr. Schüller je imel 24.2. v Mali dvorani ZRC SAZU predavanje z naslovom »The Memory of the World-Programme of UNESCO: Safeguarding Documents of all Kinds«.
- dr. Gorana Doliner iz Inštituta za zgodovino hrvaške glasbe iz Zagreba, 31.5.: ogledstudia in arhiva, seznanitev z načinom arhiviranja terenskih posnetkov, poslušanje arhivskega zvočnega gradiva.
- Orest Jarh, direktor Tehniškega muzeja Slovenije in Irena Marušič, sodelavka istega muzeja, 3. in 23.6., 14.10.: predstavitev dela GNI, ogled studia in seznanitev z načinom arhiviranja terenskih posnetkov, izbor in priprava posnetkov zvočnega arhiva GNI za stalno zbirko »Mlinarstvo«, ki jo je Tehniški muzej Slovenije odprl v Bistri.
- dr. J. J. Moreno, predstojnica inštituta za glasbeno terapijo na Univerzi Maryville v St. Louisu, ZDA, in mag. Breda Kroflič s Pedagoške akademije v Ljubljani, 11.6.: predstavitev dela GNI in pogovor o rekonstrukciji koščene piščali.
- dr. Darja Koter iz Pokrajinskega muzeja Ptuj, 25.8.: predstavitev rekonstrukcije koščene piščali.
- dr. Michael Biela, predavatelj na Morehead State University, Kentucky (ZDA), vodilni ameriški strokovnjak za radijsko tehniko, 24.–26.9.: ogled GNI in še posebej zbirke starih gramofonskih plošč ter prvega magnetofona GNI, posredovanje informacij o starih gramofonskih ploščah s slovenskim gradivom, ki so bile izdane v Ameriki.
- Peter Watson – Boone, direktor knjižnice Golconda Meir Library, Milwaukee, Wisconsin (ZDA), 2.12.: pogovori o varovalni kopiji rokopisnega arhiva GNI in podpis sporazuma o izmenjavi etnomuzikološke literature.
- Ivo Svetina, direktor Slovenskega gledališkega muzeja, več obiskov: dogovori o sodelovanju, katerih rezultat je začetek arhiviranja njihovega zvočnega gradiva v zvočnem arhivu GNI.

DOKTORSKA IN MAGISTRSKA DELA

Marjeta Tekavec

V plivi godčevstva na oblikovanje slovenskega plešnega izročila, Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo, zagovor: 10.5. – magistrsko delo.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Marjetka Golež

Slovenian Folk and Literary Ballad. – Referat na 29. mednarodnem posvetovanju raziskovalcev balad, Aberdeen (Škotska), 12.8.

Glasbenonarodopisni inštitut in raziskovanje ljudske pesmi. – Predavanja za dijake Centra srednjih šol iz Celja, Ljubljana 22.3., 7. in 8.6., ter Gimnazije Celje, Ljubljana, 9. in 10.6.

Maša Komavec

Rassegna di musica popolare nell'area delle Alpi Slovene ieri ed oggi. – Predavanje na Università degli studi di Trento, Dipartimento di scienze filologiche e storiche, Laboratorio di etnomusicologia, Trident, 22.3.

O neevropski glasbi. – Predavanje za študente na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo v okviru predmeta Folkloristika II, Ljubljana, 20.5.

Zmaga Kumer

Značilnosti in vloga slovenske ljudske pesmi. – Predavanje na seminarju SLKD (Izpostava Brežice) za ljudske pevce, Brežice, 9.6.

Od Barbarinjega do treh kraljev. – Predavanje za Kulturno društvo Koroška Bela, Koroška Bela, 28.11.

Drago Kunej

Slovenska ljudska instrumentalna glasba. – Predavanje na začetnem seminarju SLKD za vodje folklornih skupin, Ljubljana, 6.2.

Trstenke – slovensko ljudsko glasbilo. – Predavanje v ciklu »Pogovori o ljudski glasbi« Kulturnega društva Folk Slovenija, Ljubljana, 22.4.

Slovenska ljudska vokalna glasba. – Predavanje na začetnem seminarju SLKD za vodje folklornih skupin, Ljubljana, 24.4.

Glasbena podoba slovenske ljudske pesmi. – Pre-

davanje na seminarju SLKD (Območna izpostava Brežice) za ljudske pevce, Brežice, 9.6.

Izdela jmo si trstenke in zaigra jmo nanje. – Predavanje in delavnica v okviru Festivala otroških ustvarjalnih delavnic, Grad Snežnik, 25.–26.6.

Trstenke – slovenske panove piščali. – Predavanje in delavnica na seminarju SKLD (Območna izpostava Maribor) za člane folklornih skupin in pedagoške delavce, Maribor, 27.6.

Snemanje in arhiviranje slovenskega pesemskega ter instrumentalnega izročila. – Predavanja s poslušanjem zvočnega gradiva za dijake Centra srednjih šol iz Celja, Ljubljana, 22.3., 7. in 8.6., ter Gimnazije Celje, Ljubljana, 9. in 10.6.

Mirko Ramovš

Slovenski ljudski plesi. – Predavanja s praktičnim delom na začetnem seminarju SLKD za vodje folklornih skupin, Ljubljana, 23.–24.1., 6.–7.2., 13.3. *Folklor in folklorizem – Slovenski ljudski plesi.* – Predavanja s praktičnim delom na začetnem seminarju SLKD za vodje folklornih skupin, Ljubljana, 24.–25.4.

Slovenski ljudski plesi Prekmurja – Ravensko in Dolinsko. – Predavanja s praktičnim delom na seminarju SLKD (Območna izpostava Lendava) za vodje in člane folklornih skupin, Turnišče, 24.–25.9.

Julijan Strajnar

La stella e i tre Re in Slovenia. – Referat na mednarodnem posvetovanju »Sacri canti e la tradizione orale contemporanea« o trikraljevskih kolednicah v alpskih deželah, Tesero/Trento, 16.1.

Slovenska ljudska glasba v Istri. – Referat z zvočnimi primeri na mednarodnem posvetovanju o ljudski glasbi v Istri, Koper, 23.9.

Pritrkavanje na Slovenskem. – Predavanje v Mali dvorani ZRC SAZU, Ljubljana, 20.1. in v ciklu »Pogovori o ljudski glasbi« Kulturnega društva Folk Slovenija, Ljubljana, 29.5.

Slovenska ljudska pesem – Pritrkavanje. – Predavanja na seminarju in vokalni delavnici Kulturnega društva Folk Slovenija, Bloke, 22.–23.10.

Marjeta Tekavec

Slovenski ljudski plesi. – Predavanja s praktičnim delom na seminarjih za člane slovenskih folklornih skupin v Argentini, Bariloche, Mendoza, Buenos Aires, 30.11.–27.12.

Marko Terseglav

Prešernovo delo za ljudsko pesem. – Referat na Prešernovem simpoziju, Kranj, 4.2.

Jezik belokranjskih hrvaških in srbskih ljudskih pesmi. – Referat na 2. hrvaškem slavističnem kongresu, Osijek, 16.9.

Vloga in pomen ljudskega pesništva. – Predavanje v okviru prireditve Kulturnega društva, Cerknica, 25.3.

Slovenske pravljice in pripovedke. – Predavanje v okviru prireditve Kulturnega društva, Cerknica, 23.4.

Slovensko ljudsko pesništvo. – Ciklus petih predavanj za Tretjo univerzo, Ljubljana, april.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Drago Kunej

Študijski obisk Phonogrammarchiva ÖAW na Dunaju v okviru medakademijske izmenjave: seznanitev z novostmi pri arhiviranju zvočnega gradiva; ob tem presneto okoli 70 starih plošč (78 obratov na minuto) iz arhiva GNI, za katere je nevarnost, da zaradi starosti propadejo. 16.–22.5.

Maša Komavec

Drugi del študijskega izpopolnjevanja (Mršičeva stipendija) v Bologni na Università degli studi di Bologna, Dipartimento di arte, musica e spettacolo: pregled etnomuzikološke literature, ki je na voljo v univerzitetni knjižnici, spoznavanje metodologije etnomuzikološkega raziskovanja v Italiji in navezovanje stikov z italijanskimi strokovnimi kolegi. 1.–15.2.

Študijski obisk Instituta za etnologiju i folkloristiku v Zagrebu: seznanitev z delom inštituta v celoti in nalogami posameznih sodelavcev – etnomuzikologov. 23.11.

Urša Šivic

Študijski obisk Instituta za etnologiju i folkloristiku v Zagrebu: seznanitev z etnomuzikološkim delom in etnomuzikološko literaturo, ki se nahaja v inštitutski knjižnici. 23.11.

Marjeta Tekavec

Študijski obisk na oddelku za etnokoreologijo pri Institutu za etnologiju i folkloristiku v Zagrebu: seznanitev z etnokoreološkim delom, še posebej z nji-

hovo metodo računalniškega zapisovanja plesov. 23.6

PEDAGOŠKO DELO

Mirko Ramovš

Uvod v etnokoreologijo; predavanja v okviru predmeta Folkloristika II na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Marko Terseglav

Folkloristika I in II; predavanja in seminar na Oddelku ta etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

MENTORSTVO

Marjetka Golež je bila mentorica mladi raziskovalki magistrandki Urši Šivic.

Zmaga Kumer je bila somentorica magistrandki Urši Šivic.

Mirko Ramovš je bil somentor mladi raziskovalki magistrandki Marjeti Tekavec, ki je 10.5. uspešno zagovarjala magistrsko nalogo.

Marko Terseglav je bil mentor trem magistrandom: Maši Komavec, Branki Lazar in Ivanu Sivcu.

NAGRADE, ODLIKOVANJA, PRIZNANJA

Marija Klobčar je 11.11. prejela Murkovo priznanje za knjigo *Kamničani med izročilom in sodobnostjo*.

IZBRANA BIBLIOGRAFIJA, vir: vzajemna baza podatkov COBISS/COBI

ČLANKI IN SESTAVKI

Izvirni znanstveni članek

GOLEŽ, Marjetka. Ponarodela pesem : od pesnika do ljudskega pevca = Poems which spread among people : from poet to folk singer. Tradit. - Inšt. slov. narodop. Ljublj., 1999, 28, str. 21-45. [COBISS-ID 13611821]

KUMER, Zmaga. Gregorčičev "Izgubljeni cvet" kot ljudska pesem. Tradit. - Inšt. slov. narodop. Ljublj., 1999, 28, 1, str. 159-164. [COBISS-ID 13711661]

KUMER, Zmaga. Ludvik Kuba als Sammler slowenischer Volkslieder. Nar. umjet., 1999, vol. 36, br. 2, str. 99-104. [COBISS-ID 13605933]

KUNEJ, Drago. Prva magnetofonska snemanja zvočnega gradiva Glasbenonarodopisnega inštituta. Tradit. - Inšt. slov. narodop. Ljublj., 1999, 28, 2, str. 217-232. [COBISS-ID 13661741]

RAMOVŠ, Mirko. Hišna imena v vaseh Ježica, Savlje, Kleče, Mala vas in Stožice. Tradit. - Inšt. slov. narodop. Ljublj., 1999, 28, 1, str. 281-291. [COBISS-ID 13648685]

RAMOVŠ, Mirko. Ljudske plesne pesmi na Slovenskem. Tradit. - Inšt. slov. narodop. Ljublj., 1999, 28, 2, str. 167-176. [COBISS-ID 13649453]

TERSEGLAV, Marko. The influence of Croatian Medi-

terranean area on folk poetry in Bela krajina. Nar. umjet., 1999, vol. 36, br. 1, str. 233-250. [COBISS-ID 11765037]

TERSEGLAV, Marko. Zgodba nesrečne Lepe Vide v sodobni slovenski dramatik. Tradit. - Inšt. slov. narodop. Ljublj., 1999, 28, 2, str. 289-297. [COBISS-ID 13661997]

Strokovni članek

KUMER, Zmaga. Lepa fara šentjernejska. V: Zbomik župnije Šentjerneje. Ljubljana: Družina, 1999, str. 495-508, ilustr. [COBISS-ID 11982381]

KUMER, Zmaga. Zapojmo lepó, zaigrjmo enó : ljudska pesem in godba Slovencev. V: Zapojmo lepó, zaigrjmo enó : ljudska pesem in godba Slovencev (Iz arhiva Glasbenonarodopisnega inštituta). Ljubljana: ZRC SAZU: Helidon, [1999], 20 str. [COBISS-ID 11957549]

RAMOVŠ, Mirko. Ob 75-letnici dr. Zmage Kumer. Tradit. - Inšt. slov. narodop. Ljublj., 1999, 28, 2, str. 9-11. [COBISS-ID 13649709]

STRAJNAR, Julijan. Zgoščenka Koroska.... V: Koroska : zvočni primeri izvorne ljudske glasbe (Iz arhiva Glasbenonarodopisnega inštituta). Ljubljana: ZRC SAZU: Helidon [1999], str. 1-7. [COBISS-ID 11926317]

TERSEGLAV, Marko. Ljudska duhovna kultura sloven-

skih izseljencev in GNI. Glas. Slov. etnol. druš., 1999, letn. 39, št. 3/4, str. 12-15, ilustr. [COBISS-ID 13205549]

Objavljeno vabljeno predavanje na znanstveni konferenci

TERSEGLAV, Marko. Glasba manjšine - identifikacijski simbol večine? V: Zbornik radova. Sarajevo: Muzikološko društvo, 1999, str. 213-222. [COBISS-ID 11496749]

Sestavek v enciklopediji

KUMER, Zmaga. Švikaršič, Zdravko; Terseglav, Marko. V: Enciklopedija Slovenije. 1. natis. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999, zv. 13: Š-T, str. 173, 245. [COBISS-ID 13397805, 13391405]

Objavljena recenzija, prikaz knjige, kritika

KUMER, Zmaga. Istrani kot v ogledalu: dragocena knjiga istrskega pesemskega izročila. Primorske nov., 14.IX.1999, str. 15, portret. [COBISS-ID 6001969]

ŠIVIC, Urša. Kakor pomladni dan : Primorski akademski zbor Vinko Vodopivec...Ljubljana, samozaložba, 1998; Zborovski seminar v Bovcu; Kathaumixw - nepozabna pesem : Mešani mladinski pevski zbor Šolskega centra Velenje, 1999; Ko boš prišla na Bled : Komorni zbor Gaudeamus - Perpetuum Jazzile, 1999; Stezice : Mešani pevski zbor Hrast - Doberdob, 1999. Naši zbori, 1999, letn. 49, št. 1, 2, 3, str. 16, 24, 26, 24. [COBISS-ID 13640237, 13640493, 13640749, 13641261, 13641005]

Objavljeni intervju

GOLEŽ, Marjetka, Bratina, Vasja (oseba, ki intervjuja). Pevci ohranjajo ljudsko pesem : pogovor z dr. Marjetko Golež, predstojnico Glasbenonarodopisnega inštituta Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU. Naša žena, 1999, št. 9, str. 14-16. [COBISS-ID 13606189]

TERSEGLAV, Marko, ŠKRBEČ, Samo. Dr. romani so sodobne pravljice : dr. Marko Terseglav... Dnevnik (Ljubl.), 28.IV.1999, str. 27-28. [COBISS-ID 10906157]

Drugi članki ali sestavki

KOMAVEC, Maša. Novosti s knjižnih polic... na Glasbenonarodopisnem Inštitutu Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU. Bilten - Slov. muzikol. druš., 1999, 12, str. 79-80. [COBISS-ID 12738605]

RAMOVŠ, Mirko. Dr. Zmaga Kumer - petinsedemdesetletnica. Delo (Ljubl.), 24.V.1999, str. 10, portret. [COBISS-ID 100202240]

MONOGRAFIJE

Znanstvena monografija

RAMOVŠ, Mirko. Polka je ukazana : plesno izročilo na Slovenskem, Od Slovenske Istre do Trente. Ljubljana: Kres, 1999. Zv. 2. [COBISS-ID 79909376]

KUMER, Zmaga. Zlati očenaš : slovenski ljudski pasijon. Ljubljana: Družina, 1999. 290 str., ilustr. [COBISS-ID 100289792]

IZVEDENA IN DRUGA NEDOSTOPNA DELA

Radijski in TV prispevki

GOLEŽ, Marjetka, KRIŽNAR, Naško. Ob 65. obletnici Glasbenonarodopisnega inštituta ZRC SAZU : video film. 1999. [COBISS-ID 13647661]

GOLEŽ, Marjetka, KUNEJ, Drago, STRAJNAR, Julijan, RAMOVŠ, Mirko, KOMAVEC, Maša, KUMER, Zmaga, Vidakovič, Jasna (oseba, ki intervjuja). Ob 65. obletnici Glasbenonarodopisnega inštituta ZRC SAZU : Radio Slovenija : I. program : oddaja Studio ob sedemnajstih. 1999. [COBISS-ID 13611309]

GOLEŽ, Marjetka. O 29. mednarodnem posvetovanju raziskovalcev balad in o škotskih baladah : Radio Slovenija : program Ars : Čas in glasbe. 1999. [COBISS-ID 13606957]

KOMAVEC, Maša. Predstavitev slovenske ljudske glasbe : Radio Città 103, Bologna : oddaja Radici. 1999. [COBISS-ID 13667885]

KOMAVEC, Maša. S harmoniko v Roč : Radio Slovenija : I. program : oddaja Slovenska zemlja v pesmi in besedi. 1999. [COBISS-ID 13668653]

KUNEJ, Drago. Predstavitev dela Glasbenonarodopisnega inštituta : ob 65 letnici delovanja : Radio Slovenija : I. program : Studio ob 17h. 1999. [COBISS-ID 13644845]

KUNEJ, Drago. Pogovor o preporodni glasbi na Slovenskem : okrogla miza : Radio Študent. 1999. [COBISS-ID 13646893]

RAMOVŠ, Mirko, KUNEJ, Drago. Na Koblju pesmi ne bodo pozabili : Radio Slovenija : I. program : Slovenska zemlja v pesmi in besedi. 1999. [COBISS-ID 13651757]

TERSEGLAV, Marko. Velikonočni običaji : TV 3. 1999. [COBISS-ID 13684269]

TERSEGLAV, Marko. Prešernovo delo za ljudsko pesem : Radio Slovenija : I. program : oddaja Slovenska zemlja v pesmi in besedi. 1999. [COBISS-ID 13684013]

SUMMARY

The projects of the research programme comprise systematic and exhaustive research into Slovenian folk song and dance tradition, carried out in the form of field work, and based on analyses of various sources and material and theoretical findings of the profession. The published material provides professional and other circles with an insight into hitherto unknown elements of Slovenian culture. Systematisation and computer processing have enabled a clearer review of the archives collection of the Institute of Ethnomusicology, which is one of the largest collections of this kind in Europe.

The following works were published in 1999: Part 2 of Volume 5 of the *Polka je ukazana* (Polka is ordered) collection with the subtitle of *Od Slovenske Istre do Trente* (From Slovenian Istria to Trenta), which deals with the dance tradition of the western part of the Slovenian ethnic territory; the *Še eno si zapojmo* (Let's sing another song) popular collection of Slovenian folk songs; as part of the *Iz arhiva Glasbenonarodopisnega inštituta* (From the Archives of the Institute of Ethnomusicology) collection, a CD comprising an anthology of Slovenian song and instrumental music traditions with the title of *Zapojmo lepó, zaigrajmo enó* (Let's sing a nice tune, let's play a song) and the cassette *Trio Škorci* comprising recordings of folk musicians. The research into the fundamentals of folkloric thought and folk poetry in the Slovenian lands has been completed, while research into the phenomenon and

development of the polka in Slovenian ethnic territory is now underway. Preparations have continued for Volume 5 of Slovenian folk narrative songs and for Volume 6 of the *Polka je ukazana* collection, and so has research into the repercussions of folk poetry in created poetry, the musicological aspect of the transformation of a created poem into a folk song, folk music in northern Istria, social issues in the poetic tradition of the Tuhinjska Dolina valley, as well as electro-acoustic research into field recording and the preservation of audio material. In the sound studio of the Institute of Ethnomusicology, the acquired collections of audio material have started to be re-recorded, while the scope, quality and state of recorded tapes have continued to be examined. More than 900 recorded tapes have already been examined and assessed, and 250 backup copies of original tapes have been made on DAT cassettes. The continuous arrangement, computer processing and archiving of new recordings went on throughout the year.

Field work has been coordinated with basic research. Some 750 units of songs and instrumental music have been taped, as well as a great deal of ethnologic, ethno-musicological, and ethno-choreological data. In addition to regular work, our workers have submitted the material to all those who needed this material for scientific, educational, cultural, educational or artistic work, and who are engaged in educational, cultural and artistic activities.

INŠTITUT ZA SLOVENSKO IZSELJENSTVO

ZNANSTVENI SVET

Dr. Breda Čebulj-Sajko, dr. Marjan Drnovšek, dr. Irena Gantar Godina, akad. prof. dr. Vasilij Melik (predsednik), akad. prof. dr. Janez Stanonik, dr. Janja Žitnik

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnica: dr. Irena Gantar Godina, znanstvena svetnica (do 30.9.), dr. Marina Lukšič-Hacin, asistentka z doktoratom (od 1.10.)

Znanstvena svetnika: dr. Marjan Drnovšek, dr. Janja Žitnik

Znanstveni sodelavki: dr. Breda Čebulj-Sajko in dr. Mirjam Milharčič-Hladnik (od 1.10.)

Asistent magisterijem: mag. Zvone Žigon

Asistenta: Dean Čeglar (od 1.11.), Jernej Mlekuž (od 1.12.)

Strokovni sodelavec: Milan Likič Guček (do 13.9.)

Samostojna strokovna delavka: Špela Marinšek

V maju je bila ustanovljena sekcija za migracijske študije pod vodstvom Marine Lukšič-Hacin. Sekcija je še v procesu konstituiranja, kadrovsko pa jo pokrivata dr. Marina Lukšič-Hacin in dr. Mirjam Milharčič-Hladnik

TEMELJNE RAZISKAVE

Vrhovi slovenskega emigrantskega slovstva

Vodja projekta: J. Žitni.

Predvideno petletno trajanje projekta je bilo omejeno na tri leta, v letu 1999 mu je bilo namenjenih manj kot 100 ur. Program za to leto je bil temu prilagojen in v celoti izveden. Zaključeni sta dopolnjevanje in analiza gradiva za monografijo o literarnem delu Leva Detele. Končana je bila tudi redakcija vseh treh zvezkov sintetičnega pregleda *Slovenska izseljenska književnost*, ki so izšli v maju.

Položaj kulturno-umetniške dejavnosti slovenskih izseljencev in njeno mesto v sodobni slovenski kulturi

Vodja projekta: J. Žitnik.

Sodelavci: B. Čebulj Sajko, M. Drnovšek, I. Gantar Godina, M. Lukšič-Hacin, Z. Žigon, Š. Marinšek.

Z novembrom se je začelo izvajanje prve faze 14-mesečnega projekta. Prva faza obsega izpopolnitev obstoječe baze podatkov o slovenskem izseljenškem tisku in strukturiranje evidentiranega gradiva po geografskem, kronološkem, periodičnem (mesečniki, štirina jst dnevniki, tedniki...) in vsebinskem kriteriju (kulturnoinformativni, literarnoposredniški, izobraževalni, verski, politični tisk), kar predstavlja osnovo za drugo fazo raziskave – izločitev virov za pregled in ovrednotenje kulturno-umetniške dejavnosti slovenskih izseljencev.

Dopolnjevanje in preučevanje virov in literature o slovenski izseljenski problematiki

Vodja projekta: B. Čebulj Sajko.

Sodelavci: D. Ceglar, Z. Žigon, J. Mlekuž, I. Gantar Godina, M. Drnovšek, Š. Marinšek.

13. 9. je strokovnemu sodelavcu Likič Guček Milanu prenehalo delovno razmerje na našem inštitutu. 1. 11. pa smo redno zaposlili zgodovinarja Deana Ceglarja. Od njegove nastavitve dalje se je pospešeno nadaljevalo sistematično popisovanje arhivskega gradiva, ki ga hrani inštitut, urejanje, sortiranje in dopolnjevanje izseljenske periodike, poleg tega pa se je pričelo delo na izdelavi spletne strani o delu sodelavcev inštituta, dosegljive na In-

tranetu in Internetu. Delo se je zaradi selitve v nove prostore prekinilo v mesecu septembru. V zadnjih mesecih '99 leta smo se sodelavci projekta začeli intenzivno pripravljati na postavitve razstave in izid Popisa gradiva, ki bosta sočasna dogodka v maju 2000. Razstava bo prikazala strokovno in znanstveno delo sodelavcev inštituta v preteklosti in danes, s Popisom pa bomo dobili temeljiti vpogled v celotno gradivo o slovenskih izseljencih, ki ga hranimo v naših novih prostorih. S tem bodo izpolnjeni pglavitni cilji temeljnega projekta, ki se izteče konec leta 2000.

Slovenski izseljenci in Evropa v 19. in 20. stoletju

Vodja projekta: M. Drnovšek.

Sodelavci: B. Čebulj-Sajko.

V četrtem letu projekta sta člana projektne skupine nadaljevala z evidentiranjem virov in literature, hkrati pa sta objavila več prispevkov iz omenjene teme (glej Izbrano bibliografijo dr. Brede Čebulj Sajko in dr. Marjana Drnovška).

Slovenci v slovanskih deželah v 19. in 20. stoletju

Vodja projekta: I. Gantar Godina.

Sodelavci: M. Lukšič-Hacin.

Dosedanje raziskave slovenskega izseljevanja so usmerjene večinoma na preučevanje izseljevanja na zahod ali na sever. Projekt Slovenci v slovanskih deželah pa ima namen raziskati izseljevanje Slovencev v slovanske dežele v okviru Habsburške monarhije. V letu in pol (od 1.7.1998) je bilo pregledano gradivo, dostopno v Sloveniji, medtem ko za pregled gradiva na Češkem, Poljskem ali Slovaškem finančnih možnosti zaenkrat ni.

Slovenski izseljenci na Švedskem in odnos slovenske (jugoslovanske) politike do njih (podoktorski projekt)

Vodja projekta: M. Lukšič-Hacin.

Projekt je vsebinska nadgradnja doktorskega dela, ki je usmerjen v teoretične vidike multikulturalizma in se le preko tega navezuje na situacijo med slovenskimi izseljenci. Podoktorski projekt pa je usmerjen na slovensko izseljenstvo na Švedskem v celoti.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

Slovar etnologije Slovencev.

Kot pisci gesel so sodelovali B. Čebulj-Sajko, M. Drnovšek, M. Lukšič-Hacin in Z. Žigon.

Slovenska kronika 19. stoletja

M. Drnovšek je sodeloval kot član ožjega uredništva in pisec gesel o slovenskem izseljenstvu pri založbi Nova revija.

Enciklopedija Slovenije

M. Drnovšek je strokovni urednik za izseljensko področje in pisec gesel.

The Art of European Migration (Umetnost v evropskem izseljenstvu)

Nosilec: Centre for Migration Studies pri Ulster American Folk Parku, Omagh, Severna Irska

M. Drnovšek sodeluje kot soavtor pri pripravi »virtualne« razstave na internetu, ki bo predstavljena leta 2000.

ZNANSTVENI SESTANKI

Letna konferenca Association of European Migration Institutions, Portorož 28.9.-2.10. Tema srečanja je bila Tisk in izseljenstvo (Press and Emigration).

Avtobiografska metoda – organizacija okrogle mize v okviru Historičnega seminarja, koordinator B. Čebulj-Sajko, Ljubljana, 10.5.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

V letu 1999 se je knjižni fond povečal za 127 enot. *Dokumentacija in arhiv* (vključeno v raziskovalno skupino 520: Narodna in kulturna identiteta slovenskega izseljenstva)

Vodja zbirke: B. Čebulj Sajko

Sodelavci: D. Ceglar, Š. Marinšek

S pridobitvijo novega dokumentalista smo, poleg že rutinskega dela vnašanja popisa arhivskega in ostalega izseljenskega gradiva v računalnik, začeli urejati tudi status našega arhiva v dogovoru z Arhivom Slovenije. Nadalje smo pripravili določene starejše originalne izvode izseljenskega časopisja za vezavo, s selitvijo v nove prostore pa smo dokončno uredili tudi knjižnico.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- *Bilten/Newsletter* št. 11 Inštituta za slovensko izseljenstvo ZRC SAZU (urednik Z. Žigon). Ljubljana: Inštitut za slovensko izseljenstvo ZRC SAZU.
- Janja Žitnik, s sodelovanjem Helge Glušič, ur., *Slovenska izseljenska književnost 1: Evropa, Avstralija, Azija*, 400 str.; *Slovenska izseljenska književnost 2: Severna Amerika*, 484 str.; *Slovenska izseljenska književnost 3: Južna Amerika*, 407 str., Založba ZRC in Rokus, Ljubljana 1999.
- *Dve domovini/Two Homelands: Razprave o izseljenstvu/Migration Studies*, št. 10, 1999, 278 (+10) str., urednica J. Žitnik.
- Breda Čebulj Sajko, *Etnologija in izseljenstvo: Slovenci po svetu kot predmet etnoloških raziskav v letih 1926-1993*, (Knjižnica Glasnika Slovenskega etnološkega društva, 29), Slovensko etnološko društvo, Ljubljana 1999, 182 str., tabele.
- Marina Lukšič-Hacin, *Multikulturalizem in migracije*, Založba ZRC, Ljubljana 1999, 269 str.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Instytut Polonijny, Uniwersytet Jagielloński v Krakowu, Poljska
- Etnografski inštitut SANU, Beograd, Jugoslavija
- School of Behavioural Sciences, Macquarie University, Sydney, Avstralija
- Association of European Migration Institutions (AEMI), Aalborg, Danska
- Narodna in študijska knjižnica Trst, Italija
- Slovene Studies, Society for Slovene Studies Bloomington, ZDA
- Norwegian Emigration Center v Stavangerju, Norveška
- Centre de Documentation sur les Migration Humaines, Luxemburg
- The Danish Emigration Archives v Aalborgu, Danska
- Archives Department, Maritime Archives & Library, Merseyside Maritime Museum v Liverpoolu, Velika Britanija
- The North Frisian Emigrant Archive v Bredstedtu, Nemčija

OBISKI V INŠTITUTU

- dr. Anton Bebler, predsednik Slovenske izseljenske matice, pogovori o sodelovanju, 11.3.
- dr. Jože Bernik, predsednik Svetovnega slovenskega kongresa, pogovori o sodelovanju, 10.6.
- prof. Joel Wurl, Immigration History Research Center St. Paul, Minnesota, ZDA, pogovori o sodelovanju, 3.10.
- dr. Jan Lencznarowicz, Uniwersytet Jagiellonski, Instytut Polonijny, Krakow Poljska, predavanje v okviru Historičnega seminarja, 18.10.
- Jože Poličar, Urad R Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu, Ministrstvo za zunanje zadeve R Slovenije, pogovori o sodelovanju, 16.12.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Breda Čebulj-Sajko

Avtobiografska metoda – pogovor o njeni uporabnosti v različnih znanstvenih disciplinah in tematskih sklopih: okrogla miza v okviru historičnega seminarja ZRC SAZU, 10.5.

Slavic Ethnic Groups and Migration: 34. svetovni kongres »International Institute of Sociology« z volilno temo »Multiple modernities in an era of globalization, Tel Aviv, 12.7.

Marjan Drnovšek

Varovanje arhivskega gradiva slovenskih društev po svetu, predavanje na mednarodnem arhivskem seminarju v organizaciji Urada za manjšine in Slovence po svetu MZZ R Slovenije in Arbiva R Slovenije, Ljubljana, 28.6.

Fewness of Slovenes and Economic Emigration, referat na mednarodnem simpoziju »Multiple Modernities in an Era of Globalization«, Tel Aviv, 13.7.

Baragov odnos do staroselske kulture v Ameriki, referat na mednarodnem Baragovem simpoziju, Rim, 6.9.

Gradivo o slovenskih izseljencih, referat na 18. zborniku Arhivskega društva Slovenije, Postojna, 30.9.

Irena Gantar Godina

The Slavic Idea as an Alternative Identity of Slavic Nations, predavanje v okviru panela Alternative

Identities na 4. letni svetovni konvenciji ASN (Association for the Study of Nationalities), New York, 16.4.

Marina Lukšič-Hacin

Multikulturalizem in migracije; tiskovna konferenca ob izidu znanstvene monografije, Mala dvorana ZRC SAZU, 4.10.

Slovenski izseljenci. Vabljen predavanje na prireditvi Gimnazijci gimnazijcem, Gimnazija Novo Mesto, 20.3.

Multikulturalizem in vzgoja. Delavnica na mednarodni konferenci Državljska vzgoja v novih demokracijah/Civic Education in New Democracies, Brdo pri Kranju, 25.-27.11.

Vabljen predavanje na temo Nacionalizmi in politika: Demokracija na prelomu tisočletja, Cankarjev dom, 30.11.

Diskusijski prispevek na okrogli mizi Avtobiografska metoda, Historični seminar ZRC SAZU, 10.5.

Zvone Žigon

Diskusijski prispevek na okrogli mizi: *Avtobiografska metoda – pogovor o njeni uporabnosti v različnih znanstvenih disciplinah in tematskih sklopih*. Historični seminar ZRC SAZU, 10.5., Ljubljana.

Slovene Political Emigration in Argentina, referat na mednarodni konferenci IIS (The International Institute of Sociology), *Multiple Modernities in an Era of Globalization*, 12.7., Tel Aviv, Izrael.

Janja Žitnik

Slovene emigrant literature, periodicals and other publications and the reading public in Slovenia, referat na okrogli mizi »Press and Emigration«, AEMI (Association of European Migration Institutions) Annual Meeting, Portorož, 1.10.

Slovenska izseljenska književnost, strokovna predstavitev publikacije na Slovenskem slavističnem kongresu, Celje, 8.10.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Zvone Žigon

Sodelovanje na mednarodni konferenci IIS (The International Institute of Sociology) v Tel Avivu, Izrael, od 11.–15.7.

Slovenska politična emigracija v Argentini, 29.10.–15.11., Zedinjena Slovenija, zbiranje arhivskega

in knjižnega gradiva, periodičnih publikacij, raziskava med povojno izseljensko skupnostjo v Buenos Airesu, Argentina.

Breda Čebulj-Sajko

Študijski obisk Instytutu Polonijny v Krakowu (Poljska), 16.-21.5.

PEDAGOŠKO DELO

Irena Gantar Godina

Družboslovje – Zgodovina: predavanja; Pedagoška fakulteta Univerze v Ljubljani.

Marina Lukšič-Hacin

Civilizacije (predavanja in vaje); Fakulteta za družbene vede Univerze v Ljubljani 3. letnik, redni študij

Sociologija vzgoje (seminar); Pedagoška fakulteta Univerze v Ljubljani, 3. letnik, redni študij
Sociologija vzgoje (predavanja); Pedagoška fakulteta Univerze v Ljubljani, 3. In 4. letnik, študij ob delu

Sociološki vidiki družinske ekonomije (predavanja); Pedagoška fakulteta Univerze v Ljubljani, 4. letnik, redni študij

MENTORSTVO

Marjan Drnovšek je bil somentor magistrandu Deanu Cegljarju.

Breda Čebulj Sajko je bila mentorica doktorandu mag. Zvonetu Žigonu in magistrandu Jerneju Mlekužu.

IZBRANA BIBLIOGRAFIJA, vir: vzajemna baza podatkov COBISS/COBIB

ČLANKI IN SESTAVKI

Izvirni znanstveni članki

CEGLAR, Dean. Sodstvo v Ribnici. V: Mikužev zbornik (Historia, 4). Ljubljana: Oddelek za zgodovino Filozofske fakultete, 1999, str. 301-318. [COBISS-ID 13880621]

ČEBULJ-SAJKO, Breda. Ethnic identity of the first post-war generation of Australian Slovenes. Dve domov., 1999, št. 10, str. 47-59. [COBISS-ID 13601069]

DRNOVŠEK, Marjan. Church and state attitudes towards emigration in the interwar period. Slov. stud., 1999, vol. 18: 1996, no. 1, str. 61-80. [COBISS-ID 13693997]

DRNOVŠEK, Marjan. Slovenski izseljenci na pragu Amerike. Kronika (Ljublj.), 1999, letn. 47, št. 1/2, str. 49-72. [COBISS-ID 21190661]

GANTAR GODINA, Irena. Slovenski realisti, nacionalno in jugoslovansko vprašanje (odlomki). Anthropos (Ljublj.), 1999, letn. 31, št. 4/6, str. 188-196. [COBISS-ID 3294281]

LUKŠIČ-HACIN, Marina. Different understandings of the notion intellectual. V: Intelektualci v diaspori : zbornik referatov simpozija 100. obletnica rojstva Louisa Adamiča - Intelektualci v diaspori, Portorož, Slovenija, 1. - 5. septembra 1998 : proceedings of the Symposium 100th Birth Anniversary of Louis Adamic - Intellectuals

in Diaspora, Portorož, Slovenia, 1 - 5 September, 1998. Ljubljana: ZRC SAZU, Inštitut za slovensko izseljensko, 1999, str. 59-68. [COBISS-ID 10788141]

LUKŠIČ-HACIN, Marina. Enodimenzionalno pojmovanje nacionalne identitete nasproti heterogenosti etnične identitete pri izseljencih. Glas. Slov. etnol. druš., 1999, letn. 39, št. 3/4, str. 76-82, 117. [COBISS-ID 13217325]

LUKŠIČ-HACIN, Marina. Procesi resocializacije in etnična identiteta : primer Slovencev na Švedskem. Teor. praksa, 1999, letn. 36, št. 2, str. 274-289. [COBISS-ID 19129693]

LUKŠIČ-HACIN, Marina. Razseljevanje ljudi iz slovenskega etničnega prostora s poudarkom na življenju Slovencev na Švedskem. Teor. praksa, 1999, letn. 36, št. 1, str. 19-41. [COBISS-ID 20518405]

ŽIGON, Zvone. Slovenstvo v Venezueli. Dve domov., 1999, št. 10, str. 21-33, fotogr. [COBISS-ID 13600557]

ŽITNIK, Janja. Janko Lavrin : Slovene intellectual ambassador. Slov. stud., 1999, vol. 18: 1996, no. 1, str. 3-18. [COBISS-ID 13693485]

ŽITNIK, Janja. Lev Detela. V: Slovenska izseljenska književnost. Ljubljana: ZRC: Rokus, 1999, zv. 1: Evropa, Avstralija, Azija, str. 191-209, portret, fotogr. [COBISS-ID 10470957]

ŽITNIK, Janja. Milena Merlak Detela. V: Slovenska iz-

seljenska književnost. Ljubljana: ZRC: Rokus 1999, zv. 1: Evropa, Avstralija, Azija, str. 210-218, portret, fotogr. [COBISS-ID 10471213]

ŽITNIK, Janja. Vinko Žitnik. V: Slovenska izseljenska književnost. Ljubljana: ZRC: Rokus, 1999, zv. 3: Južna Amerika, str. 142-147, portret. [COBISS-ID 11284269]

ŽITNIK, Janja. Louis Adamič. V: Slovenska izseljenska književnost. Ljubljana: ZRC: Rokus, 1999, zv. 2: Severna Amerika, str. 212-223, portret, fotogr. [COBISS-ID 10957869]

Pregledni znanstveni članek

ŽITNIK, Janja. Dosedanje študije o slovenski izseljenski književnosti. V: Slovenska izseljenska književnost. Ljubljana: ZRC: Rokus, 1999, zv. 1: Evropa, Avstralija, Azija, str. 19-25. [COBISS-ID 10459693]

Strokovni članek

DRNOVŠEK, Marjan. Amerika v očeh Friderika Barage in Jurija Trunka. Glas. Slov. etnol. druš., 1999, letn. 39, št. 3/4, str. 87-91, 118, ilustr. [COBISS-ID 13218349]

DRNOVŠEK, Marjan. Printed material and the mass emigration of Slovenes. Dve domov., 1999, št. 10, str. 139-143. [COBISS-ID 13614125]

ŽIGON, Zvone. Raziskovati narodnostno identiteto. Glas. Slov. etnol. druš., 1999, letn. 39, št. 3/4, str. 83-86, 117, ilustr. [COBISS-ID 13218093]

ŽITNIK, Janja. Preučevanje slovenske izseljenske književnosti: razmišljanje ob koncu priprave monografije slovenska izseljenska književnost 1, 2, 3. Glas. Slov. etnol. druš., 1999, letn. 39, št. 3/4, str. 92-94, ilustr. [COBISS-ID 13219629]

ŽITNIK, Janja. Slovene emigrant literature, periodicals and other publications and the reading public in Slovenia. Dve domov., 1999, št. 10, str. 145-149. [COBISS-ID 13614893]

Objavljeno vabljeno predavanje na znanstveni konferenci

ČEBULJ-SAJKO, Bréda. In my life I had only two wishes: to become an immigrant teacher, or a cook: the work of Jože Čuješ among Australian Slovenes. V: Intelektualci v diaspori: zbornik referatov simpozija 100. obletnica rojstva Louisa Adamiča - Intelektualci v diaspori, Portorož, Slovenija, 1. - 5. septembra 1998: proceedings of the Symposium 100th Birth Anniversary of Louis Adamic - Intellectuals in Diaspora, Portorož, Slovenia, 1 - 5 September, 1998. Ljubljana: ZRC SAZU, Inštitut za slovensko izseljenstvo, 1999, str. 199-204. [COBISS-ID 10788909]

DRNOVŠEK, Marjan. Dve domovini: slovenski izseljenci po svetu. V: Samostatný stát mezi většími sousedy - pednět pro slovinskou politiku a kulturu: sbornik příspěvků z mezinárodního vědeckého zasedání (Praha, Klementium, 16. 10. 1997). 1. vyd. Praha: Národní knihovna České republiky, Slovanská knihovna. 1999, str. 71-84. [COBISS-ID 13030957]

DRNOVŠEK, Marjan. Izseljevanje Slovencev v času misijonarja Friderika Barage. V: Baraga in Trebnje: predavanja na Baragovem simpoziju v Trebnjem, 9. januarja 1998 (Zbornik Občine Trebnje, 1). Trebnje: Občina, Baragov odbor, 1998, str. 55-67. [COBISS-ID 11096877]

DRNOVŠEK, Marjan. Some aspects of the Slovene intellectuals towards emigration up to 1941. V: Intelektualci v diaspori: zbornik referatov simpozija 100. obletnica rojstva Louisa Adamiča - Intelektualci v diaspori, Portorož, Slovenija, 1. - 5. septembra 1998: proceedings of the Symposium 100th Birth Anniversary of Louis Adamic - Intellectuals in Diaspora, Portorož, Slovenia, 1 - 5 September, 1998. Ljubljana: ZRC SAZU, Inštitut za slovensko izseljenstvo, 1999, str. 69-75. [COBISS-ID 10788397]

DRNOVŠEK, Marjan. Velika gospodarska krizi in slovenski izseljenci. V: Gospodarske krize in Slovenci (Zbirka Ekonomska knjižnica). Ljubljana: Inštitut za novejšo zgodovino: Zveza ekonomistov Slovenije, 1999, str. 113-126, preglednice. [COBISS-ID 11096365]

GANTAR GODINA, Irena. Jan Lego - Verkünder der Slawischen Gegenseitigkeit. V: Intelektualci v diaspori: zbornik referatov simpozija 100. obletnica rojstva Louisa Adamiča - Intelektualci v diaspori, Portorož, Slovenija, 1. - 5. septembra 1998: proceedings of the Symposium 100th Birth Anniversary of Louis Adamic - Intellectuals in Diaspora, Portorož, Slovenia, 1 - 5 September, 1998. Ljubljana: ZRC SAZU, Inštitut za slovensko izseljenstvo, 1999, str. 237-242. [COBISS-ID 10789421]

GANTAR GODINA, Irena. Slovensko-češki stiki do leta 1918. V: Samostatný stát mezi většími sousedy - pednět pro slovinskou politiku a kulturu: sbornik příspěvků z mezinárodního vědeckého zasedání (Praha, Klementium, 16. 10. 1997). 1. vyd. Praha: Národní knihovna České republiky, Slovanská knihovna. 1999, str. 37-52. [COBISS-ID 13031469]

ŽIGON, Zvone. Janez Benigar - Araucanian Slovene. V: Intelektualci v diaspori: zbornik referatov simpozija 100. obletnica rojstva Louisa Adamiča - Intelektualci v diaspori, Portorož, Slovenija, 1. - 5. septembra 1998: proceedings of the Symposium 100th Birth Anniversary of Louis Adamic - Intellectuals in Diaspora, Portorož, Slovenia, 1 - 5 September, 1998. Ljubljana: ZRC SAZU,

Inštitut za slovensko izseljenstvo, 1999, str. 93-101. [COBISS-ID 10790445]

Objavljeno vabljeno predavanje na strokovni konferenci

DRNOVŠEK, Marjan. Gradivo o slovenskih izseljencih. V: Evidentiranje virov za zgodovino Slovencev v tujini. Novosti v slovenski arhivski zakonodaji. Arhivski informacijski sistem : 18. zborovanje, Postojna (29. 9. do 1. 10.) 1999. Ljubljana: Arhivsko društvo Slovenije, 1999, str. 16-19. [COBISS-ID 13029677]

Objavljeno predavanje na strokovni konferenci

DRNOVŠEK, Marjan. Dve domovini: slovenski izseljenci po svetu. V: Samostatný stát mezi většími sousedy - pednět pro slovinskou politiku a kulturu : sbornik příspěvků z mezinárodního vědeckého zasedání (Praha, Klementium, 16. 10. 1997). 1. vyd. Praha: Národní knihovna České republiky, Slovanská knihovna. 1999, str. 71-84. [COBISS-ID 106198272]

Poglavje ali samostojni sestavek v znanstveni knjigi

DRNOVŠEK, Marjan. Izseljevanje Slovencev v razvite evropske države do leta 1940. V: Slovenska izseljenska književnost. Ljubljana: ZRC: Rokus, 1999, str. 29-60, fotogr. [COBISS-ID 10459949]

DRNOVŠEK, Marjan. Okrajna poročila o izseljevanju iz Kranjske v letih 1892-1913. V: Gestrinov zbornik. Ljubljana: ZRC (ZRC SAZU), 1999, str. 413-432, preglednice. [COBISS-ID 10435885]

DRNOVŠEK, Marjan. Pravnik Ivan Tomšič in znanstveno proučevanje izseljenskega vprašanja. V: Vilfanov zbornik : pravo, zgodovina, narod = Recht, Geschichte, Nation. Ljubljana: Založba ZRC (ZRC SAZU), 1999, str. 589-602. [COBISS-ID 11478317]

GANTAR GODINA, Irena. Spravna pogajanja in Slovenci. V: Gestrinov zbornik. Ljubljana: ZRC (ZRC SAZU), 1999, str. 405-412. [COBISS-ID 10435629]

ŽITNIK, Janja. Literarni poskusi Slovencev v drugih deželah Evrope do leta 1945. V: Slovenska izseljenska književnost. Ljubljana: ZRC: Rokus, 1999, zv. 1: Evropa, Avstralija, Azija, str. 77-116, fotogr. [COBISS-ID 10461229]

Sestavek v enciklopediji

DRNOVŠEK, Marjan. Šolstvo v izseljenstvu, Severna Amerika. V: Enciklopedija Slovenije. 1. natis. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999, zv. 13: Š-T, str. 91-92, fotogr. [COBISS-ID 13337901]

Objavljena recenija, prikaz knjige, kritika

LUKŠIČ-HACIN, Marina. Breda Čebulj Sajko, Etnologija in izseljenstvo, Slovenci po svetu kot predmet etnoloških raziskav v letih 1926-1993 Glas. Slov. etnol. druž., 1999, letn. 39, št. 3/4, str. 99, ilustr. [COBISS-ID 13222701]

ŽIGON, Zvone. Božidar Fink, Na tujem v domovini. Mohorjeva družba, Celovec, Ljubljana, Dunaj 1999, 174 str. Dve domov., 1999, št. 10, str. 261-262. [COBISS-ID 13632557]

ŽIGON, Zvone. Joze Rant, ur., Zbornik dela v zvestobi in ljubezni: Zedinjena Slovenija 1948-1998. Zedinjena Slovenija, Buenos Aires 1998, 809 str. Dve domov., 1999, št. 10, str. 258-261. [COBISS-ID 13632045]

ŽIGON, Zvone. Marjan Drnovšek, Usodna privlačnost Amerike. (Korenine), Nova revija, Ljubljana 1998, 390 str. Dve domov., 1999, št. 10, str. 236-238. [COBISS-ID 13627949]

Predgovor, spremna beseda

ČEBULJ-SAJKO, Breda. Etnološko raziskovanje slovenskega izseljenstva - tema, ki lahko združuje. Glas. Slov. etnol. druž., 1999, letn. 39, št. 3/4, str. 4-5. [COBISS-ID 13204269]

DRNOVŠEK, Marjan. O delu in ljudeh Zgodovinskega arhiva Ljubljana. V: Spominski zbornik Zgodovinskega arhiva Ljubljana (Gradivo in razprave, št. 21). Ljubljana: Zgodovinski arhiv, 1999, str. 7-9, fotogr. [COBISS-ID 12958765]

GANTAR GODINA, Irena. Predgovor = Foreword. V: Intelektualci v diaspori : zbornik referatov simpozija 100. obletnica rojstva Louisa Adamiča - Intelektualci v diaspori, Portorož, Slovenija, 1. - 5. septembra 1998 : proceedings of the Symposium 100th Birth Anniversary of Louis Adamic - Intellectuals in Diaspora, Portorož, Slovenia, 1 - 5 September, 1998. Ljubljana: ZRC SAZU, Inštitut za slovensko izseljenstvo, 1999, str. 9-12. [COBISS-ID 10786605]

ŽITNIK, Janja. Deset let revije Dve domovini / Two homelands = Ten years of Dve domovini / Two homelands. Dve domov., 1999, št. 10, str. 11-18. [COBISS-ID 13600045]

ŽITNIK, Janja. Predgovor; Uvod. V: Slovenska izseljenska književnost. Ljubljana: ZRC: Rokus, 1999, zv. 1: Evropa, Avstralija, Azija, str. 9-11, 13-18. [COBISS-ID 10632237, 10459437]

ŽITNIK, Janja, GLUŠIČ, Helga. Slovane emigrant literature : summary. V: Slovenska izseljenska književnost

Ljubljana: ZRC: Rokus, 1999, zv. 3: Južna Amerika, str. 361-370. [COBISS-ID 11286061]

Polemika, diskusijski, prispevek

ČEBULJ-SAJKO, Breda, RAVNIK, Mojca, LUKŠIČ-HACIN, Marina, PETRIČ, Jerneja, DRNOVŠEK, Marjan, ŽITNIK, Janja, ŽIGON, Zvone, KRIŽNAR, Naško, GODINA-GOLJAJ, Maja, STANONIK, Marija, SULIČ-DULAR, Nives. *Avtobiografska metoda: pogovor o njeni uporabnosti v različnih znanstvenih disciplinah in tematskih sklopih: okrogla miza v okviru zgodovinskega seminarja ZRC SAZU, 10.5.1999.* Glas. Slov. etnol. druš., 1999, letn. 39, št. 3/4, str. 62-75, 116-117. [COBISS-ID 13216813]

GIORDANO, Aurelio, ŽITNIK, Janja, DJUPEDAL, Knut, BEIJBOM, Ulf, BENDER, Henning, TOLFSBY, Dina, KOIVUKANGAS, Olavi, KLEMENČIČ, Matjaž, WURL, Joel, LAMBKIN, Brian, WALASZEK, Adam. *Press and emigration: roundtable discussion, 1 October 1999 [within] AEMI - The Association of European Migration Institutions Annual Meeting, Portorož, Slovenia, 29 September - 2 October 1999, Discussion.* Dve domov., 1999, št. 10, str. 151-167. [COBISS-ID 13618221]

Objavljeni intervju

ŽITNIK, Janja, Bratož, Igor (oseba, ki intervjuje). *Ohranjanje identitete na literarni način: pogovor z Janjo Žitnik, glavno urednico monografije Slovenska izseljenska književnost. Delo (Ljubl.), 24.VI.1999, str. 83 (Književni listi), portret.* [COBISS-ID 11589933]

Drugi članki ali sestavki

ČEBULJ-SAJKO, Breda. *Avtobiografska metoda: (okrogla miza v okviru zgodovinskega seminarja ZRC SAZU, 10. maj 1999); Nekaj besed o obisku Inštituta Polonijny v Krakovu; 34. svetovni kongres Mednarodnega sociološkega inštituta: (Multiple modernities in an era of globalization, Tel Aviv, Izrael, 11.-15. julij 1999).* Dve domov., 1999, št. 10, str. 201-203, 205-207, 215-217. [COBISS-ID 13622573, 13621805, 13625901]

ČEBULJ-SAJKO, Breda. *Izbrana bibliografija virov in literature na temo etnološkega preučevanja slovenskega izseljenstva: 1926-1993, z nekaterimi dodatki za obdobje 1994-1999.* Glas. Slov. etnol. druš., 1999, letn. 39, št. 3/4, str. 54-61. [COBISS-ID 13215021]

GANTAR GODINA, Irena. *Letna konferenca ARMI v organizaciji Inštituta za slovensko izseljenstvo ZRC SAZU v Portorožu: 29. september - 2. oktober 1999.* Dve domov., 1999, št. 10, str. 209-210. [COBISS-ID 13622829]

ŽIGON, Zvone. *Inštitut za slovensko izseljenstvo ZRC*

SAZU na 50. jubilejni konvenciji AAASS. Dve domov., 1999, št. 10, str. 197-200. [COBISS-ID 13622317]

ŽITNIK, Janja. *Branko Rozman; Izbrana bibliografija; Joža J. Lovrenčič; Joža Vombregar; Nikolaj Jeločnik; Vinko Žitnik. V: Slovenska izseljenska književnost. Ljubljana: ZRC: Rokus, 1999, zv. 3: Južna Amerika, str. 349, 371-393, 342-343, 353-354, 332-334, 354-355.* [COBISS-ID 11675693, 11286317, 11673133, 11665453, 11671597, 11665197]

ŽITNIK, Janja. *Fred Bahovec; Louis Adamič. V: Slovenska izseljenska književnost. Ljubljana: ZRC: Rokus, 1999, zv. 2: Severna Amerika, str. 389-390+ 151-154, portret, fotogr., 387-389.* [COBISS-ID 10978093, 10956845, 10977069]

ŽITNIK, Janja. *Janko Lavrin; Lev Detela; Milena Merlak Detela; Vojeslav Molé. V: Slovenska izseljenska književnost. Ljubljana: ZRC: Rokus, 1999, zv. 1: Evropa, Avstralija, Azija, str. 355-356, 341-343, 357-358, 358-360.* [COBISS-ID 10637357, 10633773, 10637613, 10638381]

MONOGRAFIJE

Znanstvena monografija

ČEBULJ-SAJKO, Breda. *Etnologija in izseljenstvo: Slovenci po svetu kot predmet etnoloških raziskav v letih 1926-1993 (Knjižnica Glasnika Slovenskega etnološkega društva, 29).* Ljubljana: Slovensko etnološko društvo, 1999. 182 str., tabele. [COBISS-ID 97836544]

LUKŠIČ-HACIN, Marina. *Multikulturalizem in migracije (Zbirka ZRC, 22).* Ljubljana: ZRC SAZU, Založba ZRC, 1999. 269 str. [COBISS-ID 100490496]

IZVEDENA IN NEDOSTOPNA DELA

Radijski in TV prispevki

ČEBULJ-SAJKO, Breda. *Etnologija in izseljenstvo: Televizija Slovenija: I. program: Humanistika. Ljubljana, 3.V.1999.* [COBISS-ID 12773933]

LUKŠIČ-HACIN, Marina. *Multikulturalizem in migracije [intervju ob izidu znanstvene monografije]: Radio Študent: Oddaja OFF. Ljubljana, 4.X.1999.* [COBISS-ID 13897261]

LUKŠIČ-HACIN, Marina, Brunec-Klančar, Lili (oseba, ki intervjuje). *Multikulturalizem in migracije [intervju ob izidu znanstvene monografije]: Radio Slovenija: I. program: Oddaja Slovincem po svetu. Ljubljana, 8.X.1999.* [COBISS-ID 13896493]

LUKŠIČ-HACIN, Marina, Novak-Katona, Jelka (oseba, ki intervjuva). Radio Slovenija: I program: Oddaja Slovincem po svetu: [intervju]. Ljubljana, 10.XII.1999. [COBISS-ID 13897005]

LUKŠIČ-HACIN, Marina, PEČJAK, Vid, OVSEC, Damjan, VEHOVAR, Ana, Hudeček, Jože (oseba, ki intervjuva). Kultura v vsakdanjem življenju : Televizija

Slovenija : I. program : Polnočni klub. Ljubljana, 12.III.1999. [COBISS-ID 13893421]

LUKŠIČ-HACIN, Marina, Stopar, Andrej (oseba, ki intervjuva). Multikulturalizem in slovenski izseljenci : Radio Slovenija : III. program : Izobraževalni program. Ljubljana, 12.X.1999. [CORISS-ID 13895981]

SUMMARY

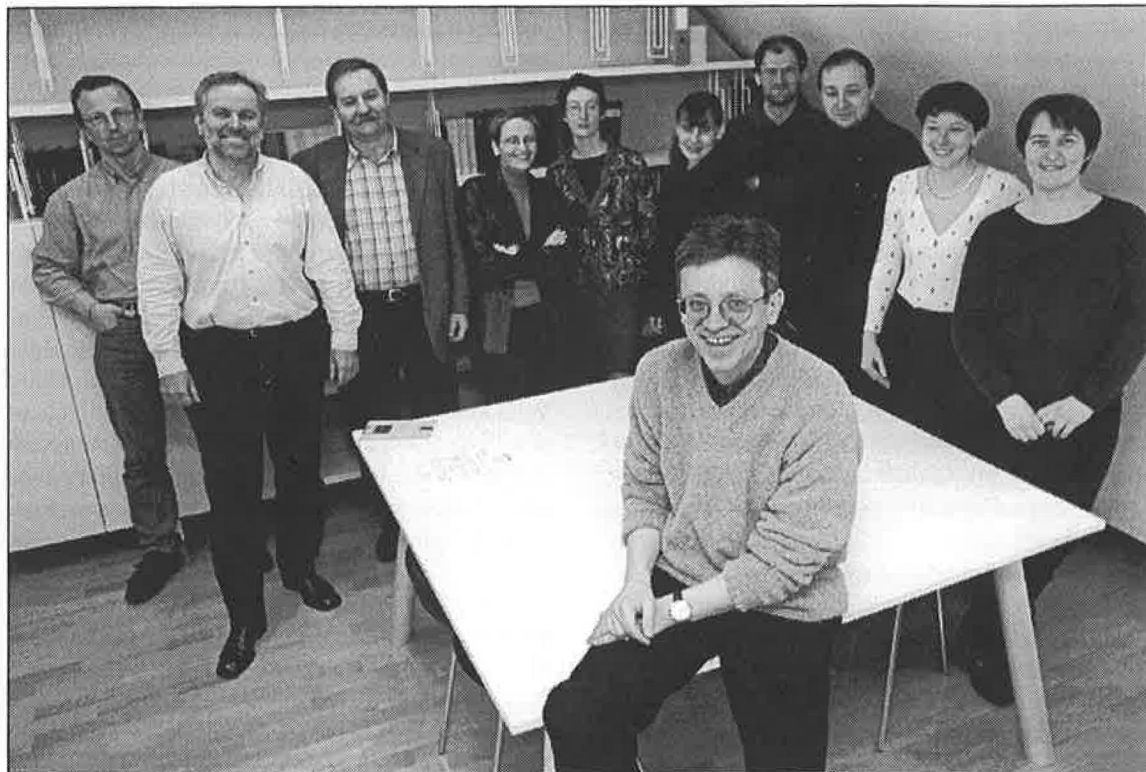
The year 1999 was for the institute a year of achievements. The name of the institute appeared in Slovene and foreign public even more frequently than usual. Many extensive publications were realised by the researchers of the institute or under its patronage: The miscellany *Intellectuals in Diaspora* with treatises from the symposium of identical name at the occasion of the 100th anniversary of birth of Louis Adamič, a three-part monograph *Slovene Emigration Literature*, two books – *Ethnology and Emigration* and *Multiculturalism and Migrations*, and a review *Dve domovini/Two Homelands*. Representatives of European (and one American) institutions dealing with emigration were able to get acquainted with the activities of the institute. The AEMI meeting in Portorož was an efficient pro-

motion of our work and our country, which many of the foreign participants were (again) enthusiastic about. Journeys to Krakow (Poland), Rome (Italy), Tel Aviv (Israel), Buenos Aires (Argentina) and New York (USA) also helped to a better recognition of the institute. Also to the merit of our researchers numerous broadcastings on the thematic could be heard in Slovenia and abroad.

1999 was as well a year of changes. The head of the institute Dr. Irena Gantar Godina was superseded by Dr. Marina Lukšič Hacin, we have a new assistant, a »young researcher« – a long wanted geographer and a collaborator in the newly founded section for migration studies, we have (at last!) moved to new premises.

FILOZOFSKI INŠTITUT

ZNANSTVENI SVET

Akad. prof. dr. Josip Globevnik, izr. prof. dr. Aleš Erjavec, doc. dr. Oto Luthar, prof. dr. Tine Hribar, izredni član SAZU (predsednik), izr. prof. dr. Rado Riha, izr. prof. dr. Darko Štrajn, doc. dr. Jelica Šumič Riha.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnik: izr. prof. dr. Rado Riha, višji znanstveni sodelavec.

Znanstveni svetnik: izr. prof. dr. Aleš Erjavec, doc. dr. Tomaž Mastnak.

Višja znanstvena sodelavka: doc. dr. Jelica Šumič Riha.

Višji znanstveni sodelavec: izr. prof. dr. Oto Luthar.

Znanstvena sodelavka: doc. dr. Marina Gržinič

Mauhler (od 10.3.), doc. dr. Alenka Zupančič (od 10.3.).

Znanstveni sodelavec: dr. Vojislav Likar (od 21.10.)
Asistent z doktoratom: dr. Peter Klepec Kršič, dr. Matjaž Vesel, dr. Gorazd Korošec (do 31.10.).

Asistentka: mag. Dragana Klepec Kršič.

Asistent: mag. Ernest Ženko (od 1.10.), Klemen Fele.

TEMELJNE RAZISKAVE

Filozofija vizualne umetnosti

Vodja projekta: A. Erjavec.

Sodelavca: K. Fele, E. Ženko.

Raziskovalno delo je potekalo v dveh smereh: (1) nadaljevali smo temeljne estetiške raziskave, (2) proučevali smo filozofska in estetiška vprašanja povezana s sodobno umetnostjo in kulturo (s poseb-

nim poudarkom na kulturi in umetnosti Drugega sveta).

Osnovno raziskovanje je bilo usmerjeno na transkulturalno estetiko (W. Welsch), estetiko kot filozofijo kulture (H. Paetzold) ter na pojem izkustva (W. Welsch, P. Crowther, R. Shusterman, itd.). Nekateri rezultati so bili predstavljeni v plenarnih ali uvodnih referatih na konferencah v Rigi in Ljubljani oziroma so izšli v znanstvenem tisku v Sloveniji, Italiji, v Latviji, na Danskem in Švedskem. Zaključena je bila vrsta študij o filozofskih in estetiških vprašanih sodobne umetnosti in kulture, še zlasti one iz Drugega sveta. Raziskovalni rezultati so bili predstavljeni na vabljenih predavanjih v Prvi interameriški šoli za postdiplomski študij estetike in zgodovine umetnosti (Santiago de Chile, januar 1999), v plenarnem referatu na kongresu Ameriškega društva za estetiko (Asilomar, Kalifornija, marec 1999) ter v plenarnem referatu na mednarodni konferenci na univerzi v Bologni (marec 1999). Avgusta je bil tujemu založniku oddan rokopis knjige o obravnavani tematiki, pri kateri je sodelovalo še pet tujih sodelavcev.

Slovenska filozofska terminologija II

Vodja projekta: V. Likar.

Sodelavci: P. Klepec Kršič, G. Korošec, M. Vesel, Ana Mehle – Juvančič.

Nadaljevalo se je delo pri podrobnejši razdelavi splošnega geslovnika. Opravljena je bila primerjalna analiza z nekaterimi tujejezičnimi filozofskimi slovarji, filozofskimi leksikoni in enciklopedijami. Osnovni geslovník je bil razdeljen na več skupin, ki so bile kategorizirane po obsegu in pomenu posameznih iztočnic. Tako oblikovani geslovník omogoča jasnejši pregled nad obsegom posameznih razlag in nad celotnim obsegom, ki ga predvideva koncept slovarja slovenske filozofske terminologije. Izdelana so bila tehnična navodila za sestavo terminoloških razlag. Začelo se je delo pri razlagi posameznih gesel pod črko a in deloma b. V okviru filozofske dokumentacije in bibliografije je bila v postopku končne redakcije bibliografija za obdobje 1970–1980. Začelo se je delo pri evidentiranju in obdelavi slovenske filozofske publicistike za obdobje po letu 1980.

Analiza temeljnih elementov konstruiranja pretekle realnosti

Vodja projekta: O. Luthar.

Sodelavka: M. Šašel Kos.

V preteklem letu je bilo delo posvečeno zbiranju in preučevanju gradiva za prvi del načrtovane publikacije. Raziskovanje je bilo osredotočeno na temeljna antična obdobja. Glavne teme raziskav so bile: mitološki začetki zgodovinoписja (Homer, Heziod in ciklični epi, ahajsko in klasično zgodovinoписje, Hekataj, Herodot, Tukidid, Ksenofont); pomen filozofov in govornikov za zgodovinoписje (Aristotel, Demosten); helenistično zgodovinoписje (Teopomp, Efor, Polibij); začetki rimskega zgodovinoписja (analisti, Enij, Katon); grško in latinsko rimskodobno zgodovinoписje (Diodor, Dionizij Hal., Strabon, Flavij Jozef, Apijan, Lukijan, Kasij, Dion, Velej Peterkul, Tacit, Arijan, Cezar, Salustij, Ciceron, Livij, Plinij mla jši); biografsko zgodovinoписje (Plutarh, Svetonij, Kornelij Nepot); Zgodovinoписje v pozni antiki (Arijan Marcelin, Zosim, Propkopij, Evzebij).

Razmerje med filozofijo in politiko v postmoderni.

Vodja projekta: R. Riha.

Sodelavci: T. Mastnak, J. Šumič-Riha, P. Klepec Kršič, D. Klepec Kršič.

Osrednja problematika projekta, ki se je začel 1.8.1998, je vprašanje, kakšni filozofski pogoji možnosti so potrebni, če hočemo misliti politično v dobi postmoderne kot filozofsko temo in filozofski problem. Zaris možnosti razmerje med filozofijo in fenomenom političnega v postmoderni je v projektu razumljen kot verifikacija dvojne hipoteze. Prva hipoteza je postavljena na podlagi teoretskega izhodišča in se glasi takole: filozofija postmoderne, ki reflektira v sebi izkustvo zloma univerzalistične filozofske pretenzije moderne, se ne more zadovoljiti z moderno vlogo filozofskega osmišljanja in utemeljevanja pojmov, pravil in institucij demokratične politične kulture. Druga hipoteza je postavljena na podlagi praktičnega izhodišča in se glasi takole: afirmativna navezava na demokratično politično kulturo, se pravi, navezava na emancipatorične potenciale demokracije, je možna le, kolikor ohranja izkustvo za prekarno in vselej kontingentno naravo demokracije.

V prvem letu trajanja projekta je bila pregledana in analizirana sodobna filozofska literatura, ki obravnava razmerje med filozofijo in politiko, možnost filozofije v postmoderni, filozofijo in teorijo moderne demokracije in možnost politične rekonstrukcije Kantovega koncepta razsodne moči. Raziskovalno delo je tudi analiziralo antagonizem med pozitivistično oz. liberalno in postmodernistično politično in pravno teorijo, pri čemer se je osredinilo predvsem na koncept zakona. Pri tem je bila posebna pozornost posvečena rekonstrukciji artikuliranja javne oblasti in razmerij med vrhovnimi oblastmi [torej oblikovanju političnega reda] na srednjeveškem zahodu kot nujnemu momentu za razumevanje političnih jezikov in institucij (zlasti države) v zgodnjemoderni in moderni Evropi. Posebne pozornosti je bilo deležno tudi oblikovanje ideje Evrope kot specifične historične politične skupnosti.

Skupnost, kolektivne identitete in demokracija v postmoderni družbi

Vodja projekta: J. Šumič-Riha.

Sodelavci: R. Riha, P. Klepec-Kršič, M. Vesel.

V tretjem, sklepnem letu je raziskovalni projekt poskušal dati sintetičen odgovor na izhodiščno vprašanje: Ali je skupnost danes še relevantna kategorija za teorizacijo političnega, demokracije, emancipacije, kulture, identitete. V tem kontekstu smo analizirali tudi proliferacijo skupnosti v sodobnem svetu, v kateri smo videli znamenje za zagato postmodernih, fragmentiranih družb. To zagato sodobnih družb smo raziskovali kot poskus zakritja nekomenzurabilnosti dveh logik, ki konstituirajo skupnostno: univerzalno distributivno logiko na eni strani in partikularistično logiko pravičnosti na drugi. Ta nepremostljivi prepad med univerzalnim in partikularnim smo analizirali pri različnih modusih tvorbe identitete kakor tudi v dislokacijskih učinkih kolektivnih identitet, in to tako v razvitih demokratičnih družbah kakor tudi v vzhodni Evropi, še posebej v Sloveniji. Dislokacijske učinke identitet smo analizirali kot posledico dveh stekajočih se procesov: procesa globalizacije liberalno-demokratične paradigme na eni strani in proliferacije konfliktnih partikularizmov na drugi.

V teoretskem spoprijemu z danes prevladujočimi teorizacijami skupnosti, liberalistično, komunitarno in postmodernistično oziroma multikulturalistično

no smo si prizadevali za doseženjem boljšega pogleda v mehanizme in hegemonične logike, ki določajo strukturiranje sodobnih »imaginarnih skupnosti« in vzpostavitev novih pregrad med »nami« in »njimi«, med »Evropo« in njenim »barbarskim obrobjem«. Projekt je bil v tem oziru zamišljen tudi kot ponoven premislek prizadevanj za kolektivno osvoboditev, ki se odpoveduje jo temu, da bi se utemeljevali na etičnih zapovedih, kot to zahtevajo deridajevci ali levinasovci, pri čemer smote nove teorizacije emancipacije zoperstavili vedno novim multikulturalističnim »utopičnim« prizadevanjem za emancipacijo v imenu substancialistične skupnosti.

Meje filozofije

Vodja projekta: A. Zupančič.

V letu 1999 (tretjem, zaključnem letu raziskovalnega projekta) je projekt realiziral temeljne vsebinske in metodološke načrte. Največ pozornosti je bilo posvečene raziskovanju in konceptualizaciji pojma dejanja – ne le dejanja v etičnem smilu, temveč tudi takšnim vprašanjem kot so struktura »filozofskega dejanja«, »umetniškega dejanja« ter »analitičnega dejanja«. Pri tem smo izhajali iz razdelave pojma realnega, ki ga najdemo v delu J. Lacana, kot tudi iz pojmov kontingence in nemožnega, ki izhajata iz prvega.

Druga pomembna smer raziskovanja je bila v letu 1999 filozofija F. Nietzscheja, ki s svojim delom sam uteleša eno od »mej filozofije«. Nietzschejevo filozofijo bi lahko opredelili kot morda najbolj eksplicitni projekt konceptualizacije in realizacije »filozofskega dejanja«, ki naj bi – z Nietzschejevimi besedami – prelomilo svet na dvoje. Zanimalo nas je, kakšne so predpostavke tega mišljenja »filozofskega dejanja« ter kakšni so modusi njegove realizacije. Bolj kot samo »vsebino« Nietzschejeve filozofije smo torej raziskovali njen napor ustvariti in misliti pretres, »prevrednotenje vrednost« kot temeljno nalogo filozofije.

Rezultati raziskovalnega projekta so bili deloma že prestavljeni v objavljenih znanstvenih razpravah, v celovitejši obliki pa bodo predstavljeni v prihodnjem letu, in sicer v treh knjigah (dve – ena posvečena Kantovi etiki in druga estetiki – bosta izšli v Franciji, tretja – študija Nietzschejeve filozofije – pa v Ljubljani).

Maurice Merleau-Ponty: Koncept videnja in telesa v okviru filozofskega diskurza dvajsetega stoletja (postdoktorski projekt)

Valja projekta: M. Gržinič-Mauhler.

Raziskovalno delo je bilo posvečeno sodobnim filozofskim tokovom in teorijam. Predmet raziskav so bili učinki digitalizacije in novih medijskih tehnologij na realnost medijev in na politiko telesa na VZHODU, tako na Japonskem kot v nekdanji Vzhodni Evropi. Sklicujoč se na delo Kanta, Žižka, Šumičeve, Copjecove itd., sta bili filozofsko in teoretično opredeljeni dve matrici aktivnih dejavnikov v razmerju do Vzhodne in Zahodne Evrope ter realnosti novih medijev: zahodnoevropska »matrica družbenega izmečka« in vzhodnoevropska »matrica pošasti«. Izsledki so bili objavljeni v *Filozofskem vestniku* ter kot posebno poglavje v dveh znanstvenih knjižnih izdajah v knjigi *The spectralization of technology: from elsewhere to cyberfeminism and back: institutional modes of the cyberworld* (ki jo je M. Gržinič-Mauhler uredila skupaj z Adele Eisenstein) in je v angleško/slovenski izdaji izšla v Mariboru, izdajatelj MKC, 1999, ter v knjigi *Ost-West Internet: elektronische Medien im Transformationsprozess Ost- und Mitteleuropas: electronic media in the transformation process of Eastern and Central Europe* (katero je uredil Stephen Kovats) in je izšla kot Edition Bauhaus, Bd. 6. Frankfurt; New York: Campus, 1999. Tako kot nakazuje Trinh T. Minh-ha, obe matrici predstavljata obliki radikalnega pozicioniranja tako političnega kakor medijskega prostora sedanjosti.

Drugo veliko polje raziskovanja v obdobju 1999 pa je bilo telo v razmerju do politike reprezentacije. Sklicujoč se na postdoktorske teoretične izsledke, enoletnega študijskega bivanja in dela na Japonskem v obdobju 1997-1998, je bilo raziskovanje posvečeno procesu markiranja telesa z različnimi conami vidnosti in nezavednega. V tako začrtanem raziskovalnem kontekstu je vzpostavila pomembno povezavo med podobo in strukturami moči, ki to podobo oblikujejo in jo obdajajo, in se lotila raziskave telesa in problematike videnja kot dveh sistemov, ki sta del kompleksne matrice politike reprezentacije.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

Filozofski inštitut je v okviru Založbe ZRC začel

izdajati knjižno zbirko *Philosophica*, v kateri so v novembru izšla prva tri dela: *Aristoteles, Metafizika* (prevod in sprema besedila dr. Valentin Kalan), *A. M. S. Boetij, Filozofsko teološki traktati/Opuscula sacra* (prevod in sprema beseda dr. Matjaž Vesel) in *I. Kant, Kritika razsodne moči* (prevod in sprema beseda dr. Rado Riha).

ZNANSTVENI SESTANKI

Filozofija in matematika, kolokvij, Ljubljana, 28.–29.10.

Vzhod – vzhod: prostori, mediji, telesa / East – east: spaces, media and bodies, mednarodni simpozij (soorganizatorja Moderna galerija in Cankarjev dom), Ljubljana, 2.11.–6.11.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

V letu 1999 je bilo v knjižnico vpisanih 189 enot: 112 knjig in 77 periodike. Knjižnica inštituta zaradi prostorskih težav do septembra ni bila odprta za javnost.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

Izšle so tri redne številke in ena dodatna številka XX. letnika *Filozofskega vestnika*. V prvi in tretji številki so objavljeni prispevki domačih in tujih avtorjev v slovenskem jeziku; v drugi številki in supplementu k drugi številki pa so objavljeni referati 14. svetovnega kongresa za estetiko na temo »Estetika kot filozofija«, ki je bil v Ljubljani 1998 leta.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Merz Akademie, Stuttgart, Nemčija.
- Collège international de philosophie, Pariz; – ekipa pod vodstvom R. Rihe izvaja v okviru Collegea pridružen projekt »Politika emancipacije v dobi globalizacije«.
- Department of government, University of Essex – sodelovanje v doktorskem programu.
- Université Paris VIII.
- Tokyo Institute of Polytechnics.
- Wako Univerza, Tokyo.
- Centre for Slavic Languages and Literatures of

- the Hebrew University of Jerusalem (prof. Wolf Moskovich).
- Franklin Pierce College, ZDA (prof. Douglas F. Challenger).
 - Hebrew University of Jerusalem, Izrael.
 - Institut für Sozial- und Wirtschaftsgeschichte, Universität Wien.
 - Institut für Sozial- und Wirtschaftsgeschichte, Johannes Kepler Universität, Linz.
 - Department of History, Vanderbilt University, Nashville, ZDA (dr. Paul Freedman).
 - Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales, Pariz.

OBISKI V INŠTITUTU

- Prof. Mačiko Kusahara, Kobe University, 2.11.
- Prof. Toša Veno, Wako University, Tokyo, 2.11.
- Prof. Minh-ha T. Trinh, Berkeley University, 2.11.
- Čihiro Minato, Tama University, Tokyo, 2.11.

DOKTORSKA IN MAGISTRSKA DELA

Dragana Klepec Kršić

Subjekt Heglove Filozofije prava, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, Oddelek za filozofijo, 6.5. – magistrsko delo.

Ernest Ženko

Prostor v likovni umetnosti in znanosti: Da Vinci, Moholy-Nagy, Warhol, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, Oddelek za filozofijo, 6. 9. – magistrsko delo.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Aleš Erjavec

Postmodernism and the Postsocialist Condition, serija štirih plenarnih predavanj na mednarodnem seminarju *Estética e Historia del Arte. Primera Escuela Interamericana de Estudios Avanzados en Estética e Historia de las Artes* v organizaciji Univerze v Čilu, Santiago de Chile, 11.–15.1.

Nature and Sentiments – Erik Bulatov, vabljeni referat na mednarodni konferenci *Natura e Sentimenti*

v organizaciji Oddelka za filozofijo Univerze v Bologni, 5.–6.3.

Postmodernism and the Postsocialist Condition, plenarni referat na letni konferenci Ameriškega društva za estetiko (Pacifiška sekcija), Asilomar (Kalifornija), 31.3–2.4.

Conceptual Images of the World Picture, vabljeni referat na mednarodnem seminarju *Art and Spirituality* v organizaciji Vardø Seminar & Soros Center for Contemporary Arts, Riga, 21.–26.6.

Representation and Artistic Creativity, uvodni referat na mednarodnem kolokviu *Nova normativnost v estetiki* v organizaciji Slovenskega društva za estetiko, Ljubljana, 9.–10.9.

Representation and Artistic Creativity, uvodno plenarno predavanje na mednarodni konferenci *Homo Aestheticus: From Philosophy of Art to Aesthetics of Everyday Life* v organizaciji Univerze Latvije, Riga, 23.–25.9.

Marina Gržinić Mauhler

The virtual-image and the real-time interval, predavanje v okviru Merz Akademie, Stuttgart, 19.1. *Spectralization of Europe*, Generali foundation – Translocation – new media/art, Dunaj, 29.–30. 1.

Aktivizem in kritična družba v kiberprostoru: kibernetični feminizem, prispevek na simpoziju *Spektralizacija tehnologije od druge do cyberfeminizma in nazaj*, Maribor, 10. 5.

The Spectralization of Perception, referat na kongresu *Die Wirklichkeit der ästhetischen Wahrnehmung*, Hannover, 13.–16.5.

Digital Art and Theory, Post-socialism and electronic media, predavanje na Institute of Contemporary Arts, London, 18.5.

Der Südosten – ein Bastard im Schatten des Phantoms Europa, referat na simpoziju *Peripherie im Fokus*, Dunaj, 27.5.

It is not red, it is blood: thesis for the re-politization of electronic media and the cyberworld, referat na simpoziju *The Art of Persistence*, Gradec, 18.5.

The identification with the Trash Remainder – Radical Art and Media Activism in Eastern Europe, referat na simpoziju *Edge of Europe*, Linz, 2.–4.6.

The identification with the useless trash remainder – radical art and media activism in Eastern Europe, referat na mednarodnem kolokviu *Nova normativnost v estetiki*, Ljubljana, 9.–10.9.

Feminizem/MI za začetrnice/ke, predavanje in okrogla miza na Mednarodnem festivalu sodobnih umetnosti—*Mesto žensk*, Ljubljana, 19.10.

Medien und Architektur Biennale, prispevek na okrogli mizi, Gradec, 26.11.

Spectralization of space= E fantasmato poiese toy Choroy. V, Pendulum Symposium [and] Mediterranean and Balkan Art & Technology Festival, Ate-ne, 10,11,12.12.

Oto Luthar

The battle for the past, 1941-1991, Slovenia between expression of real and possible, referat na II. mednarodnem kongresu *Historia a debate*, Santiago de Compostela, 14.-18.7.

Obsessed with originality: Multicultural society in Slovenia, referat na mednarodnem simpoziju *Creating the other: the causes and dynamics of nationalism, ethnic enmity, and racism in Central and Eastern Europe*, v organizaciji The Center for Austrian Studies, University of Minnesota, Minneapolis, 6.-8.5.

Tomaz Mastnak

Chasing the Turk Out of Europe: The Formation of Europe as Political Community, Minda de Gunzburg Center for European Studies, Harvard University, 11.5.

Rado Riha

Le »pour tous« face au réel, seminar v okviru Collège international de philosophie, Pariz, 2.12., 9.12. in 16.12. (v sodelovanju z J. Šumič-Riha).

Jelica Šumič-Riha

Le »pour tous« face au réel, seminar v okviru Collège international de philosophie, Pariz, Pariz, 2.12., 9.12. in 16.12. (v sodelovanju z R. Riha).

Matjaž Vesel

Neoplatonistična tematizacija matematike – Nikolaj Kuzanski, prispevek na kolokviju *Filozofija in matematika* v organizaciji Filozofskega inštituta ZRCSAZU, Ljubljana, 28.10.

Ernest Ženko

Zloraba matematike v filozofiji, prispevek na kolokviju *Filozofija in matematika* v organizaciji Filozofskega inštituta ZRC SAZU, Ljubljana, 29.10.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Oto Luthar

Yale University, september – december; znanstveno izpopolnjevanje.

Tomaz Mastnak

Visiting Scholar, Minda de Gunzburg Center for European Studies, Harvard University, januar–junij.

Rado Riha

Université Paris VIII – Saint Denis, 1.1.–18.1.; znanstveno izpopolnjevanje.

Collège international de philosophie, sodelovanje v seminarju; 1.12.–31.12.; znanstveno izpopolnjevanje.

Jelica Šumič Riha

Université Paris VIII – Saint Denis, 1.1.–18.1.; znanstveno izpopolnjevanje;

University of Essex, 21.–26.7., sodelovanje v post-diplomski poletni šoli oddelka za politično filozofijo;

Collège international de philosophie, 1.12.–31.12., seminar, znanstveno izpopolnjevanje.

Alenka Zupančič

Université Paris VIII, 1.12.1998–31.5.1999, post-doktorsko izpopolnjevanje.

Peter Klepec Kršič

Université Paris VIII, od 20.1.–30.6., znanstveno izpopolnjevanje.

Dragana Klepec Kršič

Université Paris VIII, od 20.1.–20.4. in od 1.5.–30.6., študijsko izpopolnjevanje.

Matjaž Vesel

École pratique des hautes études in Sorbonne IV Paris, 3.2.–30.4., študijsko izpopolnjevanje.

PEDAGOŠKO DELO

Aleš Erjavec

Uvod v filozofijo, predavanja na Akademiji za likovno umetnosti Univerze v Ljubljani (pomladanski semester 1999).

Marina Gržinič Mauhler

Ciklus 15 predavanj na temo *Teorija in estetika novih medijev in tehnologij* na Univerzi v Mariboru, 4.3.–6.5.

Oto Luthar

Obča in narodna socialna zgodovina 19. in 20. stoletja; predavanja na Oddelku za zgodovino Pedagoške fakultete v Mariboru (v pomladanskem semestru)

Rado Riha

Etika I, predavanja na Oddelku za filozofijo Filozofske fakultete v Ljubljani.

Filozofija in politika emancipacije, predavanja na Oddelku za filozofijo Pedagoške fakultete v Mariboru.

Epistemologija humanističnih ved, nosilec modula v okviru ISH – Fakultete za podiplomski humanistični študij, niz predavanj »Univerzalno in singularno v znanosti in filozofiji« v spomladanskem semestru 1999.

Jelica Šumič-Riha

Etika II, predavanja na Oddelku za filozofijo Filozofske fakultete v Ljubljani.

Epistemologija humanističnih ved, sodelovanje v okviru modula v okviru ISH – Fakultete za podiplomski humanistični študij, niz predavanj »Uni-

verzalno in singularno v znanosti in filozofiji« v spomladanskem semestru 1999.

Matjaž Vesel

Ontologija, ciklus predavanj na Oddelku za filozofijo Pedagoške fakultete Univerze v Mariboru (v zimskem semestru)

MENTORSTVO

Aleš Erjavec je bil mentor magistranda Klemnu Feletu in Ernestu Ženku. E. Ženko je magistriral septembra ter nato vpisal doktorski študij pod mentorstvom A. Erjavca.

Oto Luthar je bil mentor doktorandu mag. Andreju Rahtenu.

Rado Riha je bil mentor magistrandki Dragani Kršič-Klepec. Dragana Klepec Kršič je magistrirala maja in vpisala doktorski študij pod mentorstvo R. Rihe.

NAGRADE, ODLIKOVANJA, PRIZNANJA

Aleš Erjavec je prejel Zlati znak ZRC SAZU 1999 za raziskovalne dosežke na področju filozofske estetike.

IZBRANA BIBLIOGRAFIJA, vir: vzajemna baza podatkov COBISS/COBIŠ

ČLANKI IN SESTAVKI

Izvirni znanstveni članek

ERJAVEC, Aleš. Reprezentacija in umetniška normativnost. *Filoz. vestn.*, 1999, letn. 20, št. 3, str. 9-23. [COBISS-ID 13731373]

ERJAVEC, Aleš. The weak avant-gardes. V: Challenge: International Seminar and exhibition of Polish and Swedish artists, Februarv 21-25 1998. Stockholm: The Vardø Seminar Foundation; Warszawa: Institute of Culture, 1999, str. 33-53. [COBISS-ID 13752109]

GRŽINIČ-MAUHLER, Marina. Actions in virtual space. *Performance research*, 1999, vol. 4, no. 2, str. 34-41, ilustr. [COBISS-ID 13598509]

GRŽINIČ-MAUHLER, Marina. »Nič, ki ga štejemo kot neka j«. *Dialogi (Maribor)*, 1999, letn. 35, št. 1/2, str. 43-53. [COBISS-ID 11865645]

GRŽINIČ-MAUHLER, Marina. Spektralizacija Evrope. *Filoz. vestn.*, 1999, letn. 20, št. 1, str. 135-152. [COBISS-ID 11900461]

KLEPEC-KRŠIČ, Dragana. Udejanjenje posameznikove svobode skozi triado »Abstraktno pravo«-»Možnost«-»nравnost«. *Razpol (Ljublj.)*, 1999, št. 11, str. 159-186. [COBISS-ID 13822765]

KLEPEC-KRŠIČ, Peter. Štiri Deleuzove formule. *Problemi*, 1999, let. 37, št. 1/2, str. 111-122. [COBISS-ID 512397]

KRŠIČ-KLEPEC, Dragana. Mesto posameznika v strukturi Heglovih »Osnovnih črt filozofije prava«. *Problemi*, 1999, let. 37, št. 3/4, str. 49-64. [COBISS-ID 528269]

RIHA, Rado. Filozofija po meri pojma sveta ali O želji biti filozof. *Problemi*, 1999, let. 37, št. 1/2, str. 81-101. [COBISS-ID 512141]

RIHA, Rado. Kako je mogoče misliti singularno univerzalno? *Filoz. vestn.*, 1999, letn. 20, št. 1, str. 193-203. [COBISS-ID 11690285]

ŠUMIČ-RIHA, Jelica. Kako drugačen je drugi v politiki? *Problemi*, 1999, let. 37, št. 1/2, str. 61-80. [COBISS-ID 511885]

ZUPANČIČ, Alenka. Asketski ideal. *Filoz. vestn.*, 1999, letn. 20, št. 1, str. 57-72. [COBISS-ID 11887149]

ZUPANČIČ, Alenka. Blesk kreacije : Kant, Nietzsche, Lacan. *Problemi*, 1999, let. 37, št. 3/4, str. 17-26. [COBISS-ID 527757]

ZUPANČIČ, Alenka. »Čas je iz tira« ali časovnost v melanholi ji. *Problemi*, 1999, let. 37, št. 1/2, str. 29-41. [COBISS-ID 511373]

ZUPANČIČ, Alenka. Passage à l'art ali umetnost kot dejanje. *Razpol (Ljublj.)*, 1999, št. 11, str. 35-55. [COBISS-ID 1382253]

ŽENKO, Ernest. László Moholy-Nagy – umetnik in arhitekt – njegova umetnost in njegova arhitektura. *Kultura współczesna*, 1999, nr. 3(21), str. [60]-68. [COBISS-ID 14475309]

Pregledni znanstveni članek

KLEPEC-KRŠIČ, Dragana. Določitev človeka v Heglovih Osnovnih črtah filozofije prava. *Filoz. vestn.*, 1999, letn. 20, št. 1, str. 115-131. [COBISS-ID 11889709]

Strokovni članek

GRŽINIČ-MAUHLER, Marina. Axis of Life. V: *Netz-Kunst (Jahrbuch, 98/99)*. Nürnberg: Verlag für Kunst, 1999, str. 60-63, ilustr. [COBISS-ID 13589549]

GRŽINIČ-MAUHLER, Marina. East – East: Spaces, Media and Bodies; Kulturna politika v postsocializmu – primer Slovenija; Vzhod – Vzhod: prostori, mediji in telesa. *Maska (Ljublj.)*, 1999, letn. 8, št. 5/6, str. 120-121, 58-53, ilustr. str. 94-95. [COBISS-ID 13016877, 12999981, 13007149]

GRŽINIČ-MAUHLER, Marina. Es ist nicht rot, es ist blut. [Sic!] (Vienna), 1999, nr. 30, str. 20-24, ilustr. [COBISS-ID 11915565]

GRŽINIČ-MAUHLER, Marina. Japonska: telo, identiteta, roboti in virtualno oko. *Maska (Ljublj.)*, 1999, letn. 8, št. 3/4, str. 66-68, ilustr. [COBISS-ID 103107328]

GRŽINIČ-MAUHLER, Marina. Novi kolektivizem – Reinvenjacija oblikovanja: Ponovno rojstvo, toda z napačno = New Collectivism – A Reinvention of design: Rebirth, with a mishap; Novi kolektivizem : NSK Pošta =

New Collectivism : NSK Post Office. V: *Oblikovanje: Novi kolektivizem*. Ljubljana: NSK Info center, 1999, str. 6-9, 105-106, ilustr. [COBISS-ID 13593645, 13595181]

GRŽINIČ-MAUHLER, Marina. Spektralizacija Evrope. *Odjek (Sarajevo)*, 1999, god. 52, br. 3, str. 9-15. [COBISS-ID 13598765]

LUTHAR, Oto. Cum grano salis ___. *Raziskovalec*, 1999, let. 29, št. 1, str. 4-5. [COBISS-ID 19091549]

MASTNAK, Tomaž. Zanka mednarodnega kriminala okoli našega vratu. *Delo (Ljublj.)*, 18.IX.1999, str. 34. [COBISS-ID 12353837]

ŽENKO, Ernest. Antologija težnosti. *Maska (Ljublj.)*, 1999, letn. 8, št. 3/4, str. 29-31. [COBISS-ID 103074560]

Objavljeno vabljeno predavanje na znanstveni konferenci

ERJAVEC, Aleš. Aesthetics as philosophy. *Filoz. vestn.*, 1999, letn. 20, št. 2, str. 11-23. [COBISS-ID 11608365]

ERJAVEC, Aleš. El modernísimo y la condición post-socialista = Postmodernism and the postsocialist condition. V: BERLEANT, Arnold. *Primera escuela interamericana de estudios avanzados en estética e historia de las artes*. Santiago de Chile: Facultad de artes, Universidad de Chile, 1999, str. 41-73. [COBISS-ID 10269229]

ERJAVEC, Aleš. Postsocialism in art and culture: the visual arts. V: *Proceedings*. [Pacific Grove: American society for aesthetics], 1999, str. 85-98. [COBISS-ID 10853421]

ERJAVEC, Aleš. Representation and artistic normativity. V: *Homo aestheticus : from philosophy of art to aesthetics of everyday life* [Riga, 23.-25.09.1999]. Riga: [s.n.], 1999, str. 3-17. [COBISS-ID 12727085]

GRŽINIČ-MAUHLER, Marina. Europa wird zum Phantom. *Springerin*, 1999, band V, Heft 1/99, str. 27-31, ilustr. [COBISS-ID 11910957]

GRŽINIČ-MAUHLER, Marina. Spectralization of space = E fantasmatoποίηση toy Choroy. V: *Pendulum Symposium [and] Mediterranean and Balkan Art & Technology Festival, Athens, 10,11,12 December 1999*. [S.I.]: Fornos Center for Art and New Technologies, [1999], str. 102-107. [COBISS-ID 13615405]

GRŽINIČ-MAUHLER, Marina. The virtual-image and the real-time interval. *Filoz. vestn.*, 1999, letn. 20, št. 2, str. 137-151. [COBISS-ID 11617069]

Objavljeno predavanje na znanstveni konferenci

LUTHAR, Oto. Civilna družba med komisarsko diktaturo in reinvenicijo demokracije. V:

Civilna družba v Sloveniji in Evropi : stanje in perspektive: zbornik razprav, SAZU, 23. marec 1999. Ljubljana: Društvo Občanski forum: FDV, 1999, str. 53-58. [COBISS-ID 10966829]

ŽENKO, Ernest. Modernistični umetnik in njegov prostor: László Moholy-Nagy. *Anthropos*, 1999, letn. 31, št. 1/3, str. 65-72. [COBISS-ID 14445101]

ŽENKO, Ernest. Modern artist and his space: László Moholy-Nagy. *Filoz. vestn.*, 1999, letn. 20, št. 2, suppl., str. 279-289. [COBISS-ID 12101677]

Poglavje ali samostojni sestavek v znanstveni knjigi

ERJAVEC, Aleš. Visual culture. V: *Symbolic imprints: essays on photography and visual culture*. Aarhus: Aarhus University Press, 1999, str. 31-48, ilustr. [COBISS-ID 10812717]

GRŽINIČ-MAUHLER, Marina. Osteuropa als der unteilbare postkommunistische Rest @ : es ist nicht Rot, es ist Blut! = Eastern Europe as the indivisible Post-Communist remainder@: it is red it is blood!. V: *Ost-West Internet : elektronische Medien im Transformationsprozess Ost- und Mitteleuropas : electronic media in the transformation process of Eastern and Central Europe* (Edition Bauhaus, 6). Frankfurt; New York: Campus, 1999, str. 344-362, ilustr. [COBISS-ID 13589037]

GRŽINIČ-MAUHLER, Marina. Spectralization of Europe. V: *The spectralization of technology: from elsewhere to cyberfeminism and back: institutional modes of the cyberworld*. Maribor: MKC, 1999, str. 17-32. [COBISS-ID 11908909]

GRŽINIČ-MAUHLER, Marina. Synthese : die Retro-Avantgarde oder eine Kartographie des Post-Sozialismus. V: *50 Jahre Kunst aus Mitteleuropa 1949-1999 : Aspekte, Positionen : Museum moderner Kunst Stiftung Gudwig Wien, Palais Liechtenstein und 20er Haus*, 18. Dezember 1999 - 27. Februar 2000. Wien: Museum moderner Kunst Stiftung Ludwig, 1999, str. 97-105, ilustr. [COBISS-ID 13597741]

GRŽINIČ-MAUHLER, Marina. Das virtuelle Bild und das Echtzeit-intervall = The virtual-image and the real-time interval. V: *Europäisches Medienkunst Festival*. Osnabrück: Europäisches Medienkunst Festival, 1999, str. 298-311. [COBISS-ID 13608493]

LUTHAR, Oto. Novi svetovi starega univerzuma? Prispevek k razpravi o multikulturalizmu srednje Evrope v zgodovinski perspektivi. V: *Kamniški sociološki zbor-*

nik : humanistične in družboslovne študije = studies in humanities and social sciences. Kamnik: Šolski center Rudolf Maister, 1999, str. 155-158. [COBISS-ID 12520493]

LUTHAR, Oto. »Preteklost kot tekst« - ali kaj imajo skupnega jezik, ekonomija in ljubezen — . V: *Gestri-nov zbornik*. Ljubljana: ZRC (ZRC SAZU), 1999, str. 547-555. [COBISS-ID 10463277]

RIHA, Rado. Kritika razsodne moči kot zadnja Kantova kritika. V: *KANT, Immanuel. Kritika razsodne moči* (Philosophica). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 1999, str. 461-495. [COBISS-ID 13543981]

RIHA, Rado. Die Romantik im Geflecht des Symbolischen, Imaginären und Realen. V: *Nationalismus und Romantik*. Wien: Turia + Kant, 1999, str. 100-124. [COBISS-ID 11783725]

ŠUMIČ-RIHA, Jelica. Spremná beseda. V: *LEFORT, Claude. Prigode demokracije : izbrani spisi Clauda Leforta*. Ljubljana: Liberalna akademija, 1999, str. 245-274. [COBISS-ID 11690541]

Poglavje ali samostojni sestavek v strokovni knjigi

MASTNAK, Tomaž. Priključevanje k Evropski zvezi in eksekucija slovenske državnosti. V: *Suverenost Slovenije?* (Študije, 1). Ljubljana: Nova revija, 1999, str. 27-35. [COBISS-ID 19186269]

Objavljena recenzija, prikaz knjige, kritika

ERJAVEC, Aleš. Odgovornost v slikarstvu: v ljubljanski Mestni galeriji so na razstavi Slika/platno še do 24. novembra na ogled izbrana dela madžarskih umetnikov. *Delo* (Ljubl.), 22.XI.1999, str. 8. [COBISS-ID 13043757]

ERJAVEC, Aleš. Estetika kao filozofija. *Kultura* (Beogr.), 1999, št. 98, str. 71-72. [COBISS-ID 11744813]

KLEPEC-KRŠIČ, Peter. Jean-Claude Carrière, Jean De-lumeau, Umberto Eco, Stephen Jay Gould, Entretiens sur la fin des temps, Fayard, Pariz 1998, 321 str. *Filoz. vestn.*, 1999, letn. 20, št. 1, str. 205-207. [COBISS-ID 11904301]

KLEPEC-KRŠIČ, Peter. Keith Ansell Pearson, *Germinal life. The difference and repetition of Deleuze*, Routledge, London & New York 1999, 270 str. *Filoz. vestn.*, 1999, letn. 20, št. 3, str. 169-172. [COBISS-ID 13748525]

VESEL, Matjaž. Kurt Flasch, Nikolaus von Kues, Geschichte einer Entwicklung. Vorlesungen zur Einführung in seine Philosophie, Vittorio Klostermann, Frankfurt/

M. 1998, 679 str. *Filoz. vestn.*, 1999, letn. 20, št. 3, str. 165-168. [COBISS-ID 13747757]

Predgovor, spremna beseda

GRŽINIČ-MAUHLER, Marina. Kiborška politika in neprimerni / neprisojeni drugi. V: HARAWAY, Donna J. *Opice, kiborgi in ženske : reinvencija narave* (Knjižna zbirka Koda). Ljubljana: ŠOU, Študentska založba, 1999, str. 431-461. [COBISS-ID 11873069]

LUTHAR, Oto. Čemu še zgodovino pisje? k Pretekli prihodnosti v slovenščini. V: KOSELLECK, Reinhart. *Pretekla prihodnost : prispevki k semantiki zgodovinskih časov*, (*Studia humanitatis*). Ljubljana: Studia humanitatis, 1999, str. 371-381. [COBISS-ID 11685165]

VESEL, Matjaž. Zadnji Rimljan in prvi sholastik : (Spremna beseda). V: BOETHIUS, Anicius Manlius Torquatus Severinus. *Filozofsko-teološki traktati*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 1999, str. VII-XXIV. [COBISS-ID 13727277]

Objavljeni intervju

ERJAVEC, Aleš, Fele, Klemen (oseba, ki intervjuja). *Obrat k normativnosti: pogovor z dr. Alešem Erjavcem*. Maska (Ljubl.), 1999, letn. 8, št. 5/6, str. 27-29, ilustr. [COBISS-ID 12998445]

KREFT, Lev, Fele, Klemen, Modic, Andrej, Svetlič, Rok (oseba, ki intervjuja). *Hieroglif naše dobe? Rave*. Delo (Ljubl.), 23.1.1999, str. 41, ilustr. [COBISS-ID 97953536]

SUMMARY

The research domains that are systematically explored are the following: aesthetics (the research projects: *The Philosophy of the Visual Arts and Culture* and *Maurice Merleau-Ponty: The Concept of perception and the body in 20th Century Philosophical Discourse*), political and legal philosophy, the philosophical relevance of the Lacanian psychoanalysis (the research projects: *The Relationship between Philosophy and Politics in Postmodernity; Community, Collective Identities and Democracy in Postmodern Society* and *The Borders of Philosophy*) general history and history of political

thought (research project: *An Analysis of the Basic Elements of the Construction of the Past Reality*). Within the research project *Slovenian Philosophical Terminology* work has focused on the preparation of a philosophical dictionary treatment of the terms, together with the methodology of lexicographical work.

The Institute of Philosophy has published three volumes of its journal *Filozofski vestnik*.

The fellows of the Institute have participated and/or organised a series of international and Slovenian symposiums and colloquia.

GEOGRAFSKI INŠTITUT ANTONA MELIKA

ZNANSTVENI SVET

Akad. dr. Ivan Gams, dr. Andrej Kranjc, izredni član SAZU, dr. Milan Orožen Adamič (predsednik), dr. Drago Perko, dr. Zoran Stančič.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnik: dr. Drago Perko, višji znanstveni sodelavec.

Višji znanstveni sodelavec: dr. Milan Orožen Adamič (od 11.6.).

Znanstvena sodelavca: dr. Matej Gabrovec, dr. Maja Topole (od 11.6.).

Asistentka z magisterijem: mag. Jerneja Fridl.

Asistenti: Borut Peršolja, Franci Petek, Mimi Urbane.

Strokovna sodelavca: Mauro Hrvatin, Miha Pavšek.

Samostojna strokovna delavka: Meta Ferjan.

Samostojna tehničarica: Maruša Rupert.

Inštitut ima 5 organizacijskih enot

Oddelek za geoekologijo
(vodja: Mauro Hrvatin),

Oddelek za geografski informacijski sistem

(vodja: Matej Gabrovec),

Oddelek za regionalno geografijo

(vodja: Drago Perko),

Oddelek za naravne nesreče

(vodja: Milan Orožen Adamič),

Oddelek za tematsko kartografijo

(vodja: Jerneja Fridl).

Na inštitutu deluje tudi:

**Komisija za standardizacijo zemljepisnih imen
Vlade Republike Slovenije**

(predsednik: Milan Orožen Adamič).

TEMELJNE RAZISKAVE***Geografska mikroregionalizacija Slovenije****Vodja projekta:* D. Perko.*Sodelavci:* M. Ferjan, J. Fridl, M. Gabrovec, M. Hrvatin, M. Orožen Adamič, M. Pavšek, B. Peršolja, F. Petek, M. Rupert, M. Topole, M. Urbane.

Temeljni projekt je potekal četrto leto. Raziskovalci smo s pomočjo geografskega informacijskega sistema ugotavljali na j pogostejše kombinacije naravnih sestavin pokrajine v Sloveniji po 1 ha velikih kvadratnih prostorskih enotah. Reliefna spremenljivka je imela 4 razrede, kamninska 15, podnebna 9 in rastna 16, tako da je bilo vseh možnih kombinacij sestavin pokrajine kar 8640. Kot pomembne smo izločili tiste kombinacije, ki so se pojavile pogosto (velika absolutna frekvenca), kar pomeni, da so obsegale večje površine, in tiste kombinacije, ki so sicer obsegale manjše površine, vendar so bile sorazmerno pogoste (velika relativna frekvenca), kar pomeni, da je dejanska pogostnost določene kombinacije preseгла njeno teoretično pogostnost oziroma teoretično verjetnost pojavljanja te kombinacije. Hkrati smo z Wardovo metodo, ki sloni na računanju evklidskih in korelacijskih razdalj med pokrajinami, nadaljevali testiranje obstoječih regionalizacij.

Vrednotenje rabe tal z vidika naravnih in družbenih razmer*Vodja:* M. Gabrovec.*Sodelavci:* M. Ferjan, F. Petek, zunanji sodelavec Drago Kladnik.

Temeljni projekt je potekal tretje, zadnje leto. V tem letu smo dokončno uredili podatke o rabi tal iz Agrokarte. Dokončali smo digitaliziranje kart rabe tal iz Agrokarte v merilu 1 : 5000 občine Ormož. Tako smo pridobili podatke o rabi tal iz tega vira za celotno državo. Primerjali smo j i b s katastrskimi podatki in naredili analize uporabnosti obeh virov. Končni cilj projekta je bil izdelava tipologije rabe tal. Najprej smo izbrali vzorec 300 katastrskih občin, neenakomerno razporejenih po Sloveniji. Podatke kategorij rabe tal znotraj vsake katastrske občine smo standardizirali, nato pa po Wardovi metodi hierarhičnega razvrščanja v skupine izdelali dendrogram. Z njegovo pomočjo smo izbrali smiselno število skupin, v našem primeru 9. V naslednji fazi smo katastrske občine glede na rabo tal z uporabo metode voditeljev razvrstili v 9 tipov. Tipologijo smo izdelali z uporabo podatkov iz obeh virov, to je katastra in agrokarte. Vključili smo se v delo študijske skupine za preučevanje sprememb rabe tal pri Mednarodni geografski zvezi (Study Group on Land Use and Land Cover Change), kjer sodelujemo pri pripravi atlasa sprememb rabe tal v izbranih delih sveta.

Triglavski ledenik in ledenik pod Skuto*Vodja:* M. Orožen Adamič.*Sodelavci:* M. Ferjan, J. Fridl, M. Gabrovec, M. Hrvatin, M. Pavšek, D. Perko, B. Peršolja, F. Petek, M. Rupert, M. Topole, M. Urbane, zunanji sodelavci Franjo Drole, Jernej Gartner, Tomaž Gvozdanovič, Helmut Kager, Jože Kalan, Mojca Kosmatin Fras, Miran Janežič, Sandi Kelnerič, Boštjan Kostanjšek, Karel Kraus, Dimitrij Najdovski, Franc Rožman, Marjan Ručigaj, Marjeta Keršič Svetel, Mihaela Triglav, Stane Tršan, Tomaž Verbič.

Projekt naravne in kulturne dediščine je potekal četrto leto, sistematično opazovanje in merjenje obeh ledenikov pa traja že od leta 1946. Nadaljevali smo z urejanjem arhivskega gradiva, prek leta pa smo Triglavski ledenik tudi redno opazovali in fotografirali. Poleg rednih klasičnih meritev obeh ledenikov smo delo na Triglavskem ledeniku dopolnili še s tremi novimi meritvami. Septembra smo po štirih letih ponovno opravili natančno geodetsko izmero ledenika. Površina ledenika se je skrčila na 1,375 ha (v letu 1995 je bila še 3,03 ha). Izmerili smo tudi položaj najstarejših merilnih točk v steni Triglava nad ledenikom, ki so danes že več deset

metro nad zgornjim robom ledenika. V sodelovanju s podjetjem A. C. I. Inženiring smo z georadarjem na dveh prerezih prvič izmerili globino ledu in dobili podatke o izoblikovanosti pobočja oziroma kotanje, v kateri leži ledenik. Največja debelina ledu je na posameznih mestih dobrih 7 m. K sodelovanju smo povabili tudi sodelavce Inštituta za geodezijo in fotogrametrijo Fakultete za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani in DFG Consultinga, ki so izvedli snemanje Triglavskega ledenika in okolice iz zraka s fotogrametrično kamero. Pred izvedbo snemanja so na terenu označili več kot dva deset dobro vidnih merilnih točk in geodetsko izmerili njihov položaj. Cilj teh meritev je rekonstrukcija površine in obsega ledenika iz obstoječih arhivskih fotografij iz preteklih desetletij s fotogrametričnimi metodami. V ta namen je bila na dunajski tehniški univerzi izdelana tudi kalibracija ruskega fotoaparata Horizont z vrtljivim objektivom, s katerim smo 25 let z dveh stalnih točk fotografirali ledenik. Konec oktobra smo na klasičen način izmerili še ledenik pod Skuto.

Geomorfološke oblike in procesi v Sloveniji

Vodja: M. Gabrovec.

Sodelavec: M. Hrvatin.

Financiran je projekta naravne in kulturne dediščine je bilo odobreno v tem letu. V okviru projekta bomo zbrali dosedanja geomorfološka spoznanja in na njihovi podlagi pripravili inventar geomorfoloških oblik, katerih razprostranjenost bomo tudi kartografsko prikazali. S pomočjo terenskega dela bomo preučevali geomorfološko slabše raziskana slovenska območja in slabše preučene genetske tipe reliefa. Prvo leto dela je bilo posvečeno študiju literature, posameznim terenskim ogledom in pripravi metodologije.

Kulturne pokrajine v Sloveniji

Vodja: D. Perko.

Sodelavca: M. Hrvatin, M. Urbanc.

Ciljni projekt je potekal peto leto. Raziskava temelji na hipotezi, da so za oblikovanje kulturnih pokrajin enako pomembne naravne in družbene sestavine pokrajine, oziroma, da so naravne sestavine pokrajine pomembno vplivale na oblikovanje družbenih sestavin pokrajine in s tem na kulturne

pokrajine. Druga pomembna hipoteza, ki se navezuje na prvo, pa je, da je velika pestrost slovenskih kulturnih pokrajin povezana z veliko raznolikostjo in hitrim prostorskim spreminjanjem večine naravnih sestavin pokrajine v Sloveniji. Za ugotavljanje povezanosti med naravnimi in družbenimi oziroma kulturnimi prvina pokrajine smo uporabili statistične kazalce na temelju kontingence, ki omogoča ugotavljanje odvisnosti tudi za neštevilske spremenljivke, ki so za pokrajinske prvine sorazmerno pogoste, in statistične kazalce na temelju korelacijskega razmerja, ki omogoča ugotavljanje povezanosti med številčnimi in neštevilčnimi spremenljivkami. Na temelju izračunov korelacije smo lahko rangirali posamezne pokrajinske sestavine in prvine, te range pa upoštevali pri ponderiranju pokrajinskih prvin za tipizacijo kulturnih pokrajin. Ponderiranje je bilo premosorazmerno z višino korelacijskega koeficienta. S pomočjo neposredne povezave med geografskim informacijskim sistemom in digitalno tematsko kartografijo smo pripravili kartografske sloje za prikaz kulturnih pokrajin in njihovih prvin na tematskih zemljevidih. Z delom na terenu smo obogatili inštitutsko fototeko slovenskih pokrajin. Prvine kulturne pokrajine smo natančneje obdelali na primeru dveh panonskih pokrajin, v prejšnjih letih pa smo obdelali primere kulturnih pokrajin v alpskem, dinarskem in sredozemskem svetu.

Vpliv potresa 12. 4. 1998 na Bovškem na stavbe, ljudi in okolje

Vodja: M. Orožen Adamič.

Sodelavec: M. Hrvatin.

Aplikativni projekt je potekal prvo leto. Območje Posočja sta v kratkem obdobju prizadela dva rušilna potresa: maja in septembra leta 1976 potresa z epicentrom v Furlaniji, 12. aprila leta 1998 pa potres z epicentrom na Bovškem, 2 km jugozahodno od doline Lepene na območju Hudega vrha. Območje, prizadeto ob potresu leta 1976, je bilo obnovljeno, pri čemer so bile za utrjevanje poškodovanih stavb uporabljene takrat poznane metode (injektiranje kamnitih zidov, oblaganje opečnih zidov z armiranim ometom, povezovanje zidov z jeklenimi vezmi, zamenjava lesenih stropov z armiranobetonskimi ploščami). Ponovitev potresa po dobrih 20 letih zato predstavlja edinstveno priložnost za analizo učinkovitosti uporabljenih tehničnih rešitev, pa tudi samih postopkov odpravljanja

posledic potresa, celo v svetovnem merilu. Posočje, ki je bilo po tedaj veljavni jugoslovanski seizmološki karti iz leta 1986 območje, kjer se lahko s periodo ponavljanja 500 let pričakujejo potresi osme stopnje po MSK lestvici potresne intenzitete, na zahodnem delu ob italijanski meji celo devete stopnje, je v novejših seizmoloških študijah uvrščeno eno potresno stopnjo nižje. Letošnji potres je trditelj seizmologov, da Posočje ni območje, kjer lahko pričakujemo rušilne potrese, demantiral. Pregled prizadetega območja kaže, da stopnjo poškodovanosti stavb lahko povežemo tudi z vplivi tal. To je najbolj očitno v Drežniških Ravnah, kjer je bilo na pobočju, na katerem leži vas, opaziti pojave zdrsov nasutih materialov, in pa v Mali vasi v Bovcu, kjer izrazita meja poškodovanosti stavb kaže na to, da so bile poškodbe na objektih, ki so glede na materiale in zasnovo podobni objektom v drugih delih Bovca, posledica krajevnih ojačitev potresnega gibanja tal. Posledice potresa leta 1976 so bile že raziskane, opravljene pa so bile tudi družbenogeografske analize. Tako močni potresi se ne pojavljajo pogosto, še posebej pa se redko v tako kratkem času ponovijo na istem območju, zato je pomembno, da opravimo geografsko primerjavo med potresoma leta 1976 in leta 1998.

Regionalna geografija Slovenije

Vodja: D. Perko.

Sodelavci: M. Ferjan, J. Fridl, M. Gabrovec, M. Hrvatin, M. Orožen Adamič, M. Pavšek, B. Peršolja, F. Petek, M. Rupert, M. Topole, M. Urbane.

Ministrstvo za znanost in tehnologijo je inštitutu odobrilo raziskovalni program Regionalna geografija Slovenije, v katerega je preneslo tudi vsebino temeljnih projektov Geografska mikroregionalizacija Slovenije ter Vrednotenje rabe tal z vidika naravnih in družbenih razmer, prav tako pa tudi projektov naravne in kulturne dediščine Triglavski ledenik in ledenik pod Skuto ter Geomorfološke oblike in procesi v Sloveniji. Leta 1999 je delo potekalo še v celoti po projektih, leta 2000 bo teklo deloma po projektih in deloma že po programu Regionalna geografija Slovenije, potem pa v celoti le še v skladu z vsebino programa.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

Občina Moravče: geografske podlage za ugotavljanje optimalne rabe tal

Vodja: M. Topole.

Sodelavca: M. Hrvatin, D. Perko.

Na temelju terenskega dela, letalskih posnetkov, digitaliziranih tematskih zemljevidov sorodnih strok ter virov in literature smo izdelali geografske podlage za ugotavljanje optimalne rabe tal v občini Moravče, ki vključuje temeljite analize vseh naravnih sestavin pokrajine in nekaterih družbenih sestavin pokrajine, predvsem prebivalstva in naselij. Izpeljali smo tudi mikroregionalizacijo občine Moravče, to je sintetski pregled občine, ki zajema sedem manjših homogenih pokrajin. V naslednjem letu bomo študijo nadgradili še z matematično-statističnimi obdelavami, ki bodo omogočile izdelavo zemljevidov primernosti območij za posamezne tipe rabe tal in zemljevida najprimernejše rabe tal.

Pregledna ocena ogroženosti Ljubljane zaradi naravnih nesreč s poudarkom na potresih in poplavah

Vodja: M. Orožen Adamič.

Sodelavca: M. Ferjan, M. Hrvatin.

Potresi in poplave spadajo med tiste naravne nesreče, ki najbolj ogrožajo Ljubljano. V prvem letu naloge smo pripravili zemljevida potresne in poplavne ogroženosti Ljubljane in ju priredili za uporabo v geografskem informacijskem sistemu, v katerega smo vključili tudi sloj z geokodiranimi stavbami in ga povezali s popisnimi podatki.

Pregled hidronimov z Državne topografske karte v merilu 1 : 25.000

Vodja: B. Peršolja.

Za Komisijo za standardizacijo zemljepisnih imen smo v sklopu Priprave imenika zemljepisnih imen pripravili pregled hidronimov z vseh 205 listov Državne topografske karte v merilu 1 : 25.000. Iz baze podatkov Registra zemljepisnih imen smo izluščili 4210 različnih domačih in tujih vodnih zemljepisnih imen. Pred pripravo končne različice abecednega seznama domačih in tujih vodnih zemljepisnih imen je treba celovito pregledati še vsa zemljepisna imena s preostalimi 104 listov Državne topografske karte v merilu 1 : 25.000. Seznam, ki smo ga pripravili, je samo prva delovna različica. Do sprememb bo prihajalo tako zaradi popravkov

tipov zemljepisnih imen kot tudi zaradi jezikovnih popravkov. Pri pripravi končne različice bo v metodologiji treba upoštevati tudi terensko delo za reševanje odprtih vprašanj.

Imenik standardiziranih imen hidronimov

Vodja: B. Peršolja.

Sodelavca: M. Hrvatin, F. Petek.

V okviru projekta strokovnooperativnih nalog Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen smo iz obstoječe baze podatkov Registra zemljepisnih imen pripravili Imenik standardiziranih imen hidronimov. Gre za abecedni seznam domačih in tujih vodnih zemljepisnih imen ter njihovih različic, zajetih z Državne topografske karte v merilu 1 : 25.000. Seznam ni dokončen, saj bo predhodno potreben še celovit pregled zemljepisnih imen na listih, ki doslej še niso bili pregledani v okviru Pregledov zemljepisnih imen, zajetih z Državne topografske karte v merilu 1 : 25.000. Od skupaj 201 listov Državne topografske karte v merilu 1 : 25.000 so bila do sedaj pregledana zemljepisna imena na 97 listih. Del projekta so tudi popravki in dopolnitve šifranta tipov vodnih zemljepisnih imen in seznam vodnih zemljepisnih imen s popravljenimi šiframi.

Tematske karte za Enciklopedijo Slovenije

Vodja: J. Fridl.

Sodelavca: zunanja sodelavca Peter Frantar in Matjaž Skobir.

Naloga je obsegala izdelavo tematskih zemljevidov za 13. zvezek Enciklopedije Slovenije, in sicer za gesla Šolstvo in Športni objekti.

Spremljanje dela Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen

Vodja: M. Topole.

Sodelavci: M. Gabrovec, M. Orožen Adamič, D. Perko, M. Urbane, zunanji sodelavec Drago Kladnik.

Organizirali smo 3 sestanke članov Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije, odgovorili na 27 prejetih dopisov ustanov in posameznikov glede problematike zemljepisnih imen in rešili več načelnih vprašanj. Z Geodetsko upravo Republike Slovenije smo sodelovali pri organizaciji 15. zasedanja skupine strokovnjakov Združenih narodov za zemljepisna imena (UNGEGN) za vzhodno srednjo in jugovzhodno Evropo, ki je bilo od 19. do 21. aprila 1999 v Ljubljani, in prevzeli predsedovanje tej skupini. Kot

strokovno podlago za delo komisije smo izdelal imenike tujih imen v slovenskem jeziku, hidronimov v Sloveniji in katastrskih občin v Sloveniji ter pripravili elaborat Spremljanje tekočega dela Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen v letu 1999 z zapisniki vseh sestankov, vsemi prejetimi in odposlanimi pismi in drugimi dokumenti ter znanstvenimi in strokovnimi prispevki članov komisije.

Matej Gabrovec je član uredniškega odbora revij *Geografski zbornik* in *Geografski vestnik*, član Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije, predsednik organizacijskega odbora 18. zborovanja slovenskih geografov v Ljubljani, namestnik predsednika Komisije za znanstveno delo Zveze geografskih društev Slovenije, član nadzornega odbora Ljubljanskega geografskega društva, koordinator za geografijo pri Gibanju Znanost mladini, član znanstvenega sveta ZRC SAZU in predsednik Komisije za pritožbe ZRC SAZU. Kot član ocenjevalne komisije za geografijo je sodeloval na 33. srečanju mladih raziskovalcev Slovenije.

Mauro Hrvatin je kot član ocenjevalne komisije za geografijo sodeloval na 33. srečanju mladih raziskovalcev Slovenije.

Jerneja Fridl je članica uredniškega odbora knjige National atlas of Slovenia.

Milan Orožen Adamič je predsednik Zveze geografskih društev Slovenije, predsednik Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije, član upravnega odbora Urbanističnega inštituta Republike Slovenije, član programskega odbora ciljnega raziskovalnega programa Vode pri Ministrstvu za okolje in prostor in član programskega odbora ciljnega raziskovalnega programa Varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami pri Ministrstvu za obrambo, član založniškega sveta Založbe ZRC, predsednik komisije za raziskovalno opremo ZRC SAZU, urednik revije Geografski zbornik ter član uredniškega odbora revije *Ujma* in knjige National atlas of Slovenia. Kot član ocenjevalne komisije za geografijo je sodeloval na 33. srečanju mladih raziskovalcev Slovenije. Imenovan je bil v delovno skupino za podatkovne zbirke in imenike zemljepisnih imen pri UNGEGN-u.

Miha Pavšek je član uredniškega odbora revije *Geografski obzornik* ter član Podkomisije za reševanje izpod plazov Gorske reševalne službe Slovenije in član Komisije za snežne plazove pri Mini-

strstvu za okolje in prostor. S tedenskimi geografskimi prispevki pripravlja rubriko Gorniška popotnica v oddaji Migidur na radiu Dur, ki jo objavlja tudi na spletnih straneh Gore ... ljudje (<http://www.planid.org>). Sodeloval je pri zgibanki Pozor, snežni plaz!, ki jo je izdala Podkomisija za reševanje izpod plazov Gorske reševalne službe Slovenije. Prispeval je več geografskih fotografij za 13. knjigo *Enciklopedije Slovenije*.

Drago Perko je urednik zbirke Geografija Slovenije in urednik revije *Geografski vestnik* ter član uredniškega odbora revije *Geografski zbornik*, knjige National atlas of Slovenia in publikacije *Poročilo o delu ZRC SAZU*, član Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije, član Tiskovne komisije Zveze geografskih društev Slovenije, član Komisije za geografsko terminologijo Zveze geografskih društev Slovenije ter član Statističnega sosveta za teritorialno opredelitev statističnih in evidenčnih podatkov pri Statističnem uradu Republike Slovenije.

Borut Peršolja je upravnik revije *Geografski vestnik*, podpredsednik Planinske zveze Slovenije, zadolžen za vzgojo in izobraževanje, prostovoljne vodnike in mlade, član odbora za vzgojo in izobraževanje pri Mladinski komisiji Planinske zveze Slovenije in podpredsednik upravnega odbora Planinskega društva Domžale.

Franci Petek je predsednik Komisije za finančne zadeve Zveze geografskih društev Slovenije.

Maja Topole je članica uredniškega odbora revije *Geografski obzornik* in tajnica Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije. Kot članica ocenjevalne komisije za geografijo je sodelovala na 33. srečanju mladih raziskovalcev Slovenije. Sodelovala je tudi pri pripravi zloženke Mirnska dolina, ki jo je izdala Občina Trebnje.

Mimi Urbane je urednica spletnih strani Zveze geografskih društev Slovenije, članica nadzornega odbora in Tiskovne komisije Zveze geografskih društev Slovenije in blagajničarka Ljubljanskega geografskega društva. Kot članica ocenjevalne komisije za geografijo je sodelovala na 33. srečanju mladih raziskovalcev Slovenije.

ZNANSTVENI SESTANKI

15th Session of the East Central and South-East Europe Division of United Nations Group of Experts

on Geographical Names, Ljubljana, 19.–20. 4.; soorganizator: Geodetska uprava Republike Slovenije Ministrstva za okolje in prostor.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Knjižnica

Vodja: M. Topole.

V knjižnici je bilo skupno 171 obiskovalcev: 125 obiskovalcev si je izposodilo 276 zvezkov v čitalnico, 46 obiskovalcev pa 62 zvezkov na dom. Na novo je bilo signiranih 458 knjižnih enot. Vezanih je bilo 45 knjig. Nadaljevali smo z vnašanjem starejših knjižnih enot in starih elaboratov v računalniško zbirko.

Kartografska zbirka

Vodja: M. Ferjan.

Zbirka vsebuje vse temeljne topografske karte Slovenije v merilu 1 : 5000 oziroma 1 : 10.000 in 1 : 25.000 ter množico tematskih kart, ki se stalno dopolnjujejo in so temelj za izgradnjo inštitutskih geografskih informacijskih sistemov in zbirk. Je najboljše zbirka tematskih zemljevidov v Sloveniji. Leta 1999 se je zbirka povečala za 127 kupljenih enot in 93 novih digitalnih tematskih zemljevidov, ki smo jih izdelali na inštitutu. Izposojenih je bilo 240 kart, večinoma v merilu 1 : 25.000. Nadaljevala se je prostorska stiska kartografske zbirke. Zemljevidi so sicer sistematično shranjeni v več kot tridesetih kovinskih ognjevarnih omarah za viseče zemljevide ter precej kovinskih in drugih dostopnih predalnih omarah, vendar pa so omare razporejene po več hodnikih in sobah ter v kleti, kar zelo otežuje iskanje in sposojanje zemljevidov, nekateri zemljevidi pa so praktično nedostopni.

Geografske zbirke

Vodja: M. Rupert.

Geografske zbirke sestavljajo zbirke *Slovenske pokrajine*, *Slovenska naselja*, *Naravne nesreče v Sloveniji*, *Hribovske kmetije v Sloveniji* in *Slovenska ledenika* ter nekatere manjše zbirke, ki smo jih leta 1999 s pomočjo geografskega informacijskega sistema začeli združevati v enotno zbirko, v kateri so vsi digitalizirani podatki geokodirani glede na zemljepisno širino in dolžino ter nadmorsko višino. Zbirka je temeljna podatkovna, kartografska in slikovna baza za inštitutska raziskovanja. Način nove organizacije zbirke omogoča sodelovanje s

podobnimi podatkovnimi zbirkami v tujini in na medmrežju. Zbirka je pripravljena tako, da je možna neposredna povezava slojev geografskega informacijskega sistema s sloji digitalnih tematskih zemljevidov. Nadaljevali smo tudi z digitalizacijo starejših podatkov.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- Milan Natek, Drago Perko, *50 let Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU*. Geografija Slovenije 1. Založba ZRC, Ljubljana, 176 strani. Urednik: Drago Perko.
- Jerneja Fridl, *Metodologija tematske kartografije nacionalnega atlasa Slovenije*. Geografija Slovenije 2. Založba ZRC, Ljubljana, 136 strani. Urednik: Drago Perko.
- *Geografski zbornik (Acta geographica)* 39. Založba ZRC, Ljubljana, 168 strani. Urednik: Milan Orožen Adamič.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Geografski inštitut Madžarske akademije znanosti, Budimpešta, Madžarska: standardizacija zemljepisnih imen.
- Geografski inštitut Univerze v Salzburgu, Avstrija: projekt Razvoj geografskega informacijskega sistema na osnovi programskega orodja SPANS.
- Geografski oddelek Geografsko-geodetskega inštituta, Tsukuba, Japonska: geomorfološke karte in preučevanju naravnih nesreč.
- Inštitut za fotogrametrijo in daljinsko zaznavanje Tehniške fakultete Univerze na Dunaju, Avstrija: fotogrametrična izmera površine Triglavskega ledenika v različnih časovnih presekih.
- Inštitut za Vzhodno in Jugovzhodno Evropo, Dunaj, Avstrija: kartografija.
- Oddelek za geografijo Prirodoslovno-matematične fakultete Univerze v Zagrebu, Hrvaška: projekt Geografija dolin Čabranke in Kolpe.

OBISKI V INŠTITUTU

- Prof. dr. Klaus Wolfs sodelavci, Institut für Kulturgeographie, Stadt- und Regionalforschung J. W. Goethe-Universität, Frankfurt am Main,

Nemčija, 13. 4.: regionalna geografija, geografski informacijski sistemi, tematska kartografija.

- Mag. Uroš Horvat s študenti Oddelka za geografijo Pedagoške fakultete v Mariboru, 20. 4.: predstavitev inštituta.
- Mag. Tatjana Resnik Planinc s študenti Oddelka za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, 15.10.: predstavitev inštituta.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Jerneja Fridl

Geografski atlas Slovenije, predstavitev knjige na Pedagoški fakulteti Univerze v Mariboru, Maribor, 19.2.

Matej Gabrovec

Sirija, predavanje na Dnevih radovednosti Festivala učenja in zabave za družboslovje in humanistiko, Maribor, 9.2.

Ljubljansko barje, vodstvo ekskurzije za učence Gimnazije Koper, 21.4.

Cerkljansko hribovje, vodstvo ekskurzije Ljubljanskega geografskega društva, 29.5.

Avstralija, predavanje v Ljubljanskem geografskem društvu, Ljubljana, 19.10.

Land Use Changes in Slovenia, vabljen predavanje na mednarodnem zborovanju Land use and land cover change Czechia, Pfiř odovędecká fakulta, Univerzita Karlova, Praga, Češka, 2.12.

Mauro Hrvatin

Kraško zaledje Krke, predavanje in vodenje ekskurzije Ljubljanskega geografskega društva, Dolenjska, 27.3.

Oddelek za geoekologijo Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU, predavanje za študente Oddelka za geografijo Pedagoške fakultete Univerze v Mariboru, Ljubljana, 20.4.

Oddelek za geoekologijo Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU, predavanje za študente Oddelka za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Ljubljana, 15.10.

Milan Orožen Adamič

Zlati znak ZRC, nastop na novinarski konferenci pred podelitvijo nagrade Zlati znak ZRC, Ljubljana, 13.1.

Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU, predstavitev inštituta v oddaji Znanstveniki – naši znanci na Radiu Triglav, Jesenice, 2.2.

Geografski atlas Slovenije, predstavitev knjige na Pedagoški fakulteti Univerze v Mariboru, Maribor, 19.2.

Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU, predstavitev inštituta v oddaji o znanstvenikih na Radiu Glas Ljubljane, Ljubljana, 12.3.

Kulturni atlas Evrope, uporabnost za pouk geografije, vodenje delavnice v okviru 11. Ilesičevih dni, Ljubljana, 5.11.

Miha Pavšek

Osnovne značilnosti snežnih plazov in plazoviti tereni v Sloveniji, predavanje na Dnevih varstva pred snežnimi plazovi v vadbenem centru Slovenske vojske, Rudno polje na Pokljuki, 16.1.

Občasno in trajno varstvo pred snežnimi plazovi, predavanje na Dnevih varstva pred snežnimi plazovi v vadbenem centru Slovenske vojske, Rudno polje na Pokljuki, 16.1.

Prerez in testiranje snežne odeje ter načrtovanje ture prek plazovitih območij, predavanje in terensko delo na Dnevih varstva pred snežnimi plazovi v vadbenem centru Slovenske vojske, Rudno polje na Pokljuki, 17.1.

Snežni plazovi in plazovita območja v Sloveniji, predavanje na izpopolnjevanju alpinističnih inštruktorjev Planinske zveze Slovenije v vadbenem centru Slovenske vojske, Rudno polje na Pokljuki, 16.10.

Metoda ocenjevanja nevarnosti snežnih plazov 3 krat 3 po Wernerju Munterju, predavanje na izpopolnjevanju alpinističnih inštruktorjev Planinske zveze Slovenije v vadbenem centru Slovenske vojske, Rudno polje na Pokljuki, 16.10.

Lawinen in den Slowenischen Alpen, Das Lernen aufgrund historischer Erfahrung, predavanje na mednarodnem seminarju Histoire et mémoire des risques naturels en région de montagne, Grenoble, Francija, 26.11.

Drago Perko

Zlati znak ZRC, nastop na novinarski konferenci pred podelitvijo nagrade Zlati znak ZRC, Ljubljana, 13.1.

Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU, predstavitev inštituta v oddaji Znanstveniki – naši znanci na Radiu Triglav, Jesenice, 2.2.

Geografski atlas Slovenije, predstavitev knjige za

medije na avstrijskem Koroškem, Celovec, Avstrija, 11. 2.

Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU, predstavitev inštituta v oddaji o znanstvenikih na Radiu Glas Ljubljane, Ljubljana, 12.3.

Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU, predavanje za študente Oddelka za geografijo Pedagoške fakultete Univerze v Mariboru, Ljubljana, 20.4.

Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU, predavanje za študente Oddelka za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Ljubljana, 15.10.

Borut Peršolja

Gorsko vodništvo, radijska oddaja, Radio Slovenija, 2. program, Ljubljana, 26.7.

Studio ob 17.00: Gorsko vodništvo v Sloveniji, radijska oddaja, Radio Slovenija, 1. program, Ljubljana, 4.8.

Seminar za mentorje planinskih skupin, predavanja na seminarju Planinske zveze Slovenije, Bavšica, 14.–21.8.

Začetni seminar za mentorje planinskih skupin, predavanja na seminarju Zavoda za šolstvo Republike Slovenije in Planinske zveze Slovenije, Srečno v gore I., Velika planina, 22.–25.9.

Vzgoja, izobraževanje in mladi v Planinski zvezi Slovenije, uvodno predavanje na Izredni Skupščini Planinske zveze Slovenije, Ljubljana, 23.10.

Starostno prilagojeni programi planinskih skupin, predavanje na Izredni Skupščini Planinske zveze Slovenije, Ljubljana, 23.10.

Nadaljevalni seminar za mentorje planinskih skupin, predavanja na seminarju Zavoda za šolstvo Republike Slovenije in Planinske zveze Slovenije, Srečno v gore II., Velika planina, 27.–30.10.

Tečaj za inštruktorje planinske vzgoje, predavanja na tečaju Planinske zveze Slovenije, Kum, 13.11.

Seminar za oskrbnike planinskih koč, predavanja na seminarju Zavoda za tehnično izobraževanje in Planinske zveze Slovenije, Kamniška Bistrica, 29.11.

Franci Petek

Land use changes in Gorenjska, vabljeni referat na mednarodnem zborovanju Open international symposium on land use and land cover change, Honolulu, ZDA, 10.–13. 7.

Land use typology in Slovenia, vabljeno predavanje na mednarodnem zborovanju Land use and land cover change Czechia, Přírodovědecká fakulta, Univerzita Karlova, Praga, Češka, 2.12.

Maja Topole

Mirnska dolina, predstavitev knjige na tiskovni konferenci v Mali dvorani ZRC SAZU, Ljubljana, 8.1.

Mirnska dolina, predstavitev monografije na Osnovni šoli Mirna, Mirna, 5.3.

Podrobnejša naravnogeografska členitev Moravske doline, Podlage za ugotavljanje optimalne rabe tal, predavanje v Kulturnem domu Moravče, Moravče, 14.12.

Mimi Urbane

Geografija Travne gore in Ribniško-Kočevskega podolja, predavanje na 4. zimskem srečanju slepih in slabovidnih, Nova Štifta, 17.1.

Regionalna geografija Dolinskega in Goriškega, predavanje na 10. taboru za slepe in slabovidne, Dobrovnik, 27.7.

Prekmurje – pokrajina na prepihu, zgodovinski pregled, predavanje na 10. taboru za slepe in slabovidne, Dobrovnik, 1.8.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Miha Pavšek

METEO-FRANCE, Centre national de recherches météorologiques/Centre d'étude de la neige, Grenoble, Francija, 24.11: seznanjanje z delom ustanove.

CEMAGREF, Erosion torrentielle neige et avalanches, Equipe neige et avalanches, Grenoble, Francija, 25.11: seznanjanje z delom ustanove.

Franci Petek

Vulcano Big Island National Park, Havaji, Združene države Amerike 1.–9.7.: vulkanizem Havajskega otočja.

PEDAGOŠKO DELO

Milan Orožen Adamič

Značilnosti naravnih nesreč v Sloveniji (geografska perspektiva), predavanja za 4. letnik v spomladanskem semestru na Katedri za obramboslovje Fakultete za družbene vede Univerze v Ljubljani, Ljubljana.

Naravne nesreče v Sloveniji, predavanja v okviru predmeta Varstvo geografskega okolja v spomla-

danskem semestru na Oddelku za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Ljubljana.

Naravne nesreče v Sloveniji, predavanja za dijake Gimnazije Bežigrad v okviru mednarodne mature, Ljubljana.

Ocena ogroženosti zaradi naravnih nesreč. Predavanja in terenske vaje v okviru uvažalnega in temeljnega usposabljanja poveljnikov in štabov civilne zaščite v Izobraževalnem centru Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje, Ig.

Miha Pavšek

Ocena ogroženosti zaradi naravnih nesreč, predavanja in terenske vaje v okviru uvažalnega in temeljnega usposabljanja poveljnikov in štabov civilne zaščite v Izobraževalnem centru Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje, Ig.

Perko Drago

Geografski informacijski sistemi, predavanja in vaje v okviru podiplomskega študija na Oddelku za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Ljubljana.

MENTORSTVO

Matej Gabrovec je bil mentor magistrandu Franciju Petku.

Milan Orožen Adamič je bil mentor magistrandoma Tadeji Križnar in Mihi Pavšku.

Drago Perko je bil mentor magistrandoma Borutu Peršolji in Mimi Urbane ter doktorandoma mag. Jerneji Fridl in mag. Tomažu Podobnikarju.

NAGRADE, ODLIKOVANJA, PRIZNANJA

Drago Perko in **Milan Orožen Adamič** sta 15. 1. prejela nagrado Zlati znak ZRC SAZU za izjemen prispevek k izidu vseh temeljnih geografskih del o Sloveniji kot državi in Sloveniji kot delu sveta v zadnjih letih (Krajevni leksikon Slovenije, Veliki atlas sveta, Slovenija – pokrajine in ljudje, Geografski atlas Slovenije).

Maja Topole je za doktorsko nalogo Geokološki pogoji za kmetijstvo in poselitev v Mirnski dolini 5. 11. prejela Melikovo nagrado za mlado raziskovalko, ki jo podeljuje Zveza geografskih društev Slovenije za perspektivne mlade geografe.

Predstojnik inštituta dr. Drago Perko prejema nagrado Dobri gospodar za leto 1998. Podelju je jo direktor ZRC SAZU dr. Oto Luthar.

IZBRANA BIBLIOGRAFIJA IN KARTOGRAFIJA, vir: vzajemna baza podatkov
COBISS/COBIB

ČLANKI IN SESTAVKI

Pregledni znanstveni članek

PETEK, Franci. Raba tal. V: Gorenjska : 1900-2000 : [knjiga gorenjske samozavesti] (Gorenjski kraji in ljudje, 14). Kranj: Gorenjski glas, 1999, str. 48-57, ilustr., zvd. [COBISS-ID 13227565]

URBANC, Mimi. Kmetijstvo in naše okolje. V: Gorenjska : 1900-2000 : [knjiga gorenjske samozavesti] (Gorenjski kraji in ljudje, 14). Kranj: Gorenjski glas, 1999, str. 44-47, ilustr., graf. prikazi. [COBISS-ID 13226797]

Strokovni članek

GABROVEC, Matej. Macau - poslednje portugalsko čezmorsko ozemlje. Geogr. obz., 1999, letn. 46, št. 4, str. 3-8, ilustr. [COBISS-ID 13898797]

GABROVEC, Matej, PERKO, Drago. Zgodovinske dežele na današnjem ozemlju Slovenije. Geogr. obz., 1999, letn. 46, št. 1, str. 3-7, ilustr. [COBISS-ID 11236141]

PETEK, Franci. Lesce - razvoj naselja. V: Gorenjski kraji in ljudje. 10. Leški zbornik: 40 let Turističnega društva Lesce. Lesce: Turistično društvo, 1999, str. 95-96, zvd. [COBISS-ID 10887981]

Objavljeno predavanje na znanstveni konferenci

OROŽEN ADAMIČ, Milan. Žrtve naravnih nesreč v Sloveniji. V: Množične smrti na Slovenskem : zbornik referatov. Ljubljana: Zveza zgodovinskih društev Slovenije, 1999, str. 123-136. [COBISS-ID 11831853]

PETEK, Franci. Land use changes in Gorenjska, Slovenia. Newsletter. [Online ed.], 1999, no. 4. [COBISS-ID 13692461]

Poglavje ali samostojni sestavek v strokovni knjigi

BELEC, Borut, OLAS, Ludvik, PERKO, Drago, URBANC, Mimi. Murska ravan. V: Slovenija: pokrajine in ljudje. 2. izd. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999, str. 564-576, ilustr. [COBISS-ID 13776685]

ČERNE, Andrej, URBANC, Mimi. Idrijsko hribovje. V: Slovenija: pokrajine in ljudje. 2. izd. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999, str. 342-351, ilustr. [COBISS-ID 13739565]

FRIDL, Jerneja. Plava joči mlini. V: Slovenija: pokrajine in ljudje. 2. izd. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999, str. 576-577, ilustr. [COBISS-ID 13776941]

GABROVEC, Matej. Blaga jev volčin; Cerkljansko, Škofjeloško, Polhograjsko in Rovtarsko hribovje; Podpeška jama; Slovenska ledenika; Suha krajina in Dobropolje; Tihotapstvo prek Javornikov. V: Slovenija: pokrajine in ljudje. 2. izd. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999, str. 82-83, ilustr., 72-82, ilustr., 482-483, ilustr., 70-71, ilustr., 472-482, ilustr., 341. [COBISS-ID 13717805, 13717549, 13757997, 13717293, 13757741, 13739309]

GABROVEC, Matej, PERKO, Drago. Zgodovinske dežele Slovenije. V: Slovenija: pokrajine in ljudje. 2. izd. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999, str. 16. [COBISS-ID 13716269]

HRVATIN, Mauro. Cerknisko jezero; Mala gora, Kočevski rog in Poljanska gora; Posavsko hribovje. V: Slovenija: pokrajine in ljudje. 2. izd. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999, str. 309-311, ilustr., 436-446, ilustr., 178-190, ilustr. [COBISS-ID 13739053, 13756461, 13721133]

KLADNIK, Drago, PERKO, Drago. Zgodovina regionalizacij Slovenije. V: Slovenija: pokrajine in ljudje. 2. izd. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999, str. 20-25, zvd. [COBISS-ID 13716525]

LOVRENČAK, Franc, OROŽEN ADAMIČ, Milan. Ljubljansko barje. V: Slovenija: pokrajine in ljudje. 2. izd. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999, str. 380-390, ilustr. [COBISS-ID 13754413]

OLAS, Ludvik, OROŽEN ADAMIČ, Milan. Goričko. V: Slovenija: pokrajine in ljudje. 2. izd. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999, str. 546-554, ilustr. [COBISS-ID 13775661]

OLAS, Ludvik, PERKO, Drago. Lendavske gorice. V: Slovenija: pokrajine in ljudje. 2. izd. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999, str. 556-562, ilustr. [COBISS-ID 13776173]

OROŽEN ADAMIČ, Milan. Bela štokrlja; Novomeška pokrajina; Podvodni Triglav; Pohorska visoka barja; Pragozd na Donački gori; Solinarstvo; Šota; Tržaški zaliv; Usadi; Žled. V: Slovenija: pokrajine in ljudje. 2. izd. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999, str. 545, ilustr., 520-528, ilustr., 291-293, ilustr., 154-155, ilustr., 630-631, ilustr., 280-281, ilustr., 390-391, ilustr., 282-291, ilustr., 622-623, ilustr., 256-257, ilustr. [COBISS-ID 13775405, 13774893, 13738797, 13719853, 13778221, 13721901, 13754669, 13722157, 13777965, 13721645]

PAVŠEK, Miha. Podčetrtek; Srednjesotelsko gričevje; Šmitova domačija iz Tlak v muzeju na prostem pri Rogatcu; Voglajnsko in Zgornjesotelsko gričevje. V: Slovenija: pokrajine in ljudje. 2. izd. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999, str. 650-651, ilustr., 642-650, ilustr., 640-641, ilustr., 632-640, ilustr. [COBISS-ID 13779245, 13778989, 13778733, 13778477]

PELC, Stanko, URBANC, Mimi. Krimsko hribovje in Menišja. V: Slovenija: pokrajine in ljudje. 2. izd. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999, str. 392-400, ilustr. [COBISS-ID 13754925]

PERKO, Drago. Geografija, regija in regionalizacija; Gorjanci; Gospodična; Krakovski gozd; Krška ravan; Krško, Senovsko in Bizeljsko gričevje; Največji hrast v Sloveniji; O Sloveniji, pokrajinah in ljudeh; Polja v sklenjenih progah; Trigonometrična točka na Krimu. V: Slovenija: pokrajine in ljudje. 2. izd. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999, str. 12-15, ilustr., 498-506, ilustr., 506-507, ilustr., 674-675, ilustr., 664-674, ilustr., 652-662, ilustr., 663, ilustr., 8-11, graf. prikazi, 93-95, ilustr., 401, ilustr. [COBISS-ID 13716013, 13758509, 13758765, 13780269, 13780013, 13779501, 13779757, 13706541, 13718061, 13755181]

PERKO, Drago. Slovenija. V: Atlas Slovenije za šolo in dom. 1. izd. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999, str. 7-9, zvd, ilustr. [COBISS-ID 11680301]

PERKO, Drago, KLADNIK, Drago. Nova regionalizacija Slovenije. V: Slovenija: pokrajine in ljudje. 2. izd. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999, str. 26-31, zvd. [COBISS-ID 13716781]

PERKO, Drago, ŠALEJ, Matjaž, ŠTERBENK, Emil. Umetna ugrezninska jezera. V: Slovenija: pokrajine in ljudje. 2. izd. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999, str. 140-141, ilustr. [COBISS-ID 13719597]

PERKO, Drago, TOPOLE, Maja. Raduljsko hribovje. V: Slovenija: pokrajine in ljudje. 2. izd. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999, str. 508-518, ilustr. [COBISS-ID 13759021]

PERŠOLJA, Borut. O gorništvu iz Planinske zveze Slovenije. V: Iz tradicij za novo tisočletje. [S. 1.]: Gorska

šola SV, Vadbni center Pokljuka, 1999, str. 41-42, portret. [COBISS-ID 12144173, 12144429 angleška izd.]

TOPOLE Maja. Dolenjsko podolje; Klopotec; Kurent; Ptujška Gora; Ribniško-Kočevo podolje; Steljniki in steljarjenje; Stična; Suha roba. V: Slovenija : pokrajine in ljudje. 2. izd. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999, str. 460-470, ilustr., 589-591, ilustr., 603-605, ilustr., 613-615, ilustr., 426-434, ilustr., 496-497, ilustr., 470-471, ilustr., 434-435, ilustr. [COBISS-ID 13757229, 13777197, 13777453, 13777709, 13755949, 13758253, 13757485, 13756205]

URBANC, Alojz, URBANC, Mimi. Upravitelji med letoma 1876 in 1945. V: KOS, Marija, PAVLIN TORČ, Mira, URBANC, Alojz, URBANC, Mimi. Goriška šola in njeni ljudje v toku časa. Goriče: Krajevna skupnost, 1999, str. 35-39, ilustr. [COBISS-ID 12076333]

URBANC, Mimi. Bloke - zibelka slovenskega smučanja; Cviček; Evangeličanska cerkev; Kočevarji; Kozolec; Oglarstvo; Polharstvo; Postojnska jama; Predor; Premogovništvo; Rudnik živega srebra v Idriji; Solčavska tisa in Najevska lipa; Toplicev jami; Vzhodne Karavanke; Zahodne Karavanke. V: Slovenija: pokrajine in ljudje. 2. izd. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999, str. 412-413, ilustr., 528-529, ilustr., 554-555, 446-447, ilustr., 52-53, ilustr., 424-425, ilustr., 366-367, ilustr., 378-379, ilustr., 106-107, ilustr., 190-191, ilustr., 351-353, ilustr., 130-131, ilustr., 518-519, ilustr., 122-130, ilustr., 96-106, ilustr. [COBISS-ID 13755437, 13775149, 13775917, 13756717, 13717037, 13755693, 13753901, 13754157, 13718573, 13721389, 13739821, 13719085, 13774637, 13718829, 13718317]

URBANC, Mimi. Razvoj prebivalstva; Tu smo doma. V: KOS, Marija, PAVLIN TORČ, Mira, URBANC, Alojz, URBANC, Mimi. Goriška šola in njeni ljudje v toku časa. Goriče: Krajevna skupnost, 1999, str. 10-16, graf. prikazi, 8-9. [COBISS-ID 12075565, 12070445]

Sestavek v enciklopediji

TOPOLE, Maja, KOS, Janez, FERENC, Tone. Šentjanž. V: Enciklopedija Slovenije. I. natis. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999, zv. 13: Š-T, str. 22. [COBISS-ID 13324333]

Objavljena recenzija, prikaz knjige, kritika

PAVŠEK, Miha. Julijske Alpe - Severni pristopi, Manj znane poti slovenskih gora. Geogr. obz., 1999, letn. 46, št. 2, str. 28-29. [COBISS-ID 10825314]

PERŠOLJA, Borut. Bližnja rekreacija Slovencev. Planin. vestn., 1999, letn. 99, št. 5, str. 210-212. [COBISS-ID 9704290]

PERŠOLJA, Borut. Skozi Trnovski gozd. Geogr. obz., 1999, letn. 46, št. 1, str. 28-29, ilustr. [COBISS-ID 11238445]

PERŠOLJA, Borut. Težave, ki jih razkrivata sicer zanimivi knjigi V gorah in Gore. Delo (Ljubl.), 2.XII.1999, 22 (Književni listi). [COBISS-ID 13815085]

Predgovor, spremna beseda

PERKO, Drago. V osmo desetico Geografskega vestnika. Geogr. vestn., 1999, letn. 71, str. 7. [COBISS-ID 13780525]

Polemika, diskusijski prispevek

OROŽEN ADAMIČ, Milan. Tako kot mene Delo (Ljubl.), 3.VII.1999, str. 30 (Sobotna priloga). [COBISS-ID 11630637]

Objavljeni intervju

OROŽEN ADAMIČ, Milan, Jaklič, Tanja (oseba, ki intervjuje). "Narava se ne vede tako, kot bi mi želeli". Nedelo (Ljubl.), 5.IX.1999, str. 13, portret, zvd. [COBISS-ID 12142637]

PERKO, Drago, OROŽEN ADAMIČ, Milan, Pucelj, Gregor (oseba, ki intervjuje). Naš prvi cilj je bil, da umeštimo Slovenijo na zemljevid sveta. Delo (Ljubl.), 1999, let. 41, št. 62, str. 14, portret. [COBISS-ID 10498093]

Drugi članki ali sestavki

KUNAVER, Jurij, NATEK, Milan, OROŽEN ADAMIČ, Milan. Priznanja Zveze geografskih društev Slovenije. Geogr. obz., 1999, letn. 46, št. 4, str. 24-27. [COBISS-ID 11606626]

OROŽEN ADAMIČ, Milan. East Central and South-East Europe Division. Newsl. - UN Group Experts Geogr. Names, 1999, no. 22, str. 11. [COBISS-ID 10465837]

PERKO, Drago. Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU v letu 1998. Geogr. vestn., 1999, letn. 71, str. 187-189. [COBISS-ID 13785901]

PERKO, Drago. Oddelek za geografijo in Geografski inštitut Antona Melika. V: Razvojne možnosti Slovenije (Dela, 14). Ljubljana: Oddelek za geografijo Filozofske fakultete, 1999, str. 19-20. [COBISS-ID 10921058]

PERKO, Drago. 50 let Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU, Ljubljana, Steklena dvorana hotela Slon, 28.10.1998. Geogr. vestn., 1999, letn. 71, str. 168-170, ilustr. [COBISS-ID 13781293]

PERKO, Drago. Slovenija: [besedilo k Šolski karti]. V:

Slovenija : šolska karta 1:500.000. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999, hrbtna str. zganj. zvd., ilustr. [COBISS-ID 11683885]

PERKO, Drago. Svet: [besedilo na Šolski karti]. V: Svet : šolska karta 1:70.000.000. Ljubljana: Geodetski zavod Slovenije: Založba Mladinska knjiga, 1999, 1 zvd, hrbtna stran, ilustr. [COBISS-ID 11683117]

PERKO, Drago. Petdesetletnica Inštituta Antona Melika ZRC SAZU. Geogr. obz., 1999, letn. 46, št. 1, str. 24-27, ilustr. [COBISS-ID 11237677]

PETEK, Franci. Mednarodno zborovanje "Land use and land cover change", Honolulu, Združene države Amerike, 10.-13.7.1999. Geogr. vestn., 1999, letn. 71, str. 199-200. [COBISS-ID 13786157]

URBANC, Mimi. Dr. Drago Perko in dr. Milan Orožen Adamič prejela nagrado zlati znak. Geogr. obz., 1999, letn. 46, št. 1, str. 27-28, ilustr. [COBISS-ID 11238189]

MONOGRAFIJE

Znanstvena monografija

FRIDL, Jerneja. Metodologija tematske kartografije nacionalnega atlasa Slovenije (Geografija Slovenije, 2). Ljubljana: ZRC, 1999. 135 str., ilustr., zvd. [COBISS-ID 100614144]

Strokovna monografija

NATEK, Milan, PERKO, Drago. 50 let Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU (Geografija Slovenije, 1). Ljubljana: ZRC, 1999. 175 str., ilustr., zvd. [COBISS-ID 100614400]

PERŠOLJA, Borut. O gorski straži in varstvu gorske narave v Planinski zvezi Slovenije. [Ljubljana: Plan ID, 1999]. <http://www.planid.org/pla/pzs/gs.htm>. [COBISS-ID 13817389]

PERŠOLJA, Borut. Vzgoja, izobraževanje in mladi v Planinski zvezi Slovenije. [Ljubljana: Plan ID, 1999]. http://www.planid.org/pla/pzs/skpbs-99_prebp.htm. [COBISS-ID 13824557]

Poročilo o razvojno-raziskovalni nalogi

KOVAČIČ, Matija, GOSAR, Lojze, FABIJAN, Robert, PERPAR, Anton, JAKOŠ, Aleksander, GABROVEC, Matej. Razvojno-tipološka členitev podeželja v Republiki Sloveniji. Ljubljana: Biotehniška fakulteta, Oddelek za agronomijo, Inštitut za agrarno ekonomiko: Urbanistični inštitut RS, 1999. 89 f., tabele, zvd. [COBISS-ID 2644089]

Elaborat, predstudija, študija

GABROVEC, Matej. Pregled imen katastrskih občin. Ljubljana: Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU, 1999, 66 f. [COBISS-ID 13978157]

PERŠOLJA, Borut. Priprava imenika zemljepisnih imen : pregled hidronimov z državne topografske karte v merilu 1:25.000. Ljubljana: Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU, 1999. 97 f., graf. prikazi, preglednice. [COBISS-ID 11586349]

RADOVAN Dalibor, OROŽEN ADAMIČ, Milan. Resolucije OZN o zemljepisnih imenih: (delovno gradivo, 1.dopolnitev) (Izvedba strokovno operativnih del za Komisijo za standardizacijo zemljepisnih imen). Ljubljana: Inštitut za geodezijo in fotogrametrijo FAGG: Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU, 1999. 44 f. [COBISS-ID 11291437]

TOPOLE, Maja, HRVATIN, Mauro, PERKO, Drago. Občina Moravče : geografske podlage za ugotavljanje optimalne rabe tal. Ljubljana: Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU, 1999. 91 f., zvd. [COBISS-ID 13979693]

TOPOLE, Maja. Tekoče delo komisije za standardizacijo zemljepisnih imen v letu 1998. Ljubljana: Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU, 1999. 262 str., pril., ilustr. [COBISS-ID 10160685]

TOPOLE, Maja. Tekoče delo komisije za standardizacijo zemljepisnih imen v letu 1999. Ljubljana: Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU, 1999. 637 str., zvd. [COBISS-ID 13981229]

KARTOGRAFIJA

FRIDL, Jerneja. Slovenija: šolska karta 1:500.000. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999. 1 zvd. [COBISS-ID 43924225]

FRIDL, Jerneja. Atlas Slovenije za šolo in dom. 1. izd. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999. 1 atlas (96 str.). [COBISS-ID 79986176]

FRIDL, Jerneja. 50 let Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU (Geografija Slovenije, 1). Ljubljana: ZRC, 1999. 175 str., ilustr., zvd. [COBISS-ID 100614400]

FRIDL, Jerneja. Analiza površja Slovenije s stometriskim digitalnim modelom reliefa (Geografija Slovenije, 3). Ljubljana: ZRC, 1999. [COBISS-ID 104535808]

FRIDL, Jerneja. Kozjak, Rogaška Slatina in Boč, Kraški rob (Vodniki Ljubljanskega geografskega društva, Slo-

venija, 1). Ljubljana: Ljubljansko geografsko društvo, 1999. 35 str., ilustr. [COBISS-ID 99287296]

OROŽEN ADAMIČ, Milan. Før Jugoslavia og etter. 4. utgave. Oslo: Sypress, 1999. 427 str., ilustr. [COBISS-ID 105701376]

IZVEDENA IN DRUGA NEDOSTOPNA DELA

Radijski in TV prispevki

PETEK, Franci, PERKO, Drago. Ledenik: POP TV: 24 ur. Ljubljana, 18.IX.1999. 2 min. [COBISS-ID 13016109]

SUMMARY

The Institute has five organization units: the Department of geoecology, the Department of regional geography, the Department of natural disasters, the Department of geographical information system, and the Department of thematic cartography. The Institute also houses a geographical library and six specialized collections: Cartographical collection, Slovenian landscapes, Slovenian settlements, Natural disasters in Slovenia, Mountain farmsteads in Slovenia, and Slovenian glaciers. The Institute is also headquarters of the Commission for the standardisation of geographical names of the Government of the Republic of Slovenia.

Institute researchers worked on six major projects (the Geographical microregionalisation of Slovenia, Land use evaluation from the perspective to natural and social circumstances, the Triglav and Skuta glaciers, Geomorphological forms and processes, Cultural landscapes in Slovenia, and Influences of the 12th of April 1998 earthquake in Bovee area on buildings, man and environment) and

some specific tasks (Geography of the Moravče municipality, Estimation of nature disasters threat in Ljubljana with emphasis on earthquakes and floods, Survey of geographical names from the 1 : 25,000 scale topographical map, Thematic maps for the Encyclopedia of Slovenia and other books, and the Commission for the standardisation of geographical names).

The Institute publishes two scientific publications. *Geografija Slovenije* (Geography of Slovenia) is a series of books appears in Slovenian once or twice a year. *Geografski zbornik* (Acta geographica) is a review published annually in English and Slovenian. The articles can be downloaded on the computer in either Slovenian or English from the institute homepage (<http://www.zrc-sazu.si/gi/publications.htm>).

Altogether in 1999, ten researchers published over hundred papers, gave over forty lectures and reports, and took three study trips abroad.

INŠTITUT ZA RAZISKOVANJE KRASA

ZNANSTVENI SVET

Akad. prof. dr. Ivan Gams, dr. Martin Knez (predsednik), mag. Janja Kogovšek, dr. Andrej Kranjc izredni član SAZU, akad. dr. Mario Pleničar, dr. Tadej Slabe, dr. Stanka Šebela.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnik: dr. Tadej Slabe, višji znanstveni sodelavec.

Znanstveni svetnik: dr. Andrej Kranjc.

Višja znanstvena sodelavca: dr. Andrej Mihevc, dr. Stanka Šebela.

Znanstveni sodelavec: dr. Martin Knez.

Asistentke z magisterijem: mag. Metka Petrič, mag. Tanja Pipan, mag. Nadja Zupan Hajna.

Asistenti: Franci Gabrovšek, Bojan Otoničar, Janez Mulec (od 1.12.).

Strokovna svetnica: mag. Janja Kogovšek.

Samostojna strokovna delavka: Maja Kranjc.

Samostojna tehnika: Leon Drame, Jurij Hajna.

Višja tehnika: Franjo Drole, Mateja Zadel.

Tajnica: Sonja Franetič.

Snažilka: Slavuljka Šušak.

TEMELJNE RAZISKAVE

Program *Raziskovanje krasa*

Vodja programske skupine: T. Slabe.

Sodelavci: F. Gabrovšek, M. Knez, J. Kogovšek, A. Kranjc, A. Mihevc, B. Otoničar, M. Petrič, T. Pipan, S. Šebela, N. Zupan Hajna, L. Drame, F. Drole, S. Franetič, J. Hajna, M. Kranjc, M. Zadel.

Celovito krasoslovje zahteva poglobljanje znanja o nastanku in razvoju krasa, njegovem površju in jamah, ki ga votlijo, ter o vodah, ki se pretakajo skozenj in ga oblikujejo.

Proučevanje kraškega površja vključuje tudi proučevanje posameznih oblik in procesov njihovega nastanka ter seveda njegove odvisnosti od geoloških,

klimatskih in hidroloških razmer ter razvoja krasa. Proučevanje kraških jam in prevotljenosti vodonosnikov sestoji iz raziskav geološke zgradbe jam, njihove vloge v vodonosnikih, pretakanja vode skozi, oblike jamskih prostorov, njihove povezanosti in njihovega skalnega reliefa, jamskih naplavin, sige in jamske klime. Naplavine in siga hranijo sledi razvoja krasa, ki jih razkrivamo s paleomagnetnimi raziskavami naplavin in datacijami sige.

Paleokraške raziskave razkrivajo začetke zakrasevanja.

Raziskovanje kraških voda obsega študij napajanja kraških vodonosnikov, pretakanja in uskladičenja podzemeljske vode ter iztekanja skozi kraške izvire. Pri proučevanju toka in prenosa snovi v vodonosniku uporabljamo različne hidrološke, hidrogeološke in hidrokemične metode, sledilne tehnike in numerične simulacije. Posebno pozornost posvečamo proučevanju kakovosti voda in vplivov nanjo.

Fizikalno-kemične raziskave procesov na krasu, ki so v pomoč pri razlagi oblikovanja kraškega površja in jam, temeljijo na raziskavah kinetike raztapljanja karbonatnih kamnin z laboratorijskimi poskusi ter razvoju in uporabi numeričnih modelov zakrasevanja. Izsledke primerjamo z meritvami v naravnem okolju.

Zgodovina krasoslovja in proučevanja kraških jam temelji na dejstvih, da je Kras dal ime za pokrajino na karbonatnih kamninah tudi v druge jezike, na podlagi raziskovanja našega krasa in jam je nastalo krasoslovje, imena za številne kraške pojave imajo slovenski izvor.

Vzporedno proučujemo temeljne značilnosti posameznih kraških pojavov, dejavnikov in procesov njihovega oblikovanja in značilnosti pretakanja vode skozi vodonosnike, kar bo omogočalo tudi neposredno mednarodno primerjavo izsledkov, hkrati pa bomo v regionalne študije strnili spoznanja o značilnih predelih našega krasa. Dobro krasoslovje je mogoče razvijati le z dobro vpetostjo v mednarodno krasoslovje. To pa je naša prednost, saj sodelujemo v več mednarodnih projektih in programih in s številnimi krasoslovci. Proučevanje različnih vrst krasa z izpostavljenimi posebnostmi omogoča razumevanje temeljnih kraških značilnosti.

Temeljne raziskave so izhodišče za načrtovanje življenja v občutljivi pokrajini.

V prvem letu programa smo speleološke in geomorfološke raziskave usmerili na več področij. Re-

centne korozijske in erozijske procese smo merili z mikrometrom v Škocjanskih jamah ter na več površinskih merskih točkah. Geomorfološke raziskave so bile usmerjene v kartiranje brezstropih jam. V površju Logaškega in Slavenskega ravnika ter na Divaškem krasu smo razpoznali več velikih in za razumevanje razvoja površja pomembnih brezstropih jam. Te smo kartirali ter jih skupaj z znanimi jamami s speleološko ter geomorfološko analizo umestili v enoten speleološki prostor. Na Lipiškem ravniku smo v Kanjeducah razpoznali brezstropo jamo, ki razvojno izhaja iz vertikalne, freatične jame, ki je povezana s sedanjim podzemnim tokom Reke. Proučevali smo starosti posameznih speleoloških faz v jamah ter jih poizkušali datirati s pomočjo datacij sig. Analizirali smo 24 vzorcev sig s Krasa, Postojnske jame, jam na Kočevskem ter Snežne jame na Raduhi. Procese odlaganja sige smo datirali tudi na sigah iz razpok tik pod kraškim površjem. Te sige so bile odložene v toplih pleistocenskih klimah, nobena od njih pa ni bila holocenska. S temi datacijami ter paleontološkimi ostanki smo opredelili nekatere speleološke procese na območju Podgorskega krasa, v okolici Sežane ter v okolici Pirešice. Na Kozinskem krasu smo proučevali oblike vrtač ter antropogene vplive nanje. Tise odražajo v spremembi oblike vrtač ter v sedimentaciji prsti, katere začetek lahko datiramo z arheološkimi najdbami. Z izračuni volumnov prenesenih prsti lahko ocenimo izrazitost erozije na površju izven vrtač. Raziskali smo več brezen na Kozinskem in Kočevskem krasu.

Na terenu in z laboratorijskimi poskusi smo proučevali oblikovanje skalnega reliefa škrapelj in kamnitih gozdov. Posebna pozornost je bila posvečena oblikovanosti vrhov skalnih stebrov in dediščini podtalnega skalnega reliefa kot sledi njihovega razvoja. Nadaljevali smo s primerjalno študijo selektivnega zakrasevanja karbonatov s slovenskega krasa in karbonatov iz Shilina (Yunnan, Kitajska). S pomočjo vzorcev kamnine, mikroskopskih preparatov, fotografij terena in kamnine ter rezultatov kalcimetričnih analiz smo naredili nadaljnje vzporednice med morfologijo kamnitih stebrov in kamnino. S Krasa smo iz 23 izdankov zbrali prek 70 vzorcev sig (od bele do črne, od preperete do sveže, od drobno-kristalne do debelokristalne), s pomočjo katerih bomo poizkušali prispevati k razlagi razvoja tega dela krasa. V okviru študija preperevanja karbonatnih kamnin so bili pobrani vzorci iz jam na Primorskem, Notranjskem in Dolenjskem krasu. Iz

njih so bili pripravljene mikroskopski zbruski ter narejene rentgenske analize in stem določena mineralna sestava in stopnja preperelosti. Poudarek je bil na proučevanju nepopolnega raztapljanja apnencev in dolomitov v jamskih rovih ter ugotavljanju procesov, ki to nepopolno raztapljanje pogojujejo.

Nadaljevali smo s študijem tektonske zgradbe kraških terenov in oblikovanjem kraških rogov glede na geološko zgradbo. Glede na rezultate večletnega terenskega dela smo se omejili na sintezo raziskav v sistemu Postojnskih jam, Predjame in Škocjanskih jam. Še posebno nas je zanimala odvisnost jamskih rogov od tektonskih deformacij nastalih ob gubanju. V Umetnem rovu med Postojnsko jamo in Črno jamo smo s paleomagnetnimi analizami jamskih sedimentov določili starost neotektonskih premikov prečno Dinarske tektonske cone, ki je med 0,73-0,90 Ma. Vzorčevali smo tudi jamske sedimente v sistemu Postojnskih jam, Planinski jami ter na trasi izgradnje avtoceste pri Kozini.

Proučevali smo mineralno sestavo klastičnih sedimentov na Divaškem krasu. Narejene so bile njihove rentgenske analize. Določamo izvor in starost jamskih fluvialnih sedimentov. Za primerjavo so bili zbrani vzorci iz jam, skozi katere se pretakajo vodni tokovi, v suhih jamah in jamah, ki so zaradi denudacije kraškega površja sedaj brez stropa. Ugotovili smo, da je mineralna sestava vseh sedimentov, od najstarejših, ki so bili v jame odloženi pred več kot 2 milijonoma let, do danes, več ali manj enaka. Mineralne združbe v vzorcih so enake, samo delež posameznega minerala je v vzorcih različen glede na stopnjo preperelosti izvornega materiala in stopnjo njihove diagenese po odložitvi v jami. Različno stari klastični jamski sedimenti na Divaškem krasu imajo svoj izvor v preperelih ostankih eocenskega fliša, delno pa lahko tudi v rdečih tleh, ki so se oblikovala na kraškem površju in so bila po oblikovanju presedimentirana skozi razpoke v jame.

V zvezi s proučevanjem jamskih sedimentov smo posebno pozornost posvetili obliki kapnika, imenovanega paleta oziroma ščit. Podrobno smo preučili posamezne primere, s širšega gledišča pa razpored in gostoto tega tipa stalaktita v Škocjanskih jamah. V teh jamah smo tudi nadaljevali z opazovanji mikroklimatskih oziroma speleoklimatskih elementov.

Proučujemo razvoj paleokrasa jugozahodne Slovenije in njegov širši geološki pomen. Raziskujemo površinske in podpovršinske paleokraške oblike in

z njimi povezane sedimente, paleotla, cemente in speleoteme ter biostratigrafske, sedimentološke in diagenetskih značilnosti karbonatnih kamnin, v katerih je paleokras razvit in tistih, ki leže preko paleokraške površine. Na ta način pridobivamo informacije o zaporedju geoloških dogodkov, katerih posledica je bila značilna sedimentacija, zakrasevanje in pedogeneza karbonatnih kamnin neposredno pred okopnitvijo dela karbonatne platforme, kopno fazo in ponovnim poplavljanjem. Z raziskavami in primerjavami paleokrasa in karbonatnih zaporedij na različnih geotektonskih enotah Zunanjih Dinaridov pridobivamo tudi podatke o geotektonski zgodovini tega področja.

Hidrogeološke raziskave so bile usmerjene predvsem v proučevanje značilnosti napajanja kraškega vodonosnika. Osnovni vir napajanja so padavine, pri oceni pa je bil upoštevan še vpliv prestreznja v vegetacijskem pokrovu, evapotranspiracije, taljenja snega in uskladiščenja vode v tleh. Predpostavljena je bila tudi časovna razdelitev napajanja na počasno in hitro komponento v epikraški coni. Na osnovi primerjave te vhodne komponente obravnavanega kraškega sistema z izhodno funkcijo, ki jo predstavlja pretok izvirov, je bilo možno oceniti vpliv funkcije napajanja na hidrodinamične značilnosti kraškega vodonosnika.

Nadaljevali smo s podrobnimi raziskavami vode Malenščice, ki so se začele v letu 1997 s sledilnim poskusom. Z elektronskim merilcem smo od maja do konca leta spremljali temperaturo in specifično el. prevodnost izvira, te podatke pa dopolnjevali še z občasnimi kemičnimi analizami vode. Izredno visoka zračna temperatura v poletnem času ter nizka pozimi v času jezera na Cerkljskem polju se je odrazila v visoki oz. nizki temperaturi izvira. To kaže na pomemben delež površinskih voda v vodi Malenščice in s tem prenos onesnaženja s temi vodami v izvir. Preko poletja so potekale tudi občasne meritve temperature in specifične el. prevodnosti ter kemične analize na ponoru Mala Karlovica in v izviri v Rakovem Škocjanu: Rak, Kotlič in Prunkovec. Pokazale so se pomembne razlike, kar nakazuje drugačen način pretakanja, kot pa smo si ga predstavljali na osnovi dosedanjih raziskav na tem območju.

V sklopu proučevanja zgodovine krasoslovja in speleologije na Slovenskem smo se ukvarjali z zgodovino degradacije in pogozdovanja Krasa ter z raziskavami J. A. Nagla (1748) in E. A. Martela (1893) na slovenskem krasu.

Po evropskih knjižnicah in arhivih smo nadaljevali z iskanjem in proučevanjem zgodnjih zapisov o slovenskem krasu, ki so jih naredili geologi in popotniki med 16. in 19. stoletjem.

Kras v Sloveniji 2

Vodja projekta: A. Kranjc.

Sodelavci: F. Gabrovšek, M. Knez, J. Kogovšek, A. Mihevc, B. Otoničar, M. Petrič, T. Pipan, T. Slabe, S. Šebela, N. Zupan Hajna, L. Drame, F. Drole, J. Hajna, M. Kranjc, M. Zadel.

V interdisciplinarno preučevanje krasa v Sloveniji so bile, skladno s programom, vključene geološke, hidrogeološke, hidrološke, geomorfološke in speleološke raziskave ter preučevanje zgodovine krasoslovnih raziskav oziroma razvoja krasoslovja in speleologije na Slovenskem.

Med geološke raziskave krasa sodi tudi preučevanje paleokrasa. Paleokraške pojave smo raziskovali v zgornjekrednih apnencih jugozabodne Slovenije. V sklopu hidrogeoloških raziskav so bili za kraški vodonosnik v zaledju izvirov Vipave postavljeni različni modeli, v katerih je odziv izvirov na napajanje sistema izražen s funkcijami transferja. V okviru geomorfoloških raziskav smo nadaljevali z delom na primerjavi med krasom v Sloveniji (v zmernem podnebjju) in v Yunnanu v jugozahodni Kitajski (tropsko podnebjje). Speleološke raziskave so obsegale nadaljnje delo na preučevanju jamskih sistemov ter njihovega odnosa oziroma interakcije s površjem. S speleološkimi metodami smo ugotavljali speleološke značilnosti ostankov jam ter z datacijami sige in paleontoloških ostankov skušali ugotoviti časovne okvire njihovega nastanka. V zvezi s preučevanjem jamskih sedimentov je bila posebna pozornost posvečena obliki kapnika, imenovanega paleta oziroma ščit. V tem letu smo nadaljevali s preučevanjem mineralne sestave in starosti klastičnih jamskih sedimentov na področju Divaškega krasa. Nadaljevali smo z opazovanji mikroklimatskih elementov v Škocjanskih jamah. V Reki smo vzorčevali za ekološke raziskave združ velikih nevretenčarjev. V zvezi s preučevanje zgodovine krasoslovja in speleologije na Slovenskem smo se ukvarjali z zgodovino degradacije in pogozdovanja Krasa ter z raziskavami J. A. Nagla (1748) in E. A. Martela (1893) na slovenskem krasu.

Krasoslovna in formacijska zbirka

Vodja projekta: T. Slabe.

Sodelavci: F. Gabrovšek, J. Kogovšek, A. Kranjc, S. Šebela, B. Otoničar, M. Petrič, T. Pipan, A. Mihevc, N. Zupan Hajna

ter

Krasoslovna zbirka

Vodja projekta: T. Slabe.

Sodelavci: F. Gabrovšek, M. Knez, A. Kranjc, A. Mihevc, B. Otoničar, M. Petrič, T. Pipan, N. Zupan Hajna, L. Drame, F. Drole, J. Hajna.

Z zbirkama skušamo smiselno urejati in dopoljevati krasoslovno znanje, da bo pristopno vsem krasoslovcem in tistim, ki načrtujejo življenje na krasu ali na njem živijo. Nadaljevali smo z delom v Speleološki zbirki in zbirki Kras. Zbirali smo naplavine iz starih jama brez stropa in jih proučili s paleomagnetnimi raziskavami, z datacijami sig s Krasa pa smo dopolnili znanje o njihovi starosti. V zbirki Kras po svetu smo s preučevanjem južnokitajskega krasa dopolnjevali znanje o tropskem krasu.

Nadaljevali smo z zbiranjem vzorcev jamskih klastičnih sedimentov. 35 vzorcev peska, melja in glin smo vzeli za rentgenske, paleomagnetne analize in palinološke analize.

Zbrali smo 30 vzorcev karbonatnih kamnin iz petih jam, ki so oblikovane v po starosti in genezi različnih apnencih ter dolomitib in študirali njihove sposobnosti preperevanja.

Zbrali smo podatke o skalnih oblikah v različnih vrstah Lunanskib kamnitih gozdov.

Zbirali in hranili smo tudi izsledke fizikalnih meritev in kemičnih analiz ter rezultatov sledenj kraških podzemnih voda v računalniškem zapisu (program EXCEL) za območje N-Javornikov, Krasa in kraških območij v kitajski provinci Yunnan.

Za študijski poligon, ki obsega kraško zaledje izvirov Vipave, smo začeli zbirati podatke o topografiji, hidrografski mreži, izrabi tal, pedološki sestavi, speleoloških objektih ter geoloških in hidrogeoloških značilnostih, na osnovi katerih bomo lahko oblikovali bazo podatkov v GIS obliki. V nadaljevanju raziskave bomo na tem testnem primeru preizkusili še možnost uporabe tako izdelane baze podatkov v različnih hidrogeoloških študijah.

Kartiranje ranljivosti in ogroženosti za varstvo kraških vodonosnikov

Vodja projekta: A. Kranjc.

Sodelavci: F. Gabrovšek, J. Kogovšek, A. Mihevc, B. Otoničar, M. Petrič, T. Pipan, N. Zupan Hajna.

Delo na tem projektu je bilo v letu 1999 posvečeno predvsem sodelovanju projekta v mednarodnih raziskavah v okviru projekta Evropske unije COST 620 z naslovom »Vulnerability and risk mapping for the protection of carbonate (karst) aquifers«. Pripravljen je bilo obsežnejše poročilo o raziskavah kraških voda v Sloveniji z vidika varovanja kraških vodonosnikov.

V ta okvir sodi tudi nadaljevanje podrobnih raziskav vode Malenščice, ki smo jih pričeli 1997 s sledilnim poizkusom. Od maja do konca leta smo z avtomatskim merilcem spremljali temperaturo in specifično električno prevodnost izvira, podatke pa dopolnjevali z občasnimi kemijskimi analizami vode.

Krasoslovno proučevanje vodonosnikov kot osnova gospodarjenja z vodami

Vodja projekta: S. Šebela.

Sodelavci: F. Gabrovšek, M. Knez, J. Kogovšek, A. Kranjc, A. Mihevc, B. Otoničar, M. Petrič, T. Pipan, T. Slabe, N. Zupan Hajna.

V projekt je vključen širok spekter krasoslovnih raziskav za določitev značilnosti geneze in delovanja kraških vodonosnikov. Nadgradnjo temeljnega krasoslovnega proučevanja pa predstavlja razvoj nove metode za izdelavo kart ranljivosti vodonosnika, na osnovi katerih bo možno ustrezno gospodarjenje z vodami na krasu.

V prvem letu dela na projektu smo najprej izdelali pregled do sedaj opravljenih raziskav in povzeli osnovne karakteristike izbranega študijskega poligona. Na osnovi znane geološke zgradbe in ugotovljenih podzemnih vodnih zvez ter z upoštevanjem vodne bilance smo omejili zaledje izvirov Vipave. Izdelali smo inventar vodnih in okoljskih virov, v katerem smo predstavili osnovne informacije o vodnih virih, pedološki sestavi, vegetaciji, speleoloških ohjektih, geomorfoloških značilnostih, geološki zgradbi in hidrogeoloških parametrih. Za našteje parametre smo pripravili tudi seznam vseh razpoložljivih podatkovnih baz ter spisek obstoječih tematskih kart.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

Značilnosti napajanja in praznjenja kraškega vodonosnika v zaledju Vipave

Raziskovalka: M. Petrič.

Kraški izviri Vipave so eden izmed najpomembnejših vodnih virov v jugozahodni Sloveniji. V raziskavi je bila za proučevanje hidrodinamičnih značilnosti kraškega vodonosnika v njihovem zaledju kot osnova uporabljena metoda črne skrinjice, ki temelji na primerjavi vhodne in izhodne funkcije kraškega sistema in ne vključuje podatkov o njegovi notranji zgradbi. Izhodno funkcijo predstavlja praznjenje vodonosnika, ki ga opisujejo merjeni skupni pretoki izvirov Vipave. Pri ohlikovanju funkcije napajanja pa so bile najprej upoštewane padavine kot njen osnovni vir. Ker so padavine podvržene številnim zunanjim vplivom, so bili v naslednji fazi ocene napajanja vključeni še vpliv prestranzanja padavin v vegetacijskem pokrovu, evapotranspiracije, snežnih padavin in taljenja snega, uskladiščenja vode v tleh in sekundarnega napajanja s ponikalnicami, ki zhirajo površinske vode na flišnem obrobju. Končno pa je bil preizkušen še pomen časovne distribucije napajanja v epikraški coni. Z upoštevanjem opisanih funkcij so bili izdelani različni modeli obravnavanega kraškega sistema. Za vsakega so hiles primerjavo vhodne in izhodne funkcije določene funkcije transferja, ki ponazarjajo pretvorbo vhodnega signala v odziv sistema in tako v matematični ohliki odražajo razmere in procese znotraj kraškega sistema. S primerjavo sposobnosti teh modelov za opis dejanskih hidrodinamičnih razmer je bila izdelana ocena značilnosti napajanja ter pretakanja in uskladiščenja podzemne kraške vode v obravnavanem vodonosniku.

Trofični odnosi in značilne združbe velikih nevretenčarjev reke Reke

Mlada raziskovalka: T. Pipan.

V reki Reki so bile opravljene raziskave združb velikih nevretenčarjev. Vzročanje je potekalo s presečno semikvantitativno metodo, poznano kot »kick sampling«. V ekološki študiji je bil vodotok proučevan v povezavi s terestričnim sistemom, z vključenimi prehranjevalnimi skupinami. Od izvira proti ponoru reke se je delež suspenziofagov, filtratorjev in drobilcev zniževal, naraščal pa je delež detritivorov in strgačev. Delež plenilcev je bil na vseh vzorčnih mestih približno enak. Razlike v fizikal-

nih in kemijskih dejavnikov, ki so kazale sezonske spremembe, so pogojevale spremembe v življenjskih združbah velikih nevretenčarjev, ki so bile ovrednotene z diverzitetnim, saprobnim in biotičnimi indeksi. Biotske raziskave so pokazale, da v reki Reki poteka optimalen prehranjevalni pretok z rahlo povečano trofično aktivnostjo, ki se ne odraža negativno v sestavi združbe velikih nevretenčarjev. Reka s trenutno biotsko optimalnostjo nima bistvenih negativnih vplivov na podzemeljski tok Škocjanskih jam, kamor teče.

Razvoj paleokrasa v zgornjekrednih apnencih jugozahodne Slovenije

Mladi raziskovalec: B. Otoničar.

Mladi raziskovalec Bojan Otoničar raziskuje, v okviru svojega podiplomskega študija, paleokraške pojave, ki so razviti v zgornjekrednih apnencih jugozahodne Slovenije. Proučuje biostratigrafske, sedimentološke in diagenetske značilnosti karbonatnih kamnin, v katerih je paleokras razvit in tistih, ki ga pokrivajo. Glavni poudarek daje študiju površinskih in podpovršinskih paleokraških oblik ter z njimi povezanimi sedimenti, paleotlemi, cementi in sigami. Poleg očitnih makroskopskih oblik raziskuje tudi mikroskopske spremembe matične kamnine in paleokraških sedimentov, predvsem pod vplivom meteorškega in mešanega diagenetskega okolja. Iz dobljenih podatkov spoznava razloge, ki so pripeljali do okopnitve karbonatne platforme in razmere, katerim je bila izpostavljena med samim paleokraškim dogodkom, s tem pa pridobiva tudi podatke pomembne za interpretacijo geotektonske zgodovine raziskovanega dela Zunanjih Dinaridov. Na ta način spoznava celotno zaporedje dogodkov povezanih s sedimentacijo karbonatnih kamnin neposredno pred okopnitvijo dela karbonatne platforme, z zakrsevanjem kopnih delov karbonatne platforme in s ponovno sedimentacijo karbonatnih sedimentov.

Zgodnji razvoj kraških vodonosnikov

Mladi raziskovalec: F. Gabrovšek.

Mladi raziskovalec Franci Gabrovšek opravlja doktorski študij na Inštitutu za eksperimentalno fiziko Univerze v Bremnu. Težišče njegovega dela so numerični modeli zgodnjega razvoja kraških vodonosnikov in raziskava osnovnih fizikalno-kemičnih procesov na krasu.

Modelska analiza je temelj razumevanja procesov med zgodnjo speleogenezo. Namen numeričnih modelov je določiti in ovrednotiti geokemične, geo-

loške in hidrološke parametre, ki določajo zgodnji razvoj vodonosnikov na krasu. Dosedan je delo obsega predvsem široko analizo modelov razvoja ene same razpoke in dvodimenzionalne mreže razpok, ki predstavljajo temeljne elemente kompleksnejših modelov, ki jih trenutno razvijajo na Univerzi v Bremnu.

Ekologija mikroorganizmov

Mladi raziskovalec: J. Mulec.

V naravnem okolju pogosto prihaja do izmenjav dednine med mikroorganizmi z različnimi mehanizmi. Ker je študij teh in podobnih mehanizmov težko izvajati na nivoju ene same celice, pogosto proučujemo določen pojav na populaciji ali subpopulaciji celic. Mladi raziskovalec Janez Mulec raziskuje v okviru svojega podiplomskega študija na eksperimentalnem modelu vplive posameznih dejavnikov na mikrobovno populacijo.

Presoja vplivov na vodo za razširitev skladiščnega kompleksa naftnih derivatov v Ortneku

Vodja: J. Kogovšek.

Zavod Republike Slovenije za blagovne rezerve namerava razširiti skladišče naftnih derivatov v Ortneku. Ob razlitju nafte pred nekako dvema letoma je bil onesnažen zajeti kraški izvir Globočec. Zato je namen te naloge ugotoviti, v katere izvire se voda Tržiščice razteka, kako hitro in v kolikšnem deležu. Poskus je vezan na visok vodostaj, saj tedaj ugotavljamo večje hitrosti pretakanja vode v krasu.

Opravljen je bilo terensko delo v okviru priprav na sledilni poskus, ki ga bomo izvedli ob spomladanski visoki vodi. Opravljene so bile potrebne fizikalne meritve in kemične analize voda ter načrt sledenja. Za naročnika smo izdelali tudi predhodno poročilo o prvih rezultatih.

Krasoslovni nadzor gradnje avtoceste Kozina-Klanc

Vodja: T. Slabe.

Sodelavci: M. Knez, A. Mihevc, S. Šebela, N. Zupan Hajna, L. Drame, F. Drole, J. Hajna.

Pri gradnji avtocest se odpirajo številni kraški pojavi. Odkrivajo se nam različne značilnosti epikrasa in jame. Te so še zlasti zanimive, saj nam razkrivajo tudi zgodnja obdobja razvoja vodonosnika. Skozi stare jame so se pretakali vodni tokovi, ko je bil Kras še visoko obdan z neprepustnimi kamninami in vodna gladina zato višja. Zaradi znižanja kraškega površja se je del jam že razkril. Imenuje-

mo jih jame brez stropa. Velik delež jam je zapolnjenih z drobnozrnatimi in prodnimi naplavinami. S paleomagnetnimi raziskavami odkrivamo starost naplavin, proučujemo pa tudi stare sige. S prepustnega površja voda prenika skozi brezna.

Študija prostorskih posledic poteka šestih tras hitre proge Benetke-Ljubljana z vidika krasoslovja
Vodja projekta: M. Knez.

Sodelavci: J. Kogovšek, A. Mihevc, M. Petrič, T. Slabe.

Znaten del področja, ki ga pokriva jo trase šestih predvidenih železniških prog med Benetkami in Ljubljano gradijo vodoprepustne karbonatne kaminine, ki izdanjajo lokalno z različno intenzivnostjo. Kraške vode, ki se pretakajo po površini in v podzemlju obravnavanega območja, tečejo v različne smeri Slovenije. Prenikle vode napajajo nekatere, z vodooskrbovalnega vidika izredno pomembne kraške izvire, hkrati pa napajajo skupni podzemni kraški vodonosnik, ki predstavlja pomemben vir pitne vode v državi.

Na okrog 500 kilometrih predvidenih tras je bilo v določenem pasu na kraškem ozemlju odkritih prek 400 jam.

Ker predlagane trase v veliki meri predvidevajo tudi izgradnjo daljših tunelov na krasu, mora biti pri oceni primernosti teh tras posebna pozornost posvečena študiju značilnosti pretakanja podzemnih voda in oceni vplivov gradnje na teh območjih. Po eni strani lahko ta vpliva na lokalne hidrodinamične razmere v kraškem vodonosniku, po drugi strani pa lahko pri gradnji v zaliti coni pričakujemo težave zaradi udorov podzemne vode.

Opozorili smo, da je potrebna skrajna odgovornost pri odločitvah o izvedbi gradnje in obratovanju. V smislu ohranitve nekaterih svetovno znanih površinskih kraških oblik (Planinsko polje) in ohranitve kakovostne podzemne kraške vode (izviri Vipave in Ljubljance), ki v Sloveniji pomeni polovico zagotovljenih potreb po pitni vodi, bi morali biti posegi v prostor in kasnejše obratovanje železnice taki, da ne bi niti ob gradnji, kasnejšem rednem prometu niti v primeru nesreč (npr. razlitje nevarnih snovi) prišlo do negativnega vpliva na kraško okolje.

Krasoslovna predstavitev področja načrtovane železniške proge Trst-Koper-Divača, varianta I

Vodja projekta: M. Knez.

Sodelavci: T. Slabe, S. Šebela, F. Drole, J. Hajna.

Na področju načrtovane železniške proge Trst-Koper-Divača, lahko po znanih jamah, njihovem številu in vrstah ter izkušnjah pri različnih posegih v kras, sklepamo o veliki prevotljenosti vodonosnika. Stare, vodoravne in položne jame lahko pričakujemo v vsem prerezu krasa. Rovi takšnih jam so lahko veliki. Za razvoj jame v vodonosniku pa je pomemben tudi stik z neprepustnim okoljem. Vode, ki se zbirajo na površju flišnega obrobja in flišnih pokrovov, ponikajo v kras. Največja ponikalnica, ki se vse globlje zarezuje v fliš in vse globlje ponika v apnenec, je Reka. Dolbe tudi osrednjo podzemeljsko vodno pot z največjimi jamami, ki so nam pristopne v okolici Divače. Večje jame so tudi ob stiku fliša z apnencem, v katerega ponirajo vode med Beko in Ocizlo in tečejo proti izviru v Boljuncu.

V obširni študiji smo pokazali, da predstavljeno področje ne predstavlja kraškega segmenta z izrazito globokimi oz. izrazito dolgimi jamami, razen v severnem delu širše področje Škocjanskih jam in v južnem delu širše področje Beško-Ocizeljskega sistema.

Pomembnost UNESCO-ve svetovne dediščine, s katerim se ponaša področje Škocjanskih jam je nesporna. Podzemna povezanost Škocjanskih jam s Kačno jamo kot skupnega, še ne povsem raziskanega jamskega sistema, ter podzemne reke, ki ponikne v Škocjanskih jamah in izvira severno od Trsta v Italiji, je poznana. Železniška proga naj bi na področju južno od Divače še naprej potekala po površini in se s tem izognila težavam naravovarstvene in gradbeniškega značaja. Poudarili smo, da del jamskega sistema, ki je hkrati tudi v naravnem parku Park Škocjanske jame, ob morebitnih gradbeniških posegih ne sme biti poškodovan.

Bližje predvidenemu tunelu leži Beško-Ocizeljski sistem. Opozorili smo, da je širše področje Beško-Ocizeljskega sistema z vidika naravovarstva izjemnega pomena in z značilnostmi naravnega spomenika ter v prihodnosti načrtovano za vključitev v narodni park. Poudarili smo, da na tem področju ne sme priti do morebitnega odklona predlagane smeri tunela proti zahodu.

RAZISKOVALNO DELO V OKVIRU MEDNARODNIH PROJEKTOV

COST 620 – Kartiranje ranljivosti in ogroženosti za varstvo karbonatnih (kraških) vodonosnikov –

Vulnerability and risk mapping for the protection of carbonate (karst) aquifers

Vodja projekta: A. Kranjc.

Sodelavci: Barbara Čenčur Curk (IRGO), F. Gabrovšek, J. Kogovšek, A. Mihevc, B. Otoničar, M. Petrič, T. Pipan, Barbara Vokal (IJS), N. Zupan Hajna. Za ta projekt smo pripravili podrobnejše poročilo o delu na našem raziskovalnem področju (Postojnski kras). Nekaj članov delovne skupine se je udeležilo 5. sestanka upravnega odbora COST akcije 620, ki je bil v Šentvidu (St. Veit) na Glini na Koroškem ter tamkajšnje delavnice (aktivno smo vključeni v pripravo definicij za to raziskovalno področje ter v skupino, ki se ukvarja z viri onesnaževanja kraške vode) in ogleda raziskovalnega področja avstrijske skupine (kras v Karavankah – okolica Mokrin – kjer je potrebno uravnotežiti turistično izrabo – torej onesnaževanje – z varovanjem kraških vodnih virov, zajetih za kraje v dolini, ter kraški svet v okolici Beljaških toplic), med 21. in 25. aprilom.

COST 621 – Gospodarjenje z obalnimi kraškimi vodonosniki – Groundwater management of coastal karstic aquifers.

Vodja projekta: M. Petrič.

Sodelavci: J. Kogovšek, M. Zadel, J. Hajna, Aleksandra Ožbolt (Zavod za zdravstveno varstvo Koper), Dan Doctor (Fulbrightov štipendist, ZDA). COST 621 je mednarodni projekt v okviru Evropske skupnosti, pri katerem sodeluje 9 evropskih držav. Glavni cilj projekta je razširjanje znanja, potrebnega za postavitev kriterijev za izboljšanje izrabe vodnih virov v obalnih kraških vodonosnikih ter za obnovitev virov, ki so bili prekomerno izkoriščani ali se je njihova kvaliteta zmanjšala zaradi udorov slane vode. Sodelovanje pri projektu je zastavljeno tako, da vsaka izmed sodelujočih držav organizira ustrezne raziskave na svojem študijskem poligonu, vzporedno pa poteka skupno delo v delovnih skupinah, ki v okviru izbrane problematike obravnavajo najpomembnejše znanstvene teme. V letu 1999 smo sodelovali na dveh sestankih upravnega odbora akcije in treh sestankih delovnih skupin za raziskave na področju »Hidrodinamike in hidravlike« ter »Sledenja z naravnimi sledili«. Pripravili smo pregled dosedanjih raziskav obalnih kraških vodonosnikov v Sloveniji in analizirali primernost uporabljenih raziskovalnih metod. Na osnovi teh ugotovitev smo izdelali načrt za nadaljevanje raziskav na izbranem študijskem poligonu

vodonosnika Krasa in od septembra do decembra 1999 v črpališču Klariči izpeljali kontinuirano vzorčevanje vode za kemične in izotopske analize.

Fosilni sesalci in kras N° 97011–Mammifères fossiles et karst, v okviru programa PROTEUS– Université de Montpellier 2, Institut des Sciences de l'Evolution

Vodja projekta: S. Šebela.

Sodelavci: Jean-Pierre Aguilar, M. Knez, A. Mihevc, B. Otoničar, N. Zupan Hajna.

Obiskali smo francoske sodelavce v Montpellieru. Pregledali smo dosedaj nabrani material ter ga dopolnili z recentnim kostnim materialom, predvsem recentnih polhov za primerjavo.

Sodelavci iz Francije so obiskali Slovenijo in Hrvaško. Skupaj smo vzorčevali sedimente v jamah ter v cestnih usekih in kamnolomih. Ponovno smo vzorčevali v kamnolomih Črni kal in Črnotiče, kjer smo našli poleg favne drobnih sesalcev tudi ostanke favne večjih pleistocenskih sesalcev. V kamnolomu Velika Pirešica smo našli nov profil s favno gliridov. Pridobljeni material se pripravlja za končno objavo v strokovni literaturi. V okviru projekta smo navezali stike s hrvatskimi paleontologi ter skupaj z njimi obiskali lokacije s kostnimi brečami v Istri.

Tri letni projekt se je leta 1999 zaključil. Dr. Andrej Mihevc in dr. Stanka Šebela sta se udeležila izmenjave v Franciji v obdobju od 10. do 15.9., ko sta se udeležila simpozija KARST 99. Francoski sodelavci Jean-Pierre Aguilar, Jean-Yves Crochet, Claude Requirand in Frank Senegas (Université de Montpellier II) so bili na izmenjavi med 27.9. in 3.10. Vzorčevali so profile kraških zapolnitev v kamnolomih v Sloveniji in hrvaški Istri. V 3 letnem sodelovanju smo vzorčili veliko kraških zapolnitev v kamnolomih širom po Sloveniji (Velika Pirešica, Črni Kal, Sežana). Francoski paleontologi so določili starost kraških zapolnitev od zgornjega dela spodnjega pleistocena do zgornjega pleistocena.

IGCP-UNESCO Project No. 379 – Kraški procesi in kroženje ogljika – Karst Processes and the Carbon Cycle (World correlation of karst processes and their relevance with the carbon cycle)

Vodja projekta: A. Kranjc.

Sodelavci slovenske skupine: M. Knez, J. Kogovšek, A. Mihevc, T. Slabe, S. Šebela, Barbara Vokal (IJS), N. Zupan Hajna.

V zadnjem letu tega projekta smo večino časa namenili primerjavi razvoja kraškega reliefa, litološki strukturi, selektivnemu zakrasevanju ter tektonski ohranjenosti nekaterih kraških terenov. Na terenu smo primerjali morfološke značilnosti in razvoj kamnitega gozda Torcal de Antequera (Španija), kamnitega gozda Shilin (Kitajska) in kraških škrapelj iz slovenskega krasa. Ugotavljali smo razlike med procesi razvoja kraških udornic na slovenskem krasu in krasu ZDA.

GEC, Skupina evropskih harofitologov, Fribourg, Švica.

Vodja projekta: M. Knez.

Lani zastavljeno delo se je nadaljevalo z dopolnitvami prve verzije bibliografije o fosilnih in recentnih algah iz skupine harofitov, ki obsega okrog 700 bibliografskih izpisov. Seznam se je dopolnjeval v obliki dodatne abecedno urejene priloge. V pripravi je tudi knjiga o algah iz skupine harofitov, ki naj bi predvidoma izšla leta 2000.

Raziskovanje sedimentov na krasu, na primerih s slovenskega klasičnega krasa – Geological Institute of the Academy of Sciences of the Czech Republic

Vodji projekta: N. Zupan Hajna in Pavel Bosak.

Sodelavci: A. Mihevc, B. Otoničar, T. Slabe, Petr Pruner, Otakar Man, Daniela Venhodova.

V preteklem letu so bile s paleomagnetnimi analizami določene starosti vzorcev iz profila zapolnjene jame v Črnotiškem kamnolomu. V vrhnjem delu profila so bili z analizami določeni obrati, ki so značilni za Olduvai-ski dogodek. Starost zapolnitve je v vrhnjem delu 1,7 Ma, spodnji deli profila, pa tudi celotna zapolnitev jame pa je še starejša. Za magnetne analize so bili zbrani še vzorci iz jame napolnjene s klastičnimi fluvialnimi sedimenti na Profilu 341 na trasi avtoceste Kozina – Klanec. Prve paleomagnetne analize so pokazale, da so sedimenti v spodnjem delu profila starejši od 780 Ka, kjer je bil v sedimentih določen magnetni obrat Brunes/Matuyama, v zgornjem delu profila pa so sedimenti mlajši. Iz istega profila so bili vzeti tudi vzorci za palinološke analize.

INCO-COPERNICUS – Sonaravno gospodarjenje s podzemnimi vodami na krasu – Sustainable management of groundwater in karstic environments (STALAGMITE)

Vodja projekta: T. Slabe.

Sodelavci: M. Petrič, J. Kogovšek, A. Mihevc, J. Hajna.

Kraški vodonosniki so pomemben vir oskrbe z vodo. Zaradi velike ranljivosti jim grozi stalna nevarnost onesnaženja in samo s celovitim pristopom je možno uspešno gospodarjenje z njimi. V okviru programa INCO-Copernicus zato preizkušamo novo metodo, pri kateri bomo trenutno stanje upravljanja z vodami in obstoječo tehnologijo nadgradili z uporabo GIS orodij in inovativnim hidrološkim modeliranjem. Pri triletnem mednarodnem projektu sodelujemo z raziskovalci iz Velike Britanije, Francije, Slovaške in Bolgarije. V letu 1999 so si predlagane študijske poligone v Sloveniji ogledali sodelavci iz Velike Britanije in Francije. Predstavili smo jim hidrogeološke značilnosti izbranih kraških vodonosnikov in izdelali pregled razpoložljivih hidrogeoloških podatkov. V skladu s sprejetim programom projekta smo kot najboljši primeren poligon skupaj izbrali kraški vodonosnik v zaledju izvirov Vipave. Na skupnem sestanku v Franciji smo se nato dogovorili o skupni metodologiji, ki jo bomo uporabili v raziskavah na posameznih študijskih poligonih v treh državah. Glede na sprejeti dogovor smo že začeli z zbiranjem potrebnih podatkov in oblikovanjem baze podatkov v GIS obliki.

Goli kras – Zeleni kras: Razvoj vegetacijskega pokrova v Sloveniji (Kras) in v Franciji (Cévennes). Vpliv poraščenosti na pokrajino, hidrologijo in morfologijo – Karst Blanc – Karst Vert: Dynamique du couvert végétal en Slovénie (Kras) et en France (Cévennes). Conséquences paysagères, hydrologiques et morphologiques, v okviru programa PROTEUS – Université de Provence, Institut de Géographie, Aix-en-Provence

Vodja projekta: T. Slabe.

Sodelavci: Philippe Audra, J. Kogovšek, A. Kranjc, A. Mihevc.

Proučevali smo odvisnost kamnitosti kraškega površja od človekove dejavnosti, hitro pogozdovanje krasa in skalne oblike kot sled razvoja in izrabe kraškega površja.

Primerjava slovenskega (klasičnega) in yunnanskega krasa – Comparison between Slovenian (Classical) and Yunnan Karst, China Exploration & Research Society, Yunnan Institute of Geography, Nature & Conservation Center, Yunnan

Vodja projekta: T. Slabe.

Sodelavci: J. Kogovšek, A. Kranjc, M. Kranjc, S. Šebela.

Raziskovalno delo je omogočal sporazum o znanstvenem sodelovanju med R Slovenijo in LR Kitajsko. Sodelujemo z raziskovalci oddelka za kras iz Yunnanskega geografskega inštituta v Kunmingu. Nadaljevali smo z raziskavami lunanskih kamnitih gozdov in jam pod njimi, začeli smo raziskovati kopasti (fenglin) kras v Qubeiu in proučili smo možnosti za razširitev našega raziskovanja na jugovzhodni del province, kjer je tudi izredno zanimiv kopasti (fengcong) kras s številnimi jamami. Zbrali smo več vzorcev naplavin za paleomagnetne raziskave in sig za določevanje njihove starosti ter kosti drobnih sesalcev. Proučevali smo značilnosti kraških voda in njihovo kakovost. Tektonsko smo kartirali kraške jame Gidailondong, Dieyunyandong, Dziyundong in Baiyun v okolici kamnitega gozda.

V prihodnjih letih pa načrtujemo tudi raziskovanje gorskega krasa na severu province.

Geokronološko proučevanje sig in njihova uporabnost pri proučevanju paleoklimatskih sprememb, sprememb gladine morja in tektonskega razvoja krasa v Sloveniji — S peleothen Geochronology Applied to Paleoclimate, Paleo-Sea-Level and Tectonic Development of Karst in Slovenia, University of Bergen, Department of Geology, Bergen, Norveška

Vodja projekta: A. Mihevc.

Za projekt, ki se vključuje v mednarodni projekt *Pole-Equator-Pole transect pod program SPEP III* smo pripravili načrt vzorčevanja sige in lehnjaka. Slovenijo je obiskal dr. Stein Erik Lauritzen skaterim smo pobrali del vzorcev. A. Mihevc pa je v času med 4. in 21. decembrom obiskal laboratorij za datiranje sige, Department for Geology, University of Bergen na Norveškem. V tem času je analiziral 24 vzorcev sige iz različnih lokalitet; predvsem sige iz Postojnske jame, jam na Krasu in na Kočevskem, kamnolomov ali cestnih usekov. Analiziral je tudi vzorce lehnjaka iz kraških izvirov. Analize sige-datacije so bile opravljene s pomočjo metode $^{230}\text{Th}/^{234}\text{U}$ s štetjem alfa delcev.

ALIS Link No. 55: Gospodarjenje s kraškimi vodami — Sustainable Management of Groundwater in Karstic Environments, University of Newcastle upon Tyne, Water Resource Systems Research La-

boratory, Department of Civil Engineering, Newcastle upon Tyne, Velika Britanija

Vodja projekta: M. Petrič.

Sodelavca: A. Mihevc, J. Kogovšek.

Pod okriljem Britanskega sveta in Ministrstva za znanost in tehnologijo RS sodelujemo od aprila 1999 z Water Resource Systems Research Laboratory, Department of Civil Engineering, University of Newcastle upon Tyne v programu VALVAZOR/ALIS. V juliju 1999 je inštitut obiskal Dr. Geoff Parkin iz Newcastla. Seznanili smo ga z našim delom na področju raziskovanja kraških voda in predstavitev dopolnili še s terenskim ogledom. Z naše strani pa načrtujemo obisk univerze v Newcastlu v začetku leta 2000.

Kvartarna paleogeografija v kraških predelih Slovenije in južne Poljske — Quaternary palaeogeography in karstic regions of Slovenia and Southern Poland, Akademia Górniczo-Hutnicza, Katedra Stratygrafii i Geologii Regionalnej, Kraków

Vodji projekta: A. Kranjc, Stefan W. Alexandrowicz.

Sodelavca: M. Knez, Witold P. Alexandrowicz. Skladno s programom sta slovenski kras obiskala meseca septembra poljska sodelavca. Skupaj z A. Kranjcem so obiskali tiste dele slovenskega krasa (Cerkniško polje z okolico, Postojnski in Škocjanski kras, kras v zaledju izvirov Krke), ki so zanimivi za delo na projektu in nabrali nekaj vzorcev sedimentov za predhodne malakološke analize. A. Kranjc je bil novembra v Krakovu, kjer se je seznanil z izsledki prvih analiz. S S. Alexandrowiczem sta pripravila načrt za nadaljnje delo, predvsem terenski del, ter obiskala nekaj značilnih paleokraških nahajališč v Krakovski Juri.

Hidrološko-hidrogeološke-geološke analize bilance vode v krasu — Hidrološko-hidrogeološke-geološke analize bilance voda u kršu (kratek naslov: Hidrološke analize kraških voda), Građevinski fakultet sveučilišta u Splitu, Split

Vodja projekta: M. Knez.

Sodelavci: O. Bonacci, J. Kogovšek, N. Ožanić, M. Petrič, T. Roje-Bonacci, J. Rubinić, T. Slabe.

Slovenski in hrvaški znanstveniki že desetletja delajo in sodelujejo pri reševanju in upravljanju problemov vodnih virov na krasu.

Vse manj razpoložljivih vodnih virov ob večanju potreb po vodi kot tudi problemi pojavljanja ekstremno visokih vod, erozije in zagotavljanja pri-

merne kvalitete vode so težave, s katerimi se srečujemo na hrvaški in slovenski strani. Današnje stanje zahteva temeljito preučitev dosedanjega vodnogospodarskega modela upravljanja. Za kvaliteten premik v vodnogospodarskem planiranju in upravljanju je nujno preučiti dosedanje hidrogeološko poznavanje in ga vključiti v širši model hidrološkega funkcioniranja vodnih pojavov na analiziranem področju.

Cilj sodelovanja je poiskati možnosti določitve površine in položaja zaledja izvirov, kar je izhodišče za izvajanje kakršnihkoli hidroloških analiz, kot je tudi osnovni podatek za izračun vodne bilance. Določevanje površine zaledja kraških izvirov je zelo pomembno, saj je stem določena površina napajanja. Odtok vode na krasu je sestavljen in težko rešljiv problem, ki zahteva ocenitev cele vrste merjenih podatkov. Šele ko se določijo meje zaledij, je mogoče začeti z določevanjem učinkovitih ukrepov zaščite vode v krasu. Nato pa sledijo akcije v smisluboljšanja upravljanja z vodnimi viri.

Izotopska raziskovanja sige in lehnjaka na slovenskem in hrvaškem krasu s poudarkom na paleoklimatskih raziskovanjih—Izotopna istraživanja sige i sedre u hrvatskom i slovenskom kršu s primjenom na paleoklimatološka istraživanja (kratak naslov: Paleoklimatska izotopska raziskovanja sedimentov na krasu), Institut »Ruđer Bošković«, Zavod za eksperimentalnu fiziku, Laboratorij za mjerenje niskih aktivnosti, Zagreb

Vodja projekta: A. Mihevc.

Sodelavca: J. Kogovšek, T. Slabe.

Za projekt smo pripravili sestanek s hrvaškimi sodelavci. V času med 3. in 7. novembrom 1999 je obiskala Slovenijo dr. Nada Horvatinčić. Obisk je bil namenjen pogovorom o poteku projekta ter izboru lokacij s sigami in lehnjakom primernih za proučevanje. Obiskali smo denudirane jame v Slavenskem ravniku ter izvire Podstenjska in Bistrice na Z robu Snežniške planote. Zanima nas starost ter spremembe intenzivnosti izločanja lehnjaka v preteklosti. Pobrli smo prve, pilotske vzorce za različne meritve ter analize ^{14}C , $^{230}\text{Th}/^{234}\text{U}$ ter drugih izotopov. Pet vzorcev pa smo že analizirali.

Poleg vzorčenja sig ter dela na Inštitutu za raziskovanje kraša ZRC SAZU v Postojni se je dr. Nada Horvatinčić udeležila tudi mednarodne delavnice z naslovom Groundwater pollution in Karst – Preserving Water Quality in Karst Systems v Ljubljani.

Razvoj kamnitega gozda – litologija, zakrasevanje in skalni relief — Development of stone forest – lithology, selective karstification and its rocky relief, Stone Forest Research Foundation

Vodja projekta: M. Knez.

Sodelavec: T. Slabe.

V okviru mednarodnega projekta smo proučevali »kamniti gozd– Shilin« kot svojevrstno obliko kraških škrapelj svetovnega pomena. Iz litološkega, strukturnega, morfološkega in geomorfološkega vidika smo poglobljeno raziskovali predvsem štiri kamnite gozdove (Shilin, Naigu in Lao Hei Gin in Shang Pu Chao). Iz skalnega reliefa in podtalnih škrapelj stebrov v kamnitem gozdu smo razbirali razvoj kamnitega gozda. Terensko proučevanje dopolnjujemo z laboratorijskim oblikovanjem mavčnih stebrov bodisi pod tlemi bodisi neposredno z deževnico. Pozornost smo posvetili tudi dediščini podtalnega oblikovanja skale, ki se ohranja v oblikah, kijih preoblikujeta deževnica in polzeča voda. Z metodami, ki so bile preizkušene že na slovenskem krasu, želimo ugotoviti dodatne zakonitosti selektivnega zakrasevanja in s tem morfogenetskih procesov tudi v tem, za raziskovalce krasa izredno zanimivem okolju. Dodatno pozornost smo usmerili k litostratigrafskim lastnostim kamnine, stikom litološko različnih kamnin, mikrotektonskim procesom v kamnini ter drugim litološkim diskontinuitetam.

ZNANSTVENI SESTANKI

7. mednarodna krasoslovna šola »Classical Karst«: Jame brez stroga, Postojna, 27.-30.6.: organizacijski odbor: F. Gabrovšek, M. Knez, J. Kogovšek, A. Kranjc, A. Mihevc, B. Otoničar, M. Petrič, T. Pipan, T. Slabe, S. Šebela, N. Zupan Hajna.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Knjižnica

Knjižnica ima več kot 27.000 enot, kijih je pridobila bodisi z zamensko za inštitutsko publikacijo Acta carsologica – Krasoslovni zbornik, bodisi kot darilo sorodnih raziskovalcev oziroma jih je kupila; velika večina gradiva pokriva področje krasoslovja, speleologije in sorodnih ved, vsebuje pa tudi bogato zbirko stare literature o krasu; več kot 22.000 člankov in knjig je vnešenih v računalnik z ustreznimi

mi deskriptorji, kar bistveno poveča njihovo uporabnost. 72 obiskovalcev je prišlo v čitalnico 723-krat, izposojenih je bilo 946 zvezkov, za izposojeno na dom pa si je 42 oseb sposodilo 212 zvezkov. Medbibliotečno smo posodili 6 bibliotekam 26 zvezkov.

Kataster jam

V kataster je prispelo 397 novih zapisnikov o jamah, tako da je sedaj končna številka registriranih jam v Sloveniji 7.452.

Kartografska zbirka

Zbirka zajema 9699 enot tiskanih, risanih in natisanih kart.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- Actacarsologica, 28/1, 340 str., Ljubljana, 1999.
- Acta carsologica, 28/2, 313 str., Ljubljana, 1999.
- Andrej Kranjc (ur.), Kras: pokrajina, življenje, ljudje.- Založba ZRC, 321 str., Ljubljana 1999.

OBISKI V INŠTITUTU

- Dr. David J. Lowe, British Geological Survey, Data and Digital Systems Group, Nottingham Keyworth (Velika Britanija), 10.-14.3.: zunanji sodelavec.
- Dr. Trevor R. Shaws soprogo Jean, Bath (Velika Britanija), 19.4.-19.5., 7.-11.6., 17.6.-2.7., 30.8.-15.9.: zunanji sodelavec.
- Dr. János Móga, Eötvös Loránd University, Geography Department, Budimpešta (Madžarska), 17.-31.5., 21.6.-4.7.: medakademijska izmenjava, udeležba na 7. mednarodni krasoslovni šoli.
- Dr. Janez Drnovšek, predsednik Vlade RS v spremstvu dr. Pavla Gantarja, ministra za okolje in prostor in ge. Anje Brglez Uranjek, 27.5.: Krasoslovni dan.
- Dr. Petr Pruner, Geologický ústav AV ČR, Praga (Česka republika), 27.6.-1.7., 2.-4.9.: udeležba na 7. mednarodni krasoslovni šoli, izmenjava v okviru slovensko-češkega projekta.
- RNDr. Pavel Bosak, Geologický ústav AV ČR, Praga (Česka republika), 27.6.-4.7., 2.-4.9.: ude-

ležba na 7. mednarodni krasoslovni šoli, izmenjava v okviru slovensko-češkega projekta.

- Dr. Stein-Erik Lauritzen, Universitetet i Bergen, Geologisk Institutt, Bergen (Norveška), 27.6.-4.7.: udeležba na 7. mednarodni krasoslovni šoli, izmenjava v okviru slovensko-norveškega projekta.
- Dr. Philippe Audra, Université de Nice Sophia-Antipolis, Département de géographie, U. M. R. 5651 du CNRS »Espaces«, Equipe Gestion et valorisation de l'environnement, Nice (Francija), 10.-23.7., 10.-15.11.: izmenjava v okviru slovensko-francoskega projekta.
- G. Claude Touloumdjian, Confédération Mondiale des Activités Subaquatiques, Marseille (Francija), 13.7.: obisk Inštituta.
- Dr. Geoff Parkin in Jason Sheffield, University of Newcastle, Department of Civil Engineering, Water Resource Systems Research Laboratory, Newcastle upon Tyne (Velika Britanija), 22.-28.7.: izmenjava v okviru slovensko-angleškega sodelovanja Alis Link.
- Tibor Parrag, Ilpikó Havasi in Gabor Nagy, Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság, Pécs (Madžarska), 28.7.: obisk Inštituta.
- Kim Eunja, Department of Physics, University of Nevada Las Vegas (Združene države Amerike), 14.-15.8.: obisk v Sloveniji in ekskurzija po Krasu.
- Prof. dr. Mohammad Reza Ahmadi pour, predstojnik Oddelka za geologijo Lorestanske univerze, Khorramabad, I. R. Iran, 16.-29. 8.: seznanjanje s slovenskim krasom in njegovo hidrologijo.
- Profj dr. Steffan Witold Alexandrowicz in dr. Witold Pawel Alexandrowicz, Akademia Górniczo-Hutnicza, Katedra Stratygrafii i Geologii regionalnej, Kraków (Poljska), 12.-22.9.: terensko delo v okviru projekta Palaeogeography and palaeoecology of karst in Slovenia and Southern Poland.
- Prof. dr. Ognjen Bonacci in prof. dr. Tanja Roje –Bonacci, Građevinski fakultet, Split, Elza Hrvojić, Hrvatske vode, VGO Rijeka, ing. Sonja Diković, Zavod za javno zdravstvo Istarske županije, Reka in ing. Josip Rubinić, Hrvatske vode, VGO Labin (Hrvaška), 23.9.: izmenjava v okviru slovensko-hrvaškega projekta.
- Dr. Jean-Pierre Aguilar, Claude Requirand, Frank Senegas in Jean-Yves Crochet, Université Montpellier II, Labo Paléontologie, Mont-

pellier (Francija), 27.9.-3.10.: izmenjava v okviru slovensko-francoskega projekta.

- *Dr. Nada Horvatiničič*, Institut »Ruđer Bošković«, Zavod za eksperimentalnu fiziku, Laboratorij za mjerenje niskih aktivnosti, Zagreb (Hrvaška), 3.-7.11.: izmenjava v okviru slovensko-hrvaškega projekta.

DOKTORSKA IN MAGISTRSKA DELA

Andrej Mihevc

Speleogeneza matičnega krasa, Filozofska fakulteta v Ljubljani, zagovor: 3.2. – doktorsko delo.

Tanja Pipan

Trofični odnosi in značine združbe velikih nevretenčarjev reke Reke, Biotehnična fakulteta v Ljubljani, zagovor: 18.10. – magistrsko delo.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Franci Gabrovšek

Enhancement of early karstification by subterranean CO sources of volcanic and biologic origin, Poster predstavljen na simpoziju Karst Modeling, Charlottesville, ZDA, 10.-15.2.

Subterranean sources of CO accelerate early karstification, Simpozij Karst 99, Mendoceno, Francija, 11.9.

Martin Knez

Tektonske in litostratigrafske značilnosti Kraškega roba, Izpopolnjevanje stalnih vodičnikov, Postojnska jama, 22.-23.2.

Litostratigrafske enote na planoti Kras, Terensko spoznavanje krasa in okoljskih problemov za potrebe pouka zemljepisa/geografije: program seminarja strokovnega izpopolnjevanja učiteljev geografije, Postojna, 9.-10.4.

Škocjanske jame, Slovenia: Development of Caves Related to Rock Characteristics and Rock Relief, 1. Nerja Cave Geology Symposium, Malaga, Španija, 17.6. (soavtor: Tadej Slabe)

Roofless Caves and Recognising them in Karstic Relief (Discovered During Motorway Construction at Kozina, South Slovenia), 7. mednarodna krasoslovná šola »Classical Karst«, Postojna, 29.6. (soavtor: Tadej Slabe)

Škocjanske jame in Kras – geološki okvir in raz-

voj, Stalno strokovno izpopolnjevanje jamskih vodičnikov, Škocjanske jame, 8.7.

Kraške in geološke značilnosti Slovenije, predavanja za zaposlene v Narodnem parku Donava-Drava, Péees, Planina, 27.7.

Janja Kogovšek

Kras in kraška voda, predavanje za Primorsko geodetsko društvo. Hudičevce, 19.3.

Terensko spoznavanje krasa: kemija kraškega procesa in metode za njegovo ugotavljanje, seminar stalnega izpopolnjevanja učiteljev geografije. Planina, 9.4.

Pretakanje vode z območja Počka, predstavitev rezultatov na seji Občinskega sveta. Postojna, 6.12.

Andrej Kranjc

Razgovor o zgodovini krasoslovja, TVS 1, oddaja Zenit (novinarka Neva Kodelja). Ljubljana, 14.1.

Kraški svet v povirju Krke in Kolpe, Ljubljansko geografsko društvo. Ljubljana, 16.2.

Prispevek Petra Habiča k preučevanju kraške hidrologije, Zveza geografskih društev Slovenije. Ljubljana, 18.2.

Nova spoznanja o pretakanju vode s severnega dela Javornikov in iz Postojnske kotline, Strokovno izpopolnjevanje jamskih vodičnikov, Postojnska jama. Postojna, 22.2.

Kras v Franciji, Društvo mladih geografov Slovenije. Ljubljana, 29.3.

Predstavitev knjige Slovene Classical Karst–Kras, Krasoslovni večer, Postojnska jama in Inštitut za raziskovanje krasa ZRC SAZU. Postojna, 1.4.

Osnovne značilnosti Postojnske jame, Strokovno izpopolnjevanje sezonskih vodičnikov, Postojnska jama. Postojna, 26.6.

Pomen Škocjanskih jam s svetovnega vidika, Stalno strokovno izpopolnjevanje jamskih vodičnikov, Škocjanske jame. Škocjan, 5.7.

Oil spill in Karst—some cases from Slovenia, Commission on Sustainable development & management of karst terrains, IGU. Miskolc, 6.9.

Trnovsko-Banjska planota, hydrogeology and karst water protection, Politehnika Nova Gorica. Nova Gorica 18.11.

Karst water research in Slovenia – dilemmas and perspectives, International workshop Groundwater pollution in Karst – preserving water quality in Karst systems, ESF Programme on Groundwater Pollution. Podgorica pri Ljubljani, 5.11.

Pratique et réglementation de la spéléologie dans

les espaces protégés en Slovénie, Les secondes Assises Nationales de l'environnement karstique, Fédération Française de Spéléologie. Valence (Drôme), 20.11.

Govorna slavnostni akademiji ob 5. obletnici delovanja ZRS Koper, Znanstveno-raziskovalno središče RS Koper. Koper, 8.12.

Andrej Mihevc

Praktične varstvene težave pri raziskovanju jam. Jamarsko – naravovarstvena delavnica za jamarje. Uprava RS za varstvo narave Ministrstva za okolje in Društvo za raziskovanje jam Ljubljana, Ljubljana, 30.1.

Speleogeneza matičnega krasa. Zagovor doktorata, Filozofska fakulteta, Ljubljana, 3.2.

Collapse processes in caves and depressions – evidence from the Kras plateau, Slovenia. 18. Speleological school, Ladek Zdrój, Poljska, 12.2.

Prispevek prof. dr. Habiča k proučevanju kraškega podzemlja. Znanstvena sekcija ZGDS in Geomorfološko društvo, Ljubljana, 18.2.

Datiranje sige in pomen za razlago starosti jam. Izpopolnjevanje stalnih vodnikov, Postojnska jama, Postojna, 22.2.

Nastanek in razvoj Škocjanskih jam. Predavanje na tečaju za izpopolnjevanje vodnikov pri Škocjanskih jamah. 17.3.

Pomen brezstropih jam za geološko, geomorfološko in geografsko proučevanje krasa. 14. Posvetovanje slovenskih geologov. Ljubljana, 25.3.

Človek in kras – oblike izrabe tal in kraških posebnosti. Seminar terensko poznavanje krasa in okoljskih problemov za potrebe pouka geografije, Planina, 9.4.

Starost in datiranje kapnikov. Predavanje na Društvu za raziskovanje jam Ljubljana, Ljubljana, 4.5.

Datiranje kapnikov in brezstropne jame. Predavanje na Društvu za raziskovanje jam Ribnica, Jamarski dom pri Francetovi jami, Ribnica, 22.5.

Unroofed caves, cave sediments and karst surface geomorphology – case study from Kras, W Slovenia. Symposium Man and Karst, Fojnica, 5.6.

O 7. mednarodni krasoslovni šoli. Studio Proteus, Postojna 15. 6.

Unroofed caves – speleological and geomorphological features. Referat na 7. mednarodni krasoslovni šoli Klasični kras – Jame brez stropa, Postojna, 28.6.

The caves and the karst surface – case study from Kras, Slovenia. Colloque Européen – Karst 99, Grands Causses – Vercors, Mende, 12.9.

Tanja Pipan

Ekološki pogoji za podzemeljsko živalstvo, seminar Terensko spoznavanje krasa in okoljskih problemov za potrebe pouka zemljepisa/geografije, Planina, 9.4.

Tadej Slabe

Kraški pojavi, odkriti pri gradnji avtocest na krasu, Terensko spoznavanje krasa in okoljskih problemov za potrebe pouka zemljepisa/geografije: program seminarja strokovnega spopolnjevanja učiteljev geografije, Postojna, 9.-10.4.

Škocjanske Jame, Slovenia: Development of Caves Related to Rock Characteristics and Rock Relief, 1. Nerja Cave Geology Symposium, Malaga, Španija, 17.6. (soavtor: Matin Knez)

Roofless Caves and Recognising them in Karstic Relief (Discovered During Motorway Construction at Kozina, South Slovenia), 7. mednarodna krasoslovna šola »Classical Karst«, Postojna, 29.6. (soavtor: Matin Knez)

Skalni relief Škocjanskih jam, Stalno strokovno izpopolnjevanje jamskih vodnikov, Škocjanske jame, 8.7.

Karst rocky features and rocky relief, Colloque européen Karst 99, Grands Causses-Vercors, 12.9.

Stanka Šebela

O knjigi Tektonska zgradba sistema Postojnskih jam, – izpopolnjevanje jamskih vodnikov pri Postojnski jami, Postojna, 22.2.

Nekaj novih podatkov o geologiji Postojnske kotline, – 14. posvetovanje slovenskih geologov ob skoku čez kožo, Ljubljana, 25.3.

A geologic framework in karst: U.S. Geological survey contributions to the hydrogeology of the Ozarks of Missouri, 7th Multidisciplinary Conference on Sinkholes and the Engineering and Environmental impacts of Karst, Harrisburg, Pennsylvania, USA, 10.-14.4.

The vulnerability map of karst along highways in Slovenia, 7th Multidisciplinary Conference on Sinkholes and the Engineering and Environmental impacts of Karst, Harrisburg, Pennsylvania, USA, 10.-14.4.

Morphological and geological characteristics of two denuded caves in SW Slovenia, Sedma mednarodna krasoslovna šola »Klasični Kras«, Postojna, 27.-30.6.

Statistical Evaluation between geological structural elements and cave passage directions, Postojn-

ska Jama cave system, European Conference Karst 99, Grands Causses-Vercors, Francija, 10.-15.9.

Structural mapping of caves and karst in Slovenia, University of Akron, Department of geology, Ohio, USA, 23.4.

Raziskovanje krasa v ZDA (Missouri, Nevada, Arizona), Ljubljana, predavanje za Geomorfološko društvo Slovenije, 9.11.

Kras v Sloveniji, predavanje za strokovnjake za geotehnologijo iz Islandije, Postojna, 15.11.

Nadja Zupan Hajna

Comparison of some elastic sediments from the surface and caves of Divača Karst, Karst 99, European Conference, Grands Causses – Vercors, Mende, Francija, 13.9.

Kras v Sloveniji, delegacija znanstvenih novinarjev Irske, IZRK ZRC SAZU, Planina, 22.9.

Kraški pojavi, predavanje v okviru akcije Geotrip'99, v organizaciji Ministrstva za okolje in prostor, Prestranek, 24.9.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Franci Gabrovšek

Inštitut za eksperimentalno fiziko Univerze v Bremenu, 1.1.-31.12.: doktorski študij.

Karst Modeling, Charlottesville, ZDA, 10-15.2.: udeležba na simpoziju.

Franci Gabrovšek, Andrej Mihevc, Tadej Slabe, Stanka Šebela, Nadja Zupan Hajna

Karst 99, European Conference, Grands Causses – Vercors, Mende, Francija, 10.-15.9.: udeležba na konferenci in ekskurziji.

Martin Knez, Tadej Slabe

1st Nerja Cave Geology Symposium, Nerja, Málaga, Španija, 17.-22.6.

Janja Kogovšek

5th management Committee Meeting za COST Action 621, European Commission COST, Opatija, Hrvatska, 25.-27.3.: udeležba na sestanku, delo po skupinah, terensko delo.

5th ATH Meeting, Nova Gorica, 12.-13.11.: udeležba na sestanku.

Janja Kogovšek, Andrej Kranjc, Maja Kranjc, Tadej Slabe, Stanka Šebela

Geografski inštitut iz Yunnana, Kitajska, 3.10.-19.10., geomorfološke in geološke raziskave kamnitega gozda in kopastega krasa ter raziskave voda.

Andrej Kranjc

5th Management Committee Meeting za COST Action 620, European Commission COST, St. Veit an der Glan/Šentvid na Glini (Avstrija), 21.-25.4.: udeležba na sestanku.

Nature Conservation and Sustainable development on Karst terrains, International Symposium, Commission on Sustainable development & management of karst terrains, IGU, združeno z letnim sestankom komisije, Budapest – Miskolc, 1.-9.9.

Kras na južnem Poljskem, projekt Palaeogeography and palaeoecology of karst in Slovenia and Southern Poland, PAU Krakov, 9.-15.11.

Les secondes Assises Nationales de l'environnement karstique, Fédération Française de Spéléologie, Valence (Drôme), 20.-21.11.

Andrej Mihevc

Department of Geology Bergen University, Norveška, 4.-21.12.: študijsko izpopolnjevanje ter delo v laboratoriju za datacije sig.

Inštitut za kvartarno paleontologijo in geologijo Hrvatske Akademije znanosti in umetnosti, Istra 1.-3.10.: obisk arheoloških in paleontoloških nahajališč, predvsem kostnih breč Šandalje, Martlere, Brionov ter Monsene.

2. Pripravljalni sestanek pri projektu Stalagmite, program INCO-Copernicus, Ganges, Francija, 6.-9.11.: udeležba in priprava programa ter gradiva za računalniško obdelavo.

Metka Petrič

5th Management Committee Meeting za COST Action 621, European Commission COST, Opatija, Hrvatska, 25.-27.3.: udeležba na sestanku upravnega odbora, delo po skupinah.

Meeting of Working groups 3 and 4 – COST Action 621, European Commission COST, Pariz, Francija, 1.-4.7.: udeležba na sestanku delovnih skupin 3 in 4.

2. sestanek v okviru projekta STALAGMITE, program INCO-Copernicus, Ganges, Francija, 6.-9.11.: skupno delo na projektu.

Stanka Šebela

Université de Montpellier II, Francija, 10.-15.9.,

obisk in delo v paleontološkem laboratoriju ter udeležba na simpoziju Karst 99.

University of Akron, Ohio, USA, 14.4.-14.5., študijsko izpopolnjevanje pri prof. dr. Iri Sasowskym. *University of Earth and Planetary Sciences, Pittsburgh, Pennsylvania, USA, 26.-27.4.*, opravljanje paleomagnetnih analiz jamskih sedimentov iz slovenskih kraških jam.

US Geological Survey, Reston, Virginia, USA, 14.-21.5., terensko delo – geološko kartiranje kraških jam v Ozarkih, Missouri, ZDA.

Nadja Zupan Hajna

7. mednarodna krasoslovna šola »Classical Karst«, Brezstrove jame, Postojna, 28.-30.6.: udeležba na konferenci.

Institute of Geology, Academy of Sciences of the Czech Republic, Praga, 11.-15.11.: izmenjava v okviru projekta Raziskovanje sedimentov na krasu, na primerih s slovenskega klasičnega krasa, razgovori o sodelovanju in rezultatih paleomagnetnih analiz, ogled jam in površinskih kraških pojavov na »Češkem« krasu.

Research, Protection and Utilisation of Caves, 2nd

Conference at the Occasion of the 30th Anniversary of the Slovak Caves Administration Establishment and 70th Anniversary of the Driny Cave Discovery, Demänovská Dolina, Slovaška, 16.-19.11.: udeležba na znanstveni konferenci in udeležba na ekskurziji.

PEDAGOŠKO DELO

Andrej Kranjc

Predavanja iz *Geografije krasa* (v okviru rednega programa in usmeritve), Filozofska fakulteta, Oddelek za geografijo, 3. in 4. letnik, zimski semester 1999/2000.

MENTORSTVO

Andrej Kranjc je bil somentor mlademu raziskovalcu magistrandu Janezu Mulcu.

Tadej Slabe je bil mentor doktorandoma Bojanu Otoničarju in Franciju Gabrovšku.

Stanka Šebela je bila inštitutska mentorica mladi raziskovalki doktorandki mag. Tanji Pipan.

IZBRANA BIBLIOGRAFIJA, vir: vzajemna baza podatkov COBISS/COBIB

ČLANKI IN SESTAVKI

Izvirni znanstveni članek

DEBELJAK, Irena, KOŠIR, Adrijan, OTONIČAR, Bojan. A preliminary note on dinosaurs and non-dinosaurian reptiles from the Upper Cretaceous carbonate platform succession at Kozina (SW Slovenia) = Preliminarno Obvestilo o dinozavrih in drugih reptilih iz zaporedja zgornjekrednih platformnih karbonatov pri Kozini (JZ Slovenija). *Razpr. - Slov. akad. znan. umet., Razr. naravosl. vede*, 1999, letn. 40, str. 3-25, ilustr. [COBISS-ID 13655341]

KOGOVSŠEK, Janja. Nova spoznanja o podzemnem pretakanju vode v severnem delu Javornikov (Visoki kras) = New knowledge about the underground water drainage in the Northern part of Javorniki Mountains (High Karst). *Acta carsol. (Online ed.)*, 1999, letn. 28, št. 1, str. 161-200, ilustr. Način dostopa: <http://www.zrc-sazu.si/izrk/carsolog.htm>, <ftp://ftp.zrc-sazu.si/Carsologica/Acta273/index.htm>. [COBISS-ID 13744685]

KRANJC, Andrej. Speleothem fall (an example of a sudden stalactite collapse in Škocjanske jame) = Opadanj sige (primer odpadlega stalaktita v Škocjanskih ja-

mah). *Acta carsol. (Online ed.)*, 1999, letn. 28, št. 1, str. 201-214, ilustr. Način dostopa: <http://www.zrc-sazu.si/izrk/carsolog.htm>, <ftp://ftp.zrc-sazu.si/Carsologica/Acta273/index.htm>. [COBISS-ID 13744941]

SLABE, Tadej. Subcutaneous rock forms = Podtalne skalne oblike. *Acta carsol. (Online ed.)*, 1999, letn. 28, št. 2, str. 255-271, ilustr. Način dostopa: <http://www.zrc-sazu.si/izrk/carsolog.htm>, <ftp://ftp.zrc-sazu.si/Carsologica/Acta282/index.htm>. [COBISS-ID 13732909]

ŠEBELA, Stanka, ORNDORFF, Randal C., WEARY, David J. Geological controls in the development of caves in the South-Central Ozarks of Missouri, USA = Geološke zakonitosti pri razvoju jam v osrednjem delu Južnih Ozarkov, Missouri, ZDA. *Acta carsol. (Online ed.)*, 1999, letn. 28, št. 2, str. 273-291, ilustr. Način dostopa: <http://www.zrc-sazu.si/izrk/carsolog.htm>, <ftp://ftp.zrc-sazu.si/Carsologica/Acta282/index.htm>. [COBISS-ID 13733165]

ŠEBELA, Stanka, SASOWSKY, Ira D. Age and magnetism of cave sediments from Postojnska jama cave system and Planinska jama cave, Slovenia = Starost in magnetizem jamskih sedimentov iz Postojnskega jamskega sistema in Planinske jame, Slovenija. *Acta carsol. (Onli-*

ne ed.), 1999, letn. 28, št. 2, str. 293-305, ilustr. Način dostopa: <http://www.zrc-sazu.si/izrk/carsolog.htm>, <ftp://ftp.zrc-sazu.si/Carsologica/Acta282/index.htm>. [COBISS-ID 13733421]

Pregledni znanstveni članek

KOGOVSĚEK, Janja, KNEZ, Martin, MIHEVC, Andrej, PETRIĀ, Metka, SLABE, Tadej, ŐEBELA, Stanka. Military training area in Kras (Slovenia). *Environ. geol. (Berl.)*, 1999, letn. 38, št. 1, str. 69-76, ilustr. [COBISS-ID 12065837]

Predhodna objava

KOGOVSĚEK, Janja, HONG, Liu. Water tracing test in the Tianshengan region, China at low water level in November 1998 = Sledilni poskus na obmoĀju Tianshengan, Kitajska, novembra 1998 ob nizkem vodostaju. *Acta carsol. (Online ed.)*, 1999, letn. 28, št. 2, str. 241-253, ilustr. NaĀin dostopa: <http://www.zrc-sazu.si/izrk/carsolog.htm>, <ftp://ftp.zrc-sazu.si/Carsologica/Acta282/index.htm>. [COBISS-ID 13732397]

KOGOVSĚEK, Janja, KRANJC, Andrej, SLABE, Tadej, ŐEBELA, Stanka. South China Karst 1999, Preliminary research in Yunnan = JuĀnokitajski kras 1999, predhodne raziskave v Yunnanu. *Acta carsol. (Online ed.)*, 1999, letn. 28, št. 2, str. 225-240, ilustr. NaĀin dostopa: <http://www.zrc-sazu.si/izrk/carsolog.htm>, <ftp://ftp.zrc-sazu.si/Carsologica/Acta282/index.htm>. [COBISS-ID 13732141]

Strokovni Ālanek

MIHEVC, Andrej. Kras - geologija in geomorfologija; Obiskovanje jam; Upravljanje z jamami. V: Regijski park SneĀnik : izhodiŀa za naĀrt upravljanja. Ljubljana: Uprava Republike Slovenije za varŀstvo narave, 1999, str. 18-19, 58, 98-104. [COBISS-ID 13272109, 13272365, 13272621]

MIHEVC, Andrej. Voda prevotli kameŀ = Water hollows out rock. *Adria (Ljubljana)*, 1999, št. 2, str. 36-41, ilustr. [COBISS-ID 11737133]

PETRIĀ, Metka. Gospodarjenje z vodami; Hidrogeoloŀke enote; Oskrba s pitno vodo. V: Regijski park SneĀnik : izhodiŀa za naĀrt upravljanja. Ljubljana: Uprava Republike Slovenije za varŀstvo narave, 1999, str. 64, 21-25, 105-110. [COBISS-ID 13273133, 132728771, 13273389]

Objavljeno vabljeno predavanje na strokovni konferenci

KRANJC, Andrej. Prispevek Petra HabiĀa k poznavanju hidrologije krasa, Ljubljana, Zemljepisni muzej Slo-

venije, 18.2.1999. *Geogr. vestn.*, 1999, letn. 71, str. 176-180. [COBISS-ID 13788205]

Objavljeno predavanje na znanstveni konferenci

BOSĀK, Pavel, MIHEVC, Andrej, PRUNER, Petr, MELKA, Karel, VENHODOVĀ, Daniela, LANGROVĀ, Anna. Cave fill in the ĀrnotiĀe Quarry, SW Slovenia: palaeomagnetic, mineralogical and geochemical study = Paleomagnetne, mineraloske in geoemiĀne analize jamskih sedimentov v kamnolomu ĀrnotiĀe. *Acta carsol. (Online ed.)*, str. 15-39, ilustr. NaĀin dostopa: <http://www.zrc-sazu.si/izrk/carsolog.htm>, <ftp://ftp.zrc-sazu.si/Carsologica/Acta282/index.htm>. [COBISS-ID 13727533]

DREYBRODT, Wolfgang, GABROVSĚEK, Franci, SIEMERS, JĀrg. Dynamics of the early evolution of karst. V: *Karst modelling: proceedings of the symposium held, February 24 through 27, 1999, Charlottesville, Virginia (Special Publication, 5)*. Charles Town, West Virginia: Karst Waters Institute, 1999, str. 106-119. [COBISS-ID 11170605]

GABROVSĚEK, Franci, DREYBRODT, Wolfgang. Subterranean sources of CO₂ accelerate early karstification. V: *Karst 99 : colloque europĀen : des paysages du karst au gĀosystĀme karstique : dynamiques, structures et enregistrement karstiques (Ētudes de gĀographie physique, supplĀment, 28)*. Aix-en-Provence: CAGEP, 1999, str. 95-100, ilustr. [COBISS-ID 13428525]

KNEZ, Martin, SLABE, Tadej. Origin and development of an old alpine cave (Zadlaŀka jama, Julian Alps) = Nastanek in razvoj stare alpske jame (Zadlaŀka jama, Julijske Alpe). *Acta carsol. (Online ed.)*, str. 127-137, ilustr. NaĀin dostopa: <http://www.zrc-sazu.si/izrk/carsolog.htm>, <ftp://ftp.zrc-sazu.si/Carsologica/Acta273/index.htm>. [COBISS-ID 13743917]

KNEZ, Martin, SLABE, Tadej. Őkocjanske jame, Slovenia: development of caves related to rock characteristics and rock relief. V: *ContribuciĀn del estudio cientifico de las cavidades karsticas al conocimiento geolĀgico*. MĀlaga: Patronato de la Cueva de Nerja, 1999, str. 217-229, ilustr. [COBISS-ID 11534893]

KNEZ, Martin, SLABE, Tadej. Unroofed caves and recognising them in karst relief (discoveries during motorway construction at Kozina, South Slovenia = Jame brez stropa in njihovo razpoznavanje na kraŀkem povrŀju (odkrite pri gradnji avtocest pri Kozini, juĀna Slovenija). *Acta carsol. (Online ed.)*, str. 103-112, ilustr. NaĀin dostopa: <http://www.zrc-sazu.si/izrk/carsolog.htm>, <ftp://ftp.zrc-sazu.si/Carsologica/Acta282/index.htm>. [COBISS-ID 13728813]

KRANJC, Andrej. Afforestation of Kras - improvement

or degradation? V: Proceedings of the International Seminar on Land Degradation and Desertification. Aveiro: International Geographical Union, 1999, str. 71-76. [COBISS-ID 13040173]

KRANJC, Andrej. L'importance d'Edouard-Alfred Martel pour la spéléologie slovène. V: L'homme qui voyageait pour les gouffres : actes du colloque tenu à Mende les 17 et 18 octobre 1997. Mende: Archives départementales de la Lozère, 1999, str. 329-334. [COBISS-ID 12047917]

MIHEVC, Andrej. The caves and the karst surface - case study from Kras, Slovenia. V: Karst 99 : colloque européen : des paysages du karst au géosystème karstique : dynamiques, structures et enregistrement karstiques (Études de géographie physique, supplément, 28). Aix-en-Provence: CAGEP, 1999, str. 141-144, ilustr. [COBISS-ID 13429037]

ORNDORFF, Randall C., WEARY, David J., MCDOWELL, Robert C., HARRISON, Richard W., WEEMS, Robert E., ŠEBELA, Stanka. A geologic framework in karst: US Geological Survey contributions to the hydrogeology of the Ozarks of Missouri. V: Hydrogeology and engineering geology of sinkholes and karst - 1999 : proceedings of the Seventh multidisciplinary conference of sinkholes and the engineering and environmental impacts of karst, Harrisburg-Hershey, Pennsylvania, 10-14 April 1999. Rotterdam; Brookfield: A. A. Balkema, 1999, str. 57-62, ilustr. [COBISS-ID 13419565]

SLABE, Tadej. Karst rocky features and rocky relief. V: Karst 99 : colloque européen : des paysages du karst au géosystème karstique : dynamiques, structures et enregistrement karstiques (Études de géographie physique, supplément, 28). Aix-en-Provence: CAGEP, 1999, str. 175-178, ilustr. [COBISS-ID 13430573]

ŠEBELA, Stanka. Morphological and geological characteristics of two denuded caves in SW Slovenia = Morfološke in geološke značilnosti dveh denudiranih jam v JZ Sloveniji. Acta carsol. (Online ed.), str. 175-185, ilustr. Način dostopa: <http://www.zrc-sazu.si/izrk/carsolog.htm>, <ftp://ftp.zrc-sazu.si/Carsologica/Acta282/index.htm>. [COBISS-ID 13730349]

ŠEBELA, Stanka. Statistical evaluation between geological structural elements and cave passage directions, Postojnska Jama cave system. V: Karst 99 : colloque européen : des paysages du karst au géosystème karstique : dynamiques, structures et enregistrement karstiques (Études de géographie physique, supplément, 28). Aix-en-Provence: CAGEP, 1999, str. 171-174, ilustr. [COBISS-ID 13429549]

ŠEBELA, Stanka, MIHEVC, Andrej, SLABE, Tadej.

The vulnerability map of karst along highways in Slovenia. V: Hydrogeology and engineering geology of sinkholes and karst- 1999: proceedings of the Seventh multidisciplinary conference of sinkholes and the engineering and environmental impacts of karst, Harrisburg-Hershey, Pennsylvania, 10-14 April 1999. Rotterdam; Brookfield: A. A. Balkema, 1999, str. 419. [COBISS-ID 13420589]

ZUPAN HAJNA, Nadja. Comparison of some elastic sediments from the surface and caves of Divača Karst, SW Slovenia. V: Karst 99 : colloque européen : des paysages du karst au géosystème karstique : dynamiques, structures et enregistrement karstiques (Études de géographie physique, supplément, 28). Aix-en-Provence: CAGEP, 1999, str. 209-214, ilustr. [COBISS-ID 13431341]

Objavljeno predavanje na strokovni konferenci

KNEZ, Martin. Kamnine na krasu. V: Zbornik. Ljubljana: Gradbeni inštitut ZRMK, Gradbeni center Slovenije, 1999, str. 145-157, ilustr. [COBISS-ID 13003821]

SLABE, Tadej. Kraški pojavi v trasah avtocest na Krasu. V: Zbornik. Ljubljana: Gradbeni inštitut ZRMK, Gradbeni center Slovenije, 1999, str. 159-167, ilustr. [COBISS-ID 13003565]

Poglavje ali samostojni sestavek v znanstveni knjigi

KOGOVŠEK, Janja, KRANJC, Andrej. Pollution by surface water: The Reka River. V: Karst hydrogeology and human activities : impacts, consequences and implications (International contributions to hydrogeology, 20). Rotterdam: Balkema, 1999, str. 148-153, ilustr. [COBISS-ID 11413549]

Poglavje ali samostojni sestavek v strokovni knjigi

KNEZ, Martin. Kamnine na krasu, Terciar. V: Kras: pokrajina, življenje, ljudje. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 1999, str. 25-41, ilustr. [COBISS-ID 13580333]

KOGOVŠEK, Janja. Onesnaženje vode na Krasu. V: Kras : pokrajina, življenje, ljudje. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 1999, str. 64-69, ilustr. [COBISS-ID 13581869]

KRANJC, Andrej. Škocjanske jame; Voda na Krasu. V: Kras : pokrajina, življenje, ljudje. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 1999, str. 77-82, ilustr., 53-55, ilustr. [COBISS-ID 13582381, 13581357]

MIHEVC, Andrej. Burja; Ledenice. V: Slovenija : pokrajine in ljudje. 2. izd. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999, str. 207-209, ilustr., 332-333, ilustr. [COBISS-ID 13787437, 13787693]

MIHEVC, Andrej. Burja; Morfologija Krasa. V: Kras : pokrajina, življenje, ljudje. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 1999, str. 49-51, ilustr., 41-47, ilustr. [COBISS-ID 13581101, 13580845]

OTONIČAR, Bojan. Kamnine na krasu, Kreda. V: Kras : pokrajina, življenje, ljudje. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 1999, str. 25-33, ilustr. [COBISS-ID 13580077]

PETRIČ, Metka. Hidrogeologija Krasa. V: Kras : pokrajina, življenje, ljudje. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 1999, str. 55-63, ilustr. [COBISS-ID 13581613]

SLABE, Tadej. Jame na krasu. V: Kras: pokrajina, življenje, ljudje. Ljubljana: Založba ZRC, SAZU, 1999, str. 71-77, ilustr. [COBISS-ID 13582125]

ŠEBELA, Stanka. Kras v geološki preteklosti. V: Kras: pokrajina, življenje, ljudje. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 1999, str. 19-25, ilustr. [COBISS-ID 13579821]

ZUPAN HAJNA, Nadja. Siga. V: Kras : pokrajina, življenje, ljudje. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 1999, str. 82-93, ilustr. [COBISS-ID 13582637]

Sestavek v enciklopediji

KRANJC, Andrej. Šerko Alfred; Špohovka; Trnovski gozd. V: Enciklopedija Slovenije. 1. natis. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999, zv. 13: Š-T, str. 32, 108, 346, ilustr. [COBISS-ID 13823533, 13823021, 13823277]

KRANJC, Andrej, KNEZ, Martin. Škocjanske jame. V: Enciklopedija Slovenije. 1. natis. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999, zv. 13: Š-T, str. 47-48. [COBISS-ID 13314861]

Objavljena recenzija, prikaz knjige, kritika

KOGOVSĚEK, Janja. W. Käss: Tracing technique in geohydrology. A.A. Balkema, 581 pp, Rotterdam/Brookfeld 1998. Acta carsol. (Online ed.), 1999, letn. 28, št. 1, str. 331-332. Način dostopa: <http://www.zrc-sazu.si/izrk/carsolog.htm>, <ftp://ftp.zrc-sazu.si/Carsologica/Acta273/index.htm>. [COBISS-ID 13746477]

KRANJC, Andrej. Karst hydrogeology and human activities impacts, consequences and implications. International contributions to hydrogeology, 20, International Association of Hydrogeologists. Editors David Drew & Heinz Hötzl, 322 pp, A.A. Balkema, Rotterdam/Brookfeld, 1999; Kras i speleologia, Tom 9 (XVIII), str. 240, Katowice 1998; L'homme qui voyageait pour les gouffres, Actes du colloque tenu à Mende les 17 et 18 Octobre 1997 (prispевke zbrala D. André in H. Dulhu), 421 str., Archives départementales de la Lozère, Année Mar-

tel 1997, Mende 1999. Acta carsol. (Online ed.), 1999, letn. 28, št. 1, str. 333-334, 337-338, ilustr., 335-336, ilustr. Način dostopa: <http://www.zrc-sazu.si/izrk/carsolog.htm>, <ftp://ftp.zrc-sazu.si/Carsologica/Acta273/index.htm>. [COBISS-ID 13746733, 13747245, 13746989]

KRANJC, Andrej. Mosella - Eau et Morphologies 23/3-4. Metz 1998: Centre d'Etudes géographiques de l'Université de Metz, 126 str. Geogr. vestn., 1999, letn. 71, str. 162-163. [COBISS-ID 13825837]

Predgovor, spremna beseda

KRANJC, Andrej. Predgovor; Uvod. V: Kras : pokrajina, življenje, ljudje. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 1999, str. 6-7, 9-19, ilustr. [COBISS-ID 13543469, 13543725]

Polemika, diskusijski prispevek

KRANJC, Andrej. Readers remark - about Russia. Speleophilately international, 1999, št. 57, str. 25. [COBISS-ID 12064045]

Objavljeni intervju

KOŠIR, Adrijan, OTONIČAR, Bojan, DEBELJAK, Irena. Jurski park na Krasu. Slov. nov., 3.VII.1999, str. 9, ilustr. [COBISS-ID 11600685]

SLABE, Tadej. Postojnska spodnja graščina v izvirni preobleki : obnova prostorov Inštituta za raziskovanje krasa ZRC SAZU. Delo (Ljubl.), 15.IX.1999 (Znanost=Scientia), str. 13., ilustr. [COBISS-ID 12169517]

Drugi članki ali sestavki

KOGOVSĚEK, Janja. Na Krasu želimo piti kakovostno vodo: raziskave o sledenju voda odkrivajo njihovo pretakanje v kraškem podzemlju. Kras, 1999, št. 31, str. 42-43. [COBISS-ID 8959586]

KRANJC, Andrej. Dirkalščice na Krasu?; Kaj menijo geografi in krasoslovci o »degradaciji prsti in dezertifikaciji«: po mednarodnem seminarju v Španiji in na Portugalskem od 24. do 29. avgusta 1998; Šele sčasoma bomo spoznali obseg vrzeli ... : prof. dr. Peter Habič (29. 9. 1934 - 24. 12. 1998). Kras, 1999, št. 31, str. 40-41, 46-47, 24-25, portret. [COBISS-ID 8958818, 8962146, 8955234]

KRANJC, Andrej. Dr. France Habe (11. 1. 1909-12. 10. 1999) = Dr. France Habe (January 11, 1909 - October 10[?], 1999); Navodila avtorjem = Notes for contributors. Acta carsol. (Online ed.), 1999, letn. 28, št. 2, str. 9-12, ilustr., [315-320]. Način dostopa: <http://www.zrc-sazu.si/izrk/carsolog.htm>, <ftp://ftp.zrc-sazu.si/Carsolo->

gica/Acta282/index.htm. [COBISS-ID 13733677, 13735213]

KRANJC, Andrej. Dr. France Habe 90-letnik. Delo (Ljublj.), 27.1.1999, str. 14, portret. [COBISS-ID 10050093]

KRANJC, Andrej. Kot geograf ... Glas. ZRS Koper, 1999, št. 7, str. 60. [COBISS-ID 13261869]

KRANJC, Andrej. Mednarodni simpozij »Nature conservation and sustainable development on karst terrains«, Budimpešta in Miskolc, Madžarska, 5.-9.9.1999. Geogr. vestn., 1999, letn. 71, str. 200-202. [COBISS-ID 13788717]

KRANJC, Andrej. Predstavitev knjige Slovene Classical Karst - Kras. V: Zbornik. Ljubljana: Gradbeni inštitut ZRMK, Gradbeni center Slovenije, 1999, str. 101-105. [COBISS-ID 13004333]

KRANJC, Andrej. Prof. dr. Peter Habič (September 29, 1934 - December 24, 1998). UIS bull., 1998, vol. 44, no. 1/2, str. 19. [COBISS-ID 13293613]

KRANJC, Andrej. Prof. dr. Peter Habič 1934-1998. Delo (Ljublj.), 3.II.1999, str. 16, portret. [COBISS-ID 10111789]

SLABE, Tadej. Hiša Inštituta za raziskovanje krasa ZRC SAZU v Postojni je prenovljena = The Building of the Karst Research Institute ZRC SAZU in Postojna is restored. Acta carsol. (Online ed.), 1999, letn. 28, št. 1, str. 9-10. Način dostopa: <http://www.zrc-sazu.si/izrk/carsolog.htm>, <ftp://ftp.zrc-sazu.si/Carsologica/Acta273/index.htm>. [COBISS-ID 13741613]

SLABE, Tadej. Inštitut za raziskovanje Krasa ZRC SAZU v letu 1998. Geogr. vestn., 1999, letn. 71, str. 191-192. [COBISS-ID 13787949]

ŠEBELA, Stanka. Poročilo s simpozija »Seventh multidisciplinary conference on sinkholes and the engineering and environmental impacts of karst«, Harrisburg, Pennsylvania, ZDA (10-14. april 1999); V letu 1999 zopet v ZDA. Acta carsol. (Online ed.), 1999 letn. 28, št. 1, str. 329-330, 325-328, ilustr. Način dostopa: <http://www.zrc-sazu.si/izrk/carsolog.htm>, <ftp://ftp.zrc-sazu.si/Carsologica/Acta273/index.htm>. [COBISS-ID 13746221, 13745965]

MONOGRAFIJE IN DRUGA ZAKLJUČENA DELA

Strokovna monografija

BARTOL, Blanka, DEBELAK, Marjan, DVORŠČAK, Ksenija, GALE, Marija, GLAŽAR, Nevenka,

GLOBEVNIK, Lidiya, GORKIČ, Mirjam, HABIČ, Špela, KAVAŠ, Damjan, MASTNAK, Matjaž, MIHEVC, Andrej, MURN, Ana, OGORELEC, Breda, PETRIČ, Metka, POLAK, Slavko, POVŽ, Meta, SIMONIČ, Anton, SLABE, Anamarija, ŽNIDARŠIČ, Bojan, Regijski park Snežnik : izhodišča za načrt upravljanja. Ljubljana: Uprava Republike Slovenije za varstvo narave, 1999. 181 str., tabele, zvd. [COBISS-ID 648334]

CULIBERG, Metka, KRANJC, Andrej. Kras: pokrajina, življenje, ljudje. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 1999. 321 str., ilustr. [COBISS-ID 104431104]

Priročniki, slovarji, leksikoni

KOŠIR, Adrijan, GORIČAN, Špela, DEBELJAK, Irena, OTONIČAR, Bojan, TURNŠEK, Dragica. Vodnik po ekskurziji : ob 50. obletnici ustanovitve Paleontološkega inštituta Ivana Rakovca ZRC SAZU. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 1999. 20 str., ilustr. [COBISS-ID 100246272]

MIHEVC, Andrej, MIHEVC, Bibijana, FRELIH, Marko, POLAJNAR FRELIH, Nataša, POLAK, Slavko, SIMIČ, Marko. Notranjska : A-Ž: priročnik za popotnika in poslovnega človeka (Zbirka Slovenija total). Murska Sobota: Pomurska založba, 1999. 268 str., ilustr. [COBISS-ID 44278273]

Elaborat, preddstudija, študija

DEBELJAK, Irena, KOŠIR, Adrijan, OTONIČAR, Bojan, GORIČAN, Špela. Poročilo o najdbi fosilnih vretenčarjev na trasi avtoceste pri Kozini : rezultati preliminarnih raziskav. Ljubljana: Znanstvenoraziskovalni center SAZU, Paleontološki inštitut Ivana Rakovca, 1999. 42 f., ilustr. [COBISS-ID 11853613]

IZVEDENA IN DRUGA NEDOSTOPNA DELA

Radijski in TV prispevki

SLABE, Tadej. Inštitut za raziskovanje krasa ZRC SAZU : Radio 94, 8.IX.1999. Postojna. [COBISS-ID 13179693]

SLABE, Tadej. Delo sodelavcev Inštituta za raziskovanje krasa ZRC SAZU v prenovljeni hiši : Radio Slovenija, Val 202, 3.IX.1999. [COBISS-ID 13174573]

SLABE, Tadej, KNEZ, Martin. Delo raziskovalcev Inštituta za raziskovanje krasa ZRC SAZU : Gajba TV, Oddaja Živa, 7.IX.1999; POP TV, Oddaja Dobro jutro Slovenija, 6.IX.1999. [COBISS-ID 13262893, 13263405]

SLABE, Tadej, KNEZ, Martin, KOGOVŠEK, Janja. Kamniti gozd v Yunnanu : ORF 2, Oddaja Alpen-Do-

nau-Jadran, 27.II.1999, Dunaj, Avstrija. [COBISS-ID 13173549]

SLABE, Tadej, KNEZ, Martin, KOGOVSŠEK, Janja. Raziskave kamnitih gozdov v Yunnanu: TV Slovenija, Oddaja Alpe-Donava-Jadran, 28.2.1999. [COBISS-ID 13173805]

SLABE, Tadej, KNEZ, Martin, KOGOVSŠEK, Janja. Slovensko krasoslovje na Kitajskem : Televizija Slovenija, I. program. 1999. [COBISS-ID 13173293]

SLABE, Tadej, KNEZ, Martin, KOGOVSŠEK, Janja, MIHEVC, Andrej. Slovensko krasoslovje doma in na Kitajskem: TV oddaja Zenit, izobraževalna oddaja o znanosti in tehnologiji. 14.I.1999. [COBISS-ID 13173037]

SLABE, Tadej, KNEZ, Martin, KOGOVSŠEK, Janja.

Krasoslovne raziskave na Kitajskem: CNN, 1.IV.1999. [COBISS-ID 13174061]

SLABE, Tadej, KNEZ, Martin, KOGOVSŠEK, Janja. Slovensko krasoslovje: TV Slovenija, oddaja Slovenski magazin. 1.VIII.1999. [COBISS-ID 13174317]

SLABE, Tadej, KNEZ, Martin, KOGOVSŠEK, Janja. Kitajski kras : TV Slovenija, oddaja Slovenski magazin, 31.X.1999. [COBISS-ID 13179949]

SLABE, Tadej, KNEZ, Martin, KOGOVSŠEK, Janja. Kitajski kras kamniti gozd: TV Slovenija, samostojni film, 22.XI.1999. [COBISS-ID 13180205]

ŠEBELA, Stanka. O krasu in študijskem izpopolnjevanju v ZDA : oddaja Odprta dlan, Radio Glas Ljubljane, 26.II.1999. [COBISS-ID 13155117]

SUMMARY

We tried to develop a complex karstology including its most important spheres by a team work of geologists, geographers, biologists, chemist and physicist. By various approaches we tried to deepen our understanding of karst and by publishing our results we tried to inform other people. We are well aware that modern karstology can develop within international currents only this is why we cooperate with karstologists from most karst countries in several international projects.

The projects uniting our efforts by 1999 are incorporated into program Karst Research financially supported by the Ministry of Science and Technology of the Republic of Slovenia including studies related to karst surface, caves and karst water. In the field and by laboratory experiments we continued studying the formation of karren and stone

forest relief. We studied roofless caves which prove to be an important superficial karst feature. Cave development was studied by flowstone and cave sediment dating, we measured corrosion and erosion processes on karst surface and underground. We continued studying tectonic structure of karst regions and development of cave passages related to structural geology. We studied the selective karstification of carbonates from the Slovene and Chinese karst and weathering of old flowstones. By x-ray analyses we studied mineral composition of elastic sediments in karst. We defined the origin of cave sediments. A special study was devoted to a type of speleothem called cave shield or palette. Hydrogeological researches were directed mostly to evaluation of relations between feeding and emptying a karst aquifer. The observations at Ma-

lenščica started by a water tracing test and continued by temperature and specific electric conductivity measurements in order to delineate the Malenščica catchment area. Related to study of history of karstology and speleology in Slovenia the attention was focused on degradation and afforestation of karst, on studies of J. A. Nagel and E. A. Martel, on early accounts of Slovene karst by travellers between 16th and 19th century.

The work within the projects Karst in Slovenia, Karstological Collection, Mapping of vulnerability and threat related to protection of karst aquifers and Karstological study of aquifers as the base for future water management continued. A set of special studies consisted of the following projects: Properties of feeding and emptying of a karst aquifer in the Vipava background, Trophic relations and typical associations of big invertebrate fauna of the Reka, Development of paleokarst in Upper Cretaceous of South-western Slovenia, Early development of karst aquifers and Ecology of micro-organisms. We estimated what would be the impacts on water by widening the fuel warehouse near Ortnek and we took part at planning and construction of roads over karst. We took part in the following international projects:

- **IGCP-UNESCO Project No. 379: Karst Processes and the Carbon Cycle (World correlation of karst processes and their relevance with the carbon cycle);**
- **COST Action No. 620: Vulnerability and risk mapping for the protection of carbonate (karst) aquifers;** EU and other European countries (Austria, Belgium, France, Croatia, Greece, Ireland, Italy, Hungary, Malta, Germany, Portugal, Slovakia, Slovenia, Spain, Switzerland, Turkey, Great Britain);
- **COST Action No. 621: Groundwater management of coastal karstic aquifers** (Austria, France, Greece, Croatia, Italy, Hungary, Malta, Slovenia, Spain, Switzerland)
- **PROTEUS No. 97011: Mammifères fossiles et karst,** Université de Montpellier 2, Institut des Sciences de l'Evolution, Montpellier, France;
- **PROTEUS: Karst Blanc–Karst Vert: Dynamique du couvert végétal en Slovénie (Kras) et en France (Cévennes). Conséquences paysagères, hydrologiques et morphologiques,** Université de Provence, Institut de Géographie, Aix-en-Provence, France;
- **Comparison between Slovenian (classical) and Yunnan Karst,** China Exploration & Research Society, Yunnan Institute of Geography, Nature & Conservation Center, Yunnan, China;
- **Speleothem Geochronology Applied to Paleoclimate, Paleo-Sea-Level and Tectonic Development of Karst in Slovenia,** University of Bergen, Department of Geology, Bergen, Norway;
- **Research of karst sediments on the example of the classical karst, Slovenia,** Geological Institute of the Academy of Sciences of the Czech Republic, Prague, Czech Republic
- **INCO COPERNICUS »STALAGMITE«: Sustainable Management of Groundwater in Karstic Environments,** University of Newcastle upon Tyne, Great Britain; TARNIUM, France; AQUATER, Bulgaria; The Geological Survey of the Slovak Republic, Slovakia;
- **ALIS Link No. 55: Sustainable Management of Groundwater in Karstic Environments,** University of Newcastle upon Tyne, Water Resource Systems Research Laboratory, Department of Civil Engineering, Newcastle upon Tyne, Great Britain;
- **Quaternary palaeogeography in karstic regions of Slovenia and Southern Poland,** Akademia Górniczo-Hutnicza, Katedra Stratygrafii i Geologii Regionalnej, Kraków, Poland;
- **Hydrological-hydrogeological and geological analyses of water budget in karst,** Građevinski fakultet sveučilišta u Splitu, Split;
- **Isotopic analyses of flowstone and travertine in the karst of Slovenia and Croatia related to Paleoclimate,** Institut »Ruđer Bošković«, Zavod za eksperimentalnu fiziku, Laboratorij za mjerenje niskih aktivnosti, Zagreb;
- **Development of stone forest – lithology, selective karstification and its rocky relief,** Stone Forest Research Foundation, Yunnan.

We organised the 7th International Karstological School dedicated to roofless caves.

We published a book Kras and two volumes of Acta carsologica. We took an active part at European Conference Karst '99 in France, Symposium at Nerja Cave in Spain, meeting on cave protection in Slovakia, COST project meetings, we researched in the laboratories of the Bremen and Bergen University, we explored the karst in south China and in north American karst.

PALEONTOLOŠKI INŠTITUT IVANA RAKOVCA

ZNANSTVENI SVET

Mag. Franc Cimerman, mag. Irena Debeljak, dr. Katica Drobne, dr. Špela Goričan, prof. dr. Jernej Pavšič, akad. dr. Mario Pleničar (predsednik), akad. dr. Dragica Turnšek.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnica: dr. Špela Goričan, znanstvena sodelavka

Raziskovalni asistenti: mag. Irena Debeljak, mag. Adrijan Košir, Andrej Šmuc (od 1. 12.)

Višja tehničarka: Kata Cvetko-Barić

TEMELJNE RAZISKAVE

Biostratigrafija mezozojskih in kenozojskih karbonatnih platform in bazenov

Vodja projekta: Š. Goričan

Sodelavci: I. Debeljak, A. Košir, S. Šebela (Inštitut za raziskovanje Krasa), N. Zupan Hajna (Inštitut za raziskovanje krasa), F. Cimerman (zunanji sodelavec), K. Drobne (zunanja sodelavka), D. Turnšek (zunanja sodelavka), K. Cvetko-Barić

V letošnjem letu smo raziskovali mezozojske radiolarije z nahajališč na Hrvaškem in v Turčiji, kredne korale iz Slovenije in Madžarske, paleogenske foraminifere iz Slovenije in Hrvaške ter kredne in paleogenske faciese v jugozahodni Sloveniji.

Fosili in prikamnine iz mezozojskih in kenozojskih vzorcev v zbirkah Paleontološkega inštituta Ivana Rakovca

Vodja projekta: K. Drobne (zunanja sodelavka)
Sodelavci: I. Debeljak, Š. Goričan, M. Knez (Inštitut za raziskovanje krasa), F. Cimerman (zunanji sodelavec), D. Turnšek (zunanja sodelavka), K. Cvetko-Barič.

Raziskovali smo ostanke kopenskih vretenčarjev, ki se pojavljajo v zaporedju zgornjekrednih platformnih karbonatov na trasi avtoceste pri Kozini. Rezultati preliminarnih raziskav so objavljeni.

Sistematske in paleobiološke raziskave mezozojskih in kenozojskih organizmov (CRP Oblikovanje kulturnih prostorov)

Vodja projekta: K. Drobne (zunanja sodelavka)
Sodelavci: I. Debeljak, Š. Goričan, M. Knez (Inštitut za raziskovanje krasa), F. Cimerman (zunanji sodelavec), D. Turnšek (zunanja sodelavka), K. Cvetko-Barič.

Revidirana je liasna korala *Stylophyllopsis veneta* (Airaghi) s severnega dela Jadransko-Dinarske karbonatne platforme. Članek je objavljen.

Formalizacija stratigrafskih enot zahodne Slovenije: tipični profili

Vodja projekta: Š. Goričan
Sodelavci: A. Košir, I. Debeljak, K. Cvetko-Barič

Na območju Krasa smo raziskovali zaporedje zgornjekrednih in paleogenskih karbonatov Jadransko-Dinarske karbonatne platforme. Opravili smo revizijo dosedanjih stratigrafskih razčlenitev ter locirali nove tipične profile in lokalitete ob avtocesti med Razdrtim in Kozino ter na severnem robu Krasa. Na podlagi teh profilov bomo sestavili kompozitni stratotip za formalno litostratigrafsko razdelitev. V novi shemi smo definirali enoto višjega reda (Kraško grupo), ki je omejena z regionalno paleokraško diskordanco v podlagi in flišem v krovlini. Grupo sestavlja več formacij in členov, ki obsegajo zaporedje, ki je bilo v dosedanjih členitvah razdeljeno na Liburnijsko formacijo, vremske in kozinske plasti, Slivski apnenec, trsteljske plasti, operkulinski apnenec, alveolinsko-numulitni apnenec, prehodne plasti itd.

Paleontologija in sedimentarna geologija

Vodja: Š. Goričan
Sodelavci: I. Debeljak, A. Košir, K. Cvetko-Barič

Opravili smo preliminarne paleontološke analize toarcijsko-aalenijskih radiolarijskih združb iz črnih apnenih rožencev na Mangartu. V okviru sodelovanja v francoskem projektu *Anatomie et physiologie d'une marge continentale passive téthysienne: le laboratoire naturel de l'Oman* smo posneli pet stratigrafskih profilov mezozojskega bazena Hawasina v Omanu in radiolarijske rožence s teh profilov preliminarno datirali.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

Geološko-paleontološki nadzor na odseku hitre ceste Selo – Vipava

Vodja: Š. Goričan
Sodelavci: A. Košir, M. Culiberg (Biološki inštitut Jovana Hadžija ZRC SAZU), K. Cvetko-Barič
V letu 1999 smo dokončali terenske raziskave in laboratorijske analize vzorcev.

Geološko-paleontološki nadzor na odseku avtoceste Kozina – Klanec

Vodja: Š. Goričan
Sodelavci: A. Košir, I. Debeljak, B. Otoničar (Inštitut za raziskovanje krasa ZRC SAZU), K. Cvetko-Barič

Dejavnosti, ki so potekale v okviru projekta geološko-paleontološkega nadzora gradbenih del na trasi avtoceste Kozina-Klanec, so bile usmerjene predvsem v raziskave najdišča zgornjekrednih kopenskih vretenčarjev pri Kozini, ki je bilo odkrito maja 1999. Od maja do julija smo opravili preliminarno vzorčevanje na jdišča, preparacijo in paleontološko analizo materiala. Na podlagi izoliranih zob smo determinirali pet različnih dinozavrov in nedinozavrskih reptilov. Dosedanji rezultati raziskav kozinskih vretenčarjev so predstavljeni v članku Debeljakove in soavtorjev (1999). Poleg raziskav na jdišča vretenčarjev smo na gradbišču avtoceste posneli več detajlnih stratigrafskih profilov v zgornjekrednih in paleogenskih karbonatih in podrobno geološko kartirali izbrane odseke trase. Paleontološke analize potekajo v povezavi s projektom *Fosili in prikamnine iz mezozojskih in kenozojskih vzorcev v zbirkah PIIR*.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Knjižni fond se je povečal za 102 knjigi in za 171 zvezkov periodike, izposojenih je bilo 153 zvezkov. V letu 1999 smo izdelali in inventarizirali 725 zbruskov, 150 izpirkov in 1155 fotografij, posnetih na vrstičnem elektronskem mikroskopu.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Dipartimento di scienze geologiche, ambientali e marine, Università di Trieste, Italija – Projekt: *Paleobiological and paleoecological events in the time span from the Cretaceous/Tertiary boundary to the Middle Eocene in the Karst area* (program Alpe Jadran).
- Eötvös Loránd University of Sciences, Budimpešta, Madžarska. Projekta: *Fossils and their environment* (medkademijska izmenjava) in *Paleobiological and paleoecological events in the time span from the Cretaceous/Tertiary boundary to the Middle Eocene in the Karst area* (program Alpe Jadran)

- Naturhistorisches Museum, Basel, Švica – tema: *Paleobiologija terciarnih bentičnih foraminifer*.
- Geološko-paleontološki zavod, Prirodoslovno matematički fakultet, Zagreb, Hrvaška – Projekta: *Paleobiological and paleoecological events in the time span from the Cretaceous/Tertiary boundary to the Middle Eocene in the Karst area* (program Alpe Jadran) in *Paleoekološka in paleobiogeografska interpretacija plasti od srednjega eocena do oligocena na platformah srednje Tetide* (bilateralno sodelovanje preko MZT).
- Institut za geološka istraživanja, Zagreb, Hrvaška – Projekt: *Mezozojski radiolariji* (medakademijska izmenjava).
- Université Denis Diderot Paris 7, Francija – Projekta: *Contraintes biochronologiques sur l'histoire de la marge néotéthysienne en Turquie méridionale (région d'Antalya)* in *Anatomie et physiologie d'une marge continentale passive téthysienne: le laboratoire naturel de l'Oman (stratigraphie haute résolution, analyse de la subsidence, comportement thermo/mécanique de la lithosphère)*
- Universität Tübingen, Nemčija – Projekt: *Facies distribution of the Oligocene in northern Slovenia with special emphasis on the Gornji Grad region: paleoclimatological implications*.
- UNESCO – IGCP projekta: *Response of the ocean/atmosphere system to past global changes* (IGCP 386) in *Neritic events at the Middle-Upper Eocene boundary; Transtethys-Caribbean correlations and the genesis of faunal provinces* (IGCP 393).

OBISKI V INŠTITUTU

- Nevio Pugliese (Università di Trieste), Emő Marton (Eötvös Loránd University of Sciences, Budimpešta) in Vlasta Čosović (Prirodoslovno matematički fakultet, Zagreb): redni študijski sestanki in ekskurzije v okviru programa Alpe-Jadran.
- Vlasta Čosović (Prirodoslovno matematički fakultet, Zagreb), Antun Šimunić in Lidija Šikić (Institut za geološka istraživanja, Zagreb): redni sestanki in terensko delo v okviru bilateralnega slovensko-hrvaškega projekta.
- Enrica Vecchio (Università di Napoli), do 28.2.: podiplomski študij pri dr. Katići Drobne.

- V. Paul Wright (Cardiff University), 13.–20.5.: konzultacije in terensko delo z doktorandom A. Koširjem
- Eric Buffetaut (CNRS, Pariz), 22.–24.10.: ogled nahajališča zgornjekrednih vretenčarjev pri Kozini in pregled do sedaj prepariranega fosilnega inventarja.
- Lászlo Bartosiewicz (Eötvös Loránd University of Sciences, Budimpešta), 14.–18.12.: pregled materiala z Ljubljanskega barja.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Adrijan Košir, Bojan Otoničar

Kalcifikacijski produkti rastlinskih korenin: primeri rizogenih kalkret iz liburnijske formacije na Krasu (predavanje), 14. posvetovanje slovenskih geologov, Ljubljana, 25.3.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Irena Debeljak

Universität Wien, 31.1.–5.2. obdelava pleistocenske favne iz Črnega kala.

Špela Goričan

Oman, 14.2.–7.3.: terensko delo, projekt: *Anatomie et physiologie d'une marge continentale passive téthysienne: le laboratoire naturel de l'Oman (stratigraphie haute résolution, analyse de la subsidence, comportement thermo/mécanique de la lithosphère)*

Adrijan Košir

Cardiff University, 28.11.–7.12.: študijski obisk v okviru doktorskega študija pri mentorju prof. V. P. Wrightu.

MENTORSTVO

Špela Goričan je bila mentorica doktorandoma mag. Adrijanu Koširju (do 15.10.) in Andreju Šmuku (od 1.12.).

IZBRANA BIBLIOGRAFIJA, vir: vzajemna baza podatkov COBISS/COBIB

ČLANKI IN SESTAVKI

Izvirni znanstveni članek

DEBELJAK, Irena, KOŠIR, Adrijan, OTONIČAR, Bojan. A preliminary note on dinosaurs and non-dinosaurian reptiles from the Upper Cretaceous carbonate platform succession at Kozina (SW Slovenia) = Preliminarno obvestilo o dinozavrih in drugih reptilih iz zaporedja zgornjekrednih platformnih karbonatov pri Kozini (JZ Slovenija). *Razpr. - Slov. akad. znan. umet., Razr. naravosl. vede*, 1999, letn. 40, str. 3-25, ilustr. [COBISS-ID 13655341]

TURNŠEK, Dragica, BUSER, Stanko. *Stylophylloids veneta* (Airaghi), a Liassic coral from the northern Dinaric Carbonate Platform (Slovenia), *Profil (Stuttg.)*, 1999, št. 16, str. 173-180, ilustr. [COBISS-ID 14369581]

Objavljeni povzetek predavanja na znanstveni konferenci

KOŠIR, Adrijan, OTONIČAR, Bojan. Kalcifikacijski produkti rastlinskih korenin: primeri rizogenih kalkret iz liburnijske formacije na Krasu. V: 14. Posvetovanje slovenskih geologov [Ljubljana, 25. marec, 1999]. Pov-

zetki referatov (Geološki zbornik, 14). Ljubljana: Naravoslovnotehniška fakulteta, Oddelek za geologijo, 1999, str. 25-26. [COBISS-ID 10784301]

MONOGRAFIJE

Priročniki, slovarji, leksikoni

KOŠIR, Adrijan, GORIČAN, Špela, DEBELJAK, Irena, OTONIČAR, Bojan, TURNŠEK, Dragica. *Vodnik po ekskurziji : ob 50. obletnici ustanovitve Paleontološkega inštituta Ivana Rakovca ZRC SAZU*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 1999. 20 str., ilustr. [COBISS-ID 100246272]

Elaborat, predštudija, študija

DEBELJAK, Irena, KOŠIR, Adrijan, OTONIČAR, Bojan, GORIČAN, Špela. Poročilo o najdbi fosilnih vretenčarjev na trasi avtoceste pri Kozini : rezultati preliminarnih raziskav. Ljubljana: Znanstvenoraziskovalni center SAZU, Paleontološki inštitut Ivana Rakovca, 1999. 42 f., ilustr. [COBISS-ID 11853613]

SUMMARY

The research programme covers palaeontology of selected groups of organisms (Mesozoic Radiolaria, Cretaceous to Recent Foraminifera, Mesozoic and Palaeogene reef organisms, Mesozoic bivalves, Cretaceous vertebrates, Pleistocene Mammalia) and sedimentary geology of Mesozoic and Cenozoic carbonate platforms and basins. In 1999 the following topics were studied: Mesozoic radiolarian stratigraphy of Ivanščica and Žumberak (Croatia) and Hawasina Basin (Oman), Faunal changes at the Middle-Upper Eocene boundary (key sections from SE Slovenia and N Croatia), Systematics of Early Jurassic corals from Slovenia and Cretaceous corals from Hungary, Sedimentology and stratigraphy of the Upper Cretaceous and Lower Tertiary Li-

burnia Formation in SW Slovenia, Cretaceous vertebrates from Slovenia, The use of dental-cementum analysis in age determination of Pleistocene cave bear.

The institute works on four national research projects, funded by the Ministry of Science and Technology, and collaborates in ten international projects. The results were presented at four scientific meetings and are published in six papers.

The year's most significant activity, also known by the general public, was a spectacular discovery of Late Cretaceous terrestrial vertebrates near Kozina where the first dinosaur skeletal remains in Slovenia were found. A preliminary study on this locality has been published.

BIOLOŠKI INŠTITUT JOVANA HADŽIJA

ZNANSTVENI SVET

Dr. Andraž Čarni, dr. Božidar Drovenik, dr. Lojze Marinček (predsednik), dr. Rajko Slapnik, akad. dr. Alojz Šercej, akad. dr. Dragica Turnšek.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnik: dr. Andraž Čarni, višji znanstveni sodelavec.

Namestnik predstojnika: dr. Rajko Slapnik, znanstveni sodelavec.

Znanstveni svetniki: dr. Božidar Drovenik, dr. Lojze Marinček, dr. Mitja Zupančič, izredni član SAZU.

Višji znanstveni sodelavci: dr. Metka Culiberg, dr. Andraž Čarni, dr. Igor Dakskobler.

Znanstveni sodelavci: dr. Rajko Slapnik, dr. Branko Vreš.

Asistenti z magisterijem: mag. Tatjana Čelik, mag. Marjeta Jeraj.

Asistenti: Valerija Babij, Martina Kačičnik Jančar, Petra Košir, Matjaž Kuntner, Aljoša Pirnat, Boštjan Surina (od 1.12.), Urban Šilc.

Samostojni strokovni sodelavec: mag. Andrej Seliškar.

Višji strokovni sodelavec: Vinko Žagar.

Strokovna sodelavca: Tomaž Hrovat (do 30.11.), Marjan Jarnjak.

Višja strokovna delavka: Olga Dežman Jokić.

Tajnici: Polonca Renko (nadomeščanje porodniškega dopusta), Barbara Šuštar.

Tehnica: Olga Kardoš.

TEMELJNE RAZISKAVE

Floristične, vegetacijske in favnistične raziskave Slovenije in sosednjih območij

Vadja programa in projekta: A. Čarni

Sodelavci: V. Babij, M. Culiberg, T. Čelik, B. Čušin, I. Daksobler, B. Drovenik, M. Jarnjak, M. Jeraj, P. Košir, M. Kačičnik Jančar, L. Marinček, A. Seliškar, R. Slapnik, U. Šile, B. Vreš, M. Zupančič, V. Žagar.

V okviru projekta smo nadaljevali z vegetacijskimi raziskavami ruševja na Snežniku. Poleg florističnih in vegetacijskih raziskav smo na terenu vzeli še po tri pedološke in palinološke profile. Laboratorijsko smo analizirali vseh šest profilov. Zbirko popisov sestojev ruševja iz alpskega sveta smo dopolnili z novimi fitocenološkimi popisi z Rodice. Na obrobju predpanonskega območja smo dopolnili vegetacijske raziskave javorjevih in bukovih združb dopolnili in vzeli po tri pedološke in palinološke profile. Rezultati teh raziskovanj so že publicirani. Objavili smo rezultate vegetacijskih raziskav gozdno-grmiščnih združb Slovenskega Primorja, ki so osnova za nadaljnje tovrstne raziskave submediteranskega območja Slovenije. Na dinarskem fitogeografskem območju smo zaključili raziskave združbe *Iso-pyro-Fagetum* in opisali novo geografsko subvarianto z vrsto *Rhamnus fallax*. Zaključili smo raziskave vrbovij ob Nadiži, kjer smo ločili novo geografsko varianto asociacije *Salicetum incano-pur-pureae*.

Raziskali smo tudi vegetacijo posek na dinarskem visokem Krasu in ločili novi geografski varianti združb *Rubetum idaei* in *Eupatorietum cannabini*. Obdelali smo tudi vegetacijo nitrofilnih robov na Gorjancih in ugotovili naslednje združbe: *Veronico sublobatae-Alliarietum petiolatae*, *Geo-urbani-Chelidonetum maji*, *Urtico-Parietarium officinalis*, *Epilobio-Geranium robetiani*, *Dentario-Salvietum glutinosae*, *Stachyo-Impatiens nolitangere*, *Arunco-Petasitetum albi*, *Aegopodio-Anthriscetum nitidae*, *Geranio phaei-Urticetum dioicae* in združbo z vrsto *Myrrhis odorata*.

Raziskovali smo tudi robno vegetacijo v Apeninih in ugotovili združbe, kjer dominirajo naslednje vrste: *Helleborus bocconei*, *Trifolium medium*, *Melampyrum cristatum*, *Peucedanum cervaria*, *Melampyrum nemorosum*, *Ptilostemon strictus* in *Melissa romana*.

Na podlagi novih bioklimatskih indeksov, ki jih

predlaga Rivas-Martínez, smo razdelili ozemlje Slovenije v bioklimatske pasove.

V okviru paleovegetacijskih raziskovanj smo pedolno analizirali številne gozdne in arheološke profile iz vse Slovenije. Gozdni profili, predvsem v Notranjskega (Snežnik) in številni v Karavankah, sicer ne segajo daleč v preteklost, vendarle pa kažejo večje ali manjše spremembe v gozdni sestavi, ki jih je nemalokrat povzročil človek. Starejšo vegetacijo smo ugotavljali v arheoloških profilih, večinoma holocenskih. Časovno so determinirani z radiokarbonsko metodo ali po arheoloških kulturnih obdobjih. Analizirali smo tudi vzorce iz paleolitskih arheoloških postojank (Divje babe in Potočka zijalka).

Na Planini pri Jezeru smo od maja do septembra zbirali aeropalinološke vzorce. Analize, ki bodo pokazale vsebino recentnega peloda, ki se useda ob jezeru, bomo primerjali s sestavo okolne in daljne vegetacije ter z pelodnimi analizami sedimenta z dna jezera. Analizirali smo tudi veliko makroskopskih rastlinskih ostankov iz arheoloških najdišč (npr. Bašelj pri Preddvoru, Vrtničnik, Golo Brdo v Goriških Brdih, Log pri Vipavi in številnih drugih). V sklopu taksonomskih in ekoloških raziskav polžev smo ugotavljali razširjenost in sistematično pripadnost podzemeljskih polžev iz rodov *Zospeum* (Carychiidae), *Lanzaiaopsis*, *Bythiospeum*, *Belgrandiella* (Hydrobiidae). Vzorcevali smo v nekaterih že poznanih jamskih objektih in kraških izvirih, ki še niso bili malakološko obdelani. Raziskave so obsegale endemne in redke vrste polžev, ki živijo v podzemlju in v izvirih v Kamniško-Savinjskih Alpah.

Z metodo rentgenske difrakcije smo raziskovali sestavo lupine hišic izvirskih vrst *Belgrandiella fontinalis* in *Belgrandiella kuesteri* iz 3 različnih izvirov severovzhodne Slovenije.

V dveh ekspertizah smo natančno predstavili najbolj ogrožene vrste kopenskih in sladkovodnih polžev in sladkovodnih školjk v Sloveniji, ki jih je potrebno zavarovati ter območja, ki jih je potrebno zaščititi zaradi ogroženih vrst, ki živijo tam.

S letošnjimi opazovanji in merjenji smo ugotavljali periodično pojavljanje podzemeljskih polžkov vrste *Zospeum isselianum* POLLONERA, 1886 (Gastropoda, Pulmonata, Carychiidae) v Jami pod Mokrico v južnem pobočju Mokriškega masiva v Kamniško-Savinjskih Alpah.

Urejanje cestnih brežin in cestne okolice na biološko-ekološki osnovi

Vodja projekta: A. Čarni.

Sodelavci: P. Košir, M. Jarnjak, L. Marinček, U. Šilc, I. Zelnik (zunanji sodelavec).

V sistemu opazovalnih ploskev ob cestnem omrežju Slovenije smo sintetizirali rezultate petletnih opazovanj. Poskusili smo ugotoviti, v katerih primerih se sanacija obcestnih brežin na biološki osnovi obnese in kje je bolj uporabiti tehnične rešitve. Poleg tega smo ob dolenski avtocesti naredili obsežne analize ekoloških parametrov (temperaturnih in edafskih) in jih povezali z razvojem vegetacijskega pokrova. Na omenjenem odseku smo obdelali tudi protierozijsko uspešno združbo, kjer dominira vrsta *Festuca rubra*. Nadaljevali pa smo tudi z raziskavami travnih mešanic, ki potekajo šele dve leti in zaenkrat še nimamo dokončnih rezultatov.

Biotska in biocenološka valorizacija reke Mure z zaledjem

Vodja projekta: A. Čarni.

Sodelavci: M. Culiberg, B. Drovenik, F. Janžekovič (zunanji sodelavec), M. Jarnjak, M. Jera, P. Košir, M. K. Jančar, L. Marinček, A. Seliškar, R. Slapnik, U. Šilc, B. Vreš, M. Zupančič, V. Žagar.

Raziskovali smo gozdne združbe, vegetacijo vrbišč, traviščno, močvirsko in vodno vegetacijo vzdolž reke Mure, na Goriškem in Ravenskem ter vegetacijo na pohojenih tleh. V okviru paleovegetacijskih raziskav smo naredili več vrtin (Zaton pri Petanjcih, ob Hotiškem jezeru, v Murski sumi), globokih največ do 1 m, kajti povsod smo zadeli ob podlago. Pelodna vsebina je večinoma skromna, večkrat je prisoten tudi presedimentirani terciarni pelod. Raziskovali smo tudi favno mehkužcev, hroščev in kačjih pastirjev. Na tem območju smo proučevali tudi favno sov in preučili njihove izbljuvke.

Smreka (*Picea abies* (L.) Karsten) v Sloveniji

Vodja projekta: M. Zupančič.

Sodelavci: M. Culiberg, B. Druškovič (zunanja sodelavka), M. Kotar (zunanji sodelavec), M. Lovka (zunanji sodelavec), A. Šercelj (zunanji sodelavec), V. Žagar.

Raziskave so potekale na območju Karavank in del-

no Savinjskih Alp, in sicer na naslednjih raziskovalnih ploskvah: Tromcja (2 ploskvi), Belca, Jendol (3 ploskve), Pavličevo sedlo (2 ploskvi), pod Olševo (2 ploskvi), pod Peco in v Robanovem kotu. Izvedli smo fitocenološke, morfološke, karpološke, palinološke in citogenetske raziskave smreke. Ploskve so bile izbrane v naslednjih združbah: *Prenantho-Piceetum*, *Aposeri-Piceetum*, *Adenostylo-Piceetum*, *Sphagno-Piceetum* var. geogr. *Carex bri-zoides*, *Avenello-Piceetum*, *Adenostylo-Piceetum* var. geogr. *Cortusa mathiolii* in *Laburno-Piceetum*. Nabrano gradivo obdelujemo v laboratorijih. Izdelano je bilo obširno poročilo (laborat) o triletnem raziskovanju na območju Pokljuke in Pohorja.

Biološka inventarizacija bregov Save Dolinke od Most do izliva Save Bohinjke

Vodja projekta: B. Drovenik.

Sodelavci: A. Čarni, T. Čklik, M. Kačičnik Jančar, P. Košir, M. Povž (zunanja sodelavka), A. Seliškar, R. Slapnik, U. Šilc, D. Tome (zunanji sodelavec), S. Tome (zunanja sodelavka), B. Vreš, D. Zabric (zunanja sodelavka), M. Zupančič, V. Žagar.

Zaključno poročilo je bilo oddano v aprilu. Rezultati teh raziskav so bili zelo zanimivi in so v javnosti izzvali veliko polemiko. Polemika je bazirala na odkritju nekaterih redkih rastlinskih vrst, ki bi s potopitvijo izginile iz tega območja.

Inventarizacija favne žuželk (*Coleoptera* in *Lepidoptera*) v slovenskem alpskem prostoru

Vodja projekta: B. Drovenik

Terenske raziskave so potekale le še do meseca junija, ko je bilo narejeno zaključno poročilo tega projekta. Na območju Kamniško-Savinjskih Alp je bilo v tem obdobju registriranih okoli 1200 vrst hroščev in okoli 600 vrst metuljev. Pomen teh raziskav je bil v tem, da so bile raziskave usmerjene predvsem v tista območja Alp, kjer do sedaj še nihče ni proučeval te favne. V tem obdobju je bilo najdenih in opisanih nekaj novih vrst hroščev in tudi okoli 100 vrst še neznanih favnističnih elementov predvsem za Kamniško-Savinjske Alpe, Soriško planina in Uršljo goro. Obdelana je bila tudi favna nočnih metuljev v Šmihelu nad Mozirjem.

Taksonomske in ekološke raziskave podzemeljskih polžev in hroščev v alpskem območju Slovenije
Vodja projekta: R. Slapnik
Sodelavec: B. Drovenik

Ugotavljali smo razširjenost in sistematično pripadnost podzemeljskih polžev iz rodov *Zospeum* (Carychiidae), *Lanzaioopsis*, *Bythiospeum*, *Belgrandiella* (Hydrobiidae). Raziskave so obsegale endemne in redke vrste polžev, ki živijo v podzemlju in v izvirih v Kamniško-Savinjskih Alpah. S celoletnimi opazovanji in merjenji smo ugotavljali periodično pojavljanje podzemeljskih polžkov vrste *Zospeum isselianum* POLLONERA, 1886 (Gastropoda, Pulmonata, Carychiidae) v Jami pod Mokrico v južnem pobočju Mokriškega masiva v Kamniško-Savinjskih Alpah.

Flora in vegetacija Posočja
Vodja projekta: I. Dakskobler.
Sodelavec: B. Čušin.

Nadaljevali smo s florističnimi in vegetacijskimi raziskavami na Bovškem, Kobariškem, Tolminskem ter v Trnovskem gozdu. Fitocenološko smo preučevali predvsem sestoje naslednjih sintaksonov: *Homogyno sylvestris-Fagetum*, *Polystichon lonchitis-Fagetum*, *Laricetum deciduae*, *Rhododendro hirsuti-Fagetum*, *Ostryo-Fraxinetum orni* in *Omphalodo-Fagetum rhododendretosum hirsuti*. Na prodiščih Nadiže smo raziskali inicialne združbe in opisali novo subasociacijo *Epilobio-Scrophularietum caninae petasitetosum paradoxo*. Med florističnimi novostmi v Breginjskem kotu so tudi nova nahajališča naslednjih vrst: *Ophioglossum vulgatum*, *Cyperus esculentus*, *Iberis umbellatum*, *Cuscuta campestris*, *Schoenus nigricans* in *Peucedanum venetum*.

Podrobneje smo preučevali floro in vegetacijo Dolenje Trebuše in njene širše okolice ter na grebenu nad Gačnikom našli novo nahajališče vrste *Daphne blagayana*. Na pobočjih Jaloavnika in Koriške gore v Baški dolini smo našli razmeroma bogate populacije sibirske perunike, ki verjetno pripada endemični podvrsti *Iris sibirica* subsp. *erirrhiza*.

Ocena vplivov predvidenih hidroelektrarn med Šentiljem in Radenci na floro, favno in vegetacijo. Projekt Interreg II – Življenjski prostor spodnja murska dolina

Vodja projekta: A. Seliškar.

Sodelavci: M. Culiberg, A. Čarni, T. Čelik, B. Drovenik, M. Jarnjak, M. Lasan, A. Pirnat, M. Polž, R. Slapnik, U. Šile, S. Tome, D. Tome, B. Vreš, M. Zupančič, V. Žagar.

S standardnimi metodami popisovanja na terenu in ekološkimi raziskavami smo pripravili inventar in opise flore, favne in vegetacije, kar je bila osnova za izdelavo ocene vplivov načrtovanih elektrarn na življenjski prostor ob Muri. V jesenskem času so bili zbrani podatki analizirani in vključeni v GIS. Pripravili smo sezname ogroženih vrst in habitatov, jih ovrednotili po IUCN kriterijih in podali prikaz dejanskega stanja favne metuljev na raziskovanem območju, napoved vplivov brez in z morebitno izgradnjo predvidenih hidroelektrarn.

Monografija Alp

Vodja projekta: M. Zupančič.

Zunanji sodelavci, vodje podskupin: A. Barborič, T. Cevc, T. Cunder, P. Fister, I. Gams, V. Kolar-Planinšič, D. Mihelič, M. Naprudnik, M. Pleničar, J. Rakovec, V. Smole, M. Špes, I. Vrišer.

Začeli smo s pripravljalnimi deli, in sicer smo izdelali generalno vsebino monografije, ki jo podrobno členijo vodje podskupin za svoja področja. Zbiramo kompleksno ustrezno bibliografijo po področjih in pripravljamo geografske podlage za tematske karte.

Inventarizacija flore na območju Drežnice in okoliških vasi

Vodja projekta: I. Dakskobler.

Sodelavec: B. Čušin.

Prejšnje leto izdelani elaborat in floristično listo smo dopolnili z okoli 100 novimi taksoni, med katerimi so tudi (z novimi nahajališči) naslednje vrste: *Polypodium interjectum*, *Ranunculus aesonianus*, *Arctium nemorosum*, *Hierochloë australis*, *Potentilla sterilis* in *Stemmacantha rhapsantica*. Našli smo tudi nekaj obsežnejših nahajališč zdravilnih

rastlin ter pripravili dve trasi za turistično-strokovni ogled območja.

CORINE-Biotopi Slovenije. Projekt Phare.

Vodja projekta: A. Seliškar.

Sodelavci: J. Dobravec, S. Tome, B. Vreš.

V okviru projekta smo identificirali in izbrali evropsko pomembne habitate, rastlinske in živalske vrste, opisali izbrana mesta in jih vključili v GIS na osnovi standardnih in specialnih metod (CORINE biotopi) ter vključitev v evropsko podatkovno bazo. Skupno CORINovo listo ogroženih živalskih vrst smo dopolnili s slovenskimi ogroženimi vrstami metuljev in za vsako vrsto s seznama podali lokalitete na jstabilnejših populacij v Sloveniji.

Inventarizacija flore, vegetacije in favne na območju VM 6/3 – sanitarna deponija.

Vodja projekta: A. Seliškar.

Sodelavci: B. Drovenik, M. Jarnjak, M. Lasan, A. Pirnat, T. Seliškar, D. Tome, S. Tome, B. Vreš.

S standardnimi metodami smo pripravili inventar rastlinskih vrst ter živali iz skupin hroščev, kačjih pastirjev, metuljev, dvoživk, plazilcev in ptic in naravovarstveno oceno za vsako skupino ter za celotno raziskano območje. Izdelana je bila vegetacijska karta območja.

Mineralna sestava in struktura posameznih plasti v hišicah nekaterih vrst polžev (Gastropoda: Car ychiidae, Hydrobiidae, Vertiginidae, Clausiliidae, Helicidae) in njihova odvisnost od ekoloških parametrov

Vodja projekta v Sloveniji: R. Slapnik, D. Medakovič.

Sodelavci: V. Štamol.

Z metodo rentgenske difrakcije smo raziskovali sestavo lupine izvirskih polžev vrste *Belgrandiella fontinalis* (Schmidt 1847, Boeters 1970) in *Belgrandiella kuesteri* (Boeters 1970) (Gastropoda: Hydrobiidae) iz treh izvirov severovzhodne Slovenije. Dobljene rezultate bomo predstavili v obliki članka: The shell mineralogy of freshwater snails *Belgrandiella fontinalis* and *Belgrandiella kuesteri*

(Mollusca: Gastropoda: Hydrobiidae), ki je že v zaključni fazi.

Vegetacija na pohojenih tleh, kjer se pojavlja mnogo C4 rastlin v Sloveniji in Makedoniji in njen položaj v širših evropskih okvirih

Vodja projekta: A. Čarni, V. Matevski (zunanji sodelavec).

Sodelavci: M. Kostadinovski (zunanji sodelavec).

Vzorčili smo vegetacijo na pohojenih tleh po celotnem ozemlju Republike Makedonije. Napravili smo okrog 40 vegetacijskih popisov, v katerih dominirajo naslednje vrste: *Euphorbia chamaesyce* var. *chamaesyce*, *Euphorbia maculata*, *Euphorbia prostrata*, *Herniaria hirsuta*, *Lepidium ruderales*, *Plantago coronopus* in *Poa annua*. Sintaksonomska analiza bo pokazala sintaksonomsko pripadnost posameznih sintaksonov.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

Primerjava flore opuščanih gramoznic in Murinih mrtvic (Prekmurje)

Mlada raziskovalka: V. Babij, *mentor:* B. Vreš.

Nadaljuje se obdelava herbarijskega materiala z izbranih lokalitet vzdolž reke Mure (okoli 400 pol), ki je bil nabran v preteklih vegetacijskih sezonah, in analiza zbranih podatkov (florističnih popisov).

Paleovegetacijske raziskave kolišča Hočvarica na Ljubljanskem barju

Mlada raziskovalka: M. Jeraj, *mentorica:* M. Culiberg.

Jeseni 1998 smo ob arheološkem izkopavanju na kolišču Hočvarica na Ljubljanskem barju zbirali rastlinske fosilne makroostanke in naredili nekaj vrtin za pelodne analize. V zadnjem letu smo opravljali palinološke analize vzorcev iz severnega profila sonde in vzorcev iz vrtin, ter karpološke in antrakotomske analize. Peške vinske trte, nabrane v kulturni plasti, smo poslali v radiokarbonsko datacijo.

Ekološke raziskave dnevnih metuljev na Ljubljanskem barju

Mlada raziskovalka: T. Čelik, *mentor:* B. Drovenik.

Zbirali smo literaturo in kartografski material ter

pripravljali metodologijo za terensko delo, skaterim bomo pričeli v naslednji sezoni. Raziskovali bomo vrstno diverzitetu (to bo prva inventarizacija favne dnevnih metuljev na Ljubljanskem barju), porazdelitev vrst po habitatnih tipih in vzroke zanjo, mikrodistribucijo vrst znotraj habitata (izračun širine in prekrivanja ekoloških niš posameznih vrst) ter vpliv izrabe zemljišč na številčnost vrst in njihovo razporeditev. Na osnovi indeksov habitatnih vrednosti bomo ekološko ovrednotili habitate in določili območja z naravovarstveno prioriteto.

Vpliv regulacij nižinskih vodotokov na obrežno floro in njeno varovanje

Mlada raziskovalka: M. Kačičnik Jančar, *mentor:* B. Vreš.

Na osnovi popisov obrežne flore na 90 popisnih površinah ob Pšati, Radomlji, Milki in Kokrici je bila opravljena analiza flore med 3 skupinami popisnih površin: nevplovana obrežja, obrežja obdelana s kamnometi in obrežja na katerih je bilo odstranjeno naravno rastje niso pa bila drugače obdelana. Za naravovarstveno vrednoten je rezultatov so bili uporabljeni tudi posebej zbrani podatki o posameznih vodotokih in brežinah. Rezultati raziskave so bili zbrani, obdelani in predstavljeni v obliki magistrske naloge. Determiniran herbarijski material (okrog 400 pol) je v fazi računalniške obdelave, etiketiranja in vnosa v herbarijsko zbirko.

Javorjevi gozdovi gorskega sveta ilirske florne province

Mlada raziskovalka: P. Košir, *mentor:* L. Marinček. Naredili smo dodatne fitocenološke popise in dopolnili popise narejene v prvi vegetacijski sezoni. Sestoje smo uvrstili v tri novoopisane asociacije: *Omphalodo-Aceretum*, *Dentario polyphyllae-Aceretum* in *Lamio orvalae-Aceretum* in tako zaključili magistrsko delo.

Problemi kvalitativnega in kvantitativnega vzorčevanja talnih hroščev iz družin Scydmaenidae in Psephenidae

Mlada raziskovalka: A. Pirnat, *mentor:* B. Drove-nik

Kontinuirano vzorčenje bo dalo rezultate o favni, gostoti populacij in sezonski aktivnosti živali na območju Krma ter komentar k uporabljeni metodi vzorčenja. Terenske raziskave smo opravljali od aprila do novembra. Enako obdobje je predvideno za naslednje leto, kjer bomo v raziskavo vključili

tudi postavitev termografa. Vzorce smo sprotno sortirali, preko zime pa smo se lotili natančnejše analize nabranega materiala – prepariranja in določevanja vrst ter ureditve podatkov. S problematiko sistematike hroščev ter urejanjem zbirke smo se seznanili z delom zbranega materiala Biološkega inštituta ZRC SAZU in s pomočjo zbirke hroščev Prirodoslovnega muzeja Slovenije.

Jelovo-bukov gozd (Omphalodo – Fagetum s. lat.) v zahodnem delu ilirske florne province

Mladi raziskovalec: B. Surina; *mentor ja:* M. Zupančič in I. Dakskobler

Magistrski študij bo obsegal proučevanje gozdnega altimontanske asociacije jelovega bukova (*Omphalodo – Fagetum* var. geogr. *Anemone trifolia* Zupančič et Puncer nom. prov.) na območju Trnovskega gozda ter južnega in zahodnega dela Nanosa. Znanstveno fitocenoza ni definirana in je zaradi smrti fitocenologa I. Puncerja ostala nedodelana. Njegovi zapiski bodo podlaga za nadaljnje raziskave.

Združbe vrb (Salicetea purpureae, Alnetea glutinosae) ob Krki in Mirni

Mladi raziskovalec: U. Šile; *mentor:* A. Čarni.

Dopolnili smo število popisov narejenih v prvi vegetacijski sezoni. Sestoje uvrščamo v več asociacij: *Salicetum triandrae*, *Salicetum albae*, *Salicetum cinereae*, *Salicetum incano-purpureae*, TZ *Salix purpurea*-(*Salicetea purpureae*) in TZ *Salix triandra*-(*Salicetea purpureae*). Za pomoč pri fitocenološkem vrednotenju in uvrščanju sestojev smo uporabili določene ekološke parametre (nivo podtalnice, kapaciteto tal za vodo in redoks potencial). Fitocenološke popise smo obdelali tudi z numeričnimi metodami.

Ohranjanje in vrednotenje naravne in kulturne dediščine Baške grape

Sodelavec: I. Dakskobler.

Za Gozdarski inštitut Slovenije smo izdelali elaborat o rastlinstvu in rastju Baške doline. V njem smo našli značilne, redke ali fitogeografsko zanimive praprotnice in semenke te doline in glavne rastlinske združbe v katerih rastejo ter podali pregled dosedanjih florističnih in fitocenoloških objav.

Gozdni požari v Sloveniji

Sodelavec: I. Dakskobler.

Pod Zelenim robom, na severovzhodnem robu Tr-

novskega gozda nad dolino Trebuše smo našli manjše požarišče, kjer je pred nekaj leti ogenj uničil sestoje dveh gozdnih asociacij *Rhododendro hirsuti-Fagetum* in *Fraxino orni-Pinetum nigrae*. Popisali smo rastlinstvo na od požara prizadetih rastiščih omenjenih združb in ga primerjali z vrstno sestavo okoliških ohranjenih sestojev.

Botanični terminološki slovar

Sodelavec: A. Seliškar.

V komisiji je potekalo evidentiranje literature, določitev kvalifikatorjev in ključev ter izpisovanje izbranih terminov in prve redakcije geselskih člankov.

Strokovne podlage in priporočila za uravnotežen / trajnostni razvoj kmetijstva na Ljubljanskem barju.
Sodelavec: A. Seliškar.

V drugi fazi projekta je bila izdelana vegetacijska karta izbranih območij in v GIS-u povezana fitocenološkimi popisi. Izločene so bile površine primerne za gojenje ameriške borovnice. Na poskusni površini so bili opravljeni gnojilni poskusi in določena krmna kvaliteta posameznih rastlinskih vrst.

Emerald – pilotni projekt v Sloveniji

Sodelavca: A. Seliškar, B. Vreš.

Svet Evrope je Slovenijo, podpisnico Bernske konvencije, leta 1999 izbral kot eno izmed štirih držav za izvedbo pilotnega projekta Emerald. To je vseevropsko ekološko omrežje v katerem države podpisnice določijo območja posebnega naravovarstvenega pomena. V prvi fazi smo zbrali podatke o rastlinskih in živalskih vrstah in njihovih habitatih, ki so vključene v Bernski konvenciji in pripravili prve predloge za posebna območja. Pomemben del pilotnega projekta je zasnova organizacije obsežnejše naloge, ki bo temeljila na terenskih raziskavah.

Podatkovna baza FLOVEGSI

Sodelavci: V. Babij, T. Čelik, M. Kačičnik Jančar, M. Jeraj, A. Pirnat, A. Seliškar, B. Surina, B. Vreš, V. Žagar in zunanja sodelavca T. Seliškar in D. Tripin.

FLOVEGSI je podatkovna baza za hranjenje bioloških podatkov (floristični, favnistični in vegetacijski popisi, literaturni podatki idr.), ki temelji na enotnih in standardiziranih sistemskih bazah. Baza je nastajala od leta 1997. Omogoča analizo podatkov, izdelavo različnih izpisov (etikete, sezname flore in favne, vegetacijske tabele, karte razširje-

nosti z UTM mrežo ali kvadranti srednjeevropskega kartiranja ipd.), povezavo z GIS-om in pripravo podatkov za prenos v druge, npr. statistične programe. Program je postavljen na SQL strežniku, ki omogoča dostop do baze preko interneta.

Ohranjanje in primerno povečanje biotske pestrosti slovenskih gozdov

Vodja projekta: F. Ferlin (Gozdarski inštitut).

Sodelavec: M. Zupančič.

Sodeluje glede na gozdno vegetacijsko problematiko v Sloveniji.

Vpliv simbiotov na koreninski sistem gozdnih ekosistemov

Vodja projekta: H. Kraigher (Gozdarski inštitut).

Sodelavec: M. Zupančič.

Za projekt opravlja fitocenološke raziskave na raziskovanih območjih v Sloveniji. Hkrati je v okviru programa somentor dvema mladima raziskovalcema.

Biotska raznovrstnost glavnih endofitov ter njihov vpliv na prehranjevalne značilnosti žuželk

Vodja projekta: M. Jure (Gozdarski inštitut).

Sodelavec: M. Zupančič.

Izdeluje fitocenološke analize gozdnih združb na izbranih raziskovanih ploskvah.

B. Drovenik, A. Seliškar, B. Vreš in V. Žagar so vodili strokovno ekskurzijo mednarodnega društva Internationale CLUSIUS – Forschungsgesellschaft v Triglavski narodni park, 4.-7.7.

A. Pirnat je bila somentorica koleopterološke skupine na Raziskovalnem taboru študentov biologije v Šalovcih, 21.-31.7.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Vodja: O. Dežman Jokič

V letu 1999 se je knjižnični fond povečal za 394 enot: za 270 enot periodike in 124 knjig (nakupi, darila in zamenjave). 17 obiskovalcev in 24 sodelavcev si je izposodilo 1244 knjig. Knjižnica deluje v okviru Biblioteke SAZU.

Tajništvo: B. Šuštar, P. Renko

V tajništvu inštituta je bilo v letu 1999 prejetih 75 in oddanih 124 uradnih dopisov.

OBISKI V INŠTITUTU

- István Danza, Univerza v Keszthelyu, 21.-22.7. obdelava ruderalne vegetacije zahodne Madžarske.
- Dan Gafta, Univerza v Cluju, 17.9.: bioklimatska delitev Slovenije
- Prof. dr. Vlado Matevski, mag. Mitko Kostadinovski, določanje rastlinskega materiala in študij primerjalnih fitocenoz, 19.-30.8
- Dr. Davorin Medaković, Zavod za istraživanje mora Rovinj, Institut »Ruđer Bošković«, Hrvaška 11.-16.10.99, 30.11.-6.12.99, 28.-30.12.: analiza strukture polžjih hišic in nabiranje malakološkega materiala.
- Prof. Dr. Adolf Riedel, Muzeum i instytut zoologii P. A. N. Warszawa, Poljska, 14.5.: strokovni obisk.
- Prof. Dr. Andrzej Wiktor Museum of Natural History, Wrocław University, Poljska, 14.5.: strokovni obisk.
- Dr. Beata Pokryszko, Museum of Natural History, Wrocław University, Poljska, 14.5. strokovni obisk.
- Dr. Ewa Stworzewicz, Institute of Systematics and Evolution of Animals Polish Academy of Sciences, Poljska, 14.5.: strokovni obisk.

DOKTORSKA IN MAGISTRSKA DELA

Marjeta Jeraj

*Medsebojno prepoznavanje raznos polnih partnerjev iz alopatričnih populacij pri stenicah vrste *Nezara viridula* (L.) (Heteroptera: Pentatomidae), Oddelek za biologijo, Biotehniška fakulteta, Ljubljana, 9.4. – magistrsko delo.*

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Metka Culiberg

European Pollen Database Training Course, Arles, 13.-18. 3.

Božidar Drovenik

Prirodoslovni muzej na Dunaju 26.-28.2., določevanje hroščev.

Zoološki muzej v Münchnu, 13. 3., določevanje hroščev in predavanja.

Prirodoslovni muzej Stuttgart, 31.10., določevanje hroščev in predavanja.

Prirodoslovni muzej Frankfurt, 3.-5.11., določevanje hroščev.

Andraž Čarni

Prirodno-matematični fakultet, Univerzitet Sv. Kiril i Metodij, Skopje, 25.6.-11.7.: raziskave vegetacije na pohojenih tleh.

Università degli studi di Ancona, 12.-17.7.: raziskave gozdnih robov.

Marjeta Jeraj

European Pollen Database Training Course, Arles, 15.-16.3.

Short Courses in Environmental Palaeoecology for MSc and PhD Students 1999/2000, Environmental Change Research Centre, University College London: Introduction to Pollen Analysis, 29.11.-3.12., Introduction to Macrofossil Analysis, 6.12.-10.12.

Rajko Slapnik

Zavod za istraživanje mora Rovinj, Institut »Ruđer Bošković«, 20.-21. 12.: priprava malakološkega materiala za rentgensko difrakcijo.

Hrvatski prirodoslovni muzej, Zagreb, 21.-23. 12.: determinacija malakološkega materiala

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Metka Culiberg, Andrej Seliškar, Branko Vreš
Flora, vegetation, and palaeovegetation of the alpine, dinaric, sub-mediterranean, and sub-pannonian regions in Slovenia. 42. simpozij mednarodne zveze za preučevanje vegetacije (IAVS), Bilbao, 29.7.

Andraž Čarni

The present state of Monitoring of vegetation changes in Slovenia. Networking of Long-term Integrated Monitoring In Terrestrial Systems, Institute of Terrestrial Ecology, Oxford, 25.3.

The significance of endemic species in various syntaxa in the Balkans. Workshop: the role of endemism in syntaxonomy, Italian Association of Phytosociology, Trst, 7.5.

Andraž Čarni, Marjan Jarnjak

Correlation between vegetation and bioclimatic in-

dices in Slovenia. 42nd Annual Symposium of the IAVS, Bilbao, 30.7.

Bioklima in vegetacija Slovenije. Flora in vegetacija Slovenije, Botanično društvo, Ljubljana, 27.11.

Andraž Čarni, Mitko Kostadinovski, Vlado Matovski

Saum vegetation (Trifolio-Geranietaea) in the Republic of Macedonia. 8th International workshop European vegetation survey, Università di Roma » La Sapienza« & A.N.P.A., Rome, 20.3.

Andraž Čarni, Tomaž Hrovat

Petasites albus-dominated and some other nitrophilous saum communities in SE Slovenia. 21. Tagung der Ostalpin-Dinarischen Gesellschaft für Vegetationskunde, Pontresina, 18.7.

Vegetacija gozdni posek na dinarskem visokem krašu. Flora in vegetacija Slovenije, Botanično društvo, Ljubljana, 27.11.

Andraž Čarni, Tomaž Hrovat, Lojze Marinček, Urban Šile, Igor Zelnik

Biološki, krajinski in naravovarstveni vidik urejanja cestnih brežin in obcestnega prostora. Cestarski dnevi '99, Družba za raziskave v cestni in prometni stroki Slovenije, Murska Sobota, 22.10.

Boško Čušin

*Inicialne združbe na prodiščih reke Nadiže v zahodni Sloveniji (asociacija *Epilobio-Scrophularietum caninae* W. Koch & Br.-Bl. ex Müller 1974)*. Flora in vegetacija Slovenije Ljubljana, 26.11.

Igor Dakskobler

*Fitocenološka oznaka rastišč endemične vrste *Moehringia villosa* (Wulfen) Fenzl (Caryophyllaceae)*. Flora in vegetacija Slovenije, Ljubljana, 26.11.

Božidar Drovenik

Biološke raziskave ob Muri in v okolici. Koroško entomološko društvo, Celovec, 14.11.

Žuželke v urbanem okolju. Seminar Živa bitja v urbanem okolju. Zavod RS za šolstvo, Ljubljana, 1.-2.10.

Božidar Drovenik, Branko Vreš

Predstavitev flore in favne Mozirskega. Male sive celice, Mozirje, 17.9.

Tomaž Hrovat, Damjan Oražem

Sistem in značilnosti vzdrževanja gozdnih cest v Sloveniji. Cestarski dnevi '99, Družba za raziskave v cestni in prometni stroki Slovenije, Murska Sobota, 22.10.

Mitja Kaligarič, Andrej Seliškar

Classification of seminatural and natural grasslands in Slovenia. Delavnica National Grassland Inventory, Nizozemska kraljeva zveza za varstvo narave in Daphne—center za uporabno ekologijo, Bratislava, 31.1.

Opis posameznih enot kartiranja travnišč. Seminar Kartiranje travnišč Slovenije Prirodoslovno društvo Slovenije, Ljubljana, 8.5.

Lojze Marinček, Petra Košir

*Prispevek k sinsistematiki združbe *Isopyro-Fagetum* Košir 1962*. Flora in vegetacija Slovenije, Botanično društvo, Ljubljana, 26.11.

Andrej Seliškar

*New geographical variant of *Ranunculo hybridi-Caricetum sempervirentis* in south-eastern Alps in Slovenia*. 8. delavnica Evropske vegetacijske raziskave, Rim, 20.3.

Praktična navodila za kartiranje travnišč. Seminar Kartiranje travnišč Slovenije, Prirodoslovno društvo Slovenije, Ljubljana, 8.5.

Habitatni tipi in kartiranje vegetacije. Seminar Živa bitja v urbanem okolju. Zavod RS za šolstvo, Ljubljana, 1.-2.10.

*Travnica zveze *Arrhenatherion Koch 1926* v Sloveniji*. Simpozij Flora in vegetacija Slovenije, Botanično društvo Slovenije, Ljubljana, 26.11.

Rajko Slapnik

*Mobility of *Zospeum isselianum* POLLONERA, 1886 (Gastropoda, Pulmonata, Carychiidae) in the Kamnik-Savinja Alps cave (Slovenia) – preliminary observation*. The XIV. International Symposium of Biospeleology, Makarska, 21.9.

Urban Šile

*Združba z vrsto *Festuca rubra* kot dominantno vrsto na cestnih brežinah*. Flora in vegetacija Slovenije, Botanično društvo Slovenije, 22.11.

Urban Šile, Boško Čušin

*The association *Salicetum incano-purpureae* Silinger 1933 on the gravel banks of the river Nadiža*

(NW Slovenia). 21. Tagung der Ostalpin-Dinarischen Gesellschaft für Vegetationskunde, Pontresina, 18.7.

Branko Vreš

Rastlinstvo v urbanem okolju in floristično kartiranje. Seminar Živa bitja v urbanem okolju. Zavod RS za šolstvo, Ljubljana, 1.-2.10.

Branko Vreš, Andrej Seliskar, Tomaž Seliskar
FLOVEGSI database connecton to TURBOVEG. 8. delavnica Evropske vegetacijske raziskave, Rim, 20.3.

Igor Zelnik, Andraž Čarni, Lojze Marinček, Andrej Martinčič, Urban Šilc

Ekološka in vegetacijska problematika ozelenitve in stabilizacije obcestnih brežinah. Flora in vegetacija Slovenije, Botanično društvo Slovenije, Ljubljana, 26.11.

MENTORSTVO

Metka Culiberg je bila mentorica doktorandki mag. Marjeti Jeraj.

Andraž Čarni je bil mentor magistandu Urbanu Šilcu.

Igor Dakskobler je bil somentor magistrandu Boštjanu Surini.

Božidar Drovenik je bil mentor magistrandki Aljoši Pirnat in doktorandki mag. Tatjani Čelik.

Lojze Marinček je bil mentor magistrandki Petri Košir.

Rajko Slapnik je bil mentor doktorandu Matjažu Kuntnerju.

Branko Vreš je bil mentor magistrandkama Valeriji Babij in Martini Kačičnik Jančar.

Mitja Zupančič je bil somentor magistrandu Boštjanu Surini ter doktorandoma mag. Gregorju Božiču in mag. Ladu Kutnarju.

IZBRANA BIBLIOGRAFIJA, vir: vzajemna baza podatkov COBISS/COBIB

ČLANKI IN SESTAVKI

Izvirni znanstveni članek

BABIJ, Valerija, TRPIN, Darinka, VREŠ, Branko. Approaches to mapping the flora of Slovenia and the connection with mapping the flora of Europe. V: Chorological problems in the European flora (Acta botanica Fennica, 162). Helsinki, 1999, str. 79-84, ilustr. [COBISS-ID 10957101]

CULIBER Gmetka. Palaeobotany in Slovene Archaeology. Arheol. vestn., 1999, letn. 50, str. 323-331, ilustr. [COBISS-ID 13259821]

DAKSKOBLER, Igor. Contribution to the knowledge of the association Fraxino orni-Pinetum nigrae Martin-Bosse 1967. Wissenschaftliche Mitteilungen aus dem Niederösterreichischen Landesmuseum, 1999, bd. 12, str. 25-52, ilustr. [COBISS-ID 13014061]

DAKSKOBLER, Igor. Gozdna vegetacija Zelenega potoka v dolini Idrije (zahodna Slovenija) = Forest vegetation of the Zeleni Potok Gorge in the Idrija Valley (western Slovenia). Razpr. - Slov. akad. znan. umet., Razr. naravosl. vede, 1999, letn. 40, str. 103-194, ilustr. [COBISS-ID 13658669]

DAKSKOBLER, Igor, SELIŠKAR, Andrej, VREŠ, Branko. *Stellaria nemorum* L. and *S. montana* Pierrat (Caryophyllaceae) in the forest communities of Slove-

nia. Folia geobot., 1999, 34, str. 115-125, ilustr. [COBISS-ID 12879149]. V: Ecology of closely related plant species (Special features in biosystematics and biodiversity, 3). IJppsala: Opulus Press, 1999, str. 121-131, ilustr. [COBISS-ID 12879661]

DROVENIK, Božidar. Novosti v favni vodnih hroščev v Sloveniji (Coleoptera: Haliplidae, Dytiscidae in Gyrididae). Acta entomol. slov. (Ljubl.), 1999, letn. 7, št. 1, str. 31-41. [COBISS-ID 11533357]

DROVENIK, Božidar, JARNJAK, Marjan, SELIŠKAR, Andrej, VREŠ, Branko. The Habitat survey of Slovenian Alps and Dinaric Mountains, and future perspectives. V: Biotopkartierung im Alpenraum, 1997: (Tagungsbeiträge) (Sauteria, 10). Salzburg: A. Just, 1999, str. 11-21. [COBISS-ID 12878125]

JOGAN, Nejc, BAČIČ, Tinka, VREŠ, Branko. Prispevek k spoznavanju flore okolice Ormoža (vzhodna Slovenija). Nat. Slov., 1999, letn. 1, št. 1, str. 5-28. [COBISS-ID 10573529]

KOŠIR, Petra, MARINČEK, Alojz. Predhodno poročilo o raziskavah javorjevih gozdov v Sloveniji = Preliminary report on research of maple forests in Slovenia. Acta biol. slov., 1999, letn. 42, št. 3, str. 53-58. [COBISS-ID 10577369]

KUNTNER, Matjaž, SKET, Boris, BLEJEC, Andrej. A comparison of the respiratory system in some cave and

surface species of spiders (Aranea, Dysderidae). J. arch-nol., 1999, letn. 27, str. 142-148. [COBISS-ID 10126809]

MARINČEK, Lojze, ČARNI, Andraž, ŠILC, Urban. Vegetation science in revegetation and stabilisation of slopes in the motorway network of Slovenia. V: Nature and culture in landscape ecology. Prague, 1999, str. 273-282, ilustr. [COBISS-ID 13266733]

MARINČEK, Lojze, ŠILC, Urban. Association of Hacquetio Epipactidis-Quercetum cerris in the Lož Valley in Slovenia. Wissenschaftliche Mitteilungen aus dem Niederösterreichischen Landesmuseum, 1999, bd. 12, str. 63-76, ilustr. [COBISS-ID 13014317]

MEDAKOVIĆ, Davorin, SLAPNIK, Rajko, GRŽETA, Biserka, POPOVIĆ, Stanko. The shell mineralogy of subterranean snails *Zospeum alpestre* (Freyer 1855) and *Zospeum isselianum* (Pollonera 1886) (Mollusca: Gastropoda: Carychiidae). Period. biol., 1999, vol. 101, no. 2, str. 143-149. [COBISS-ID 12773165]

ZUPANČIČ, Mitja. Novosti o gozdno-grmišni vegetaciji slovenskega submediterana = Some news about forest-shrub vegetation of Slovenia's Sub-Mediterranean. Razpr. - Slov. akad. znan. umet., Razr. naravosl. vede, 1999, letn. 40, str. 195-313, ilustr. [COBISS-ID 13659181]

ZUPANČIČ, Mitja, SMOLE, Vera. Fitogeografska delitev Slovenije in leksična raznolikost slovenskih narečij. Tradit. - Inšt. slov. narodop. Ljublj., 1999, 28, 1, str. 259-268. [COBISS-ID 13727789]

ZUPANČIČ, Mitja, ŽAGAR, Vinko. Asociacija Arunco-Aceretum Moor 1952 v severovzhodni Sloveniji = The association Arunco-Aceretum Moor 1952 in north-eastern Slovenia. Razpr. - Slov. akad. znan. umet., Razr. naravosl. vede, 1999, letn. 40, str. 315-361, ilustr. [COBISS-ID 13659693]

ZUPANČIČ, Mitja, ŽAGAR, Vinko. Rotföhrenwald am Zusammenfluß der Sava Dolinka und Sava Bohinjka : (Slowenien, Oberkrain) (Vorläufiger Bericht). Wissenschaftliche Mitteilungen aus dem Niederösterreichischen Landesmuseum, 1999, bd. 12, str. 151-160. [COBISS-ID 13014573]

Strokovni članek

JOGAN, Nejc, BAČIČ, Tinka, VREŠ, Branko. Poročilo o delu botanične skupine. V: Raziskovalni tabor študentov biologije, Središče ob Dravi '97. Ljubljana: Zveza za tehnično kulturo Slovenije, Gibanje Znanost mladini, 1999, str. 47-49. [COBISS-ID 13314093]

MARINČEK, Lojze. Izboljšanje konkurenčnosti z elektronskim poslovanjem : kaj storiti danes, da bo šlo jutri

hitreje? V: Izboljšanje konkurenčnosti z elektronskim poslovanjem: kaj storiti danes, da bo šlo jutri hitreje? : tematska številka (Organizacija, Letn. 32, 1999, št. 3). Kranj: Moderna organizacija, 1999, str. 121. [COBISS-ID 368972]

Objavljeno vabljeno predavanje na strokovni konferenci

ČARNI, Andraž, HROVAT, Tomaž, MARINČEK, Lojze, ŠILC, Urban, ZELNIK, Igor. Biološki, krajinski in naravovarstveni vidik urejanja cestnih brežin in obcestnega prostora. V: Zbornik bienalnega strokovnega srečanja. Ljubljana: DRC, Družba za raziskave v cestni in prometni stroki Slovenije, 1999, str. 151-161, ilustr. [COBISS-ID 12775213]

Objavljeno predavanje na znanstveni konferenci

JARNJAK, Marjan, TRETJAK, Ana. Satellite scanned data in the function of vegetation mapping = Satelitsko skenirani podatki za kartiranje vegetacije. Razpr. - Druš. meteorol. Slov., 1999, pos. št., str. 11-21, ilustr. [COBISS-ID 13872685]

KALIGARIČ, Mitja, SELIŠKAR, Andrej. Classification of semi-natural and natural grasslands in Slovenia. V: Proceedings of the technical workshop on national grassland inventory, January 31 and February 1-2, 1999, Bratislava. Bratislava: Royal Dutch Society for Nature Conservation: Daphne - Centre for Applied Ecology, 1999, str. 62. [COBISS-ID 8941320]

Objavljeno predavanje na strokovni konferenci

DAKSKOBLER, Igor. Fitocenološka opredelitev gozdnih sestojev na skrajnostnih rastiščih v tolminskem gozdnogospodarskem območju. V: Tudi varovalni gozd je gozd: posvet o pomenu varovalnih gozdov. Trenta, 1999, str. 10-14. [COBISS-ID 13556525]

Objavljeni poster ali povzetek posterja na znanstveni konferenci

CULIBERG, Metka, SELIŠKAR, Andrej, VREŠ, Branko. Flora, vegetation, and palaeovegetation of the Alpine, Dinaric, Sub-Mediterranean, and Sub-Pannonian regions in Slovenia. V: Vegetation and climate. Victoria-Gazteiz: Servicio Central de Publicaciones del Gobierno Vasco, 1999, str. 41. [COBISS-ID 12418093]

ČARNI, Andraž, HROVAT, Tomaž. Petasites albus dominated and some other nitrophilous saum communities in SE Slovenia. V: Tagung in Pontresina, 17.-21. Juli 1999 : Kurzfassung = Abstracts. Pontresina, 1999, str. 17-18. [COBISS-ID 11869741]

ČARNI, Andraž, JARNJAK, Marjan. Bioklima in vege-

tacija Slovenije = Bioclimate and vegetation of Slovenia. V: Zbornik izvlečkov referatov simpozija Flora in vegetacija Slovenije 1999, 26. in 27. 11. 1999 v Ljubljani. Ljubljana: Botanično društvo Slovenije, 1999, str. 15. [COBISS-ID 13151277]

ŠILC, Urban. Združba z vrsto *Festuca rubra* kot dominantno vrsto na cestnih brežinah = Community with *Festuca rubra* as dominant species on roadside slopes. V: Zbornik izvlečkov referatov simpozija Flora in vegetacija Slovenije 1999, 26. in 27. 11. 1999 v Ljubljani. Ljubljana: Botanično društvo Slovenije, 1999, str. 23. [COBISS-ID 13154093]

ŠILC, Urban, ČUŠIN, Boško. The Association *Salicetum incano-purpureae* Sillinger 1933 on the gravel banks of the River Nadiža (NW Slovenia). V: Tagung in Pontresina, 17.-21. Juli 1999: Kurzfassung = Abstracts. Pontresina, 1999, str. 21. [COBISS-ID 11869229]

ZELNIK, Igor, ČARNI, Andraž, MARINČEK, Lojze, MARTINČIČ, Andrej, ŠILC, Urban. Ekološka in vegetacijska problematika ozelenitve in stabilizacije obcestnih brežinah = The ecological and vegetational problems of the revegetation and stabilisation of slopes in the motorway network. V: Zbornik izvlečkov referatov simpozija Flora in vegetacija Slovenije 1999, 26. in 27. 11. 1999 v Ljubljani. Ljubljana: Botanično društvo Slovenije, 1999, str. 25. [COBISS-ID 13154349]

Poglavje ali samostojni sestavek v strokovni knjigi

CULIBERG, Metka. Vegetacija Krasa v preteklosti. V: Kras : pokrajina, življenje, ljudje. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 1999, str. 99-102, ilustr. [COBISS-ID 13583661]

KALIGARIČ, Mitja, SELIŠKAR, Andrej. Flora in vegetacija Krasa. V: Kras: pokrajina, življenje, ljudje. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 1999, str. 102-114, ilustr. [COBISS-ID 13583917]

ZUPANČIČ, Mitja. Gozdna in grmiščna vegetacija krasa. V: Kras : pokrajina, življenje, ljudje. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 1999, str. 114-123, ilustr. [COBISS-ID 135R4173]

Sestavek v enciklopediji

CULIBERG, Metka, Šercelj, Alojz. V: Enciklopedija Slovenije. 1. natis. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999, zv. 13: Š-T, str. 30. [COBISS-ID 1331G653]

Objavljena recenzija, prikaz knjige, kritika

SELIŠKAR, Andrej. Ob izidu novega določevalnega ključa Mala flora Slovenije. *Proteus*, 1999, letn. 62, št. 4, str. 176-178, ilustr. [COBISS-ID 8127031]

Predgovor, spremna beseda

MARINČEK, Lojze. Približevanje Slovenije Evropski uniji: uvodnik. *Raziskovalec*, 1999, let. 29, št. 2, str. 2-3. [COBISS-ID 398668]

MONOGRAFIJE

Znanstvena monografija

ZUPANČIČ, Mitja. Smrekovi gozdovi Slovenije = Spruce forests in Slovenia (Dela, 36). Ljubljana: Slovenska akademija znanosti in umetnosti, 1999. 222 str., ilustr., tabele. [COBISS-ID 76721664]

Strokovna monografija

CULIBERG, Metka, KRANJC, Andrej. Kras : pokrajina, življenje, ljudje. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 1999. 321 str., ilustr. [COBISS-ID 104431104]

Priročniki, slovarji, leksikoni

BEDJANIČ, Matjaž, BELEC, Zoran, KEUC, Boris, ŠORGO, Andrej, VOGRIK Milan, VOGRIK, Nuša, VREŠ, Branko, KALIGARIČ, Mitja, ŽIBERNA, Igor. Krajinski park Rački ribniki – Požeg : vodnik. Rače: Društvo za proučevanje ptic in varstvo narave, 1999. 152 str., ilustr. [COBISS-ID 44088321]

MARTINČIČ, Andrej, WRABER, Tone, JOGAN, Nejc, PODOBNIK, Andrej, RAVNIK, Vlado, TURK, Boris, VREŠ, Branko. Mala flora Slovenije : ključ za določanje praprotnic in semenk. 3., dop. in spremenjena izd. Ljubljana: Tehniška založba Slovenije, 1999. 845 str., ilustr. [COBISS-ID 99439616]

Poročilo o znanstvenoraziskovalni nalogi

BARIČEVIČ, Dea, ZUPANČIČ, Alenka, BARTOL, Tomaž, SELIŠKAR, Andrej, VREŠ, Branko, FILIPIČ, Metka, PEPELNJAK-GALIČ, Marija, ERŽEN-VODENIK, Maša, UMEK, Andrej, PROŠEK, Mirko, KRAŠNA, Adolf, SIMONOVSKA, Breda. Alternativno koriščenje za Slovenijo perspektivnih zdravilnih in aromatičnih rastlin (*Salvia officinalis* G.) in njihovo vrednotenje : zaključno poročilo o rezultatih raziskovalnega projekta v letu 1998. Ljubljana: Biotehniška fakulteta, Oddelek za agronomijo, 1999. 5, [50] f. [COBISS-ID 2484601]

BRANCELJ, Anton, GABERŠČIK, Alenka, TOME, Davorin, URBANČIČ, Olga, MAZEJ, Zdenka, MURI, Gregor, ŠIŠKO, Milijan, JEREBIČ, Andreja, JERAN, Zvonka, LOJEN, Sonja, VREČA, Polona, JAČIMOVIČ, Radojko, CULIBERG, Metka, OGRIN, Darko. Slovenska alpska jezera: paleoekologija in ekologija (SLO-Alpe) – procesi eutrofizacije v visokogor-

skih jezerih: letno poročilo o rezultatih raziskovalnega projekta v letu 1998. Ljubljana: Nacionalni inštitut za biologijo, 1999. 29 str. [COBISS-ID 8820953]

DROVENIK, Božidar, VREŠ, Branko, SELIŠKAR, Andrej, ZUPANČIČ, Mitja, ŽAGAR, Vinko, ČARNI, Andraž, KAČIČNIK JANČAR, Martina, ŠILC, Urban, TOME, Davorin, TOME, Staša, POVŽ, Meta, ZABRIC, Daša, SLAPNIK, Rajko. Ocena vplivov izravnalnega bazena HĚ Moste na floro, vegetacijo, favno in habitate in določitev omilitvenih ukrepov: zaključno poročilo. Ljubljana: Biološki inštitut, ZRC SAZU, 1999. 95 str., ilustr. [COBISS-ID 81909]

JANŽEKovič, Franc, DROVENIK, Božidar, DEVE-TAK, Dušan. Inventarizacija in naravovarstvena valorizacija favne: hrošči (Coleoptera) – Krajski park Smrekovec. Maribor: Univerza, Pedagoška fakulteta, 1999. 9 f. [COBISS-ID 9193736]

MAČEK, Jože, ČELAR, Franci, GOMBOC, Stanislav, TRDAN, Stanislav, MILEVOJ, Lea, DROVENIK, Božidar. Specifični problemi varstva rastlin v kmetijski pridelavi Slovenije, CRP Zemlja (Kmetijstvo in podeželje) za leto 1995 zaključno poročilo o rezultatih opravljenega raziskovalnega dela na področju ciljnih programov (CRP). Ljubljana: Biotehniška fakulteta, Oddelek za agronomijo, 1999. 36, [31] f., grafični prikazi. [COBISS-ID 2435961]

SELIŠKAR, Andrej, CULIBERG, Metka, ČARNI, Andraž, ČELIK, Tatjana, DROVENIK, Božidar, JARNJAK, Marjan, KOŠIR, Petra, PIRNAT, Aljoša, SLAPNIK, Rajko, ŠILC, Urban, VREŠ, Branko, ZUPANČIČ, Mitja, ŽAGAR, Vinko, CARNELUTTI, Jan, LASAN, Mojmir, POVŽ, Meta, TOME, Davorin, TOME, Staša. Ocena vplivov predvidenih hidroelektrarn med Šentiljem in Rдени in floro, favno in vegetacijo: Projekt Interreg II – Življenjski prostor spodnja Murska dolina: [poročilo]. Ljubljana: Biološki inštitut Jovana Hadžija, ZRC SAZU, 1999. 95 str. [COBISS-ID 82165]

SELIŠKAR, Andrej, DROVENIK, Božidar, JARNJAK, Marjan, PIRNAT, Aljoša, VREŠ, Branko, LASAN, Mojmir, SELIŠKAR, Tomaž, TOME, Staša, TOME, Davorin. Inventarizacija flore, vegetacije in favne na območju VM 6/3 – sanitarna deponija: zaključno poročilo. Ljubljana: Znanstvenoraziskovalni center SAZU, Biološki inštitut Jovana Hadžija, 1999. 29 str. [COBISS-ID 81653]

Elaborat, predstudija, študija

ČARNI, Andraž, JARNJAK, Marjan, KOŠIR, Petra, MARINČEK, Lojze, ŠILC, Urban, ZELNIK, Igor. Urejanje cestnih brežin in čestne okolice na biološko-ekološki osnovi. Ljubljana: Biološki inštitut ZRC SAZU, 1999. 143 str., ilustr. [COBISS-ID 10184493]

CULIBERG, Metka, DRUŠKOVIČ, Blanka, KOTAR, Marijan, LOVKA, Milan, ŠERCELI, Alojz, ZUPANČIČ, Mitja, ŽAGAR, Vinko. Smreka (*Picea abies* L./ Karsten) v Sloveniji. Ljubljana: Biološki inštitut Jovana Hadžija ZRC SAZU, 1999. 180 str., ilustr. [COBISS-ID 12427053]

DAKSKOBLER, Igor, ČUŠIN, Boško. Oznaka rastlinstva in rastja drežniškega območja na Kobariškem. Tolmin: Biološki inštitut ZRC SAZU, Regijska raziskovalna enota Tolmin, 1999. 30 f. [COBISS-ID 10143021]

PAČNIK, Leopolda, SELIŠKAR, Andrej. Trajnostni razvoj v alpskem svetu: kartiranje zemljišč v dolini Tople: poročilo. Velenje: ERICO, 1999. III, 24 f., karte. [COBISS-ID 152022]

Druge monografije in druga zaključena dela

ZUPANČIČ, Mitja, ŽAGAR, Vinko. Karta vegetacije: Stara smodnišnica v Sežani, Strokovne podlage za območje ZC37, Karta 4. [Ljubljana], 1999. Vegetacijska karta, merilo 1:5.000. [COBISS-ID 13310765]

SUMMARY

The institute was founded in 1950. It is part of the Scientific Research Centre of the Slovenian Academy of Sciences and Arts. It is staffed by 17 researchers and 6 associates.

The main task of the institute is to investigate the natural heritage of Slovenia and to transform knowledge into application. The work in the institute is organised in working units according to the subject dealt with: 1.) Flora: polymorphism, endemism and horology of plants; 2.) Fauna of certain animal groups (bipeds, molluscs, beetles, butterflies, rep-

tiles)– taxonomy, zoo geography and evolution and zoocenoses; 3.) Vegetation – vegetation science (phytosociology), structure, vegetation maps and ecology; 4.) Paleovegetation – history of vegetation.

The research work consist of several fundamental and applicative projects and tasks: Flora, vegetation and fauna in Slovenia and in neighbouring areas; Restructuring of road slopes on the biological and ecological bases; Flora, vegetation and fauna of the Mura river and its hinterband; Spruce tree

(*Picea abies* (L.) Karsten) in Slovenia; Biological inventory taking of the Sava river; Inventory taking of the insect fauna (Coleoptera and Lepidoptera) in the Slovenian Alpine area; Taxonomical and ecological investigation, of snails (*Mollusca*) in the Alps; Flora and vegetation of the Posočje region; The evaluation of impact of the planned (anticipated) hydroelectric power stations between Šentilj and Radenci on the flora, fauna and vegetation, Project Interreg II – Living space in the lower Mura valley; Inventory taking of the flora in the area of Drežnica and in neighbouring villages; CORINE biotopes – Implementation of the CORINE biotopes database in Slovenia, collection of the data of fauna, flora and habitats and integration into the European standardized database; Inventory taking of the flora, fauna and vegetation in the VM 6/3 area – sanitary landfill; Mineral composition and structure of individual layers in the shells of certain species of molluscas and their dependence on the ecological conditions; The vegetation of thermophilic trampled habitats rich in C4 plants in Slovenia and Macedonia and its position in the broader European scale; Comparison of the flora of abandoned quarries and of the Mura stagnant pools; Ecological investigation of the The paleovegetational investigation of the pile dwell Hočevarica on the Ljubljana moor. Ecological investigation of

butter flies on the Ljubljana moor. The impact of regulation of lowland waterstreams on the riparian flora and its protection; Noble leaf tree forests; The *Omphalodo-Fagetum* in the western part of the Illirian floral province; Zoocenotical investigations of the edaphic beetles *Scymaenidae* and *Pselaphidae*; Willow communities along the Krka and Mirna river; Protection and proper increase of biodiversity in the Slovenian woodland; Emerald – pilot study in Slovenia; Botanical terminological dictionary; Forest fires in Slovenia; Conservation and evaluation of the natural and cultural heritage of Baška grapa; Protection and Database FLOVEGSI; The expertises and recommendations for sustainable development of agriculture on the Ljubljansko barje. Influence of symbiotic organisms on root system in forest ecosystems; Biodiversity of fungal endophytic organisms and its influence on nutrition characteristics of insects.

Other institutions and associates also participated in our projects. The results achieved are an important contribution to the knowledge of flora and fauna (natural heritage of Slovenia) and they explain the taxonomy, horology, dynamics, ecology of species and ecosystems. The results are directly used in praxis (environment evaluation measures, reconstruction of road slopes).

INŠTITUT ZA MEDICINSKE VEDE

ZNANSTVENI SVET

Akad. prof. dr. Lidija Andolšek Jeras, akad. prof. dr. Marjan Kordaš (predsednik), akad. prof. dr. Andrej O. Župančič, dr. Majda Černič Istenič, dr. Barbara Rojnik.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnica: akad. prof. dr. Lidija Andolšek Jeras
Znanstvene sodelavke: dr. Majda Černič Istenič (od 1.10. – d.d.r.), dr. Baraba Rojnik (d.d.r.), dr. Dušanka Kneževič Hočevar (od 1.12.)
Strokovna sodelavka: mag. Dunja Obersnel Kveder
Asistent: Andrej Kveder, mladi raziskovalec

TEMELJNE RAZISKAVE

Rodnostno vedenje Slovencev
Vodja projekta: M. Černič Istenič
Sodelavci: D. Obersnel Kveder, A. Kveder, B. Rojnik, D. Kneževič Hočevar

Pojav novih tipov gospodinjstev in družinskih oblik v zadnjih desetletjih v Evropi sovпада s spremembami v njeni demografski sliki: zelo nizki ravni rodnosti in staranjem prebivalstva. Predpostavlja se, da obstaja medsebojna povezanost med razširjanjem novih družinskih oblik in rodnostnim vedenjem prebivalstva. V zvezi s tem smo v preteklem letu proučevali rodnost žensk, ki živijo v različnih partnerskih skupnostih: 1. zakonski zvezi brez predhodne zunajzakonske zveze, 2. zakonski zvezi, ki ji je izšla iz zunajzakonske zveze in 3. v zunajzakonski zvezi, ki ji ni sledila poroka. Rezultati analize, opravljene na vzorcu 17 evropskih držav, so pokazali, da imajo poročene ženske (neposredno poročene ali po predhodnem bivanju v zunajzakonski zvezi) bolj verjetno prvega, drugega in tretjega otoka kot ženske, ki živijo v zunajzakonski zvezi ter da imajo tudi večje pričakovano število otrok ob koncu rodnega obdobja.

Na področju reproduktivnega vedenja smo nadaljevali s proučevanjem značilnosti začetnega spolnega in kontracepcijskega vedenja. Primerjalna analiza začetnih reproduktivnih vedenjskih vzorcev in

vplivov osebnih, demografskih in socialnih obeležij na vzorcu 10 evropskih držav je pokazala precejšnje razlike v opazovanih vedenjskih vzorcih in značilnostih anketirane populacije. Nakazala je tudi, da je za ogroženost reproduktivnega zdravja mladostnic in mladostnikov bolj pomemben razmik med začetkom spolnih odnosov in uporabo kontracepcije, še zlasti zanesljive, kot pa starost ob prvem spolnem odnosu.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Urejena je podatkovna zbirka raziskave Rodnostno vedenje Slovencev. Še za dobo enega leta je na voljo podatkovna zbirka 20 evropske držav, pridobljena na podlagi dveh mednarodnih primerjalnih projektov, ki sta bila odobrena v okviru raziskave Fertility and Family Survey of Countries in ECE Region.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- United Nations Economic Commission for Europe, Population Activities Fund: sodelovanje pri izmenjavi baz podatkov med dvajsetimi evropskimi državami pri raziskavi Fertility and Family Survey of Countries in ECE Region.
- Svet Evrope: članstvo v Ekspertni skupini za rodnost, nove oblike gospodinjstev in nastajanja družin v Evropi: konzultantstvo pri pripravi poročila Theoretical Analysis of Fertility, New Types of Households and Family Formation in Europe and Determinants of Fertility in Europe.
- World Health Organisation: članstvo v skupini: Promotion of Health Care for Women: sodelovanje pri oblikovanju strategije varovanja reproduktivnega zdravja žensk.
- Humanitarna organizacija Care International: sodelovanje v okviru njihovega programa izobraževanja zdravnikov o reproduktivnem zdravju na Kosovu.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Majda Černič Istenič

Age at the first birth and the quality of life of men and women in Slovenia, »Third European Conference of Sociology«, Amsterdam, Nizozemska, 18.-21. 9.

Difference in fertility behaviour between married and cohabiting unions, »European Population Conference«, Haag, Nizozemska, 30.8.-3.9.

Majda Černič Istenič, Dunja Obersnel Kveder
Spreminjanje vzorcev rodnostnega vedenja, partnerskih odnosov in uveljavljanje odgovornega starševstva v Sloveniji, Dvorana SAZU, Ljubljana, 17.2.

Dunja Obersnel Kveder

Primerjava podatkov o dojenju v Sloveniji in Evropi, Simpozij z naslovom »Dojenje na prelomu tisočletja«. Kulturni center Laško, 1.10.-2.10.

Reproduktivno zdravje mladih, Izobraževanje za mentorje 10. Otroškega parlamenta »Aids in spolnost«, Rogla, 23.9. – 24.9.

Uveljavljanje reproduktivnih pravic, I. Nacionalna konferenca »Človekove pravice in zdravje«, Kulturni dom Žalec, 21.4.

Zdravi v tretje tisočletje, III. Nacionalna konferenca o nekajenju, Društvo za promocijo in vzgojo za zdravje Slovenije, Dobrna, 29.3.

Ženska, mati, družina, obremenitve in prosti čas, I. Slovenska konferenca »Ženske in tobak, dan brez cigarete UICC, Zdraviliški dom Toplice Dobrna, 14.-15.11.

Reproductive health of adolescents in Slovenia, IInd Family planning and reproductive health seminar, University Centre Dubrovnik, Hrvaška, 11.9.

Barbara Rojnik

Sexual and contraceptive behaviour trends in Slovenia, IInd Family planning and reproductive health seminar, University Centre Dubrovnik, Hrvaška, September 11.9.

Dunja Obersnel Kveder, Andrej Kveder, Barbara Rojnik,

A comparative analysis of entry into first sexual intercourse and the use of contraceptive methods in selected countries in family and fertility surveys, »European Population Conference«, Haag, Nizozemska, 30.8.-3.9.

Lidija Andolšek Jeras, Dunja, Obersnel Kveder, Mateja Kožuh Novak, Barbara Rojnik

Sexual and contraceptive behaviour trends in Slovenia, 10th World Congress on Human Reproduction, Salvador, Bahia, Brazilija, 4.-8. 5.

Andrej Kveder

An Elaborated Calling Strategy – Does it Make Enough Difference?, International conference on survey nonresponse, American statistical association, Portland, ZDA, 28.-30.10.

Estimation of the conditional probability of a favourable outcome in a certain call attempt – discrete time model approach, International conference on Statistics and Methodology, Preddvor, Slovenija, 21.-23.09.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Majda Černič Istenič

5th Meeting of Group of Specialists on Fertility and New Types of Households and Family Formation in Europe. Strasbourg 27-28.9.1999: udeležba na sestanku

Barbar Rojnik

Seminar na temo preprečevanje spolnih zlorab pri otrocih. Budimpešta marec 1999: udeležba na seminarju kot predstavnica *Open Society Institute* iz Ljubljane

Andrej Kveder

Summer school in survey research techniques: De-

sign of evaluation research, Event history analysis, Data collection methods; Ann Arbor, MI, ZDA, 7.6. do 30.7, 1999: udeležba na izobraževanju.

PEDAGOŠKO DELO

Majda Černič Istenič

Sociološki vidiki rodnostnega vedenja (60 urni seminar), Katedra za sociologijo, FDV.

Ruralna Sociologija, Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za agronomijo, Katedra za ruralno sociologijo.

Dunja Obersnel Kveder

Reproduktivno zdravje; predavanje v okviru predmeta Ginekologija in porodništvo, dodiplomski študij na Medicinski fakulteti, smer medicina.

Reproduktivno zdravje; predavanje v okviru predmeta Javnozdravstveni vidiki varovanja zdravja žensk, otrok in mladine, Podiplomski študij zdravstvenega varstva žensk, otrok in mladine ter Podiplomski študij socialne medicine in higijene na Medicinski fakulteti.

Determinante rodnosti; predavanje v okviru predmeta Javnozdravstveni vidiki varovanja zdravja žensk, otrok in mladine, Podiplomski študij zdravstvenega varstva žensk, otrok in mladine na Medicinski fakulteti.

IZBRANA BIBLIOGRAFIJA, vir: vzajemna baza podatkov COBISS/COBIB

ČLANKI IN SESTAVKI

Izvirni znanstveni članek

ČERNIČ ISTENIČ, Majda. The impact of health insurance privatisation on risk absorption. *Družbosl. razpr.*, 1999, letn. XV, št. 29, str. 71-85. [COBISS-ID 11809069]

MACUR, Mirna, ČERNIČ ISTENIČ, Majda. The study of health-care users: sampling and methodology. *Družbosl. razpr.*, 1999, letn. XV, št. 29, str. 45-49. [COBISS-ID 11808813]

OBERSNEL KVEDER, Dunja, ANDOLŠEK JERAS, Lidija, ROJNIK, Barbara. Thirty years of family planning implementation in Slovenia. *Druš. istraž.* (Zagreb), 1999, god. 8, br. 40/41(2/3), str. 253-266, ilustr. [COBISS-ID 12198445]

Objavljeno vabljeno predavanje na znanstveni konferenci

ANDOLŠEK JERAS, Lidija, OBERSNEL KVEDER,

Dunja, KOŽUHNOVAK, Mateja, ROJNIK, Barbara. Sexual and contraceptive behaviour trends in Slovenia. 10th World Congress on Human Reproduction : Salvador, Bahia (Brazil), May 4-8, 1999 (International Proceedings Division). Bologna: Monduzzi Editore, [1999], str. 281-287, ilustr. [COBISS-ID 11945517]

Objavljeno vabljeno predavanje na strokovni konferenci

BOJKOVA, Ludmila, ČERNIČ ISTENIČ, Majda. Report of working group 3, Reconciliation of family and professional life. V: Equality in the labour market and reconciliation of family and professional life: trends and perspectives : proceedings of the forum, Warsaw (Poland), 21-23 November 1996. [Strasbourg: Council of Europe, 1999], str. 77-78. [COBISS-ID 12600109]

ČERNIČ ISTENIČ, Majda. Reconciliation of family and professional life. V: Equality in the labour market and reconciliation of family and professional life: trends and perspectives : proceedings of the forum, Warsaw (Po-

land), 21-23 November 1996. [Strasbourg: Council of Europe, 1999], str. 57-60. [COBISS-ID 12599853]

Objavljeni predavanji na strokovni konferenci

OBERSNEL KVEDER, Dunja. Spomini na mojo profesoricu. V: Jubilejni zbornik ob 70-letnici akademikinja Lidije Andolšek-Jeras. Ljubljana: Slovensko društvo za reproduktivno medicino: Ginekološka klinika, 1999, str. 55-56. [COBISS-ID 10568665]

ROJNIK, Barbara. Ob 70. letnici profesor Andolskove. V: Jubilejni zbornik ob 70-letnici akademikinja Lidije Andolšek-Jeras. Ljubljana: Slovensko društvo za reproduktivno medicino: Ginekološka klinika, 1999, str. 70. [COBISS-ID 10591961]

Poglavje ali samostojni sestavek v znanstveni knjigi

OBERSNEL KVEDER, Dunja. Abortion in Ljubljana, Slovenia: a method of contraception or an emergency procedure? V: Abortion in the developing world. New Delhi: Vistaar Publications; London: Zed Books, 1999, str. [447]-464. [COBISS-ID 11918125]

Poglavje ali samostojni sestavek v strokovni knjigi

ČERNIČ ISTENIČ, Majda. Družina. V: Državljska vzgoja in etika, Učbenik za 7. razred (Učbeniška gradiva). 1. izd. Ljubljana: i2, 1999, str. 17-26, ilustr., fotogr. [COBISS-ID 12569133]

Objavljeni intervju

ANDOLŠEK JERAS, Lidija, MATOS, Urša. Prva ženska v vrhu SAZU : dr. Lidija Andolšek Jeras. Mladina, 4.X.1999, str. 32-35, fotogr. [COBISS-ID 12533805]

ČERNIČ ISTENIČ, Majda. Koliko nas bo v prihodnje? Trend upadanja rojstev ni aktualen samo pri nas, ampak se stem sooča vsa Evropa. Večer (Marib.), 14.I.1999, fotogr. [COBISS-ID 10170925]

ČERNIČ ISTENIČ, Majda, MALAČIČ, Janez, KAMNAR, Icelena, MERŠE, Tomaž. Malo otrok-veliko veselja: ali je roditi veliko otrok res stvar ljubezni do življenja in ne stvar ekonomske računice? Mladina, 28.VI.1999, str. 50-52, fotogr. [COBISS-ID 12945453]

ČERNIČ ISTENIČ, Majda, MERLJAK, Sonja. Kriza natalitete. 1, Novo očetovstvo, pozno starševstvo, vse manj otrok. Delo (Ljubl.), 4.XII.1999, str. 37 (Sobotna priloga), fotogr. [COBISS-ID 13178669]

OBERSNEL KVEDER, Dunja. Pomagaj si sam in bog ti bo pomagal. Delo (Ljubl.), 23.XI.1999, str. 24 (Ona), ilustr. [COBISS-ID 13037101]

OBERSNEL KVEDER, Dunja. Apokaliptične napovedi o izumrtju slovenskega naroda so pretirane : civilizacija na odoru. Slov. panor., 23.IX.1999, [2 str.], ilustr. [COBISS-ID 12650797]

ROJNIK, Barbara. V novo tisočletje brez menstruacije. Delo (Ljubl.), 2. XI.1999, str. 48 (Ona), ilustr. [COBISS-ID 12840493]

SUMMARY

The increase of new types of households and family forms over the last three decades in European society coincides with great demographic changes within the old continent. Fertility has reached very low levels in most European countries and their population becoming older and older. It is supposed that there exists an interdependence between the dissemination of new household and family types on the one side, and reproductive behaviour on the other. As regards to this issue a reproductive behaviour of women who live/lived in different types of partnership unions (1. directly married, 2. married after cohabiting with the same partner and 3. cohabiting without marriage) was observed. Analysis based on the sample of 17 European countries showed significant differences in proportions and probabilities of births between marital unions and cohabitations. Women whose first partnership un-

ion was/is cohabitation without marriage have experienced first, second and third birth in much lower extent and intensity than women who got married directly or later on transformed their cohabitation into marriage. The cohabiting women also expect lower number of children at the end of their reproductive life than their married counterparts. Concerning reproductive behaviour research the initial sexual and reproductive behaviour was investigated in dept. The comparative analysis among 10 European countries showed substantial differences in observed behavioural patterns as well as in socio-demographic and personal characteristics of respondents. It appeared that the most important risk factors for reproductive health of adolescents are the gap between the start of sexual life and initial use of contraception as well as the use of effective first contraception.

PROSTORSKOINFORMACIJSKA ENOTA

ZNANSTVENI SVET

Akad. prof. dr. Ivan Gams, dr. Andrej Kranjc, izredni član SAZU, dr. Milan Orožen Adamič (predsednik), dr. Drago Perko, dr. Zoran Stančič.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnik: izr. prof. dr. Zoran Stančič, višji znanstveni sodelavec

SESTAVA PO SEKCIJAH

Sekcija za prostorske študije

Vodja: izr. prof. dr. Zoran Stančič, višji znanstveni sodelavec

Asistenta z magisterijem: mag. Krištof Oštir, mag. Tomaž Podobnikar

Strokovna sodelavka: Tatjana Veljanovski (od 1.7.)

Sekcija za antropologijo

Vodja: doc. dr. Borut Telban, znanstveni sodelavec.

Višji znanstveni sodelavec: doc. dr. Ivan Šprajc

Znanstvena sodelavka: doc. dr. Duška Knežević Hočvar (do 30.11.)

TEMELJNE RAZISKAVE

Daljinsko zaznavanje v prostorskih znanostih*Vodja:* Z. Stančič*Sodelavci:* K. Oštir, T. Podobnikar in zunanji sodelavci

V okviru projekta skušamo daljinsko zaznavanje in geografske informacijske sisteme približati čim širšemu krogu strokovnjakov, predvsem humanistov in družboslovcev. Glavni namen študije je prikaz zmožnosti omenjenih sistemov in vključevanje računalniško podprtih prostorskih podatkovnih zbirk v najrazličnejše raziskave. V raziskavah se osredotočamo na aplikacije različnih tehnik obdelave satelitskih posnetkov, zlasti radarskih posnetkov.

Antropologija časa in smrti*Vodja projekta:* B. Telban

Namen raziskovalnega projekta je primerjava množice pogledov na čas in smrt v različnih kulturah s tovrstnimi pogledi v krščansko usmerjeni Evropi. Študija bo raziskala predstave evropskega človeka o neevropskih konceptih in navadah povezanih s časom in smrtjo; pokazala bo kako so se te spreminjale skozi čas. Kritično bo preverila sledečo domnevo: medtem ko evropska misel poudarja konflikt med rastjo in razkrojem, rojstvom in smrtjo ter binarno opozicijo med spreminjanjem in stalnostjo, neevropska misel poudarja zaprtost, samo-obnavljanje se celoto v povezujočem se toku življenja.

Astronomske orientacije v predšpanski arhitekturi Mezoamerike*Vodja projekta:* I. Šprajc

Namen raziskave je preveriti doslej predložene hipoteze o astronomskem pomenu orientacij v arhitekturi Mezoamerike. Doslej je bilo izbranih okoli 40 arheoloških najdišč, na katerih bodo opravljene meritve. Arhitektonski objekti, katerih orientacije bodo izmerjene in upoštevane v kasnejših analizah in ki so bili izbrani na osnovi strogih metodoloških kriterijev, so bili že preučeni na osnovi razpoložljive bibliografije. Preliminarne analize, ki temeljijo na nekaterih podatkih iz osrednje Mehike, podpirajo mnenje, da so orientacije večinoma solarne in

da registrirani datumi ustrezajo ključnim trenutkom poljedelskega cikla.

Antropološka disciplinarna sistematika – struktura, pregled vsebin in dosežkov (1997-1999 FDV)*Vodja projekta:* D. Kneževič Hočevar

V letu 1999 sem kot sodelavka projekta *Antropološka disciplinarna sistematika – struktura, pregled vsebin in dosežkov (1997-1999 FDV)*, in v zadnjem letu njegova nosilka, zaključila projektno nalogo o domačinskem razumevanju nacionalnih pripadnosti v dolini zgornje Kolpe. Čeprav tovrstno dogajanje na obmejni lokaciji kontinuirano spremljam že od leta 1992, bolj poglobljeno pa v letih 1993 in 1996, sem v zadnjem projektne letu uspela sintetizirati nekatere temeljne izsledke v svoji znanstveni monografiji *Družbena razmejevanja v dolini zgornje Kolpe. Domačinska zamišljanja nacije in lokalitete*.

APLIKATIVNE RAZISKAVE

Tectonic Movements in the Area of the Nuclear Power Plant Krško (Slovenia) (European Space Agency)*Vodja projekta:* Z. Stančič*Sodelavec:* K. Oštir

V projektu skušamo raziskati možnosti uporabe radarskih satelitskih posnetkov za določanje majhnih sprememb višin, predvsem v okolici Jedrske elektrarne Krško. Projekt financira European Space Agency (št. ESA AO3-336) za obdobje 1998 do 2000.

Last Chance for Central Dalmatian Islands? Preseving a Future of Croatia's Past*Vodja projekta:* Z. Stančič*Sodelavca:* K. Oštir, T. Podobnikar

Namen projekta je razviti metodologijo varovanja in upravljanja s kulturno dediščino. Razvite metode se praktično testirajo na primeru Srednje Dalmacije na Hrvaškem. Projekt je financiran skozi Research Support Scheme of the Open Society Institute/Higher Education Support Programme.

Projekt izdelave digitalnega modela višin in digitalne karte rabe tal

Vodja projekta: Z. Stančič

Sodelavci: K. Oštir, T. Podobnikar, T. Veljanovski

Namen projekta je preučiti možnosti uporabe tehnik daljinskega zaznavanja v postopku načrtovanja mobilnega telefonskega omrežja. V okviru projekta bomo z radarsko interferometrijo izdelali digitalni model višin in karto rabe tal. Projekt financira podjetje Mobitel d.d.

Daljinsko zaznavanje v arheološkem rekognosciranju na polotoku Yucatánu, Mehika

Vodja projekta: I. Šprajc

Namen projekta je preučiti uporabnost tehnik daljinskega zaznavanja, predvsem satelitskih posnetkov, v rekognosciranju arheoloških najdišč kulture Majev v centralnem delu polotoka Yucatána v Mehiki. Območje je z arheološkega vidika skoraj docela neznano. Zaradi specifičnosti naravnega okolja (tropski gozd) so terenske prospekcije močno otežene, zato lahko predhodna aplikacija daljinskega zaznavanja občutno pospeši identifikacijo najdišč in poveča učinkovitost in sistematičnost kasnejših terenskih pregledov.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

K. Oštir je opravil namizno založništvo za knjigo *The Archaeological Heritage of the Island of Brač, Croatia*.

Z. Stančič je član upravnega odbora Computer Applications in Archaeology in generalni sekretar Union International des Sciences Prehistorique et Protohistorique, Commission IV.

B. Telban je bil v letu 1999 izvoljen v upravni odbor ESFO (European Society for Oceanists) in kasneje za podpredsednika tega evropskega združenja. 17.2. je bil na Filozofski fakulteti v Ljubljani izvoljen v pedagoški naziv *docent* za področje socialne in kulturne antropologije. V letu 1999 je uredil in izdal posebno številko glasila Društva antropologov Slovenije *Anthropological Notebooks* na temo terenskega dela in kvalitativnih raziskovalnih metod v antropologiji in drugih družboslovnih vedah.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

V knjižnici je zbranih preko 1200 bibliografskih enot (člankov in knjig), ki se pretežno nanašajo na Geografske informacijske sisteme, daljinsko zaznavanje, arheologijo in antropologijo (predvsem arheologijo in arheoastronomijo) Mezoamerike.

Posebno je treba poudariti znanstvene revije *International Journal of Remote Sensing*, *Photogrammetric Engineering and Remote Sensing*, *IEEE Transactions in Geoscience Remote Sensing*, *GIM International*, *Latin American Antiquity*, *Ancient Mesoamerica*, *Mexicon*, *Archaeoastronomy: Supplement to Journal for the History of Astronomy*, *Archaeoastronomy: The Journal of the Center for Archaeoastronomy*.

Zbrana in urejena baza podatkov urejena baza podatkov o arheoloških najdiščih in arheološki kulturni dediščini Srednjedalmatinskih otokov ter Mezoamerike.

PUBLIKACIJE ENOTE

- Duška Knežević Hočevar, *Družbena razmejanja v dolini zgornje Kolpe. Domačinska zamisljanja nacije in lokalitete*. Založba ZRC, Ljubljana 1999.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- *Instituto Nacional de Antropología e Historia, Mehika*; sodelovanje v pripravi projekta arheološkega rekognosciranja na polotoku Yucatánu, Mehika.
- *Institut für Ethnologie, Kultur- und Sozialantropologie, Universität Wien*; sodelovanje pri pripravi in skupni organizaciji konference ESFO (European Society for Oceanists), ki bo leta 2002 na Dunaju.
- *Filozofski fakultet, Zadar, Hrvaška*; sodelujemo na bilateralnem projektu razvoja novih tehnologij upravljanja s kulturno dediščino.
- *Field Archaeology Unit, University of Birmingham, University of Toronto, Arheološki muzej v Splitu*; sodelujemo že štirinajsto leto na skupnem projektu Adriatic Islands Project, katere osnovni namen je raziskovanje stikov, trgovine in kolonizacije na področju Jadrana od 6000 l. pr. n. št. do 600 n. št.

- *Institut d'Art et d'Archeologie, Université de Paris I, Sorbonne, France*; prof. Sander van der Leeuw in sodelavci; sodelujemo pri pripravi in uvajanju geografskih informacijskih sistemov v arheološke prostorske raziskave.

OBISKI V ENOTI

- Prof. dr. Hermann Mueckler z *Institut für Ethnologie, Kultur- und Sozialanthropologie, Universität Wien*, je bil 23.–24.10. na uradnem obisku pri B. Telbanu, da sta skupaj pripravila program za srečanje odbora ESfO (European Society for Oceanists), ki je bilo 11.12. na Dunaju.
- Mag. Zoran Vehovar iz Mobitel d.d. je bil 16.3. na obisku pri Sekciji za prostorske študije.
- Od 27.–30. 4. je bil na obisku Prof. Sander van der Leeuw iz *Institut d'Art et d'Archeologie, Université de Paris I, Sorbonne, Francija*. Prof. van der Leeuw je tudi predaval na Historičnem seminarju.
- 20.9. sta bila na obisku Prof. Emanuela Montagnari z *Univerze v Trstu* in Prof. Lawrence Barfield iz *University of Birmingham*.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Duška Kneževič Hočevar

Shifting of Identity in the Part of the New State Border between Slovenia and Croatia. na četrti konferenci ASN (*Association for the Study of Nationalities*) v New Yorku, 16.4.

Antropologija meja, Šesta mednarodna poletna šola v Piranu (*Mediterranean Ethnological Summer School*), 21.9.

Krištof Oštir

Interferometric generation of DEM for mobile telephone network planning, predavanje na konferenci *Second International Workshop on ERS SAR Interferometry, FRINGE '99, Advancing ERS SAR Interferometry from Applications towards Operations*, Liège, 11.11.

Tomaž Podobnikar

Comparative Study of Mass tourism Impact Between Central Dalmatian Islands, referata na simpoziju: *Contemporary Trends in Tourism '99*, In-

stitut za geografijo, Prirodno-matematični fakultet, Novi Sad, 15.10.

Zoran Stančič

Archaeological Predictive Modelling, predavanje na konferenci *Computer Applications in Archaeology*, Dublin, 5.4.

Understanding Settlement Patterns through Multivariate Statistics and Predictive Modeling, predavanje na konferenci: *Beyond the Map: Archaeology and Spatial Technologies*, NATO Advanced Research Workshop, Ravello, 1.10.

New Technologies for Protection and Management of Cultural Heritage, predavanje na konferenci *UNESCO Culture Counts*, Firenze, Italija, kot ekspert o novih tehnologijah varovanja in upravljanja s kulturno dediščino, 6.10.

Ivan Šprajc

Architectural alignments and observational calendars in pre-Hispanic central Mexico, Oxford VI and SEAC 1999 Conference on »Astronomy and Cultural diversity«, La Laguna, Tenerife, Španija, 22.6.

Arheološka na jdišča kulture Majev v osrednjem delu polotoka Jukatana: rezultati terenskih pregledov v letih 1996 in 1998, predavanje v okviru Historičnega seminarja, Mala dvorana ZRC SAZU, Ljubljana, 11.11.

New discoveries of Maya ruins, predavanje za *Archäologische Gesellschaft Steiermark*, Gotische Halle, Gradec, 13.4.

Po poteh neodkritih majevskih mest, predavanje, Unionska Bela dvorana, Maribor, 22.4.

Borut Telban

Duhovi v akciji: umiranje in smrt prvorojenca v papuanovogvinejski vasi, predavanje, Knjižnica Prežihov Voranc, Ljubljana 22.2.

Antropološke raziskave, predavanje študentom 3. letnika FDV, Kulturologija (predmet Metode kvalitativne analize, nosilec Frane Adam), 4.3.

Življenje na Papui Novi Gvineji, predavanje študentom Biotehnične fakultete (predmet Biologija človeka, nosilka Marija Štefanič), 10.5.

Telo, bolezen in zdravljenje: novogvinejski pogled, predavanje, Slovensko Farmaceutsko Društvo, Ljubljana, 9.6.

Death and the judgement of the living in a Papua New Guinean Community, referat na *Fourth Con-*

ference of the European Society for Oceanists, Leiden, 26.6.

Temporality of post-mortem divination and divination of post-mortem temporality, referat na 25. Annual Conference of the Australian Anthropological Society, Sydney, 12.7.

Temporality of post-mortem divination and divination of post-mortem temporality, predavanje v okviru Department of Anthropology, University of Sydney, Avstralija, 5.8.

Temporality of post-mortem divination and divination of post-mortem temporality, referat na 98th Annual Meeting of the American Anthropological Association, Chicago, 18.11.

Kvalitativne metode raziskovanja v antropologiji, predavanje študentom 3. letnika FDV, Kulturologija (predmet Metode kvalitativne analize, nosilec Frane Adam), 9.-16.12.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Tomaž Podobnikar

Obisk Tehnične univerze na Dunaju, Avstrija, kot gost pri skupini za Fotogrametrijo in daljinsko zaznavanje, ki jo vodi prof. dr. Karl Kraus, 24.-26.3. Ocena kakovosti podatkov za izdelavo kakovostnega digitalnega modela reliefa in testiranje različnih metod interpolacije. Raziskovalno delo, Tehnična univerza na Dunaju, Avstrija 9.5.-4.6.

Udeležba na seminarju. 5th EC-GIS Workshop (JRC): GIS of tomorrow, Stresa, Italija. 28.6.-30.6. Terenske raziskave v Makarskem primorju, 14.6.-26.6.

Zoran Stančič

Terenske raziskave v Makarskem primorju, 14.6.-26.6.

Borut Telban

Gostujoči raziskovalec v Anthropology Depart-

ment, Research School of Pacific and Asian Studies, The Australian National University, 8.7.-7.8.

Tatjana Veljanovski

Obisk informativnega dneva za Centre odličnosti v okviru 5. Okvirnega programa EU, Budimpešta, Madžarska, 7.9.

Beyond the Map: Archaeology and Spatial Technologies, NATO Advanced Research Workshop, Ravello, Italija, 1.-2.10.

PEDAGOŠKO DELO

Duška Knežević Hočevar

Socialna antropologija, predavanja v okviru modula o etničnosti in nacionalnosti v socialni antropologiji in vodenje seminarjev v letnem semestru na enako temo, ISH, Ljubljana.

Krištof Oštir

Daljinsko zaznavanje in fotointerpretacija (pomoč pri vajah). Univerza v Ljubljani, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo, Oddelek za geodezijo.

Zoran Stančič

Daljinsko zaznavanje in fotointerpretacija, predavanja na Oddelku za geodezijo Fakultete za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani (študijsko leto 1999-2000).

Application des Systems d'Information Geographique en Archaeologie, predavanja za podiplomski študij v zimskem semestru 1999/2000 na Institut d'Art et Archeologie, Université de Paris I, Sorbonne, Pariz.

Predavanja na Université de Paris I, Sorbonne za potrebe podiplomskega specialističnega študija. Sorbonne, Pariz, 17.-23. 1.

Geografija in prostorska informatika, predavanja na Katedri za obramboslovje, Fakultete za družbene vede Univerze v Ljubljani (študijsko leto 1999/2000).

IZBRANA BIBLIOGRAFIJA, vir: vzajemna baza podatkov COBISS/COBIB

ČLANKI IN SESTAVKI

Izvirni znanstveni članek

BAJUK SENČAR, Tatiana. Udbomafija and the rhetoric of conspiracy. V: MARCUS, George E. Paranoia wit-

hin reason : a casebook on conspiracy as explanation (Late editions, 6). Chicago: University of Chicago Press, 1999, str. 269-291. [COBISS-ID 12708653]

PODOBNIKAR, Tomaž. Monte Carlo simulations in Slovenia : modelling and visualisation of spatial data error.

GIM, Geod. inf. mag., 1999, letn. 13, št. 7, str. 47-49, ilustr. [COBISS-ID 11738669]

STANČIČ, Zoran, KVAMME, Kenneth L. Settlement pattern modelling through Boolean overlays of social and environmental variables. V: New technique for old times : CAA 98 - computer applications and quantitative methods in archaeology: proceedings of the 26th conference, Barcelona, March 1998 (BAR International Series, 757). Oxford: Archaeopress, 1999, str. 231-237. [COBISS-ID 10838061]

STANČIČ, Zoran, SLAPŠAK, Božidar. The Greeg field system at Pharos: a metric analysis. Rev. étud. anc. (Bordeaux), 1999, letn. 101, št. 1/2, str. 115-124, ilustr. [COBISS-ID 11738413]

ŠPRAJC, Ivan. Alineamientos astronómicos en el Templo Mayor de Tenochtitlan. Arqueologia (Méx.), 1999, núm. 21, str. 73-98, graf. prikazi, preglednice. [COBISS-ID 12772909]

Pregledni znanstveni članek

TELBAN, Borut. Time, death and cosmos. V: MESS : Mediterranean Ethnological Summer School, Piran, Pirano, Slovenia 1997 and 1998. vol. 3 (Zbirka Županičeva knjižnica, št. 1). Ljubljana: Filozofska fakulteta, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo, 1999, str. 87-104. [COBISS-ID 11841069]

Strokovni članek

OŠTIR, Krištof. Slovenska bibliografija na plošči. Monitor (Ljublj.), 1999 letn. 9, št. 2, str. 34. [COBISS-ID 10814253]

OŠTIR, Krištof. Za ukazeljne : CD-ROM. Monitor (Ljublj.), 1999, letn. 9, št. 2, str. 35. [COBISS-ID 10815021]

OŠTIR, Krištof. Zbirke na prelomu tisočletja. Monitor (Ljublj.), 1999, letn. 9, št. 3, str. 106-125, ilustr. [COBISS-ID 10813997]

OŠTIR-SEDEJ, Krištof. Najboljši programi za Palm; Palm in Outlook pod isto streho. Monitor (Ljublj.), 1999, letn. 9, št. 5, str. 108-113, ilustr., 112. [COBISS-ID 11738925, 11739437]

OŠTIR-SEDEJ, Krištof. Palm se uči slovensko; Palmovc nove oblike; Splet na dlani - dlan v spletu. Monitor (Ljublj.), 1999, letn. 9, št. 7/8, str. 54, ilustr., 39-40, ilustr., 68-69, ilustr. [COBISS-ID 11740973, 11739693, 11741229]

OŠTIR-SEDEJ, Krištof, PODOBNIKAR, Tomaž. GIS

podoba na ogled postavi. Monitor (Ljublj.), 1999, letn. 9, št. 7/8, str. 156-159, ilustr. [COBISS-ID 11741741]

OŠTIR-SEDEJ, Krištof, PODOBNIKAR, Tomaž. Plazilec stiska najboljše. Monitor (Ljublj.), 1999, letn. 9, št. 5, str. 124-125. [COBISS-ID 11739181]

OŠTIR-SEDEJ, Krištof, STANČIČ, Zoran. Informacije v prostoru. Monitor (Ljublj.), 1999, letn. 9, št. 7/8, str. 150-155, ilustr. [COBISS-ID 11741485]

PODOBNIKAR, Tomaž. Le z natančnim DMR moremo izvajati učinkovite prostorske analize: kakovostni digitalni model reliefa za Slovenijo. Delo (Ljublj.), 27.X.1999, str. 14, ilustr. [COBISS-ID 12807725]

PODOBNIKAR, Tomaž. Tërmina natančnost in točnost v geodeziji. Geod. vestn., letn. 43, št. 1, str. 49-55. [COBISS-ID 20684549]

PODOBNIKAR, Tomaž, DROBNE, Samo. Metode statističnih prostorskih analiz v geografskem informacijskem sistemu. Geod. vestn., 1999, letn. 43, št. 2, str. 130-142, ilustr. [COBISS-ID 11736365]

TELBAN, Borut. Fieldwork, research methods and ethnography: a selected bibliography. Anthropol. noteb., 1999, year 5, no. 1, str. 89-107. [COBISS-ID 13883181]

Objavljeno vabljeno predavanje na znanstveni konferenci

TELBAN, Borut. Smrt in sodba živih v papuanovogvijski skupnosti = Death and the judgement of the living in Papua New Guinean Community. V: Etnološki in antropološki vidiki preučevanja smrti : mednarodni simpozij, 5.-8. november 1998 : international symposium 5th-8th November 1998 (Etnolog, Letn. 9(60), št. 1). Ljubljana: Slovenski etnografski muzej, 1999, str. 295-320. [COBISS-ID 13280813]

Objavljeno predavanje na znanstveni konferenci

TELBAN, Borut. Being and "non-being" in Ambonwari (Papua New Guinea) ritual. V: Incontri tra medicine (I labirinti della conoscenza, Biblioteca di etnomedicina). Genova: Erga, [1999], str. 389-412. [COBISS-ID 12772397]

Objavljena recenzija, prikaz knjige, kritika

BAJUK SENČAR, Tatiana. Sistemski obravnava komunizma : Claude Lefort. La complication: retour sur le communisme. Francija: Éditions Fayard, 1999. 258 strani. Zvon (Ljublj.), 1999, letn. 2, št. 5, str. 90-92. [COBISS-ID 13199149]

Predgovor, spremna beseda

TELBAN Borut. Introduction. Anthropol. noteb., 1999, year 5, no. 1, str. V-VIII. [COBISS-ID 13882669]

Objavljeni intervju

STANČIČ, Zoran, ŠPRAJC, Ivan, TELBAN, Borut, Novak, Katarina (oseba, ki intervjuje). Kako postaneš mnogodomec : Zoran Stančič, Ivan Šprajc, Borut Telban - trije radovedni in kritični doktorji. Delo (Ljublj.), 6.II.1999, str. 45, portret. [COBISS-ID 10154797]

ŠPRAJC, Ivan, Greif, Tatjana (oseba, ki intervjuje). Ivan Šprajc zvezdokop. Razgledi (Ljublj.), 26.V.1999, str. 4-8, fotogr. [COBISS-ID 11197741]

Drugi članki ali sestavki

KNEŽEVIČ, Duška. Poročilo z mednarodne konference "Križa ali stabilnost na Balkanu"; Washington-DC, 23. april 1999. Teor. praksa, 1999, letn. 36, št. 2, str. 327-331. [COBISS-ID 19131229]

ŠPRAJC, Ivan. Kulture Mezoamerike. Gea (Ljublj.), dec. 1999, letn. 9, str. 67 (Geina sredica), fotogr. [COBISS-ID 13231405]

MONOGRAFIJE

Znanstvena monografija

KNEŽEVIČ, Duška. Družbena razmejevanja v dolini zgornje Kolpe : domačinska zamišljanja nacije in lokalitete. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 1999. [COBISS-ID 104550656]

STANČIČ, Zoran, VUJNOVIČ, Nikša, KIRIGIN, Branko, ČAČE, Slobodan, PODOBNIKAR, Tomaž, BURMAZ, Josip. The archaeological heritage of the Island of Brač, Croatia. Vol. 2, The Adriatic Island Project (BAR, International series, 803). Oxford: [s.n.], 1999. 248 str., ilustr. [COBISS-ID 13566253]

Druge monografije in druga zaključena dela

DROBNE, Samo, PODOBNIKAR, Tomaž. Uvodni pojmi v geografskih informacijskih sistemih. Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za gradbeništvo in promet - Oddelek za geodezijo, 1999. 65 str., ilustr. [COBISS-ID 11741997]

IZVEDENA IN DRUGA NEDOSTOPNA DELA

Radijski in TV prispevki

PODOBNIKAR, Tomaž, Pirkovič, Igor (oseba, ki intervjuje). U, sole mio — : TV Slovenija I : oddaja TV tednik. 25.II.1999. [COBISS-ID 10697517]

ŠPRAJC, Ivan. [Koledar in astronomija Majev] : Radio Slovenija : II. program : Val 202 : Nedeljski gost. Ljubljana, 24.II.1999. [COBISS-ID 10434861]

ŠPRAJC, Ivan, Jenko, Nina (oseba, ki intervjuje). [Civilizacije Mezoamerike] : Radio Slovenija: III. program : Izobraževalni program, 17.II.1999. 55 min. [COBISS-ID 10247469]

ŠPRAJC, Ivan, Jenko, Nina (oseba, ki intervjuje). [Koledar in astronomija Majev] : Radio Slovenija: III. program : Izobraževalni program, 18.II.1999. 55 min. [COBISS-ID 10247213]

TELBAN, Borut. Plesanje skozi čas : portret Boruta Telbana : TV Slovenija I. 25.IV.1999. [COBISS-ID 10888493]

TELBAN, Borut, Sterle, Jadran (oseba, ki intervjuje). Borut Telban - gost v oddaji "Humanistika" : TV SLO 1, Ljubljana, 9.XII.1999. [COBISS-ID 13701677]

TELBAN, Borut, Zagoričnik, Neva (oseba, ki intervjuje). Borut Telban - gost v oddaji "Proti etru - spetjaz": Val 202, 8.IV.1999. [COBISS-ID 13701421]

SUMMARY

The Spatial Information Centre conducts research in two rather distinct areas. Division for spatial studies is doing extensive research and development of geographical information systems (GIS) and remote sensing in various natural and humanistic sciences.

In the Tectonic Movements in the Area of the Nuclear Power Plant Krško (Slovenia) project we want to use advanced radar technology to analyse small-land movements in the region. The Nuclear Power Plant Krško (Slovenia) is the only nuclear power plant in the region. Upon its construction reliable technology was used and numerous environmental evaluations were done. However, the geological stability of its location has not been proven yet. The main objective of this project is to analyse small movements of landmasses of the plainsurrounding the power plant for the period of the last five years. Radar interferometry can be very effective way of providing data for the analyses of land movements in the range of several centimetres. The movements in the area are presently measured by classical geodetic methods. This method provides poor spatial and temporal resolution. Application of the radar interferometry could provide much more accurate data for the whole area. These results could give an

insight into the tectonic stability of the micro location and new information on the nuclear power plant safety.

The anthropology division continues to work on the project »Death and immortality in Ambonwari, Papua New Guinea«. The main objective of the research within the project project »Death and immortality in Ambonwari, Papua New Guinea« was the analyses of the ethnographical material and the interpretation of the role and views on death in different societies. In the research we tried to get a cross time and cross cultural perspective on these topics. The project director had numerous public and scientific lectures on death and several scientific papers were published as well. He continues to prepare a book of essays on these subjects.

The purpose of the research »Astronomical orientations in prehispanic Mesoamerican architecture« is to test various hypothesis on the astronomical significance of Mesoamerican architectural alignments. The results are expected to deepen our knowledge on astronomy and time computation in Mesoamerica, as well as on the role of astronomical and calendarical concepts in architectural and urban planning, region and political ideology of prehistoric societies.

ZALOŽBA ZRC

ZALOŽNIŠKI SVET

Jože Faganel, mag. Tomaž Faganel, dr. Jurij Fikfak, dr. Marjetka Golež, dr. Eva Holz, Janez Keber, dr. Peter Klepec Kršič, dr. Martin Knez, mag. Adrian Košir, dr. Naško Križnar, dr. Ana Lavrič, dr. Vojislav Likar, dr. Milan Orožen Adamič, dr. Margjeta Šašel Kos, dr. Rajko Slapnik, Milojka Žalik Huzjan, dr. Janja Žitnik.

REDAKCIJA ZA ZNANSTVENI FILM

Dr. Dragan Božič, dr. Naško Križnar (vodja redakcije), dr. Mojca Ravnik.

PERSONALNA SESTAVA

Vodja založniškega programa: dr. Vojislav Likar (honor.)

Likovno-grafična urednica: Milojka Žalik Huzjan,
Računalniška priprava in prelom: Brane Vidmar
Prodaja: Barbara Godnjavec

V Založbi ZRC in kot izdaja posameznih inštitutov je v letu 1999 izšlo 24 naslovov knjižnih publikacij, od tega v sozaložništvu 4 naslovi, in 9 letnikov znanstvenih periodičnih publikacij, od tega 2 v sozaložništvu, ter 16 enot drobnih tiskov (katalogi, vodniki, brošure, vabila ipd.). Novost v založniškem programu je bil začetek izhajanja dveh novih zbirk, s čimer se je število serij, ki jih izdaja založba, povečalo na sedem. Izhajati sta začeli zbirka *Philosophica*, katere izdajatelj je Filozofski inštitut ZRC SAZU in zbirka *Geografija Slovenije*, katere izdajatelj je Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU. Založniški program so finančno podprli Ministrstvo za znanost in tehnologijo, Ministrstvo za kulturo, Slovenska akademija znanosti in umetnosti, Znanstveni inštitut Filozofske fakultete v Ljubljani in drugi zunanji sofinancerji.

Letni program založbe je obravnaval in sprejel založniški svet, ki se je v letu 1999 sestal na eni redni seji. Založba je samostojno in v sodelovanju z izdajatelji organizirala 14 novinarskih konferenc in javnih predstavitev publikacij v Ljubljani in drugih krajih po Sloveniji.

V avgustu je založba dobila začasen prodajni in skladiščni prostor na lokaciji Novi trg 2 v Ljubljani in v decembru urejene skladiščne prostore v Planini.

KNJIŽNE IZDAJE IN PERIODIKA

ZBIRKE

Zbirka ZRC

Marina Lukšič Hacin, *Multikulturalizem in migracije*

Metoda Kokole, *Isaac Posch »Diditus eius hesperiisque plagis. Zgodnjebaročni skladatelj na Koroškem in Kranjskem*

Duška Knežević Hočevar, *Družbena razmejevanja v dolini zgodnje Kolpe*

Slovarji

Več avtorjev, *Pravni terminološki slovar do 1991, gradivo*

Linguistica et philologica

Alenka Šivic-Dular, *Besedna družina iz korena *god v slovanskih jezikih*

Slovenija na vojaškem zemljevidu

V. Rajšp, M. Grabnar, *Slovenija na vojaškem zemljevidu 1763–1787, 5. zvezek*

Geografija Slovenije

Jerneja Fridl, *Metodologija tematske kartografije nacionalnega atlasa Slovenije*

Drago Perko (ur.), *Petdeset let Geografskega inštituta A. Melika (z letnico 1998)*

Philosophica / Series classica

Aristoteles, *Metafizika*

A. M. S. Boetij (Boethius), *Filozofsko-teološki traktati / Opuscula sacra*

Immanuel Kant, *Kritika razsodne moči*

SAMOSTOJNE IZDAJE

Francka Benedik, *Vodnik po zbirki narečnega gradiva za Slovenski lingvistični atlas (SLA)*

Andrej Kranjc (ur.), *Kras. Pokrajina – življenje – ljudje*

Franc Kuzmič, *Bibliografija prekmurskih tiskov 1920–1998*

Jurij Snoj, *Gregorijanski koral*

Jurij Fikfak, *Ljudstvo mora spoznati sebe* (sozaložnik: Založba Forma 7)

Janja Žitnik (ur.), *Slovenska izseljenska književnost I, II, III* (sozaložnik: Založba Rokus)

Jože Faganel, *Zoisovi rokopisi. Popis I*

Dušan Kos, Marija Hernja Masten, *Statut mesta Ptuj 1513* (sozaložnik: Zgodovinski arhiv Ptuj)

ZBORNICI

Irena Gantar Godina (ur.), *Intelektualci v diaspori / Intellectuals in Diaspora (ob 100. obletnici rojstva Louisa Adamiča)*

O. Luthar, W. Moskovich (ur.), *Jeruzalem v slovanski kulturi / Jerusalem in Slavic Culture*

Naško Križnar (ur.), *Poletna šola vizualnega* (zbornik)

Darja Mihelič (ur.), *Gestrinov zbornik*

Vincenc Rajšp (ur.), *Vilfanov zbornik*

PERIODIKA

Acta historiae artis Slovenica, 4

Dve domovini / Two Homelands, 10

Filozofski vestnik / Acta philosophica, 20, 1, 2, 3

Geografski zbornik / Acta geographica, 39

Jezikoslovni zapiski, 5

Studia mythologica Slavica, 2

Slovenski jezik / Slovene Linguistic Studies, 2

Acta carsologica / Krasoslovni zbornik, 28/1, 2 (sozaložnik: SAZU)

Arheološki vestnik, 50 (sozaložnik: SAZU)

HISTORIČNI SEMINAR

Koordinatorica
dr. Metoda Kokole

Člani

dr. Maša Godina Golija
dr. Vojislav Likar
dr. Marina Lukšič Hacin
izr. prof. dr. Oto Luthar
dr. Peter Weiss

Historični seminar, ki poteka že osmo leto, je mednarodni interdisciplinarni cikel vabljenih predavanj ipd., ki gaje v letu 1999 organiziral uredniški odbor šestih raziskovalcev ZRC SAZU. Namenjen je predstavitvi dela izbranih slovenskih kolegov in predavateljev iz tujine. Predstavitve so namenjene širšemu strokovnemu občinstvu in zato krepijo stike med domačimi strokovnjaki, ki delujejo tako na ZRC SAZU kot tudi na različnih sorodnih ustanovah, ter omogočajo navezavo stikov z vabljenimi tujimi predavatelji oz. predstavniki ustanov. Merilo izbora predlaganih predavateljev je predvsem njihova strokovna kvaliteta. Predloge posredujejo inštituti oz. posamezniki, zaposleni na ZRC SAZU, o njih pa na rednih sestankih odloča uredniški odbor. Načeloma se izpeljeta do dve predavanji na mesec.

V letu 1999 je bilo v okviru Historičnega seminarja izvedenih trinaest predavanj, od tega je nastopilo šest domačih predavateljev in sedem vabljenih gostov iz tujine, organizirana je bila tudi ena okrogla miza:

- Nataša Cigoj Krstulović, »Salonska glasba« v meščanski glasbeni praksi druge polovice 19. stoletja na Slovenskem, 21. 1.
- Dietrich Schüller, Zaščita in ohranjanje arhivskega gradiva v okviru programa 'The Memory of the World' pri Unescu (v sodelovanju z Glasbenonarodopisnim inštitutom), 24. 2.
- Peter Weiss, Balkanski polotok, Turčija in Evropa v letu 1531 pri poto piscu Benediktu Kuri pečiču, 25. 2.
- Dubravko Škiljan, Aristotelova lingvistika, 10. 3.

- Sander van der Leeuw, Raziskave s premelnjanja sredozemskih pokrajin, 29. 3.
- Avtobiografska metoda (okrogla miza pod vodstvom dr. Brede Čebulj-Sajko), 10. 5.
- Ivan Matejčić, Evfrazijana v Poreču: nova odkritja in interpretacije, 18. 5.
- Imre Szilágyi, Celjski grofje v madžarskem zgodovino pisju in literaturi, 25. 5.
- Andrej Furlan, Etnološka muzejska dejavnost v Reziji, 15. 6.
- Jan Lencznarowicz, Politična imaginacija poljskih poveljnih izseljencev, 18. 10.
- Dalibor Miklavčič, Odsev retorične umetnosti v severnonemškem glasbenem baroku, 28. 10.
- Ivan Šprajc, Arheološka najdišča kulture Majev v osrednjem delu polotoka Jukatan, 11. 11.
- Günther Bernhard, Ustanovna listina gornjegrajskega benediktinskega samostana, interpolirani novi izvod iz leta 1243, 2. 12.
- Zmago Šmitek, Hodniki mandale: vizije kozmosa v sakralni umetnosti Indije, 14. 12.

Doslej sta izšla že dva zbornika izbranih predavanj, prvi v letu 1994 in drugi leta 1997. V letu 2000 načrtujemo izid tretjega zbornika, ki bo več jezičen in v katerem bo predvidoma dvanaest prispevkov domačih in tujih predavateljev.

SUMMARY

The Historical Seminar is an international interdisciplinary series of lectures etc., organised by a committee of six researchers of the Scientific Research Centre of the Slovenian Academy of Sciences and Arts. In principle two events are organised monthly from September to June. In 1999 six Slovenian scholars, seven foreign invited guests and a group of Slovenian speakers performed twelve individual lectures and a round table. The subjects ranged from a general to specific historical themes to literary, linguistic, ethnological, sociological, and musicological discussions. There have been already two volumes of selected lectures published in the past and the third is bound to come out in 2000.

KOLENDAR PRIREDITEV ZA ZUNANJE JAVNOSTI V LETU 1999

JANUAR

8. Novinarska konferenca: Stanka Šebela, *Tektonska zgradba sistema Postojnskih jam/Tectonic Structure of Postojnska jama Cave System*, več avtorjev, *South China Carst I (Kras južne Kitajske I)*; Maja Topole, *Mirnska dolina. Regionalna geografija porečja Mirne na Dolenjskem*, (Založba ZRC).
13. Novinarska konferenca pred prireditvijo Generacije znanosti V (ZRC SAZU).
15. Generacije znanosti V, Slovensko mladinsko gledališče (ZRC SAZU).
19. Novinarska konferenca: Marija Klobčar, *Kamničani med izročilom in sodobnostjo*; Miha Kosi, *Potujoči srednji vek; Acta historiae artis Slovenica 3* (Založba ZRC).

FEBRUAR

3. Novinarska konferenca: Varja Cvetko Orešnik, *K metodologiji preučevanja baltoslovansko-indoiranskih jezikovnih odnosov; Besedišča slovenskega jezika z oblikoslovnimi podatki; Jezikoslovni zapiski 4* (Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša in Založba ZRC).
9. Prijateljski obisk hrvaškega veleposlanika v Sloveniji dr. Ivica Maštruka (ZRC SAZU).

MAREC

- 1.–6. Knjižni teden v Celju (Založba ZRC).
5. Novinarska konferenca: *Gestrinov zbornik*, ur. Darja Mihelič (Zgodovinski inštitut Milka Kosa ZRC SAZU).
5. Predstavitev knjige: Maja Topole, *Mirnska dolina*, Studio 5, Mirna, (Založba ZRC).
10. Javni podpis pogodbe ob ustanovitvi Centra za terensko arheologijo (Inštitut za arheologijo ZRC SAZU).
16. Predstavitev *38. letnika Geografskega zbornika*, Zemljepisni muzej Slovenije, Ljubljana (Geografski inštitut Antona Melika).
- 17.–19. Mednarodno znanstveno posvetovanje o arheološki dediščini noriško-panonskih mest, Brdo pri Kranju (Inštitut za arheologijo ZRC SAZU, Narodni muzej Slovenije, Österreichisches Archäologisches Institut na Dunaju, Zavod

za hrvatsku povijest Univerze u Zagrebu, Institut für Archäologiewissenschaften, Eötvös-Loránd University Budapest v Budimpešti).

APRIL

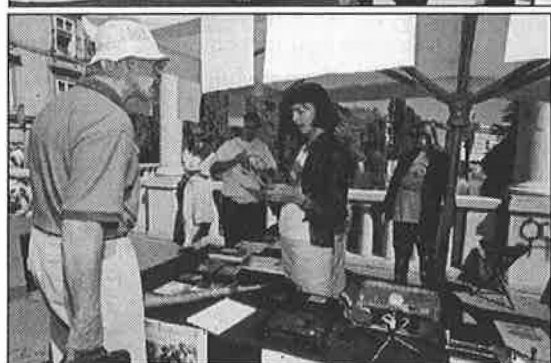
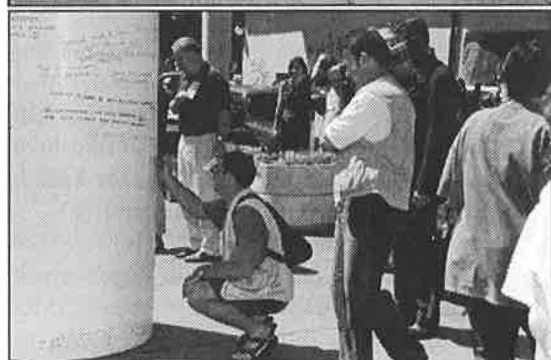
1. Predstavitev znanstvenega tiska IZRK, Postojnska jama (IZRK).
6. Predstavitev knjige B. Telban: *Dancing Through Time. A Sepik Cosmology*. Prešernova dvorana (PIC).
9. Prijateljski obisk veleposlanice ZDA v Sloveniji Nancy Elly-Raphel in direktorja Ameriškega centra v Ljubljani Williama Millmana (ZRC SAZU).
- 19.–23. »Slovenski dnevi knjige« – knjižni sejem, Ljubljana, Kongresni trg (Založba ZRC).
20. Novinarska konferenca: *Pravni terminološki slovar* (Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša in Založba ZRC).
- 22.–24. »Simpozij o Janezu Svetokriškem«, kapucinski samostan v Vipavskem Križu/Svetem Križu (glavni organizator SAZU, soorganizator Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede).

MAJ

7. Prijateljski obisk svetnika za znanost na veleposlaništvu Republike Koreje na Dunaju dr. Chunga-Won Choa (ZRC SAZU).
14. Novinarska konferenca: *Intelektualci v diaspori. Intellectuals in diaspora*. Zbornik referatov lanskoletnega simpozija ob 100. obletnici rojstva Louisa Adamiča. (Založba ZRC in Inštitut za slovensko izseljenstvo).
24. Novinarska konferenca: Jurij Fikfak: *Ljudstvo mora spoznati sebe* (Založba ZRC in Forma 7).
27. Prijateljski obisk predsednika Vlade RS dr. Janeza Drnovška v IZRK z izletom v Škocjanske jame (ZRC SAZU).

JUNIJ

5. »Znanost ne grize« – javna predstavitev ZRC SAZU na Čevljarskem mostu v Ljubljani (ZRC SAZU).
11. Novinarska konferenca: Vincenc Rašp (ur.): *Vil-*

17. Novinarska konferenca: *Slovenska izseljenska književnost I, II, III*, (Založba ZRC in Rokus).
24. Prijateljski obisk veleposlanice Republike Francije v Sloveniji Francoise Bourelleau (ZRC SAZU).
24. Predstavitve knjige: *Slovenska izseljenska književnost I, II, III*, Narodna in študijska knjižnica v Trstu, (Založba ZRC in založba Rokus).
28. Novinarska konferenca ob domnevni najdbi dinozavrovih kosti pri Kozini (skupaj z ZVNKD N. Gorica in Upravo RS za varstvo narave).
27. – 30. Jame brez stropa – 7. mednarodna krasoslovna šola, Postojna (IZRK)
30. Novinarska konferenca: *Slovenski jezik – Slovene Linguistic Studies 2* (ur. M. Snoj & M. L. Greenberg) – (Založba ZRC in Inštitut za slovenski jezik F. Ramovša).

JULIJ

1. Prvi sestanek delovne skupine za denudirane jame (IZRK).
2. Predavanje E. Bavčarja in B. Pahorja »Slovenska identiteta v razmerju do evropske v času in prostoru« (Prešernova dvorana; ZRC SAZU v sodelovanju s SAZU).
2. in 9. Srečanje z ljudskimi godci, pevci in plesalci, Ljubljana, Atrij, Novi trg 4,5 (Glasbenonarodopisni inštitut ZRC).

AVGUST

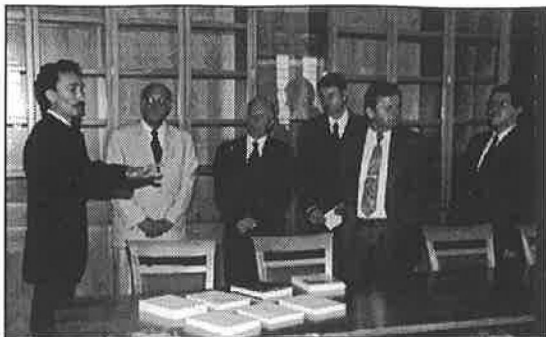
ni bilo prireditev

SEPTEMBER

8. Odprtje prenovljenih prostorov Inštituta za raziskovanje krasa (IZRK, Postojna).
9. Mednarodni kolokvij o estetiki, Cankarjev dom (soorganizator ZRC SAZU).
22. Novinarska konferenca: Franc Kuzmič: *Bibliografija prekmurskih tiskov 1920-1998* (Založ-

fanov zbornik (Zgodovinski inštitut Milka Kosa in Založba ZRC).

16. Strokovna ekskurzija ob 50. obletnici ustanovitve Paleontološkega inštituta Ivana Rakovca, Trnovski gozd – Kras.

ba ZRC skupaj s Svetopisemsko družbo Slovenije, ki je predstavila faksimile Kuzmičevega *Nouvega zakona* iz leta 1771).

22. Predavanje Genadza Semjančuka *Kulturna dediščina Belorusije v srednjem veku* (Inštitut za arheologijo ZRC SAZU).
- 29.9. – 2.10. Mednarodna letna konferenca AEMI – Association of European Migration Institutions, Portorož (Inštitut za slovensko izseljenstvo).

OKTOBER

4. Novinarska konferenca: Marina Lukšič-Hacin, *Multikulturalizem in migracije* (Založba ZRC).
- 7.–8. Predstavitve jezikoslovnih publikacij na zborovanju slavistov v Celju (Založba ZRC).
13. Predstavitve knjige: *Slovenska izseljenska književnost I., II., III.* Lavričeva knjižnica Ajdovščina, (Založba ZRC in založba Rokus).
27. Predstavitve: dr. Monika Kropelj, mag. Roberto Dapit in dr. Zmago Šmitek, *Visoko v gorah, globoko v vodah. Velikani, vile in povodni možje, prva knjiga v zbirki Zakladnica slovenskih pripovedi*, Prešernova dvorana SAZU (ISN ZRC SAZU in Založba Didakta).

NOVEMBER

10. Predvajanje filmov *First Contact* (Bob Conolly, Robin Anderson) in *Trobriand Cricket* (Gary Kilde), uvodna beseda dr. Borut Telban (Inštitut za slovensko narodopisje, AVL).
12. Novinarska konferenca: Jurij Snoj, *Gregorijanski koral*; Metoda Kokole, *Isaac Posch* (Založba ZRC).
17. Slovesnost za nove doktorande in magistrande in obletnica ustanovitve ZRC SAZU (ZRC SAZU).
17. 65 let Glasbenarodopisnega inštituta ZRC SAZU, Velika dvorana SAZU (slovesnost, GNI)
- 24.–28. Udeležba na 15. slovenskem knjižnem sejmu (Založba ZRC).

27. Mednarodna konferenca: *Citizenship and Civic Education in Democracies* (ZRC SAZU).
29. Novinarska konferenca: predstavitve nove zbirke »Philosophica« in izdaje prvih treh knjig: Aristoteles, *Metafizika*, prev. in spremna beseda dr. Valentin Kalan; A. M. S. Boetij (Boethius), *Filozofsko-teološki traktati*, prev. in spremna beseda Matjaž Vesel; I. Kant, *Kritika razsodne moči*, prev. in spremna beseda Rado Riha (Založba ZRC in Filozofski inštitut).

DECEMBER

8. Novinarska konferenca: Francka Benedik, *Vodnik po zbirki narečnega gradiva za slovanski lingvistični atlas (SLA)*; Alenka Šivic-Dular, *Besedna družina iz korena *god v slovanskih jezikih* (zbirka *Linguistica et philologica*); Jezikoslovni zapiski 5 (ur. Janez Keber) – (Založba ZRC in Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša).
10. Novinarska konferenca: *Slovenija na vojaškem zemljevidu 1763–1787*, 5. zvezek (Zgodovinski inštitut Milka Kosa).
21. Prijateljski obisk dr. Dušana Valachoviča, direktorja Oddelka za mednarodno sodelovanje na področju znanosti in tehnologije Ministrstva za šolstvo Slovaške Republike (ZRC SAZU).

Vse prireditve, pri katerih ni omenjen kraj dogajanja, so bile v Mali dvorani ZRC SAZU.

KAZALO

ORGANIZACIJSKA SHEMA ZRC SAZU	4
FORMALNO PRIZNANJE ZA PRIZADEVANJA ZRC SAZU	5
ORGANIZACIJA IN DEJAVNOST	7
POSLOVNO POROČILO	10
Generacije znanosti VI – NAGRADE IN PRIZNANJA ZRC SAZU	12

INŠTITUTI IN RAZISKOVALNE ENOTE

INŠTITUT ZA SLOVENSKI JEZIK FRANA RAMOVŠA	17
INŠTITUT ZA ARHEOLOGIJU	33
ZGODOVINSKI INŠTITUT MILKA KOSA	47
UMETNOSTNOZGODOVINSKI INŠTITUT FRANCETA STELETA	59
MUZIKOLOŠKI INŠTITUT	65
INŠTITUT ZA SLOVENSKO LITERATURO IN LITERARNE VEDE	73
INŠTITUT ZA SLOVENSKO NARODOPISJE	83
GLASBENONARODOPISNI INŠTITUT	99
INŠTITUT ZA SLOVENSKO IZSELJENSTVO	111
FILOZOFSKI INŠTITUT	121
GEOGRAFSKI INŠTITUT ANTONA MELIKA	131
INŠTITUT ZA RAZISKOVANJE KRASA	145
PALEONTOLOŠKI INŠTITUT IVANA RAKOVCA	167
BIOLOŠKI INŠTITUT JOVANA HADŽIJA	173
INŠTITUT ZA MEDICINSKE VEDE	187
PROSTORSKOINFORMACIJSKA ENOTA	191
ZALOŽBA ZRC	199
HISTORIČNI SEMINAR	201
KOLEDAR PRIREDITEV ZA ZUNANJE JAVNOSTI 1999	202

Uprava

Založba ZRC

Prostorsko informacijska enota

Inštitut za medicinske vede

Biološki inštitut Jovana Hadžija

Paleontološki inštitut Ivana Rakovca

Inštitut za raziskovanje krasa

Geografski inštitut Antona Melika

Filozofski inštitut

Inštitut za slovensko izseljenstvo

Glasbenonarodopisni inštitut

Inštitut za slovensko narodopisje

Inštitut za biografiko in bibliografijo

Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede

Muzikološki inštitut

Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta

Zgodovinski inštitut Milka Kosa

Inštitut za arheologijo

Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša